CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ANEXA 29
NR. 143 din 29.07.2021

Coord. Mihai BULAI

Autori:
Mihai BULAI, Lucian Ionuț ROȘU, Alexandra CEHAN, Ema CORODESCU-[illegible],
Ionel MUNTELE, Lilian NIACȘU, Tiberiu TEODOR-STANC[illegible]

Colaboratori
Andreia DAMIAN, Andrei SĂNDULACHE

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

MASTER PLANUL DE TURISM AL JUDEȚULUI NEAMȚ 2020-2030

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ A TERITORIULUI

OCTOMBRIE 2020

UNIVERSITATEA ALEXANDRU IOAN CUZA DIN IAȘI

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

CUPRINS

Abrevieri 6
Cuvânt-înainte 7
Manifest pentru dezvoltarea turismului nemțean 8

POTENȚIALUL TURISTIC

A.POTENȚIALUL TURISTIC AL JUDEȚULUI NEAMȚ
A.1. Dinamica teritorială a spațiului nemțean 10
A.2. Patrimoniul turistic nemțean 12
A.2.1. Cadrul natural: diversitate și complementaritate 12
Structura geologică 12
Contextul climatic 12
Hidrografia 14
Vegetația și Fauna 14
Ariile Naturale Protejate 14
Peisajele geografice 16
A.2.2. Patrimoniul turistic-cultural 18
Siturile arheologice 20
Monumentele istorice 20
Obiceiurile și tradițiile 22
Sărbătorile, hramurile și festivalurile 27
Arta populară și meșteșugurile 30
Personalitățile nemțene 32
Gastronomia moldovenească nemțeană 36
Locurile de memorie literară 37
Etniile și multiculturalismul 32
Cimitirele 41
A.3. Zonarea turistică a teritoriului 41

SISTEMUL TURISTIC

B.ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL 46
B.1. Oferta turistică a teritoriului 48
B.1.1. Resursele turistice 48
Resursele turistice naturale 48
Resursele turistice culturale 48
Localitățile de interes turistic 51
B.1.2. Infrastructura turistică 54
Infrastructura de cazare 58
Infrastructura de alimentație publică 58
Structuri de agrement și evenimente 64
Amenajări turistice conexe 68
B.1.3. Infrastructura de transport 64
Contextul internațional 72
Contextul național și regional 72
Contextul județean 73
B.1.4. Produsele turistice 75
Produsele turistice de bază 77
Itinerariile turistice 77
Pachetele și programele turistice 80
Produsele locale în circuitul turistic 83
Evenimentele de rang turistic 84
B.1.5. Actorii teritoriali din turism 86
Demersul de consultare a actorilor teritoriali 88
Particularități ale colaborării în turismul nemțean 90
Organigrama actorilor din turismul nemțean 90
B.1.6. Promovarea județului Neamț 95
Recunoașterea destinației 96
Harta Ofertei Turistice a Județului Neamț 98
B.2. Cererea turistică 102
B.2.1. Consumul turistic în teritoriu 104
B.2.2. Ciclul de viață al destinației turistice 105
B.2.3. Profilul turistului de Neamț 109
B.3. Tendințele și perspectivele 111
B.3.1. Provocările pandemiei în 2020 114
B.3.2. Tendințele generale ale pieței turistice 115
B.3.2. Tendințele în ospitalitate 116
B.4. Competiția turistică 118
Particularități ale cererii turistice 120
Tipologia ofertei de cazare concurente 120
B.5. Cadrul politicilor actuale 122
Documentele strategice la nivel superior 124
Documentele strategice la nivel inferior 125
B.6. Diagnosticul SWOT destinația Neamț 127
B.6.1. SWOT județul Neamț 131
B.6.2. SWOT zonele turistice 132
B.6.3. Nevoile de dezvoltare ale destinației Neamț 136
142

VIZIUNEA STRATEGICĂ

C. VIZIUNEA STRATEGICĂ 144
C.1. Construcția viziunii de dezvoltare turistică.. 144
C.1.1. Principiile directoare ale destinației..... 146
C.1.2. Imaginea destinației Neamț 147
Imaginea din interior a Neamțului..... 148
Imaginea din exterior a destinației..... 149
Imaginea creată de actorii din turism..... 153
C.1.3. Pilonii viziunii turistice..... 154
C.2. Proiecția destinației..... 155
C.2.1. Formularea viziunii strategice 156
C.2.2. Propunerea de identitate vizuală..... 158
C.2.3. Premisele viitorului brand al destinației.... 160
C.2.4. Formele strategice de turism..... 162
C.2.5. Propunerea de produse și concepte inovatoare..... 164
Pașaportul de Neamț..... 166
C.2.6. Propunerea de programe turistice zonale . 168
Propunerea de noi rute cultural-turistice..... 174
C.2.7. Tranziția actorilor către o abordare participativă 176
Angrenarea actorilor (stakeholder engagement) 178

PLANUL DE DEZVOLTARE

D.PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI..... 180
D.1. Obiectivele specifice ale master planului..... 180
D.2. Coerența cu politicile existente..... 187
D.3. Considerații asupra proiectelor de implementat 192
D.4. Topul proiectelor prioritare recomandate..... 193
D.5. Sursele de finanțare 196
D.6. Scenariile de dezvoltare a destinației Neamț 198
D.7. Premisele viitoarei promovări a Neamțului .. 200
D.8. Evaluarea și monitorizarea 202
D.9. Factorii de succes în implementare 204
Mulțumiri..... 206
Referințe..... 208

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ABREVIERI

ADPT-NT: Asociația pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Neamț
ADRNE: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
AJOFM: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANANP: Agenția Națională pentru Arii Protejate
ANAT: Asociația Națională a Agențiilor de Turism din România
APT: Alianța Pentru Turismul din România
APM-NT: Agenția pentru Protecția Mediului Neamț
CMN-NT: Complexul Muzeal Național Neamț
CNADNR: Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere
CCACS-NT: Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț
CCI-NT: Camera de Comerț și Industrie Neamț
CIT: Centru de Informare Turistică
CJ-NT: Consiliul Județean Neamț
DADR-NT: Direcția pentru Agricultură a Județului Neamț (serviciu deconcentrat al Ministerului Agriculturii)
DJC-NT: Direcția Județeană pentru Cultură Neamț (serviciu deconcentrat al Ministerului Culturii)
DJST-NT: Direcția Județeană de Tineret și Sport Neamț
FAPT: Federația Asociațiilor de Promovare Turistică din România
FEAA: Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor Iași
FEDR: Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FGG: Facultatea de Geografie și Geologie din Iași
GAL: Grup de Acțiune Locală
HORECA: Hoteluri, Restaurante, Catering/Cafenele
INCDT: Institutul Național pentru Cercetare-Dezvoltare în Turism (București)
INSSE: Institutul Național de Statistică și Studii Economice
ISJ-NT: Inspectoratul Școlar Județean Neamț
MMB: Mitropolia Moldovei și Bucovinei, cu sediul central în Iași
MEEMA: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (cu Direcția de Turism în 2020)
MICE: Meetings (Întâlniri), Incentives (Stimulente), Conferences and Exhibitions (Expoziții)
MPTN-RO: Master Planul pentru Turismul Național al României 2007-2026
MPT-NT: Master Planul de Turism al Județului Neamț
MT: Ministerul Turismului (în 2020 inclus în MEEMA)
OAR: Ordinul Arhitecților din România
OMD: Organizație de Management a Destinației (DMO în engleză)
(OMD-NT): Organizație de Management a Destinației Neamț (propunere de constituire)
PATN: Planul de Amenajare al Teritoriului Național
PIDU: Planul Integrat de Dezvoltare Urbană
PN: Parc Național (Ceahlău, Cheile Bicazului) sau Parc Natural (Vânători-Neamț)
PDR-NE: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est
PRAT-NE: Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est
SDLI: Strategia de Dezvoltare Locală Integrată
SNDER: Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România
SNRDT: Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului
SWOT: Analiza Punctelor Tari, Punctelor Slabe, Oportunităților și Amenințărilor (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
UAIC: Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași
UAT: Unitate Administrativ-Teritorială de bază (comuna sau orașul)

CUVÂNT-ÎNAINTE

Județul Neamț reprezintă o structură teritorială solidă, închegată, cu o puternică ambiție de a deveni o forță pe scena turistică a României și a Europei de Est. Încă din 1992, gestiunea acestuia este realizată de Consiliul Județean, un organism teritorial care a devenit din ce în ce mai puternic, mai legitim și mai apropiat de nevoile comunității odată cu procesul de descentralizare care presupune transferul treptat al puterii decizionale dinspre Stat către organismele publice județene și autoritățile locale.

Acest Master Plan de Turism pentru perioada 2020-2030 reprezintă primul document de acest fel la nivelul județului Neamț. A fost precedat de Strategia de Dezvoltare a Turismului în Județul Neamț, un document sintetic realizat de echipa Serviciului de Turism a Consiliului Județean Neamț în anul 2009, document care a încadrat o parte din obiectivele instituției, și de Strategia de Dezvoltare a Județului Neamț 2014-2020 care a avut un capitol special dedicat turismului. Astfel, lipsa unei strategii detaliate pentru acest domeniu, pe fondul crizei economice din 2008-2011, a unor contradicții politice la nivelul județului și pe fondul unei dinamici mari de personal la nivelul Direcției de Turism, a făcut ca implementarea unor măsuri și investiții să se facă independent, și nu într-o viziune amplă, atotcuprinzătoare.

Ambițiile actuale ale conducerii CJ Neamț și ale echipei de implementare sunt de a poziționa județul Neamț printre destinațiile de top ale României și de a oferi acestei destinații o rezonanță internațională. Master Planul de Turism își propune să înțeleagă „țesătura" turistică a județului Neamț și să propună un „roadmap", adică o foaie de parcurs pe termen lung, elaborată prin consultare susținută și implementată ulterior printr-o amplă colaborare a factorilor interesați.

Necesitatea elaborării Master Planului de Turism este crucială în contextul scăderii producției și a exporturilor de bunuri industriale. Turismul reprezintă un „export invizibil" de experiențe întrucât aduce către destinație capitaluri realizate în alte locuri. Monitorizarea valorificării, adică a extragerii valorii resurselor și produselor turistice, este anevoioasă. Cazarea în structuri de primire turistică absoarbe circa o treime din cheltuielile turistice la destinație, restul fiind împărțit între unități de alimentație, structuri de agrement, instituții culturale, magazine aflate în zonele cu fluxuri turistice, alte servicii. Aceste structuri receptoare sunt implicate în mod diferit și variabil în relație cu turiștii și prezintă o anumită eterogenitate, însă au avantajul de a avea efecte pozitive indirecte în toate celelalte domenii ale economiei.

Acest document oferă multiple elemente inovatoare în peisajul strategiilor de turism din România. Mai întâi, lucrarea reprezintă un demers științific, realizat de cercetători, membri ai comunității academice, dar și promotori implicați ai turismului care cunosc îndeaproape funcționarea sistemului turistic. Apoi, fiecare capitol de analiză oferă o serie de recomandări pentru corectarea unor deficiențe constatate. Complexitatea teritoriului a necesitat o „zonare turistică", adică o împărțire instrumentală a județului în porțiuni mai mici, numite „zone", pentru a propune dinamizarea acestuia din interior. Zonele au fost denumite sintetic, în acest document, Ceahlău, Bicaz, Târgu, Piatra, Roman. Diagnosticul nu vizează doar în mod generalist teritoriul; lucrarea propune diagnosticuri atât pentru fiecare componentă principală a sistemului turistic (resurse, infrastructuri, produse, actori) cât și pentru fiecare zonă constitutivă a județului Neamț. Ca și în cazul Strategiei Municipiului Iași și a Zonei Metropolitane Iași 2018-2030 realizată de aceeași echipă, prezentul master plan oferă o propunere pentru imaginea de marcă a teritoriului, utilă pentru viitorul proces de branding al destinației. Pentru Neamț, aceasta reprezintă un model tradițional sintetizat specific fiecărei zone, din a cărui suprapunere reiese un „maillage", adică o țesătură autentică care poate defini acest minunat și fascinant teritoriu: **Destinația Neamț!**

Pe lângă rolul de ghidaj pentru factorii interesați, acest document este și un instrument de lucru viu, perfectibil, o unealtă pentru a aduce actorii din turism împreună și de a-i impulsiona să co-creeze și să se susțină reciproc în demersul de consolidare a destinației.

Directorul Master Planului de Turism
al Județului Neamț 2020-2030
Lect. Univ. Dr. Mihai BULAI
Facultatea de Geografie și Geologie
Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

MANIFEST PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI NEMȚEAN

Procesul de elaborare a strategiei de turism trebuie să-și îndrepte atenția spre viitor ținând cont de aspirațiile prezentului. În ultimii ani s-a coagulat o multitudine de factori interesați care aspiră la o dezvoltare sinergică a turismului nemtean. Institutiile interesate sunt prezente din ce în ce mai mult pe piața turistică internă a României, însă fără a reuși să construiască o imagine comună, unitară, a teritoriului promovat. Eforturile lor au fost parțial zădărnicite de moștenirea grea a fostei orânduiri, de invocarea unei tranziții care pare fără de sfârșit, de frustrările generate de instabilitatea sistemului politico-administrativ etc.

Se simte nevoia unei schimbări profunde de atitudine în comunitatea nemțeană și în mediul decizional, cu privire la mesajul unitar pe care acestea trebuie să îl asume și să îl transmită în afara teritoriului. În plus, este necesară întărirea adaptabilității societății în spiritul rezilienței, al capacității de a face față șocurilor interne și externe. Nevoia de instaurare a unor reglementări și a unei guvernanțe adaptate societății actuale trebuie promovată pentru a face din județul Neamț un avanpost al unei economii durabile. Vulnerabilitățile naturale sau antropice cu care județul se confruntă pot deteriora peisajul sau imaginea sa publică.

Inovarea nu este o simplă sintagmă, în special dacă ne referim la dimensiunea sa teritorială care presupune o perspectivă multiscalară, o interdependență a subsistemelor ecologice, economice și sociale. Oricât de dăruit de natură sau bogat în istorie ar fi un anumit teritoriu, competitivitatea trebuie să fie un termen obișnuit al factorilor decidenți. Printr-o serie de acțiuni coordonate, județul Neamț va fi capabil să pună în valoare, adică să amenajeze și în același timp să valorizeze economic resursele sale. Este nevoie și de o schimbare de percepție asupra turismului, întrucât actualmente este corelat prea mult cu patrimoniul și cu activitățile de plăcere generice. Este nevoie de clădirea unui spirit pragmatic, de înțelegere corectă a întregului sistem turistic și a beneficiilor acestuia asupra teritoriului, și anume:

- „export invizibil" de servicii și experiențe, prin atragerea de capitaluri generate în afara teritoriului;
- instrument de dezvoltare teritorială echilibrată;
- potențator al imaginii teritoriului, al mândriei și stimei de sine a locuitorilor;
- liant al teritoriului cu alte teritorii.

Criza generată de pandemia de noul coronavirus în anul 2020 a scuturat din plin sectorul turistic și l-a reașezat pe noi principii. Se prevede că, pentru întreg anul 2020, turismul va cunoaște o scădere de aproape 70% la nivel global, cu consecințe importante asupra următorilor 3-5 ani. Turismul intern (domestic) va fi mai puțin afectat, iar recuperarea destinațiilor axate pe turismul intern va fi mai rapidă. Se prevede, de asemenea, că va crește proporția consumului de produse locale, realizate într-o arie apropiată de cea a consumatorului. Țările care nu vor administra bine situația cazurilor de COVID-19 vor fi afectate în continuare de restricții de circulație și ne putem aștepta la reluarea unor restricții către anumite

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Vârful Ocolașul Mare din Masivul Ceahlău din cadrul rezervației științifice „Ocolașul Mare", cu acces restricționat.

zone, chiar în interiorul țărilor.

La nivelul statisticii oficiale, județul Neamț atrage în prezent puține sosiri turistice internaționale (6,2% din totalul sosirilor în județ, mult sub media națională de 25,1%). Acest lucru poate constitui un avantaj în următoarea perioadă care este incertă pentru turismul internațional. În plus, accentul pe turismul de explorare (off-the-beaten-path), pe turismul regional (pe distanțe scurte și medii) poate fi o oportunitate dacă se consolidează relația cu bazinele de populație aflate la 2-4 ore de destinațiile din județul Neamț, punându-le acestora la dispoziție o ofertă de produse locale bine definite, autentice.

Prof. Univ. Dr. Ionel MUNTELE
Facultatea de Geografie și Geologie
Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași
Autorul lucrării „Geografia Turismului - Concepte, Metode și Forme de Manifestare Spațială"

Manifestul unor actori din turismul județean

Sebastian CĂTĂNOIU, director Parcul Natural Vânători-Neamț: „Trebuie să se schimbe atitudinea și mentalitatea operatorilor din turism privitor la cooperare. În plus, oferta actuală de servicii turistice este puțin diversificată și slab coroborată cu prețul și calitatea serviciilor prestate. Este necesară o cercetare de piață sistematică care să evidențieze unde sunt problemele."

Dumitrița LUNCANU, administrator La Caiace, Piatra-Neamț: „Nu există umbrela sub care să ne vindem, nu s-a consolidat încă un interes comun; în prezent sunt interese individuale, ale actorilor mici, care nu reușesc să coabiteze, să înțeleagă că doar împreună se fac lucrurile mari în turism. Nu se știe concret ce ar trebui să vindem, ce povestim și cum anume, fiecare face asta individual. Lipsește unitatea, o formă de asociere, un obiectiv comun și o strategie."

Sylvia TRĂISTARIU, muzeograf Muzeul de Artă, Piatra-Neamț: „Ne poticnim la problema drumurilor, dar ar trebui să se înceapă invers. Este necesar să se construiască o poveste, pe care să se bazeze toate traseele, turnurile ghidate. Să rezulte bani care apoi să se investească în aspectele practice, de infrastructură".

Milucă ZABULIC, proprietar Hotel Cascada Durău, președinte Asociația Crestele Ceahlăului: „Trebuie să existe o conlucrare mult mai bună, între cei de sus, de la județ și cei de pe plan local; să se unească forțele publice cu conducerea unităților de cazare."

POTENȚIALUL TURISTIC AL JUDEȚULUI NEAMȚ

DINAMICA TERITORIALĂ A SPAȚIULUI NEMȚEAN

Spațiul nemțean, așa cum îl percepem astăzi, este suficient de bine conturat în mentalul public. Județul Neamț de astăzi este tributar reorganizării administrative din 1968, dar, în fapt, este rezultatul unei lungi evoluții teritoriale, cu limite variabile. Acesta a îndeplinit multă vreme rolul de zonă de hotar a Moldovei spre Ardeal.

Cea mai mare parte a teritoriului actual al județului Neamț a făcut parte aproape neîntrerupt, din Evul Mediu până în prezent, din unitatea administrativă cu același nume. Treimea estică a teritoriului cuprinde cea mai mare parte a fostului județ Roman, un județ de dimensiuni mai mici, dar dens populat dintotdeauna, a cărui periferie este integrată astăzi în județele Iași, Vaslui și Bacău. Un caz aparte îl constituie comunele din bazinul superior al Bicazului, incluse în Imperiul Habsburgic (Austro-Ungar) până în 1918, dar integrate durabil în sistemul teritorial nemțean, prin accesibilitatea la orașul Bicaz și prin caracterul lor etnic românesc. Putem adăuga și situația celor câteva sate periferice care au făcut parte din ținuturile vecine Baia (comunele Brusturi și Drăgănești în nord-est) și Bacău (comuna Tazlău în sud) și care mai păstrează unele legături cu acestea.

Distincția est-vest în cadrul teritoriului județului Neamț nu este doar de natură geografică.

Estul, centrat pe Culoarul Siretului, parte componentă a Podișului Moldovei, reprezintă zona cea mai joasă din punct de vedere altitudinal și cea mai accesibilă în întreg teritoriul regional al Moldovei. Se distinge prin specificul cultural-etnografic, dat de ponderea semnificativă a populației ceangăiești, de religie catolică, în comunele de la nord de Municipiul Roman. Este, de asemenea, o veritabilă arie de divergență și convergență, spre și dinspre Suceava, Iași sau Bacău. La fel ca întreg județul, este integrat în același spațiu de tranzit între Moldova și Ardeal, pe direcția est-vest sau între Bucovina și Dunărea de Jos, pe direcția nord-sud.

Vestul teritoriului este predominant carpatic-subcarpatic, ceea ce determină o serie de particularități de natură economică și culturală. Acesta este divizat în câteva areale distincte care au avut în trecut o funcție administrativă (ocol, plasă, raion):

- Neamțul de Sus, axat pe valea Ozanei (Neamțului) de la care și-a luat practic numele întregul ținut (județ), puternic marcat de tradiția monastică;
- Valea Muntelui, areal extins în lungul văii transversale a Bistriței, în plină zonă carpatică, zonă tipică de munte prin morfologia așezărilor și ocupațiile, dintre care plutăritul poate fi considerată emblematică;
- Valea subcarpatică a Bistriței, areal extins spre văile superioare ale afluenților direcți, spre zona montană în vest sau spre cea de podiș în est, dens populat și cu o agricultură complexă..

Fiecare dintre aceste areale este polarizat de orașele Târgu-Neamț, Bicaz și Piatra-Neamț. Roznovul, aflat în mijlocul depresiunii subcarpatice Cracău-Bistrița, recent intrat în categoria orașelor, este strâns legat de capitala județului.

Neamțul face parte din acea categorie de județe românești avantajate de dispunerea pe mai multe trepte de relief. Spre apus, teritoriul este străjuit de magnificul masiv al Ceahlăului, reper inconfundabil care poate fi zărit chiar și de pe Valea Siretului, din zona Romanului. Poate fi considerat „anexa" dinspre munte a capitalei principatului moldav, Iașii. Această poziție este similară județului Prahova, anexa montan-submontană a Bucureștilor, în sudul țării. Nu întâmplător, în trecutul medieval, principii și boierii Moldovei își găseau refugiul sau odihna în ținutul Neamțului. Mai târziu, călătoriile spre mănăstiri au prefigurat dezvoltarea unei activități noi și dinamice, și anume turismul. Societatea de Gimnastică, Sport și Muzică înființată la Iași în 1902 a finanțat construcția Cabanei Dochia-Ceahlău (1914), prima construcție montană din beton armat din țara noastră, cel dintâi ghid turistic modern pentru masivul Ceahlău, „Călăuza Ceahlăului", primele marcaje turistice din Ceahlău (1931-1932).

Vocația turistică a ținutului s-a format astfel din combinația atracției pentru înălțimile munților și aura spirituală a numeroaselor ctitorii voievodale. Masivul Ceahlău este recunoscut de unii drept dacicul „Kogaionon" (muntele sacru al daco-geților). Acesta domină zona muntoasă, fascinând prin silueta inconfundabilă a stâncilor cu denumiri sonore. Vechimea viețuirii monastice, la adăpostul „codrilor de aramă", a impregnat profund spiritul locurilor, mulți domnitori moldavi aflându-și aici sălașul veșniciei. La fel de importantă este și memoria locurilor în care au trăit sau au creat scriitori precum Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Calistrat Hogaș, Max Blecher, pictori precum Nicolae Grigorescu sau Victor Brauner, muzicieni precum Sergiu Celibidache etc. Aceasta este dovada unei vocații creatoare și artistice a ținutului care completează fericit simbioza dintre natură și oamenii locurilor. Nu în ultimul rând, cultura populară, păstrată vie adeseori, în ambianța mai puțin atinsă de modernitate a unor sate străvechi, constituie un element inconfundabil care întregește imaginea județului, îmbogățind un peisaj variat, cu o puternică încărcătură simbolică. Casele memoriale, muzeele etnografice, colecțiile de artă populară integrează în acest tablou modul de viață, trăirile oamenilor simpli, la fel de importante precum operele unor mari cărturari.

Dacă ar fi să rezumăm simbolic județul Neamț, ne putem opri la două repere esențiale: Ceahlăul și ansamblurile monastice din Valea Ozanei. Ceahlăul este un veritabil "Olimp" al Moldovei datorită multiplelor legende care-l învăluie în mister. Ansamblurile monastice din zona Parcului Natural Vânători-Neamț sunt considerate „Athosul românesc", prin vechimea tradiției și importanța lor în perpetuarea spiritualității creștin-ortodoxe. În ultimii ani, însă, Mănăstirea Frăsinei din Muereasca, județul Vâlcea a fost mai bine promovată în spațiul media datorită interdicției femeilor de a urca în zona mănăstirii, iar rezultatele pe internet o propun pe aceasta ca fiind „Athosul românesc". Mai mult, editura Doxologia a Patriarhiei Române propune sihăstriile din Munții Ceahlău ca reprezentând „Athosul", ceea ce mărește un anumit grad de confuzie. Cu toate acestea, spațiul spiritual și sacru continuu dintre Târgu Neamț - Petru-Vodă - Ceahlău are forța să exprime atât dezvoltarea vieții monahale cât și izolarea și inaccesibilitatea caracteristice „redutei creștine" din Halkidiki.

Amenajările hidroenergetice au modificat sistemul de așezări și de comunicații și au sporit într-o anumită măsură valențele peisajului montan și subcarpatic. Platformele industriale, organizate voluntarist de către regimul totalitar, cu toate efectele nocive aferente asupra calității mediului, au fost în parte eliminate de o dezindustrializare incoerentă. În prezent, acestea fac parte inseparabilă din peisajul centrelor urbane sau al ariilor suburbane. Cu o atitudine proactivă și vizionară, ele pot servi drept suport al unor activități turistice prin valorizarea imaginarului public pentru care, cel puțin la nivel regional, Bicazul înseamnă baraj și ciment, Romanul păstrează patina unui fost centru al industriei grele, iar platformele chimice Roznov și Săvinești sunt reprezentative pentru procesul de industrializare din perioada postbelică timpurie.

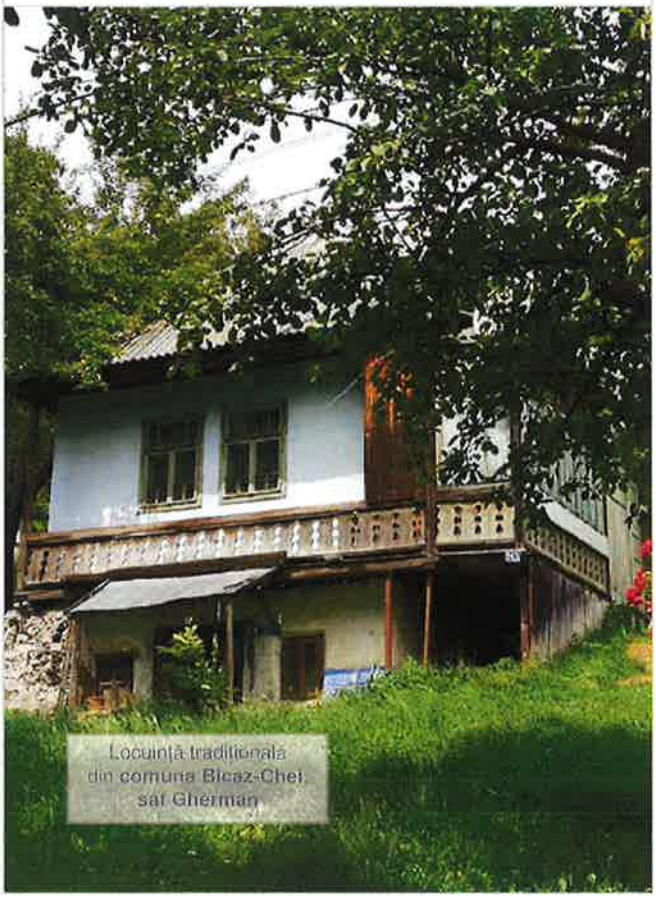

Locuință tradițională din comuna Bicaz-Chei, sat Gherman

POTENȚIALUL TURISTIC AL JUDEȚULUI NEAMȚ

PATRIMONIUL TURISTIC NEMȚEAN

A 2

CADRUL NATURAL: DIVERSITATE ȘI COMPLEMENTARITATE

A 2 1

Situat în partea estică a României, la contactul dintre domeniile carpatic – subcarpatic și de podiș moldav, județul Neamț este definit din punctul de vedere al cadrului natural prin două trăsături intrinseci majore, și anume: diversitatea și complementaritatea. Diversitatea rezultă din simpla însumare a unei varietăți de elemente naturale geologice, de relief, hidro-climatice sau bio-pedologice definite prin poziții diferite pe scara valorii științifice, ecologice, economice etc. La aceasta se adaugă caracterul de complementaritate al resurselor naturale. Cele două trăsături formează un tot unitar și contribuie la individualizarea unui cadru natural ofertant nevoilor și activităților societății umane în general, și turismului în special. De altfel, stema județului Neamț sintetizează cel mai bine acest lucru prin punerea în oglindă a elementelor cu trăsături contrastante, dar complementare: natural – antropic, munte – deal (câmpie), vegetație și faună naturală – activități agricole etc. Toate cele trei elemente naturale prezente pe stema județului simbolizează bogăția subsolului (muntele), a solului / terenurilor (spicele de grâu) și a învelișului biotic natural (capra neagră).

Urmărind întregul eșafodaj natural aferent județului Neamț, cele două atribute sunt omniprezente și conturează atât un mediu suport favorabil dezvoltării societății umane cât și un laborator natural încă nederanjat și protejat cu un potențial turistic natural de excepție.

STRUCTURA GEOLOGICĂ

Din punct de vedere geologic, scheletul întregii construcții fizico-geografice se bazează pe cele două mari tipuri de morfostructuri majore întâlnite pe teritoriul României și anume structura de orogen caracteristică unităților carpatice și subcarpatice și structura de platformă aferentă unităților extracarpatice, de podiș. În orogenul carpatic, acest fapt se traduce prin impunerea în relief, pe jumătatea vestică a județului, a unei diversități de structuri și roci specifice axului cristalino-mezozoic și pânzelor flișului. Acolo unde rocile mai dure (calcare cristaline, calcare și dolomite masive jurasice și triasice, gresia de Tarcău, conglomeratul de Ceahlău) sunt susținute și de structură (sinclinalul Ceahlăului, sinclinalul Hășmașului, Sinclinalul Culmii Pleșului) acestea se impun în relief sub forma unor unități montane masive, înalte, cum ar fi: Munții Bistriței, Masivul Hășmaș (Hăghimaș), Ceahlăul în Carpați sau Culmea Pleșului în Subcarpați. Pe depozite friabile (șisturi argiloase, marne bituminoase, marnocalcare de Hangu) s-au format munți joși (Stânișoara, Goșmanu) și numeroase depresiuni și pasuri ușor de traversat (Depresiunea Pipirig, Depresiunea Hangu, pasul Petru Vodă). Jumătatea estică, sculptată în roci friabile sedimentare (pietrișuri, nisipuri) și, mai rar, slab consolidate (gresii, calcare grezoase, calcare) ale Platformei Moldovenești, este marcată de prezența unui relief deluros, fragmentat de numeroase văi care, prin calitatea terenurilor agricole și diversitatea peisagistică

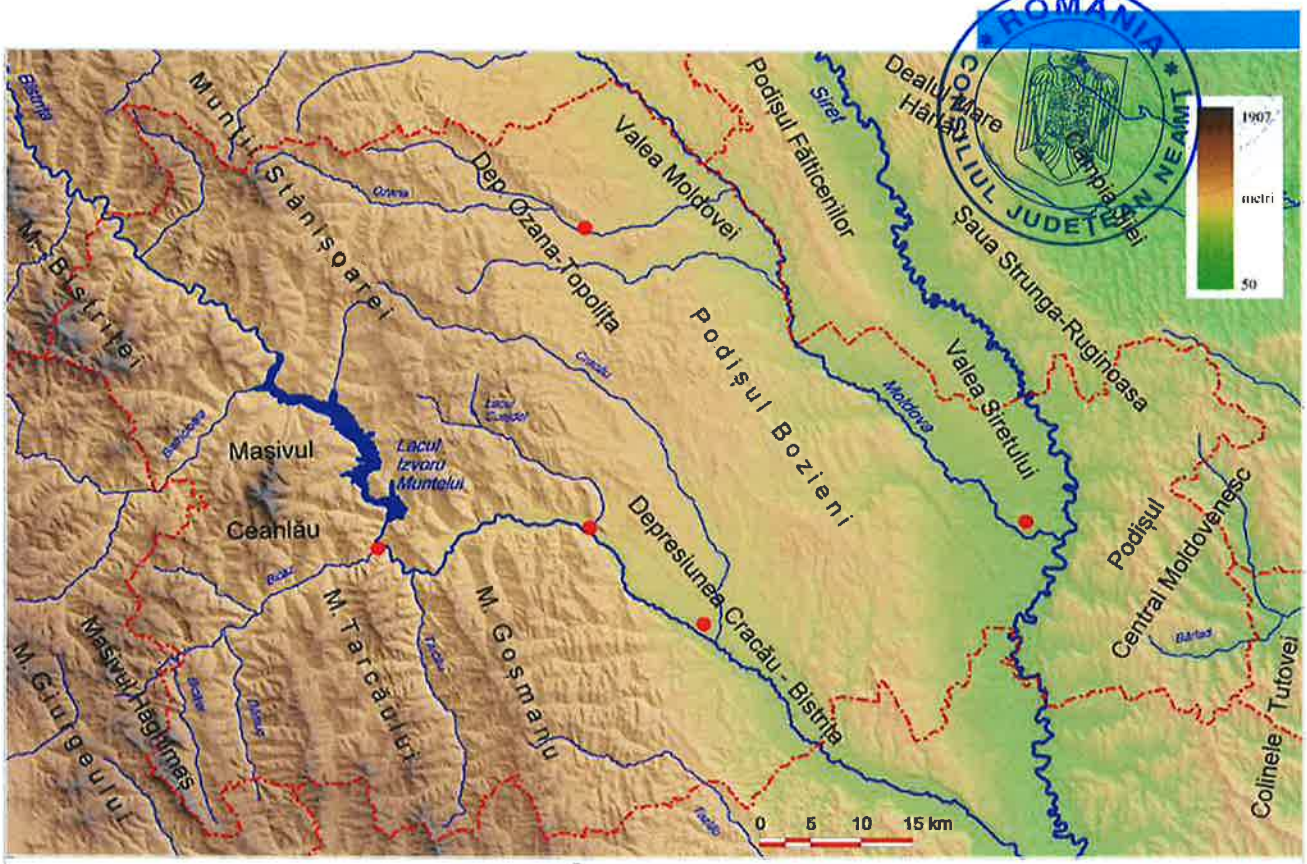

HARTA UNITĂȚILOR FIZICO-GEOGRAFICE

completează zona montană.

Tot acest fond genetic geologic stă la baza imensului potențial natural al județului pentru toate domeniile de activitate, de la agricultură, trecând prin industrie și până la servicii (turism). Spre exemplu, pe baza depozitelor calcaroase specifice Masivului Hășmaș s-a putut dezvolta industria materialelor de construcții (ciment), dar, prin forța naturii, și a uneia din cele mai spectaculoase sectoare de chei din Europa, astăzi incluse în arealul protejat al Parcului Național Cheile Bicazului – Hășmaș. Din punct de vedere științific, mărturie a geodiversității acestui areal stau colecțiile Muzeului de Științe naturale din Piatra-Neamț care, exclusiv pe baza exponatelor prelevate din zonă cum ar fi punctele fosilifere Pietricica, Cozla, Cernegura și Agârcia, a devenit unul din muzeele de referință la nivel național. Colecția de pești fosili atribuiți Oligocenului (23-34 milioane de ani) este unică în România și printre cele mai complexe din lume.

Fondul geologic, prin modelare exogenă, a dus în timp la individualizarea unui relief complex, dar lipsit de unitate, care se încadrează în trei mari tipare, și anume: muntos, reprezentat de unități fizico-geografice ale Carpaților Orientali, deluros - specific atât Subcarpaților cât și Podișului Moldovei și mai puțin de câmpie, specific sectoarelor de vale larg dezvoltate ale Siretului, Bistriței și Moldovei. Pe ansamblu, relieful se desfășoară sub forma unor aliniamente de culmi ce coboară de la vest spre est, separate de zone depresionare numeroase ceea ce a facilitat accesul și locuirea încă din cele mai vechi timpuri.

Mai mult, o mare parte din formele de relief rezultate au devenit în timp adevărate elemente de autoidentificare pentru localnici și de curiozitate și admirație pentru străini. Ceahlăul este o sursă bogată de legende și mituri prin stâncile sale unice (Dochia, Panaghia, Căciula Dorobanțului) cu platourile semețe (Polița cu Crini, Ocolașul Mare, Ocolașul Mic), cu abrupturile și jgheaburile sale (Cascada Duruitoarea), toate îmbrăcate în mrejele legendei Dochiei și a altor legende locale. Cum s-ar autoidentifica acest spațiu fără simbolurile sale: Piatra-Neamț fără culmea Pietricicăi, Târgu-Neamț fără Culmea Pleșului și a sa cetate, Valea Bistriței fără legenda Pietrei Teiului de la Poiana Largului sau Girovul fără "dacul" ce odihnește în Stânca Șerbeștilor etc.

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

CONTEXTUL CLIMATIC

Din punct de vedere climatic, principalele coordonate ale teritoriului județului Neamț sunt dictate de o serie de factori genetici dintre care cei mai importanți sunt reprezentați, pe de o parte, de factorul radiativ și circulația generală a maselor de aer, iar pe de altă parte de trăsăturile de detaliu ale suprafeței active subiacente cum ar fi relieful, caracteristicile învelișului vegetal, principalele corpuri acvatice sau activitățile antropice. În linii mari, teritoriul corespunde zonei temperat continentale la contactul provinciilor climatice cu influențe oceanice dinspre vest, mai umede cu cele estice, mai aride, dar și nordice (baltice), mai reci și umede. Un rol extrem de important este deținut de relief, care, în principal, prin altitudine introduce etajarea elementelor climatice. Astfel, de pe culmile cele mai înalte ale munților și până în zonele cele mai joase, temperaturile cresc continuu de la 0,7°C (Vf. Toaca, Ceahlău), până la peste 8.7°C (Roman), iar precipitațiile scad de la aproape 800mm în zona montană înaltă la circa 520mm în zonele cele mai joase. Astfel, se remarcă efectul de adăpost față de circulația generală a maselor de aer vestice ceea ce introduce valori specifice reduse pentru precipitații comparativ cu alte zone montane, creând probleme iarna în acoperirea și menținerea unui strat consistent de zăpadă, mai ales pe versanții puternic expuși radiației solare. Această situație se observă cel mai bine la contactul zonei carpatice cu Subcarpații acolo unde și brizele locale sunt mai prezente cum este cazul versanților Munților Cozla și Pietricica.

Coroborând toți factorii genetici, în zonele montane și submontane ale Neamțului, climatul ajunge să fie unul mai blând față de arealele externe Carpaților, cu veri mai reci și ierni ferite de excesele continentale estice, acolo unde si seceta este mult mai frecventă. Local, un rol important în atenuarea potențialelor caracteristici climatice excesive îl au și numeroasele lacuri aflate pe valea Bistriței. Pe ansamblu, toate acestea duc la conturarea unui mediu climatic favorabil locuirii, cu diferențieri locale (topoclimate) care pot susține diverse activități turistice de tip (balneo)climatic (Durău, Bălțătești, Oglinzi), turismul montan (Masivul Ceahlău, Hășmaș), agroturismul (zona subcarpatică și de podiș) etc. Totodată, caracteristicile climatice globale fac ca zona să fie interesantă turistic întregul an, fiecare sezon contribuind cu elemente proprii de atractivitate.

HIDROGRAFIA

Coordonatele hidrologice majore ale cadrului natural al județului Neamț sunt reprezentate de axul central al râului Bistrița, alături de râurile marginale Siret și Moldova. Bistrița împreună cu afluenții săi Bicazul, Bistricioara, Tarcăul, Sabasa, Largu au contribuit la fragmentarea puternică a arealului montan. Văile largi au dus la un grad de umanizare ridicat, iar cursurile de apă au înlesnit circulația intensă a oamenilor, plutăritul fiind de altfel, o activitate tradițională specifică zonei încă din cele mai vechi timpuri. Beneficiind de un debit relativ constant ridicat (66.5m3/s) și o energie de relief importantă, pe cursul Bistriței au fost amenajate o serie de acumulări cu rol hidroenergetic (Lacurile de acumulare Izvoru Muntelui, Pângărați, Vaduri, Bâtca Doamnei etc.) ce dovedesc și alte valențe încă insuficient exploatate. Potențialul turistic al acestor lacuri este important prin prisma posibilității desfășurării unor activități recreative specifice ecoturismului în apropierea acestora (promenadă, cicloturism, birdwatching) sau pe suprafața lacustră (pescuit sportiv responsabil, plimbări cu ambarcațiuni prietenoase cu mediul, care nu utilizează combustibili fosili, scufundări cu rol științific etc). O atenție sporită trebuie acordată ecosistemului lacului Bâtca Doamnei care reprezintă și sursa de alimentare cu apă a municipiului Piatra Neamț. Astfel, monitorizarea parametrilor de calitate a apei din acest lac trebuie să constituie o preocupare importantă în acest areal.

Din domeniul lacurilor naturale, trebuie remarcată apariția, în anul 1991, în cadrul Munților Stânișoarei, pe valea Cuejdiului, a celui mai mare lac de baraj natural din România, Lacul Cuejdel (sau „Lacul Crucii") ce ocupă o suprafață de circa 14 ha. Nivelul ridicat de protecție din jurul acestuia restrânge paleta de activități la drumeție, cicloturism și observarea florei și faunei.

Recunoașterea potențialului natural ridicat al componentelor rețelei hidrologice din județ este dovedită și prin recunoașterea statutului de rezervație acvatică pentru trei din aceste situri naturale: Lacul Izvoru Muntelui (150ha), Lacul Cuejdel (114ha) și Pârâul Borcuța (1,2ha) din comuna Borca.

Peste toate acestea, atât în zona montană cât și în cea extramontană, debitul și calitatea apelor de suprafață și de adâncime permit folosirea acestora în condiții de siguranță din toate punctele de vedere. Nu întâmplător, acum mai bine de 100 de ani, în lunca Ozanei, la Timișești, s-a realizat unul din primele mari proiecte de captare și transport a apei din Europa. De altfel, profitând de calitatea acesteia, în special în zonele carstice, apa este îmbuteliată direct din izvoarele naturale, fapt ce frecvent creează conflicte pe teme ecologice. Este cazul captării din Cheile Toșorog – Munticelu, declarat Sit Natura 2000, acolo unde putem întâlni un alt fenomen natural spectaculos - izvoarele petrifiante.

VEGETAȚIA ȘI FAUNA

Etajarea vegetației și faunei este unul din aspectele caracteristice ale învelișului biogeografic. În strânsă relație cu relieful și clima, vegetația și fauna zonală se dispun în trepte, fiecare etaj având o importanță ecologică diferită în funcție și de gradul de intervenție a omului în modificarea caracterului natural al acestor ecosisteme.

Ca urmare a variabilității climatice, altitudinilor general reduse și a gradului ridicat de fragmentare a reliefului, arealul montan al Carpaților Orientali și implicit al județului Neamț este caracterizat prin dezvoltarea celui mai mare areal forestier din țară în care s-a păstrat foarte bine fauna spontană de mamifere și păsări de pădure.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

MUNȚII CEAHLĂU ȘI VALEA BISTRIȚEI

Acest fapt a dus totodată la predominarea în structura pădurilor a rășinoaselor, mult mai prezente decât în alte zone ale țării. Pe de altă parte, pajiștile alpine naturale sunt mult mai reduse decât în alte zone carpatice din România, multe pajiști fiind rezultatul despăduririlor realizate de către om, cel mai bun exemplu fiind cel al Munților Stânișoarei.

În munții cei mai înalți (Bistriței, Hășmaș, Ceahlău), vegetația este reprezentată aproape integral, cu excepția culmilor și a arealelor joase, marginale, de către pădurile de conifere (molid, brad, pin). În munții mai joși (Tarcău, Goșmanu, Stânișoara) cât și pe văile principalelor râuri, vegetația dominantă este cea de amestec dintre conifere și fag. Frecvent, însă, pe culmile ce depășesc 1700-1750m, vegetația caracteristică este cea subalpină reprezentată prin tufărișuri de jneapăn și ienupăr, altădată compacte, acum frecvent rărite și înlocuite cu pajiști secundare ierboase. Spre exterior, la contactul munte – subcarpați, în arealele deluroase ale Subcarpaților Moldovei (Culmea Pleșului, Boiștea, Corni, Mărgineni) cât și în zonele mai înalte ale Podișului Central Moldovenesc pădurile caracteristice sunt cele de foioase (fag și gorun). De regulă, în zonele mai joase, depresionare, sau de-a lungul văilor principale, vegetația primară forestieră a fost înlocuită de una secundară, majoritatea terenurilor fiind astfel folosite în practica agricolă.

Cu toate acestea, deși la nivelul întregului județ, vegetația și faună naturală asociată sunt mult modificate, pe areale însemnate, încă se mai găsesc colțuri de natură încă neatinse de societatea umană. Diversitatea elementelor naturale protejate este foarte mare, pornind în primul rând de la specii forestiere (zadă – Larix decidua; tisă – Taxus baccata; fag – Fagus sylvatica; gorun – Quercus petraea; mesteacăn – Betula pendula), trecând prin specii faunistice deosebite (zimbrul – Bison bonasus; capra neagră – Rupicapra rupicapra: cocoșul de munte – Tetrao urogallus; specii migratoare de apă etc.) și ajungând la o gamă extrem de variată de specii floristice din vârf de munte (floarea de colț – Leontopodium alpinum) și până în zonele joase, extracarpatice (elemente floristice xerofite de stepă).

Ca o recunoaștere a importanței pe care o are cadrul natural în definirea spațiului geografic nemțean, elemente biotice sau abiotice specifice zonei au devenit simboluri (ex. zimbrul pentru Târgu-Neamț), altele fiind chiar preluate în heraldica locală, cum este cazul stemei orașelor și a numeroase localităților rurale. Astfel, simboluri precum capra neagră (Piatra-Neamț, Bicaz), mistrețul (Roman), vița de vie (Târgu-Neamț), apa (Bicaz), piatra (Piatra-Neamț, Bicaz) sunt obișnuite pentru localitățile județului Neamț.

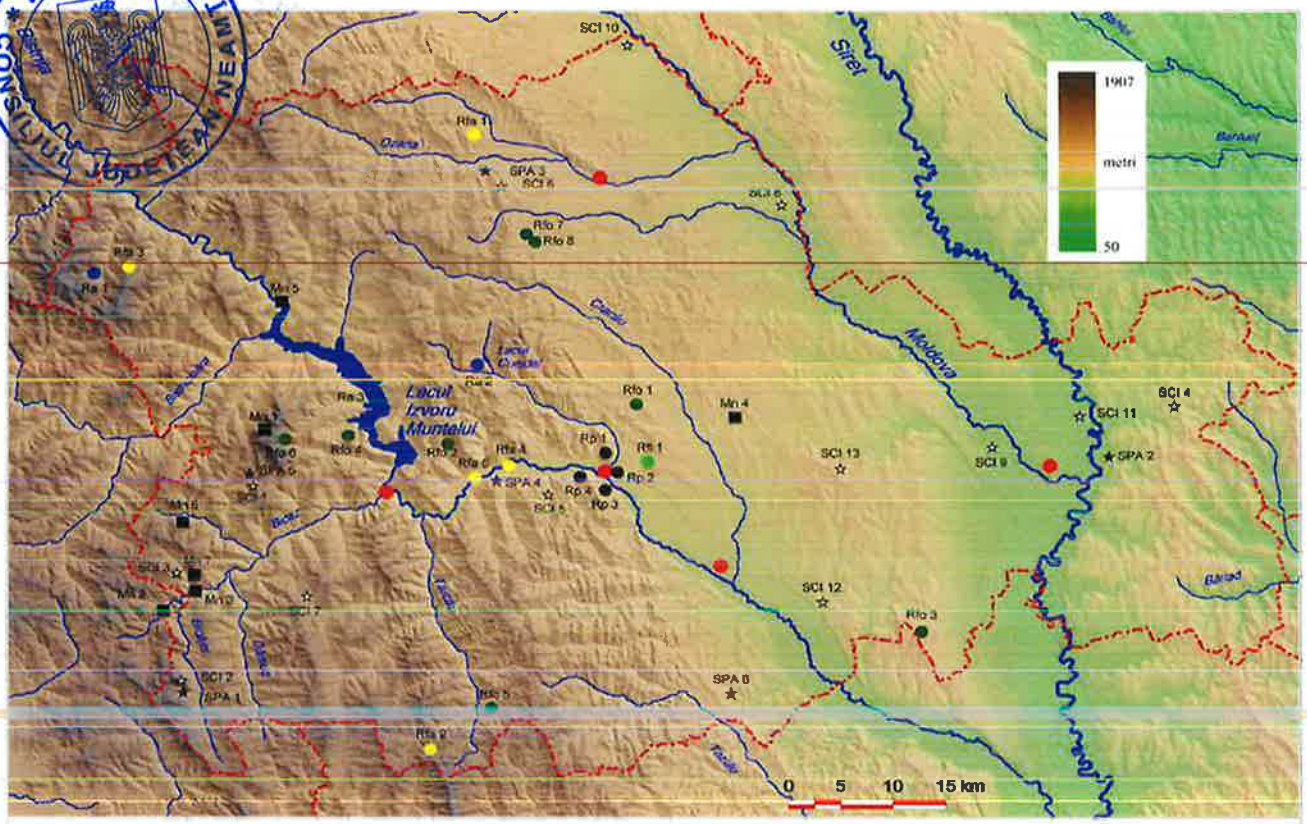

HARTA ARIILOR NATURALE PROTEJATE DIN JUDEȚUL NEAMȚ (Legenda pe pagina alăturată)

ARIILE NATURALE PROTEJATE

Valoarea ecologică excepțională a numeroase colțuri de natură din acest spațiu este demonstrată de multitudinea de areale naturale protejate. Pe teritoriul județului Neamț există un număr de 31 de arii naturale protejate și monumente ale naturii cu o suprafață totală de 44.196,92 ha, reprezentând 7,49% din suprafața județului. Împreună cu ariile naturale de interes comunitar, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, acestea ocupă o suprafață de peste 150.000ha, adică 25% din teritoriul județului.

Neamțul are particularitatea de a avea două parcuri naționale pe teritoriul său, de mare interes pentru turism: Parcul Național Ceahlău, 7.742,5 ha și Parcul Național Cheile Bicazului-Haşmaş, 3.315,82 ha pe teritoriul județului Neamț și încă 3.621,27 ha pe teritoriul județului Harghita. Cea mai vastă arie naturală protejată este Parcul Natural Vânători-Neamț, cu 30.631 ha.

Rezervațiile forestiere de mari dimensiuni, aflate în zonele cu circulație turistică, reprezintă cadrul pentru activități în aer liber și admirarea peisajului. Se remarcă Poliţa cu Crini (370ha) și Secu (776,7ha) în cadrul PN Ceahlău iar apoi Goșman (175 ha) în comuna Tarcău. Rezervațiile Codrii de Aramă și Codrii de Argint din comuna Agapia, în apropierea Parcului Natural Vânători-Neamț, sunt de mici dimensiuni, însă sunt cunoscute în literatură și se află în zona circulației turistice a mănăstirilor. Se remarcă și rezervația forestieră Dobreni, din comuna Dobreni, (37ha) datorită apropierii sale de municipiul Piatra-Neamț și de zonele de interes turistic Almaș - Negrești.

Anumite rezervații faunistice prezintă interes din prisma observării anumitor specii rare, de regulă carismatice, cum ar fi zimbrul (Rezervația de zimbri Neamț) sau cocoșul de munte (Rezervația Borca). Rezervațiile acvatice sunt parte a lacurilor de interes turistic Izvoru Muntelui și Cuejdel. În cazul primului, scufundările de observare marină reprezintă o marcă a locului, mai ales prin prisma stațiunii de cercetări biologice din localitatea Potoci, orașul Bicaz (aparținând Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași) care deține un batiscaf folosit și de cercetătorul Jacques Yves-Cousteau în 1993.

Dintre monumentele naturii, se distinge Cascada Duruitoarea care are o cădere de apă de 25m, situată în PN Ceahlău, alături de o arie de 1ha în jurul acesteia. Cheile Bicazului impresionează prin energia de relief, însă majoritatea turiștilor o consideră o zonă de tranzit, admirată din mașină. Puțini turiști activi (inclusiv alpiniști) practică traseele de drumeție din zonele adiacente acestora. Cheile Șugăului și Peștera Munticelu sunt monumente ale naturii aflate în comuna Bicaz-Chei, foarte accesibile turiștilor, iar peștera Toșorog se poate vizita în comuna Bicazu Ardelean. Monumentul Piatra Teiului de lângă podul de la Poiana Largului este subiect de fotografie, cu rol de simbol al zonei, iar Stânca Șerbești din comuna Ștefan cel Mare oferă o frumoasă panoramă asupra zonei subcarpatice nemțene.

Arii naturale protejate

Sursa datelor: APM-NT și Geoportalul INIS al României

Parc național
1. Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș (PNCB-S)
2. Parcul Național Ceahlău (PNC)

Parc natural
1. Parcul Natural Vânători - Neamț (PNVN)

Rezervație forestieră - (Rfo)
1. Dobreni
2. Pângărați
3. Codrul Secular Runc
4. Secu
5. Goșman
6. Poliță cu Crini
7. Codrii de Aramă
8. Pădurea de Argint

Rezervație faunistică + Arie de protecție avifaunistică (Rfa)
1. Rezervația de zimbri Neamț
2. Brateș
3. Borca
4. Lacul Vaduri
5. Lacul Pângărați

Rezervație floristică - (Rfl)
1. Dealul Vulpii - Boțoaia (Ochiul de stepă)

Rezervație paleontologică - (Rp)
1. Locul fosilifer Cozla
2. Locul fosilifer Pietricica
3. Locul fosilifer Cernegura
4. Locul fosilifer Agârcia

Rezervație acvatică - (Ra)
1. Pârâul Borcuta
2. Lacul Cuejdel
3. Lacul Izvoru Muntelui

Monument al naturii - (Mn)
1. Cascada Duruitoarea
2. Cheile Bicazului
3. Cheile Șugăului
4. Stânca Șerbești
5. Piatra Teiului
6. Peștera Toșorog
7. Peștera Munticelu

Arii naturale protejate de interes comunitar, parte a rețelei ecologice Natura 2000

★ Arie de protecție specială avifaunistică - (SPA)
1. Cheile Bicazului - Hăș
2. Lunca Siretului Mijlociu
3. Vânători - Neamț
4. Lacurile Vaduri și Pângărați
5. Masivul Ceahlău
6. Piatra Șoimului - Scorțeni - Gârleni

☆ Sit de importanță comunitară - (SCI)
1. Ceahlău
2. Cheile Bicazului - Hășmaș
3. Cheile Șugăului - Munticelu
4. Pădurea Floreanu - Frumușica - Ciurea
5. Munții Goșman
6. Vânători - Neamț
7. Munții Ciucului
8. Râul Moldova între Oniceni și Mitești
9. Râul Moldova între Tupilați și Roman
10. Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși
11. Râul Siret între Pașcani și Roman
12. Dealurile Podoleni
13. Pădurea și Lacul Mărgineni

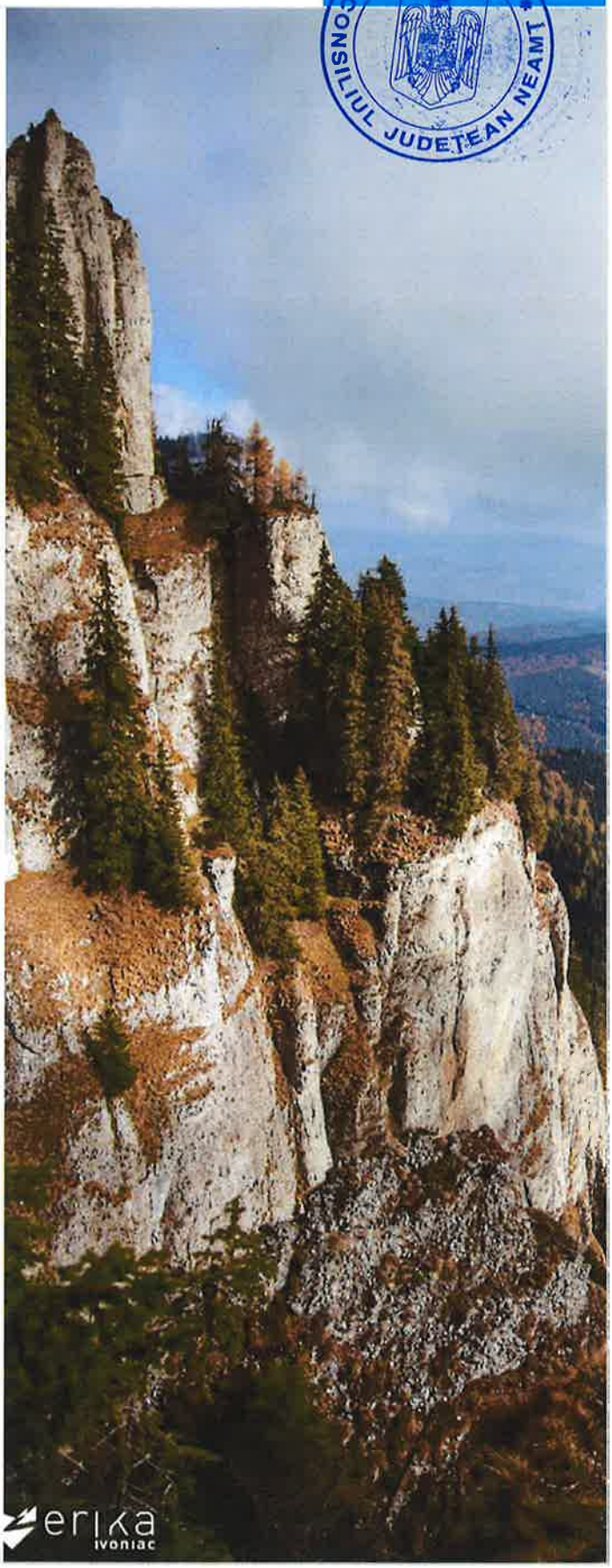

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

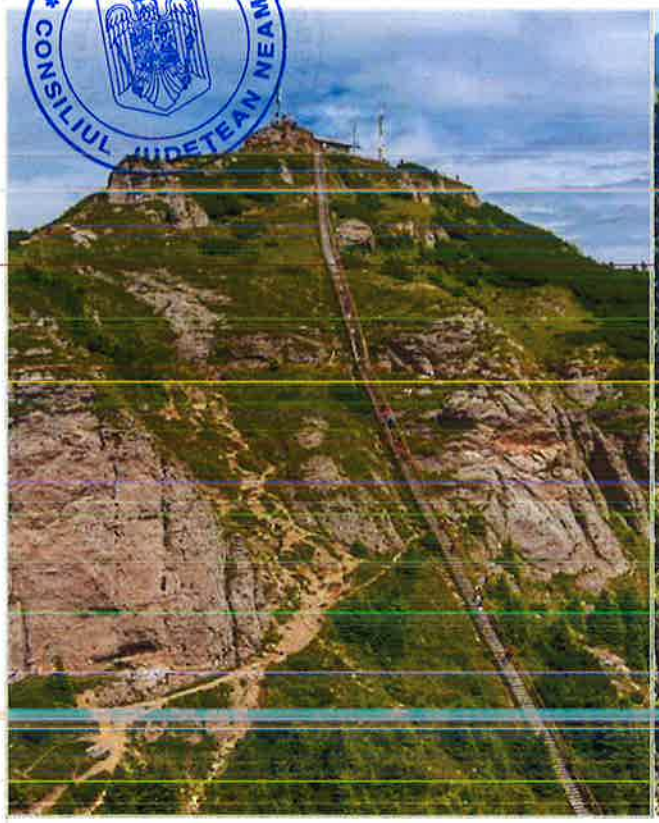

1) Culmi montane subalpine

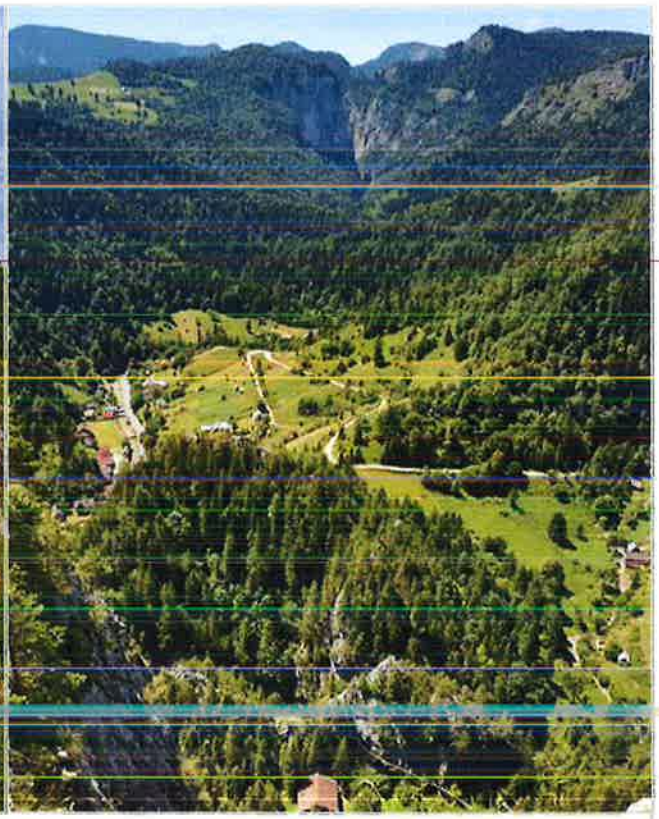

2) Munți înalți împăduriți cu conifere

PEISAJELE GEOGRAFICE

Ca urmare a concurenței îndelungate dintre elementele naturale și cele antropice, spațiul geografic nemțean a devenit un amestec de peisaje variate, frecvent contrastante. Fie că vorbim de golurile alpine sălbatice ale Hășmașului sau de șesurile cultivate ale Siretului, pădurile seculare virgine din Munții Tarcăului sau pajiștile secundare din Stânișoara, de apele sălbatice ale Bicazului din Chei sau cele liniștite ale Bistriței din Lacul Izvoru Muntelui, de populațiile de urși sălbatici aflați în libertate sau de zimbri protejați din Parcul Natural Vânători, de colțurile neumblate de om ale Tarcăului sau potecile aglomerate ale Ceahlăului, toate contribuie la definirea unui spațiu extrem de atractiv din punct de vedere turistic ce merită descoperit. Și poate că cel mai recomandat traseu ar putea fi cel ce pleacă din vârful "uriașului bătut de soare" Ceahlău (G. Coșbuc), coboară "pe drumuri de munte" (C. Hogaș), parcurgând Valea Bistriței alături de Vitoria Lipan (M. Sadoveanu) în drumul său "prin Munții Neamțului" (C. Hogaș) până la Crucea Talienilor (pasul Stânișoara). De aici, urmând firul povestirilor lui Creangă, se poate coborî din Bivolul Stânișoarei prin ținutul de basm al Ozanei (Neamțu) „cea frumos curgătoare", pentru a cuceri Cetatea Neamț. Până la Valea Moldovei, lăsăm deoparte "Codrii de Aramă" de la Văratec și "Pădurea de Argint" de la Agapia (Mihai Eminescu). Urmează un popas de poveste la Hanul Ancuței (Mihail Sadoveanu) la Tupilați, după care trecem Siretul prin vadul Mircești lui Alecsandri și urcăm până pe Dealul Trei Parale, „inima Moldovei" (D. Cantemir). În felul acesta am parcurs simbolic întreaga "Țară a Moldovei, de la munte și până la mare" (Roman I Mușat), cu tot ce are ea mai frumos.

Șase tipuri de peisaje definesc județul Neamț:

1) Culmi montane subalpine (Ceahlău, Hășmaș);
2) Munți înalți acoperiți cu păduri compacte de conifere (M. Bistriței, M. Tarcăului);
3) Munți scunzi acoperiți cu păduri mixte, frecvent poieniște (M. Stânișoarei, Goșmanu);
4) Văi montane largi, puternic antropizate (Valea Bistriței, Valea Bicazului, Valea Bistricioarei);
5) Depresiuni subcarpatice vălurate, puternic antropizate (Depresiunea Neamțului, Depresiunea Cracăului);
6) Văi largi extracarpatice (Valea Siretului, Bistriței, Ozanei) și dealuri joase, utilizate predominant agricol (Cuestele Icușeștilor, Dealurile Boghicei, Dealurile Crăiești - Pâncești din Podișul Central Moldovenesc).

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

3) Munți scunzi cu păduri mixte și poieniște

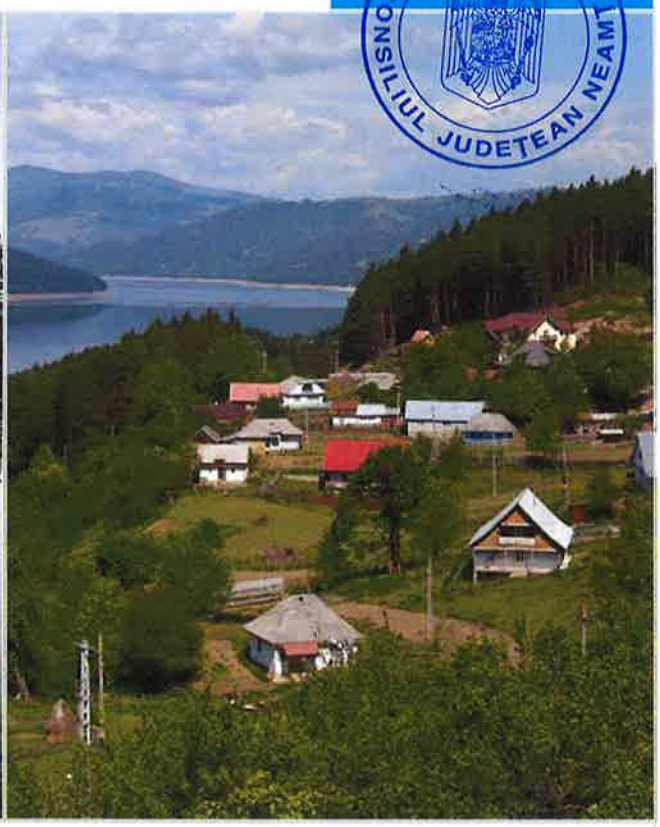

4) Văi montane largi antropizate

5) Depresiuni subcarpatice vălurate antropizate

6) Văi largi extracarpatice și dealuri joase agricole

A POTENȚIALUL TURISTIC AL JUDEȚULUI NEAMȚ

A 2 PATRIMONIUL TURISTIC NEMȚEAN

A 2 PATRIMONIUL TURISTIC-CULTURAL

Județul Neamț se numără printre județele cu un bogat patrimoniu cultural material reprezentat de numeroase situri, monumente, obiective, sate tradiționale arheologice și obiective arhitecturale, dar și imaterial: sărbători ale comunității, artă populară, personalități marcante, locuri de memorie etc. Acestea conferă valențe turistice complexe care, exploatate în mod corespunzător, îi pot asigura un loc de prim ordin la nivel național. În acest scop a fost efectuată o inventariere a celor mai importante elemente și o tipologie pe categorii care pot servi unor practici turistice distincte. Principalele surse utilizate au fost: "Lista Monumentelor Istorice" elaborată de Ministerul Culturii, edițiile din 1992-2019, Direcția Județeană pentru Cultură Neamț, monografii locale, studii de teren ale echipei de implementare a master planului.

SITURILE ARHEOLOGICE

Cele 67 obiective aflate în evidențele oficiale se remarcă în multe situații prin complexitatea lor. Acestea integrează culturi succesive extinse pe mai multe milenii, ceea ce atestă o continuitate a locuirii, mai ales în zona subcarpatică, mai ferită de culoarele de invazii.

a) Siturile paleolitice. În această categorie este inclus un singur obiectiv de interes local, așezarea gravettiană (Paleoliticul superior) de pe teritoriul comunei Bicaz-Chei (locul numit Munticelu).

b) Siturile neolitice. Dintre numeroasele așezări din această epocă, descoperite în județ, se evidențiază 22 situri. Pentru Neoliticul timpuriu sunt reprezentative așezările specifice culturii Starčevo-Criș : Deleni-Grumăzești și Poiana Slatinii, comuna Vânători, în depresiunea Ozanei sau Negulești-Piatra Șoimului, la SV de Piatra-Neamț. Cultura ceramicii liniare este reprezentată de situl de la Traian-Zănești. Cele mai multe situri sunt din Eneolitic, mai ales faza sa târzie, cultura Cucuteni, grupate în depresiunile subcarpatice sau pe terasele Siretului. Bogăția artefactelor specifice acestei culturi este valorificată în cadrul Muzeului de Artă Eneolitică din Piatra-Neamț. Dintre numeroasele situri, un interes turistic ar putea prezenta Cetățuia Frumușica, sit aflat pe terasa superioară a Cracăului, la sud de satul Bodești de Jos, celebră prin ceramica neolitică extrasă de aici și prin grupul statuar antropomorf denumit "Hora de

Hora de la Frumușica mileniul V î.Hr., artefact cucutenian (descoperit în Bodești de Jos)

Vas ceramic de la Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni Piatra-Neamț (Foto C. Rășineanu)

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

la Frumușica", efigia muzeului amintit. Explorat intens de C. Matasă în perioada interbelică, în prezent se află într-o stare mediocră de conservare, fiind o zonă împădurită. Dată fiind importanța sa în cultura cucuteniană, ar putea fi inclus, prin reabilitare, într-un traseu turistic mai amplu, incluzând siturile similare din județul Iași.

c) Siturile din Epoca Bronzului, 12 la număr, localizate în special pe terasele râurilor mari (Costișa, promontoriul Cetățuia), dar și pe văile secundare (Siliștea-Români, "La Cetățuie" de ex.), sunt reprezentative pentru cultura Costișa, extensie spre nord a culturii Monteoru din zona Curburii Carpatice. Ambele cuprind așezări fortificate, dar starea de conservare este improprie, diminuând masiv posibilitățile de valorificare turistică.
d) Siturile din Epoca Fierului sunt reprezentative atât pentru cultura Hallstatt cât și pentru cultura La Tène, având o localizare similară, în poziție defensivă (situl La Cetate, de la Rediu, comuna Bâra, Râpa lui Bodai, de la Târpești, comuna Petricani, Varnița de la Poiana, comuna Dulcești, Cetățuia Sărățica, comuna Dochia). Majoritatea se suprapun unor situri mai vechi, având o frecvență mai mare în partea estică a județului pe terasele superioare ale Moldovei și Siretului, fără a se remarca printr-o importanță arheologică deosebită.

e) Siturile din Antichitatea târzie, dacice sau carpice sunt foarte numeroase (peste 30 la număr), cuprinzând forme variate (necropole la Borlești, Dochia, Secuieni, Petricani, Bârgăuani etc.), fortificații (Bâtca Doamnei, Dealul Cozla, ambele pe teritoriul municipiului Piatra-Neamț; Dealul Horodiștea, comuna Piatra Șoimului; Cetățuie, comuna Icușești etc.) sau așezări suprapuse altora mai vechi ori cu continuitate în perioada medievală. Deși nu impresionează prin dimensiune, siturile fortificate ar putea face obiectul unor rezervații arheologice, integrate în circuitul turistic.

f) Siturile de la finele Antichității și din Evul Mediu timpuriu (epoca marilor migrații) sunt de asemenea foarte numeroase, fie continuând situri anterioare (la Bâtca Doamnei, Dulcești, Davidești – comuna Țibucani, Săbăoani – "La Bisericuța", Poiana Slatinei din satul Lunca, comuna Vânători-Neamț, etc.) fie mai noi, în vatra satelor actuale (sat Mănoaia, comuna Costișa, sat Târzia comuna Brusturi, unde a fost identificată o necropolă tumulară, etc.). Nici unul dintre acestea nu se remarcă însă prin notorietate.

g) Siturile din perioada medievală propriu-zisă se remarcă printr-o dispersie mai mare, firească dacă ne gândim la vechimea și intensitatea populării. În pragul perioadei moderne, la 1772, fostele ținuturi ale Neamțului și Romanului erau cele mai dens populate din principatul Moldovei, cu o rețea densă de așezări (multe dispărute și care au lăsat urme arheologice precum Strâmbi, lângă Corni, comuna Bodești; Hărmănești, lângă Izvoare, comuna Bahna; Buciulești, comuna Podoleni; Brătuleț,

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

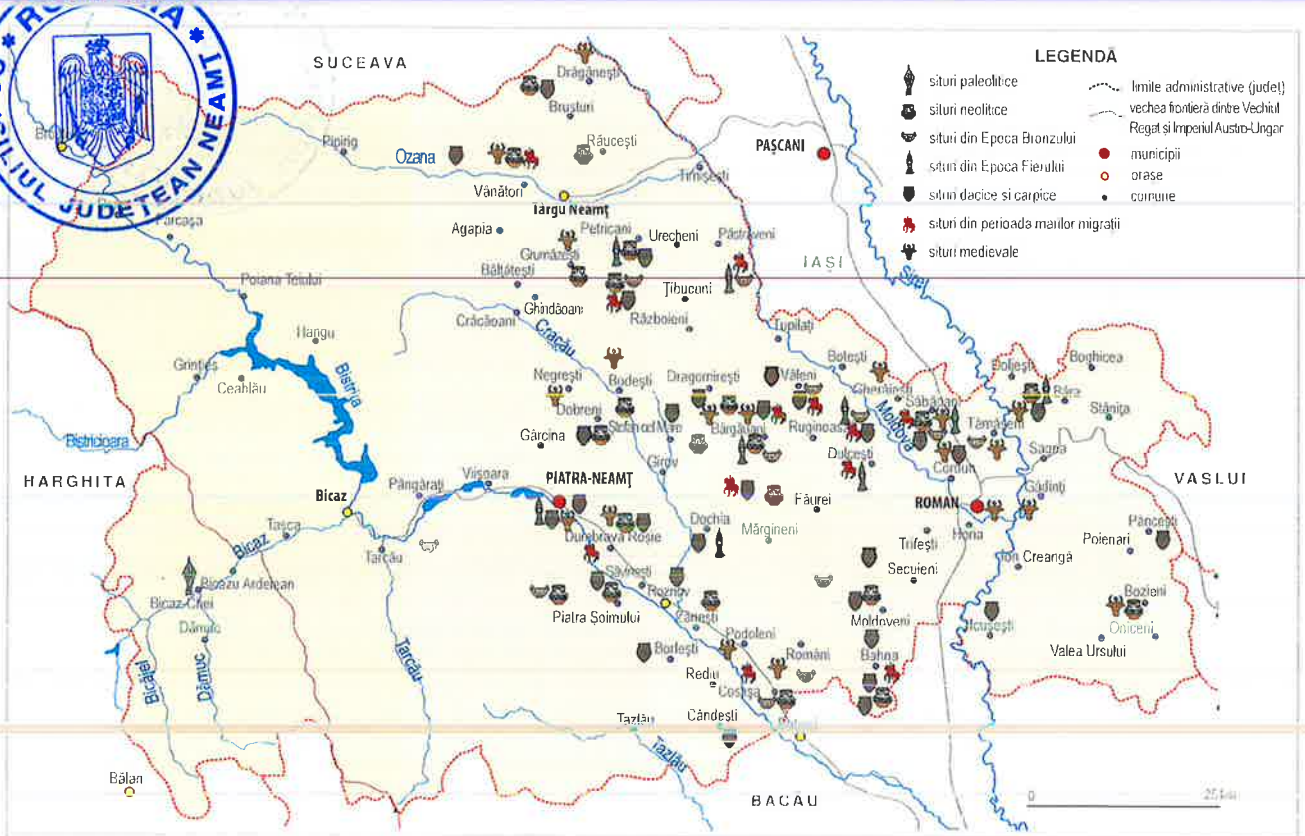

HARTA SITURILOR ARHEOLOGICE

lângă Netezi, comuna Grumăzești etc.)

De un interes aparte s-ar putea bucura cele două cetăți ale Romanului: cea mai veche, construită de Petru Mușat (1375), aflată pe teritoriul Episcopiei Romanului și în zona Parcului Zoologic, dar nemarcată pe teren din păcate; cea mai nouă, construită de Ștefan cel Mare (1466) pe malul stâng al Siretului lângă actualul sat Gâdinți, abandonată în 1675, ale cărei ruine încă sunt vizibile. Cel puțin cea din urmă ar putea face obiectul unei rezervații arheologice integrată în circuitul muzeal romașcan.

Situl de la Podoleni conține ruinele fostei mănăstiri Buciulești, ctitorită în 1629 de tatăl principelui Gheorghe Ștefan și care a avut un rol semnificativ în Moldova secolelor XVII-XVIII, fiind fortificată și dublată de o curte domnească. Distrusă de o viitură a Bistriței în 1832, încă mai păstrează o parte din ruine. Pentru a cinsti memoria trecutului și aceasta ar putea fi transformată în rezervație arheologică.

Situl de la Săbăoani, numit "La Bisericuță", deși modest, ar putea fi de asemenea integrat într-o rezervație arheologică, fiind o mărturie a prezenței seculare a populației de confesiune catolică în zona Romanului, datând din sec. XIV-XVII.

Cea mai mare parte a siturilor de interes medieval este integrată în ansamblurile arhitectonice urbane sau monastice din județ, fiind parte componentă intrinsecă a acestora (prezentate ulterior în acest document).

MONUMENTELE ISTORICE

Lista monumentelor istorice la nivel de județe este prezentă în Ordinul Ministerului Culturii și Cultelor 2314/2014, cu modificările aduse de OMC 2825/2015. Lista obiectivelor din județul Neamț integrate în patrimoniul național este impresionantă: peste 360, multe integrate în complexe / ansambluri arhitectonice monahale sau conturând "zone istorice" în cele trei vechi orașe moldovenești, Piatra-Neamț, Roman și Târgu-Neamț.

Acest bogat patrimoniu poate fi grupat în câteva categorii distincte, cu valențe turistice specifice:

a) Ansamblurile monastice (mănăstiri și schituri)
b) Biserici de zid
c) Biserici de lemn
d) Cetăți
e) Reședințe boierești
f) Ansambluri urbanistice
g) Case țărănești
h) Obiective cultural-administrative și economice (hanuri, poduri, poștă, spitale etc.)
i) Case memoriale
j) Grupuri statuare și monumente comemorative
k) Monumente funerare

Din punctul de vedere al potențialului turistic, fiecare din aceste categorii poate prezenta interes. După valoarea patrimoniului și semnificația sa culturală, însă ansamblurile monastice pot fi considerate elementul-cheie în dezvoltarea turismului nemțean. Urmează

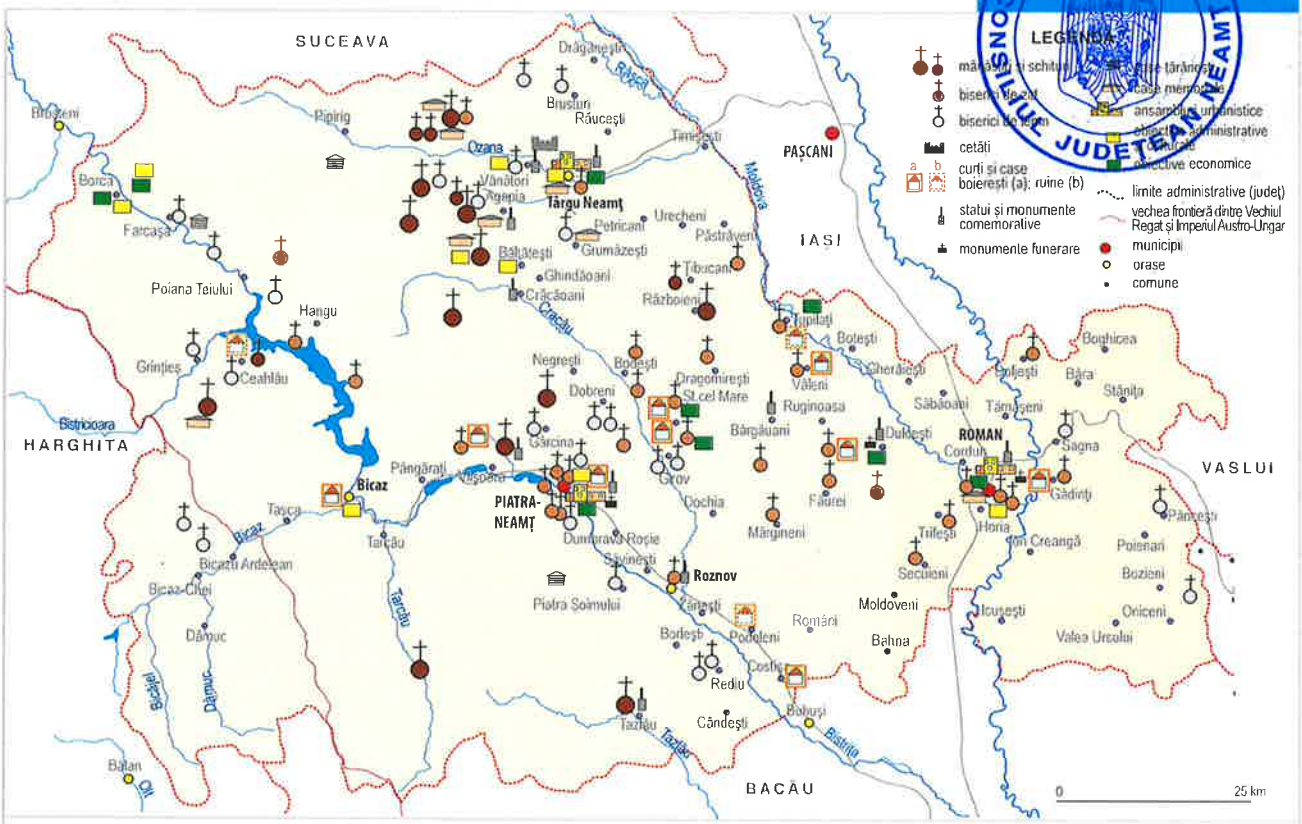

HARTA PATRIMONIULUI CULTURAL MATERIAL

patrimoniul urbanistic, în special în municipiile Piatra-Neamț și Roman, cu un potențial cert de valorificare datorat diversității și complexității obiectivelor, acumulate de secole, într-o varietate arhitecturală care poate conferi imagine de marcă. Pe locul următor se găsește potențialul indus de prezența unor monumente civile (curți și conace boierești, obiective economice sau cultural-administrative) sau de cult în plin spațiu rural. Corelat cu ambianța primitoare a peisajului carpatic/subcarpatic, poate constitui un suport real turismului rural, sub diversele sale forme.

a) Ansamblurile monastice se concentrează la contactul depresiunii subcarpatice Ozana-Topolița cu Munții Stânișoarei și constituie elementul cel mai valoros al patrimoniului istoric al județului Neamț, conferind renumele de "ținut al mănăstirilor", revendicat și de alte zone. Majoritatea dețin incinte fortificate, turnuri-clopotniță, paraclisuri și alte așezăminte legate de cult, ansamblurile monastice având în unele situații alura unor veritabile așezări închegate, bine demarcate teritorial chiar și în cazurile în care sunt situate în continuitate cu așezările propriu-zise (Neamț, Agapia). Integrate într-un cadru natural deosebit, în mijlocul unor păduri seculare, constituie prin ele-însele o marcă turistică. Dintre acestea se remarcă: Mănăstirea Neamț (22 obiective, inclusiv schiturile din vecinătate), Agapia (11 obiective), Secu (13 obiective, incluzând Sihăstria Secului), Văratec, Bistrița, Tazlău, Pângărați, Horaița, Sihăstria Tarcău, Durău, Războieni etc. În proximitatea obiectivelor de cult, sunt prezente case domnești (Petru Rareș la Bistrița de ex.), case memoriale (Alexandru Vlahuță la Agapia), reședințe private (Casa Lahovari la Văratec), case monahale, clădiri administrative etc.

b) Bisericile de zid catalogate drept monument istoric sunt foarte numeroase în județul Neamț (peste 30). Cele mai multe sunt din secolele XVIII-XIX, uneori integrate curților boierești, dar unele datează din secolul al XVI-lea (la Bisericani, fostă mănăstire, sau la Miron Costin, comuna Trifești) ori din secolul al XVII-lea (Bodeștii de Jos, Bozienii de Sus, Făurei, Buhalnița, Cârligi, Ceahlău, Dulcești, Ștefan cel Mare). Cea mai mare densitate a acestora se observă în zona dealurilor Corni - Mărgineni, de-o parte și de alta a drumului național Roman - Piatra-Neamț, zonă dens populată din vechime. Cele mai multe au suferit transformări ulterioare și sunt într-o stare bună de conservare, fiind funcționale. Dincolo de vechimea lor, acestea sunt adesea situate în poziție defensivă, ceea ce le conferă și valoare peisagistică. Un caz aparte îl constituie biserica domnească din Piatra-Neamț, integrată în ansamblul urbanistic al Curții Domnești, datând din secolul al XV-lea. Episcopia Romanului este un alt caz aparte, constituind un ansamblu urbanistic complex, cuprinzând clădiri administrative, instituții școlare, case memoriale etc. Tot în Roman, remarcabilă este și biserica armenească, datând din 1569.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Biserica din lemn din Ceahlău cu hramul Sfânta Ana (1730).
Foto: Ziarul Lumina

c) Bisericile de lemn sunt dispersate pe întreg teritoriul, cu o concentrare mai evidentă în bazinul mijlociu al Cracăului, pe valea Bistriței amonte de Bicaz și în jurul orașului Târgu-Neamț. Cele 26 monumente din această categorie datează mai ales din secolele XVIII si XIX, dar sunt și unele mai vechi precum cea de la Crăiești - comuna Bozieni din 1680 sau cea de la Topolița - comuna Grumăzești, fostă mănăstire, datată în sec. al XVI-lea. Cele mai multe sunt funcționale, deservind populația locală, însă vechimea unora și picturile atribuite unor zugravi renumiți în epocă (la Grințieș sau la Farcașa) pot prezenta și un interes turistic.

d) Din categoria **cetăților**, singurul monument integrat în lista oficială este Cetatea Neamț. Emblematic pentru orașul Târgu-Neamț, acest monument reprezintă, prin poziția sa defensivă, gradul relativ satisfăcător de conservare și punere în valoare un element major de atractivitate turistică. Proximitatea mănăstirilor din Depresiunea Neamțului (Valea Ozanei) îi asigură o necesară complementaritate în organizarea unor circuite turistice. Cetatea Nouă a Romanului de la Gâdinți este în prezent în stare de conservare, deținând încă fundații și părți ale zidurilor.

e) Din multitudinea de **conace și reședințe boierești** de altă dată, 12 sunt catalogate drept monumente istorice chiar dacă nu se află într-o stare corespunzătoare de conservare, cum este cazul conacului Crupenschi de la Podoleni sau a conacului Catargi de la Tupilați. Complexitatea celui dintâi, care cuprinde și un parc dendrologic sau vechimea celui de-al doilea, care datează din secolul al XVII-lea ar trebui să impună reabilitarea de urgență. Există exemple de bune practici: ansamblul conacului Cantacuzino-Pașcanu de la Costișa amenajat cu lacuri, conacul Styrcea de la Văleni cu parcul dendrologic aferent, ambele restaurate în ultimele decenii. Cele aflate în proximitatea orașelor Roman și Piatra-Neamț pot fi integrate în circuite urbane. Un caz particular îl constituie Palatul Cnejilor din comuna Ceahlău, provenind din secolul al XVII-lea, dar aflat în ruină. Prin poziția sa la poalele Ceahlăului, în preajma lacului artificial Izvoru Muntelui, acesta ar putea constitui un element integrator într-un posibil parc tematic. Un alt caz aparte îl constituie Casa Regală din Bicaz, care găzduiește astăzi primăria orașului. Alte conace interesante care necesită lucrări de restaurare: Conacul Caragea din Grumăzești, Conacul D. Sturza din Cârligi, Conacul Ghica din Făurei, Conacul Bogdan din Gâdinți.

f) Ansamblurile urbanistice create de concentrarea în zonele centrale din cele trei orașe principale (Piatra-Neamț, Roman, Târgu-Neamț) a unor reședințe burgheze din secolele XIX-XX sau a unor clădiri cu scop administrativ-cultural, alături de monumentele de cult pot constitui obiectul unor veritabile circuite urbane de interes turistic.

În Piatra-Neamț există o densitate mare de clădiri

cu arhitectură atractivă în jurul ansamblului „Curtea Domnească". Acestea sunt edificii cu rol administrativ (Primăria), muzeal și cultural (Teatrul Tineretului, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Artă, Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni, Muzeul „Curtea Domnească" – Pivnița, Muzeul „Curtea Domnească" – Turn Clopotniță, Muzeul de Științe Naturale, Muzeul de Istorie și Arheologie, Casa Calistrat Hogaș), cu rol de locuire (locuințe private sau colective) sau de deservire publică (sedii de partide, restaurante și cafenele concentrate mai ales pe bd. Republicii, Gara, liceul Petru Rareș, poșta centrală etc.) Complexitatea centrului urban permite proiectarea unei strategii de valorificare turistică durabilă, condiționat de un ghidaj turistic și o informare-promovare eficientă.

Romanul dispune de un patrimoniu la fel de generos, mai dispersat în organismul urban, cu câteva concentrări evidente în jurul ansamblului Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului (str.Alexandru cel Bun) sau în zona centrală (spațiul dintre străzile Roman Mușat și Ștefan cel Mare). Se remarcă bogăția de case burgheze din sec. XIX-XX, unele destinate circuitului muzeal (Casa Morțun care găzduiește Muzeul de Științe Naturale; Casa Robu, în care funcționează Muzeul de Artă; Casa Negruzzi, alocată Muzeului de Istorie), altele unor activități de deservire culturală (Biblioteca R. G. Melidon), educațională etc. O parte dintre aceste obiective sunt locuințe, ca efect al naționalizării din 1949. Dispersia și degradarea multora dintre ele constituie un impediment în crearea unui ansamblu coerent, necesar promovării turistice.

În Târgu-Neamț, deși numărul obiectivelor integrate în lista monumentelor istorice este restrâns, concentrarea lor pe strada Ștefan cel Mare care asigură accesul spre Cetatea Neamț reprezintă un cert avantaj.

g) Casele țărănești din lemn din comunele Piatra Șoimului, Pipirig și Farcașa, înscrise în lista oficială pot fi integrate în circuite de tranzit. Muzeul David Creangă din Pipirig prezintă un cert interes memorialistic.

h) Obiectivele cultural-administrative și economice sunt concentrate în orașele principale, făcând parte din ansamblurile urbanistice prezentate. În afara acestora pot fi menționate, teatrul sătesc "Ion Kalinderu" din Bicaz, în care este amenajat un muzeu sau casa administratorului Domeniului Coroanei de la Borca, ocupată în prezent de un internat școlar. În aceeași localitate se află și vechiul sediu al Ocolului Silvic, astăzi școală. În această categorie ar putea fi integrat și singurul obiectiv de patrimoniu din fosta stațiune Bălțătești, clădirea Cazinoului construit la mijlocul secolului al XIX-lea. Dintre monumentele cu caracter strict economic, se remarcă prin interesul deosebit, Hanu Ancuței, celebru grație scrierilor lui Mihail Sadoveanu. Unele dintre acestea au o utilitate publică (clădirile vechi ale poștei, la Târgu-Neamț și Piatra-Neamț, gările și spitalele din Roman și Piatra-Neamț etc.). Valoare simbolică poate avea podul de piatră de la Turturești, comuna Girov, datat în sec. al XV-lea (1475) și atribuit lui Ștefan cel Mare.

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN

i) Casele memoriale sunt integrate în ansambluri urbanistice, având și valoare arhitecturală. Casa memorială "Calistrat Hogaș" găzduită într-un imobil din secolul al XIX-lea este un astfel de exemplu, ca și Casa Elena Cuza, ambele din Piatra-Neamț sau Casa "Alexandru Vlahuță" de la Agapia. Personalității mitropolitului Veniamin Costachi îi sunt dedicate două astfel de obiective, la Ceahlău și la Roman, integrate unor ansambluri ecleziastice (Mânăstirea Durău, respectiv Episcopia Romanului). Deși valoarea lor memorialistică este de interes local, faptul că sunt integrate în ansambluri arhitecturale mari le asigură un loc în circuitul turistic.

j) Grupurile statuare și monumentele comemorative sunt foarte numeroase, atât în centrele urbane cât și în sate. Cele mai multe comemorează eroii din Războiul de Independență și din Primul Război Mondial, majoritatea fiind construite în prima jumătatea a secolului al XX-lea (Crucea Talienilor, Monumentul Vânătorilor de Munte Târgu-Neamț, Monumentul Eroilor din Cimitirul evreiesc Roman etc.). Grupurile statuare sunt integrate ansamblurilor urbanistice, amplasate de obicei în piețe publice (ex. statuia lui M. Kogălniceanu din piața omonimă a municipiului Piatra-Neamț, edificată în 1913).

k) Monumentele funerare de patrimoniu sunt frecvente în cimitirul "Eternitatea" din Piatra-Neamț, putând fi introduse în circuitul memorialistic. La Roman, cele mai multe astfel de monumente cinstesc memoria unor înalți ierarhi bisericești.

Din prezentarea monumentelor istorice reținem densitatea obiectivelor din municipiile Roman, Piatra-Neamț și din orașul Târgu-Neamț ca și dispersia semnificativă a acestora, mai ales în zona subcarpatică și pe Valea Bistriței. Localizarea lor este avantajoasă din perspectiva organizării unor circuite complexe ori cu o tematică specifică. De asemenea, poziționarea lor prezintă și avantajul integrării în circuite de anvergură regională, în special cu obiective din județele vecine Suceava și Iași, oarecum în contrast cu obiectivele naturale care presupun o integrare mai firească spre județele Harghita și Suceava.

Interior din Conacul **Styrcea** din Valea Uzona Roman. Foto: Igloo

LISTA FORMAȚIILOR ȘI ANSAMBLURILOR DE DATINI ȘI OBICEIURI POPULARE		
Localitatea	**Numele formației**	**Subzona etnografică**
Bălțătești	"Arnăuții"	Ozana-Topolița
Gârcina	Formația de urși	Piatra-Neamț
Girov	Formația de urși	Piatra-Neamț
Grințieș	Banda lui Bujor	Valea Bistriței
Mărgineni	Alaiul căiuților	Războieni
Piatra Șoimului	Ansamblul de datini și obiceiuri "Miorița"	Piatra-Neamț
Răucești (sat Oglinzi)	Alaiul de datini și obiceiuri	Ozana-Topolița
Ștefan cel Mare	Alaiul de datini și obiceiuri	Războieni
Tazlău	Ansamblul de dansuri și obiceiuri tradiționale	Tazlău
Timișești	Alaiul de datini	Ozana-Topolița
Tupilați	Formația de datini și obiceiuri	Războieni
Urecheni	"Arnăuții"	Ozana-Topolița
Vânători-Neamț	Ansamblul "Șezătoarea"	Ozana-Topolița
Zănești	Formația de căiuți	Piatra-Neamț
Bicazu Ardelean	"Colindătorii", formația de obiceiuri de iarnă	Bicazu Ardelean
Bozieni	Formația de obiceiuri de iarnă	Roman
Ceahlău	Formația de datini și obiceiuri de iarnă	Valea Bistriței
Farcașa	Alaiul de datini și obiceiuri	Valea Bistriței
Piatra Șoimului (sat Negulești)	Ansamblul "Datina străbună"	Piatra-Neamț
Tașca	Alaiul de datini și obiceiuri	Valea Bistriței
Trifești	Ansamblul "Sumănarii"W	Roman

Sursa : Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț

OBICEIURILE ȘI TRADIȚIILE

Dintre resursele turistice culturale, obiceiurile și tradițiile pot asigura un suport semnificativ în identificarea și valorificarea elementelor constitutive ale unor produse specifice. Studiate de etnografie, acestea fac parte din ceea ce unii autori au denumit "peisajul etnografic", formă de manifestare specifică a peisajului, rezultat din modificarea suportului natural prin amenajări, forme de organizare și utilizare, în primul rând ca o îmbinare a așezărilor și ocupațiilor. Acesta conturează "zonele etnografice", matrici culturale distincte, dotate cu elemente de marcă specifice, rezultat al "activităților transformatoare desfășurate în decursul secolelor, (...), schimbând treptat cadrul natural" (Valeriu Butură, Etnografia poporului român, Dacia, Cluj-Napoca, 1978). Zonele etnografice sunt astfel mărturii ale evoluției patrimoniului cultural local, dezvoltat în condiții specifice și exprimat prin culturala materială sau spirituală.

Înscris în cadrul mai larg, regional, al macro-zonei etnografice Moldova, teritoriul județului Neamț poate fi divizat în câteva subzone etnografice, strâns legate de particularitățile cadrului natural: Valea montană a Bistriței; bazinul Ozana-Topolița; subzona Pietrei, aferentă în mare parte depresiunii Cracău-Bistrița; subzona Războieni, suprapusă dealurilor Corni-Mărgineni; subzona Romanului. În limitele acestora pot fi particularizate areale distincte precum cel populat de ceangăi, la nord de Roman, extins și în județul Iași. În zona montană, pe valea superioară a Bicazului, cuprinzând comunele Bicazu Ardelean, Bicaz-Chei și Dămuc, este conturat un alt areal, a cărui apartenență până în 1918 la Imperiul Austro-Ungar a condus la conturarea unui specific aparte, diferit însă de zona secuiască vecină, într-o continuitate etnografică evidentă cu arealul Tarcău-Bicaz. În trecut, au existat și alte areale distincte care astăzi cu greu pot fi deosebite, cazul "Câmpului lui Dragoș", menționat deseori în trecut, pe partea dreaptă a Bistriței, între Piatra-Neamț și Buhuși. Fiecare dintre aceste subzone are un specific aparte: valea montană a Bistriței poartă amprenta utilizării din abundență a materialului lemnos, cu ocupații specifice (în trecut plutăritul); bazinul Ozana-Topolița, gravitează în jurul orașului Târgu-Neamț și se distinge prin ambianța monastică și păstrarea vie a multor meșteșuguri tradiționale; în jurul orașelor Piatra-Neamț și Roman se remarcă urbanizarea mai accentuată chiar dacă predomină încă activitățile agricole; subzona Războieni, mai izolată și exclusiv agricolă, cu un habitat mai fragmentat și mai timpuriu supus procesului de depopulare, prezintă, în aparență, un interes mai redus.

Obiceiurile și tradițiile locale sunt strâns legate de calendarul religios și de ocupațiile specifice. Au rămas vii în prezent obiceiurile de iarnă derivate din străvechi rituri agrare (plugușorul, jocurile cu măști, colindul). Strâns legate de obiceiurile și tradițiile locale, județul Neamț se remarcă prin numărul important de formații ocazionale

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

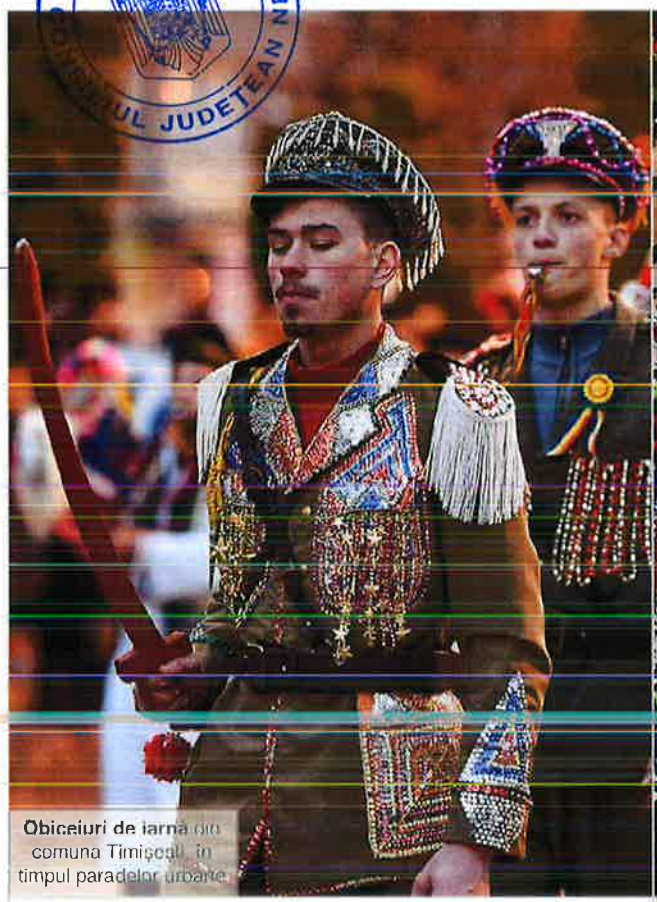

Obiceiuri de iarnă din comuna Timișeșli, în timpul paradelor urbane.

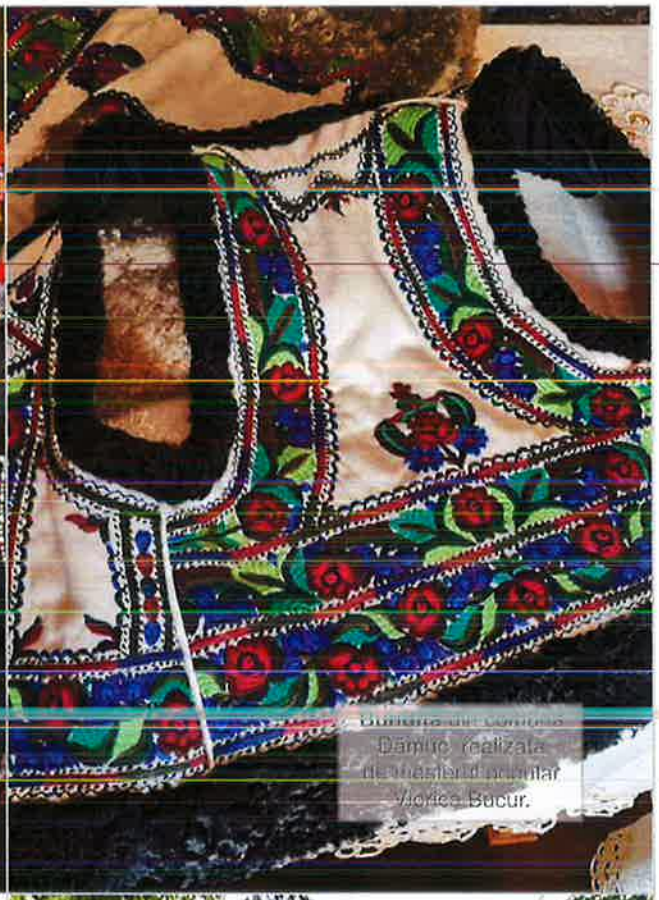

Bunătăți din comuna Dămuc, realizate de meșteri populari Viorica Bucur.

sau de ansambluri permanente care perpetuează o parte din acest patrimoniu (tabelul următor) și care acoperă practic toate subzonele etnografice.

Cu un caracter permanent, funcționează și multe grupuri sau ansambluri folclorice de amatori. În deceniile trecute, la Piatra-Neamț funcționa și o orchestră profesionistă de muzică populară, "Cernegura". Ca și în cazul formațiilor de datini și obiceiuri remarcăm distribuția acestora în toate subzonele etnografice.

Dansatori din **„Ansamblul Ozana"** (Târgu-Neamț)

LISTA PRINCIPALELOR ANSAMBLURI ȘI GRUPURI FOLCLORICE DIN JUDEȚUL NEAMȚ

Localitatea	Numele ansamblului / grupului folcloric	Subzona etnografică
Bicazu Ardelean	"Floarea reginei", grup folcloric	Bicazu Ardelean
Borca	"Drumul Baltagului", grup folcloric	Valea Bistriței
Ceahlău	"Doina Ceahlăului", ansamblu folcloric de copii	Valea Bistriței
Dămuc	"Ciobănașul", grup folcloric	Bicazu Ardelean
Dobreni	"Dobreanca", grup folcloric	Piatra-Neamț
Dragomirești	"Văduțul", grup folcloric	Războieni
Ion Creangă	"Stejărelul", grup folcloric	Roman
Mărgineni	"Mugurașii Mărginenilor", grup folcloric de copii	Războieni
Pângărați	"Stejărelul", grup folcloric	Piatra-Neamț
Piatra-Neamț	Ansamblul "Floricică de la munte"	Piatra-Neamț
Piatra-Neamț	Ansamblul folcloric "Codrii Neamțului"	Piatra-Neamț
Pipirig	"Ozana", grup folcloric	Ozana-Topolița
Pipirig (sat Boboiești)	"Muntencele", grup folcloric	Ozana-Topolița
Poiana Teiului (sat Galu)	"Teiul", grup folcloric	Valea Bistriței
Roznov	"Mugurașii roznoveni", grup folcloric de copii	Piatra-Neamț
Săbăoani	"Izvorașul", grup folcloric	Roman
Săvinești	"Firicelul", ansamblu folcloric	Piatra-Neamț
Târgu-Neamț	Ansamblul folcloric "Ozana"	Ozana-Topolița
Tarcău	Ansamblul folcloric "Florile Tarcăului"	Valea Bistriței
Tazlău	Ansamblul de dansuri și obiceiuri tradiționale	Tazlău
Tămășeni	"Mlădițe tămășene", grup folcloric	Roman
Tupilați	Formația de fluieraș	Războieni
Țibucani	Formația de fluieraș	Războieni

Sursa : Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț

Ansamblul Folcloric **„Floricică de la Munte"** al Centrului pentru Cultură și Arte Carmen Saeculare, Neamț (Piatra-Neamț)

Poster cu Water Music Festival (comuna Ceahlău)

SĂRBĂTORILE, HRAMURILE ȘI FESTIVALURILE

Strâns legate de calendarul religios, sărbătorile și hramurile pot ocaziona participarea turiștilor la viața spirituală și comunitară locală. Sunt totodată un prilej de expunere a unor obiecte de artă populară sau a unor produse tradiționale.

În ultimele decenii au luat amploare festivalurile și târgurile, organizate de regulă anual. Având drept cadru de desfășurare predilect „capitala" județului, aceste se remarcă prin diversitate, încercând să acopere cât mai cuprinzător toate sferele creației artistice (tabel pagina următoare). Prezența unor manifestări în orașul Târgu-Neamț sau în comuna Ceahlău are strânsă legătură cu turismul, perioada de desfășurare fiind strâns legată de sezonalitate. Se observă însă o prezență insuficientă a unor astfel de manifestări în municipiul Roman, care dispune de certe valențe.

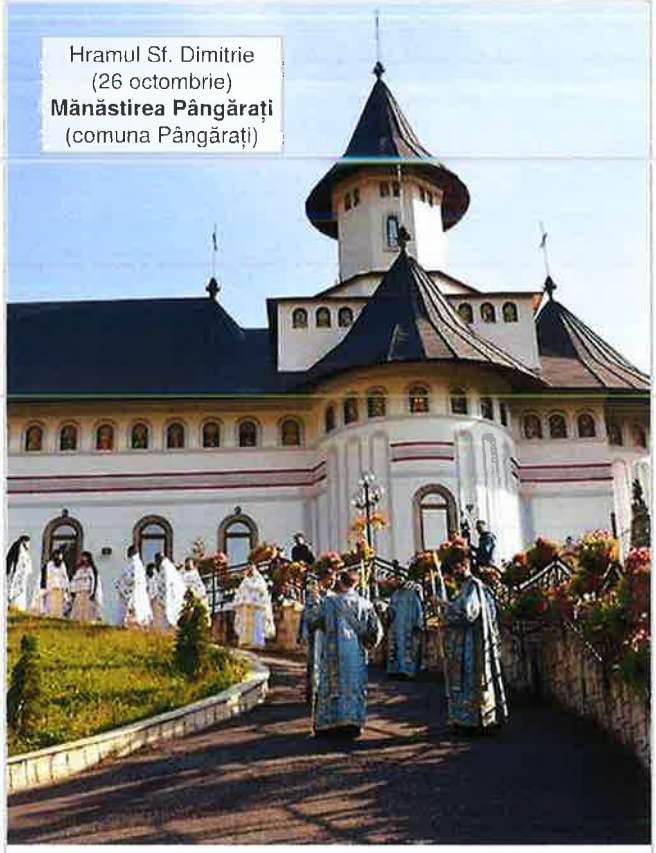

Hramul Sf. Dimitrie
(26 octombrie)
Mănăstirea Pângărați
(comuna Pângărați)

FESTIVALURI ȘI TÂRGURI DIN JUDEȚUL NEAMȚ (SELECȚIE)		
Localitatea	**Numele festivalului/târgului**	**Data (calendar 2019)**
Bicaz	Ziua Marinei Române	15 august 2019
Bicaz	MTB (Mountatin Bike Marathon Bicaz)	7 septembrie 2019
Bicaz	Bicaz Kayak Fest	15 – 16 iunie 2019
Ceahlău	Water Music Festival	12 - 18 august 2019
Durău	Serbările Zăpezii	1 – 10 februarie 2019
Durău	Festivalul Muntelui Ceahlău	3 – 4 august 2019
Grințieș	Festivalul Haiducilor	20-21 iulie 2019
Piatra-Neamț	"Florile Ceahlăului", festival concurs pentru tineri interpreți de muzică populară	15 – 17 martie 2019
Piatra-Neamț	Concursul național de arte plastice "Nicolae Milord"	25 martie – 12 aprilie 2019
Piatra-Neamț	Sărbătoarea Curții Domnești	20 aprilie 2019
Piatra-Neamț	Festivalul Dacic Petrodava	11 – 12 mai 2019
Piatra-Neamț	Festivalul de Artă Populară „Lada cu zestre"	24 – 26 mai 2019
Piatra-Neamț	Piatra Fest	28 – 30 iunie 2019
Piatra-Neamț	Festivalul Internațional „Vacanțe muzicale"	30 iunie – 6 iulie 2019
Piatra-Neamț	Tare ca Piatra	30 august – 1 septembrie 2019
Piatra-Neamț, Roman, Târgu-Neamț, Durău, Bicaz	Festivalul Internaţional de folclor "Ceahlăul"	1 – 6 august 2019
Piatra-Neamț	Festival de muzică pop pentru copii	6 – 9 august 2019
Piatra-Neamț	Piatra Neamţ Waterways Challenge	11 septembrie 2019
Piatra-Neamț, Târgu-Neamț	Neamț Music Festival	12 – 15 septembrie 2019
Piatra-Neamț	Festivalul de Teatru Piatra Neamţ	20 – 30 septembrie 2019
Piatra-Neamț	Festivalul de datini şi obiceiuri „Steaua sus răsare"	27 decembrie 2019
Piatra-Neamț	Târgul de Crăciun la Neamț	13 decembrie 2019 – 5 ianuarie 2020
Roman	Roman Connect Cross	9 mai 2019
Roman	Zilele Municipiului Roman	13-21 mai 2019
Roman	Max Blecher Fest (Concurs de creație literară)	25-27 mai 2018
Roman	Festivalul Național de Creatie „Garabet Ibrăileanu"	7–8 iunie 2019
Roman	Festivalul RomanArt Street	22–23 iunie 2019
Roman	„MTB Roman – Maraton", ediția a II-a	13 iulie 2019
Roman	Festivalul KULT Fest 4	9–11 august 2019
Roman	Festivalul Județean de Teatru de Revistă pentru Copii și Tineri „Sunetul Muzicii"	12 octombrie 2019
Roman	Târgul de Iarnă	5–29 decembrie 2019
Roman	Festivalul de datini și obiceiuri „Roman Metropolitan", ediția a X-a	30 decembrie 2019
Târgu-Neamț	Festivalul de Datini și Obiceiuri Târgu-Neamț	2 ianuarie 2019
Târgu-Neamț	B-Zone Folk Romania	2 – 5 mai 2019
Târgu-Neamț	Festivalul Medieval „Zilele Cetății Neamț"	28 – 30 iunie 2019
Târgu-Neamț	Iarmarocul de Toamnă	18-20 octombrie 2019
Surse : Consiliul Județean Neamț, Primăriile centrelor turistice		

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ARTA POPULARĂ ȘI MEȘTEȘUGURILE

Fiind situat într-o zonă cu un fond forestier bogat, județul Neamț se remarcă în primul rând prin arta prelucrării lemnului. Deși izvorâtă din rațiuni utilitare, aceasta se remarcă și prin decorațiuni efectuate prin tehnici diverse (incizie, pirogravare, crestare). Cunoscute de multă vreme pentru prelucrarea lemnului sunt localitățile de pe Valea Bistriței și din jurul orașului Târgu-Neamț. În aceleași areale, foarte prezentă este și cojocăria, un alt meșteșug popular vechi care însoțește prelucrarea altor produse animaliere (lână, carne, lapte, etc.). Specific județului este și meșteșugul confecționării de măști, utilizate mai ales în cadrul obiceiurilor de iarnă. Muzeul Neculai Popa din Târpești, deschis publicului în 1977, într-un cadru care sintetizează excelent specificul nemțean este ilustrativ în acest sens ca și casa-muzeu "Vasile Găman" din Vânători-Neamț. Un specific aparte îl prezintă zona Romanului, unde se păstrează meșteșugul împletiturilor din răchită și nuiele sau fabricarea sforilor, în diverse prezentări. La fel de specifice sunt și confecționarea obiectelor de podoabă (în orașe mai ales) sau fabricarea unor instrumente populare (în zona montană îndeosebi). Mai slab reprezentată este ceramica, exclusiv cu caracter utilitar, local. Centre precum Bistricioara (comuna Ceahlău), cunoscută pentru ceramica roșie moldovenească tradițională sau Vulpășești (comuna Sagna), având ca specific ceramica neagră, cu ornamente realizate prin lustruire cu piatra nu mai sunt de actualitate. Vitalitatea meșteșugurilor tradiționale din județ este exprimată și prin existența unor asociații specifice (Asociația Meșterilor Populari din Ținutul Neamțului, "Nemțeanca" din Târgu-Neamț etc.)

Varietatea meșteșugurilor și artefactelor impune o anumită diferențiere între câteva categorii distincte: meșteșugurile casnice specific masculine (dogărie, tâmplărie, feronerie, etc.); meșteșugurile casnice feminine (țesături, cusături, tors, etc.); prelucrarea artistică a lemnului (porți sculptate, stâlpi, traforaje, obiecte sculptate în lemn, etc.); meșteșugul măștilor populare; meșteșugul confecționării obiectelor de port popular; meșteșugul elaborării produselor tradiționale gastronomice, etc. (vezi tabel pag. 34).

Mască realizată de
meșterul popular
Ioan Albu
din comuna Timișoara

MEȘTEȘUGURI POPULARE ȘI MEȘTERI POPULARI DIN JUDEȚUL NEAMȚ		
LOCALITATEA	ACTIVITATEA TRADIȚIONALĂ	MEȘTERI POPULARI
Agapia (mănăstirile Agapia și Văratec)	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, covoare); Preparate culinare și băuturi tradiționale	Neculai Ana
Bălțătești (sat Valea Seacă)	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, covoare, tapiserii, lăicere, carpet); Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn, tăbăcărie, cojocărie) Pictură (icoane, artă decorativă); Preparate culinare și băuturi tradiționale.	Mihalachi Maria, Mihalachi Iulian, Manolache Maria, Iliescu Angela, Iliescu Ioan, Cozma Vasile, Neculai Ana
Bahna	Meșteșuguri casnice masculine (tâmplărie și mic mobilier)	Căprioară Ion, Căprioară Grigore
Bicazu Ardelean	Meșteșuguri casnice masculine (prelucrarea lemnului); Meșteșuguri casnice feminine (țesături)	Catrinoi Alexandru Cioancă Elena
Borca	Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn, feronerie, fier forjat, mobilier, dulgherie, butnărie); Meșteșuguri casnice feminine (țesături, împletituri, tors); Cojocărit.	Bondar Gheorghe, Lute Eduard, Gherman Neculai Șpiț Floarea, Tănase Elena Cojocaru Ana
Botești (satele Botești, Barticești)	Împletituri din nuiele, răchită, sfoară, confecționarea coșurilor	Damian Ionuț, Oprea Marcel, Trefaș Ion
Brusturi	Meșteșuguri casnice masculine (feronerie, stâlpi, porți, fier forjat, mobilier, dulgherie)	Obreja Vasile
Ceahlău	Meșteșuguri casnice masculine (prelucrarea lemnului); Meșteșuguri casnice feminine (covoare, ștergare, catrințe)	Popa Pavel Stolea Elena, Bălteg Ludovica, Brânzucă Maria
Dămuc	Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn)	Găină Alexandru
Farcașa	Instrumente muzicale	Lupuleasa Mihai
Ghindăoani (Saivane)	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, cusături)	Zaharia Elena
Grumăzești (Suseni)	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, cusături); Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn, catapetesme, porți bisericești; tăbăcărie-pielărie); Pictură (icoane, pictură naivă)	Dudan Vasile, Dudan Anișoara
Horia	Împletituri din nuiele, răchită, sfoară, confecționarea coșurilor	Nastur Constantin, Lupan Ion
Ion Creangă	Pictura icoanelor	Aaniței Valerică
Pângărați (satele Pângărăcior și Oanțu)	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, cusături)	Lăzărui Elena, Popovici Ruxanda
Petricani (sat Țolici)	Meșteșuguri casnice masculine (mobilier, sculptură în lemn, tâmplărie, dulgherie); Măști; Pictură (icoane, pictură naivă)	Păscălina Mihai, Pascu Petru
Piatra-Neamț	Pictură (icoane naive pe sticlă, pictură naivă); Măști, Meșteșuguri casnice feminine (tapiserii, țesături, piese de port popular)	Hăisan Cecilia, Nița-Ibrian Elena, Popa Gica, Petrican Maria, Istrate Ciprian, Măriuțac Mădălina
Piatra Șoimului	Instrumente muzicale populare; piese de port popular	Drăgușanu Simion, Drăgușanu Gheorghe; Cociorvă Elena
Pipirig (sat Boboiești)	Meșteșuguri casnice feminine (covoare, lăicere, carpete, traiste, țesături, cusături); Piese de port popular (cămăși, catrințe) Meșteșuguri casnice feminine (cojocărit, măști, artizanat în lemn, mic mobilier)	Ciocârtău Rodica, Todici Maria, Todici Varvara, Chirilă Gheorghe, Marin Mihai, Arsenescu Georgeta, Dolhescu Nicolae
Răucești (sat Oglinzi)	Meșteșuguri casnice feminine (cusături, țesături, ii, cămăși); Măști	Iftimi-Iacob Adrian, Ciorsac Paraschiva, Apostoaie Ileana, Ciorsac Maria
Roman	Împletituri din nuiele, răchită, sfoară, confecționarea coșurilor; Pictura icoanelor; Bijuterii-podoabe.	Iacoban Elena Ciocoiu Vasile, Mihăilă Gheorghe, Solomon Doina, Blidirișanu Olguța
Săbăoani	Meșteșuguri casnice feminine (costume populare, cămăși, măști, traiste)	Robu Maria

Săvinești	Pictură (icoane)	Bulgărea Gabriel
Ștefan cel Mare	Măști; Meșteșuguri casnice feminine (împletituri din sfoară)	Ciocârlan Vasile, Ciocârlan Elena
Târgu-Neamț (sat Humulești)	Bijuterii-podoabe; Elemente de port popular; Măști; Meșteșuguri casnice feminine (țesături, cusături); Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn, cojocărie); Ceramică (figurine de lut);	Vasiliu Maria, Grigoriu Ștefan, Lungu Ionela, Lungu Constantin
Tazlău	Meșteșuguri casnice feminine (țesături, cusături, lână toarsă)	Culbece Eugenia, Lazăr Mariana
Timișești	Măști (produse în atelier)	Albu Ion
Vînători-Neamț (satele Vânători și Nemțișor)	Meșteșuguri casnice masculine (sculptură în lemn, mobilier rustic, catapestesme); Măști; Meșteșuguri casnice feminine (țesături,cusături); Tăbăcărie-pielărie (opinci)	Gaman Vasile, Neamțu Vasile, Coșofreț Ion, Teodorescu Dorina, Bârnă Catinca

Sursa: Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț

ROMANIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

Atelierul de țesut covoare de la Mănăstirea Agapia, Comuna Agapia

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

PERSONALITĂȚILE NEMȚENE

Notorietatea, valoarea și capacitatea unor personalități de a genera plus-valoare (imagine, evenimente) iată ce sunt criteriile de selecție utilizate.

Personalitatea cronicarului – diplomat Miron Costin (1633-1691) este strâns legată de moșia lui de la Bărboși (azi Miron Costin, comuna Trifești) unde a locuit o mare parte a vieții și de unde a și fost ridicat pentru a fi executat la Roman, din ordinul domnitorului Constantin Cantemir, fapte relatate detaliat de Ion Neculce în cronica sa. Acest sfârșit tragic petrecut pe teritoriul județului Neamț constituie prin el însuși un ingredient necesar promovării unor obiective din zonă sau din municipiul Roman, situat la numai 10 km. Contemporan cu Miron Costin, domnitorul Gheorghe Ștefan (?-1668) este de asemenea legat de județul Neamț prin curțile pe care le avea la Buciulești, lângă Podoleni pe valea Bistriței, de care s-au legat multe evenimente din timpul domniei sale (1653-1658), relatate de același Ion Neculce. Ruinele mănăstirii și conacului încă sunt vizibile.

Cuviosul Paisie (Piotr) Velicicovschi a fost îndrumător al vieții călugărești din Moldova timpului și una dintre figurile de seamă din istoria Bisericii Ortodoxe. Născut la Poltava în Ucraina (1722), după peregrinări în mai multe locașuri sfinte din Ucraina, Grecia și Principatul Moldovei, și-a găsit împlinirea spirituală în ambianța unică a Mănăstirii Neamț (1775-1794), fiind refugiat de la Dragomirna, unde era stareț, după ocuparea nord-vestului principatului de către austrieci. În același context, remarcabilă este și personalitatea mitropolitului Veniamin Costachi (1768-1846) ctitor al mai multor lăcașuri de cult (Durău, Sihăstria), episcop de Roman și organizator al învățământului bisericesc și laic. Nu poate fi ignorată nici personalitatea lui Melchisedec Ștefănescu (1823-1892), născut la Gârcina, episcop de Roman și Huși, membru al Academiei Române care a fost un veritabil precursor al istoriei vieții bisericești din Moldova.

Secolul al XIX-lea, prin înnoirile introduse de suflul nou al renașterii naționale, aduce în prim-plan câteva personalități de marcă, dintre care Ion Creangă (1837-1889) va marca posteritatea prin naturalețea scrieturii și prin scoaterea la lumină a etosului satului nemțean. Beneficiind de o largă notorietate, având și un complex muzeal dedicat în satul natal, este o personalitate în jurul căreia s-ar putea țese întreaga structură necesară unui parc tematic având drept ingrediente memorabilele sale personaje. Filosoful și juristul Vasile Conta (1845-1882), născut nu departe de Humulești lui Creangă, la Ghindăoani și legat de acesta, în alt registru, a influențat în mod semnificativ prin activitatea sa, în pofida scurtei sale vieți, reorganizarea juridică și gândirea politică din Principatele Unite. Din aceeași perioadă, nu putem omite personalitatea complexă a lui V. A. Urechia (1834-1901), născut la Piatra-Neamț, publicist, scriitor, istoric și om politic, membru fondator al Academiei Române. Deși plecat încă din 1864 la București, fiind legat ulterior de orașul Galați, ca deputat de Covurlui, a păstrat tot timpul vie amintirea locurilor natale.

Nu poate fi trecută cu vederea nici figura excepțională a marelui om politic, Lascăr Catargiu (1823-1899), fondator al Partidului Conservator, născut la Dobreni care a ocupat de patru ori funcția de prim-ministru al României.

La cumpăna secolelor XIX și XX, cunoscută drept "belle époque" ținutul Neamțului a beneficiat de o atenție deosebită din partea unor personalități precum scriitorii Calistrat Hogaș, Alexandru Vlahuță sau George Coșbuc. Primul (1848-1917), tecucean de origine, a petrecut perioade lungi la Piatra-Neamț, ca profesor de limba română sau inspector școlar, lăsând posterității volumul "În munții Neamțului", un veritabil ghid de călătorie. Alexandru Vlahuță (1858-1919), legat mai ales de Agapia, unde se află casa sa memorială, a rămas în memorie prin descrierile sale pline de patriotism despre viața plutașilor de pe Valea Bistriței sau despre masivul Ceahlău, în cunoscutul său volum „România pitorească". Ardeleanul George Coșbuc (1866-1918), personalitate complexă, deși nu a trăit în ținutul Neamțului a lăsat cea mai plastică descriere a Ceahlăului, în poezia sa "Vara" din volumul „Balade și idile":

Priveam fără de țintă-n sus,
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departe-n zări albastre dus,
Un uriaș cu fruntea-n soare,
De pază țării noastre pus. (...)

Ținutul Romanului s-a remarcat în aceeași perioadă prin personalități marcante din domeniul științei, veritabili fondatori precum Ion Ionescu de la Brad (1818-1891, primul profesor de științe agricole din România sau Constatin I. Istrati (1850-1918), chimist și medic de talie mondială, membru al Academiei Române ca și medicul Nicolae Manolescu-Strunga (1850-1910), cunoscut si ca om politic sau profesor universitar. Tot din Roman provine și Paul Riegler (1867-1936), medic veterinar, fondator al Institutului Pasteur din București.

Una din personalitățile marcante, născute în această perioadă, cu o activitate îndelungată a fost și G. T. Kirileanu (1872-1960), născut pe Valea Bistriței, la Holda-Broșteni, pe atunci în județul Neamț. Cărturar, bibliofil, editor, folclorist și biograf al Casei Regale, a rămas puternic atașat de ținutul natal, numele său fiind purtat de Biblioteca Județeană.

Perioada interbelică a fost de asemenea una extrem de prolifică în personalități legate de actualul județ Neamț, multe activând și după al doilea război mondial, până în contemporaneitate. Născut la Pașcani și petrecându-și copilăria în apropiere, la Verșeni, pe apa Moldovei, Mihail Sadoveanu (1880-1961), a fost puternic legat de aceste meleaguri fie prin desele peregrinări pe la mănăstirile Agapia sau Neamț și mai ales prin localizarea aici a subiectelor unora dintre cele mai celebre volume ale sale ("Hanu Ancuței și "Baltagul" în primul rând). Observator fin al firii oamenilor locului a lăsat și descrieri extrem de plastice ale locurilor care l-au inspirat. Din aceeași perioadă nu poate fi uitată Otilia Cazimir (Alexandrina Gavrilescu, 1894-1967) născută

lângă Roman la Cotu Vameș, poetă sensibilă cunoscută în special pentru volumele dedicate copiilor.

Prefigurat de Nicolae Grigorescu, pictor care a înnobilat Mânăstirea Agapia, după refacerea acesteia în 1860 cu fresce de o valoare incontestabilă, interesul artiștilor plastici pentru ținutul Neamțului s-a afirmat puternic între cele două războaie mondiale. Remarcabil a fost pictorul Aurel Băieșu (1896-1928), peisagist impresionist inspirat de peisajele nemțene ca și Victor Brauner (1906-1966), adept al suprarealismului, născut la Piatra-Neamț, dar stabilit în Franța (1938).

Arta muzicală se remarcă în primul rând prin trei personalități de marcă: Mihail Jora (1891-1971), compozitor și dirijor de talie internațională, rector al Academiei Regale de Muzică, Sergiu Celibidache (1912-1996), dirijor și compozitor, ambii născuți la Roman și Emanuel Elenescu (1911-2003), compozitor și dirijor strâns legat de radio-televiziune, născut la Piatra-Neamț. Nu poate fi uitat nici poetul, pianistul și criticul muzical Virgil Gheorghiu (1903-1977), născut la Roman, oraș care astfel devine emblematic pentru muzicologia românească. Constantin Matasă (1878-1972), născut la Răpciuni-Hangu, pe Valea Bistriței s-a remarcat ca prozator, folclorist, arheolog și lingvist etc.

Dintre personalitățile evreiești, pe lângă Max Blecher, merită menționati Haralamb Zincă (Hary Isac Zilberman, 1923-2008), născut la Roman, fiind considerat părintele romanului polițist românesc și F. Brunea-Fox (Filip Brauner, 1898-1977), născut la Roman, considerat un adevărat fondator al gazetăriei [illegible] moderne.

Fotograful de origine elvețiană Adolphe Chevallier (1880-1962) născut [illegible] atunci în județul Neamț, a imortalizat în anii [illegible] întreaga vale a Bistriței, documentând astfel o perioadă fertilă a culturii populare din Moldova.

Această listă nu conține personalitățile contemporane care pot, de-altfel, fi vizate ca ambasadori ai destinației Neamț.

GASTRONOMIA MOLDOVENEASCĂ NEMȚEANĂ

În ce privește tradiția gastronomică, există o diversitate a categoriilor de produse tradiționale atât sub aspectul producției de lactate cât și de carne (Vânători-Neamț, Dumbrava Roșie, Zănești), dar nu s-au făcut eforturi pentru certificare. Singurul produs tradițional certificat mai cunoscut este „hârzobul de brad" din comuna Tazlău care valorifică potențialul piscicol. Au fost certificate și câteva produse de tip desert (dulcețuri, siropuri) în Piatra-Neamț și comuna suburbană Dumbrava Roșie sau unele produse lactate în comunele Urecheni, Grumăzești și în orașul Târgu-Neamț. În zona mănăstirilor sunt comercializate diverse produse (șerbeturi, dulcețuri, dulciuri, produse de patiserie) în mod tradițional, dar cu tehnologie modernă. Proprietarii de pensiuni (mai ales în zona Târgu-Neamț) pun la dispoziție diverse produse gastronomice, pentru consum direct sau comercializare, mai ales preparate din carne.

Sărmăluțe Moldovenești în foi de viță, de varză și de sfeclă cu mămăliguță (Târpești, comuna Petricani)

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

LOCURI DE MEMORIE LITERARĂ

O serie de locuri geografice și elemente culturale specifice județului Neamț au rămas imprimate în operele marilor scriitori români. Fragmentele extrase mai jos arată impresia puternică pe care au produs-o peisajele culturale ale județului Neamț. Acestea pot fi reactivate în cadrul procesului de branding al teritoriului.

MUNTELE CEAHLĂU

„Cel mai înalt dintre munţi este Ceahlăul, care, dacă ar fi intrat în basmele celor vechi, ar fi fost atât de vestit ca şi Olimpul, Pindul sau Pelias." (Dimitrie Cantemir – Descrierea Moldovei, 1716)

„Pe stânga, Ceahlăul, cu nenumăratele sale turnuri de stânci, săpate pe adâncul cerului, se înalță în aer ca un fantastic castel de aur zidit de mâna fermecată a vreunui vrăjitor din povești." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„...ia privește cum se ascund, în negura depărtării, pietrele roșii și cum Panaghia Ceahlăului, ca o săgeată de aur, spintecă deșerturile albastre și fără fund ale cerului!" (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„...și pe urmă au prins a avea în coada ochiului stâng, necontenit, umbra albăstrie a Ceahlăului nins. Acuma acolo, în râpi sorite, scot botul din peșteri ursii, fornăiesc la soare și strănută, în curând au să bată din aripi asupra molizilor bătrâni cucoșii sălbatici și-au să se lese pe crengi, ca să ciugulească cucuruzi." (Mihail Sadoveanu – Baltagul, 1930)

„Turlele Ceahlăului stau îmbrobodite în ceață. Și-i liniște, o liniște sfântă, care face să te crezi pe alt tărâm. Miresme dulci plutesc în aerul răcoros al dimineţii." (Alexandru Vlahuță – România pitorească, 1901)

VALEA BISTRIȚEI

„...munții Sabasei, Borcii și Fărcașei se întindeau până dincolo de hotarele ochilor, ca o mare încremenită de valuri violete cu nuanțe de aur; iar peste această priveliște nețărmurită, arșița de cuptor aruncase o rețea subțire de aburi fumurii, care dădeau întregului înfățișarea unei mări de opal." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„...Bistriţa, care izvoreşte din munţii transilvăneni şi are un curs atât de repede, încât smulge şi târăşte cu ea bolovanii grei din munţi." (Dimtrie Cantemir – Descrierea Moldovei, 1716)

„Potopul lui Noe n-ar fi putut îngrămădi într-un singur loc atâția butuci câți erau sămănați fără regulă, și unii peste alții, pe prundurile Bistriței și ale Sabasei." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

Vizita Principelui Ferdinand și a Principesei Maria la Mănăstirea Văratec în 1901

„În adevăr, aerul, apa, preumblările, societatea chiar sunt atâtea lucruri care îndeamnă pe mulți a ieși din vârtejul orașelor mari și a căuta odihna sufletească în aceste locuri însuflețite de o viață mai dulce și mai tihnită." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„... este o istorisire cum că diavolul ar fi rupt cândva, noaptea, piatra asta din vârful Ceahlăului și-a adus-o până aicea în brațe, ca s-o lepede în curmezișul Bistriței, să oprească apele și să înece cuprinsul." (Mihail Sadoveanu – Baltagul, 1930)

„Multe râuri s-aruncă din strâmtorile Carpaţilor în roditoarele noastre câmpii, niciunul însă nu deschide în bătelişteа munţilor o vale mai luminoasă şi mai fermecătoare ca Bistriţa Moldovei." (Alexandru Vlahuță – România pitorească, 1901)

MĂNĂSTIRILE NEAMȚULUI

„Săcul (Mănăstirea Secu) e una din paginile vii ale istoriei nefericirilor noastre, și fiecare olan, strămutat de vreo furtună de la locul său, lua în ochii mei proporția vreunei urme de eroism al luptătorilor înverșunați." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„Cu o treaptă mai jos sta retrasă, tăcută și visătoare, Agapia Nouă cu albele sale chilii și cu înaltele turnuri strălucitoare ale bisericilor sale." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„De pe cea din urmă colină ce se înalță deasupra Văraticului, o întinsă priveliște se desfășură ochilor noștri: sub noi, Valea-Sacă se rășfață cu casele ei albe și curate între două dealuri acoperite cu grădini înverzite și semănături." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„Voievozi și Vlădici, coconi și jupânițe, soli străini și călugări din toate lavrele creștinătății au trecut pe aici și au dus cu ei renumele Moldovei și al mănăstirii Neamțu". (Gala Galaction - Clopotele de la Mănăstirea Neamț, 1916)

„Mânăstirea Agapia e vârâtă în munţi, pitită într-un ungher de văi, aşa că n-o vezi decât când intri în ea. Dinspre miază-noapte o păzeşte de crivăţ o măgură înaltă, descoperită, «Muncelul cu flori»; la apus se rădică zid întunecat de codru şi în faţă iarăşi pădure de brazi, străbătută de cărări, ce te scot în luminişuri neaşteptate, «Poiana Mitropolitului», «Poiana Stariţei», iar mai sus, prin bungete de fagi, deasupra opcinei înalte, în fermecătoarea privelişte de pe «Ciungi», de unde vezi jos mânăstirea Văraticului, în dreapta băile Băltăţeşti, în stânga Cetatea şi Târgul Neamţului, în faţă largă, nemărginita vale a Moldovei." (Alexandru Vlahuță – România pitorească, 1901)

Laşi drumul mănăstirii Neamţului şi apuci înainte spre Pipirig, unde se grămădesc mai înalţi munţii,

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

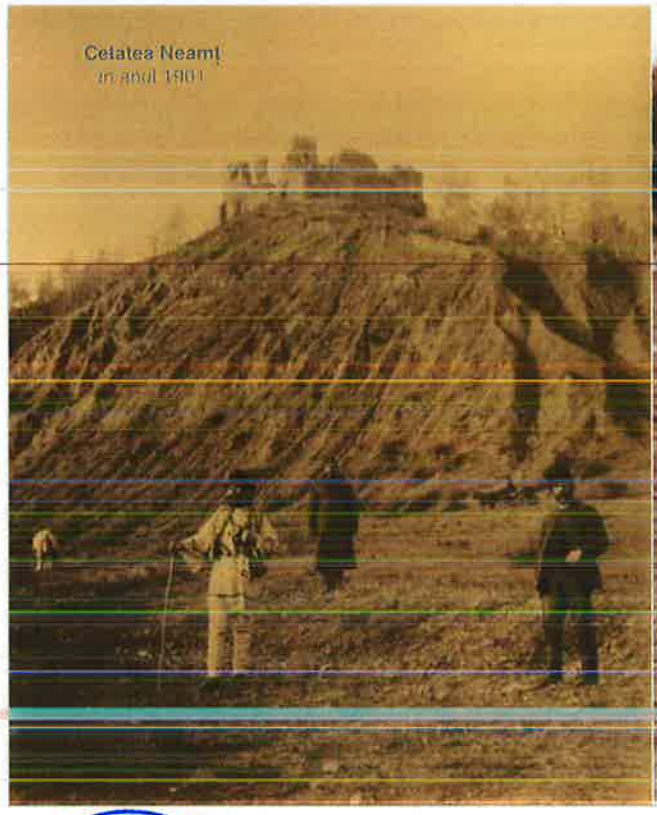

Cetatea Neamț
în anul 1901

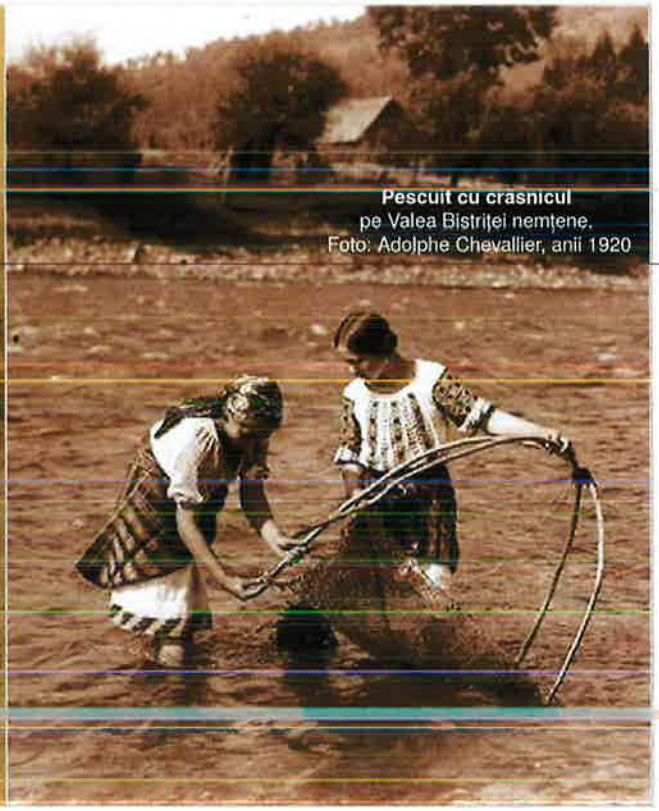

Pescuit cu crăsnicul
pe Valea Bistriței nemțene.
Foto: Adolphe Chevallier, anii 1920

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

pe care [illegible] îi luminează soarele vesel. Un gard de lemn [illegible], în dreapta, "Cerbăria Statului", ai carii locuitori [illegible] în cele mai adînci desişuri şi n-au doloc curiozitatea străinului. Trec cîţiva ţărani cu cojoace cusute în flori, cu ițari strînşi, cu opinci; faţa lor energică şi frumoasă e umbrită de pălării largi; pletele lungi se desfăşură în vînt. Ţărancele în hainele de duminecă au tulpane colorate, cojoace de acelaşi fel sau cămăşi cusute cu amice negre la piept, la umăr şi la mîneci, brîie roşii şi o singură catrinţă cărămizie cu dungi în lung, mărgenită cu alte dungi negre şi roşii; picioarele sînt înfăşurate în pînză groasă şi se pierd în opinci cu vârful ascuţit. Copiii sînt foarte drăgălaşi în hainele lor, care sînt aidoma ale părinţilor. [...] (Nicolae Iorga – Priveliști din țară, 1905 – 1916)

CETATEA NEAMȚ

„Alăturea, în umbra depărtării, stătea nemișcată și gânditoare pare că vestita Cetate a Neamțului, cetatea lui Ștefan, martoră nepieritoare a gloriei noastre trecute." (Calistrat Hogaș – Pe drumuri de munte, 1914)

„Iar deasupra Condrenilor, pe vârful unui deal nalt şi plin de ti - hărăi, se află vestita Cetatea Neamţului, îngrădită cu pustiu, acoperită cu fulger, locuită vara de vitele fugărite de strechie şi străjuită de ceucele şi vindereii care au găsit-o bună de făcut cuiburi într-însa." (Ion Creangă – Amintiri din Copilărie, 1892)

„Înspre apus miază-zi vin monăstirile: Agapia, cea tăinuită de lume; Varaticul, unde şi-a petrecut viaţa Brâncoveanca cea bogată şi milostivă, şi satele Filioara, hăţaşul căprioarelor cu sprincene scăpate din mănăstire; Bălţăteştii, cei păni de salamură, şi Ceahlăieştii, Topoliţa şi Ocea, care alungă cioara cu perja-n gură tocmai dincolo, peste hotar; iar spre crivăţ, peste Ozană, vine Târgul-Neamţului, cu mahalalele Pometea de sub dealul Cociorva, unde la toată casa este livadă mare; Ţuţuienii, veniţi din Ardeal, care mănâncă slănină râncedă, se ţin de coada oilor, lucrează lână şi sunt vestiţi pentru teascurile de făcut oloiu; şi Condrenii, cu morile de pe Nemţişor şi piuăle de făcut sumani." (Ion Creangă – Amintiri din Copilărie, 1892)

„Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare şi limpede ca cristalul, în care se oglindeşte cu mâhnire Cetatea-Neamţului de atâtea veacuri!" (Ion Creangă – Amintiri din Copilărie, 1892)

„Ce de lucruri n-ar şti să povestească, de-ar avea grai, ruinele acestea! Când te gândeşti c-a fost atâta viaţă aici... inimi care s-au iubit, ochi care au plâns, viteji care şi-au vărsat sângele pe zidurile acestea! La porţile acestei cetăţi (a Neamţului) s-a strâns norodul răzvrătit, cerând lui Lăpuşneanu capul lui Moţoc." (Alexandru Vlahuță – România pitorească, 1901)

PIATRA-NEAMȚ

„De la o vreme, în stînga sînt munții, cu vîrfurile rotunzite, uriașe mușuroaie fumurii. Piatra e în mijlocul lor, cu picioarele scăldate de Bistrița limpede. Văzută noaptea, la lumina globurilor și arcurilor electrice, ea face o impresie de rânduială, de curățenie și civilizație, cu bisericile ei mari, cu grădinile, hotelurile, pieţile și prăvăliile ei." (Nicolae Iorga – Priveliști din țară, 1905 – 1916)

„Muntele Cozla (...) stăpînește peste orașul întreg, peste toată valea Bistriței, pînă departe și înfruntă înălțimile din față. Vechi neamuri necunoscute luaseră în mînile lor această culme și clădiseră pe coastă, o mare cetate de bolovani, așezați în rînduri, fără ciment: aici s-au găsit frînturi de oale roșii și vinete, foarte tari, fără podoabe, oase de fiare, frînturi de ciocane de piatră. Poate că "Cetatea de piatră", vechiul nume al Pietrei de astăzi, vine de la această clădire barbară de lespezi abia sfărîmate." (Nicolae Iorga – Priveliști din țară, 1905 – 1916)

„În multe și înstelate nopți de vară la vălvătăile unui foc năprasnic, în codrii Tazlăului, am ascultat șuieratul vântului venind din negre depărtări de cetini și-n atâtea dimineți ne-am împreunat inimile uimite spre stihia răsăritului, unde prin geana deschisă la marginea cerului s-arăta uriașul ochi de foc al soarelui." (Eugen I. Mironescu în Drumuri la mănăstiri Moldave, 1991)
Romanul

„Deodată se vede în șes un lung tighel de case, de biserici albe și trandafirii, de grădini, de cazărmi pe care flutură tricolorul. E Romanul, tîrgul, cetatea, "Mitropolia" lui Roman-vodă de acum șase sute de ani." (Nicolae Iorga – Priveliști din țară, 1905 – 1916)

„Grădina publică, între locuri virane, văzută noaptea, cu zecile ei de felinare, cu lungile sale alei, pe care curgea, în sunetul muzicii militare, lumea gătită, cu uniformele rochiile, cu fețele mulțămite, cărora lumina li dădea o frumuseță deosebită, rară - era pentru mine un adevărat rai... cu florile de înghețată." (Nicolae Iorga – Priveliști din țară, 1905 – 1916)

„Acel han, mi-au spus creştinii, nu departe de locul unde-a fost un sat Negoieşti, se chiamă în zilele noastre Hanu Ancuţei şi oamenii care se duc la târgul leşului ori la Roman fac acolo popas mare." (Mihail Sadoveanu – Hanu Ancuței, 1928)

ETNIILE ȘI MULTICULTURALISMUL

La ultimul recensământ au fost înregistrați în județul Neamț 452.900 de locuitori, din care 98.25% români, ceea ce arată o uniformitate etnică pronunțată. Grupul etnic cel mai numeros este cel al romilor cu 6703 locuitori (1.48% din populație), majoritatea aflați în Roman (1603), Piatra-Neamț (903) comuna Bahna și Crăcăoani cu câte 487 membri. Aceștia au pierdut o mare parte din tradițiile caracteristice, însă la Roman s-a consolidat de-a lungul timpului o breaslă a cântăreților și lăutarilor pentru petreceri. Mai există comunități însemnate de ruși-lipoveni în Roman (146), aflate în legătură cu populația care se declară de religie ortodoxă de rit vechi, prezentă mai ales în nord-estul teritoriului: comunele Răucești (1274), Brusturi (956), Roman (190), Piatra (188), Târgu-Neamț (129). Bisericile lipovenești din Roman și Piatra-Neamț sunt de mare valoare și pot fi integrate în circuitul turistic. Mai există comunitatea de ceangăi, care nu se mai declară ca aparținând unei asemenea etnii, însă pot fi identificați prin religia romano-catolică, mai ales în zona Roman: Săbăoani (9268), Tămășeni (5495), Doljești (5457), Roman (5316), Girov (4029), Botești (4123). Aceștia se remarcă prin legături importante cu occidentul, prin școala de preoți catolici care a devenit pepinieră pentru România și numeroase catolice vest-europene, printr-o dezvoltare accelerată a comunităților și prin solidaritatea comunitară puternică.

ROMANIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMȚ

CIMITIRELE

Cimitirele unde își au odihna marile personalități nemțene sau cimitirele unor etnii sau grupuri religioase pot constitui, de asemenea, locuri ale memoriei și chiar locuri de promenadă, printr-o amenajare specifică. Cimitirul „Eternitatea" din Piatra-Neamț este cel mai potrivit pentru a fi inclus într-un circuit turistic, printr-o valorizare amenajistică și culturală, alături de Cimitirul Eternitatea din Roman care prezintă unele cavouri interesante din punct de vedere arhitectural. Cimitirele evreiești sunt în stare precară de conservare, însă sunt căutate în cadrul unui turism genealogic dinspre Israel, SUA etc. Astfel de cimitire se găsesc la Roman, Piatra-Neamț, Târgu-Neamț, Bâra, Bozienii de Sus, Bicazu Ardelean.

A

A 3

POTENȚIALUL TURISTIC AL JUDEȚULUI NEAMȚ

ZONAREA TURISTICĂ A TERITORIULUI

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Analiza potențialului turistic al județului Neamț relevat un teritoriu complex, greu de perceput ca pe un întreg, datorită întinderii considerabile, diversității geografice și etnografice, datorită unor bariere naturale sau prezenței extinse a spațiului montan mai greu accesibil, cu o suprafață desfășurată mai mare decât cea percepută cartografic.

Suprafața oficială de 5.896km (2,5% din suprafața țării) se situează ușor peste media suprafeței județelor României. În plus, prezența unui fenomen turistic peste media națională și cea regională crește dimensiunea percepută a județului. Pentru a exemplifica „dilatarea" pe care o produce turismul asupra spațiului, harta în anamorfoză a regiunii Moldovei, fundamentată pe indicele teritorial de atractivitate turistică, îl plasează pe poziția a doua în ierarhia importanței teritoriilor din regiune, după județul Suceava.

Se disting astfel următoarele puncte de forță: orașele Piatra-Neamț, Târgu-Neamț, Roman și comuna Ceahlău (cu stațiunea componentă Durău) care reprezintă centre polarizatoare pentru turism. La nivel de centre urbane mai există orașul Bicaz, cu o importanță mare în turism, și orașul Roznov, aflat mai degrabă în aria de polarizare a Municipiului Piatra-Neamț, o prelungire funcțională a acestuia, alături de Săvinești. Stațiunea Bălțătești este de mare interes turistic, însă la nivelul sistemului teritorial intră în aria de polarizare a orașului Târgu-Neamț.

Distanțele dintre aceste centre se situează între 35 km și 65 de km, ceea ce le oferă posibilitatea de a polariza și de a radia în jurul lor. Viitoarele modernizări rutiere vor scurta timpul de parcurgere între centrele aflate la distanță mai mare. Spre exemplu, orașele aflate la 65 de km (Roman – Târgu-Neamț sau Târgu-Neamț – Durău) se vor apropia ca timp de parcurgere prin viitoarea autostradă A8, iar distanța parcursă între Bicaz și Durău se micșorează de la 65 km (prin DN15) la 35 km prin modernizarea drumului axial „TransCeahlău", astfel încât se va echilibra armonios distanța-timp între acestea.

Diversitatea teritoriului și marca identității sale poate fi înțeleasă și din analiza zonelor etnografice principale din regiune (fundamentate pe studiile Muzeului Satului din România) care relevă, în spațiul județean, prezența a patru mari areale: Valea Bistriței montane, Neamțul istoric (Valea Ozanei), Valea Bistriței subcarpatice (în jurul centrului polarizator Piatra-Neamț) și Romanul. Acestea se suprapun aproximativ peste cele trei mari trepte de relief ale teritoriului: Carpați, Subcarpați, Podișul Moldovei. În conturarea identităților intrateritoriale, un rol important l-au avut și barierele topografice (adesea orografice): Munții Stânișoarei, Masivul Ceahlău, Munții Hășmaș, Tarcău și distanța de cel mai apropiat târg sau loc de oportunități sociale, culturale, de educație etc.

Astfel, avem un județ care cuprinde două municipii, trei areale fizico-geografice, patru areale etnografice și cinci zone aflate în jurul a tot atâtea centre turistice importante. Pentru înțelegerea corectă

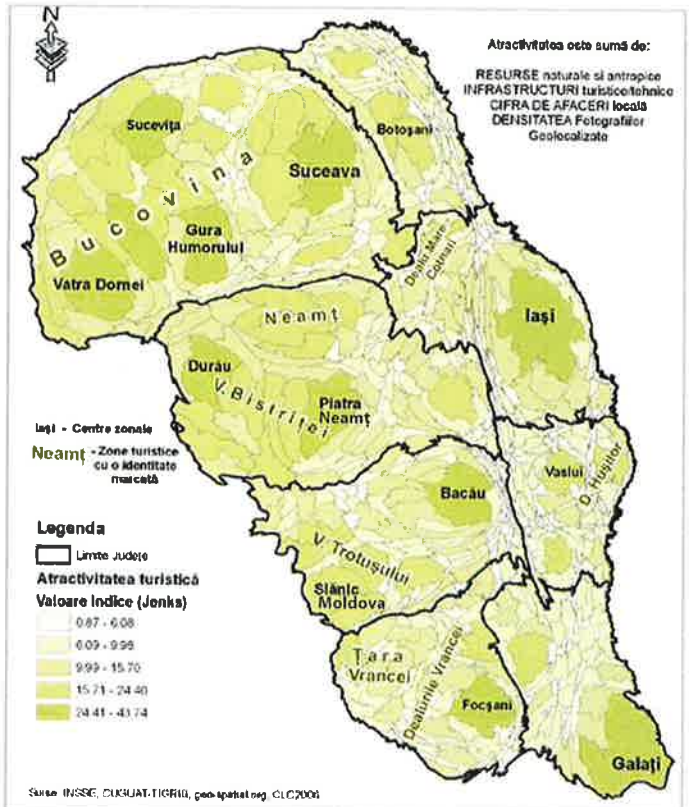

ATRACTIVITATEA TURISTICĂ ÎN REGIUNEA MOLDOVEI

ZONE ETNOGRAFICE PRINCIPALE ÎN REGIUNEA MOLDOVEI

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEŢEAN NEAMŢ

ZONELE TURISTICE DIN JUDEŢUL NEAMŢ - DIVIZIUNI INSTRUMENTALE ALE MASTER PLANULUI DE TURISM

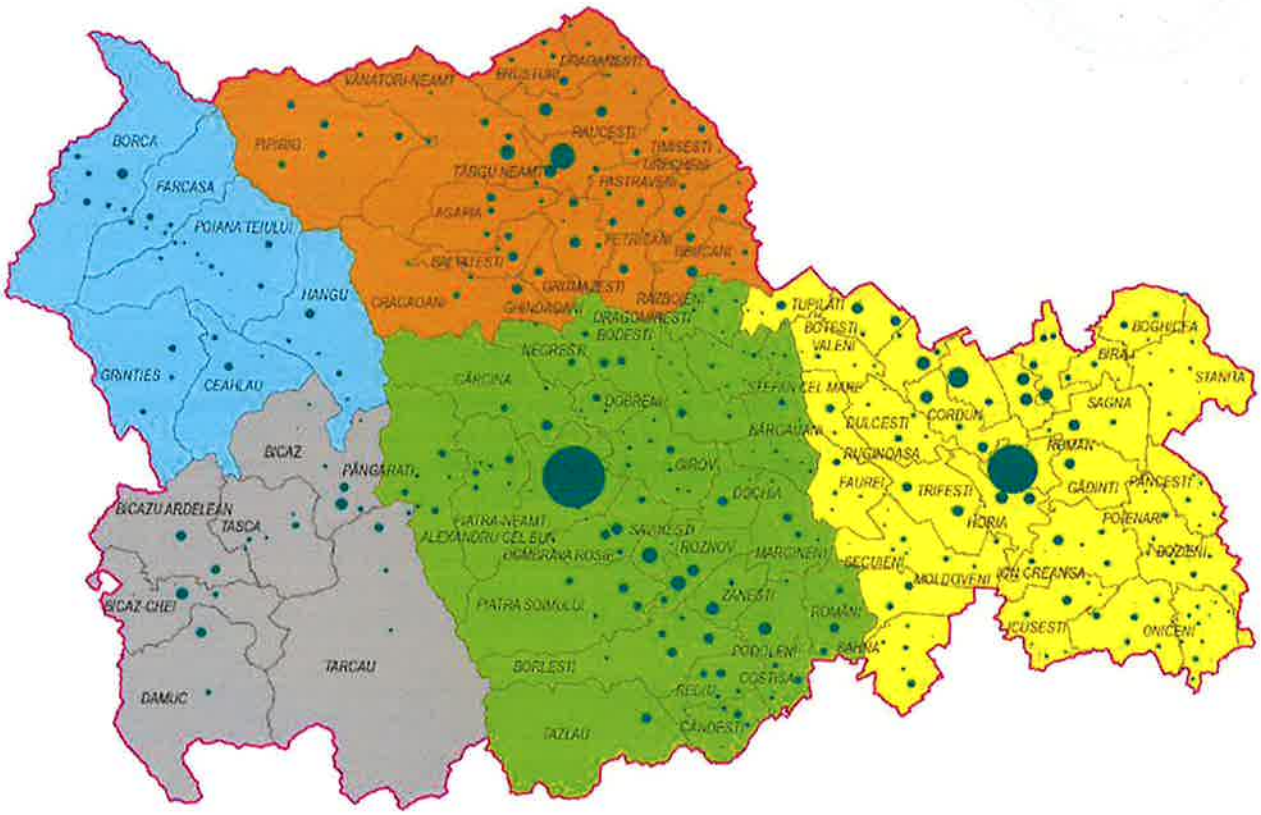

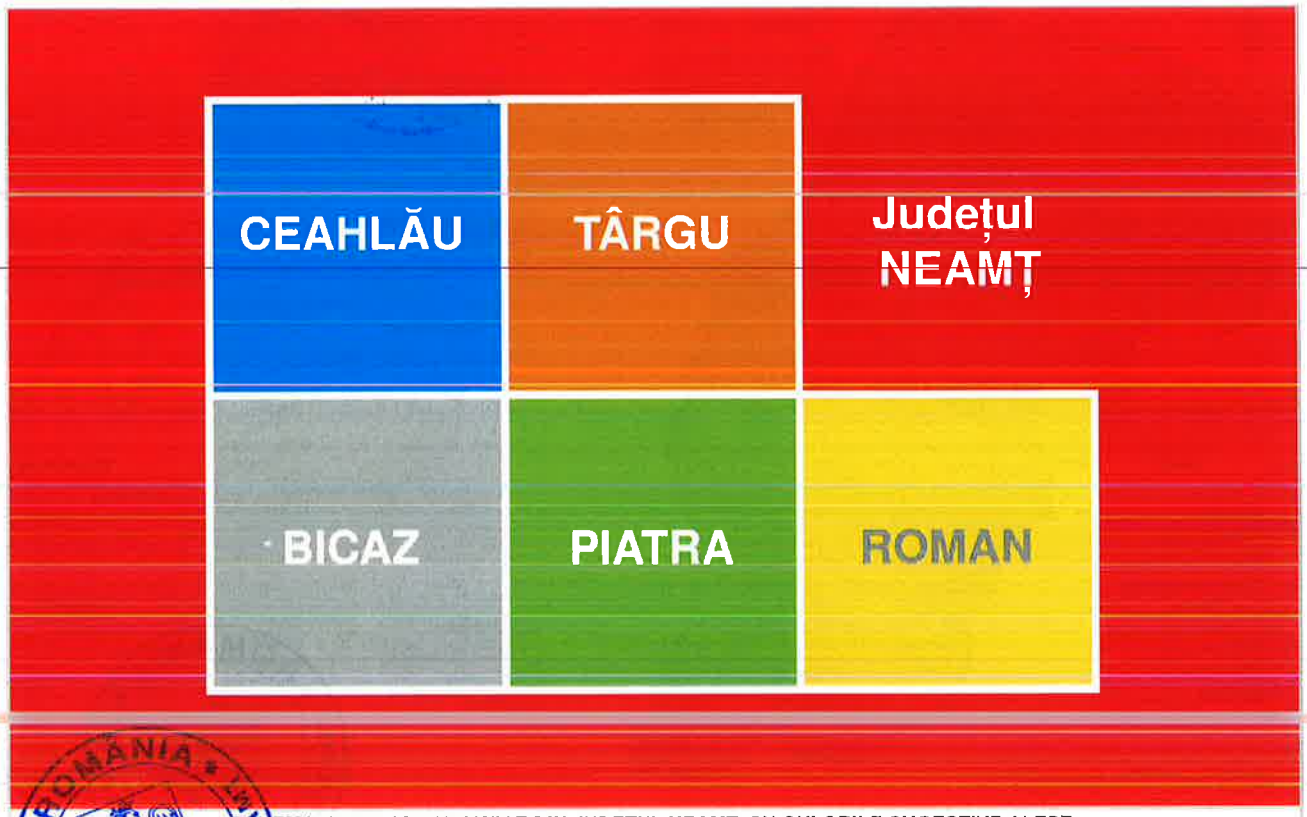

SCHEMA ZONELOR TURISTICE DIN JUDEȚUL NEAMȚ, CU CULORILE SUGESTIVE ALESE

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

a particularităților teritoriului vizat de master plan și în scopul creării unui mecanism de planificare funcțional, județul Neamț va fi împărțit în cinci unități numite „zone turistice", delimitate după unitățile administrativ-teritoriale de bază (UAT), în funcție de criterii de apartenență la un centru turistic, de accesibilitate, de identitate, dar și de percepție a factorului administrativ. Aceste zone turistice sunt:

- Valea Muntelui, în jurul centrului turistic Ceahlău (prescurtată „**zona Ceahlău**" în prezentul master plan)
- Valea Bicazului, în jurul orașului Bicaz (prescurtată „**zona Bicaz**")
- Valea Ozanei, în jurul orașului Târgu-Neamț (prescurtată „**zona Târgu**")
- Valea Bistriței mijlocii și a Cuejdiului, în jurul municipiului Piatra-Neamț (prescurtată „**zona Piatra**")
- Văile Siretului și ale Moldovei, în jurul municipiului Roman (prescurtată „**zona Roman**").

Această împărțire convențională dă posibilitatea înțelegerii mai bune a „mozaicului" teritorial care compune județul Neamț. Culorile unice utilizate derivă din heraldica centrului zonal, din natura atracțiilor, din percepția generală despre zonele respective și vor fi utilizate în majoritatea materialelor grafice pentru o distincție mai ușoară: albastrul cerului (Ceahlău), gri-ul închis al rocilor (Bicaz), maro-ul monumentelor istorice religioase (Târgu), verdele naturii (Piatra) și galbenul câmpurilor agricole (Roman.)

Eliminarea atributului de „Neamț" pentru zonele turistice din jurul orașelor Târgu-Neamț și Piatra-Neamț are rolul de a le disocia de orașul-propriu zis care adesea concentrează majoritatea activităților și acaparează resursele teritoriului înconjurător. Pe de altă parte, acest lucru are menirea de a întări semnificația amplă, atotcuprinzătoare a termenului de „Neamț", cu referire la întreg teritoriul județean, și nu doar la arealul istoric al Văii Neamțului sau la municipiul-reședință de județ.

Pentru mai multă claritate, acești noi termeni vor fi însoțiți de atributul „zona" (Zona Ceahlău, Zona Târgu, Zona Piatra etc.) pentru a exprima clar teritoriul la care se face referință.

Analiza sistemului turistic teritorial va face referire la aceste zone pentru a surprinde cât mai bine distribuția fenomenului, iar planul de dezvoltare va încerca să ofere o atenție echilibrată acestora.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Trekking (drumeție lungă) în grup de prieteni, în Munții Hășmaș, în cadrul zonei Bicaz, la limita cu județul Harghita.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Turismul a fost mult timp folosit, în limbajul curent, ca substitut decorativ pentru conceptele de timp liber (loisir), valori generice, rupere de cotidian, imagine a locului, mândrie locală. Uneori a căpătat și nuanțe negative („turism electoral", „turism de masă") sau a devenit atribut al oricărei motivații de călătorie sau de activitate în aer liber (turism ecvestru, turism genealogic, „turism de ... completați în spațiile libere"). Astfel, conceptul și-a pierdut consistența, iar documentele programatice l-au utilizat în sens decorativ, adesea la capitolul „și altele" (spre ex. Direcția / Comisia de Tineret, Sport și Turism" a unor instituții publice, unde „și Turism" se traduce prin „nu este atât de important, nu este înțeles de electoratul propriu care oricum consideră că turismul este un beneficiu pentru turiști, dar mai bine să-l avem prevăzut în organigramă".

Practic, turismul nu a fost bine înțeles încă de la început de către dirigenții publici, întrucât absolvenții de profil nu au fost în general percepuți ca specialiști în domeniu sau angrenați special în structurile publice. Cele două științe (și școli) care își dispută studierea fenomenului turistic (geografia și științele economice) au viziuni diferite, dar complementare asupra acestuia:

- Științele economice îl percep ca pe o componentă importantă a sectorului terțiar al economiei, caracterizat prin punerea pe piață a unor produse specifice, profund imateriale (servicii – asistență, informație, condiții de comercializare) și secundar materiale (bunuri – suveniruri, produse alimentare, cumpărături etc.), caracterizate de valori de piață precum încrederea, empatia, solicitudinea, siguranța, tangibilitatea care îmbracă produsul și creează experiența turistică.

- Geografia turismului percepe turismul ca pe un fenomen al societății în care călătoria persoanelor dinspre spațiul de locuire (acolo unde trăiește și produce finanțe) spre destinațiile turistice (loc de consum, de cheltuire a finanțelor) determină dezvoltarea celor din urmă. Întregul mecanism produce avantaje economice actorilor din destinație și „experiență" turiștilor și vizitatorilor.

Cele două viziuni îmbinate oferă imaginea unui sistem amplu, aflat în continuă dinamică care servește drept instrument teritorial de creștere și dezvoltare sau chiar de complementaritate (diversificarea surselor de venituri a destinației), pentru o mai bună reziliență.

Astfel, în sens științific și operațional, definiția turismului trebuie să cuprindă toate elementele următoare:

- totalitatea deplasărilor persoanelor pentru minim o înnoptare (unitate statistică de măsură și pârghie de infuzie financiară) în afara localității de reședință, persoane numite „turiști";

- transferul de capitaluri (finanțe) dinspre locurile unde au fost produse (locul de origine al turiștilor) către locurile unde acestea vor fi cheltuite (destinații), proces care este esențial în dezvoltarea destinațiilor turistice; destinațiile se comportă ca niște „SRL"-uri care realizează un produs, îl lansează pe piață și se bat pentru o clientelă comună cu cea a altor firme, trebuind să se alinieze continuu la tendințele noi din piață;

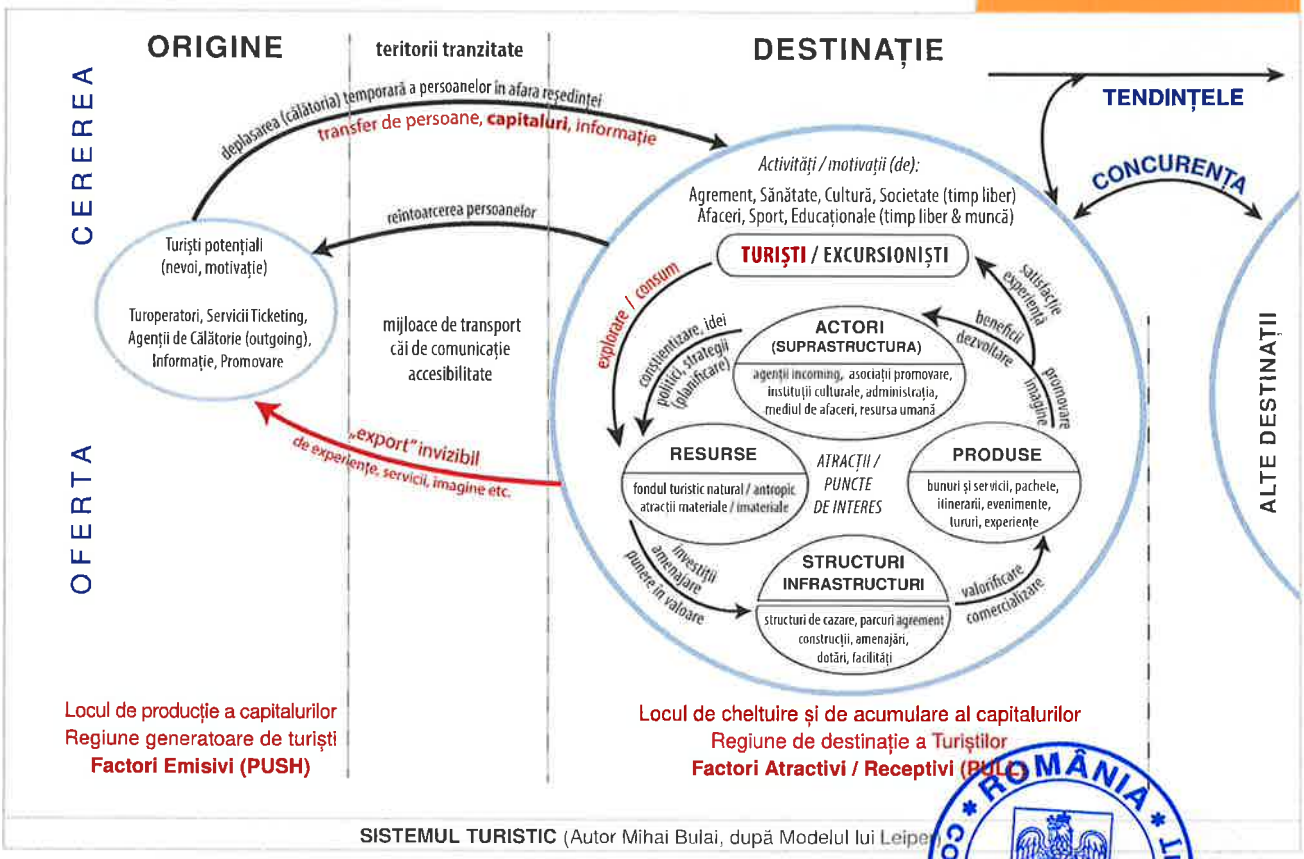

SISTEMUL TURISTIC (Autor Mihai Bulai, după Modelul lui Leiper)

- suma activităților nelucrative realizate de turiști pe durata călătoriei, care sunt realizate complet voluntar (activități de agrement, sănătate, culturale, de socializare) sau parțial influențate din exterior, adesea de locul de muncă (activități de afaceri, educaționale, sportive profesioniste etc.) ;

- suma resurselor și atracțiilor create de natură sau de om pe care le dețin destinațiile turistice, inclusiv localizarea geografică, care constituie premise sau magnet pentru deplasările turistice;

- infrastructurile fizice, amenajările care sprijină în mod direct aceste activități și structurile comerciale care valorifică atuurile destinației prin diverse servicii;

- produsele intangibile (secundar tangibil) care includ asistență (serviciile) sau condiții (imaginea, apartenența, emoția, atmosfera) oferite de teritoriu, comercializate sau oferite gratuit, care gravitează în jurul turistului și care contribuie la experiența turistică;

- suma factorilor destinației interesați de turism: decidenți, beneficiari direcți și indirecți, actori publici și privați, resursa umană, mediul academic, societatea civilă prin mediul asociativ, populația locală;

- totalitatea legăturilor și practicilor spațiale generate de aceste deplasări și activități specifice realizate de turiști sau vizitatori generici.

Mai există un fenomen similar al societății, acela de realizare a unor activități specific turistice în propriul areal de viață și reședință sau în spațiul apropiat, pe durata unei zile, adesea numit „turism de o zi", „excursionism" sau, în literatura de specialitate, „recreere" ca și concept instrumental (nu emoțional) în condițiile unor dificultăți de delimitare netă a acestor activități pur turistice și în condițiile pandemiei noului coronavirus care a determinat, începând din 2020, restrângerea arealului geografic de realizare a activităților turistice, fenomenul recreativ va fi de asemenea integrat sau discutat în acest document.

Master planul de turism va îmbrăca această viziune sistemică, în toate componentele ei structurale (resurse, infrastructuri, produse, actori, turiști) sau dinamice (planificare, amenajare, promovare, comercializare etc.)

NOTĂ: Termenul de „turist" este unul științific, statistic, formal. În limba engleză, la nivel informal, a început să capete un sens negativ, suprapunându-se injust peste conceptul de „turist de masă", referindu-se la o persoană neinteresată de cultura autentică a destinației, care aleargă după steguleț insoțitorului și după shopping, bifează rapid obiectivele (sightseeing). Termenul de turist este pus adesea în contrast cu „traveler" (călător avizat, explorator, interesat de destinație, care conversează cu localnicii etc.).

Este de dorit ca termenul de „turist" să fie înlocuit, în prezența persoanei-însăși, cu termenul de „oaspete" (guest) care indică latura prietenoasă, durabilă, funcțională a relației cu acesta.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 1 OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 1 RESURSELE TURISTICE

Resursele turistice sunt acele elemente teritoriale care prezintă un anumit grad de atractivitate pentru turism. Acest lucru le permite să devină „materii prime" în turism prin simpla lor explorare, apoi consum și ulterior eventual transformare. În diversele lor etape de evoluție, resursele turistice pot genera anumite fluxuri turistice și implicit beneficii economice. Turismul este interesat de acele resurse care prezintă posibilități de valorificare economică sau care pot genera cel puțin o imagine a teritoriului pozitivă, atractivă, ușor de identificat.

Unele resurse condiționează dezvoltarea unor forme specifice de turism (spre ex. apele minerale terapeutice condiționează dezvoltarea turismului balnear, iar prezența atracțiilor naturale condiționează dezvoltarea ecoturismului). Anumite resurse specializate, diferențiate, cu caracter unic pot deveni „produse turistice" ale teritoriului. Concentrarea resurselor turistice într-un anumit teritoriu determină specializarea turistică a acelui teritoriu. Echiparea tehnică suplimentară a acelui teritoriu îi permite integrarea în circuitul turistic național sau internațional.

RESURSELE TURISTICE NATURALE

Diversitatea și complementaritatea cadrului natural, aceste caracteristici definitorii pentru județul Neamț stau la baza resurselor turistice naturale. Acestea sunt prezente în tot arealul nemțean, imprimând județului o direcție de dezvoltare turistică bazată pe cadrul natural. Peisajul, biodiversitatea, structurile geologice cu formele sale unice, lacurile, dar mai ales interacțiunea dintre toate aceste elemente care compun resursa turistică nemțeană reprezintă premisele pentru dezvoltarea formelor de turism active.

Peisajul montan și marile arii protejate

Zona montană, prezentă în partea de vest a județului, se distinge la nivel turistic prin Masivul Ceahlău, simbol incontestabil al județului Neamț, peste care se suprapune Parcul Național Ceahlău. Este apreciat în aceeași măsură de localnici și turiști, iar fotografiile din social media generează un puternic impact emoțional. Ceahlăul, cu ale sale forme geologice distincte (Toaca, Panaghia, Clăile lui Miron, Detunatele, Stânca Dochiei), cu legendele care îi creează o aură mistică și cu o infrastructură turistică bine adaptată, reprezintă principalul punct de atracție turistică montană și activă pentru întreg teritoriul Moldovei. Este perceput ca un „munte de sacrificiu", unde turiștii exercită o presiune suplimentară pe elementele de biodiversitate și cele geomorfologice. Aglomerația în week-endurile de vară și lipsa de pregătire a celor care se aventurează arată necesitatea unui control mai strict.

Celelalte masive montane (Munții Bistriței, Stânișoarei, Tarcăului, Goșmanu și parțial Hășmaș) sunt puțin vizate de turismul activ. Deși sunt impunători ca înălțime, sunt acoperiți în mare parte de păduri de foioase

Observarea non-intruzivă a faunei în zonele montane înalte reprezintă o activitate de nișă care valorizează întreg teritoriul (peisaj din Munții Hășmaș)

și conifere care închid panorama și scad potențialul lor pentru activități turistice. Astfel, structurile de cazare sunt foarte rare în perimetrul lor, traseele sunt slab marcate, iar uneori câinii de la stâne pot pune în pericol turiștii. Există însă unele zone de pajiști alpine (vârful Budacu, creasta Hășmaș), plaiuri montane, poieni și fânețe la altitudine (Munții Stânișoarei și Goșmanu), care au mari posibilități de integrare în noile produse turistice. Drumurile literare (drumul Vitoriei Lipan), istorice (drumul graniței de dinainte de 1918), unele drumuri de exploatare forestieră sau de acces la stâne reprezintă astăzi infrastructura favorabilă pentru aventurierii pe bicicletă și E-MTB. Aceste activități iau amploare, mai ales pe Valea Bistriței și văile adiacente (Munții Budacu și Stânișoarei), completate armonios de activități rurale specifice (viața la stână, admirarea arhitecturii tradiționale, degustarea mâncărurilor cu specific nemțean și a altor produse locale).

De interes major pentru această strategie este și Parcul Național Cheile Bicazului – Hășmaș, areal care se suprapune în mare măsură peste teritoriul județului Neamț și care are nevoie de o impulsionare a activităților turistice. La granița mentală cu „Ținutul Secuiesc", Cheile Bicazului reprezintă o emblemă națională, atât prin impunătorii pereți de calcar și formele sale specifice (Piatra Altarului, peștera Munticelu, Cheile Bicăjelului), peisajele, fauna specifică (Capra Neagră) cât și prin arhitectura tradițională și stilul de viață încremenit în timp (Bârnadu).

Cu toate că resursa turistică naturală este foarte valoroasă pentru desfășurarea activităților turistice, puțini se încumetă să iasă din confortul mașinii sau al drumului principal pentru a descoperi activitățile turistice care se pot realiza în această zonă. Prezența unor infrastructuri, produse turistice sau ghizi, cât și promovarea activităților care se pot desfășura sunt reduse, cu câteva excepții (spre ex. Cheile Șugăului-Munticelu). Vizitatorii percep zona ca pe un loc de fotografiat în tranzit, cu popas și consum turistic în partea harghiteană (Lacu Roșu).

Subcarpații Moldovei reprezintă o valoroasă resursă turistică, atât prin peisajele sale naturale cu forme blânde, domoale, cât și prin prezența satelor frumos înșirate de-al lungul Bistriței, Ozanei sau Cracăului. Dintre arealele cele mai valoroase ca resursă turistică, Parcul Natural Vânători-Neamț este cel mai bun exemplu de valorificare turistică într-o manieră sustenabilă la nivelul României. Administrația parcului împreună cu comunitatea locală și administrația locală au generat în ultimii ani proiecte de valorificare turistică sustenabilă care poziționează, în ultimii patru ani, acest teritoriu denumit „Ținutul Zimbrului", în topul destinațiilor sustenabile la nivel european. Este de apreciat apariția unor produse turistice specifice acestui tip de resursă turistică: trasee pedestre și de bicicletă, „Bison Safari", o zi la stână, ateliere de meșteșugărit etc. Aceste produse, propulsate de o promovare mai coerentă și axate pe un grup țintă mai precis, devin exemple de bune practici pentru întreg județul.

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Resursa hidrografică

Lacul Izvorul Muntelui, considerat cel mai fotogenic simbol al Neamțului, reprezintă un simbol ascuns și greu accesibil pentru turiștii de masă. Prin nivelul său ridicat de protecție și acces restricționat autoturismelor, acesta rămâne accesibil doar unui număr redus de exploratori, de obicei biciclişti, fotografi amatori și profesioniști din Piatra-Neamț și secundar din alte orașe ale regiunii Moldovei. Comunitatea învecinată (comuna Gârcina) nu a reușit încă să valorifice lacul la adevărata sa valoare prin produse turistice specifice. Pe viitor, o infrastructură de agrement în afara arealului protejat, la intrarea în acesta, pe teritoriul comunei Gârcina, ar putea crește beneficiile pentru comunitate.

Salba de lacuri de pe râul Bistrița prezintă un interes turistic din ce în ce mai mare. Regimul actual de protecție (Arie de Protecție Avifaunistică) limitează intervențiile și echipamentele permise. Biodiversitatea și peisajul fermecător, proximitatea față de Piatra-Neamț și față de un drum atât de circulat fac din aceste lacuri un spațiu propice ecoturismului. Un exemplu de activitate recreativă cu impact minim este spațiul „La Caiace", unde atmosfera relaxantă și peisajul se îmbină cu plimbările cu caiace și alte ambarcațiuni nemotorizate.

Cea mai valoroasă și spectaculoasă atracție hidro-turistică din țară, respectiv lacul Izvoru Muntelui, supranumit și "Marea dintre munți" reprezintă o zonă strategică pentru dezvoltarea turismului. Peisajul spectaculos și proximitatea față de Ceahlău, luciul de apă de dimensiuni impresionante, istoria construcției acestui baraj, dar și prezența unor așezări cu o valoare culturală bogată fac din acest lac un areal propice dezvoltării fenomenului turistic. Totuși, la o analiză mai riguroasă, prestigiul acestui areal este în decădere în ultimii ani. Starea foarte slabă a infrastructurii împreună cu mediatizarea negativă a poluării râului Bistrița și acumularea de deșeuri pe suprafața lacului coroborat cu lipsa de produse specifice acestui tip de resursă turistică a generat o dezamăgire frecventă în mintea turistului. În ultimii ani, se remarcă, punctual, prezența unor evenimente inedite (Kayak Fest, Water Music Festival) sau a unor infrastructuri de cazare ce pun în față sustenabilitatea și construirea de experiențe turistice specifice acestei zone.

Râurile Siret, Bistrița și Moldova, ce brăzdează teritoriul nemțean reprezintă o resursă turistică valoroasă, dar aproape deloc nevalorificată. Reînvierea tradiției plutăritului sau aproprierea unor inițiative turistice mai recente (caiac, rafting) pot pune în valoare potențialul hidrologic al acestor râuri. Singura excepție este reprezentată de afluenți ai râului Bicaz (Bicâjel, Lapoș) ce reprezintă locul ideal pentru Canyoning – o formă de turism ce pune în valoare căderile impresionante de apă din Cheile Bicazului.

De menționat, în cadrul resursei turistice prezența și punerea în valoare a apelor minerale de pe teritoriul Comunei Răucești – sat Oglinzi și de pe teritoriul comunei Piatra Șoimului – sat Negulești. Cele două amplasamente exploatează într-o formă balneară și climatică apele minerale începând cu sfârșitul secolului XIX. Valoarea apelor minerale este dată de efectele terapeutice (clorurate, sodice, sulfatate, bromo-iodurate), dar și de poziția lor în proximitatea zonelor montane, astfel încât și proprietățile climaterice indică o resursă valoroasă.

Peisajul colinar

Zona Podișului Moldovei și a luncilor râurilor Siret și Moldova este definită de dealuri domoale și peisaje agrare atractive. Alături de comunitățile care construiesc acest spațiu, dar și cu prezența unor clădiri monumentale transformate în infrastructuri turistice (Hanu Ancuței, Casa Romașcană, Conacul Styrcea), aceste areale pot deveni atracții turistice. În această fază a sistemului turistic, chiar dacă peisajele impresionează prin diversitatea și bogăția naturii, fără prezența comunității, a unor repere culturale și a elementului etnografic, aceste areale nu pot constitui puncte de interes turistic.

Așadar, teritoriul județului Neamț deține o valoare incontestabilă, cea mai valoroasă (la scară națională) prin pluralitatea și interdependența componentelor ce formează resursa turistică.

RECOMANDĂRI:

1. Un control mai strict asupra turiștilor care vizitează Parcul Național Ceahlău în vederea responsabilizării acestora și a scăderii presiunii asupra mediului natural;

2. Diversificarea activităților montane din județul Neamț și redirecționarea fluxului de turiști spre arealele montane Munții Bistriței, Munții Stânișoarei;

3. Amenajarea și promovarea Cheilor Bicazului pentru forme de turism activ (trasee remarcate, vizite la stâne turistice, explorarea satelor (Bârnadu, Gherman, Trei Fântâni-Dămuc);

4. O mai bună comunicare a activităților ce se pot desfășura în zona Parcului Natural Vânători-Neamț cu ajutorul asociațiilor și a pensiunilor turistice din zonă;

5. Incentivarea și promovarea unor activități de nișă ce pot forma comunități și mai târziu produse turistice ce valorifică râurile din județul Neamț (caiac, plutărit, barca gonflabilă);

6. Impunerea unor activități ce valorifică resursa turistică naturală în pachetele turistice clasice (trasee de drumeție ce leagă mănăstirile din județul Neamț, vizite la stâne turistice, activități recreative cu bicicleta, barca, caiacul etc.).

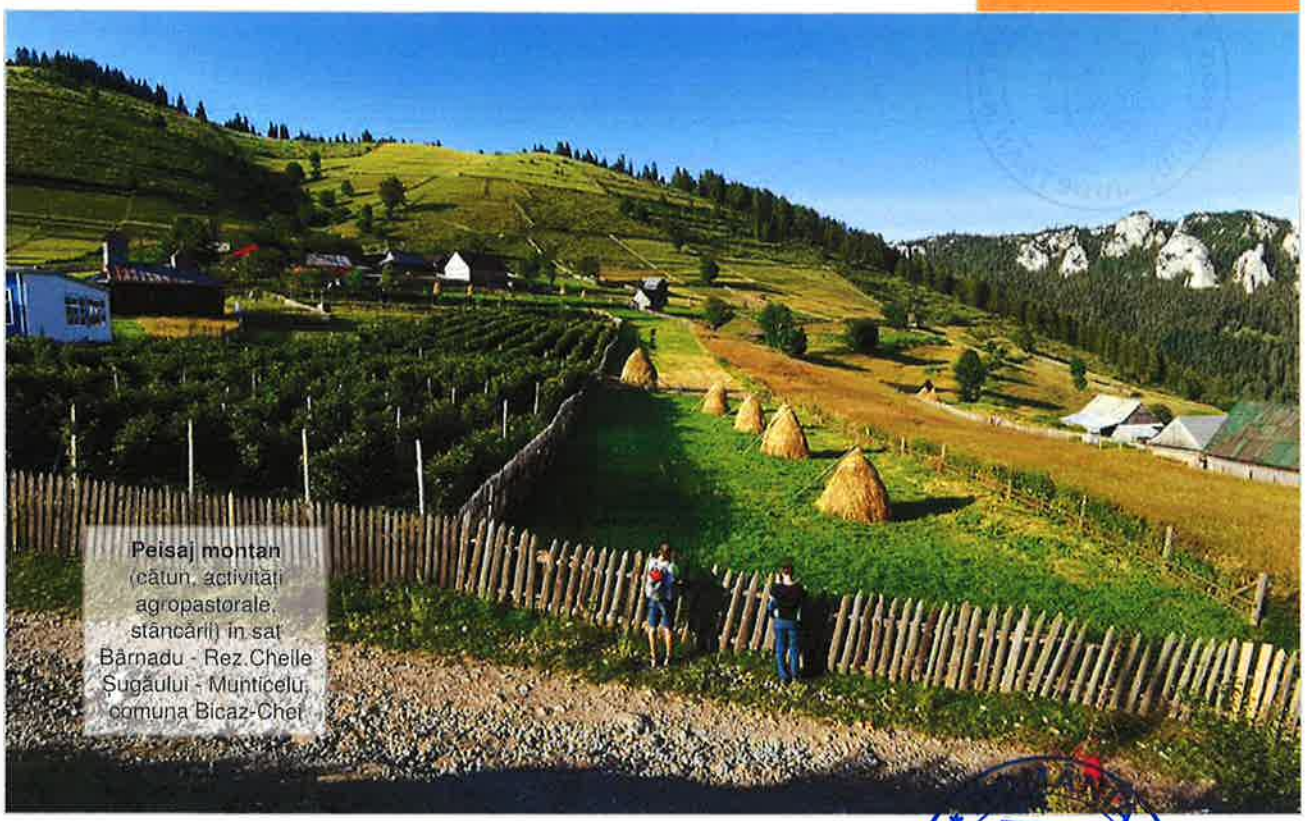

Peisaj montan (cătun, activități agropastorale, stâncării) în sat Bârnadu - Rez.Cheile Șugăului - Munticelu, comuna Bicaz-Chei

RESURSELE TURISTICE CULTURALE

Resursele turistice culturale (antropice) reprezintă acele elemente teritoriale asociate cu activitatea umană sau rezultate din viața culturală a oamenilor, care pot fi utilizate ca „materie primă" în procesul de dezvoltare a turismului. Împărțirea acestora s-a realizat după natura resursei (pe teme) astfel:

Mănăstiri și biserici (cu valoare turistică)

Muzee și cetăți

Meșteșuguri și tradiții (ce pot intra în circuitul turistic)

Alte atracții culturale (conace, centre istorice etc.)

Resursele culturale sunt mai proeminente în zona subcarpatică care reprezintă un teritoriu de legătură și de tranzit între zona de podiș din est și zona montană din vest.

Mănăstirile și bisericile cu valoare turistică

Mănăstirile prezintă o mare valoare datorită vechimii, evoluției lor istorice, identității arhitecturale și localizării geografice distincte, acestea fiind situate adesea în zone ascunse, împădurite, departe de nucleele locuite, pe drumuri de acces de tip „fund-de-sac".

Trio-ul mănăstirilor Neamț – Agapia – Văratec prezintă o valoare incontestabilă, de rang național și supra-național și se află în partea nordică a Munților Stânișoarei, în perimetrul Parcului Natural Vânători-Neamț. Acestea au generat o densă viață monahală în jurul acestora: Mănăstirile Secu, Frăstria, Sihla, o salbă de schituri pitorești, satele mănăstirești Agapia și Văratec. Experiențele turistice în cadrul acestora includ admirarea arhitecturii (specific ștefaniană la Mănăstirea Neamț, barocă la Mănăstirea Agapia), a iconografiei (pictura neoclasică a lui Nicolae Grigorescu de la Mănăstirea Agapia), osuariumul (Mănăstirea Neamț), vizitarea colecțiilor muzeale mănăstirești, a atelierelor de broderie (Mănăstirea Văratec) și a muzeului vivant (sat Agapia) etc. Pelerinii preferă experiența religioasă, duhovnicească sau mistică, iar turiștii internaționali preferă experiența culturală.

Urmează un grup de mănăstiri de rang național (incluse în circuitele culturale de pelerinaj naționale): Mănăstirea Bistrița (cu mormântul Domnului Moldovei Alexandru cel Bun, datorită vechimii sale și reprezentativității pentru perioada medievală), Pângărați (preferată mai ales de pelerini, cu amenajări recente complexe), Episcopia Romanului (un ansamblu arhitectural urban complex, inclusă și în circuitul turistic al orașului, Mănăstirea Petru Vodă (cunoscută pentru personalitatea marcantă a duhovnicului Iustin Pârvu).

Celelalte mănăstiri sunt de interes turistic regional, localizate dispersat în cadrul teritoriului: Mănăstirea Ceahlău (care atrage prin poziția altitudinală și pelerinajul pedestru anual), Mănăstirea Durău (aflată în inima stațiunii omonime), Mănăstirea Războieni (ctitorie

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ștefaniană, loc de memorie), Mănăstirea Nechit (căutată mai ales pentru experiență duhovnicească), Horaița (cu pictură cărămizie, reprezentări hagiografice exagerat ascetice), Horaischara (cu izvorul tămăduitor), Almaș (cunoscută pentru cadrul natural deosebit).

Există peste 40 de **biserici parohiale** cu valențe turistice: Biserica Nașterea Sf. Ioan Botezătorul (ctitorie ștefaniană, alături de Turnul-clopotniță), Biserica Precista (capodoperă neo-moldovenească), ambele în Piatra-Neamț, Biserica Adormirea Maicii Domnului din Roman (fostă armenească), Biserica Sf. Gheorghe din comuna Ștefan cel Mare (ctitorie a Voievodului Moldovei Vasile Lupu), Biserica Sf. Nicolae din Roznov (unică prin stilul ruso-bizantin) etc.

Bisericile din lemn reprezintă o moștenire unică a județului Neamț care poate constitui baza unui circuit turistic tematic. Unicitatea lor constă în vechimea considerabilă a structurii de lemn masiv prezente la exterior, forma individualizată accentuată adesea de acoperișul din șindrilă, utilizarea unor tehnici vechi de curbare a lemnului, prezența dantelăriilor exterioare și a iconostasurilor din lemn sculptat, pictura interioară pe lemn încă prezentă pe anumite porțiuni, atmosfera mistică oferită de interioarele întunecate. Cele mai reprezentative dintre cele incluse în lista monumentelor istorice sunt pe rama montană: Farcașa, Galu, Poiana Largului, Chiriteni (Hangu), Bistrița pe Valea Bistriței, Grințieș, Bistricioara, Ceahlău în Munții Ceahlău, Boboiești (Pipirig), Bicazu Ardelean pe valea Bicazului. În Piatra-Neamț pot fi integrate în circuitul turistic Biserica din Lemn Văleni (Schimbarea la Față, fosta Mănăstire „Peste Vale") și Biserica din Lemn Buna Vestire de pe Cozla (pe fostul amplasament al schitului Draga).

Bisericile catolice relevante pentru turism impresionează prin arhitectura simbolică și maiestuozitate și mai puțin prin vechime. Pot fi incluse în itinerarii turistice Biserica „Coborârea Sf. Duh" din Adjudeni (cea mai înaltă din regiune), Biserica Sf. Fecioară Maria Regină din Tămășeni (arhitectură neogotică), Biserica Sf. Tereza din Roman (o sinteză arhitecturală), Catedrala Sf. Ioan Muncitorul din Piatra-Neamț (o capodoperă contemporană).

Obiectivele muzeale

Cele mai multe muzee sunt concentrate în orașele Piatra-Neamț, Roman și Târgu-Neamț, iar restul se află în general localizate în contexte singulare. Cele trei orașe pot dezvolta circuite pietonale complexe, iar experiența muzeală crește durata șederii turiștilor de plăcere (sau complementează șederea turiștilor de afaceri) până la 2-3 zile.

Există puține muzee care pot genera interes la nivel internațional, întrucât nu au fost integrate funcțional în circuite internaționale, iar modalitatea de prezentare rămâne una clasică, puțin interactivă. Muzeul de Cultură Eneolitică Cucuteni din Piatra-Neamț (cu o tematică transnațională) și Muzeul Neculai Popa din Târpești (un mic univers al lumii rurale) pot fi propuse pe piețe internaționale. Sinagoga din lemn din Piatra-Neamț cu micul muzeu al acesteia, Sinagoga Leipzinger din Roman și Sinagoga Meseriașilor din Târgu-Neamț pot deveni spații de vizitare coerente și ulterior propuse pe piața Israelului și a SUA, prin canale specifice.

Centrul zonal Târgu-Neamț prezintă o serie de muzee și în localitățile care gravitează în jurul acestuia. Dintre acestea, Cetatea Neamț din Târgu-Neamț și Casa Memorială Ion Creangă Humulești sunt cel mai bine ancorate în imaginarul colectiv românesc. Muzeul Vivant de pe lângă Mănăstirea Agapia are valențe reale de a deveni un reper al experienței turistice. Celelalte muzee prezintă un interes regional sau strict educațional: Casele Memoriale Mihail Sadoveanu (sat Mănăstirea Neamț), Muzeul de Istorie și Etnografie și Casa Memorială Veronica Micle din Târgu-Neamț, Muzeul Vasile Găman din Lunca (Comuna Vânători-Neamț).

În zonele Piatra și Roman, în schimb, muzeele sunt concentrate în nucleul urban al municipiului. În Piatra-Neamț, pe lângă Muzeul Culturii Cucuteni sus-amintit, mai există Muzeele de Artă, Etnografie, Muzeul de Istorie și Arheologie, Muzeul de Științele Naturii, Casa Calistrat Hogaș, iar în Roman există Muzeele de Istorie, Artă, Științe ale Naturii, Biblioteca P. G. Maliden din Roman este un adevărat reper urban și prezintă posibilitatea de a constitui în sine un produs de vizitare.

Muzeul Colectivizării din Tămășeni, deschis în octombrie 2020, poate deschide calea unor tematici muzeale mai noi, axate pe problemele actuale ale vizitatorilor: evoluția mentalităților, istoria recentă, viața rurală în perioada comunistă, opresiunea și colaboraționismul etc.

Meșteșugurile și tradițiile

Meșteșugurile au capacitatea de a genera activități turistice prin aspectul lor viu, aplicat, interactiv. Meșteșugarii sunt adesea grupați în asociații care le sprijină procurarea materiilor prime, dar mai ales promovarea și participarea la anumite târguri de profil: Asociația Meșteșugărească „Nemțeanca" din Târgu Neamț și Asociația Meșterilor Populari din Ținutul Neamț. Cel mai important târg județean rămâne Festivalul de Artă Populară „Lada cu Zestre" din Piatra-Neamț, organizat de obicei la finele lunii mai. Zona Târgu-Neamț este cea mai ofertantă în meșteșuguri încă practicate, urmată de Valea Bicazului; restul teritoriului având prezențe singulare, dispersate.

Arta lemnului este prezentă în Vânători-Neamț (piese pentru gospodărie, iconostasuri, strane și troițe, mobilier de grădină), Pipirig (artizanat), Humulești (sculpturi decorative, toiege, baltage), Grumăzești (sculpturi în esențe de stejar), Petricani (piese de mobilier), Târgu-Neamț (sculpturi din lemn), Bălțătești (sculpturi). În afara arealului se găsesc meșteri în lemn la Dămuc și Ceahlău.

Produsele tradiționale din **industria casnică** cele mai prezente sunt cusăturile, broderiile și țesăturile (Pipirig, Răucești, Bicazu Ardelean, Borca) cojoacele și

În vizită la Muzeul etnografic privat **Vasile Gâman** din satul Lunca, comuna Vânători-Neamț

bundițele (Grumăzești, Pipirig, Borca, Dămuc) etc.

Măștile populare reprezintă un simbol al județului și a regiunii Moldovei în general și au capacitatea, prin valoarea lor simbolică și carismatică, de a deveni o adevărată imagine de marcă a zonei. Acestea sunt încă confecționate la Timișești, Oglinzi (comuna Răucești), Pipirig, Ștefan cel Mare, Icușești, Săbăoani.

Figurinele din lut (Humulești) reprezintă un artizanat foarte atractiv pentru copii, mai ales în procesul de creație, însă ceramica utilitară sau artistică a dispărut practic de pe teritoriul județului.

Împletiturile din nuiele sunt specifice zonei Romanului (Barticești, Botești, Horia) și Văii Bicazului (Bicaz-Chei).

Celelalte meșteșuguri (fierăria, butnăria, realizarea instrumentelor muzicale, icoanele pe lemn și sticlă, pictura naivă) au de asemenea capacitatea de a genera experiențe interesante punctuale, în urma unor parteneriate active, trasabile, cu un număr limitat de meșteri, implicați și deschiși către vizitarea turistică.

Alte atracții culturale

Centrele istorice ale orașelor Piatra-Neamț și Roman concentrează multiple resurse pe un teritoriu restrâns. Această concentrare, alături de o valorificare urbanistică complexă și pietonalizare a unor circuite poate genera un interes din ce în ce mai mare pentru ca acestea să devină destinații turistice în sine.

Rețeaua de conace din județ poate oferi primi o funcționalitate turistică în urma unui proces de asumare juridică realizat de către instituțiile publice de resort. Acestea sunt prezente mai ales în estul regiunii, poziționate la mijlocul unor ample domenii agricole. Conacul Styrcea din Văleni este un exemplu de restaurare și revitalizare a unui domeniu aristocratic vechi, deși pentru moment rămâne deschis vizitatorilor de pe piața britanică. O serie de conace boierești se află astăzi într-o anumită stare de degradare, însă prin investiții majore ar putea constitui o rețea adevărată de boutique hotels nemțene: Conacele Bogdan (Gâdinți), Cantacuzino-Pașcanu (Costișa), Crupenschi (Podoleni), Sturza (Cârligi, comuna Ștefan cel Mare), Caragea (Grumăzești), Catargi (Tupilați), Corbu (Piatra-Neamț) etc.

Ruinele Cetății Romanului din loc. Gâdinți pot fi readuse la suprafață și constitui un punct de atracție turistică în cadrul rețelei fortificațiilor Moldovei istorice, alături de Cetatea Neamț. Ruinele Cetății Petrodava pot fi puse în valoare și incluse în rețeaua fortificațiilor dacice. Ruinele fortificației fostului Palat al Cnejilor au șanse mari de a constitui un complement cultural la oferta puțin diversificată a Stațiunii Durău.

Reabilitarea fostului Cazino din Bălțătești are de asemenea mari șanse să revigoreze activitatea turistică în stațiunea balneoclimatică omonimă; reabilitarea Hanului Șerbești din Cârligi, alături de o posibilă reconversie a Hanului Caragea, ambele din Cârligi, ar putea impulsiona vizitarea hanurilor din Vechiul Principat al Moldovei și

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

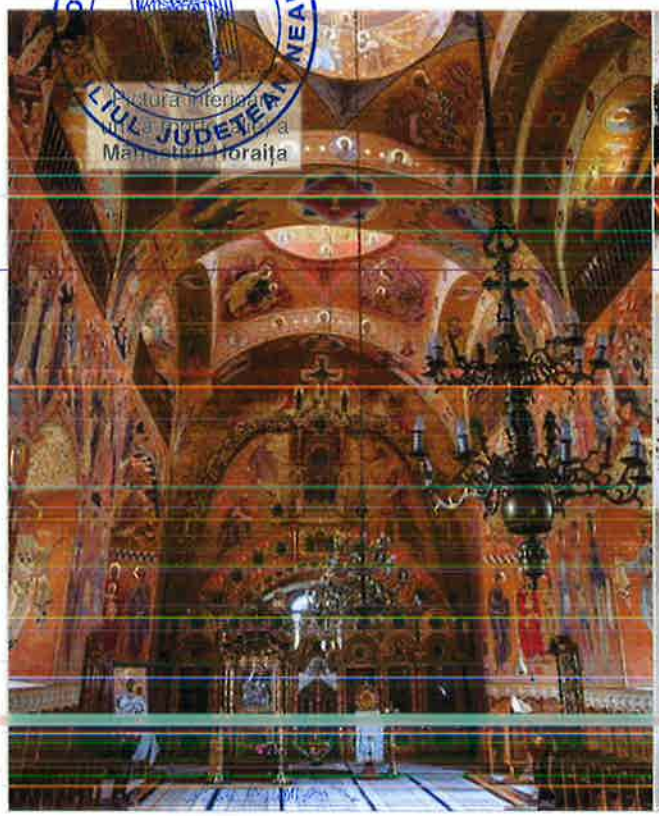

Pictura interioară a Mănăstirii Horaița

Allvancă, colțunași, papanași moldovenești (Hanu Ancuței, com. Tupilați)

generarea unei rețele la nivelul regiunii: Hanu Ancuței și Răzeșilor (Tupilați), Hanu Maria & Rustic (Nemțișor), Adjudeni, Hanu Drăgușeni (județul Suceava) Hanu Conachi (județul Galați), Hanul Trei Sarmale (Iași) etc.)

Siturile arheologice nu au, în acest moment, capacitatea de a trece de la element de patrimoniu la resursă turistică fără proiectarea unor amenajări complexe. Cercetările de la Curtea Domnească din Piatra-Neamț au fost urmate de punerea în valoare a unor vechi beciuri medievale deschizând astfel calea unui veritabil exemplu în acest domeniu.

Personalitatea lui **Ion Creangă** reprezintă o referință națională comună a spațiului nemțean și poate constitui baza unui proiect național major: un parc de agrement și cultură pe tematica copilăriei. Personalitatea compozitorului Sergiu Celibidache este recunoscută la nivel European în domeniul muzicologiei. Restaurarea și revitalizarea Casei Celibidache din Roman care să valorizeze și alte personalități muzicale romașcane (Mihail Jora, Virgil Gheorghiu) poate crea un brand puternic al zonei Roman, mai ales în conjuncție cu organizarea unui un mare eveniment anual de talie internațională.

Dintre elementele **gastronomice** generice moldovenești, unele au capacitatea de a fi promovate ca fiind exclusiv nemțene, contribuind la conturarea unei puternice imagini a teritoriului :

- hârzobul de brad (recunoscut ca produs tradițional nemțean, înregistrat la Tazlău);
- sarmalele cu urdă și podbal;
- tociul nemțean (chiftele de cartofi cu ou și mărar verde);
- păstrăvul cu smântână à la Neamț;
- sârbușca de Ceahlău (ciorbă acrită cu zer) sau dresală / năcreală;
- cătinata din Ținutul Zimbrului (sirop de cătină presată la rece cu miere) este un produs propus recent pe piață;
- țuica cu schinduc din Ceahlău (plantă aromatică din masivul Ceahlău a cărei rădăcină înnobilează băutura spirtoasă);
- învârtita cu nucă de la Mărgineni;
- mălai cu bostan turcesc la cuptor (desert).

LOCALITĂȚILE DE INTERES TURISTIC

Județul Neamț prezintă o serie de localități atractive care pot fi incluse în circuite turistice. O serie de factori contribuie la atractivitatea acestora: cadrul natural deosebit, păstrarea arhitecturii tradiționale, structura armonioasă, prezența unor servicii, accesibilitatea etc.

Stațiunile turistice

Piatra-Neamț și Târgu-Neamț au obținut statutul de Stațiune turistică de interes național din 2010, un titlu onorant care nu a fost suficient fructificat în ultimii 20 de ani.

Turiști de sănătate în
Stațiunea balneară
Bălțătești
Hotel Topolița

Durău și Bălțătești au statutul de stațiuni de interes local și funcționează la parametri medii. Stațiunea Durău este monospecializată pe factorii de climă, în legătură cu poziția acesteia la altitudinea de 800m, alături de un cadru natural unic. Stațiunea Bălțătești funcționează în mare parte cu circuit închis în cadrul MApN și are un profil mixt balnear și climateric. Aici se tratează afecțiuni reumatismale, ginecologice, neurologice și vasculare.

Băile Oglinzi și Băile Negulești au avut în trecut statut de stațiune balneară, specializate pe cura cu ape minerale, însă au pierdut acest statut în ultimii ani deoarece au abandonat sau neglijat resursa și amenajările precedente. Cele două prezintă încă interes ca micro-destinații de evadare de weekend și evenimente mici pentru orașele din zona lor.

Localitățile cu potențial arhitectural și peisagistic

O serie de localități rurale au păstrat o concentrare mai mare de gospodării care prezintă elemente arhitecturale tradiționale: structura tradițională a casei, acoperișul din șindrilă sau ceramică, fruntare (fronton) decorate, stâlpi sculptați la cerdac cu „flori" decorative la capetele superioare, cerdace cu decorațiuni, frize sub streașină traforate, dar și anexe ale casei: hambare din lemn masiv cu decorațiuni perforate sau traforate, gardurile din lemn, nuiele sau fier forjat, porți monumentale, fântâni decorate. Majoritatea se găsesc în zona subcarpatică (Pipirig, Vânători-Neamț, Humulești, Agapia, Bălțătești, Crăcăpani cu [illegible] Magazia și Mitocu Bălan, Negrești, Dobreni, Almaș, Bărcina, Luminiș) pe Valea Bicazului (Dămuc, Bicazu Ardelean, Trei Fântâni, Bârnadu) și în zona de podiș (Crămăzești cu satul Topolița, Mărgineni cu satul Hoisești, Petricani cu satul Târpești, Cândești, Țibucani, Văleni). Aceste localități pot fi incluse în anumite itinerarii culturale care pun accentul pe specificul etnografic sau pot constitui bazele unui traseu tematic arhitectural.

Localitățile din zona montană beneficiază de o situare deosebită în context peisagistic, indiferent de nivelul de intruziune al modernității sau al nivelului de planificare, mai ales pe valea Bistriței (Borca, Farcașa, Ceahlău cu satul Izvoru Alb, Tarcău, Pângărați etc.)

Zonele de servicii

Pe lângă stațiunile turistice menționate, există o serie de localități sau micro-zone ale acestora care prezintă o concentrare mai mare a serviciilor datorită accesibilității ridicate sau prezenței unor fluxuri importante de persoane în tranzit sau în sejur turistic:

- comunele Agapia - Vânători-Neamț cu salba de pensiuni rurale / agroturistice bine inserate în economia locală;
- Portul Bicaz (în apropierea barajului, beneficiind de traseele pe lac, incluzând pensiuni, terase și hotel plutitor);
- satul Izvoru Muntelui (punct de plecare în

Portul Bicaz - plimbări de agrement în cadrul zonei de servicii.

traseele de [illegible] din sud-estul Munțiilor Ceahlău, (cu amplii de[illegible] stațiune de interes local), care aparțin[illegible] Bicaz,

- nucleul orașului Bicaz (aflat la intersecția drumurilor comerciale DN15 și DN12C);

- „punctul" Bicajel, comuna Bicaz-Chei, în fapt o prelungire funcțională a Stațiunii Lacul Roșu (județul Harghita);

- comuna Hangu cu diversele sale sate de-a lungul DN15 (cu pensiuni dispersate care beneficiază de peisajul combinat al Ceahlăului și al Lacului Izvoru Muntelui);

- zona de servicii din Poiana Largului, comuna Poiana Teiului (la intersecția magistralelor rutiere DN 15, 15B și 17B);

- satul Bistrița, comuna Alexandru Cel Bun, în prelungirea vestică a municipiului Piatra-Neamț (mono-specializată pe spațiile de cazare și beneficiind de proximitatea reședinței de județ și de atractivitatea Mănăstirii Bistrița;

- orașul Roznov și comuna Săvinești (cu valențe urbane), aflate pe DN15 între Piatra-Neamț și Bacău);

- Hanu Ancuței și celelalte unități de servicii asociate, inclusiv vânzătorii ambulanți (la intersecția E85 cu DJ 208G);

- zona de nord a municipiului Roman (concentrare de servicii de-a lungul magistralei europene E85).

Meșter popular nuielar (lozie) din loc. Bicaz-Chei comercializând produsele sale în Piață Bicaz. Este imperativă valorizarea meșteșugurilor populare vii.

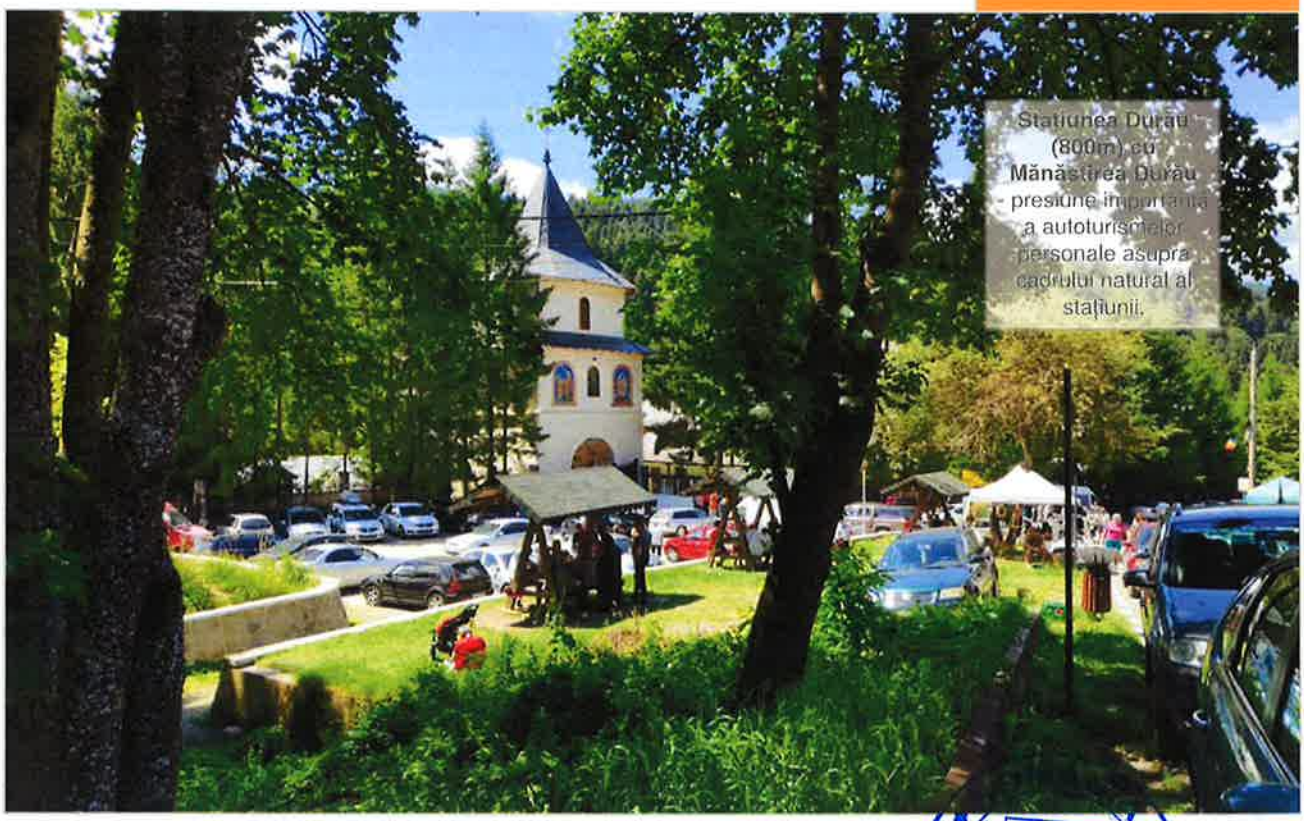

Stațiunea Durău (800m) cu Mănăstirea Durău - presiune importantă a autoturismelor personale asupra cadrului natural al stațiunii.

RECOMANDĂRI

1. Crearea unor experiențe clare, repetitive, anticipabile în cadrul spațiilor muzeale: camere obscure, scurte proiecții de film pe tematică, săli cu experiențe 7D asupra unui fenomen sau moment istoric natural sau cultural, ateliere vii în cadrul muzeelor, interactivitate crescută, digitalizare pentru apropierea mai mare a noilor generații de spațiile culturale etc.;

2. Identificarea a min. 10 meșteșugari din județ care pot oferi ateliere interactive de creație, eventual în spațiile proprii, și sprijinirea amenajării adecvate a acestor spații, alături de crearea unui produs săptămânal repetitiv și anticipabil pentru a fi incluse în circuitele turistice;

3. Stimularea materială a persoanelor cu intenții de conservare sau reabilitare de gospodării tradiționale prin HCL sau organizarea de concursuri cu premii și diplome;

4. Interdicția de lotizare morminte in apropierea lăcașurilor de cult de patrimoniu conform legii și chiar strămutarea unora pentru a crea o zonă-tampon în jurul obiectivelor care să le valorizeze mai bine;

5. Realizarea unor standarde arhitecturale pentru chioșcurile, punctele de vânzare, magazinele ambulante din zonele de servicii expuse traficului auto și circulației turistice în particular;

6. Amenajarea unui centru de [illegible] de artă populară în orașul Târgu-Neamț cu [illegible] orar zilnic de prezentare și ateliere de lucru cu vizitatorii;

7. Asocierea etichetei „Produs în Neamț" pe produsele producătorilor cu desfacere pe piața națională;

8. Identificarea unor cartiere ale localităților rurale, de obicei în zona mai puțin accesibilă, care să devină micro-muzee în aer liber, cu diverse facilități, avantaje și stimulente pentru proprietarii care păstrează arhitectura tradițională;

9. Stațiunile turistice trebuie să-și revizuiască standardele pentru care au fost omologate și să propună o reactualizare calitativă a acestora la fiecare 5 ani.

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 1 OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 2 INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

Infrastructura turistică reprezintă un complex de elemente fizice, structuri organizatorice și amenajări realizate în vederea desfășurării corespunzătoare a activității turistice, cu scopul de a permite o valorificare adecvată a resurselor turistice, deopotrivă în beneficiul turistului și al teritoriului exploatat turistic. Există patru categorii mari de infrastructuri specific turistice:

Infrastructura de cazare – totalitatea structurilor de primire cu funcțiune de cazare turistică.

Infrastructura de alimentație publică - totalitatea structurilor de primire cu funcțiune de alimentație publică.

Structurile și amenajările pentru agrement și evenimente – totalitatea mijloacelor și complexelor destinate agrementului, tratamentului și bunei desfășurări a evenimentelor cu scop turistic.

Amenajările turistice conexe – totalitatea construcțiilor, echipamentelor și facilităților care susțin desfășurarea unor activități turistice.

INFRASTRUCTURA DE CAZARE

Analiza calitativă și cantitativă a ofertei de cazare din județul Neamț a vizat:

- Distribuția spațială a structurilor de cazare, pentru identificarea centrelor de concentrare a activității turistice;
- Diferențele zonale privind capacitatea de cazare, prin referire la situația actuală, traiectoria parcursă în ultimii 20 de ani și specificul cazării în fiecare zonă;
- Calitatea ofertei de cazare existente, reflectată în clasificarea acesteia, dar și în percepția turiștilor cazați în structurile de cazare nemțene.

Datele cantitative privind capacitatea de cazare și repartiția acesteia pe tipuri de structuri au fost preluate de pe website-ul Institutului Național de Statistică. Clasificarea după stele/margarete/flori provine din bazele de date cu clasificarea structurilor de cazare furnizate de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. Platforma de rezervare www.booking.com a constituit o sursă valoroasă pentru structurile de cazare active pe piața turistică. Datele din social media prezintă un interes în creștere în cercetare prin asigurarea unui volum mare de informații provenind de la utilizatorii acestor platforme. În cazul de față, rating-urile utilizatorilor acordate structurilor de cazare din județul Neamț au fost utilizate pentru crearea unei ierarhii a celor mai apreciate structuri.

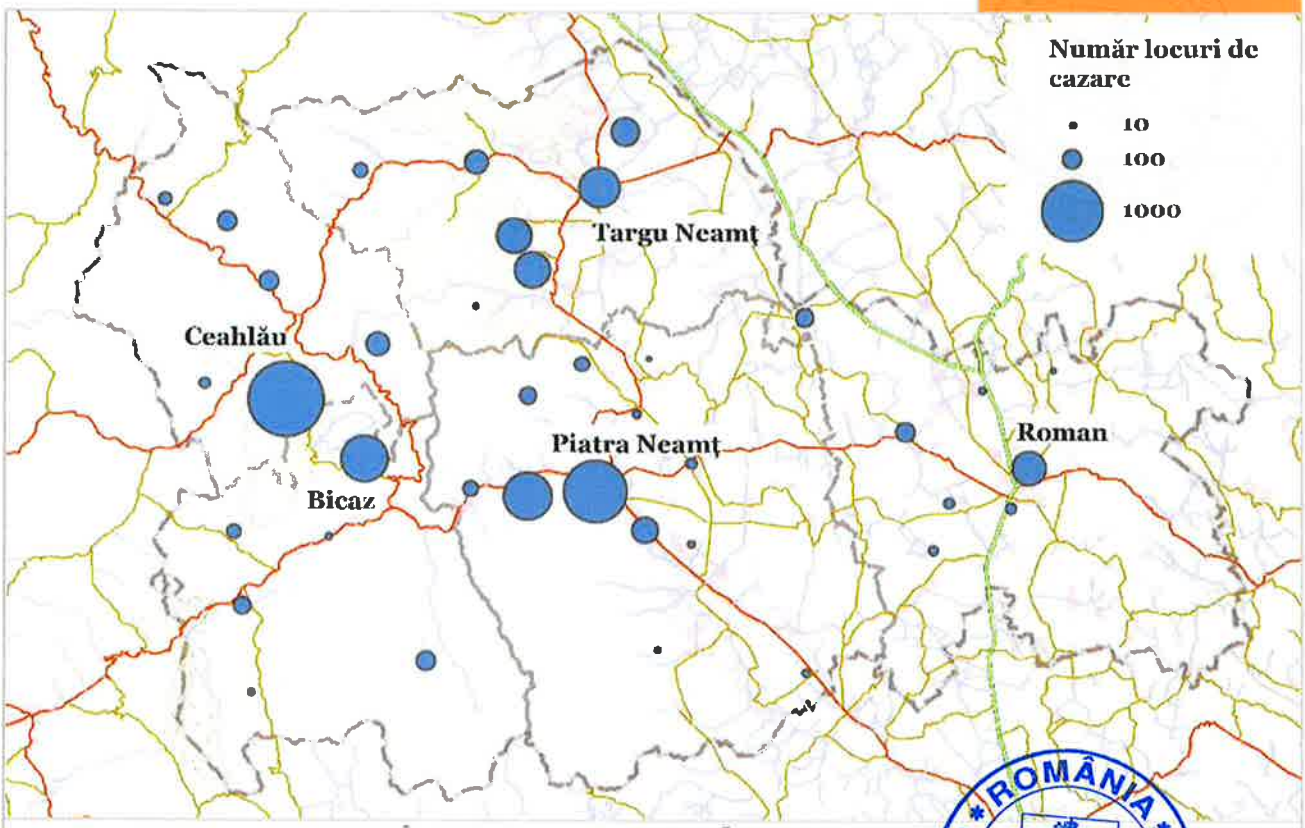

CAPACITATEA DE CAZARE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ (2009) SURSĂ DATE: INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

În același timp, răspunsurile oferite în chestionare de peste 400 de turiști care au vizitat județul Neamț au indicat particularități ale situației actuale a ofertei de cazare în județ.

Caracteristici generale ale ofertei de cazare

În anul 2019, județul Neamț a deținut o capacitate de cazare totală de 13.924 locuri de cazare, distribuite în 277 de structuri de cazare (INSSE). Repartiția geografică a acestora prezintă trei mari areale de concentrare: Ceahlău-Bicaz, Municipiul Piatra-Neamț și Târgu-Neamț cu localitățile învecinate. Municipiul Roman reprezintă un centru izolat, beneficiind de un nivel ridicat de accesibilitate regională.

Județul prezintă o diversitate ridicată a tipurilor de structuri de cazare (12 tipuri din 18 existente la INSSE). La nivelul capacității de cazare (număr locuri) pensiunile agroturistice (rurale) dețin 38,5% datorită specificul profund rural și montan, iar hotelurile 25,8% dintre acestea, îndeosebi în centrele urbane și în stațiunea Durău. Pensiunile turistice (urbane) dețin 8,6% și reprezintă alternative mai familiale ale structurilor hoteliere. Pe lângă structurile sus-amintite, este surprinzătoare prezența a numeroase structuri de tip bungalou (34) și hosteluri (11), ceea ce indică un interes important pentru segmentul „budget".

Hotelurile dețin cea mai mare capacitate de primire, acestea ocupând 7 poziții din clasamentul celor mai mari 10 unități din județ. Piatra Neamț se remarcă cu primele două cele mai mari hoteluri, urmate de Stațiunea Durău (comuna Ceahlău), Stațiunea Băltătești (circuit închis în cadrul MApN) și orașul Bicaz.

Lista completă a structurilor de cazare turistice cu funcțiuni de primire clasificate din județul Neamț, (actualizată săptămânal se regăsește pe site-ul Ministerului de resort (http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/) .

REPARTIȚIA STRUCTURILOR DE CAZARE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ PE TIPURI (SURSA DATE: INSSE, 2019)				
Tipuri de structuri de cazare	Structuri de cazare	% structuri de cazare din total județ	Capacitate de cazare	% capacitate de cazare din total județ
Hoteluri	16	5,8	1795	25,8
Hosteluri	11	4,0	327	4,7
Moteluri	6	2,2	273	3,9
Vile turistice	7	2,5	175	2,5
Cabane turistice	5	1,8	220	3,2
Bungalouri	34	12,3	147	2,1
Popasuri turistice	5	1,8	186	2,7
Căsuțe turistice	8	2,9	248	3,6
Tabere de elevi și preșcolari	2	0,7	263	3,8
Pensiuni turistice	30	10,8	599	8,6
Pensiuni agroturistice	152	54,9	2679	38,5
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	1	0,4	50	0,7
TOTAL	**277**	**100**	**6962**	**100**

TOP 10 UNITĂȚI DE CAZARE CU CEA MAI MARE CAPACITATE (SURSĂ DATE: MINISTERUL ECONOMIEI, ENERGIEI ȘI MEDIULUI DE AFACERI, 2020)			
Unitate	Categorie	Locuri	Localitate
Hotel Central Plaza	4 stele	276	Piatra-Neamț
Hotel Ceahlău	3 stele	248	Piatra-Neamț
Hotel Bălțătești	2 stele	206	Bălțătești
Camping Potoci	1 stea	168	Bicaz
Hotel Casa Pelerinului	3 stele	158	Ceahlău
Hotel Topolița	2 stele	136	Bălțătești
Hotel Bradul	3 stele	134	Ceahlău
Hotel Roman	3 stele	119	Roman
Cabana Izvoru Muntelui	3 stele	100	Bicaz
Cabana Dochia	1 stea	99	Bicaz

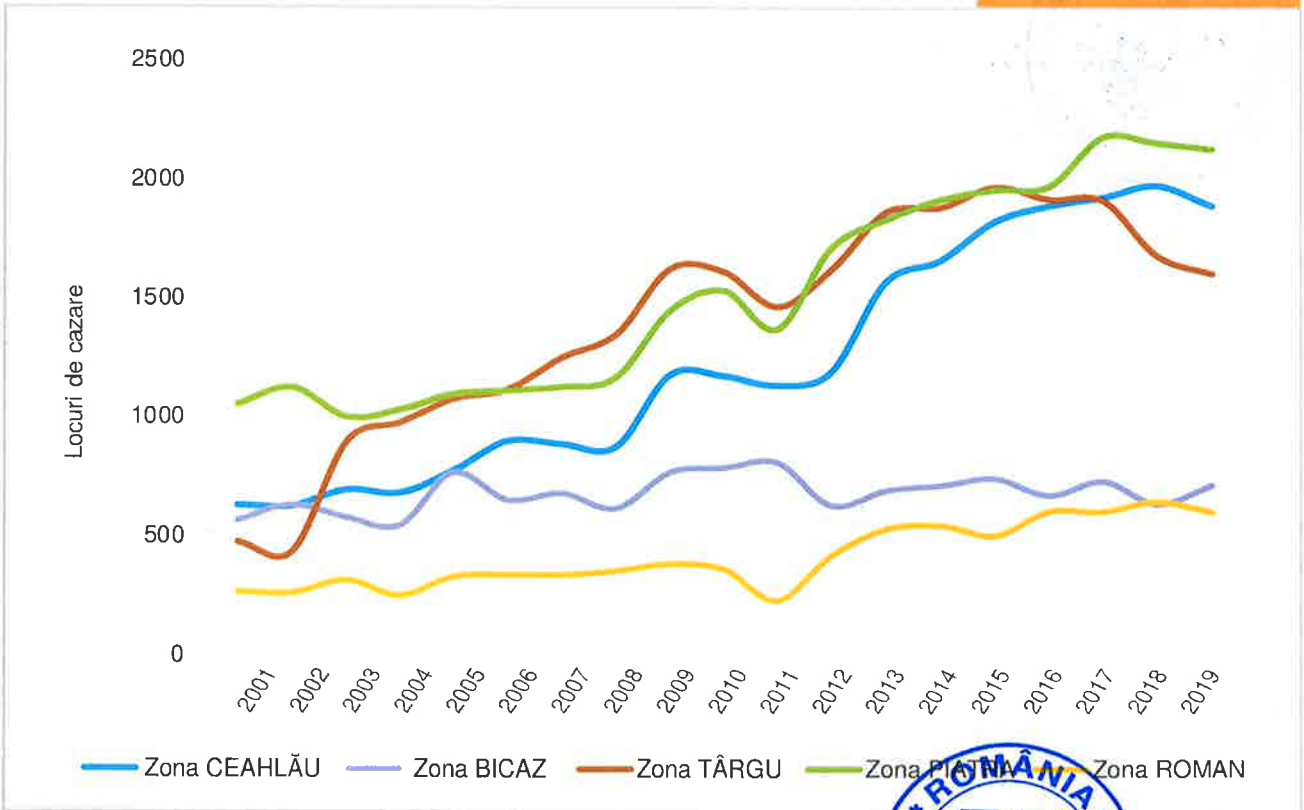

EVOLUȚIA CAPACITĂȚII STRUCTURILOR DE CAZARE PE FIECARE ZONĂ TURISTICĂ

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Particularități zonale ale ofertei de cazare

Capacitatea de cazare în județul Neamț a cunoscut o creștere semnificativă în ultimele două decenii. Principalele zone cu evoluție pozitivă semnificativă sunt Piatra, Ceahlău și Târgu. În schimb, zona Roman, deși și-a dublat capacitatea față de 2001, prezintă în ultimii 4 ani tendințe de stagnare. Zona Bicaz, pe de altă parte, se remarcă prin cea mai redusă rată de creștere și prin stagnare pe o perioadă îndelungată.

Circa 60% din capacitatea de cazare este concentrată în doar 5 unități teritoriale: comuna Ceahlău (cu Stațiunea Durău) 1488 locuri, municipiul Piatra-Neamț 1047 locuri, comuna Alexandru cel Bun (cu satul Bistrița) 606 locuri, orașul Bicaz 571 locuri și orașul Târgu-Neamț 444 locuri. Se conturează astfel principalele zone cu activitate turistică, respectiv centrele acestor zone și iese în evidență, o dată în plus, gradientul vest-est în ce privește intensitatea activităților turistice în cadrul județului.

Zona Piatra deține prima poziție în ierarhia județului, cu un total de 2.133 locuri de cazare în 2019. Structurile de mari dimensiuni din municipiu sunt complementate de numărul mare de pensiuni rurale din comuna învecinată Alexandru cel Bun (satele Bistrița și Viișoara). Sezonalitatea redusă a arealului este reflectată în funcționarea capacității de cazare pe o perioadă de 309 zile pe an în medie. **Zona Ceahlău** prezintă o o evoluție aproape identică cu zona Piatra (creștere a capacității de cazare de aproape 3 ori în ultimii 20 de ani) și o sezonalitate similară (300 zile / an). Există 4 hoteluri de mari dimensiuni și unele pensiuni agroturistice în care se remarcă și alte categorii: vile turistice, cabane turistice, bungalouri, popasuri turistice. **Zona Bicaz** prezintă o stagnare a capacității de cazare în ultimii 20 de ani, o absență a structurilor hoteliere și prezența altor bungalourilor și a popasurilor turistice ca structură dominantă, în strânsă legătură cu sezonalitatea accentuată (doar 154 de zile pe an). **Zona Târgu** are una dintre cele mai pozitive evoluții în perioada 2001-2019 (creștere de 3.4 ori) și cea mai redusă sezonalitate (339 de zile/an). Din 2018 s-a înregistrat o scădere în capacitatea de cazare a zonei, prin închiderea și restrângerea unor structuri hoteliere la Băile Bălțătești, a unor tabere la Băile Oglinzi și scoaterea din circuitul turistic a unor pensiuni din comuna Agapia și Târgu-Neamț finanțate cu fonduri europene, reconvertite în reședințe private. **Zona Roman** deține o capacitate de cazare limitată și o dinamică redusă, dar puțin marcată de sezonalitate (344 zile/an) întrucât se bazează mai mult pe turismul de afaceri și de tranzit.

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

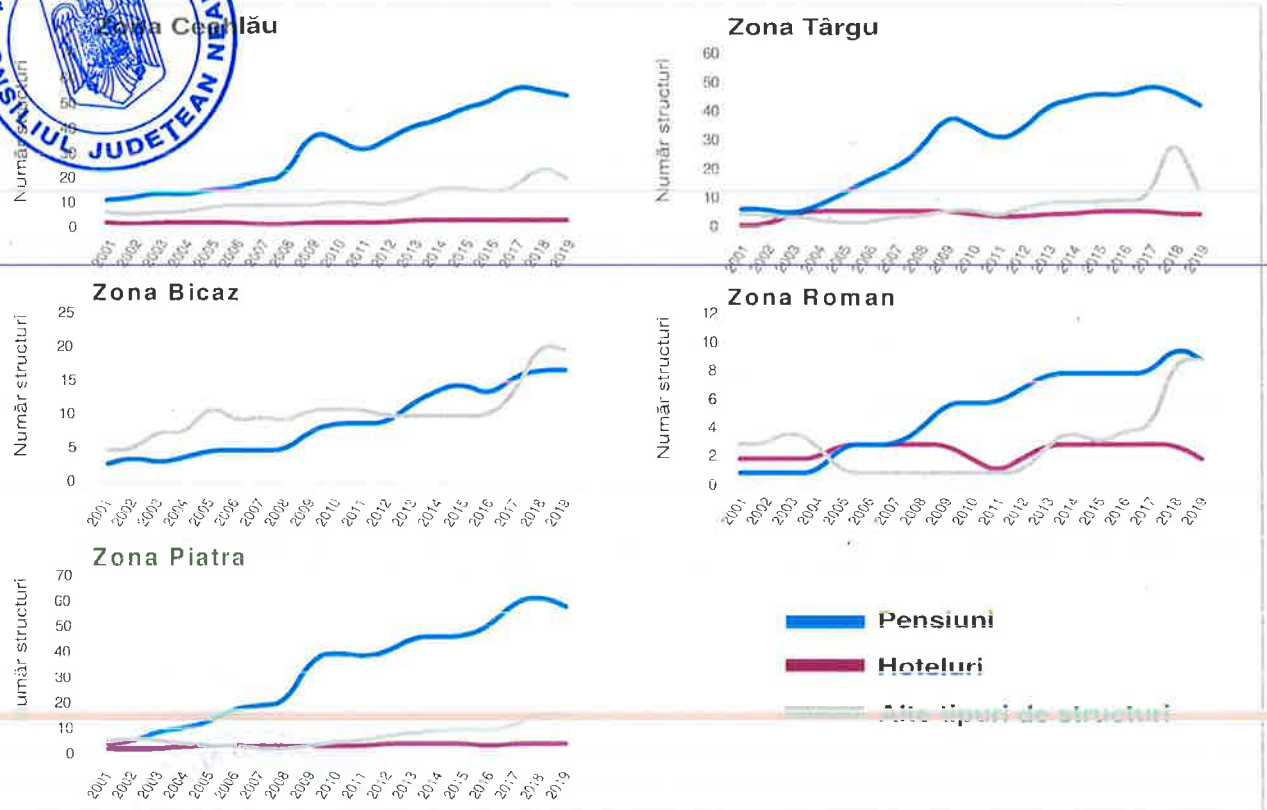

EVOLUȚIA STRUCTURILOR DE CAZARE PE TIPURI (2001-2019)

Se conturează astfel zonele cu o creștere semnificativă a capacității de cazare în ultimii 20 de ani, cu cele mai mari valori ale capacității de cazare și cu o sezonalitate redusă (Piatra, Ceahlău, Târgu), zona cu dinamică redusă a capacității de cazare pe fondul lipsei resurselor și produselor turistice, dar cu cea mai mare perioadă de funcționare a capacității de cazare (Roman) și o zonă cu resurse semnificative, dar cu o dinamică scăzută a capacității de cazare și o sezonalitate foarte pronunțată, care pune piedici dezvoltării turistice a zonei (zona Bicaz).

Calitatea ofertei de cazare

Circa 88% dintre structurile de cazare sunt în categoria medie (2-3* - stele/margarete/flori), 7% în categoria superioară (4*) și o singură structură de cazare deține categoria maximă (5*) și anume o pensiune din comuna Tarcău. Se identifică astfel nevoia de creștere a ofertei superioare de cazare din județ, întrucât aceasta prezintă cea mai mare dinamică și eficiență la nivel național.

Dintre problemele majore ale județului, circa 12% dintre respondenții-turiști au identificat aspecte legate de infrastructura de cazare: dotarea nesatisfăcătoare a unor unități de cazare, prezența redusă a spațiilor de campare sau numărul insuficient al unităților de cazare din anumite categorii.

În urma completării formularului online de satisfacție, utilizatorii platformei Booking.com au apreciat mai ales calitatea serviciilor din hoteluri, pensiuni și apartamente. Municipiul Piatra-Neamț deține cea mai frecventă prezență în ierarhia furnizată de Booking (8 unități din primele 20 din județ), indicând o calitate crescută a serviciilor și facilităților aferente ofertei de cazare din această zonă.

Infrastructuri de cazare potențiale

Județul Neamț dispune de clădiri de patrimoniu care pot fi transformate în unități de cazare care să aibă inclusiv statut de atracție turistică, pe lângă funcția de primire și cazare a oaspeților. Domeniul Styrcea din comuna Văleni este un exemplu de recuperare arhitecturală și istorică a unui conac boieresc, deși pentru moment rămâne cu circuit închis. Hanul de la Șerbești, din comuna Ștefan cel Mare a avut în trecut funcție turistică și ar putea să revină la funcția lui anterioară după reabilitare. Același proces ar putea fi aplicat și pentru fostele conace boierești din județ: Conacul Cantacuzino din Șerbești – Ștefan cel Mare, Conacul Caragea din Grumăzești, Conacul din Tupilați, Conacul Ghica din Climești – comuna Făurei, Casa Corbu din Piatra-Neamț.

CAPACITATEA DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ, PE ZONE (SURSĂ DATE: INSSE)			
ZONA TURISTICĂ	**Locuri-zile (capacitate de cazare în funcțiune)**	**Locuri de cazare (capacitate de cazare existentă)**	**Număr zile cu unitățile deschise**
Ceahlău	561.877	1.894	296,7
Bicaz	110.981	718	154,6
Târgu	545.961	1.611	338,9
Piatra	658.622	2.126	309,8
Roman	200.254	582	344,1

Cabana Dochia - unitate de cazare la altitudine (1750m) în Mt. Ceahlău (Foto Club Neamț)

CLASAMENTUL UNITĂȚILOR DE CAZARE (TOP 20) DUPĂ BOOKING.COM, 2020)		
Poziție	**Unitate**	**Localitate**
1	Central Plaza Hotel	Piatra-Neamț
2	Hotel Oscar	Piatra-Neamț
3	Pensiunea Lostrița	Buhalnița (Hangu)
4	Cochet Accommodation	Piatra-Neamț
5	Pensiunea Lido	Piatra-Neamț
6	Pensiunea Flora	Piatra-Neamț
7	Pensiunea Eden	Agapia
8	Complex Ancora	Bicaz
9	Pensiunea La Bunica	Hangu
10	Pensiunea Belvedere	Târgu-Neamț
11	Motel Imperial	Roman
12	Pensiunea Total	Ceahlău
13	Aristocratis	Târgu-Neamț
14	Pensiunea Antia	Ceahlău
15	Vila Villador	Piatra-Neamț
16	Pensiunea Bia Păpădia	Bicaz
17	Pensiunea Ioana	Hangu
18	B&B Popa Museum	Târpești
19	Castelul de Smarald	Piatra-Neamț
20	Pensiunea Bălan	Piatra-Neamț

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

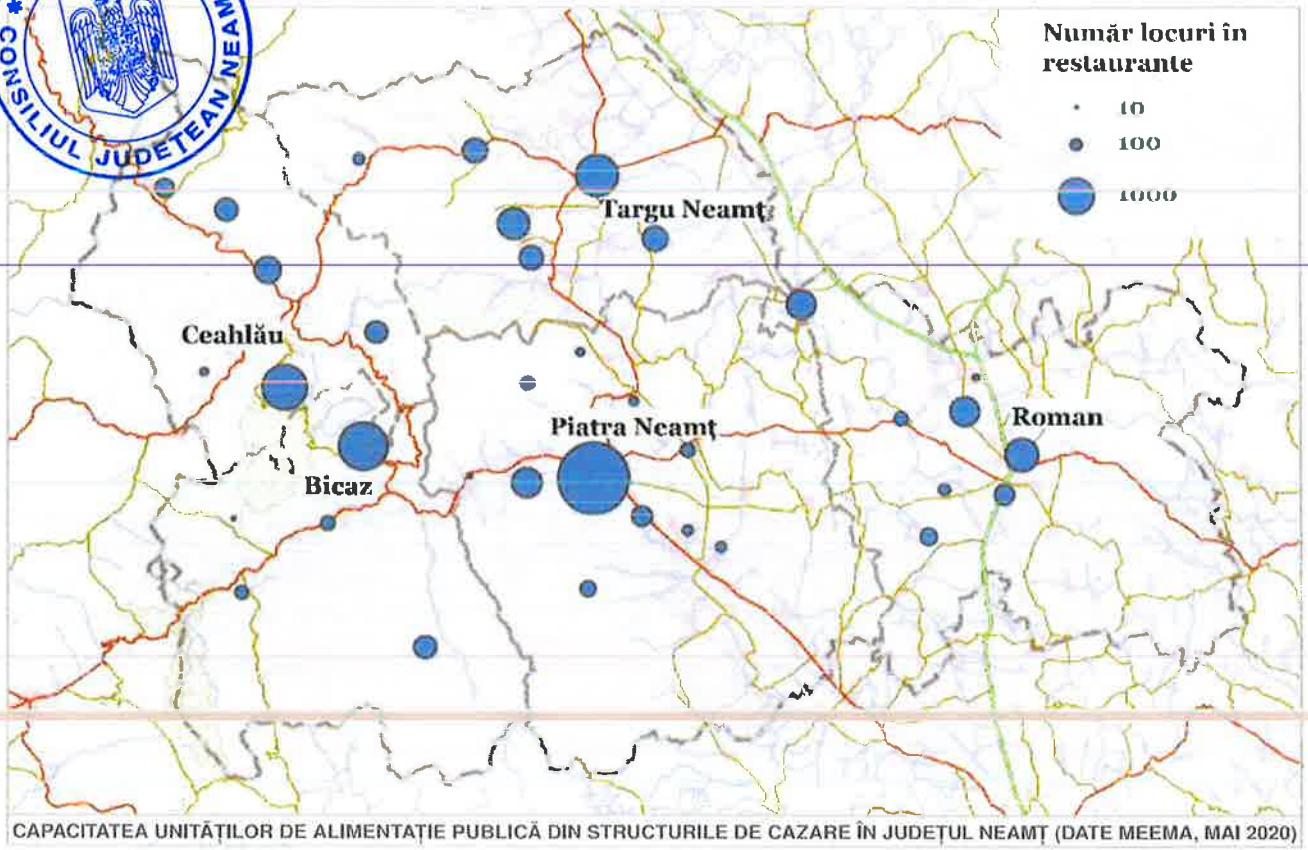

CAPACITATEA UNITĂȚILOR DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ DIN STRUCTURILE DE CAZARE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ (DATE MEEMA, MAI 2020)

INFRASTRUCTURA DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ

Structurile de alimentație publică includ restaurante de diferite tipuri, pub-uri, cafenele, cofetării etc. însă nu toate prezintă un interes pentru turism. Au fost utilizate trei seturi distincte de date:

1. lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate, conform Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (MEEMA);

2. lista unităților de alimentație listate colaborativ (la inițiativa proprietarului afacerii sau de ghizi virtuali) pe platforma Google Maps, alături de numărul de recenzii acordate și de scorul mediu de satisfacție / apreciere;

3. lista unităților de alimentație prezente pe platforma internațională de evaluare a calității serviciilor turistice Trip Advisor, alături de scorul sintetic (calculat pe baza numărului de recenzii, a diversității profilului utilizatorilor care au dat aceste recenzii și a scorului mediu).

Fiecare sursă de date ilustrează o parte din peisajul infrastructurii de alimentație publică. Lista ministerului (MEEMA) însumează acele unități de cazare care au și funcții de alimentație publică, indicând destul de bine acele restaurante prezente în fluxul principal de turiști. Platformele online surprind o varietate mare de unități de alimentație, inclusiv percepția calității serviciilor din perspectiva consumatorilor (localnici sau turiști). Google Maps este o platformă colaborativă care nu solicită certificatul unității în momentul înregistrării și definește o serie largă de unități de alimentație. În schimb unitățile prezente pe Trip Advisor sunt adesea validate de turiști care dețin o pondere semnificativă în spectrul clientelei, cu o prezență importantă a clientelei cu experiență, în special a celei tinere sau de vârstă medie, inclusiv internațională.

Unitățile de alimentație publică din cadrul infrastructurii de cazare

În total, în județ se regăsesc 162 de structuri de alimentație publică din cadrul structurilor de cazare, însumând peste 18.000 locuri. Distribuția spațială a acestora este echilibrată la nivelul celor cinci zone turistice, însă se concentrează în centrele turistice ale acestora. Se remarcă zona Piatra care concentrează circa o treime din totalul locurilor în structuri de alimentație. La polul opus, zona Bicaz concentrează cea mai mică parte din structurile de alimentație publică din structurile de cazare (12%), în plus marcate de o puternică sezonalitate.

La nivelul vizibilității în mediul online, se remarcă o serie de diferențe majore între cele 5 zone turistice, astfel:

- restaurantele cu cea mai mare vizibilitate online se concentrează în zona Piatra (63% cf. Trip Advisor, 51% cf. Google Maps);

- zona Ceahlău este aproape invizibilă în mediul online, având doar două unități înscrise pe Google (1% din total) și 3 pe Trip Advisor (4% din total). Spre exemplu,

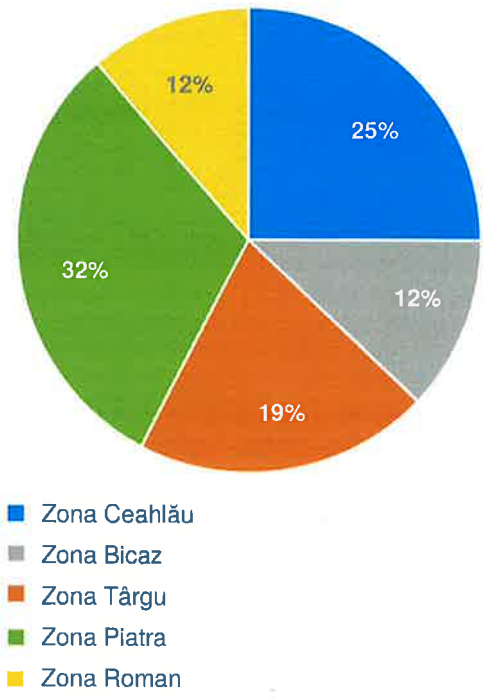

DISTRIBUȚIA PE ZONE A UNITĂȚILOR CLASIFICATE LA MEEMA

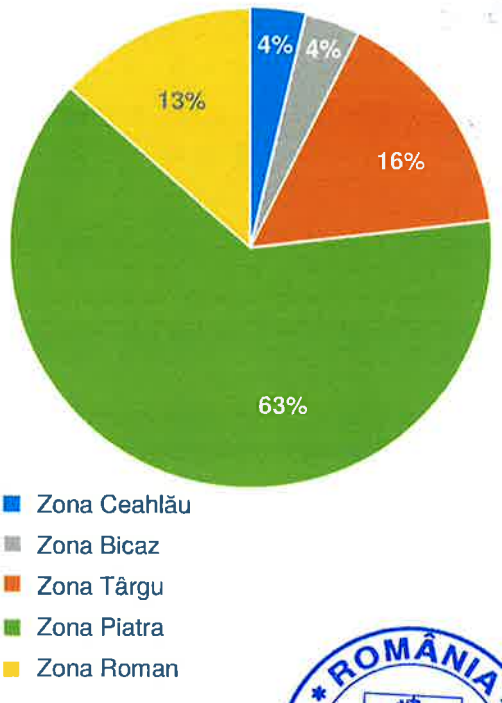

UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE PREZENTE PE TRIP ADVISOR

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

în comuna Ceahlău există doar 18 unități de cazare din cele 83 care dețin clasificare pentru alimentație publică, iar restaurantele neafiliate cazării sunt rare. Acest lucru face ca turiștii să se aranjeze adesea pe cont propriu în privința meselor;

- zona Roman este mult mai vizibilă în mediul online (mai ales pe Google Maps) întrucât este intens tranzitată, în special în lungul arterei europene 85.

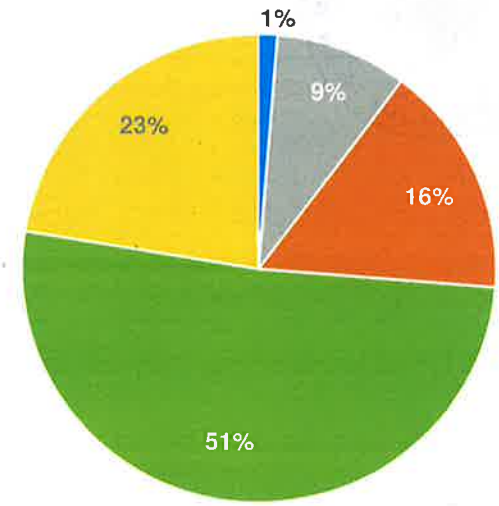

UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE PREZENTE PE GOOGLE MAPS

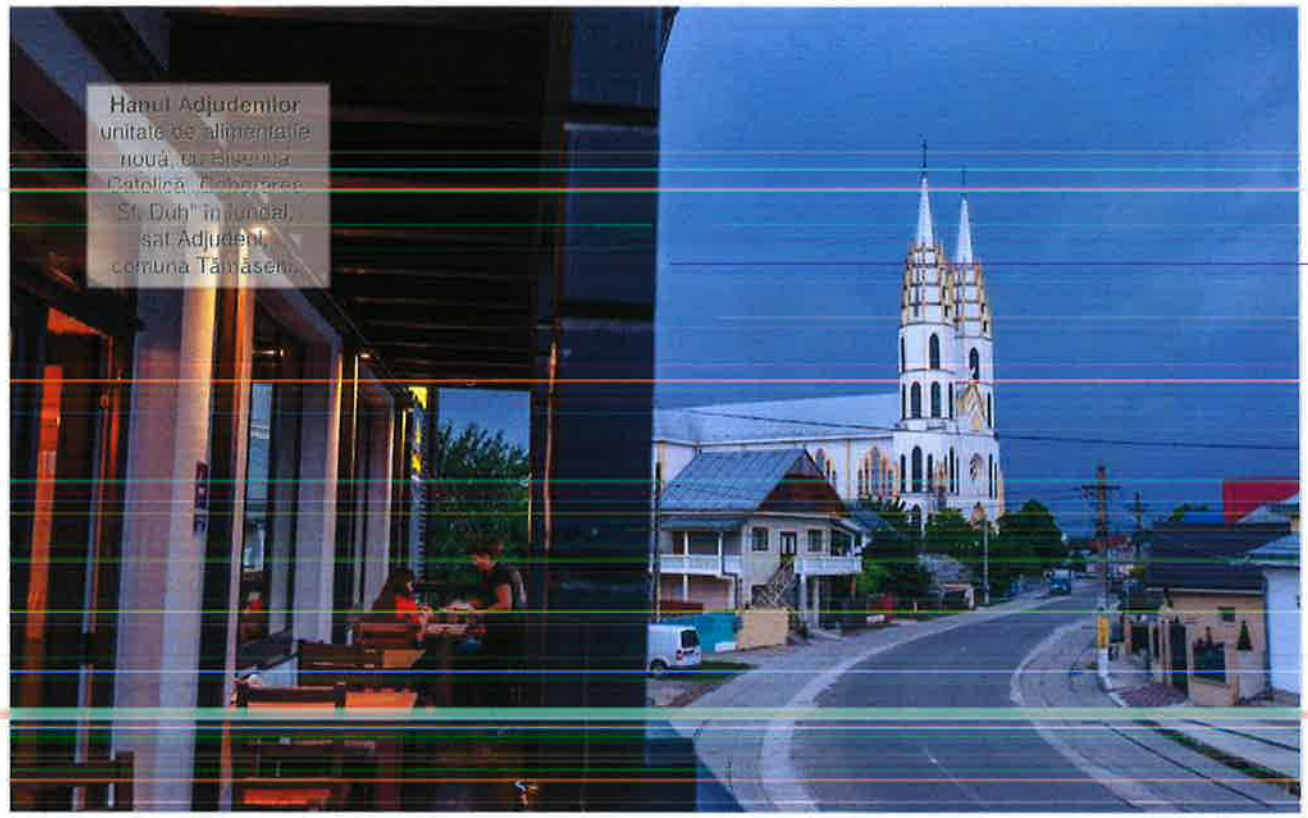

Hanul Adjudemilor
unitate de alimentație nouă, cu Biserica Catolică „Înălțarea Sf. Duh" în fundal, sat Adjudeni, comuna Tămășeni

Clasificări ale principalelor unități de alimentație publică

A. După capacitate

Cele mai mari structuri de alimentație publică din județ (top 20 în funcție de capacitate) sunt distribuite astfel: 9 în zona Piatra-Neamț; 5 în zona Roman; 4 în zona Târgu și 3 în zona Bicaz, posibilitatea dezvoltării turismului centrat pe evenimente business de dimensiuni superioare fiind limitat la zonele Piatra și Roman.

Lista completă a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate din județul Neamț, actualizată săptămânal se regăsește pe pagina ministerului de resort, la următorul link: http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/.

B. După vizibilitatea online

Pentru platforma Trip Advisor, clasamentul celor 20 structuri de alimentație preferate de turiști este dominat de zona Piatra-Neamț (14 structuri), urmată de Târgu-Neamț (4), Ceahlău (1) și Bicaz (1). Astfel, singura zonă cu adevărat vizibilă online din punct de vedere gastronomic din perspectiva turiștilor (adesea internaționali) este Piatra-Neamț.

Clasamentul realizat pe baza datelor din Google Maps (scorul calității ponderat cu numărul de recenzii) relevă însă o situație diferită: Piatra-Neamț continuă să domine detașat (12 unități), urmată de zona Roman (5) și Târgu-Neamț (2), Bicaz (1), Ceahlău (0). Se reconfirmă atractivitatea gastronomică turistică a destinației Piatra-Neamț, însă zona Romanului (mai ales Hanu Ancuței) este mai vizibilă pentru localnici, excursioniști, persoane aflate în tranzit care utilizează intens platforma Google Maps.

C. După specificul gastronomic

Analizând etichetele atribuite operatorilor de alimentație publică pe platforma Trip Advisor, se poate evidenția și specificul gastronomic al celor 5 zone turistice din județ. Principalele tipuri de specific regăsite în județ sunt: european (43 unități), românesc (31 unități), italian (16 unități), cafenea (14 unități), mediteranean (12 unități), pizzerie (11 unități).

Se remarcă o mare varietate a specificului gastronomic în zona Piatra-Neamț, urmată de Târgu-Neamț și Roman. Zonele Bicaz și Ceahlău sunt slab reprezentate și sub acest aspect, puținele unități listate în aceste zone fiind etichetate în general simplu, cu european sau românesc.

Păstrăvăriile reprezintă un element de specificitate pentru județul Neamț, existând și preparatul tradițional specific acestora – „hârzobul de păstrăv". Există cinci asemenea structuri care oferă și servicii de alimentație: Cheița (Bicaz), Ursu (Vânători-Neamț), Crăcăoani (Crăcăoani), Bistra Montană (Bicazu Ardelean) și Stegioara (Borca).

TOP 20 CELE MAI MARI STRUCTURI DE ALIMENTAȚIE DIN JUDEȚUL NEAMȚ				
Denumire Unitate	**Categ.**	**Număr locuri**	**Nume Localitate (UAT)**	**Zona turistică**
Ceahlău	3 *	1000	Piatra-Neamț	Piatra
Central Plaza	4 *	610	Piatra-Neamț	Piatra
Roman Plaza	3 *	500	Roman	Roman
Ștrand	2 *	450	Piatra-Neamț	Piatra
Rustic	2 *	410	Piatra-Neamț	Piatra
Ceahlău (Bicaz)	3 *	400	Bicaz	Bicaz
Ozana	3 *	350	Târgu-Neamț	Târgu
Bălțătești	2 *	336	Bălțătești	Târgu
Bulevard	2 *	300	Piatra-Neamț	Piatra
Hanu Ancuței	3 *	300	Tupilați	Roman
Ștrand Casablanca	3 *	300	Piatra-Neamț	Piatra
Hanul Răzeșilor	3 *	294	Hanu Ancuței	Roman
Imperial	3 *	280	Horia	Roman
Mariko Inn	3 *	260	Cordun	Roman
Fortuna	4 *	250	Tarcău	Bicaz
Troian	2 *	250	Bistrița (Alexandru cel Bun)	Piatra
Ceahlău Café-Bar	3 *	240	Piatra-Neamț	Piatra
Pescăruș	2 *	220	Bicaz	Bicaz
Victoria	3 *	220	Târgu-Neamț	Târgu
Mara	2 *	210	Secuienii Noi	Roman

Sursa: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

TOP 20 Trip Advisor (după scor general)		TOP 20 Google Maps (după scor și număr recenzii)	
Nume Unitate	**Localitate**	**Nume Unitate**	**Localitate**
Restaurant Noir	Piatra-Neamț	Hanu Ancuței	Roman
Turnul Berarilor	Piatra-Neamț	Turnul Berarilor	Piatra-Neamț
Tequila Bowling	Piatra-Neamț	Central Plaza Hotel	Piatra-Neamț
Atlas Restaurant	Piatra-Neamț	Restaurant Laguna	Piatra-Neamț
Il Viaggio	Piatra-Neamț	Venezia	Târgu-Neamț
The Times	Piatra-Neamț	Cercul Gospodinelor	Piatra-Neamț
Laguna Restaurant	Piatra-Neamț	Berăria Nenea Iancu	Piatra-Neamț
Pizzeria La Cuptor	Târgu-Neamț	Hanul Ursilor	Roman
Artist Lounge	Piatra-Neamț	Păstrăvăria Cheița	Bicaz
Pensiune Restaurant Belvedere	Târgu-Neamț	Hotel Roman	Roman
Cercul Gospodinelor	Piatra-Neamț	Pizza Luca Roman	Roman
ZeN Lounge Garden	Piatra-Neamț	Noir Restaurant	Piatra-Neamț
Restaurant Antia	Ceahlău (Durău)	Pensiunea Troian	Piatra-Neamț
Rawissant	Piatra-Neamț	Royal	Roman
Vive la Crêpe	Piatra-Neamț	Autoservire Aroma	Piatra-Neamț
Pensiune Ioana	Târgu-Neamț	La Terazza da Bruno	Piatra-Neamț
Cafeneaua Danioti	Târgu-Neamț	Condor Resort	Roman
Villa Italia	Piatra-Neamț	Păstrăvăria Crăcăoani	Târgu-Neamț
SkyFall Rooftop	Piatra-Neamț	Caffe Vero	Piatra-Neamț
Păstrăvăria Cheița	Bicaz	Restaurant Sehrazat	Piatra-Neamț

Sursa: Platformele Trip Advisor și Google Maps

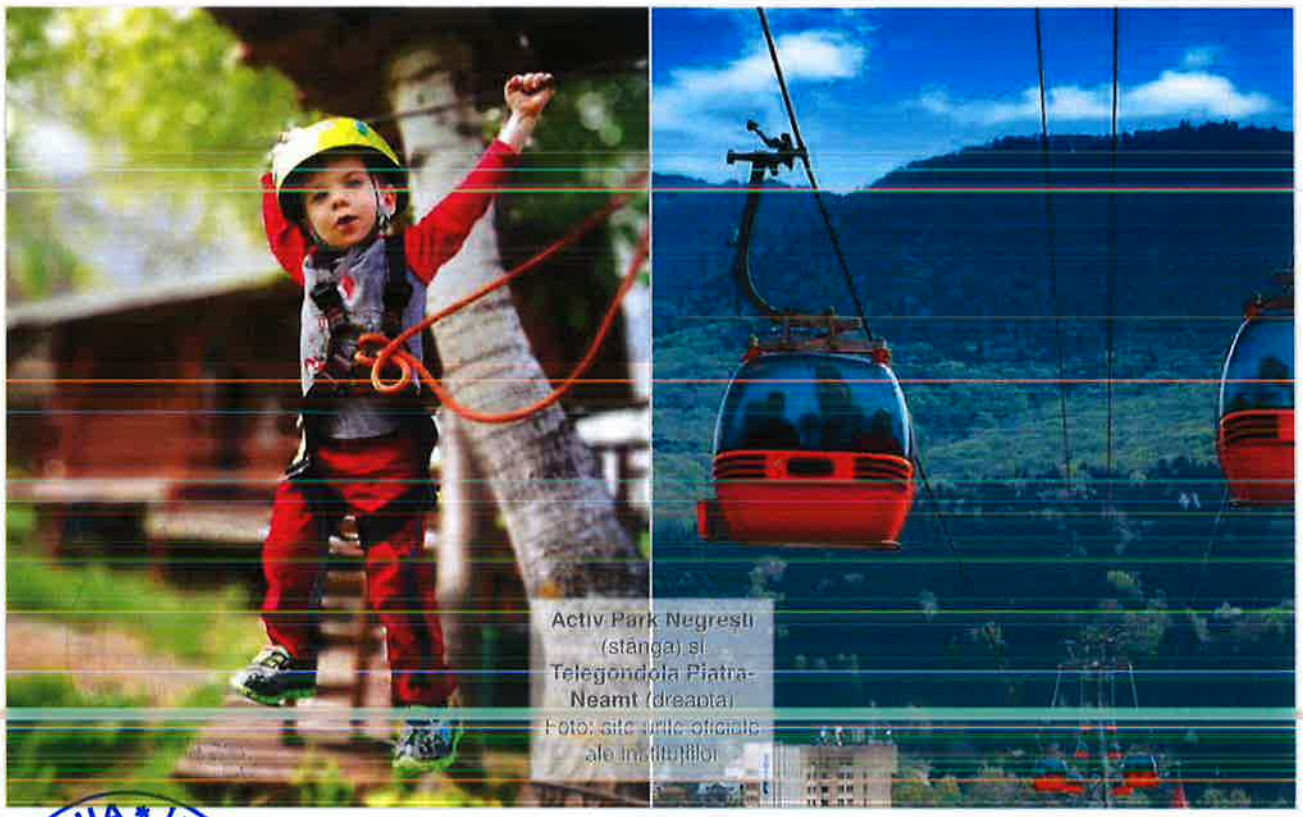

Activ Park Negrești (stânga) și Telegondola Piatra-Neamț (dreapta)
Foto: site-urile oficiale ale instituțiilor

STRUCTURILE DE AGREMENT ȘI EVENIMENTE

Dezvoltarea armonioasă și eficientă a turismului presupune o ofertă de agrement, complementară activităților de natură și celor culturale. Infrastructura de agrement și de evenimente include toate acele construcții și amenajări proiectate în funcție de specificul fiecărui teritoriu, de sezonalitate și de nevoile turiștilor (pârtii de schi, piscine, aqua park-uri, patinoare, plaje, parcuri de distracție, terenuri de sport, trasee montane, etc.).

Județul Neamț dispune, prin resursele naturale-suport, de un potențial deosebit pentru dezvoltarea și amenajarea structurilor specifice agrementului. Cu toate acestea, realitățile din teren și percepția respondenților (turiști și localnici) indică o slabă prezență a posibilităților existente de agrement. Dintre respondenți, 12% au remarcat că există o nevoie pronunțată de dezvoltare a facilităților de divertisment și agrement (pe locul 3 în clasamentul problemelor care stau în calea dezvoltării turistice a județului). Aceeași idee este susținută și de actorii direct implicați în această industrie, intervievați în acest demers. O mai mare diversitate a acestor structuri ar contribui la creșterea timpului petrecut la destinație, la atenuarea diferențelor de sezonalitate, și la atragerea unui număr mai mare de turiști la destinație, în general.

Repartiția spațială actuală a structurilor pentru agrement și evenimente se remarcă printr-o tendință de concentrare a opțiunilor de agrement în proximitatea a două principale centre turistice: Piatra-Neamț și Ceahlău.

În jurul orașului Piatra-Neamț există cea mai mare diversitate a opțiunilor: transport pe cablu (Telegondola, Pârtia Cozla, agrement nautic (La Caiace), acvatic (Aqua Park Blue Eden din comuna învecinată Alexandru cel Bun) și sportiv (Complexul Turistic și de Agrement Peste Vale) posibilitatea de practicare a sportului ecvestru (Baza Hipică Virgil Bărbuceanu), trasee cicloturistice omologate care parcurg zona din vecinătatea orașului. În prezent, în zona Ceahlău există Pârtia de schi Durău și Parcul de Escaladă (aventură) Durău, precum și trasee de drumeție în Masivul Ceahlău, cu plecare din Durău.

Structurile menționate mai sus nu funcționează în mod constant și la capacitatea optimă, în special în zona Ceahlău, amintită adesea pentru prezența insuficientă a opțiunilor de agrement sau pentru funcționarea deficitară a celor existente. Parcul de distracții Durău Park, suprapus pârtiei de ski, deschis în august 2020, aduce o serie de amenajări inedite, precum: carusel montan, tubbing și sanie pentru toate anotimpurile, teleski, parc de joacă pentru copii, trasee pentru biciclete, scări rulante pentru urcare, trambulină / saltea.

Județul Neamț este ofertant sub aspectul potențialului cicloturistic, fapt ce a condus la conceperea a 16 trasee, promovate de diferite structuri publice sau asociative. Cartografierea și digitalizarea, marcarea fizică a traseelor și promovarea integrată a rutelor cicloturistice reprezintă o prioritate pentru dezvoltarea ofertei de activități în aer liber.

Restaurantul tradițional Turnul Berarilor cu berărie și cramă. (stânga) Restaurantul vegan A Raw Matique (dreapta) din Piatra-Neamț

Propuneri de amenajări pentru agrement și evenimente

Proiecte nerealizate

Baza de Agrement „Poiana Matieș", comuna Gârcina, județul Neamț

Inițiative în curs de derulare în 2020

Pârtia de schi Borca
Pârtia de schi Dămuc
Baza sportivă Dămuc
Ștrandul Târgu-Neamț (reabilitare)
Baza de tratament Oglinzi (reabilitare)

Propuneri de proiecte ale autorităților

Parcul de distracții multifuncțional „Creangă Land" la Târgu-Neamț
Cozla Eco-Park

Propuneri de proiecte dinspre specialiștii din turism turiști, localnici

Centru SPA Durău (indoors)
Bazin olimpic Alexandru cel Bun
Aquapark Lacul Izvoru Muntelui
Traseu cicloturistic montan de 100 km în jurul Lacului Izvoru Muntelui
Bază de agrement acvatic Izvoru Muntelui, cu multiple pontoane

AMENAJĂRI TURISTICE CONEXE

Amenajările turistice conexe se referă la structuri de mică anvergură, cu rol de a facilita exploatarea unor resurse turistice: puncte de popas și/sau belvedere, facilități pietonale (alei pietonale, promenade, esplanade, parcuri urbane, scuaruri, locuri de joacă), parcările pentru auto-rulote în puncte panoramice, parcări și toalete în jurul obiectivelor turistice, foișoare etc.

Punctele de popas și/sau belvedere se regăsesc fie în lungul unor drumuri pitorești și intens circulate (DN15 tronson Bicaz - Poiana Largului; Cheile Bicazului etc.), fie în apropierea unor obiective turistice importante (grup de foișoare în zona Barajului Bicaz, observatoare păsări pe lacurile Cuejdel și Pângărați etc.).

Facilitățile pietonale din cadrul localităților cu un profil turistic important sunt esențiale. În județ se regăsesc o serie de asemenea spații bine amenajate și întreținute (Parcul Municipal Roman, Esplanada Ștefan cel Mare Roman, Parcul Tineretului cu Piața Ștefan cel Mare din Piatra-Neamț, Promenada Belvedere-Cercul Gospodinelor Piatra-Neamț, Aleea spre Monumentul Vânătorilor de Munte Târgu-Neamț etc.). Unele localități, în ciuda atractivității turistice, nu beneficiază de amenajări corespunzătoare (spre ex. Stațiunea Durău, unde lipsesc mobilierul stradal, trotuarele corespunzătoare, un parc cu loc de joacă pentru copii, piațetă publică etc.; Parcul Sub Cetate Târgu-Neamț etc.).

ROMANIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Valea Celor Doisprezece din Dobreni - structură unică de agrement - alimentație - cazare, cu vizitarea ghidată cu plată a complexului

Parcările pentru auto-rulote, inexistente actualmente, sunt oportune mai ales în contextul noilor tendințe de cazare în contextul Covid-19.

Parcările și toaletele publice din jurul obiectivelor turistice, amenajate corespunzător, astfel încât să permită staționarea autocarelor, au fost menționate în cadrul chestionarelor și interviurilor efectuate drept o carență importantă, care împiedică desfășurarea activității turistice în mod optim.

Semnalizarea specifică a obiectivelor turistice (inclusiv în cadrul unor trasee tematice), într-un mod unitar, specific județului, (în concordanță cu signalistica națională, dar diferențiată), ar fi oportună, conform opiniilor exprimate de turiștii chestionați.

RECOMANDĂRI

1. Structurile de tip han și conac, cu tradiție în județ, pot fi exploatate prin reabilitare și reconversie în structuri de primire turistică, animate prin evenimente culturale, gastronomie tradițională, evenimente gastronomice (street food tradițional, ateliere de gătit etc.);

2. Anumite zone de interes turistic (Dămuc, Bicaz-Chei) prezintă o ofertă de cazare deficitară, astfel încât se recomandă favorizarea înființării de pensiuni agroturistice;

3. Perioada redusă de funcționare a structurilor de cazare din Bicaz pune probleme dezvoltării turismului în această zonă (precaritate a angajaților în extra-sezon, scăderea dramatică a animației în zonă). Actorii din turism din mediul privat, public și asociativ trebuie să găsească soluții de reducere a acestei puternice sezonalități;

4. Antreprenorii din domeniul ospitalității ar trebui să ia în considerare deschiderea unor structuri de cazare clasificate cu 4 și 5* sau reclasificarea celor existente într-o categorie superioară;

5. Zonele Bicaz și Ceahlău (Valea Muntelui) prezintă un deficit major de structuri de alimentație publică funcționale, fapt subliniat în mod repetat și în cadrul interviurilor și consultărilor realizate. Este prioritară dezvoltarea unor asemenea structuri (sau revitalizarea celor existente), dar ținându-se cont de anumite principii (specificul

Casa Romașcană
din Municipiul Roman, restaurant într-o clădire de patrimoniu

gastronomic zonal, preparate unicat, o continuitate a activităților, o promovare integrată);

6. Bazinul Bistriței are un potențial ridicat pentru dezvoltarea unor noi păstrăvării turistice, cu arhitectură și design specific zonei, cu servicii de calitate și cu preparate tradiționale pe bază de păstrăv;

7. Este prioritară realizarea unor mari infrastructuri de agrement strategice, realizate fie ca investiție publică, fie ca investiție privată, precum: Centru SPA cu Aquapark la Durău, bază pentru sporturi nautice lângă Port Bicaz, Parc de divertisment Creangă Land (lotizat, în etape, pentru facilitarea implementării), pârtii de ski din zona montană (Durău, Borca, Dămuc);

8. Există potențial pentru realizarea unor puncte de popas/ belvedere în lungul unor drumuri pitorești, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate, acolo unde este cazul: DJ 155F (axialul), DN15B (Târgu-Neamț - Pipirig), DN15C (Târgu-Neamț - Piatra-Neamț), DN15F (Târgu-Neamț - Agapia), DN17B (Poiana Largului - Borca), DJ157F (Mănăstirea Secu-Mănăstirea Sihăstria);

9. În Stațiunea Durău există o presiune antropică estivală foarte mare, ceea ce duce la o creștere a vulnerabilității resurselor Ceahlăului. Orice amenajare specific turistică sau tehnico-edilitară viitoare trebuie să nu afecteze zonele protejate din perimetrul acesteia, să ia în calcul necesitatea conservării resurselor naturale, restricțiile specifice ariilor protejate etc. În același timp, se constată în interiorul acesteia mari probleme de urbanism, absența unor dotări edilitare specifice. Astfel, este prioritară o planificare urbanistică: trotuare, mobilier urban, locuri de joacă pentru copii, piațetă publică, parc central etc;

10. Realizarea unor amenajări conexe (parcări de autocare, parcări mai generoase pentru automobile personale, toalete publice etc.) în jurul obiectivelor turistice majore este prioritară, mai ales în următoarele puncte: la intrarea în stațiunea Durău, în apropierea Barajului Bicaz, Casa Memorială Ion Creangă, în centrul Mun. Roman, Curtea Domnească Piatra-Neamț etc.;

11. Se recomandă realizarea unui sistem unitar de semnalizare specific turistică la nivelul județului, cu identitate grafică diferențiată în funcție de tipul/forma de turism în care se încadrează atracțiile semnalizate.

12. Dealul Cozla din Mun. Piatra-Neamț prezintă un grad ridicat de vulnerabilitate la alunecări de teren, iar prezența unor situri fosilifere limitează inserția unor noi infrastructuri. Astfel, se recomandă multă precauție în dezvoltarea de noi proiecte, reducerea efectelor adverse ale infrastructurilor existente, aplicarea principiilor durabilității și a responsabilității, limitarea accesului autovehiculelor (cu excepția ISU, salvare, aprovizionare structuri existente) și favorizarea accesului non-motorizat.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 1 OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 3 INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Sectorul turistic este interesat ca planificarea sistemului de transport (infrastructuri, mijloace, organizare) să țină seama de circulația turistică, de mijloacele de transport utilizate predominant de către turiști și de necesitatea unei mai bune conectări a destinațiilor turistice. Decidenții în domeniul transporturilor trebuie să înțeleagă funcționarea sistemului turistic, iar decidenții din domeniul turismului trebuie să înțeleagă modurile în care mobilitatea și infrastructura de transport funcționează, pentru a adapta politicile turistice.

CONTEXTUL INTERNAȚIONAL

În context european, teritoriul Moldovei Apusene (din care face parte Regiunea de Nord-Est și județul Neamț) se află într-o poziție periferică. Cauzele sunt geopolitice (granița estică a UE, aproape impermeabilă în est și nord), economice (gradient vest-est de dezvoltare în Uniunea Europeană), infrastructurale (lipsa unor autostrăzi care să conecteze mai bine teritoriul), politice și administrative (un lobby deficitar al autorităților din regiune pentru crearea de noi rute aeriene sau infrastructuri rutiere). Județul Neamț suferă din toate aceste perspective, însă este avantajat de poziția sa de contact cu regiunea Transilvaniei și cu celelalte două județe de top în turismul regional (Suceava și Iași).

Județul Neamț deține o poziție geografică favorabilă față de aeroporturile internaționale din regiune (Iași, Suceava, Bacău), care conectează teritoriul cu alte destinații internaționale. Creșterea numărului de curse pe acestea, în ultima perioadă, reprezintă o mare oportunitate. Astfel, dezvoltarea recentă a Aeroportului Bacău (45 km de Roman, 65 km de Piatra-Neamț) și previziunile de operare ale unor noi curse internaționale reprezintă o miză cu atât mai importantă pentru județul Neamț. Legăturile aeriene internaționale ale aeroporturilor IAS, BCM, SCV acoperă mai ales nevoile de migrație de muncă temporare și călătorie de plăcere ale locuitorilor regiunii Moldovei. Dintre acestea, unele legături pot asigura fluxuri receptoare către regiunea Moldovei (și implicit județul Neamț) pentru turismul de afaceri, turism organizat și sejururi scurte bazate pe costul redus al călătoriei dinspre următoarele piețe: Belgia, Anglia, Irlanda, Vestul și Sudul Germaniei, Danemarca, Nordul Italiei, Estul Spaniei, Nordul Franței, Austria, Israel. Legăturile cu spațiul mediteranean (unele cu caracter strict estival) drenează românii către acele zone și nu constituie o miză importantă. Dintre legăturile naționale directe ale Iașului, doar Bucureștiul și Timișoara pot constitui piețe pentru turismul de afaceri către Neamț.

Singurul drum European E85 (indicativ național DN2) leagă nordul (Lituania) de sudul (Grecia) teritoriului, și reprezintă principala cale de acces în regiune. Deși ocolește pe la nord și est teritoriul, drumul E58 reprezintă o legătură importantă cu estul (Ucraina, Rep. Moldova) și cu centrul Europei (Ungaria, Austria).

Proiectul actual de realizare a sistemului de autostrăzi A7 (prin Roman) și A8 (prin Timișești - Târgu-

AEROPORT	TIP DE DESTINAȚIE	NUME AEROPORT DE LEGĂTURĂ
Bacău BCM	Existente în 2020 sau 2019	Blue Air: Milano-Bergamo, Bruxelles, Roma-Fiumicino, Dublin, Londra-Luton, Torino, Barcelona, Madrid, București, Cluj;
	Prevăzute	Wizz Air: Londra-Luton, Liverpool, Roma-Fiumicino, Treviso, Bologna, Bruxelles-Charleroi, Torino, Catania, Milano-Bergamo, Larnaca, Memmingen, Billund; Blue Air: Atena, Larnaca, București, Cluj, Paris BVA, Köln, Munchen
Suceava SCV	Existente în 2020 sau 2019	Blue Air: Londra-Luton, Torino, Bruxelles, Roma-Fiumicino, Dublin, Milano; Tarom: București, Wizz Air: Londra-Luton, Roma-Ciampino, Milano-Bergamo, Memmingen, Bologna, Dortmund, Verona
	Prevăzute	Wizz Air: Viena, Larnaca, Doncaster
Iași IAS	Existente în 2020 sau 2019	Tarom: Tel Aviv, București, Timișoara, Constanța (sezonier);
		Blue Air: Paris-Beauvais, Londra-Luton, Roma-Fiumicino, Barcelona, Bruxelles, Köln-Bonn, Munchen, Torino, Antalya (sezioner), Heraklion (sezioner);
		Wizz Air: Verona, Barcelona, Milano-Bergamo, Venetia-Treviso, Veneția-Marco Polo, Londra-Luton, Torino, Larnaca, Bologna, Tel Aviv, Catania, Roma-Ciampino, Roma-Fiumicino, Dortmund, Paris-Beauvais, Eindhoven, Billund, Bruxelles-Charleroi, Liverpool, Bari; Austrian Airlines: Viena;
	Prevăzute	Negocieri avansate în 2020 cu LOT (Varșovia), Lufthansa (Munchen), Turkish Airlines (Istanbul).

Sursa datelor: website-ul oficial al aeroporturilor, presa regională

Neamț – Grințieș) va conecta Neamțul mai bine cu rețelele rutiere europene și va scădea durata călătoriei turiștilor naționali către Neamț. Unele destinații turistice ale județului aflate în apropierea ieșirilor de pe autostradă vor beneficia din plin de avantajele acestui sistem autorutier: Durău, Hangu, Pipirig, Vânători-Neamț, Târgu-Neamț (pe A8) și Roman cu zona sa înconjurătoare (pe A7).

Singura magistrală feroviară internațională (Ruse BG - București – Roman – Vicșani UA cu deviația Pașcani – Iași – Ungheni MD) a deservit de-a lungul timpului relația Sofia – Moscova și București – Chișinău, ambele trecând prin gara Roman. Municipiul Roman reprezintă un nod feroviar important și o oportunitate de perspectivă, mai ales în contextul în care se va realiza o modernizare totală a infrastructurii feroviare și implicit a preferințelor călătorilor internaționali pentru acest mijloc.
Contextul național și regional

CONTEXTUL NAȚIONAL ȘI REGIONAL

Județul Neamț prezintă deficiențe majore de conectare cu principalele centre emițătoare de turiști de la nivel național (București, Brașov, Cluj Napoca, Iași, Târgu Mureș etc.) datorită unor factori: conectivitate redusă la nivel feroviar, transport public regional deficitar sau axat pe distanțe scurte, slaba accesibilitate rutieră (datorată parțial barierei orografice spre vest care a limitat anumite politici infrastructurale de-a lungul timpului), lipsa de infrastructuri de mare viteză.

Aeroporturile Iași și Suceava reprezintă porți de acces pentru turiștii naționali (sau internaționali prin zboruri de conexiune prin București) ales pentru a accesa circuite turistice regionale, în care Neamțul reprezintă doar o etapă din itinerar.

Principala magistrală feroviară avantajează strict relația Nord-Sud (București – Roman – Suceava) și prezintă deficiențe majore în privința investițiilor recente. Linia secundară Bacău – Buhuși – Piatra-Neamț – Bicaz asigură o bună accesibilitate a sudului teritoriului, iar liniile Iași – Pașcani – Târgu-Neamț și Roman – Vaslui sunt utilizate mai ales în navetismul regional. Lipsa conectării feroviare directe între Piatra-Neamț și Roman, principalele orașe ale județului, reprezintă un punct slab al județului.

Transportul rutier este cel mai utilizat pentru a accesa teritoriul Neamțului. Harta accesibilității rutiere a potențialilor turiști naționali către reședința de județ Piatra-Neamț corelată cu comportamentul turiștilor în funcție de distanța-tip parcursă între origine și destinație, ne permite să identificăm bazinul cererii potențiale.

Cei aflați în aria de deservire de 1h de centrul județului (circa 500.000 persoane, aflate în marea lor majoritate în interiorul județului Neamț) au propensiunea către excursionism sau turism de o zi în Neamț, cu cheltuieli minore la anumite atracții sau activități și sunt independenți. Aceștia preferă drumeția, turismul activ, consumul în structuri de alimentație.

Persoanele aflate în aria de deservire de 1-3h

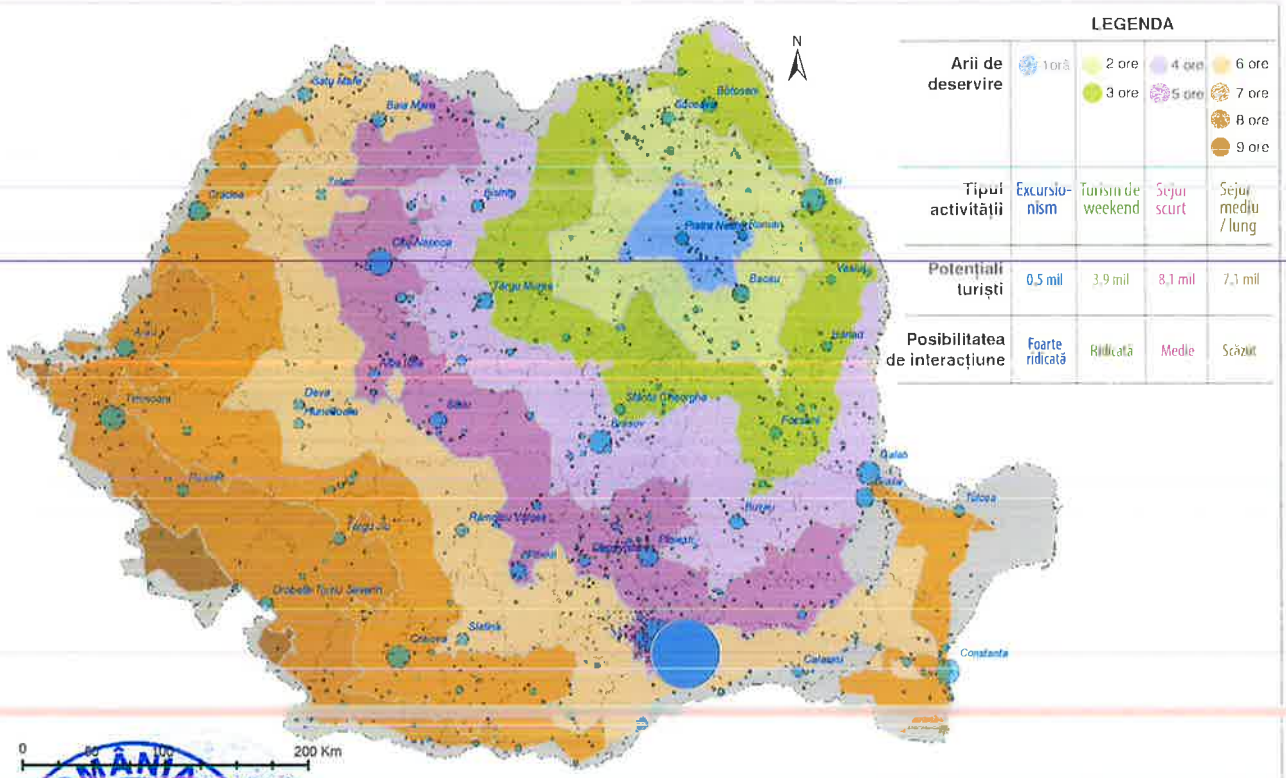

LOCALIZAREA POTENȚIALILOR TURIȘTI ÎN FUNCȚIE DE DISTANȚĂ ȘI TIPUL DE CĂLĂTORIE

de centrul județului (3,9 mil. de persoane) se suprapun peste regiunea Moldovei și parțial estul Transilvaniei. Aceștia provin mai ales din orașele mari: Iași, Vaslui, Bârlad, Focșani, Botoșani, Suceava etc. (turiștii din estul Transilvaniei sunt mai rari datorită diferențelor culturale și a unor oportunități mai ample în jurul teritoriului lor) și practică sejururi mai scurte, de tipul turismului de week-end, de mai multe ori pe an. Aceștia sunt în general relativ buni cunoscători ai Neamțului, l-au mai vizitat în trecut, au un nivel mediu de organizare prealabilă a călătoriei însă sunt mai volatili (fac rezervări pe ultim moment, adesea în funcție de vreme). Aceștia preferă drumeția (Cheile Bicazului, Ceahlău), vizitarea lăcașurilor de cult (din arealul Parcului Vânători-Neamț), se cazează în pensiuni cunoscute.

Turiștii potențiali aflați în aria de deservire 3-5h de centrul județului reprezintă categoria cea mai numeroasă (8.1 mil). Orașele principale generatoare de turiști sunt capitala București, Galați-Brăila, Ploiești, Buzău, Brașov, Sibiu, Cluj Napoca. Datorită distanței medii-mari la care se află, aceștia preferă Neamțul pentru week-endurile extinse de 4-5 zile în cadrul „podurilor" anuale (sărbători legale legate de weekend) sau a evenimentelor mai mari și sejururile pe perioada concediilor. Mulți dintre aceștia nu au mai fost în Neamț, caută experiențe, se vor reîntoarce dacă li se oferă motive puternice de a reveni, aleg Neamțul și pentru tarifele mai mici. Aceștia cheltuiesc sume importante, aducând venituri județului.

Turiștii aflați la peste 5 h distanță (Timișoara, Craiova, Oradea, Constanța etc.) vin foarte rar în Neamț, adesea aflați într-un circuit mai mare în care bifează doar atracțiile cunoscute (Piatra-Neamț, Mănăstirile Neamțului, Cheile Bicazului) și se cazează maxim 1-2 nopți în teritoriu.

Se observă că actualmente teritoriul nemțean are o adresabilitate preponderent regională, cea mai mare parte a vizitatorilor fiind cei din arealul aflat la 2-3 ore față de Neamț. Creșterea experiențelor și a activităților, precum și a componentei gastronomice, pot consolida relația acestei clientele potențiale cu Neamțul, mai ales în contextul în care pandemia de Covid-19 a favorizat turismul pe distanțe scurte. În perspectivă, creșterea clientelei aflate la 3-5 ore de Neamț se va realiza prin strategii de marketing țintite în funcție de durata șederii (weekenduri extinse și în cadrul unor evenimente majore), după nivelul de buget, după dimensiunea orașului de proveniență, după poziția geografică a acesteia (care determină un nivel diferit de competiție națională), după accesibilitatea acesteia la Neamț. Se poate avea în vedere și piața aflată la 3-5 ore în spațiile culturale românești de la est și nord: Chișinău, Cahul, Bălți, Cernăuți.

La nivelul sistemului turistic regional, destinațiile Iași și cele consacrate din județul Suceava (Suceava, Gura Humorului, Vatra Dornei) beneficiază de prezența unor drumuri europene tranzitate și de aeroporturi destul de bine angrenate în circulația internațională a persoanelor. De acest lucru a profitat mai ales Iașul pentru dezvoltarea segmentului business, (55% din

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

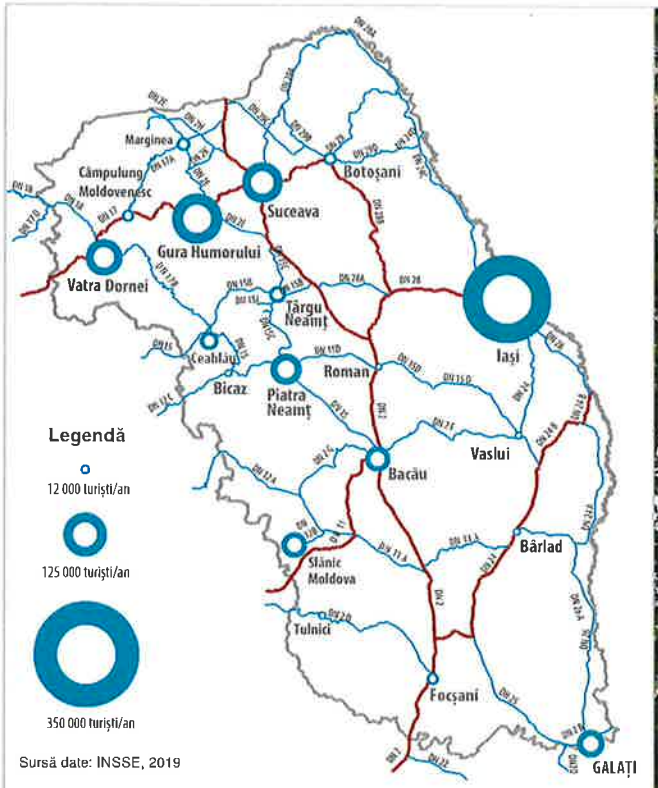

SISTEMUL TURISTIC ÎN MOLDOVA APUSEANĂ

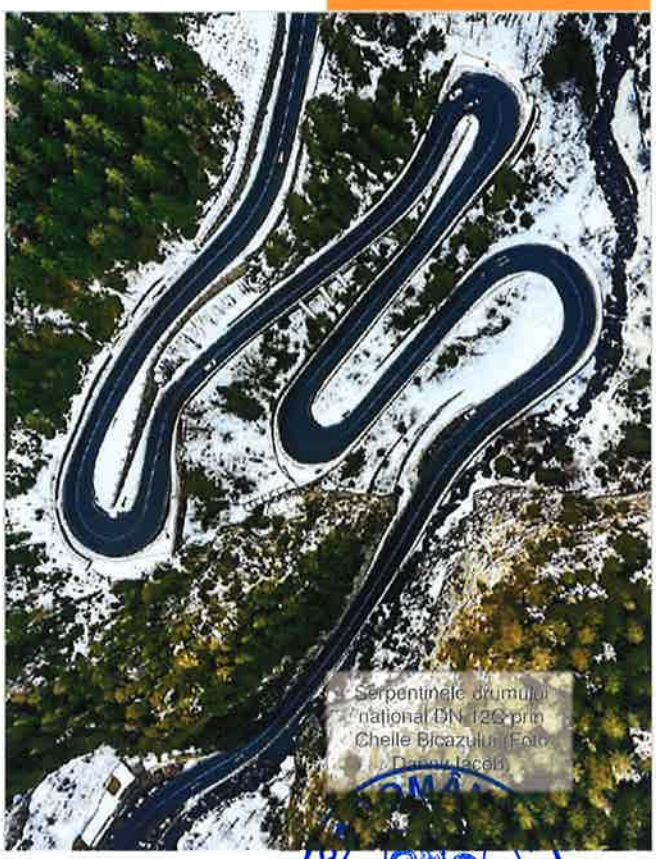

Serpentinele drumului național DN 12C prin Cheile Bicazului (Foto: Danny Iacob)

sosirile din Iași sunt pentru afaceri), urmat de Suceava, dar și principalele destinații turistice de leisure la nivelul Moldovei (Gura Humorului, Câmpulung Moldovenesc, Vatra Dornei). Arhitectura rutieră a regiunii favorizează Municipiul Roman, cel mai central oraș din Moldova, cu rol de hub logistic, care poate avea o creștere a segmentului de turism de afaceri. Pe de altă parte, odată cu apariția noilor autostrăzi A7 și A8, va fi favorizat și orașul Târgu-Neamț, punct de intersecție pentru ambele autostrăzi.

CONTEXTUL JUDEȚEAN

Conexiunile intrateritoriale (DN15B, DN15F, DN15C, DN 15, DN17) favorizează legătura dintre centrele turistice zonale și sunt de o calitate a asfaltului foarte bună. Acestea permit legătura dintre locurile de înnoptare și atracții, cât și tranzitarea teritoriului. Munții Stânișoarei sunt actualmente traversați de drumuri modernizate doar în dreptul pasului Petru-Vodă, ceea ce scade conectivitatea la nivel zonal. Munții Tarcău prezintă o situație similară (niciun drum modernizat nu îi traversează la sud de Piatra-Neamț)

Modernizarea drumurilor județene DJ155F („Axialul") și DN15 (Poiana Largului – Bicaz) va crea noi perspective de dezvoltare a activităților turistice în jurul Lacului Izvoru Muntelui.

De asemenea s-a constatat un nivel din ce în ce mai bun al calității drumurilor județene care favorizează legăturile în interiorul județului. Spre exemplu, în 2020 se modernizează DJ 155B Târpești – Agapia – Broșteni, o premieră județeană (asfaltarea unui drum de pământ), ceea ce va favoriza mult conectivitatea internă.

În ceea ce privește legătura cu exteriorul, există numeroase legături deficitare cu județele vecine, datorită lipsei modernizării porțiunilor de drum de la limita județelor: Tarcău – Ghimeș (Bacău), Dămuc – limită județul Bacău, Adjudeni – Răchiteni (județul Iași), Doljești – Răchiteni (județul Iași), Roman – Nistria – Sinești (județul Iași) ceea ce dezavantajează unele zone periferice. În perspectivă apropiată va fi finalizat Borca – Mălini / Drumul Talienilor care va conecta mai bine Valea Bistriței cu Valea Suha Mare și se va investi în reabilitarea axei rutiere strategice 3 Neamț-Bacău (Piatra – Mărgineni – Făurei – Horia – Ioan Creangă – Icușești – Dămienești (Bacău).

Drumurile comunale din zonele turistice sunt modernizate la un nivel satisfăcător și permit o accesare ușoară a atracțiilor.

La nivelul infrastructurii feroviare de rang județean se simte lipsa unei legături est-vest între Roman și Piatra-Neamț, lipsa unei legături pe valea Bistriței în amonte de baraj și prezența unei garnituri feroviare între centrul turistic zonal Târgu-Neamț și nodul Pașcani pretabilă strict pentru navetism, nu și pentru călătoriile de plăcere. Calea ferată Bicaz – Bicaz-Chei este concesionată actualmente de Heidelberg Cement, însă poate reprezenta o oportunitate pentru turism în perspectiva unei utilizări turistice pe viitor, inclusiv pentru un eventual transport feroviar de agrement.

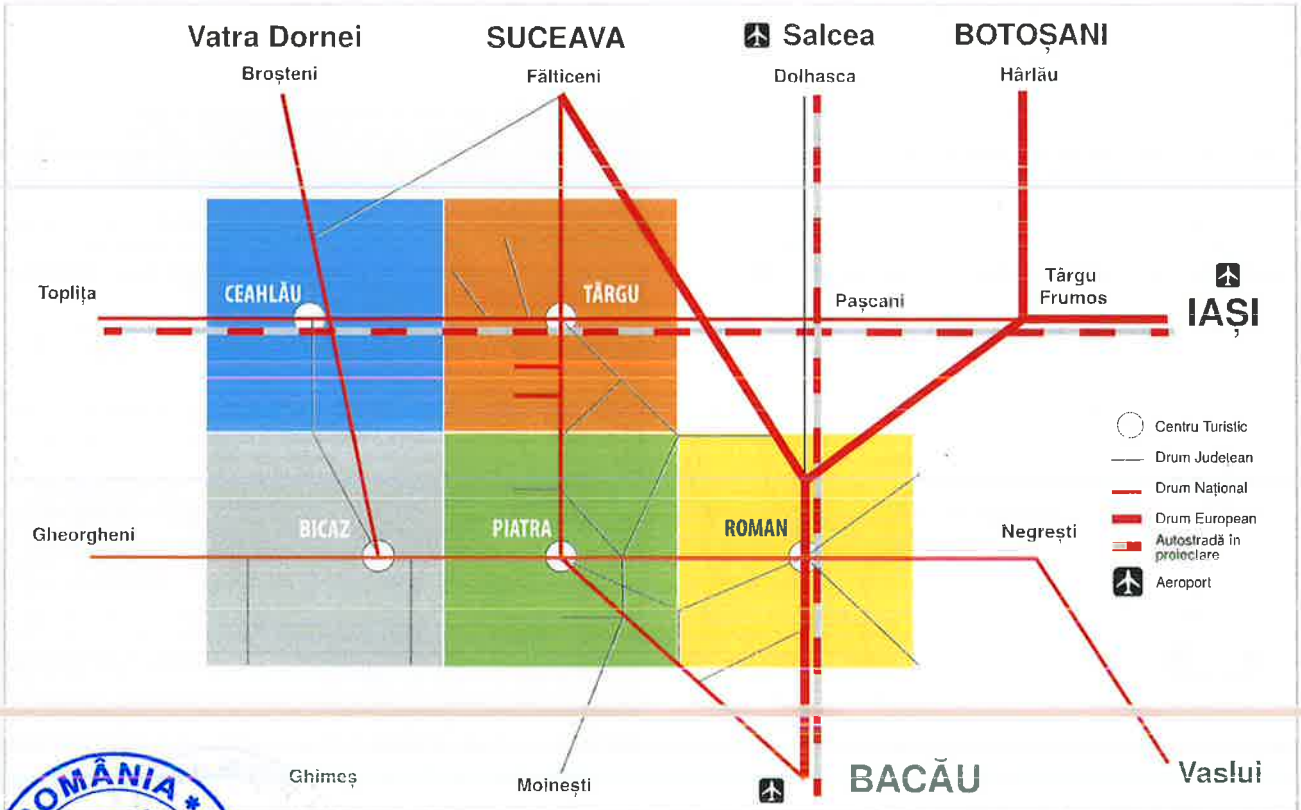

SCHEMA REȚELEI DE TRANSPORT RUTIER DIN JUDEȚUL NEAMȚ ÎN CONTEXT REGIONAL

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

RECOMANDĂRI:

1. Proiectele de infrastructură de transport în zonele cu circulație turistică trebuie să prevadă amenajarea de puncte de informare, puncte de socializare, signalistică turistică specifică;

2. Investirea în trotuare dedicate, cu rampe conforme pentru persoanele cu dizabilități, în localitățile turistice și în zonele cu continuum construit;

3. Promovarea infrastructurii rutiere noi precum drumuri recent modernizate, drumuri scenice rebranduite (ex. „TransCeahlău", curând DN 15 Poiana Largului - Bicaz) ca obiective turistice în sine pentru automobiliști prin filme de prezentare, simulări 3D, cadre din dronă etc.;

4. Construirea de facilități pentru autorulote în puncte-cheie din județ, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate: Port Bicaz, Hangu, Ceahlău, Bicaz-Chei, Borca, Parcul Natural Vânători-Neamț, în lungul drumului DJ155F (Axialul), pe Valea Dămucului, etc.;

5. Introducerea unor curse turistice de transport în comun sau curse hop on - hop off care să unească principalele obiective turistic;

6. Introducerea (și încurajarea) mijloacelor de transport în comun pentru un circuit al atracțiilor turistice în zonele Piatra-Neamț și Târgu-Neamț;

7. Monitorizarea segmentelor de drum cu o circulație turistică intensă în vederea rezolvării de probleme de trafic precum lipsa locurilor de parcare, întârzieri în trafic sau lipsa amenajărilor specifice;

8. Amenajarea de variante ocolitoare ale localităților cu potențial turistic și limitarea vitezei în interiorul localităților în apropierea punctelor de interes, pentru o mai bună conectare a vizitatorului cu spațiul turistic;

9. Amenajarea de parcări la intrarea în stațiunile turistice și preluarea turiștilor cu mijloace de transport în comun în vederea limitării ocupării spațiilor publice cu mașini personale în perioadele de vârf;

10. Amenajarea de piste de biciclete (sau benzi dedicate pe tronsoanele înguste, unde nu există altă posibilitate) ca proiect alternativ de mobilitate la nivelul urban și periurban și de conectare cu traseele de agrement;

11. Țintirea mesajului de promovare către bazinele de clientelă din aria de deservire de 1-3h și din aria de deservire de 3-5h față de centrul județului, prin întărirea dialogului cu consiliile județene din arealele respective, instituțiile muzeale sau de cultură, prin contactarea unor agenții de turism din județele respective, parteneriate, distribuirea în grupurile de pe rețelele de socializare din județele respective a informațiilor despre Neamț etc.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 1 OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 4 PRODUSELE TURISTICE

Produsul turistic este format din resursa sau atracția turistică efectivă, la care se adaugă elemente experiențiale (tur ghidat, itinerariu, condiții suplimentare etc.), de obicei la un tarif bine definit (care permite monitorizarea fluxului), bine conturat pe piață la nivel de prezență sau de percepție colectivă și este creat și materializat de specialiști în turism care creează o legătură puternică cu turistul. Produsul face parte din setul de instrumente de piață numit „mixul de marketing", care include 7P: produs, preț, promovare, plasare, pachet, poziționare, populație-țintă. Plasarea pe piață a produselor vine de obicei din partea turoperatorilor (interni sau externi destinației), dar există și o serie de propuneri (adesea teoretice, greu materializabile) din partea organismelor publice (Primăriile cu Centrele de Informare Turistică arondate, Consilii Județene, Direcții ministeriale, entități culturale etc.) sau a societății civile (ONG-uri, promotori independenți, inițiative civice etc.)

Master Planul de Turism al Județului Neamț vizează 5 tipuri de „produse turistice":

- Produsele de bază ale destinației;
- Rutele și itinerariile turistice;
- Pachetele turistice ale turoperatorilor;
- Produsele locale disponibile în circuitul turistic (cu mărcile locale aferente);
- Evenimentele de rang turistic.

PRODUSELE TURISTICE DE BAZĂ

Produsele de bază sunt acele elemente teritoriale accesate intens de către turiști. Acestea reprezintă primele propuneri de piață, adică acele produse-fanion ale destinației pentru clientela națională sau internațională.

Plasarea acestor produse (canalele de piață) are loc la: târguri de turism, în mediul virtual, pe site-ul oficial de promovare al Consiliului Județean Neamț (ViziteazaNeamt.ro), platformele online de e-commerce și promovare (Google Maps, TripAdvisor, AmFostAcolo etc.), în ghidurile turistice tipărite sau online (Michelin, LonelyPlanet, Guide du Routard, Petit Fûté, NatGeo etc.), asociații de promovare (Descoperă Nord-Est, Ținutul Zimbrului, ZigZag prin România etc.)

Produs 1. Neamț - Agapia – Văratec. Cel mai accesat produs turistic al Neamțului este ansamblul mănăstirilor și satelor mănăstirești Neamț - Agapia – Văratec. Este prezent în majoritatea circuitelor și programelor turistice, deși accesul la datele privind vizitarea este dificil. Motivația (și percepția) este în prim-plan spirituală și în plan secund culturală; experiența este dată în general de contemplare și interiorizare. Pentru vizitatorii avizați și cei organizați, experiența tinde către o latură mai culturală, ambientată de interpretarea iconografiei și a arhitecturii, vizita ghidată în atelierele de lucru și în colecțiile muzeale, contactul cu produsele

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Zimbru din Parcul Natural Vânători-Neamț (comuna Vânători-Neamț). Experiențele includ observarea zimbrului în semilibertate, bigor safari, drumeții, brunchi, produse locale etc. Foto: natura2000award-application.eu

gastronomice mănăstirești (sirop de brad, șerbeturi, dulcețuri, patisserie etc.) și completată cu activități lente (drumeția în satul mănăstiresc și Muzeul Vivant la Agapia, la Codrii de Aramă în Văratec și schiturile pitorești sau stâna turistică de lângă Mănăstirea Neamț, alte elemente imateriale). Produsul are unele carențe la nivelul mixului de marketing: taxarea și monitorizarea turiștilor se face inconstant, nu există echipe de ghizi conturate în jurul instituțiilor publice, nu există o programare a vizitelor ghidate, parteneriatul cu celelalte instituții interesate este deficitar, informația turistică nu este bine comunicată (se insistă pe informația istorică). Întrucât acest conglomerat situat în Parc Natural constituie un unicat la nivel internațional, este necesar un angajament al tuturor actorilor pentru continuarea demersurilor de includere a lor în patrimoniul universal UNESCO.

Produs 2. Ceahlăul. Acesta este un produs puternic al Neamțului, cu mari valențe de creștere datorită notorietății naționale incontestabile. Motivația este conectarea cu natura și cu interiorul, ruperea de cotidian, agrementul și, pentru o anumită categorie, menținerea unui stil de viață activ. Experiența Ceahlăului cuprinde activități (drumeții pe diferite nivele de dificultate, urcarea scării de pe vf. Toaca), simboluri (legende, forme de relief, toponimie etc.), observarea florii și faunei, spiritualitate (Mănăstirea Durău, Schitul Ceahlău, schitul Stănile), provocarea de a ajunge în puncte panoramice generoase asupra regiunilor Moldovei și Transilvaniei. Prețul este definit de accesul (relativ monitorizat) în Parcul Național, în 2019 înregistrându-se 50.409 vizitatori (din care doar 1,5% străini). O treime din aceștia (17.228) au fost înregistrați doar în luna august, iar sărbătoarea de la finalul lunii august a adunat peste 5.000 dintre aceștia într-un singur weekend, o presiune foarte mare pentru o perioadă scurtă de timp. Vizitarea a cunoscut o creștere de circa 15% pe an în perioada 2017-2019, semn că este un produs atractiv. Produsul are și unele carențe: legendele abundente și informațiile turistice sunt insuficient valorizate, nu există ghizi montani acreditați sau vizibili pe piață care să propună activități anticipabile sau repetitive, produsele asociate acestuia sunt limitate (nu există centru spa în interior sau mari infrastructuri de agrement), iar bunurile aflate pe piață (suvenirurile, produsele locale) și mesajele subliminale nu valorizează destul brandul de „Ceahlău" în acest moment.

Produs 3. Cetatea Neamț – Produs excelent consolidat, însă doar pe piața internă, datorită ancorării sale în istoria națională. Este un produs perfect monitorizat (prin tariful de intrare), cu o experiență oferită de circa 1.5-3 ore, incluzând traseul eco-informativ din parcare până la obiectiv. Investițiile de consolidare, extindere și tematizare a sălilor din anii 2008 au generat un „restart" (multe reveniri de vizitatori) și un interes crescut pentru vizita interioară (timpi de ședere mai lungi în obiectiv), iar ulterior o serie de evenimente în interior (Zilele Cetății Neamț, Vacanțe Muzicale etc.) sau în perimetru (Ceaunul

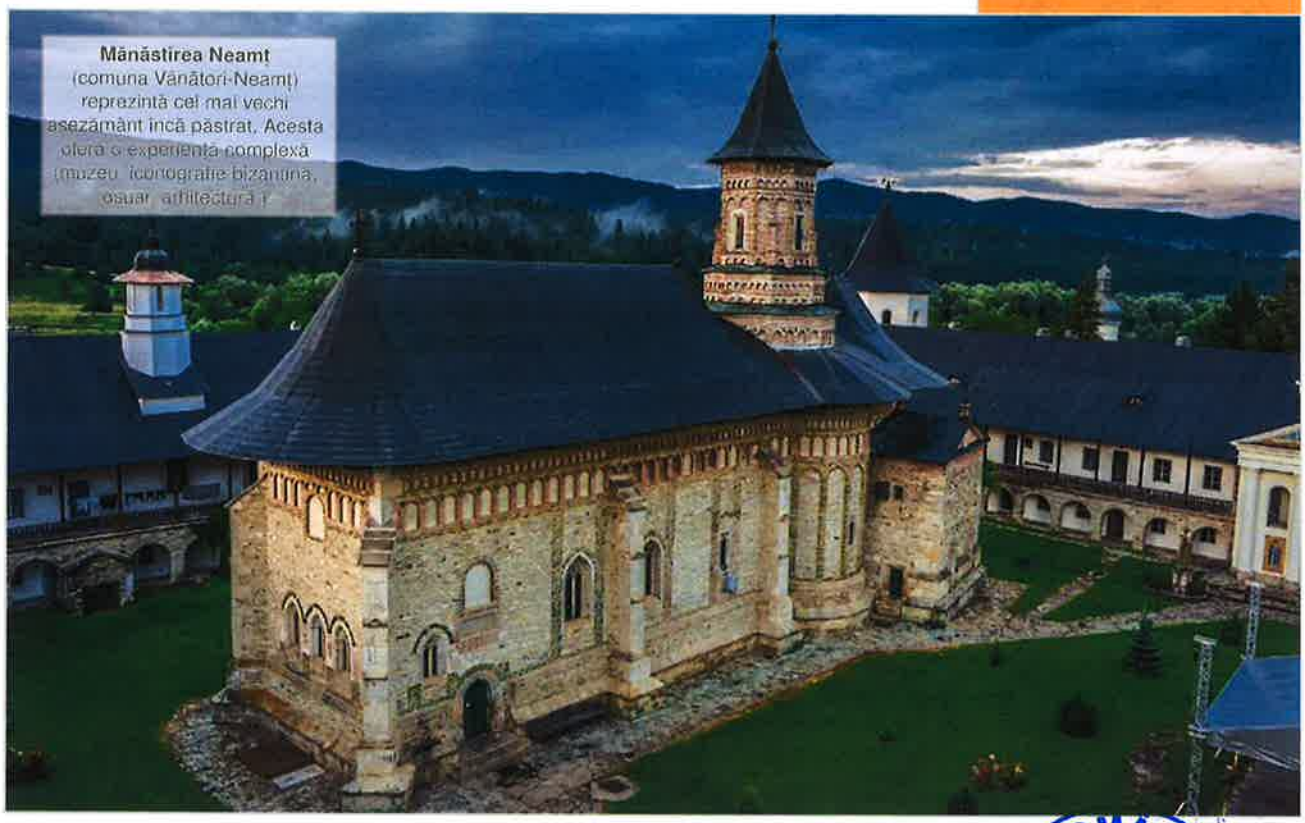

Mănăstirea Neamț (comuna Vânători-Neamț) reprezintă cel mai vechi așezământ încă păstrat. Acesta oferă o experiență complexă (muzeu, iconografie bizantină, osuar, arhitectură ș

Fermecat). Vizitarea a stagnat în perioada 2016-2018 în jurul valorii de 140.000 de vizitatori plătitori pe an, cu o ușoară scădere în 2019 (130.868 vizitatori), semn că produsul intră în fază de maturare și are nevoie de o reinventare. Aceeași tendință de scădere se observă și la Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu-Neamț din apropiere. Luna cea mai intensă este august (30.000), urmată de perioada mai – iulie, cu un minim în decembrie (sub 1000). Poziția geografică este favorabilă, în mijlocul zonei celei mai dense în atracții turistice a județului.

Produs 4. Ținutul Zimbrului – produs în curs de consolidare, bine branduit, cu o serie de subproduse bine reliefate: vizita la stâna turistică, o zi din viața unui meșter popular, dulcețurile locale, diferite activități în zona Parcului Natural Vânători-Neamț (cicloturism pe 5 rute diferite, bison safari, birdwatching, „băi de pădure", bison brunch sau brunch moldovenesc) etc. Are cea mai mare susținere din comunitate și are capacitatea de a deveni leading product pentru întreg județul Neamț. Vizitarea cumulată a Centrului de Vizitare și a Zimbăriei (Grădina Zoo) s-a situat la 54.100 de vizitatori anual în 2019, înregistrând o creștere de 11,7% pe an în perioada 2015-2019. Centrul de Vizitare al parcului are o ofertă educațională mai consistentă, însă este vizitat de doar 3.624 de persoane și 22 de grupuri anual întrucât este mai puțin vizibil.

Produse de perspectivă imediată

Produs 5. Destinația Piatra-Neamț se poate consolida prin conectarea locurilor și cladirilor cu aspect arhitectural deosebit, gravitând în jurul Domnești, printr-o mai bună comunicare a culturii Cucuteni, amenajare pietonală și piste de biciclete extinse care să lege Piața Tineretului de alte zone cu clădiri istorice din nucleul orașului, dar și de zone naturale (Dealurile Cozla, Pietricica, Cernegura, salba de pensiuni din comuna Alexandru Cel Bun (sat Bistrița) și salba de lacuri Bâtca Doamnei – Vaduri – Pângărați) și zona rurală de la nord (Gârcina, Dobreni, Almaș). Locurile reprezentative de monitorizare a vizitatorilor sunt: Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni (un maxim de 9.600 vizitatori în 2018) și Muzeul de Istorie și Arheologie (închis din 2019, cu un maxim de vizitatori de 13.111 în 2017). Deși există o creștere susținută a sosirilor în spațiile de cazare din Piatra-Neamț, vizitarea muzeelor este în general în scădere după 2017, ceea ce indică un interes mai scăzut pentru muzeul clasic, coroborat cu o promovare slabă a acestora în rândul turiștilor cazați.

Produs 6. Valea Bicazului (cu Cheile Bicazului și Cheile Șugăului) deține o serie de resurse cu mare capacitatea de a contura un produs bine închegat, mai ales în legătură cu prezența obiectivului de interes național Cheile Bicazului. Miza ar fi constituirea unei asociații a Văii Bicazului care să elaboreze și să comercializeze

ROMANIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

un produs turistic compact, bine reliefat, care să pună împreună valorile naturale unice ale zonei (abrupturi accesibile, peisaje unice) și elementele etnografice (arhitectură rurală, tradiții populare).

Produs 7. Lacul Izvoru Muntelui (cu Barajul Bicaz) – deține un potențial ridicat de a deveni un conglomerat, un spațiu unit, convergent. Atributele unice (dimensiunile, cadrul natural, povestea) îl pot propulsa către un model elvețian de gestiune. Deține trei fațete: agrement sezonier cu consum modest în zona barajului, sejur familial și de grup de prieteni pe latura estică (comuna Hangu și Poiana Teiului) și explorare incipientă pe latura vestică (Izvoru Alb, Ceahlău-debarcader). Este necesară o cooperare avansată între cele patru UAT-uri, alături de gestionarii luciului de apă și al terenurilor adiacente, pentru elaborarea unui plan de acțiune unitar.

Produsele izolate („insulare"), independente, se află într-un context turistic mai puțin generos, dar fac parte din imaginea de marcă a județului: Muzeul N. Popa din Târpești, Centrul Istoric al municipiului Roman, Hanu Ancuței, Lacul Cuejdel, Vârful Budacu (Borca) etc.

ITINERARIILE TURISTICE

Rute cultural-turistice recunoscute la nivel național

Ministerul Turismului (de resort) recunoaște șase propuneri de rute cultural-turistice la nivelul județului Neamț, în baza unor fișe tehnice, unde rutele sunt bine fundamentate, dar în produsele turistice propriu-zise, va trebui să se includă și elemente activatoare, interactive:

1. Ruta Patrimoniului Medieval – Mărturii Ștefaniene în județul Neamț;
2. Ruta Caselor Memoriale din județul Neamț – Repere ale literaturii nemțene;
3. Ruta Redescoperind tradiții locale. Colecții etnografice nemțene;
4. Ruta Patrimoniului ecumenic – Așezăminte creștine în județul Neamț;
5. Ruta Comori sătești – Biserici vechi de lemn din Neamț;
6. Ruta Icoanelor făcătoare de minuni din Neamț.

Itinerariile județene

Serviciul de Turism al Consiliului Județean Neamț propune o serie de itinerarii care leagă principalele centre și atracții turistice pe rețeaua rutieră. Municipiul Piatra-Neamț se conturează ca punct dominant de plecare în traseu, urmat de Târgu-Neamț (centrul zonal al zonei) și Cheile Bicazului (poarta de acces în județ dinspre județul Harghita):

- Târgu-Neamț – Vânători-Neamț - Pipirig – Poiana Largului;
- Cheile Bicazului – Bicaz – Izvoru Muntelui – Durău – Masivul Ceahlău;
- Piatra-Neamț – Bicaz – Borca;
- Piatra-Neamț – Bălțătești – Agapia – Târpești;
- Piatra-Neamț – Roznov – Tazlău - Costișa;
- Piatra-Neamț – Războieni – Hanu Ancuței - Roman.

Traseele tematice pedestre

Acestea reprezintă o succesiune de poteci și drumuri care evită pe cât posibil drumurile practicate de autovehicule și prezintă marcaje specifice și panouri informative care promovează o anumită temă a teritoriului.

Administrația Parcului Natural Vânători-Neamț a marcat următoarele trasee:

- Birdwatching în Parcul Natural Vânători-Neamț (plecare de la Administrația parcului, 36 km);
- Cetatea Neamț – destinație ecoturistică (plecare Târgu-Neamț, 3km);
- Pe Urmele Vânătorilor de Munte (plecare Cetatea Neamț și Stațiunea Oglinzi, 7.3km);

De asemenea, Parcul Național Ceahlău a realizat 2 trasee tematice (trasee educative pe tema naturii), cu intrare din două puncte de acces și control al vizitatorilor:

- Durău - Cabana Fântânele - C. Dochia (7km);
- Izvoru Muntelui – Cabana Dochia – Jgheabul cu hotar (8.5 km).

Traseele de drumeție marcate

Traseele de drumeție sunt cel mai des întâlnite în munții Bistriței, Ceahlău, Hășmaș, Stânișoarei (cu Parcul Natural Vânători-Neamț). Cele mai solicitante în termeni de diferență de nivel altitudinală în urcare sunt în Munții Ceahlău și Hășmaș, iar cele din Munții Bistriței se remarcă mai mult prin distanța parcursă, care cere anduranță. Cele mai accesibile se găsesc în Munții Stânișoarei și Parcul Vânători-Neamț, cu peisaje forestiere adesea închise, cu rare poieni sau goluri altitudinale.

Tabelul de la pagina alăturată reprezintă o selecție a celor mai cunoscute trasee de drumeție prezente în mediul online pe paginile oficiale ale ariilor naturale sau pe diferitele aplicații de drumeție.

Pe lângă acestea mai există unele trasee de drumeție în preajma orașelor Târgu-Neamț (pe traseul Cetatea Neamț - Vânători de Munte - Oglinzi) și Piatra-Neamț (Dealul Cozla, Munții Goșmanu), puțin cunoscute de turiști, utilizate mai ales de localnici. Pădurea extinsă aflată la Est de Roman (Gâdinți - Dealul Mărului - Stănița) reprezintă un cadru excelent pentru reamenajarea unor trasee de drumeție și de cicloturism.

Trasee de motocicletă și sporturi extreme

Munții de talie medie (Tarcău, Goșmanu, Stânișoarei) oferă posibilități deosebite pentru motocross și enduro. Academia de Enduro de la Piatra-Neamț și ACS hard Enduro Târgu-Neamț organizează evenimente deosebit de atractive, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate. În Piatra-Neamț există un grup de parapantiști care oferă zboruri de agrement în jurul Muntelui Cozla, care necesită unele amenajări specifice.

TRASEE MARCATE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

AREAL	TRASEU	MARCAJ	Lung.	Timp	Dif. de nivel (urcare)
Cheile Șugăului	Cabana Ecolog-Creasta Munticelu-Vf. Munticelu-retur	dungă albastră	2.6km	2-3h	679m
Cheile Șugăului	Cabana Ecolog-Cheile Șugăului -Vf. Munticelu	cruce albastră		2-3h	
Cheile Șugăului	Cabana Ecolog - Piatra Șugăului - Cabana Ecolog	triunghi roșu	1.12km	1,5h	180m
Cheile Șugăului	Bicaz-Chei-Peștera Munticelu-Peștera Tunel	cerc galben			
Cheile Bicazului	Cheile Bicazului - Șaua Cupaș	dungă neagră	3km	2h	526m
Cheile Bicazului	Cheile Bicazului - Șaua Cupaș - Poiana La Vincli (HR)	punct roșu	9,2km	4,5h	882m
Cheile Bicazului	(Lacu Roșu) HR Valea pârâului Oii - Poiana lui Paleu - Poiana Jgheabului - Valea pârâului Jgheabul Cherecului - Bicăjel NT	punct roșu	4.3km	2h	230m
Munții Bistriței	Grințieș-Casa Dârda-Țibleșul Mare-Poiana Toplicioara (Pălținiș SV)	dungă roșie		36h	
Munții Bistriței	Grințieș-Casa Dârda-Țibleșul Mare-Budacu-Vf. Cerbului-Broșteni	cruce roșie			
Munții Bistriței	Borca-Șaua Cristișor	dungă albastră	12km	5-6h	
Munții Bistriței	Borca-Șaua Cristișor-Pârâul Neagra-Pălținiș-Bilbor	dungă albastră			
Munții Bistriței	Sat Dreptu-La Cantoane-Preluca Dreptului-Vf. Preluca-Cabana Forestieră Pălținiș-Sat Grințieș	dungă Galbenă		5-6h	
Munții Stânișoarei	Farcașa-Pipirig-Vf. Hălăuca-Peștera Călugăriței-Pluton-Pipirig	dungă albastră		5-7h	
Munții Stânișoarei	Sabasa-Crucea Talienilor-Trecătoarea Stânișoarelor	cerc roșu	22km	4-6h	
Munții Stânișoarei	Pasul Petru Vodă-Vf. Muntișor-Vf. Bivolului-Treacătoarea Stânișoarelor-Vf. Muncel-Bâtca Nedeii-Broșteni	dungă roșie		20h	
Munții Stânișoarei	Mănăstirea Bistrița - Mănăstirea Horaița	cruce roșie			
Munții Stânișoarei	Mănăstirea Neamț-Dealul Cardac-Mănăstirea Râșca	cruce roșie			
PN Ceahlău	Cabana Izvoru Muntelui – Curmatura Lutul Rosu – Piatra cu Apa – Detunatele – Cabana Dochia	triunghi albastru	5.6km	2.5-4h	1070m
PN Ceahlău	Cabana Izvoru Muntelui – Curmatura Lutul Rosu (La Arsuri) – Paraul Izvorul Alb – Stanca Dochia – Jgheabul cu Hotaru – Cabana Dochia	bandă albastră	5.7km	2.5-4h	1220m
PN Ceahlău	Cabana Izvoru Muntelui – Poiana Maicilor – Platoul Ocolasului Mic – Cabana Dochia	bandă roșie	6.9km	3-5h	1220m
PN Ceahlău	Statiunea Durau – Cabana Fantanele – Cusma Dorobantului – Stanca Panaghiei – Cabana Meteo – Varful Lespezi – Cabana Dochia	bandă roșie	7.3km	2.5-3.5h	1180m
PN Ceahlău	Stațiunea Durău – Poiana Viezuri – Cascada Duruitoarea – Poliţa Ariniș – Piciorul Șchiop – Cabana Dochia	cruce roșie	7.5km	4.5-5h	1230m
PN Ceahlău	Bicazu Ardelean – sat Telec – Confluenţa Bistrelor – Curmătura „La Scaune " – Curmătura Stânile – Cabana Dochia	bandă albastră	19.9km	5.5-6h	1225m
PN Ceahlău	Sat Neagra – Piciorul Negrei – Poiana Văratec – Poiana Maicilor – Ocolaşul Mic – Cabana Dochia	cruce albastră	15.6km	6-7h	1250m
PN Ceahlău	Cabana Fântânele – Poiana Nicanului – Poiana Viezuri	triunghi galben	2.3km	1h	230m
PN Ceahlău	Comuna Taşca-Neagra-Poiana de la Fagii Rari-Vf. Nera-Poiana Văratec-Poiana Maicilor- Ocolasul Mic -Cabană Dochia				
PN Ceahlău	Curmătura Pinticului - Vf. Strungilor - Staţiunea Durău	bandă albastră	17,1km	5h	1340
PN Ceahlău	Durău-Piciorul lui Bucur- Piciorul Șchiop-Curmătură la Scaune-Pasul Blaj- Muntele Ficheșului -Cheile Cupașului -Cheile Bicazului				
PN Vânători-Neamț	Schitul Sihla – Poiana Ciungi – Mănăstirea Văratec	punct albastru	8.8km	4h	390m
PN Vânători-Neamț	Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche	punct roșu	3.9km	1-1.5h	315m
PN Vânători-Neamț	Schitul Sihla – Mănăstirea Agapia	triunghi albastru	7km	2h	410m
PN Vânători-Neamț	Mănăstirea Agapia Veche – Schitul Sihla	cruce roșie	6.3km	2-2.5h	225m
PN Vânători-Neamț	Schitul Sihla – Mănăstirea Sihastria	cruce albastră	4.1km	1-1.5h	330m
PN Vânători-Neamț	Mănăstirea Neamț – Schitul Pocrov – Sat Leghin	cruce galbenă	3.7km	2-2.5h	184m
PN Vânători-Neamț	Cetatea Neamț – Monumentul Eroilor	dungă roșie	3.4km	1h	97m
PN Vânători-Neamț	Cetatea Neamț – Stațiunea Oglinzi	triunghi roșu c	3.1km	1h	127m
PN Vânători-Neamț	Peștera Sfânta Teodora (Sihla) - Schitul Daniil Sihastru - Mitocu Bălan	triunghi roșu			

Surse: Site-uri oficiale Parcuri Naționale și Naturale, hărțile turistice, muntii-nostri.ro, Ecolog.ro

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

TRASEELE DE CICLOTURISM EXISTENTE ÎN JUDEȚUL NEAMȚ
Traseu propus (după suma de promovare online)
A. Consiliul Județean Neamț (www.visitneamt.com, www.viziteazaneamt.ro)
Cuejdel – Lacul Cuejdel, comuna Gârcina (3km)
Tarcău – Ivaneș, comuna Tarcău (27km)
Baraj Bicaz – Izvorul Alb, Bicaz (14km)
Lacul Roşu, judeţul Harghita – Trei Fântâni, comuna Dămuc, judeţul Neamţ (13km)
Dămuc – Trei Fântâni, comuna Dămuc
Borca, judeţul Neamţ – Mălini, judeţul Suceava (Drumul Talienilor) (58km)
Borca – Cheile Borcii, comuna Borca
B. Primăria Piatra-Neamț (www.piatraneamtcity.ro, www.viziteazapiatraneamt.ro)
Piatra-Neamț – Mănăstirea Bistrița - Mănăstirea Pângărați (16km)
Piatra-Neamț – Cetatea Petrodava - Agârcia (8km)
Piatra-Neamț – Lacul Cuejdel - Mănăstirea Horaița (29km)
Diferite trasee pe Munții Cozla și Cernegura
C. Asociația Ținutul Zimbrului (www.tinutulzimbrului.ro/)
Târgu-Neamț – Monumentul Vânătorilor de Munte – Stațiunea Oglinzi – Lunca – Târgu-Neamț (15.4 km)
Târgu-Neamț – Monum. Vânătorilor de Munte – Cetatea Neamț – Izvorul de Slatină – Nemțișor – Lunca – Târgu-Neamț (24.6 km)
Târgu-Neamț – Lunca – schit Cărbuna – Rezervația de zimbri Dragoș Vodă – schit Procov – Leghin – Schit Nifon– Mănăstirea Secu – Mănăstirea Sihla – Mănăstirea Agapia (57.4 km)
Târgu-Neamț – Lunca – Mănăstirea Dobru – Mănăstirea Agapia – Mănăstirea Văratec (38.6 km)
Târgu-Neamț – Lunca – Izvorul de slatină – Schitul Cărbuna – Mănăstirea Neamț – Schitul Pocrov – Mănăstirea Sihăstria – Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Agapia (61.7 km)

Traseele de cicloturism

Traseele de cicloturism propuse de autoritățile din Neamț se suprapun peste drumuri forestiere și trasee montane pedestre (cicloturism montan) și peste drumuri modernizate (cicloturism clasic, de șosea). Singurul drum asfaltat care a fost modernizat cu includerea unei benzi pentru biciclete este Hanu Ancuței - Ștefan cel Mare - Girov (DJ208G). Acesta are nevoie de conexiuni către Iași și către Piatra-Neamț, pentru a deveni o cale continuă de cicloturism de șosea.

Orașele nu prezintă piste de biciclete dedicate, cu excepția unei porțiuni din Blvd. Dacia din Municipiul Piatra-Neamț. Inițiativele locale s-au concentrat pe zona montană și nu au pus încă presiune pe factorul politic pentru ca orașul să investească în mobilitatea alternativă.

Niciunul dintre traseele de cicloturism montan nu este amenajat și marcat specific pentru bicicletă, majoritatea celor din tabel reprezentând o combinație între propunerile teoretice ale administrațiilor și „căile bătătorite" de anumiți temerari locali. Este necesară o inventariere, înregistrarea track-urilor în format GPS și punerea lor la dispoziția celor interesați. Site-ul colaborativ Bike Map oferă unele trasee. Prin sprijinul oferit start-up-urilor, au apărut recent în Piatra-Neamț două inițiative care oferă trasee de cicloturism montan cu ghid profesionist, cu biciclete asistate electric (eMTB), cu plecare din Piatra-Neamț către Lacul Cuejdel, Vf. Simon, Gârcina-Vf. Obcinii, Oanțu, de la Baraj Bicaz către Baicu, Dămuc, Tarcău, trasee în Ceahlău și PN Vânători-Neamț.

4. Obcinii Peak Ride

3 hours 30 minutes and over · €70

Itinerary: Garcina - Cuejdel Lake - Obcinii Peak - Garcina Level: Intermediate Distance: 35km Duration: 3-4h Elevation: 1119m

What's included: ✔ top-notch full-suspension e-bike ✔ essential MTB gear (cycling backpack with hydration system, helmet, knee & elbow pads, protective glasses, riding gloves) ✔experienced guides ✔ all-way-round assistance ✔ cool digital memories (if the weather's fine)

Optional: ✔ healthy lunch (+8 €/pers) ✔ medical insurance (+2 €/pers)

Price/ride 70€/person

Exemple de trasee de eMTB propuse de inițiativa RideUp din Piatra-Neamț care țintește mai ales turiștii străini.

5. Secu Village Ride

4 hours 30 minutes and over · €70

Itinerary: Agarcia - Secu - Oantu Level: Intermediate Distance: 46 km Duration: 4-5 h Elevation: 931 m

What's included: ✔ top-notch full-suspension e-bike ✔ essential MTB gear (cycling backpack with hydration system, helmet, knee & elbow pads, protective glasses, riding gloves) ✔experienced guides ✔ all-way-round assistance ✔ cool digital memories (if the weather's fine)

Cicloturiști în Munții Gosmanu (satele Agârcia, Oanțu, comuna Pângărați), cu pârtiile de munte părăsite ale circilor. Peisajele forestiere, poienile alituginale, activitățile pastorale și contactul cu localnicii constituie experiențe.

PACHETELE ȘI PROGRAMELE TURISTICE

În baza de date a Ministerului Turismului, există un număr de 39 de agenții de turism licențiate (la data 27.07.2020) pe teritoriul județului Neamț, dintr-un total de 2583. Acestea sunt concentrate geografic în municipiul Piatra-Neamț (25 agenții), urmat de municipiul Roman (7 agenții), Târgu-Neamț (5), Roznov (1) și Bistrița – Comuna Alexandru cel Bun (1). Din acestea, majoritatea (26) sunt „organizatoare" (adică tur operatoare), iar un număr mai mic sunt intermediare (13, din care 2 intermediare online). Studiile din teren arată că foarte puține dintre acestea au preocupări pentru turismul receptor sau „de incoming" (dinspre internațional), care să crească cu adevărat infuzia de finanțe dinspre alte țări. În plus, nu sunt preocupate nici de turismul intern sau „domestic" (turiști români care să călătorească către Neamț), ceea ce ar contribui cel puțin la menținerea finanțelor în România, cu efecte pozitive asupra Neamțului.

Majoritatea sunt agenții emițătoare sau „de outgoing" care mizează pe clienții din județ care doresc să călătorească în țară sau străinătate. Aceste agenții au un comision (în general între 10-20%) din vânzarea pachetelor în afara Neamțului, din care angajează de obicei câteva persoane din comunitate, acesta fiind singurul beneficiu pentru teritoriu.

Marea contribuție la turismul nemțean o aduc agențiile de incoming axate pe atragerea de turiști din străinătate către Neamț, dar și agențiile cu pachete pe piața internă axate pe atragerea de turiști români. Dintre acestea, în ultimii ani următoarele agenții au adus o anumită contribuție la atragerea de turiști către Neamț: Aldo Travel (Bistrița – ACTV specializată pe piața spaniolă, Telin Adventure & Travel, Explore Travel (Piatra-Neamț), cu pachete pe piața românească. Criza noului coronavirus în 2020 a blocat programele oferite oaspeților internaționali și au pus o parte din aceste agenții în imposibilitatea de a supraviețui sau le-au constrâns să se reorienteze către piața internă.

Cu toate acestea, sunt numeroase alte agenții organizatoare din România și străinătate care au propus Neamțul. Cele mai multe pachete au fost create și puse la vânzare de agenții din București (lista lor în Anexa 4) propunând 1 înnoptare în județ, adesea în Piatra-Neamț (cel mai des alegând Hotel Central Plaza****). Agențiile din Iași (Rolandia Travel, Travis Touris) sau Suceava (Irene Travel / Hello Bucovina) au propus Neamțul mai ales ca pachet de „day trip" sau închirieri auto cu șofer, datorită distanței relativ mici (2h cu mașina). Pachetele realizate de tur operatorii internaționali sunt rare și propun cel mult 1-2 activități în județ, în tranzit, fără înnoptare.

Astfel, este nevoie de o repoziționare a destinației în cadrul acestor programe, prin constituirea unor noi produse în jurul celor existente și apoi negocierea directă cu tur operatorii, pentru valorizarea mai bună a destinației Neamț.

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Suveniruri și produse locale din Neamț și regiunea Moldovei în magazinul specializat al Hanului Ancuței, comuna Tupilați. Rar exemplu de triere atentă a bunurilor expuse.

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

PRODUSELE LOCALE ÎN CIRCUITUL TURISTIC

Magazinele de suveniruri și / sau cu produse locale atașate la fluxul turistic sunt în număr redus pe teritoriul județului Neamț. Acestea sunt localizate în centrul orașului Piatra-Neamț, la capăt telegondolă (Muntele Cozla), în cadrul restaurantului-motel Hanu Ancuței (foto sus), în cadrul Centrului de Vizitare al Parcului Natural Vânători-Neamț. Anumite puncte de vânzare ambulante cu caracter temporar apar pe perioada sezonului turistic în Ceahlău și la Barajul Bicaz, în cadrul Târgului de Crăciun din Curtea Domnească din Piatra-Neamț sau în cadrul unor târguri și evenimente specifice. O inițiativă recentă va aduce aceste produse și în cadrul Centrelor de Informare Turistică, însă demersul birocratic este unul anevoios. Există și magazine cu produse religioase în cadrul lăcașurilor de cult care transmit uneori imaginea Neamțului (Mănăstirile Agapia, Neamț, Pângărați, Bistrița, Văratec etc.).

O serie de suveniruri transmit imaginea județului explicit (prin mesaj sau reprezentările grafice) sau prin faptul că sunt realizate în interiorul teritoriului: figurine de lut, icoane pe sticlă, tablouri, diverse obiecte pictate, obiecte cioplite din lemn, magneți de frigider, obiecte de lemn cioplit, obiecte din piei dubite manual.

Dintre produsele care poartă marcă locală distinctă, amintim costumele populare de la Asociația Nemțeanca (Târgu-Neamț), carpetele și covoarele de la Bălțătești, măștile de la Ștefan cel Mare și Timișești etc.

Produsele de alimentație tipice (tradiționale atestate sau doar recunoscute informal) nu sunt prezente organic în fluxul turistic, cu excepția magazinelor din cadrul Hanu Ancuței și din Centrul de Vizitare al PN Vânători-Neamț. Cel mai cunoscut produs tradițional atestat este dulceața, urmat de zacuscă, realizate din diverse ingrediente și de către diverși producători (tabel pagina alăturată), care sunt localizați mai ales în arealul Văii Bistriței: „Două Surori" Bicaz, „Vrâncioaia" Piatra-Neamț, „Nony" Borlești.

Lactatele locale sunt prezente în piețele agro-alimentare, iar în lanțurile alimentare mari sunt prezente în cantități mici. Există un singur producător de lactate atestat tradițional, Lactate DochiDana din comuna Dochia, specializat pe produsele din lapte de oaie. Există o serie de producători de lactate cu o producție medie: Pascal Procom din Păstrăveni, Prod ABC Grumăzești, „Ferma lui Petrică" din Borca, TCE Trei Brazi (produse lactate și mezeluri fabricate în fermele și punctele de lucru din Zănești, Girov și Basta (comuna Secuieni).

Conservfruct Bălțătești s-a impus pe piața națională de conserve alimentare cu mărcile Cegusto, Zorina (dulcețuri, compoturi, mâncăruri, murături etc.).

Pâinea albă și pâinea neagră de Tazlău sunt printre puținele mărci care pun în valoare și nume geografice locale specifice Neamțului.

Berea Nemțeana, produsă la Roman, are capacitatea, prin distribuția sa la nivel național, să crească imaginea Neamțului datorită pieței largi de desfacere

PRODUSELE TRADIȚIONALE ATESTATE (SINTEZĂ cf. O.724/2013)			
Categorie	**Denumire**	**Adresa de productie**	**Producator**
Legume-fructe	Dulceață „Vrâncioaia" de Cireșe amare, Căpșuni, Vișine, Cireșe albe, Zmeură, Afine, Mure	localitatea Piatra-Neamț, județul Neamț	SC Vrâncioaia Tradițional SRL
Legume-fructe	Zacuscă „Vrâncioaia" cu Vinete, Fasole, Ciuperci, Pește, Ghebe	localitatea Piatra-Neamț, județul Neamț	SC Vrâncioaia Tradițional SRL
Legume-fructe	Dulceață „Nony" de Căpșuni, Cireșe Amare, Zmeură, Vișine, Mure, Afine.	sat Ruseni, comuna Borleşti, judeţ Neamţ	David N. Daniela Î.I.
Legume-fructe	Zacuscă „Nony" de Vinete	sat Ruseni, comuna Borleşti, judeţ Neamţ	David N. Daniela Î.I.
Lapte și produse din lapte	Lactate „DochiDana": Caș de oaie, Telemea, Burduf de oaie, Urdă de oaie	comuna Dochia, sat Dochia, județ Neamț	Enariu Dana Î.I.
Legume-fructe	Dulceață de „Balanu" – Căpșuni, Cireșe negre amare, Cireșe albe amare, Vișine, Zmeură, Afine, Mure	sat Ruseni, comuna Borleşti, județul Neamț	DMC Trade ConstructT S.R.L.
Legume-fructe	Duceață „Două Surori" de Nuci verzi, Cireșe amare, Vișine, Mure, Afine,	oraș Bicaz, județul Neamț	Două Surori Tradițional S.R.L.
Legume-fructe	Sirop din Muguri de brad „Două Surori"	oraș Bicaz, județul Neamț	Două Surori Tradițional S.R.L.
Legume-fructe	Zacuscă „Două Surori" de Hribi și de Vinete	oraș Bicaz, județul Neamț	Două Surori Tradițional S.R.L.
Pâine, produse de panificație și patiserie	Pâine neagră și Pâine albă de Tazlău	sat Tazlău, comuna Tazlău, județul Neamț	S.C. Ianmat Trans S.R.L.
REGISTRUL NAȚIONAL AL REȚETELOR CONSACRATE			
Produse din carne	cabanos, muşchi file afumat, jambon afumat fara os, parizer, crenvursti cu carne vită, salam Torpedo, ciolan presat	localitatea Zănești, sat Traian, județul Neamț	S.C. TCE Agrosuind S.R.L.

Sursa: Guvernul României, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (data.gov.ro)

și datorită numelui cu trimitere geografică explicită. Berea Zimca, dispărută în anii de după Revoluție, a fost reinventată de Restaurantul Turnul Berarilor din Piatra-Neamț și comercializată ca o „bere a casei".

Apa minerală „Izvoru Muntelui" (din rezervația Cheile Șugăului – Munticelu) și „Carpatina" (din sursa Toșorog, comuna Bicazu Ardelean) sunt cunoscute la nivel național ca mărci de talie medie. Acestea ar putea primi apelativul „Neamț" sau „Valea Bicazului" încă din titlu sau subtitlu, pentru a susține mai bine imaginea teritoriului de proveniență.

Atelierele de croitorie și broderie din Agapia și Văratec se disting prin calitate și prin autenticitate. Pe lângă comenzile efective pe care le realizează, acestea comercializează articole de îmbrăcăminte și în urma vizitei atelierelor în timpul de lucru al viețuitoarelor mănăstirii. Astfel, achiziționarea produsului devine un suvenir al vizitei, un liant de memorie cu momentul respectiv.

Țuica cu „schinduc" (plantă aromatică erbacee din Masivul Ceahlău, adusă în trecut de la Muntele Athos) este o altă marcă a județului, insuficient valorificată datorită comerțului informal. Țuica de prune de Văratec cu melisă poate deveni o altă marcă a zonei mănăstirilor, întrucât se fac eforturi pentru recunoașterea acesteia.

Berea artizanală „Nemțeana" produsă în Roman, produs al cărui nume promovează teritoriul Neamțului.

EVENIMENTELE DE RANG TURISTIC (PE LUNI)					
Principal Organizator / Companii / Alte Instituții sau inițiative	IANUARIE	FEBRUARIE	MARTIE	APRILIE	MAI
	Serbările Zăpezii Durău				
Asociații					**Max Blecher Fest** Roman, Asociația Anima Intelligentia
Primării orașe / comune	**Festivalul de Datini și Obiceiuri,** Târgu-Neamț		**Zilele „Ion Creangă**, Târgu-Neamț **Turn Folk Fest** Piatra-Neamț	**Sărbătoarea Curții Domnești**, Piatra-Neamț	**Festivalul Dacic Petrodava,** Piatra-Neamț **Zilele Municipiului Roman** **Armindeni la Bicaz-Chei,** urcatul oilor la stână
Centrul pentru Cultură și Arte "Carmen Saeculare" Neamț		**Dragobetele Sărută Fetele** Piatra-Neamț	**Florile Ceahlăului**, Festival de muzică populară pt tineri, Piatra-Neamț Concursul Național de **Arte Plastice „Nicolae Milord"**		
Consiliul Județean Neamț				**B-Zone Folk** România, Târgu-Neamț	**Lada cu Zestre,** Piatra-Neamț

EVENIMENTELE DE RANG TURISTIC

Evenimentele relevante pentru turism sunt acele festivaluri, sărbători, târguri, concursuri care respectă cel puțin una din următoarele condiții: o promovare minimă în afara destinației Neamț sau un procent relevant de participanți din afara destinației, un prestigiu acumulat în timp, prezența unor elemente de unicitate, diferențiere sau autenticitate, angrenarea unui număr mare de participanți și organizatori, o finanțare importantă și constantă din partea unei entități de rang superior. Selecția de mai sus (datele din 2019) arată, o concentrare masivă a

IUNIE	IULIE	AUGUST	SEPEMBRIE	OCTOMBRIE	NOIEMBRIE	DECEMBRIE
Bicaz Kayak Fest Izvoru Muntelui, Oraș Bicaz	**Piatra-Neamț Tuning Fest** Piatra-Neamț	**Kult Fest**, Asociația Kult Hub Roman **Water Music Festival** Ceahlău - Izvorul Alb **Piatra Neamț Waterways Challenge** (Lacul Bâtca Doamnei)	**Festivalul de Teatru**, Piatra-Neamț (Teatrul Tineretului)	**Maraton „Bate Toaca”**, Durău, comuna Ceahlău		
		Ziua Zimbrului și Târgul de Produse, Vânători-Neamț, Asociația Ținutul Zimbrului **Maraton Hășmaș** (Juvenala Edu)	**Mountain Bike Marathon**, Bicaz **„Tare ca Piatra”** Neamț (Fundația Ileana) Piatra-Neamț			
Caravana Copilăriei Piatra-Neamț **Piatra Fest** Zilele Orașului	**Sărbătoarea Războienilor**, comuna Războieni	**Ziua Marinei Române**, Portul Bicaz **Zilele orașului Bicaz**	Festivalul Național **„La Poalele Hășmașului Mare”**, Dămuc **Zilele Orașului** Târgu-Neamț	**Iarmarocul de Toamnă** Târgu-Neamț		**Caravana lui Moș Crăciun,** Piatra-Neamț
	Vacanțe Muzicale la Piatra-Neamț	**Festivalul Internațional de Folclor „Ceahlăul”** , Piatra-Neamț, Roman, Durău, Bicaz, Târgu-Neamț)	**Neamț Music Festival** (Piatra-Neamț, Cetatea Neamț)			**Festivalul Tradițiilor de Iarnă „Steaua sus Răsare”**, Piatra-Neamț
		Târg de Sfânta Marie, Piatra-Neamț **Festivalul Haiducilor**, Grințieș	**Neamț Art Festival** (Curtea Domnească Piatra-Neamț)			
Zilele Cetății Neamț, Târgu-Neamț		**Festivalul Muntelui Ceahlău** comuna Ceahlău				**Târgul de Crăciun la Neamț**, Piatra-Neamț

evenimentelor în luna august, urmată de septembrie. În același timp, instituțiile publice au tendința de a etala ceva mai bine evenimentele susținute de-a lungul anului decât organizatorii privați. Este necesară, în primă fază, creșterea numărului de evenimente în lunile iunie și iulie, iar apoi identificarea de săli, spații neconvenționale, care să fie puse la dispoziția organizatorilor privați în extra-sezon și crearea unei liste de parteneri deschiși către colaborare.

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 1 OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 5 ACTORII TERITORIALI DIN TURISM

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Turismul este un sector complex, a cărui bună dezvoltare este dependentă de implicarea și participarea unui număr mare și divers de factori interesați. Rolurile și atribuțiile acestora sunt complementare, ceea ce impune o interacțiune continuă și eficientă între toate categoriile de actori, pentru buna funcționare a turismului.

Diversitatea actorilor din sectorul turistic impune necesitatea realizării unei „organigrame" generale a destinației, aplicabile unei multitudini de destinații turistice, pentru a înțelege responsabilitățile și atribuțiile generale ale fiecăruia în sistemul turistic teritorial .

Tabelul alăturat sintetizează principalele categorii de actori prezenți într-o destinație extinsă teritorial, aflată într-o etapă de dezvoltare avansată (cum este cazul Neamțului), alături de principalul rol al fiecăruia.

TIPURI DE ACTORI SPECIFICI TURISMULUI CU INTERESELE ȘI ROLURILE FIECĂRUIA	
CATEGORIE ACTORI	**RESPONSABILITĂȚI. ATRIBUȚII**
Organizații publice și administrative	planificare strategică a destinației.
	implementare a unor politici de facilitare sau restricționare a anumitor activități (inclusiv prin motivare financiară), în conformitate cu obiectivele specifice (strategice) propuse.
	facilitare a comunicării și a cooperării între toți actorii, în special cei puțin conectați la sistemul turistic (producători locali, meșteșugari, artiști locali etc.).
	educare și conștientizare în comunitate.
	protejarea monumentelor istorice, a patrimoniului.
	construire de infrastructuri turistice.
	organizarea de evenimente majore, de impact pentru destinație
	comunicarea (mesajul concret al destinației) și promovarea destinației.
Instituții ale atracțiilor turistice naturale și culturale	adaptare permanentă a ofertei la noile cerințe ale pieței (produse inovatoare, experiențe ideale, program flexibil, echilibrarea sezonalității etc.).
	organizare de evenimente.
	comunicarea și promovarea destinației.
Centre de informare turistică	interacțiune directă cu turiștii
	interacțiune permanentă cu toți ceilalți actori, pentru a avea în permanență la dispoziție contacte la structuri de cazare și alimentație, ghizi, atracții turistice.
	gestionare calendar de evenimente locale.
	promovare / vânzare produse locale.
Asociații și inițiative comunitare	comunicarea destinației.
	reprezentarea intereselor locale în cadrul structurilor publice și private de la nivele superioare.
	educare și conștientizare în comunitate.
	promovarea destinației.
Structuri de ospitalitate și restaurație	organizare de evenimente de promovare a specificului local.
	asigurarea serviciilor de bază pentru desfășurarea activității turistice.
	adaptare permanentă a ofertei la noile cerințe ale pieței (servicii conexe, meniuri cu specific tradițional, micro-evenimente).
	Promovarea destinației.
Agenții receptoare / turoperatori + ghizi	elaborarea de produse (pachete) turistice.
	promovarea destinației.
	Intermediere între actorii responsabili de diferite segmente ale destinației.
În acest context, „comunicarea" se referă la procesul complex de consolidare și propunere pe piață a identității și mesajului destinației, iar promovarea este un instrument specific comunicării. Instituțiile publice au de obicei sarcina de a crea și întări imaginea destinației, iar entitățile private vehiculează această imagine.	

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

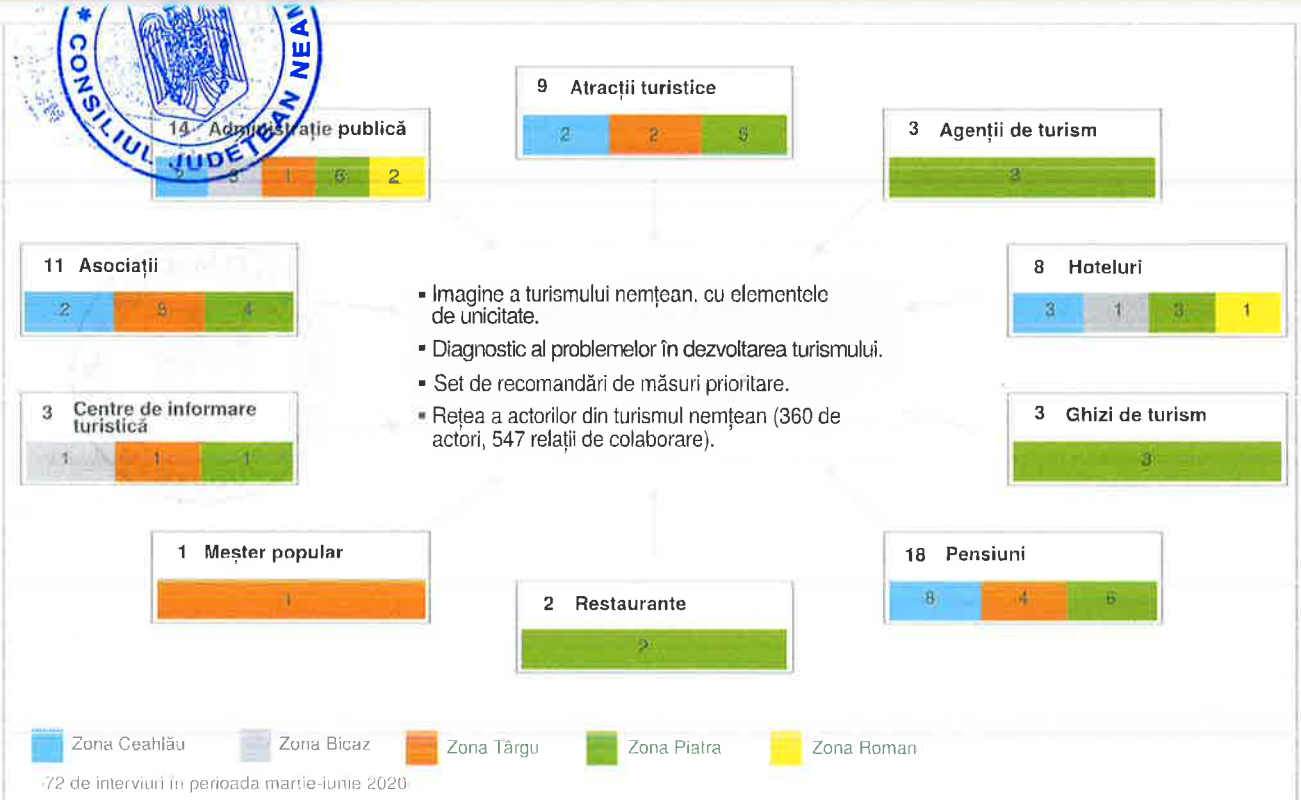

PROCESUL DE CONSULTARE A ACTORILOR DIN JUDEȚUL NEAMȚ

DEMERSUL DE CONSULTARE A ACTORILOR TERITORIALI

Actori din 10 categorii diferite au fost consultați în vederea realizării Master Planului de Turism al județului Neamț. S-a dorit documentarea directă prin intermediul celor interesați de dezvoltarea turismului, pentru a identifica probleme reale din teritoriu și pentru a gândi soluții relevante, pliate pe nevoile și dorințele actorilor-cheie din turismul nemțean. Unele zone geografice și domenii de activitate ale acestora sunt mai prezente datorită unei intensități mai mari a fenomenului turistic.

Lista integrală a actorilor intervievați și a celor indicați de aceștia drept colaboratori ai lor poate fi consultată în Anexa 3.

PARTICULARITĂȚI ALE COLABORĂRII ÎN TURISMUL NEMȚEAN

În județul Neamț, actorii intervievați au indicat în unanimitate colaborarea ca fiind esențială pentru dezvoltarea turismului, dar în același timp au semnalat drept problemă centrală pentru turismul din județ un nivel foarte redus de colaborare. Lipsa de încredere, dificultatea de definire a unei viziuni unitare și predominanța intereselor individuale în detrimentul celor colective au fost indicate drept factori ai predispoziției reduse pentru colaborare.

Pornind de la actorii-cheie intervievați, a rezultat o rețea compusă din 360 de persoane, bazată pe 547 de relații de colaborare în scop turistic direct sau indirect. Percepția actorilor referitoare la un nivel foarte scăzut al colaborării se confirmă întrucât fiecare stabilește în medie doar 1,5 relații de colaborare, iar densitatea colaborării în rețea este foarte scăzută (doar 0.4% din totalul relațiilor care ar putea teoretic să existe între toți actorii din rețea sunt concret stabilite). Astfel, densitatea este mică prin raportare la contextul teoretic ideal în care fiecare actor ar fi conectat cu absolut toți ceilalți din rețea, întrucât valoarea actuală indică că doar 0,4% din totalul acestor relații potențiale sunt efectiv stabilite între cei 360 actori care compun rețeaua.

Un aspect analizat de importanță majoră îl reprezintă centralitatea actorilor în cadrul rețelei. Acesta reprezintă un indicator al puterii, influenței și capacității

Consultarea actorilor din turismul nemțean pentru elaborarea Master Planului de Turism Neamț 2020-2030 (CJ Neamț)

unora de a conecta toți ceilalți actori din rețea și deci de a favoriza continuitatea și dezvoltarea procesului colaborativ. Un număr mare de actori cu o centralitate crescută indică o distribuție uniformă a implicării și puterii în cadrul unei rețele, pe când un număr redus al celor centrali arată o concentrare crescută a influenței, dar și un nivel de responsabilitate mai mare. În cazul rețelei județului Neamț, se observă mai degrabă o tendință de centralizare, cu un număr redus de actori foarte bine conectați. Aceștia își asumă un rol de coordonare a dezvoltării turismului, fie la nivel județean, fie pe plan zonal, pentru arealul din care provin.

Colaborarea în turismul nemțean este bazată predominant pe relații dependente de proximitate, 63% dintre actorii antrenați în rețea provenind din județ. Colaboratorii la nivel național au o pondere semnificativă (peste 27%), în timp ce colaborarea pe plan extern este slab reprezentată (circa 9%).

Asocierile din interiorul județului au o componentă locală pronunțată. Astfel, cea mai mare parte a colaborărilor se stabilesc pe plan zonal, excepțiile principale fiind organismele a căror activitate vizează întreg județul, precum Consiliul Județean Neamț și Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, care sunt de altfel și cei mai centrali și influenți actori în cadrul rețelei de turism a județului Neamț.

Pe plan național, conexiunile stabilite sunt diverse, acoperind un areal larg. Asociațiile axate pe turism sau care au o componentă în această direcție, au o poziție ierarhică superioară în rândul colaborărilor naționale. În cele mai multe cazuri, actorii din cadrul județului care stabilesc astfel de colaborări sunt tot asociații zonale sau locale, care împărtășesc obiective comune cu formele asociative de la nivel național. Notabile sunt conexiunile stabilite cu asociațiile aferente eco-destinațiilor din România, colaborările dezvoltate de către GAL-uri din Neamț cu GAL-uri din alte zone ale țării sau parteneriatele între atracții turistice, cu precădere între muzee. În acest din urmă caz, specificul atracțiilor de tipul muzeelor, permite dezvoltarea unor colaborări puternice și de lungă durată, pe baza expozițiilor comune, schimburilor de experiență sau creării de produse culturale și turistice prin asociere.

Internaționalizarea turismului este extrem de importantă pentru dezvoltarea destinației, direcție ce are potențial în județul Neamț, dacă nu prin reprezentarea numerică a colaboratorilor internaționali actuali, cel puțin prin diversitatea acestora, ca activitate și proveniență geografică. Agențiile de turism conectează Neamțul cu piața internațională, fiind indicate colaborări în Republica Moldova, Cehia, Slovacia, Serbia și Spania. În același sens se remarcă și platforma Booking, percepută de multe structuri de cazare drept un colaborator prin capacitatea acestei platforme de a le promova și a asigura atragerea turiștilor. Administrațiile publice, ambasadele din România ale altor țări și asocierile de tipul GAL-urilor din alte țări prezintă un potențial ridicat pe planul creării de parteneriate, în stadiul actual fiind indicate astfel de

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN

TIPURI DE ACTORI, COMPORTAMENTE DE COLABORARE, ZONA DE PROVENIENȚĂ		
Indicator	**Caracteristici**	**Actori, localizare**
A	Structură tipică centru-periferie. Rețea complexă bazată pe o serie de actori centrali, influenți, care au capacitatea de a îi conecta între ei pe ceilalți actori din teritoriu. Centralitatea crescută a unora se explică și prin faptul că aceștia vizează prin activitatea lor întreg județul, având un rol județean/ regional mai mult decât local.	Zona Piatra Actorii cu poziția cea mai centrală sunt Consiliul Județean Neamț, ADR NE, Hotel Central Plaza, Primăria Piatra-Neamț, Clubul Ecoturistic Gh. Iacomi, Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț, CIT Piatra, Kamena Travel, Complexul Național Muzeal Neamț, La Caiace.
B	Structură centru-periferie cu doi actori centrali, conectați puternic pe plan local, dar și județean. Restul celor antrenați în colaborare au o influență redusă, cu un grad destul de scăzut de conectare cu ceilalți actori.	Zona Ceahlău Parcul Național Ceahlău este cel mai bine conectat pe plan local, stabilind conexiuni diverse și la nivel județean și național (dat fiind statutul de atracție principală a județului). Hotel Bistrița are o influență crescută și dezvoltă colaborări cu diferite categorii de actori, impuse/facilitate și de apartenența la un ansamblu complex (TCE 3 Brazi) care domină turismul în zona Ceahlău*.
C	Rețea de mici dimensiuni, cu repartiție relativ uniformă a influenței. Actorii centrali au o capacitate foarte crescută de antrenare a celorlalți pe plan zonal, dar nu sunt în poziții foarte centrale la nivel județean.	Zona Târgu Actorii cu poziție centrală sunt asociațiile (Asociația Valea Ozanei, Asociația Ținutul Zimbrului) și Primăria Târgu-Neamț care creează un grup foarte coeziv pe plan local și zonal.
D	Structuri care relevă o slabă conectare a unor actori cu rețeaua generală, dar care stabilesc numeroase relații cu actori deconectați de aceasta. Actorii respectivi regăsesc posibilități/ oportunități de colaborare, care să corespundă scopurilor urmărite, cu precădere în exteriorul destinației.	D1 – rețeaua specifică unui ghid de turism, caracterizată de colaborări în întreg județul, cu punctele de interes. D2 – agenție de turism locală, cu multiple colaborări internaționale și conectată în același timp pe plan local (indicând activitatea axată pe incoming). D3 – muzeu axat predominant pe colaborări la nivel național, cu precădere muzee. D4 – GAL Ceahlău, care colaborează predominant cu alte forme asociative similare, pe plan național și internațional.
E	Structuri complet deconectate de rețeaua județeană. Indică o izolare a actorilor respectivi și absența implicării lor în demersul colaborativ comun în vederea dezvoltării destinației, având și un număr general redus de colaborări.	Actori diverși, incluzând muzee, pensiuni, administrație publică locală etc.

*Hotel Bistrița cuprinde, sub administrație comună, multiple structuri și infrastructuri turistice (Hotelul Bistrița, Cabana Dochia, Cabana Fântânele și Pârtia de Ski Durău), fiind considerat, de majoritatea celor intervievați, drept principalul investitor în stațiunea Durău.

asocieri în Republica Moldova, Franța și Italia.

În cadrul rețelei de la nivel județean, s-au remarcat o serie de structuri aparte, care indică diferite comportamente de colaborare prezentate în tabelul de mai sus.

Structurile tip centru-periferie (A și B) exprimă dependența de un număr redus de actori-cheie, a căror dispariție (sau reducere a implicării) poate compromite întreaga rețea de colaborare. Dacă la Piatra-Neamț acest tip de structură este pronunțat și datorită prezenței unor actori de anvergură supra-locală, în cazul Ceahlăului, dominația celor 2 actori poate fi problematică. Pe de altă parte, structurile echilibrate (precum C) se bucură de o conectivitate generală mai bună, fluxul colaborării pătrunzând mai puternic în întregul sistem, iar dependența de câțiva actori-cheie fiind redusă.

Zonele Bicaz și Roman sunt slab reprezentate în cadrul rețelei actorilor din turismul nemțean. Pe lângă numărul redus al actorilor antrenați, se remarcă slaba conectare a acestora pe plan local, prezența lor în rețea fiind mai degrabă dispersă.

Notă: Rețeaua creată nu reflectă imaginea exhaustivă a colaborărilor la nivelul turismului nemțean. Numărul de actori locali rezultat a fost condiționat de disponibilitatea actorilor din județ de a fi intervievați, iar numărul total de colaborări este influențat de subiectivismul respondenților, care au indicat colaborările percepute de ei drept cele mai importante/relevante din punct de vedere turistic pentru activitatea lor și nu neapărat totalitatea relațiilor de colaborare pe care le-au stabilit în ultimii doi ani (perioada analizată).

SISTEMUL DE ACTORI DIN TURISM ÎN JUDEȚUL NEAMȚ**

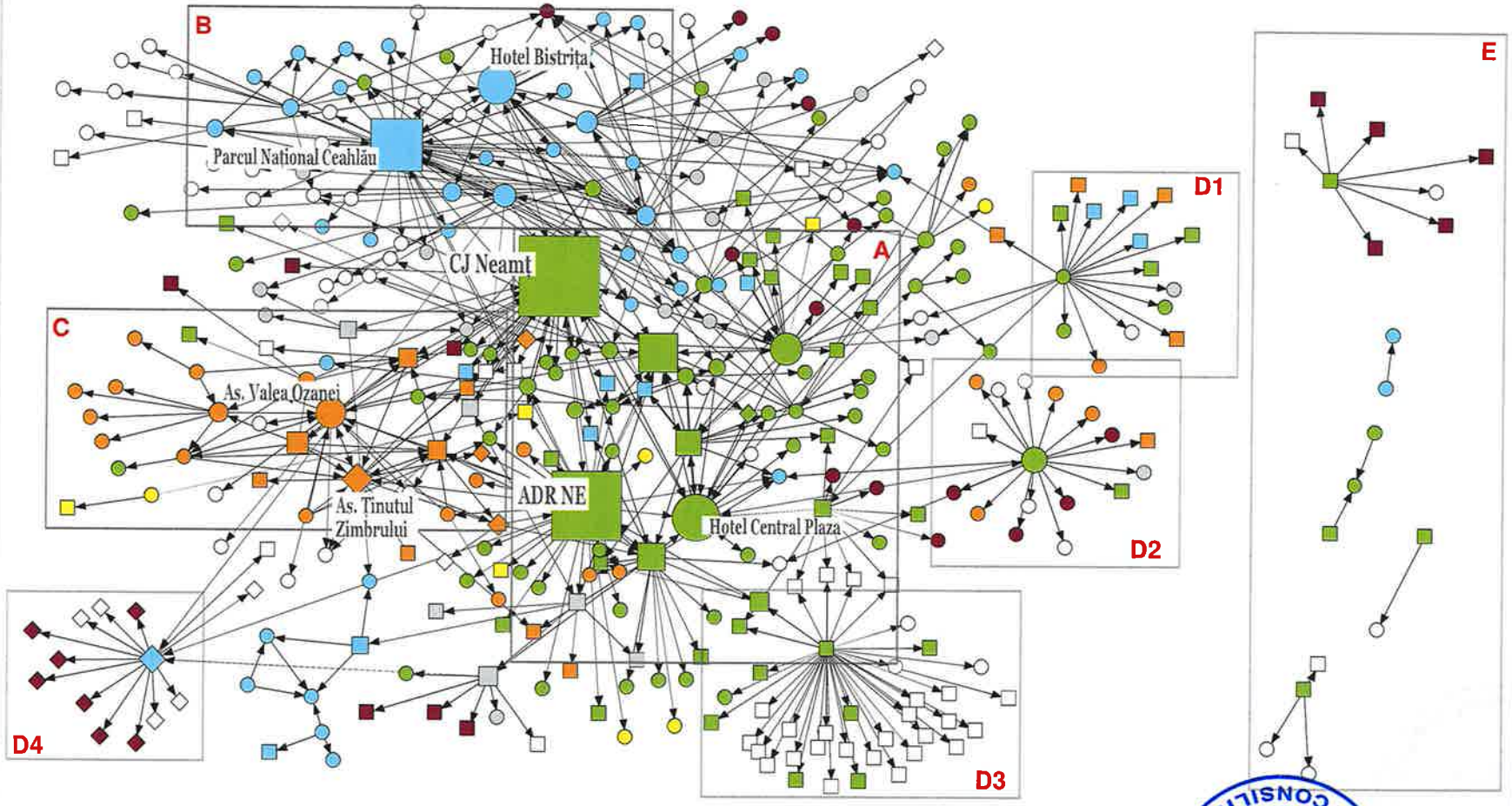

Centralitatea / influența în cadrul sistemului

Slabă — Crescută

Proveniența geografică

Zona Ceahlău; Zona Bicaz; Zona Târgu Neamț; Zona Piatra Neamț; Zona Roman; Național; Internațional

Apartenența la sector

Public; Privat; Public-Privat

360 actori
547 relații de colaborare

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN

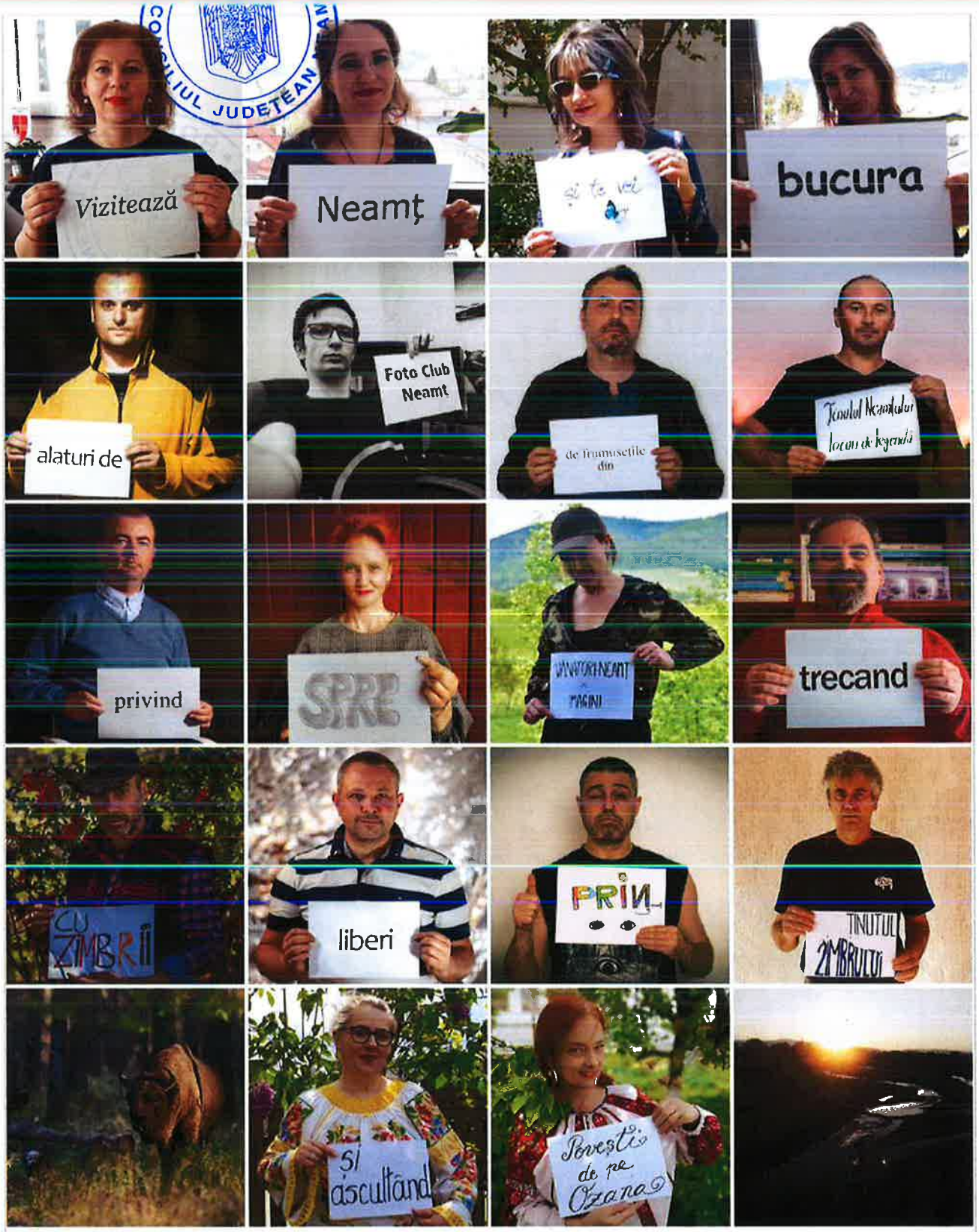

Campanie Social Media de Promovare a Destinației Neamț de către o parte din actorii din turismul județean (14.06.2020)

ORGANIGRAMA ACTORILOR DIN TURISMUL NEMȚEAN					
Nivel / Sector		**PUBLIC**		**PRIVAT**	**ASOCIAȚII, INIȚIATIVE**
		Administrație publică	**Alte Instituții sau direcții publice**		
NAȚIONAL		Guvernul României (prin Ministerul Turismului / de resort)	ANANP (Agenția Națională pentru Arii Protejate)		FAPT APT
REGIONAL		ADRNE (Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est)	Mitropolia Moldovei și Bucovinei	Rolandia Travel Irene Travel	Descoperă Moldova! Visit Moldavia
JUDEȚEAN		CJ-NT (Consiliul Județean Neamț)	CCACS-NT (Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț) CMN-NT (Complexul Muzeal Național Neamț) DJC-NT (Direcția Județeană de Cultură Neamț)	Agențiile de turism Aldo Travel Kamena	ADPT-NT Asociația pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Neamț
ZONAL / LOCAL	Zona Piatra	Primăria Piatra-Neamț Primăria Alexandru Cel Bun Primăria Dobreni Primăria Pângărați Primăria Negrești	CIT Piatra-Neamț Administrația Telegondola Sinagoga Bal Shem Tov	Hotel Central Plaza, Atlas ApartHotel, Valea Celor 12 La Caiace, Agenția Telin Travel & Adventure, Agenția Explore Travel, Ghizi de turism	Zona Metropolitană Piatra-Neamț Clubul Ecoturistic Gh. Iacomi Asociația Bate Toaca Foto Club Neamț Clubul Montan Român
	Zona Târgu	Primăria Târgu-Neamț Primăria Agapia Primăria Vânători-Neamț Primăria Bălțătești Primăria Crăcăoani	CIT Târgu-Neamț Administrația Parcului Natural Vânători-Neamț	Pensiunile Aristocratis, Eden, Perla Neamțului, Eulor, Vila Q, Hotel Bălțătești	Asociația Valea Ozanei Asociația Ținutului Zimbrului Asociația Meșterilor Populari Asociația Ecoland GAL Ținutul Zimbrilor GAL Ținutul Răzeșilor
	Zona Ceahlău	Primăria Ceahlău Primăria Hangu Primăria Borca Primăria Farcașa	CIT Farcașa Administrația Parcului Național Ceahlău Biblioteca Hangu	Grup TCE Trei Brazi Pensiunea Grădinile Romane, Pensiunea Ioana	GAL Ceahlău Asociația Crestele Ceahlăului
	Zona Bicaz	Primăria Bicaz Primăria Bicaz-Chei Primăria Tarcău Primăria Tașca Primăria Dămuc	CIT Bicaz CIT Tarcău Administrația Rezervației Cheile Șugăului-Munticelu Administrația Portului Bicaz	Moldoturism, Cabana Dochia (Grup TCE Trei Brazi)	Asociația Renașterea Bicazului Asociația Eco-social și Turism Tarcău
	Zona Roman	Primăria Roman Primăria Tămășeni Primăria Săbăoani Primăria Gherăești	Punctul de Informare Roman (Biblioteca R.G. Melidon)	Hotel Roman Hotel Mariko Inn Hanul Ancuței Hanul Adjudenilor	Asociația Kult Hub Asociația Roman Metropolitan
Notă: Această listă nu este completă și poate fi extinsă sau recompusă în funcție de proiectul teritorial-investițional dorit.					

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

RECOMANDĂRI

1. Entitățile centrale în rețeaua turistică a județului (Consiliul Județean, ADRNE) trebuie să demareze un proces de **angrenare** a actorilor din întreg teritoriul, în care să își asume rolul de coordonare (conform modelului de angrenare a actorilor pagina 177);

2. Se impune creșterea **nivelului de internaționalizare** a colaborării, prin: (a)Identificarea mai multor târguri internaționale de turism relevante și participarea regulată în cadrul acestora, în scopul creării de contacte și parteneriate (nu doar promovarea către clienți finali); (b)Resuscitarea legăturilor cu localitățile înfrățite care pot oferi un context pentru crearea de schimburi de cunoaștere și experiențe între localități și promovarea reciprocă. Trebuie vizate orașele care prezintă elemente de legătură puternice cu cele din județul Neamț, aspect care ar crește nivelul de atractivitate pentru potențialii turiști proveniți din locurile respective (spre ex. întărirea legăturii orașului Piatra Neamț cu orașele înfrățite din Israel – Kyriat Malachi, Lod, având în vedere potențialul ridicat pentru atragerea turiștilor israelieni);

3. Se recomandă ca o serie de autorități publice (CJ Neamț, Primăriile Piatra-Neamț, Roman, Târgu-Neamț, Ceahlău, Borca, Bicaz, Dămuc etc.) să aibă în organigramă 1-2 persoane care să desfășoare activitate predominant pe teren, având ca obiectiv întărirea cooperării între sectorul public și cel privat și susținerea celui din urmă. **Activitatea de teren** ar include o scanare permanentă a resurselor, a problemelor, a oportunităților și amenințărilor din teritoriu, un dialog strâns cu actorii implicați în turism, certificarea turistică, încadrarea inițiativelor și inovațiilor etc.;

4. Este necesar ca serviciile de turism din cadrul marilor instituții publice (CJ Neamț, Primăriile Piatra-Neamț, Roman, Târgu-Neamț, Bicaz) să **separe funcțional** o Direcție de Investiții (cu rol în gestionarea proiectelor de mentenanță și dezvoltare a infrastructurii mari) și o Direcție de Promovare cu rol în creșterea imaginii teritoriului, publicitate online (inclusiv SEO / Search Engine Optimisation și reclame plătite) și offline, monitorizarea traficului fizic (la punctele de vizitare, la structurile de cazare, în colaborare cu Direcția Județeană de Statistică) și a traficului online (social media, web mapping), monitorizarea calității imaginii teritoriului în presă, în social media, monitorizarea ratingului și a recenziilor atracțiilor turistice, asistență etc.;

5. Serviciul de Turism din cadrul CJ Neamț poate elabora o **etichetă proprie de calitate** pentru unitățile de cazare din județ, în completarea cerințelor minimale pentru clasificarea unităților de cazare, odată cu descentralizarea acestei competențe de la Ministerul Turismului (actual MEEMA) spre consiliile județene. Această etichetă se poate baza pe o grilă de evaluare cuprinzând diferite criterii, precum: (a) specificul amenajărilor interioare și exterioare ale clădirilor; (b) conexiunea cu specificul local (prin arhitectură, materiale utilizate, elemente stilizate de decor); (c) diversitatea serviciilor turistice oferite (agrement, pachete turistice etc.); (d) calitatea serviciilor turistice (profesionalismul resursei umane); (e) capacitatea personalului angajat/administratorului de a comunica destinația Neamț/zona turistică din împrejurimi;

5. Administrațiile publice locale pot încuraja conservarea sau **reînvierea arhitecturii rurale tradiționale,** prin măsuri specifice: scutirea de la impozite locale a locuințelor tradiționale, supra-impozitarea clădirilor noi care nu respectă specificul local, concesionarea de teren strict în scopul construirii de locuințe/pensiuni turistice în stil tradițional, concursuri cu premii pentru gospodăriile rurale tradiționale bine întreținute, plăcuțe informative pe porțile localnicilor care dețin case (sau gospodării în întregime) cu valoare patrimonială deosebită etc.;

6. Este benefică realizarea de **parteneriate** între actori publici și privați din UAT-uri cu potențial turistic din aceeași zonă, în scopul elaborării unor produse turistice comune sau a construirii unor infrastructuri / echipamente turistice. Se recomandă asemenea parteneriate în zona montană întrucât centrele turistice zonale Bicaz și Ceahlău nu au capacitatea de a polariza individual întreaga zonă.

7. **Colaborarea strânsă între agențiile de turism receptoare** (din județ sau din afara lui) și ghizii locali (pe de o parte) și structurile de cazare (pe de altă parte), bazată pe deschidere și corectitudine, pe avantaje reciproce, este prioritară pentru dezvoltarea activităților turistice și a calității ospitalității;

8. Se impune organizarea de cursuri de formare și ateliere de conștientizare pentru creșterea **calității resursei umane** în turism. Acestea se adresează, pe de o parte, personalului specializat - recepționeri, barmani-ospătari, ghizi locali iar, pe de altă parte, micilor proprietari - administratori de pensiuni care își pot asuma un rol de mediatori și promotori ai destinației;

9. Crearea (sau reactivarea) unui **cluster județean și a unor structuri asociative zonale** pentru meșteșugarii și producătorii locali este prioritară astfel încât aceștia din urmă să poată fi integrați în activitatea turistică și să facă parte dintr-un lanț valoric scurt; GAL-urile pot juca aici un rol de facilitare și consultanță;

10. Construirea de **rețele echilibrate de colaborare** între majoritatea actorilor din fiecare zonă, însoțite de o serie de conexiuni exterioare – la nivel județean, național și internațional - este esențială pentru funcționarea optimă a turismului în fiecare din cele 5 zone. În acest sens, recomandarea către actori este de diversificare a colaborărilor, pentru consolidarea sistemului de actori;

11. Este necesară **asumarea rolurilor specifice** fiecărui tip de actor, conform tabelului de la pagina 89 și cunoașterea acestor roluri diferențiate a fiecăruia.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚ

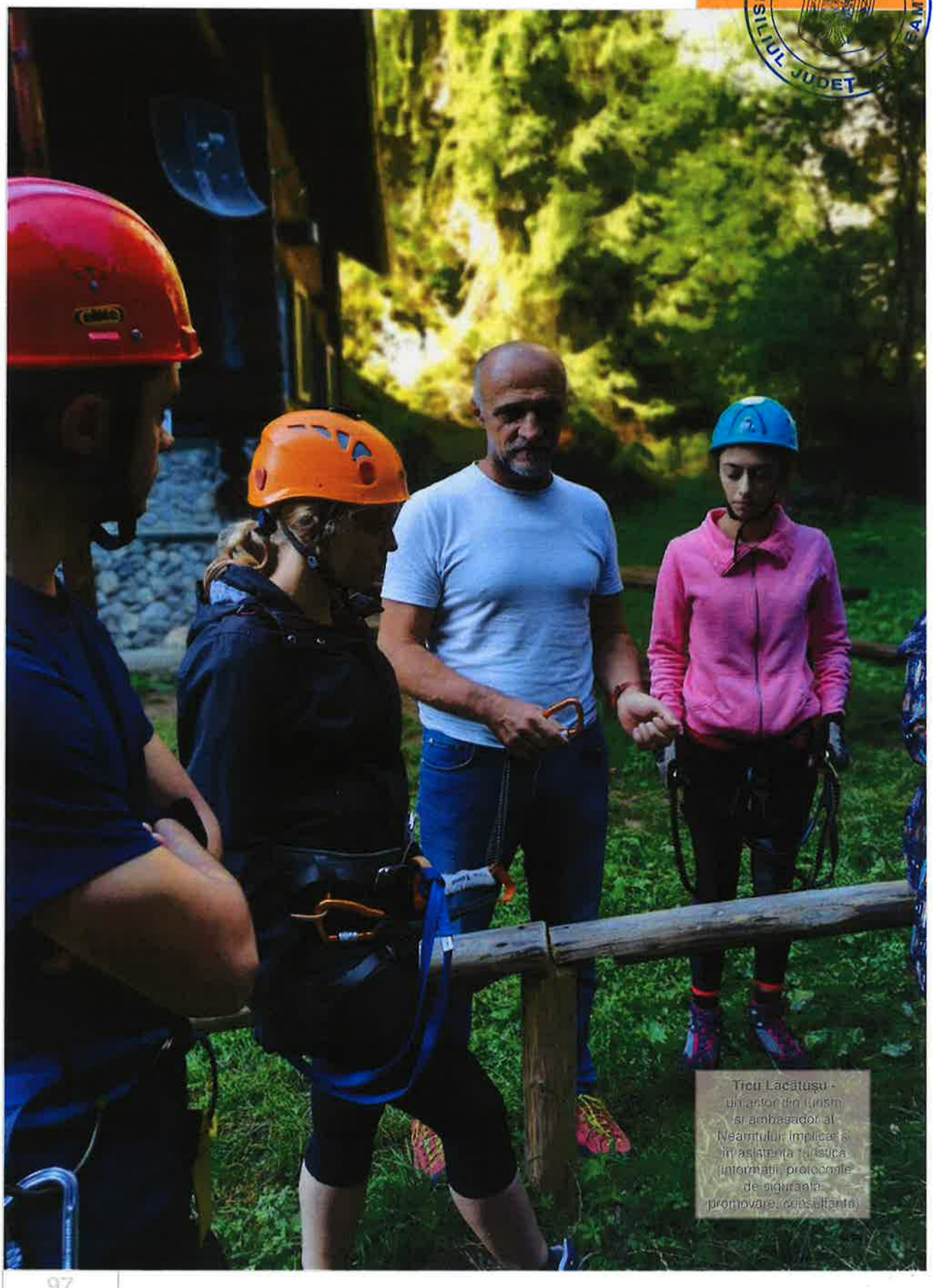

Ticu Lacătușu - un actor din turism și ambasador al Neamțului, implicat și în asistența turistică (informații, protocoale de siguranță, promovare, consultanță)

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B

B 1

OFERTA TURISTICĂ A TERITORIULUI

B 1 6

PROMOVAREA JUDEȚULUI NEAMȚ

PROMOVAREA OFFLINE

Serviciul Turism din cadrul Direcției de Dezvoltare Turistică și Guvernanță Corporativă a Consiliului Județean Neamț are o activitate intensă de promovare a destinației Neamț pe căi non-virtuale: târguri, evenimente, materiale fizice de promovare etc.

Există 5 centre de informare și promovare turistică („CIT") în Piatra-Neamț, Târgu-Neamț, Bicaz, Farcașa, Tarcău, beneficiind de o poziție centrală în cadrul destinației, cu vizibilitate bună față de fluxurile de turiști. Fiecare centru dispune de personal specializat, care, în unele cazuri poate oferi și ghidaj turistic local (ex. CIT Piatra-Neamț și CIT Târgu-Neamț).

Din 2008 județul Neamț a fost reprezentat la numeroase târguri de turism naționale și internaționale:

-Tour and Travel, Varșovia (noiembrie 2019);

-World Travel Market, Londra (noiembrie 2019);

-Târgul de Turism al României (2019, 2018, 2016, 2015, 2014, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008);

-Târgul de Turism din Berlin (2011).

-Tourism. Leisure. Hotels, Chișinău (2013, 2015)

Activitatea din cadrul centrelor de informare turistică precum și prezența la târgurile de turism este susținută prin numeroase materiale de promovare (broșuri, afișe, hărți personalizate), care prezintă zone ale județului sau județul în context reglonal și național.

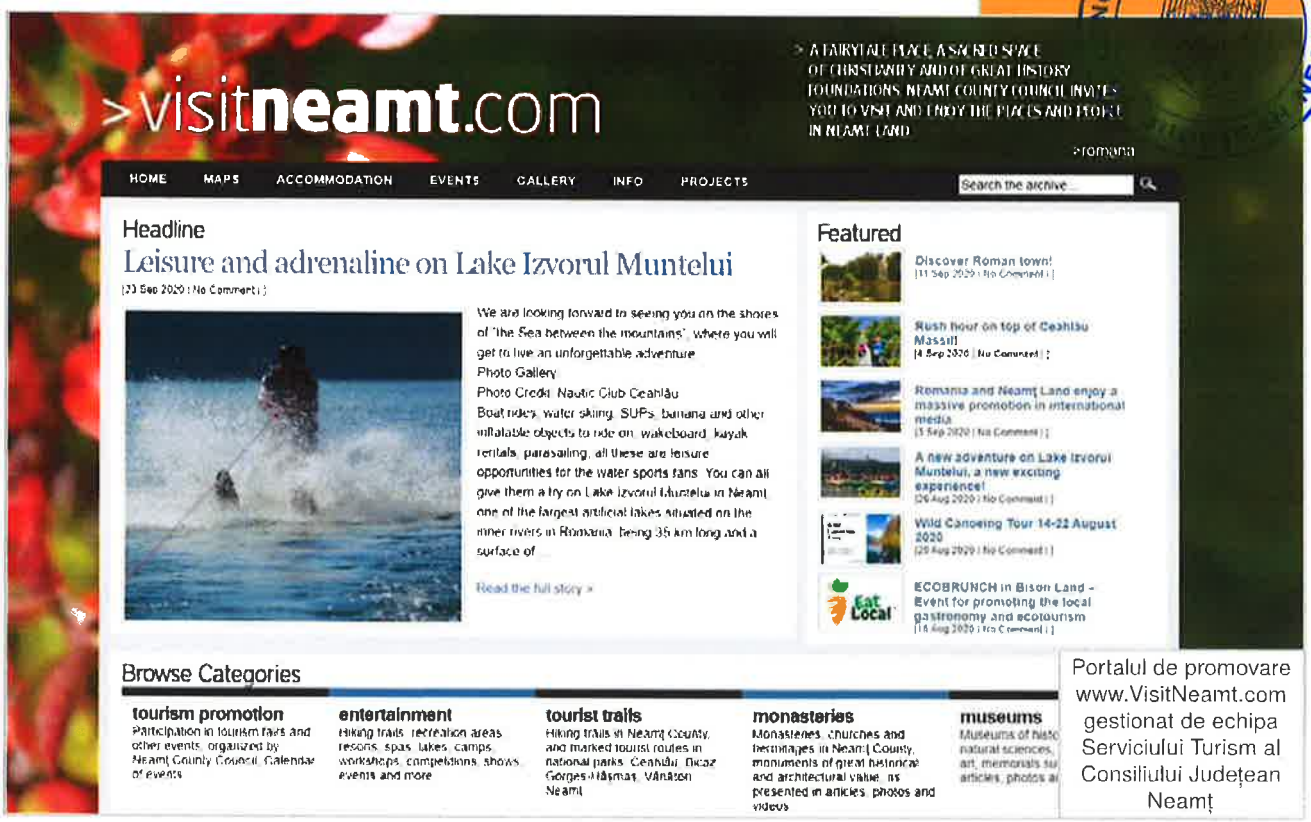

Portalul de promovare www.VisitNeamt.com gestionat de echipa Serviciului Turism al Consiliului Județean Neamț

MARKETINGUL DIGITAL

Același Serviciu Turism din cadrul Consiliului Județean Neamț realizează promovarea online prin website-urile dedicate www.viziteazaneamt.ro (română) și www.visitneamt.com (engleză). Acestea prezintă informații utile turiștilor, de la atracții și produse turistice existente (prin texte informative, fotografii, materiale video, hărți) la date de contact pentru opțiuni de cazare, alimentație și activități. În plus, sunt furnizate informații actualizate despre marile evenimente din județ, aduse la cunoștință prin notificări trimise prin aplicația de mobil omonimă. În 2019, au fost postate 193 de articole pe site-ul www.viziteazaneamt.ro, care au dus la un total de 144.372 de accesări ale paginii web, un număr total de 81.111 vizitatori, dintre care 80.292 vizitatori noi. Pe site-ul www.visitneamt.com, în anul 2019, au fost publicate 33 de articole ce au determinat un total de 15.496 de accesări, un număr total de 7.117 vizitatori, dintre care 7.042 vizitatori noi. Acest lucru arată implementarea, la nivelul unei instituții publice, a unei noi filosofii, bazată de comunicarea susținută în mediul online.

Prezența în Social Media se realizează sub aceeași emblemă Vizitează Neamț/Visit Neamț, prin paginile de Facebook cu activitate permanentă și cu un număr de urmăritori de 6.159 (pagina în română), respectiv 30.465 (pagina în engleză).

Website-ul www.descoperanordest.ro, aflat sub administrarea ADRNE, propune o modalitate de creare a „unui sejur unic, complet, pe placul tău", aducând în același spațiu virtual opțiuni de activități, restaurante, cazare pentru județul Neamț (și celelalte județe ale regiuni NE), prezentate într-o manieră sintetică și facil de parcurs.

Promovarea teritoriului nemțean este asumată și pe plan local, fie prin acțiuni ale administrațiilor publice, fie prin inițiative ale comunității, prin website-uri și pagini dedicate în social media:

Website-ul www.viziteazapiatraneamt.ro, gestionat de direcția de comunicare din primăria Piatra-Neamț, reprezintă un ghid complet al orașului. Acest website este transpus și sub forma aplicației de mobil Piatra Neamt City App, gestionată de Centrul de Informare Turistică.

Pagina de Facebook Visit Bicaz, inițiativă civilă, face cunoscută zona Bicazului celor aproape 122.000 de urmăritori prin imagini și articole atractive.

Asociația Ținutul Zimbrului promovează zona turistică din proximitatea orașului Târgu-Neamț, prin website-ul www.tinutulzimbrului.ro și pagina de Facebook aferentă (3.256 urmăritori).

Promovarea turistică a destinațiilor intra-județene provine și din inițiative ale mediului privat sau individuale, cum ar fi paginile de facebook „Cabana Dochia, Masivul Ceahlău" (26.020 urmăritori), Ținutul Neamțului - locuri de legendă și povești (17.894 urmăritori), Stațiunea Durău (17.500 urmăritori), Pârtia Durău - Durău Park (11.000 urmăritori) etc.

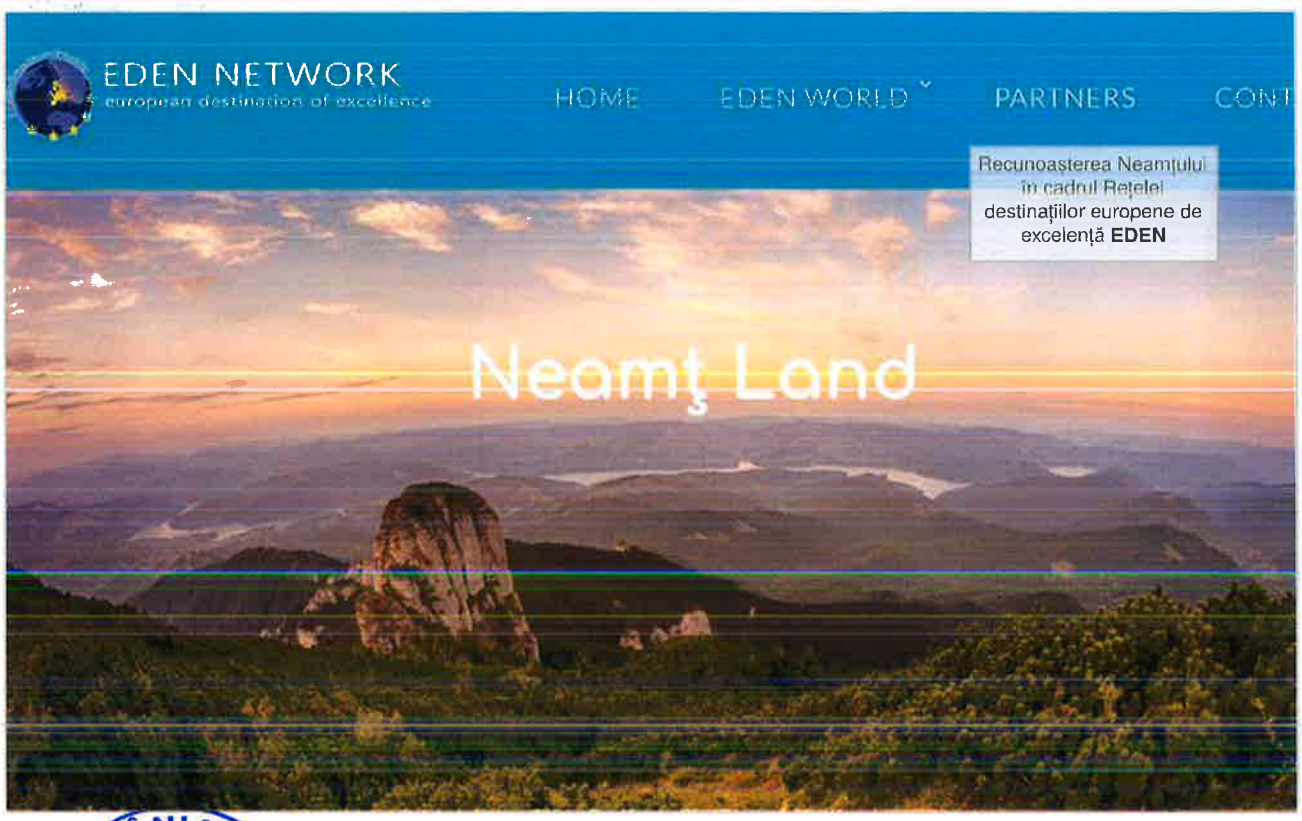

ROMÂNIA * NEAMȚ CONSILIUL JUDEȚEAN

RECUNOAȘTEREA DESTINAȚIEI

UNESCO World Heritage List

Mănăstirea Neamț a fost inclusă din 1991 în „tentative list" UNESCO. Propunerea de a include pe lista oficială Ansamblul Mănăstirilor și Satelor mănăstirești Agapia, Neamț, Văratec, cu cadrul natural excepțional al acestora are mari șanse să aibă succes, cu efecte deosebite asupra notorietății teritoriului. De asemenea, includerea zonei montane Ceahlău - Cheile Bicazului în lista UNESCO Global Geoparks ar putea genera vizitare și beneficii economice către comunitățile rurale din perimetrul acesteia.

EDEN - Destinations of Excellence

Lansat în 2008 de Comisia Europeana, proiectul Destinații de excelență EDEN dorește să consolideze o colecție de destinații turistice europene durabile.

Astfel, prin premiile obținute, județul Neamț s-a bucurat de o creștere importantă a vizibilității pe rețelele sociale online (2008 - turismul şi moştenirea locală intangibilă – locul IV Ținutul Neamțului, 2009 - turismul şi ariile protejate – locul II PN Vânători-Neamț, 2015 - Turismul şi gastronomia locală – locul IV Județul Neamț)

Portalul de călătorie „European Best Destinations" în parteneriat cu EDEN promovează destinația Neamț.

Sustainable Destinations Top 100

Prin eforturile coagulate ale administrației locale și a comunității din zona Târgu-Neamț, o nouă recunoaștere internațională a fost adăugată, de către „Green Destinations". Ținutul Zimbrului este singura destinație din România prezentă de 4 ani la rând în clasamentul celor mai durabile 100 destinații din lume (Sustainable Destinations top 100). Metodologia de selecție în cadrul Global Green Destinations Days prevede teritorii mici (sub 50.000km2), povești de succes pe teme culturale, ecoturistice, climatice, inovație, adaptare la Covid19 etc., proiecte concrete pe cel puțin unul din cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale United Nations.

Tezaurul Uman Viu

Ministerul Culturii, prin Comisia Națională pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, conferă titlul de Tezaur Uman Viu acelor persoane cu calități patrimoniale, care pot face dovada caracterului excepțional al performării, sunt capabile să transmită un anumit element de patrimoniu imaterial, în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate, către comunitate. Județul Neamț a nominalizat doar 2 persoane pentru anul 2020, propunerea fiind încă în curs de evaluare.

Ecodestinații România

Asociația de Ecoturism din România recunoaște 10 ecodestinații în România, iar Ținutul Zimbrului (Bison Land) este una dintre cele mai reprezentative.

Rute cultural-turistice

Constituirea și recunoașterea unor noi rute cultural-turistice (Drumul Victoriei Lipan, Via Moldavica, Drumul bisericilor Ștefaniene, El Camino prin Neamț etc.) vor conduce la o vizibilitate mai mare a Neamțului pe piața activităților turistice.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

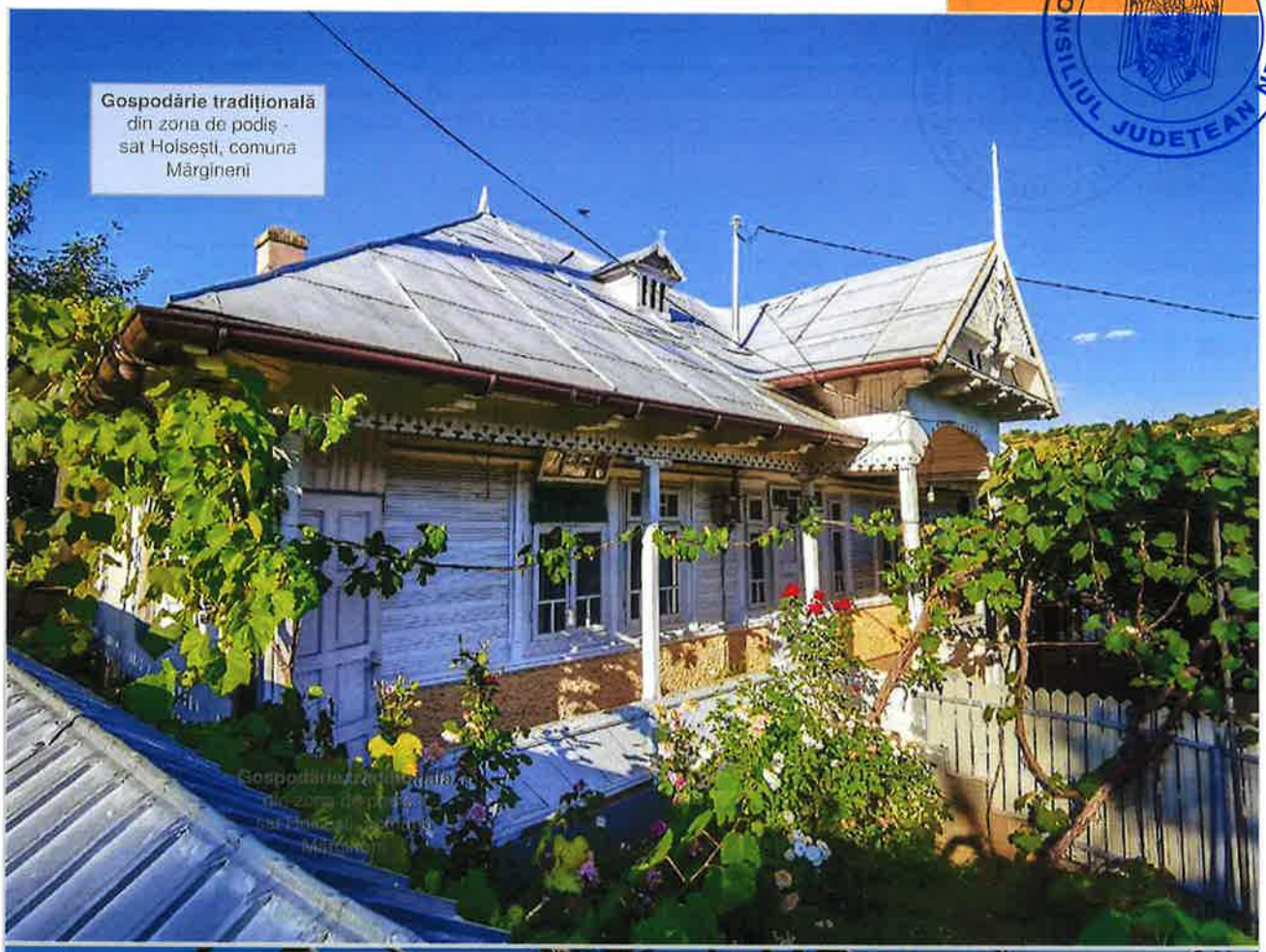

Gospodărie tradițională din zona de podiș - sat Hoisești, comuna Mărgineni

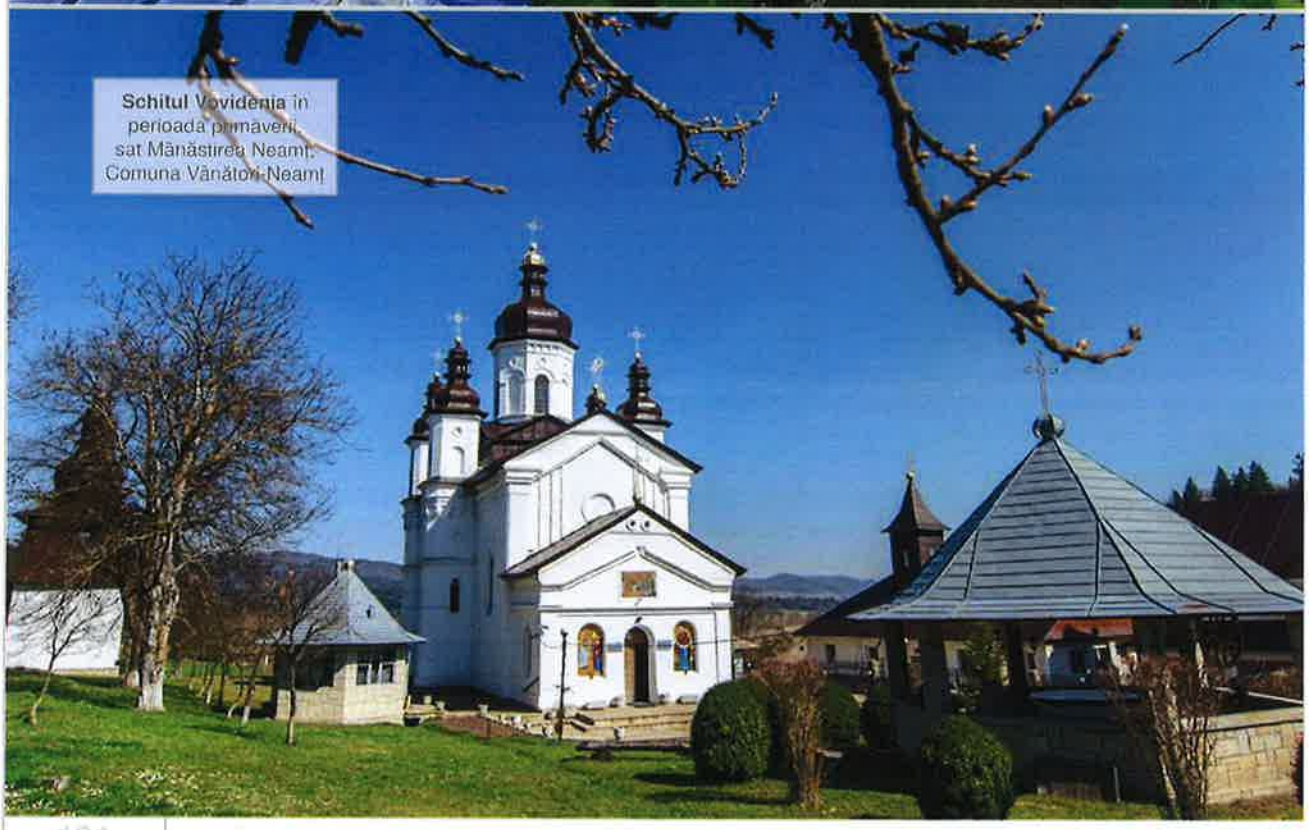

Schitul Vovidenia în perioada primăverii - sat Mănăstirea Neamț, Comuna Vânători-Neamț

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

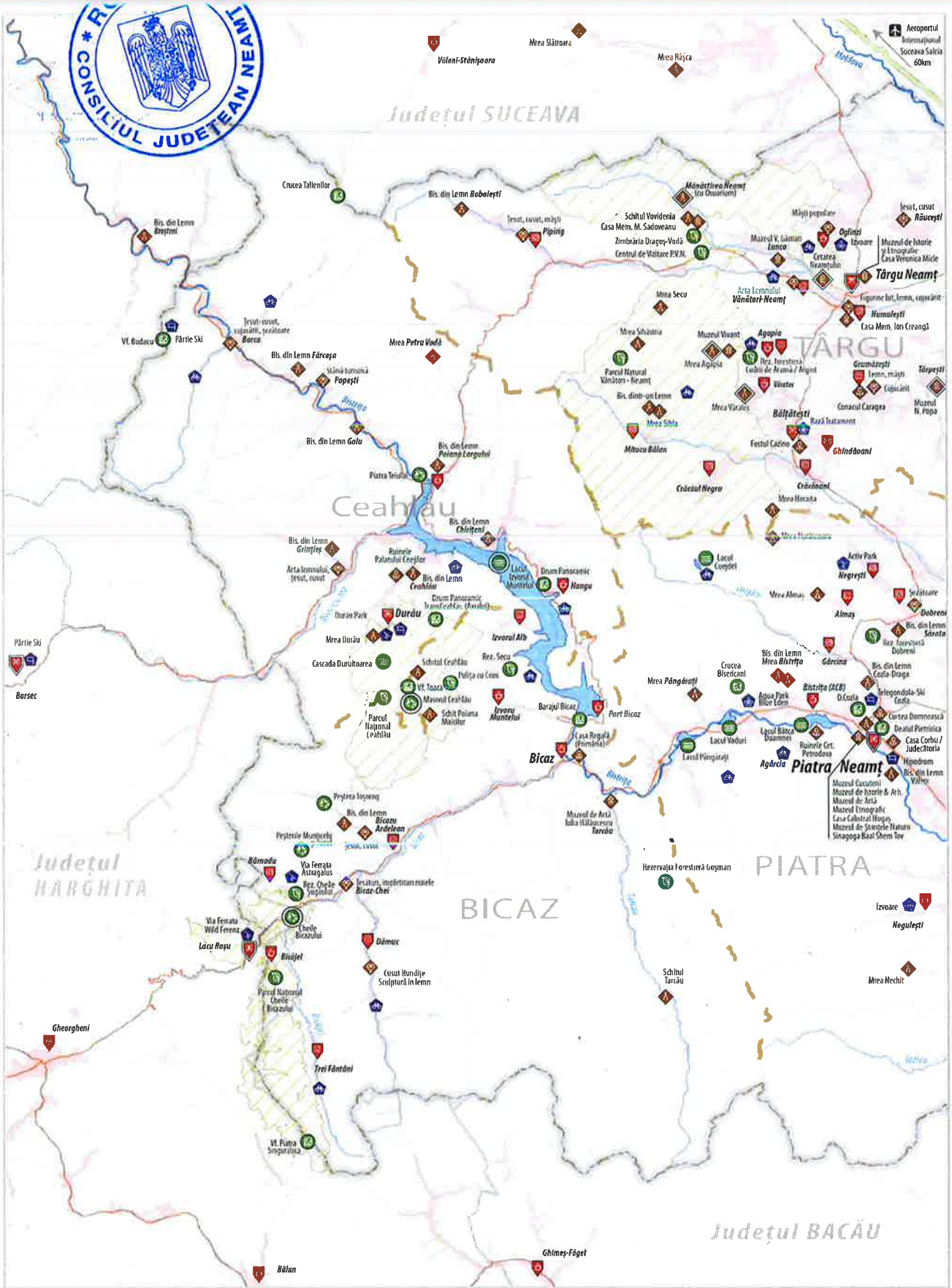

HARTA OFERTEI TURISTICE A JUDEȚULUI NEAMȚ ÎN VIZIUNEA ECHIPEI DE ELABORARE A MASTER PLANULUI

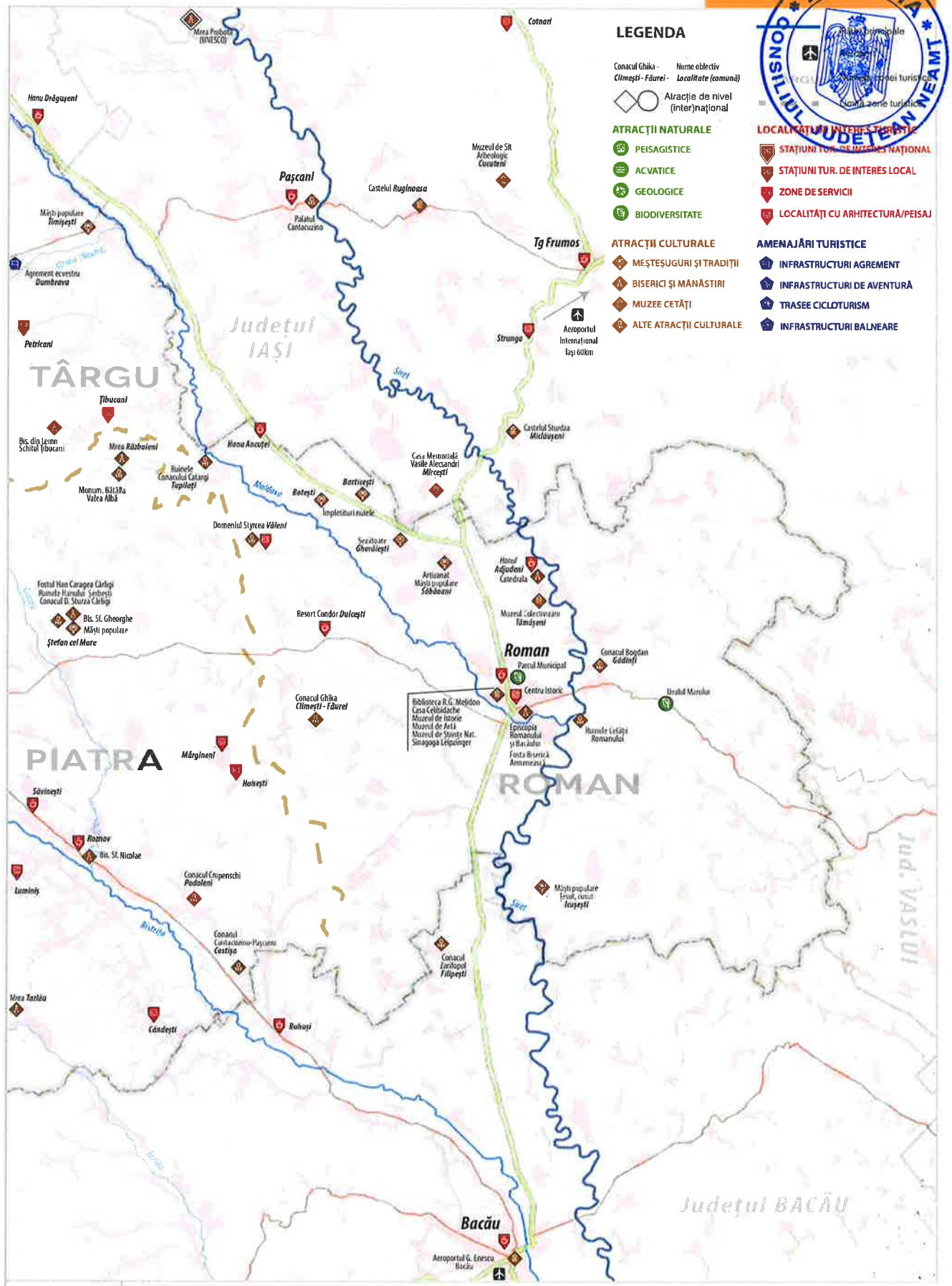
LEGENDA
Conacul Ghika - Climești - Făurei - Nume obiectiv Localitate (comună)
Atracție de nivel (inter)național
ATRACȚII NATURALE
PEISAGISTICE
ACVATICE
GEOLOGICE
BIODIVERSITATE
ATRACȚII CULTURALE
MEȘTEȘUGURI ȘI TRADIȚII
BISERICI ȘI MĂNĂSTIRI
MUZEE CETĂȚI
ALTE ATRACȚII CULTURALE
LOCALITĂȚI DE INTERES TURISTIC
STAȚIUNI TUR. DE INTERES NAȚIONAL
STAȚIUNI TUR. DE INTERES LOCAL
ZONE DE SERVICII
LOCALITĂȚI CU ARHITECTURĂ/PEISAJ
AMENAJĂRI TURISTICE
INFRASTRUCTURI AGREMENT
INFRASTRUCTURI DE AVENTURĂ
TRASEE CICLOTURISM
INFRASTRUCTURI BALNEARE
ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ
Județul IAȘI
Județul BACĂU
Jud. VASLUI
TÂRGU
PIATRA
ROMAN
Roman
Bacău
Pașcani
Tg Frumos
Siret
Moldova
Bistrița
Mănăstirea Neamțului
Cetatea Neamțului
Mănăstirea Agapia
Mănăstirea Văratec
Mănăstirea Secu
Mănăstirea Sihăstria
Mănăstirea Sihla
Mănăstirea Durău
Mănăstirea Bisericani
Mănăstirea Slatina
Mănăstirea Horaița
Mănăstirea Petru Vodă
Mănăstirea Rîșca
Mănăstirea Dobrovăț
Mănăstirea Cetățuia
Mănăstirea Pocrov
Mănăstirea Galata
Mănăstirea Golia
Mănăstirea Frumoasa
Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului
Mănăstirea Bârnova
Mănăstirea Hadâmbu
Mănăstirea Cetățuia
Mănăstirea Cetățuia
Mănăstirea Cetățuia

B

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

CEREREA TURISTICĂ

Cererea turistică are o dublă semnificație:

- Cantitatea de produse consumate efectiv din cadrul ofertei, într-un anumit interval de timp dat;
- Cantitatea de consumatori ai acelor produse, cu caracteristicile precise și comportamentul de piață specific al acestor consumatori.

Principala sursă de date utilizată a fost INSSE și statistica atracțiilor turistice.

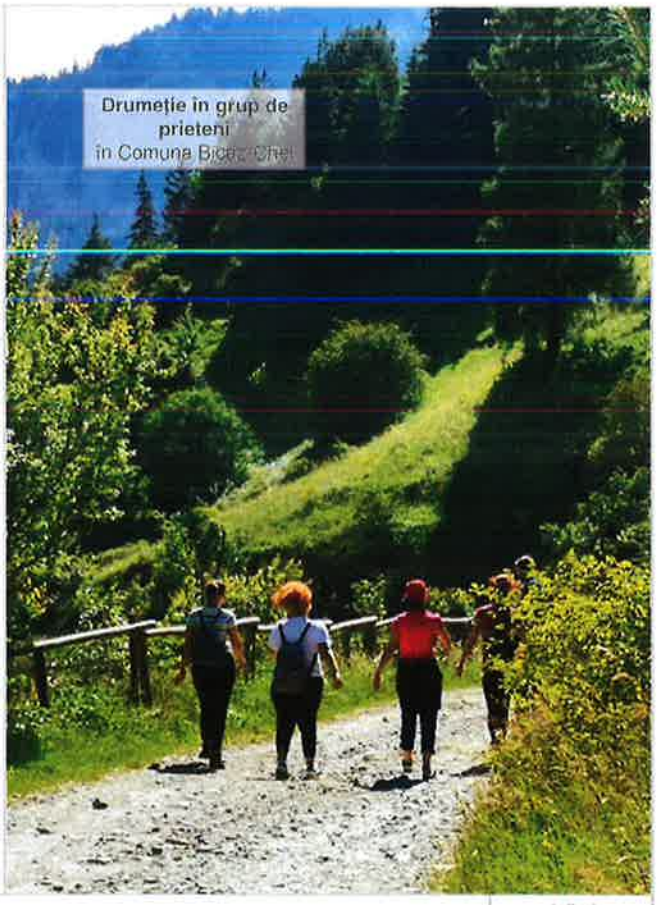

Drumeție în grup de prieteni
în Comuna Bicaz Chei

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 2 CEREREA TURISTICĂ

B 2 1 CONSUMUL TURISTIC ÎN TERITORIU

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

„Sosirile turistice" reprezintă indicatorul cel mai fiabil al numărului de turiști ai unui județ. Acest indicator cuantifică numărul de înregistrări de persoane (non-unice) la recepția structurilor de primire, pe parcursul unui an și reprezintă numărul anual de „consumatori" oficiali ai destinației.

În anul 2019, în județul Neamț s-au înregistrat **265.055 sosiri turistice** (2% din totalul național) ocupând locul 15 (din 41+1) în ierarhia națională a județelor (sau locul 3 în regiunea Nord-Est după Suceava și Iași). Dintre acestea, jumătate sunt concentrate în doar două UAT-uri, în mod egal: Piatra-Neamț și comuna Ceahlău (cu stațiunea Durău). Creșterea medie anuală din 2001 până în 2019 a fost de 7% (similară cu cea națională de 6.7%). Criza din 2008-2011 a afectat această creștere, întrucât abia în 2012 Județul Neamț a revenit la valorile din 2006. Începând cu 2012 până în 2019 creșterea anuală a avut un ritm de 8.5% (8% la nivel național).

Perioada cu cea mai mare creștere a fost 2015-2016 (22,8% mai multe sosiri în întreg județul), creștere resimțită cel mai mult în stațiunea Durău (semn al unei revitalizări a stațiunii și a intensificării deplasărilor regionale scurte, de weekend) și secundar în Roman, Dumbrava Roșie și Piatra-Neamț (care indică o anumită consolidare a turismului de afaceri și a circuitelor turistice, pe fondul creșterii traficului în aeroporturile regionale).

„Înnoptările turistice" (numărul de nopți asignate fiecărei sosiri, însumate la nivelul unui an) sunt indicator de consum turistic la destinație. Conform EuroStat, în 2018, în cadrul cheltuielilor de călătorie ale cetățenilor UE28, cazarea a reprezentat 37% din buget (34% pentru călătorii interne), transportul 31%, alte cheltuieli 32%). În 2019, în județul Neamț s-au înregistrat **487.961 de înnoptări** raportate de proprietarii structurilor de cazare. Luând în calcul o medie de 30 de euro/noapte/persoană (specifică „turistului de Neamț", din datele chestionarului) și că aproape toți cei cazați sunt din afara județului, se poate estima o sumă de 14,6 milioane de euro cheltuită în 2019 doar pentru cazarea formală. Luând în calcul că o parte din sosirile turistice în destinațiile mici nu sunt declarate (inclusiv cazarea în regim de economie colaborativă airBnB, turism social), plus alte 25-30% cheltuieli realizate pentru masă, activități turistice specifice etc., iar un anumit procent din cheltuielile de transport rămân și acestea în județ, se poate estima că **în 2019 turismul a contribuit cu circa 40 milioane de euro** la economia județului Neamț. Este vorba despre infuzia acestei sume în județ, specifică exportului de produse, nu este doar o „cifră de afaceri".

Durata medie de ședere este un indicator al complexității ofertei destinației și a tipului de destinație, care însă a fost afectată la nivel global de scăderea interesului pentru vacanțe lungi rare și creșterea interesului pentru deplasări scurte, pe toată perioada anului. În județul Neamț, durata medie de ședere a fost de **1.84 zile/turist în 2019** (maximumul ultimilor 20 de ani a fost de 2.33 în anul 2004). Stațiunea Durău se înscrie în această ședere tipică, cu 1.8 zile/turist. Considerând că

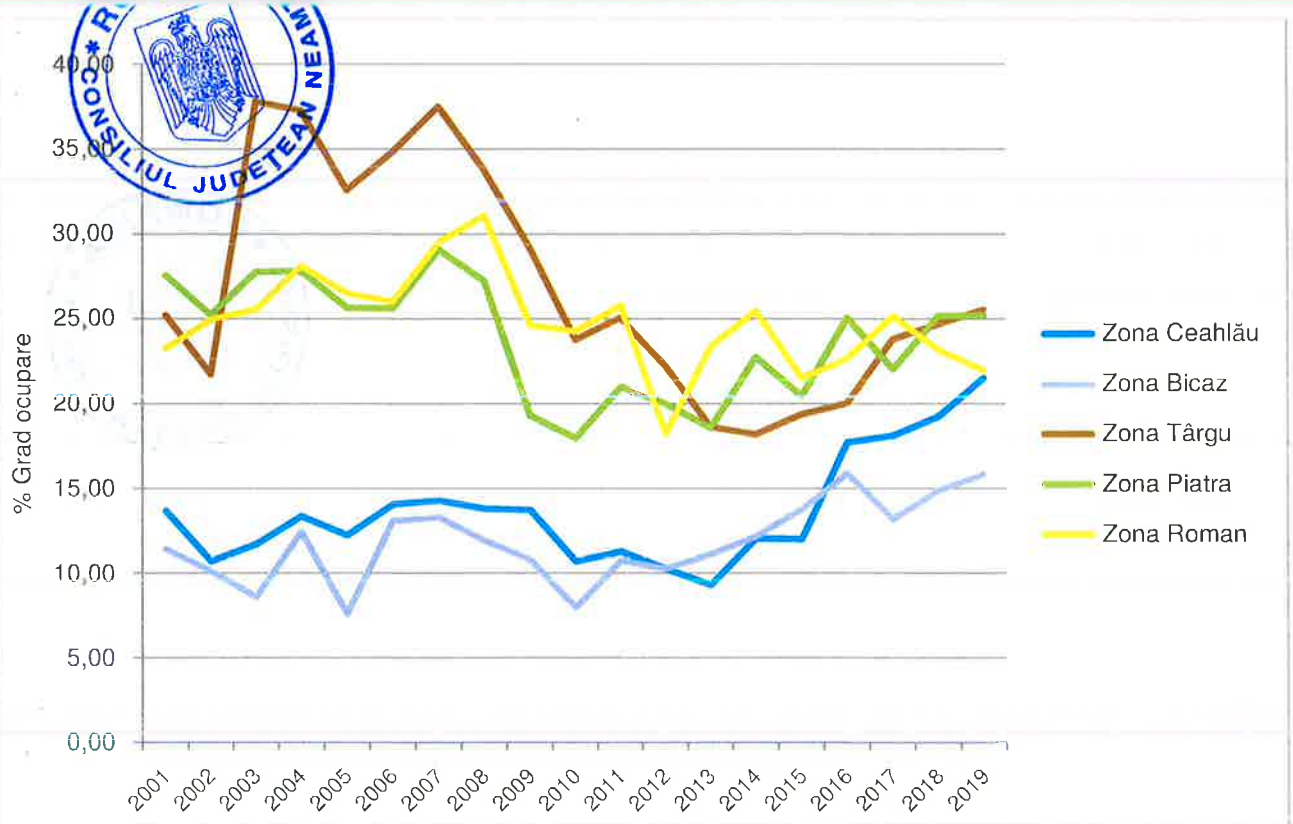

EVOLUȚIA GRADULUI DE OCUPARE AL STRUCTURILOR DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE DIN ZONELE TURISTICE ALE JUDEȚULUI NEAMȚ

Stațiunea balneară Bălțătești (administrată de Ministerul Apărării, în principal pentru personalul propriu) a atins pragul de 11.1 zile/turist (însă reprezintă doar 15% din înnoptările totale ale județului), media celorlalte localități a fost și mai mică: 1.60 la Piatra, 1.50 la Roman, sau chiar 1.45 în Alexandru cel Bun. Aceste valori indică un anumit comportament specific turismului de afaceri (deși nu depășește 12% din totalul turiștilor din județ), dar și lipsa unor politici de creștere a ofertei de activități de agrement în destinațiile din județul Neamț.

Gradul de ocupare net al structurilor de cazare (numărul de înnoptări vândute raportat la capacitatea de cazare în funcțiune) a fost de **23,4%** în 2019, mult sub media națională de 34%.

Procentul sub 30% în structuri de cazare indică de obicei fie o raportare defectuoasă, fie o complementaritate cu alte activități economice sau cu funcția rezidențială, în cazul structurilor mai mici. Județul Neamț prezintă valori și evoluție similară cu județele concurente Harghita, Hunedoara, Maramureș, însă județul vecin Suceava prezintă, în ultimii ani, o evoluție ascendentă, demonstrând că o serie de politici bine implementate poate duce la creșterea specializării turistice. La nivelul zonelor turistice ale județului Neamț, observăm o specializare turistică mai importantă a structurilor de cazare în zona Târgu-Neamț, urmată de Piatra-Neamț și Roman, unde ocuparea a depășit 30% în perioada de dinainte de criza din 2008. Stațiunea Durău, alături de structurile dispersate pe Valea Muntelui prezintă o revigorare după 2015, însă Valea Bicazului și zona de servicii din Portul Bicaz par să fie într-o situație dificilă.

Ponderea turiștilor străini este extrem de mică în județul Neamț, sub 5,85%, o valoare de două ori mai mică decât cea a județelor concurente (diferență și mai mare față de Harghita, specializată pe piața Ungariei). Valorile de 16% de dinainte de criză arată că Neamtul a pierdut anumite piețe sau că politica de deschidere pe piața internațională nu a atins clientela-țintă, care se află într-o dinamică continuă.

Sezonalitatea este mult accentuată în județul Neamț, raportul de sosiri între luna de vârf (august) și cea de minimum (februarie) atingând valoarea de 4,3. În ultimii 10 ani aceasta s-a accentuat din ce în ce mai mult, mai ales începând cu 2015. În ultimul an încheiat, doar în lunile iulie-august s-au înregistrat 30.6% din toate sosirile anuale înregistrate, iar înnoptările au depășit o treime din totalul anual. Se observă diferențieri importante la sosirile străinilor care prezintă o sezonalitate mai mică (interes pentru Neamț din aprilie și până în octombrie), datorită unui nivel mai mare de organizare, prin agenții turoperatoare.

Indicele funcției turistice (numărul de turiști raportat la populația rezidentă) la nivelul întregului județ prezintă o valoare de 0.6 pentru anul 2019 (265.055 turiști la 441.811 rezidenți). Valori de peste 1,0 se înregistrează în cadrul stațiunilor turistice Durău și Bălțătești și în

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

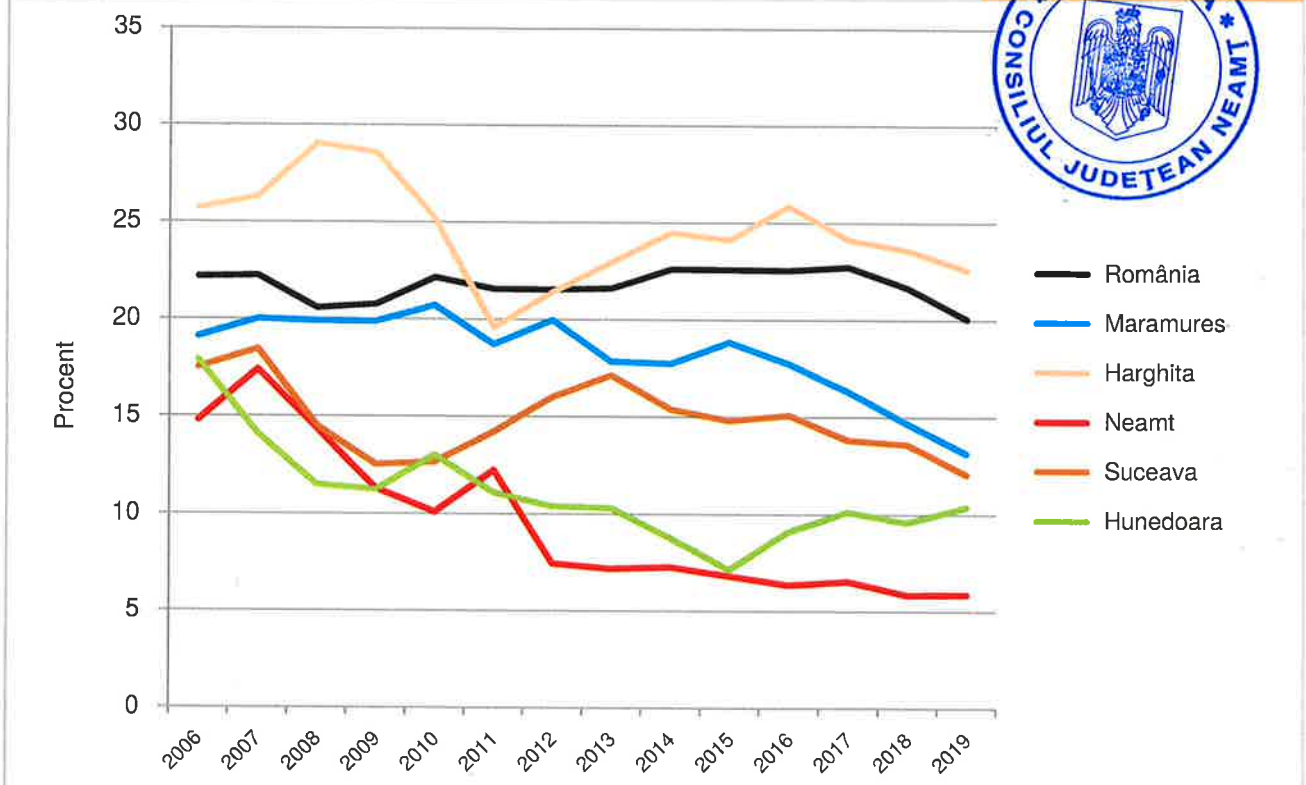

PONDEREA TURIȘTILOR STRĂINI DIN TOTALUL SOSIRILOR ÎN NEAMȚ ȘI JUDEȚELE CONCURENTE

zona de servicii a Barajului Bicaz (Port Bicaz), deși aici activitățile turistice sunt disjuncte față de comunități. Valori de peste 1,0 mai întâlnim în localitățile cu resurse turistice de rang internațional (Agapia și Vânători-Neamț), unde fenomenul turistic este mai bine integrat în cadrul comunităților și în comuna Alexandru Cel Bun, un satelit periurban al Mun. Piatra-Neamț. Orașele prezintă valori de 0.9 în Târgu-Neamț, 0.7 în Piatra-Neamț, 0.37 în Roman, acestea indicând rolul fenomenului turistic în respectivele comunități. La scara întregului județ, aceste valori indică o destinație turistică aflată într-o etapă de dezvoltare turistică. Astfel, atingerea unei ținte de 450.000 de sosiri turistice anuale, alături de o dinamică mai mare în managementul destinației, ar propulsa Neamțul într-o etapă de consolidare.

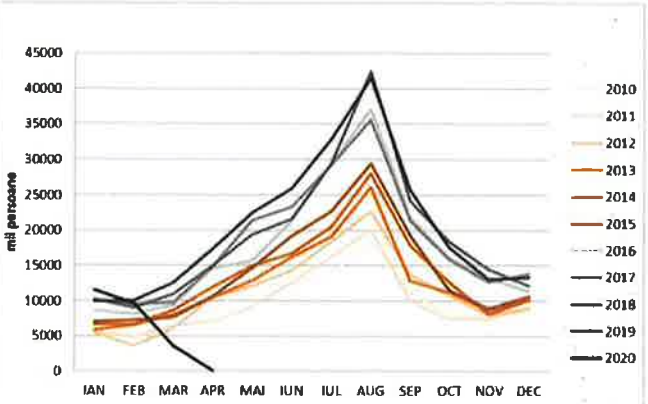

EVOLUȚIA LUNARĂ A SOSIRII ROMÂNILOR

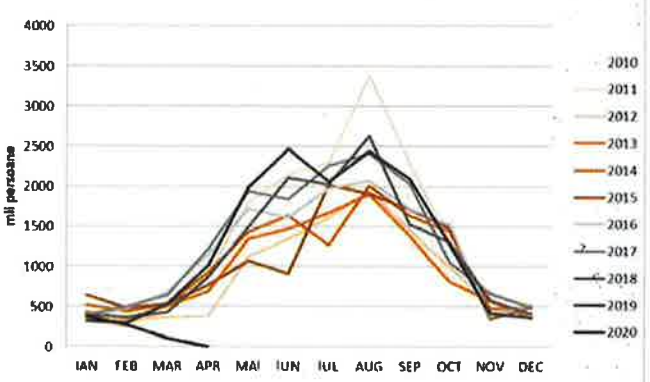

EVOLUȚIA LUNARĂ A SOSIRII STRĂINILOR

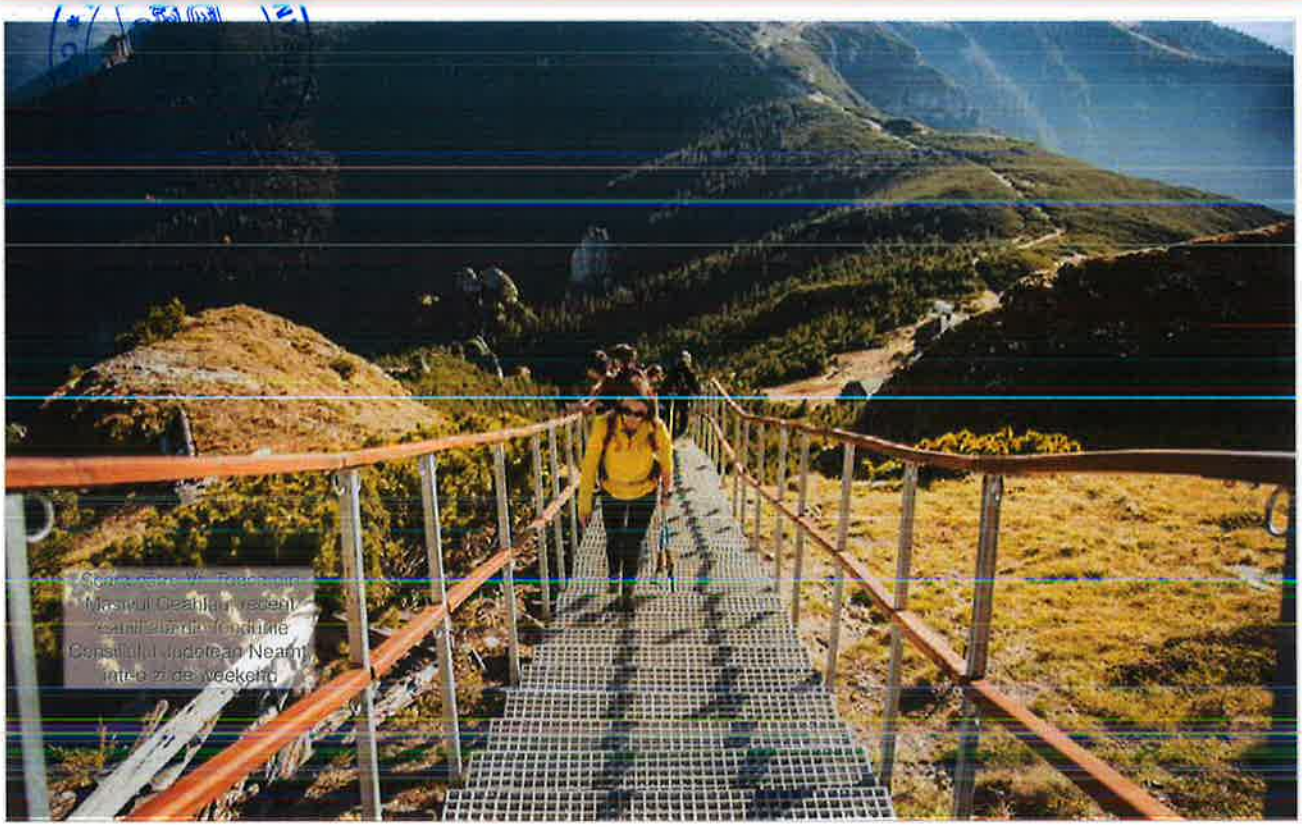

Sorbonne Vs. Toscana
Masivul Ceahlau vecent
Cantilaba de Cuduhie
Consiliului Judetean Neamț
într-o zi de weekend

Peisajul forestier și subalpin al Munților Ceahlau oferă amoți și unici de contemplare

Mic dejun în regim room service datorită noilor protocoale de siguranță, **Hotel Central Plaza,** Piatra-Neamț.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Modelul lui R. Butler (1980) ne permite să poziționăm destinațiile pe un parcurs evolutiv, să înțelegem mai bine situația în care se găsește o anumită destinație și ce mecanisme generale funcționează în fiecare etapă, să înțelegem avantajele și riscurile trecerii într-o altă etapă și să proiectăm sustenabil o anumită destinație, luând în calcul erorile făcute de alte destinații similare.

Deși aplicat mai ales stațiunilor turistice (concentrări de servicii), modelul lui Butler poate fi extrapolat și la nivelul unui teritoriu de mărimea județului Neamț. Din analiza indicatorilor statistici, județul Neamț a depășit recent etapa de implicare și se află la începutul etapei de dezvoltare, evidențiată de:

- O implicare mai energică a autorităților în promovarea destinației la târguri naționale și internaționale;
- Apariția unor noi spații de cazare în ultimii ani, alături de câteva atracții antropice noi (telegondola Piatra, Aqua Park Blue Eden, traseul de via ferrata în Cheile Șugăului, Aventura Park Durău și Activ Park Negrești, pârtia de ski de la Borca etc.);
- Numărul de sosiri este în creștere susținută și a ajuns la o cifră semnificativă pentru județ, dar nu destul de mare încât să dețină un rol central în preocupările autorităților sau în percepția factorilor interesați.

Valorile gradului de ocupare rămân precare, sub pragul generic de profitabilitate de 30%. Însă valoarea statistică de 23.4% la un teritoriu extins, cu destinații rurale importante, rămâne subapreciată, județul Neamț având valori reale mai degrabă apropiate de 30-35%. Ținta de 50-60% a gradului de ocupare se poate atinge printr-un amplu proces de stimulare a etalării vizitării județului Neamț pe toate anotimpurile. Valorile scăzute ale gradului de ocupare pe o perioadă lungă, coroborate cu sezonalitatea accentuată determină o lipsă de specializare turistică, mulți administratori de unități de cazare fiind deseori implicați și în alte activități economice pentru completarea veniturilor. Acest lucru poate avea și anumite avantaje, mai ales în cazul unor șocuri de piață, aceste structuri putând avea o reziliență crescută și capacitatea de reprofilare a activității.

Includerea sub-destinației „Ținutul Zimbrului" în destinațiile ecoturistice naționale și internaționale demonstrează un interes major al zonei Târgu (sau „Valea Ozanei") pentru a se specializa. Prezența județului Neamț în reviste cunoscute este în creștere, dar se simte lipsa unei viziuni integrate asupra imaginii și mesajului pe care teritoriul poate și dorește să le propună pe piața turistică.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

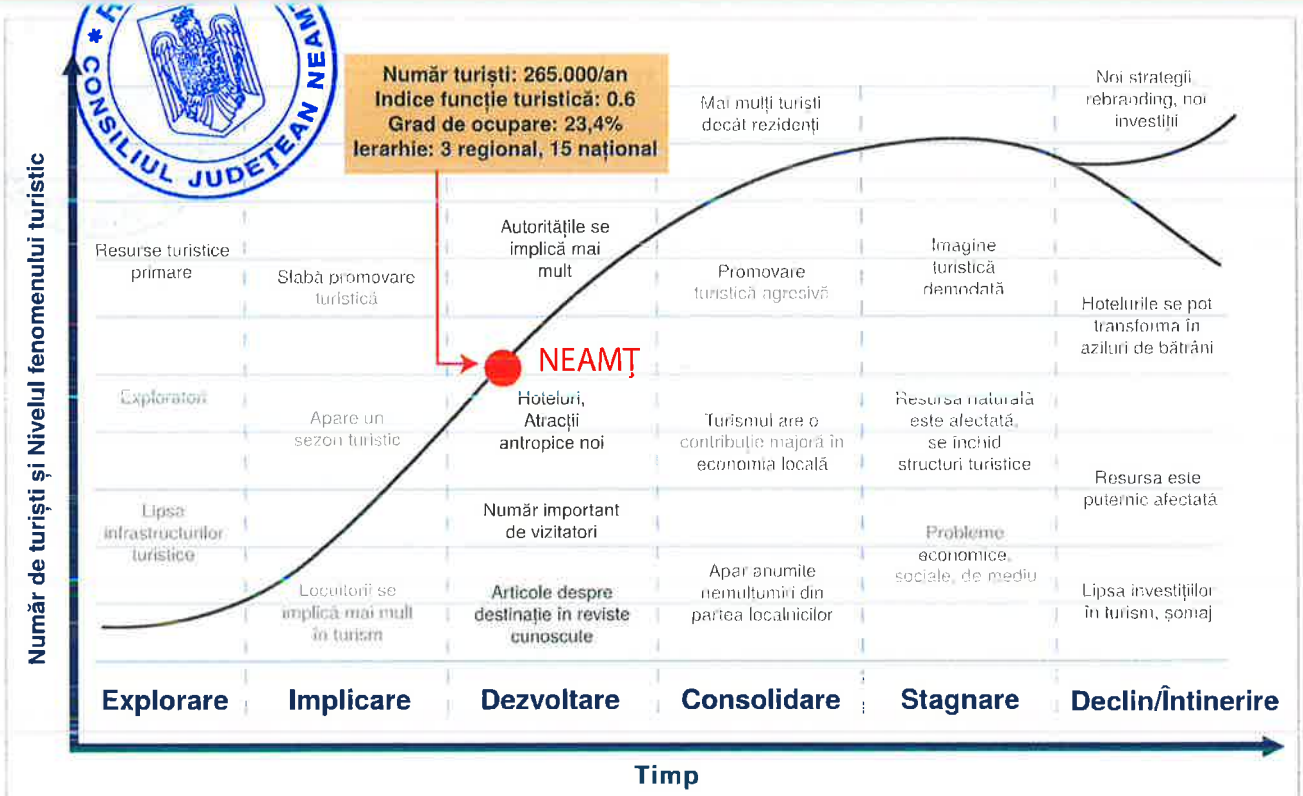

LOCUL JUDEȚULUI NEAMȚ ÎN CICLUL DE VIAȚĂ AL DESTINAȚIEI TURISTICE

O aripă a Muzeului de Istorie Roman, capodoperă Art Nouveau.

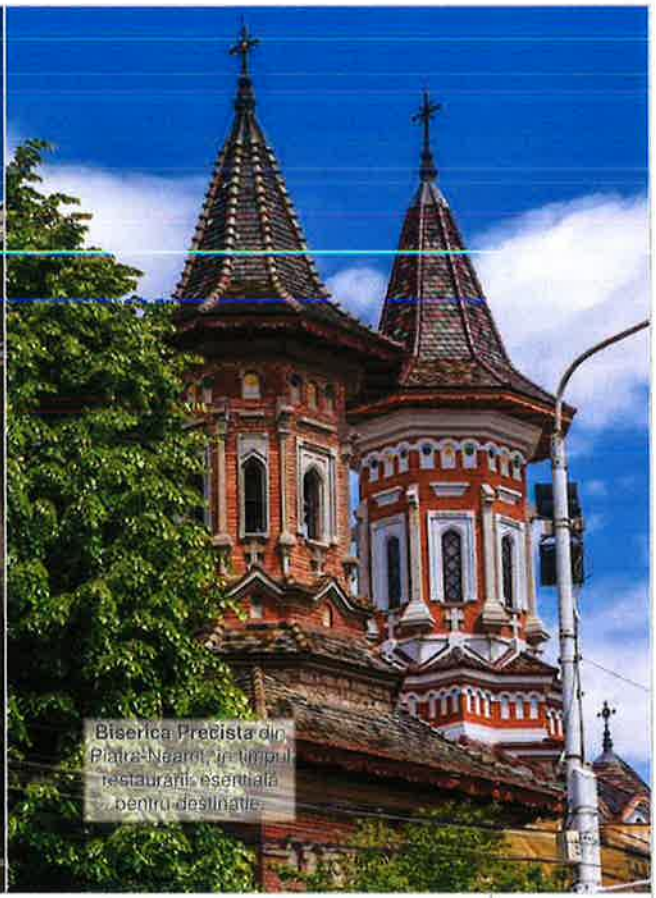
Biserica Precista din Piatra-Neamț, în timpul restaurării, esențială pentru destinație.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 2 CEREREA TURISTICĂ

B 2 3 PROFILUL TURISTULUI DE NEAMȚ

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

TIPURILE DE TURIȘTI DUPĂ MOTIVAȚIE

Conceptul de „motivație" în studiile de turism se referă la paleta de nevoi a turistului și la tipul de atracții dominante accesate la destinație în funcție de aceste nevoi. Motivația reprezintă principala bază de segmentare a turiștilor.

Există două macro-tipuri de turiști după motivație, care ocupau, în prima jumătate a anului 2020 următoarea cotă de piață în județul Neamț, conform chestionarelor aplicate:

88.5% Turiști de plăcere
11.5% Turiști de afaceri

Aceste două macrotipuri reflectă motorul decizional al realizării călătoriei (cine ia decizia asupra realizării călătoriei sau alegerea destinației), alături de sursa finanțării călătoriei (cine plătește în principal pentru călătorie), astfel:

a.Călătoriile de plăcere (agrement, cultură, turism social, religios, de sănătate) - decizie proprie, condiționată de existența timpului liber, cu finanțe proprii. Voucherele de vacanță s-au adăugat, în ultima perioadă, ca activator al deciziei de a călători în interiorul României.

b.Călătoriile de afaceri (business / MICE, călătorii educaționale, sportive etc.) - decizie instituțională (care se adaugă deciziei proprii), condiționată de locul de muncă și finanțată adesea de acesta sau de alte oportunități externe.

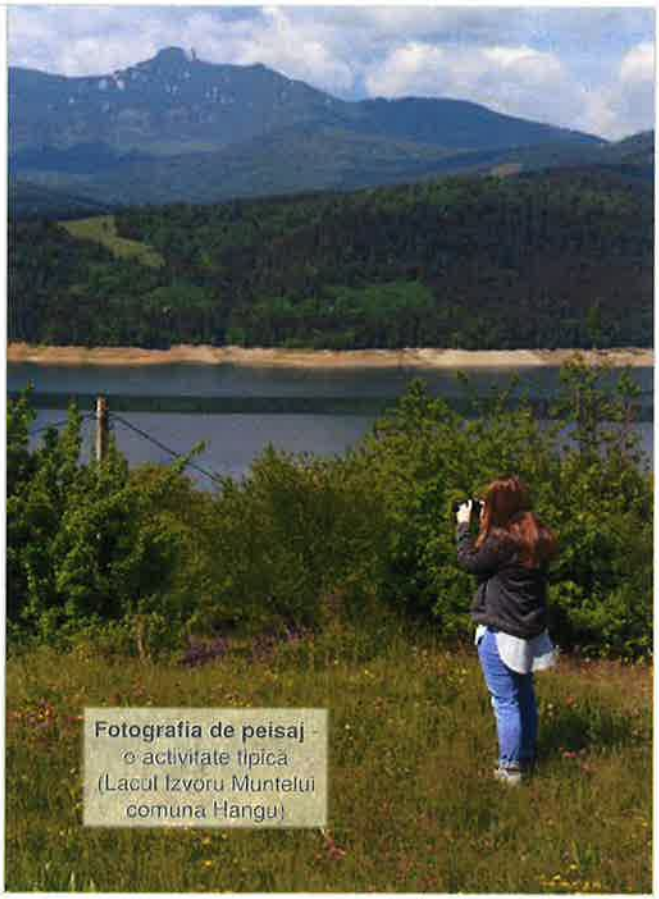

Fotografia de peisaj - o activitate tipică (Lacul Izvoru Muntelui comuna Hangu)

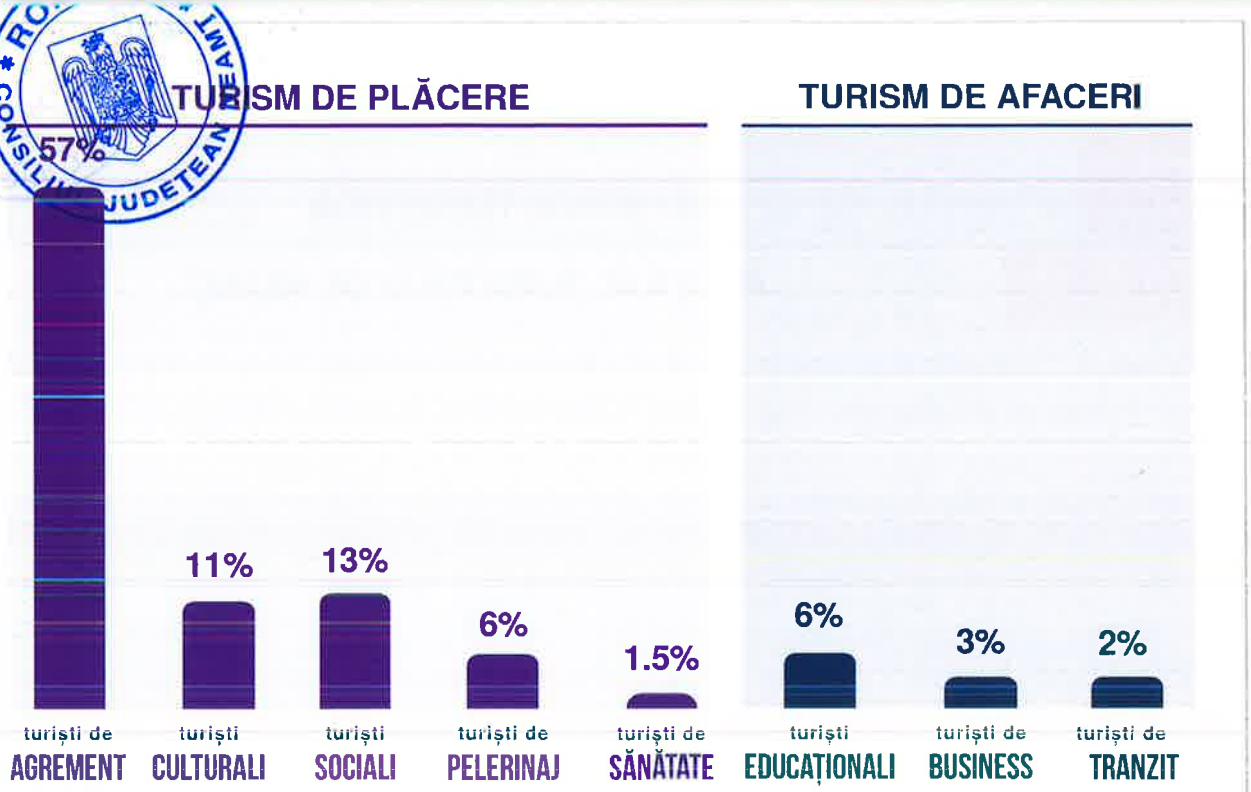

STRUCTURA TURIȘTILOR DUPĂ MOTIVAȚIE

DEFINIREA PROFILULUI TURISTULUI DE NEAMȚ

Turistul de Neamț practică în mare parte un turism de plăcere, cu activități voluntare, neconstrânse de factori externi (serviciul spre ex.), utilizând fonduri proprii, pe care le cheltuiește cu mare atenție. Motivația principală este cea de agrement (4 din 7 persoane), iar în cazul unei categorii mai restrânse cunoasterea culturii locale este pe primul loc în nevoia de a călători (1 din 7 persoane). În trei sferturi din cazuri vine cu autoturismul (din localități aflate la max. 3 ore de călătorie), mai rar cu autocarul în grup organizat (1 din 7 pers.). Petrece aproape două nopți în județ, iar șederea mai lungă este legată mai degrabă de vizitarea rudelor (nu plătește cazare, dar consumă alte produse) sau de tratamentul în Băile Bălțătești (proceduri standardizate de 10-14 zile). Turistul de Neamț cheltuiește în medie 100-200 de lei / zi de persoană (turistul de afaceri cheltuiește mai mult, între 200 și 300 de lei, însă acesta este rar observat în județ). Prietenii sau familia sunt o sursă principală de informare asupra oportunităților oferite de teritoriu, websiturile oficiale fiind rar consultate. Are în general între 25 și 45 de ani, (categoria sub 25 de ani este implicată mai ales în turismul educațional sau în vizita la rude.)

RECOMANDĂRI:

1. Stimularea achiziționării anticipate a sejururilor, pentru a evita anulările din cauze climatice, cu condiții clare privind rambursarea în cazul forței majore. Este necesară o ofertă mai mare de activități în interior, care să scadă repulsivitatea climatică a perioadei de extrasezon.

2. Stimularea creșterii duratei sejururilor plătite cu anticipație prin oferirea unui voucher de activități (muzee sau parcuri de agrement, cu reducere sau gratuite).

3. Realizarea unor complexe turistice mixte indoors/ outdoors pentru o adaptare sezonieră mai bună și conturarea unor sejururi de minimum 2-3 nopți și în perioada de extra-sezon.

4. Realizarea de campanii de marketing țintite pe tipul de turist potențial în perioada vizată și pe comportamentul specific al turistului potențial în funcție de accesibilitatea sa (distanță-timp-cost) la destinația Neamț; creșterea nivelului de încredere și de accesare a site-urilor oficiale;

5. Monitorizarea permanentă a cererii potențiale și efective (review-uri, sondaje de opinie, testimoniale) în vederea îmbunătățirii experienței turistice.

6. Prioritizarea de produse turistice specifice fiecărei categorii-țintă de turiști pentru fiecare din cele 5 zone.

MODUL DE AGREGARE AL TURISTULUI DE NEAMȚ

Tip turist Denumire de piață în engleză	Care este profilul acestora?	Unde se cazează?	Câte persoane în general?	Ce așteptări are de la destinație? (din 10)	Câți dintre aceștia vin în Neamț (total 10)?
Delegații solitari Business solos	Firma le organizează călătoria, adesea prin agenții; au puțin timp pentru a descoperi destinația, închiriază mașină, doresc pachet de relaxare inclus; accesează tururi private, vor consultanță, se alătură unor activități programate;	Hotel 4*, ultracentral, facilități incluse	1	9	1
Aventurierii în natură Nature adventurers	Sunt interesați în special de peisajele naturale, departe de civilizație, plătesc puțin pe cazare sau campează în natură, au așteptări mici, sunt foarte responsabili cu mediul;	Hostel, camping, cabană, bungalou	1-2	3	2
Exploratorii culturali Culturally curious	Organizează singuri călătoria, caută adesea la fața locului, rezervă târziu, cheltuiesc puțin, sunt interesați de cultura locală, consumă responsabil, local, transmit o imagine pozitivă a destinației, sunt promotori (in)voluntari;	Pensiune mică, hostel, gazdă, hotel de 1-2*	1-4	3	1
Familii Family connectors	Organizează călătoria singuri sau prin agenție de voiaj, preferă să stea într-un singur loc o perioadă mai lungă (mai ales în vacanțe), caută experiențe educaționale pentru copii, adesea caută structuri de închiriat integral, închiriază rulote/campingcar;	Pensiune de 3-4*, apart. de închiriat, cabane integrale	2-5	8	2
Grupul de prieteni Social Energizers	Caută plăcerea, distracția, sunt puțin interesați de cultura locală, liderul de grup devine organizator de călătorie, nu comunică cu alte grupuri, adesea caută structuri de închiriat integral sau la distanță de alte grupuri, zgomotoși, dificili, uneori nepregătiți pentru condițiile și regulile destinației;	Cabană integrală, pensiune, apartament mare	3-10	7	2
Taberele de copii Children group	Sunt organizați prin școli sau firme de profil, sunt mari consumatori de activități în aer liber, necesită animație. Protocoalele pandemiei îi va ține o perioadă separați, incluși mai ales în călătoriile de familie;	Camping, hostel, hotel, motel	10-30	5	1
Grupul organizat Touring group	Sunt organizați prin turoperatori cu mult timp în avans, uneori străini, au nevoie de ghidaj și asistență continuă din partea furnizorului pachetului, sunt interesați de cultura destinației prin ceea ce primesc de la ghid, înnoptează max. 1 noapte în Neamț. Sunt foarte atenți la calitatea serviciului, compară adesea cu alte destinații vizitate în grup.	Hotel 3-4*, Boutique, pensiune mare	15-40	8	1

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

TENDINȚELE ȘI PERSPECTIVELE

Un teritoriu atât de vast, divers și cu o paletă largă de activități turistice are nevoie de o adaptare a strategiei și a obiectivelor la tendințele actuale ale turismului mondial. Comportamentul turiștilor se modifică continuu, iar piața turistică încearcă să anticipeze aceste schimbări de atitudine pentru a oferi servicii turistice în conformitate cu așteptările turiștilor și fără a afecta calitatea mediului.

Pandemia de Covid19 a impus protocoale de sănătate, inclusiv purtarea măștii în aer liber, cu impact asupra activităților turistice.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 3 TENDINȚELE ȘI PERSPECTIVELE

B 3 1 PROVOCĂRILE PANDEMIEI ÎN 2020

Odată cu apariția pandemiei COVID-19 în 2020, industria ospitalității (parțial „HORECA") a fost printre cele mai afectate, iar revenirea la nivelul din 2019 poate dura până la 5 ani.

Pentru o anumită perioadă, turiștii se vor reorienta spre deplasări cu autoturisme personale, pe distanțe scurte și medii, vor evita utilizarea avionului sau a autocarelor turistice. De asemenea, își vor direcționa prioritățile spre un turism lent cu o preocupare spre comunitățile locale și mediul înconjurător. Se estimează că timpul de explorare a unui teritoriu va crește (va scădea tendința anterioară de „bifare" rapidă a obiectivelor), iar intensitatea acțiunilor sale va fi orientată spre o mai bună explorare și cunoaștere a locului și a comunităților.

Câteva tendințe majore caracterizează această perioadă:

PROTOCOALELE DE SIGURANȚĂ

Protocoalele impuse de autorități, pe baza recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății cuprind noi reguli atât pentru industria hotelieră (verificarea temperaturii, dezinfectarea regulată a spațiilor comune, servirea micului dejun în cameră și evitarea micului dejun continental, purtarea măștii de protecție, panourile de plexiglass la recepție etc.) cât și pentru turoperatori (limitarea la un anumit număr de participanți, locuri libere în mijloacele de transport, distanțarea de alte grupuri etc.) OMS a creat și eticheta „SafeTravels" pentru a garanta anumite destinații sigure.

STAYCATION

Localnicii devin noii „turiști", dispuși să cunoască mai bine "propria grădină" și să devină exploratori ai experiențelor turistice. Rezidenții din areale de la maximum 3-4 ore depărtare față de județul Neamț vor fi principala categorie de turiști care vor vizita arealul. De asemenea, vor fi foarte căutate structurile cu un număr mic de locuri de cazare și cu suprafețe mari pentru clienți, care prioritizează siguranța și curățenia (safe & clean).

MAI PUȚINI TURIȘTI

Cea mai mare schimbare va fi că oamenii vor călători mai puțin, dar cu un scop din ce în ce mai clar definit. Călătoriile vor avea o intenție mai clară, căutând intensitatea experienței, cu atitudini mai atente față de teritoriu și față de ei-înșiși.

DISTANȚAREA FIZICĂ („SOCIALĂ")

Noile norme determină formarea unor grupuri mai mici, compacte, familiale sau de prieteni. Se anticipează o cerere mai mare din partea turiștilor pentru unitățile de cazare cu suprafețe mari de socializare (terase, spații verzi, scuaruri), cu posibilități de distanțare socială, dar și unități de cazare de dimensiuni mici (cabane, bungalouri, vile) care să fie închiriate integral, fără a împărți spațiile publice cu persoane din alte grupuri. În același timp, cererea mai mare pentru autorulote va afecta într-o anumită măsură nivelul cheltuielilor în structurile de cazare.

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

B

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 3

TENDINȚELE ȘI PERSPECTIVELE

B 3 2

TENDINȚELE GENERALE ALE PIEȚEI TURISTICE

EXPERIENȚE TURISTICE LOCALE AUTENTICE

Turiștii de astăzi doresc să co-participe și la activitățile locale. Experiențele pot conține lecții de gătit bucate locale, participarea la dansuri populare și obiceiuri locale, prezența la marile festivaluri care pun accent pe specificul locului, închirierea de costume medievale sau tradiționale pentru sesiuni foto etc. Tranziția de la turismul clasic bazat pe vizitare, observare, contemplare la turismul experiențial (degustare de produse locale, experiențe senzoriale, ateliere interactive cu meșteri populari etc.) se poate realiza printr-o colaborare mai strânsă între actorii privați (turoperatori, agenții de turism, ghizi profesionali, structuri de cazare) și asociațiile de dezvoltare și promovare turistică, sub patronajul Consiliului Județean sau al viitoarei Organizații de Management a Destinației Neamț. Avantajele sunt acelea de implicare a comunității în elaborarea experiențelor, beneficii economice ridicate, dar și o comunicare și promovare mai bună a elementelor de unicitate a teritoriului nemțean.

TURISMUL ACTIV PENTRU TOȚI

Generațiile Z (5-24 de ani) și Y („mileniali", 24-40 ani) sunt foarte atrase de practicarea diferitelor forme de turism activ, iar teritoriul nemțean deține ingredientele necesare. Turiștii caută din ce în ce mai mult spațiu personal, natură și un ritm mai lent sau cel puțin adaptat nevoilor fiecăruia. Mulți vor căuta să exploreze destinațiile cu bicicleta, la pas sau cu caiacul. Promovarea și stimularea apariției produselor turistice active precum și crearea infrastructurilor pentru turismul activ (camping, parcări pentru autorulote, glamping, kayak (caiac), sporturi de iarnă) sunt componente importante ale obiectivelor pe termen mediu și lung ale turismului nemțean. Pârtiile de ski, rețeaua de cicloturism și MTB, paragliding sau extinderea rețelei de trasee de drumeție ușoară și trekking sunt câteva propuneri prin care turismul nemțean se poate impune pe piața turistică.

PRINCIPII & PRACTICI SUSTENABILE

Turiștii străini apreciază produsele turistice ce includ principii sustenabile. Pierderea biodiversității și schimbările climatice sunt amenințări pe termen lung mai puternice decât pandemia, iar turiștii se vor atașa de acele destinații ce adoptă măsuri și practici sustenabile. Așadar, călătorii sunt din ce în ce mai educați și îmbrățișează anumite atitudini cum ar fi consumul responsabil, reducerea deșeurilor, respect față de comunitatea locală, de cultura și patrimoniul local etc. Prin măsurile și practicile adoptate de Asociația Ținutul Zimbrului, teritoriul a primit următoarele etichete: Destinație de Excelență Eden (2009), Destinație Ecoturistică (2016), Destinație Sustenabilă (2017). Adoptarea principiilor de sustenabilitate și de către celelalte zone sau de către actori turistici individuali vor aduce beneficii clare acestora.

Nomazii digitali caută destinații cool, atractive, cu infrastructuri digitale performante, spații de co-working și grupuri de lucru dinamice, atractive.

BLEISURE & DIGITAL NOMADS

Deși conceptul de bleisure (bussiness & leisure) a prins contur în destinațiile urbane ce propun activități de relaxare pentru oamenii de afaceri, în viitorii ani se conturează tot mai clar segmentul de vizitatori de tip „nomazi digitali" care caută infrastructură specifică de lucru (spații de coworking, internet, amenajări de tip multinațională), dar mai ales activități în proximitate cu un mare accent pe sustenabilitate, experiență și forme de turism active. Vizitatorii au început să identifice acele destinații ieftine, bine conectate și cu infrastructură modernă de lucru, acestea fiind din ce în ce mai căutate în comunitățile respective. Bleisure și digital nomad vor deveni tendințe permanente într-o lume mai tehnologizată și cu un grad mai mare de mobilitate, iar județul Neamț a făcut deja un prim pas în această direcție prin implementarea Rubik Hub, un spațiu de coworking și comunitate la Piatra-Neamț.

GHIDAJUL ȘI ANIMAȚIA TURISTICĂ

Cererea pentru vacanțe cu ghidaj inclus a crescut foarte mult în ultimii ani. Turiștii caută să deprindă practicile locale și să învețe de la membrii comunității sau de la ghizi. Iar experții în turism și ghizii specialiști vor fi din ce în ce mai căutați. Crearea unei experiențe locale (gastronomie, atelier de lucru, muzică live sau safari de zimbri) are nevoie de un ghid cunoscător al locurilor cu o formare specializată pe măsură. Această tendință, de a avea ghizi pe destinații turistice, este o măsură pe care turismul nemțean trebuie să o adopte imediat. De altfel, lipsa animatorilor și a ghizilor atestați se resimte la majoritatea atracțiilor turistice. Un exemplu pozitiv îl constituie echipa de rangeri de la Parcul Natural Vânători-Neamț, aceștia având instruirea necesară pentru a cultiva respectul pentru legătura fragilă dintre om și natură. Observarea naturii într-un habitat bine conservat, la o distanță de siguranță față de zimbri și prezența rangerilor fac din această activitate una ce va deveni foarte populară.

CONSILIUL JUDEȚEAN NT ROMÂNIA

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 3 TENDINȚELE ȘI PERSPECTIVELE

B 3 3 TENDINȚELE ÎN OSPITALITATE

Atenție deosebită pentru Mileniali

Milenialii sau Generația Y (cu vârsta actuală între 24-40 ani, adică născuți între 1981 și 1996) vor reprezenta jumătate din toți turiștii interni din România până în anul 2025. Industria ospitalității va trebui să își construiască strategiile pe personalitatea și obiceiurile acestui grup demografic. Aceștia călătoresc mult, folosesc intens tehnologiile, doresc servicii personalizate și oferă feedback imediat. Hotelurile vor dori să îi mulțumească cu servicii rapide de check-in, experiențe gurmande la prețuri rezonabile și servicii personalizate. Dacă sunt satisfăcuți de serviciile primite, ei vor promova activ pe canalele social media experiențele lor, devenind astfel ambasadori ai destinației.

Explozia de tehnologie

Turiștii au devenit din ce în ce mai buni cunoscători și utilizatori ai tehnologiilor moderne, ai aplicațiilor și instrumentelor mobile specifice turismului. Industria ospitalității trebuie să aibă grijă ca oferta lor să fie actualizată permanent și intuitivă. La întâlnirile de afaceri sau în timpul conferințelor, participanții se așteaptă să existe echipamente high-tech funcționale și angajați cunoscători ai acestor tehnologii.

Cele mai căutate sau eficiente tehnologii în timpul sejurului turiștilor (mai ales în timpul pandemiei de Covid19):

a. Plata contactless;

b. Servicii de check-in automate – pentru a reduce contactul față în față cu serviciile de recepție, cu ajutorul unui cod de acces;

c. Automatizarea camerei și controlul prin voce a diferitelor funcții ale camerei;

d. Chatboturi – programe de inteligență artificială care pot simula o conversație cu un utilizator și răspunde unor nevoi de bază ale acestuia;

e. Realitatea virtuală, tururi virtuale și realitate augmentată – utilizarea acestora pentru a crea o simulare a serviciilor de ospitalitate sau o simulare a destinației.

O mai mare atenție pentru sănătate, dietă și mediu

Turiștii acordă din ce în ce mai multă atenție unor detalii de dietă sau de calitate a vieții personale. Pentru nevoile de menținere în formă, o parte din hoteluri au răspuns deja prin introducerea de centre de fitness, piscine și servicii spa, iar unele hoteluri de lux au adoptat facilități suplimentare: echipamente de purificare a aerului, spații de yoga sau echipamente sport în fiecare cameră sau dușuri cu infuzare de vitamine etc.

Ecoturismul a influențat comportamentul restaurantelor care pun accentul din ce în ce mai mult pe:

- caracterul local al ingredientelor (indicând și sursa acestora sau numele producătorului în meniuri);
- prezența preparatelor tradiționale ale zonei geografice în care se află;
- modalitatea sănătoasă de preparare;
- ingrediente proaspete („bucătăria fără congelator"), cu meniuri cât mai restrânse;

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

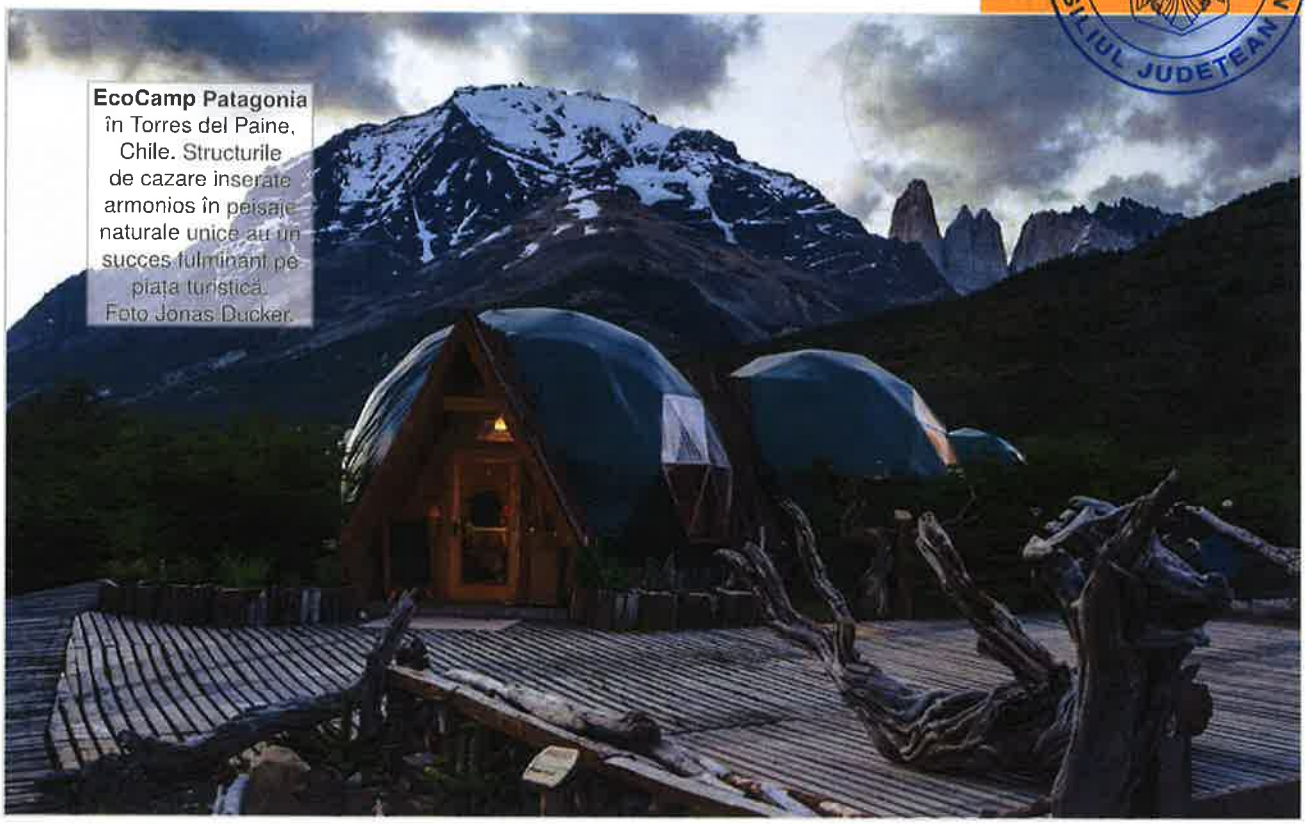

EcoCamp Patagonia în Torres del Paine, Chile. Structurile de cazare inserate armonios în peisaje naturale unice au un succes fulminant pe piața turistică. Foto Jonas Ducker.

- absența unor ingrediente nedorite (grăsimi saturate, E-uri, conservanți artificiali);
- limitarea unor ingrediente care afectează comunitățile unde acestea sunt produse (ulei de palmier, lapte de migdale, caju, avocado etc.);
- adresarea către largi categorii de clienți (mâncare fără gluten, opțiuni vegan sau vegan crud);
- grija față de mediul înconjurător (apa fără plastic, compostul propriu, reducerea deșeurilor etc.).

Reconversia angajaților din industria ospitalității

Odată cu tehnologizarea și automatizarea serviciilor de recepție, apar noi misiuni în ospitalitate, adesea prin respecializarea personalului existent: oferirea de consultanță (concierge), personalizarea serviciilor turistice, eficientizarea acțiunilor de promovare. Mai mult, hotelurile devin promotoare ale destinației, asociindu-și imaginea proprie cu cea a destinației în timpul campaniilor de promovare.

Personalizarea serviciilor

Nevoia de personalizare continuă a serviciilor turistice este o altă tendință actuală. Vizitatorii își doresc din ce în ce mai mult să fie tratați ca indivizi unici și nu doar precum un client anonim. Hotelurile sunt mai atente în a oferi servicii personalizate clienților (mai ales celor fideli), iar unele gândesc strategia de atragere a clienților bazându-se pe informațiile din aplicațiile online de cazări. Astfel, clientul poate asculta muzica preferată sau este întâmpinat cu mesaje de bun-venit în limba sa maternă.

Glamping, ecolodge și structuri închiriate unitar

Glampingul (sau „glamorous camping" adică campingul de lux) a influențat decisiv industria ospitalității în ultimii ani. Tendința a fost generată de o creștere a nevoii oamenilor de relaționare cu natura într-un mod sigur și plăcut. Pe lângă poziționarea campingului în zone unice, cu priveliști care-ți „taie răsuflarea", structurile propun iurte, domuri, pavilioane care prezintă facilități de lux: saltele ergonomice, băi private, aer condiționat, dispozitive de îndepărtat insectele etc.

În același timp a crescut importanța cazării în structuri de primire ecologice, de mici dimensiuni, dar echipate corespunzător (influențate și de tendința „tiny house" / case minuscule), bungalouri etc.

Pandemia de Covid-19 a crescut nevoile de distanțare, iar unele structuri de cazare, de dimensiuni mici și medii, tind să fie închiriate integral, ceea ce duce la creșterea importanței grupurilor, a familiilor.

Cardurile și voucherele de vacanță (România)

Din 2018, angajații din sistemul public primesc bonus vouchere de vacanță, iar angajatorii din sistemul privat pot opta pentru achiziționarea acestora pentru proprii angajați. Utilizarea lor strict în interiorul României a crescut apetitul pentru descoperirea unor noi locuri, mai puțin cunoscute și mai puțin aglomerate. Structurile de cazare care au acceptat plata cu aceste tichete au beneficiat din plin și au fost ferite de criza Covid-19.

B

B 4

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

COMPETIȚIA TURISTICĂ

DEFINIREA COMPETIȚIEI TURISTICE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Județul Neamț prezintă caracteristici similare multor județe carpatice. Dispunerea reliefului în trepte de la munte la podiș, prezența unui municipiu reședință de județ de talie medie (între 50-100.000 de locuitori), contextul socio-uman, accesibilitatea la rețelele de transport și distanța față de capitală și de centrele urbane mari, importanța atracțiilor religioase, istorice și naturale sunt caracteristici care se regăsesc într-o proporție ridicată în județele Suceava, Harghita, Maramureș și Hunedoara. Cu ultimele trei județe se aseamănă și prin faptul că numele județului reprezintă la bază un teritoriu mai mic, identitar, distinct de cel al reședinței de județ. Pentru a avea un grad ridicat de comparabilitate, aceste județe vor fi în continuare instrumentate drept teritorii concurente județului Neamț (deși Harghita se distinge prin relația pe care o are cu piața turistică din Ungaria).

Județul Neamț nu are o poziționare clară în mintea turiștilor internaționali potențiali, de aceea nu putem vorbi despre o concurență reală la acest nivel. Însă, pentru turiștii din Republica Moldova, județul Neamț poate fi pe lista de opțiuni alături de regiunile Cernăuți și Ivano-Frankivsk din vestul Ucrainei, acestea din urmă având o ofertă turistică ușor mai mare, însă aflate ceva mai departe de capitala Chișinău. Aceste considerații trebuie luate în calcul atunci când Neamțul își va canaliza eforturile de a se poziționa pe piața din Rep. Moldova.

PARTICULARITĂȚI ALE CERERII TURISTICE

Județul Suceava, cu avantajul asocierii cu brandul turistic „Bucovina", este singurul competitor ce se distanțează în capacitatea de atragere a turiștilor (figura „Evoluția sosirilor turistice" dreapta sus). Județul Neamț și-a păstrat a doua poziție în ierarhia evoluției sosirilor până în anul 2018 când județul Maramureș a înregistrat un număr de sosiri turistice oficiale ușor mai mare. Se observă, de altfel, un ritm susținut de creștere a celorlalte județe.

Sejurul mediu exprimă într-o manieră sintetică capacitatea destinațiilor de a menține turiștii, dar și tendințele generale ale dinamicii sejurului la nivel național. Județele Neamț și Maramureș sunt cele mai dezavantajate în această privință, cu cel mai mic sejur mediu, de 1,85 zile, în 2019 (figura „Evoluția sejurului turistic", dreapta jos) dintre județele concurente observate. De altfel, pe parcursul întregii perioade analizate, Neamțul a fost cel mai afectat din acest punct de vedere, întrucât nu deține stațiuni balneare solide (cu excepția Băltățești) care să pună pe piață sejururi medii și lungi. Pe de altă parte, deși aflate pe poziții superioare, județele Harghita, Hunedoara și Suceava au înregistrat la rândul lor o scădere considerabilă a numărului mediu de zile petrecute de un turist la destinație, pe fondul fragmentării mari a sejururilor realizate de turiști de-a lungul unui an.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

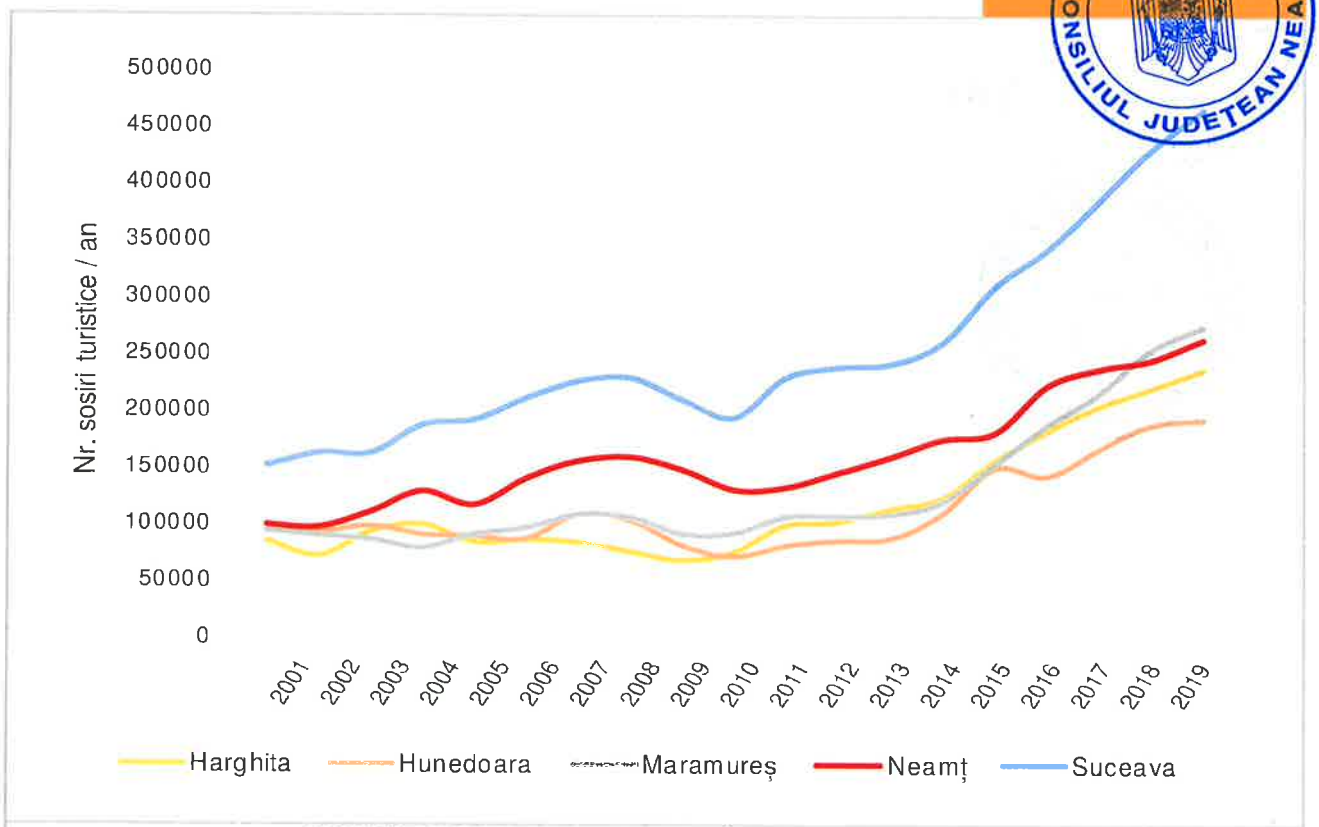

EVOLUȚIA SOSIRILOR TURISTICE ANUALE ÎN JUDEȚELE CONCURENTE

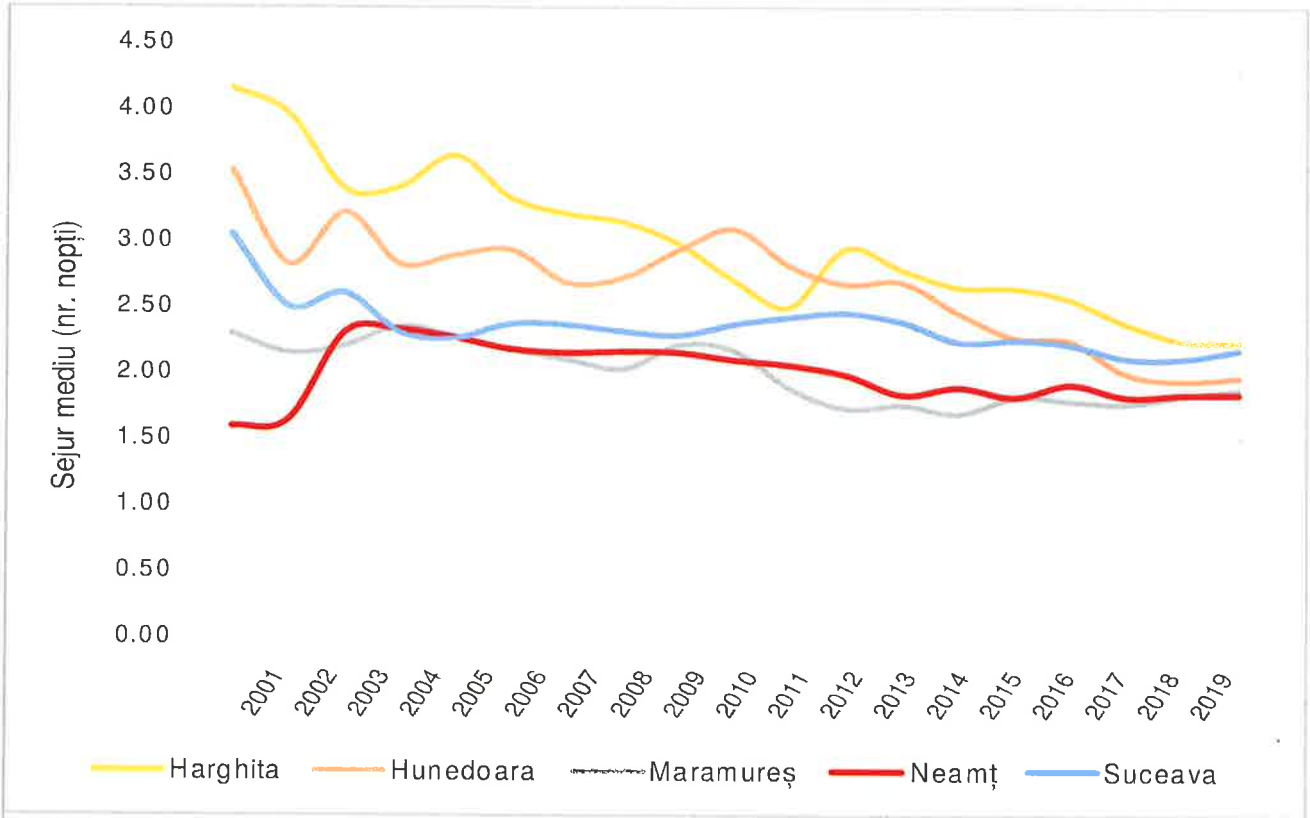

EVOLUȚIA SEJURULUI TURISTIC MEDIU ÎN JUDEȚELE CONCURENTE

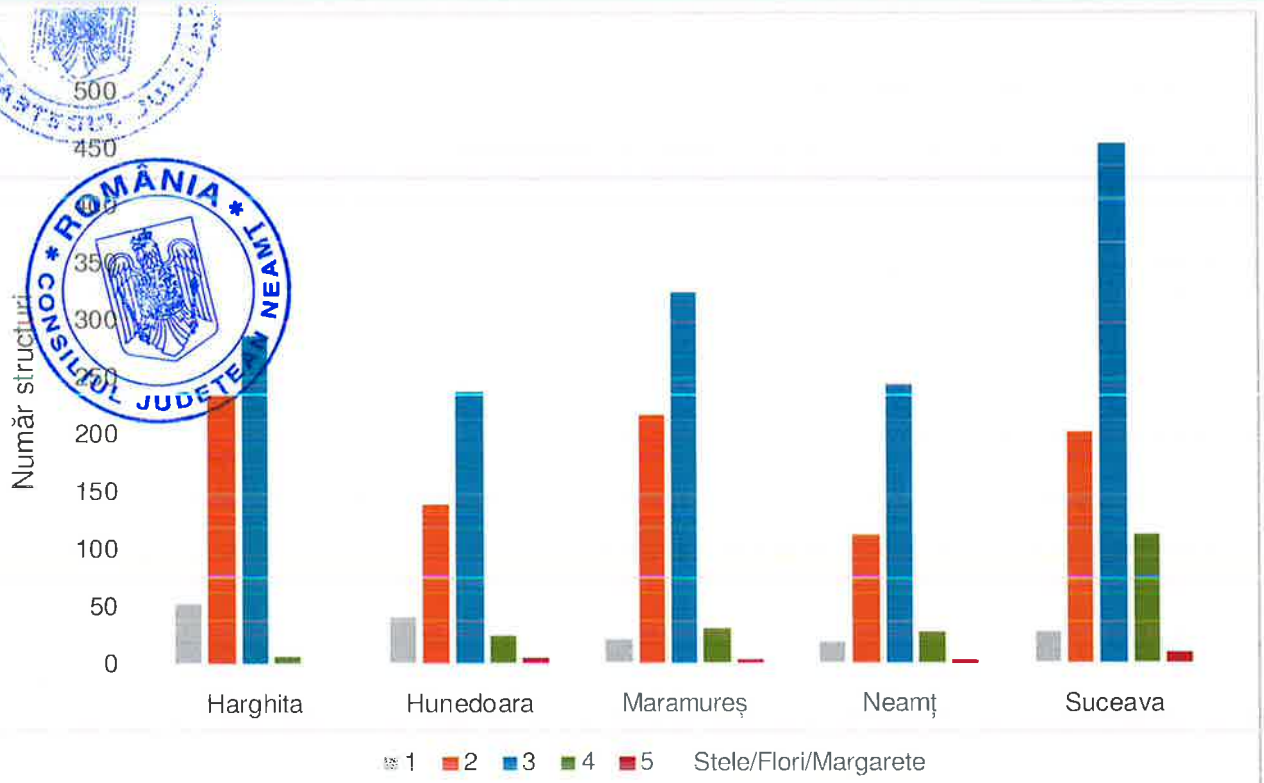

PONDEREA PE CATEGORII DE CLASIFICARE A STRUCTURILOR DE CAZARE DIN JUDEȚELE CONCURENTE (2009, INSSE)

TENDINȚE ALE OFERTEI DE CAZARE CONCURENTE

Județul Neamț a cunoscut o dezvoltare semnificativă a **ofertei de cazare** pe parcursul ultimilor 20 de ani. Trendul s-a simțit mai ales la nivelul numărului de structuri de cazare, adesea de dimensiuni mici și medii. Județele Suceava și Harghita prezintă o dezvoltare mai pronunțată a ofertei de cazare decât Neamț pentru aceeași perioadă. Această creștere prezintă o traiectorie instabilă în cazul județului Harghita, care poate indica anumite probleme în sectorul construcțiilor. Județele Maramureș și Hunedoara au atins în 2019 același nivel al ofertei turistice ca județul Neamț, însă județul Hunedora se remarcă printr-o creștere accentuată în perioada 2016-2019.

În privința **clasificării structurilor de cazare,** cele mai multe unități în toate cele cinci județe sunt încadrate la 3 și 2 stele/flori/margarete. De altfel, profilul județelor Neamț, Hunedoara și Maramureș este foarte asemănător (cu diferența că există 3 structuri de 5 stele în Hunedoara față de 1 structură de 5 stele în Neamț și Maramureș). Suceava are avantajul unei diversități mai mari de structuri clasificate, cu un număr considerabil al structurilor încadrate la 4 stele/flori (peste 100), care sunt cele mai bine cotate pe piață actualmente și cu 7 structuri de 5 stele. La polul opus, Harghita, nu deține structuri de 5 stele și prezintă doar 6 unități de 4 stele/flori.

În privința **tipurilor de structuri de cazare**, județul Neamț se remarcă printr-o anumită diversitate, cu o predominanță a pensiunilor agroturistice.

Bungalourile individualizează județul Neamț față de celelalte județe, prin cel mai mare număr de astfel de structuri (34). Pe de altă parte, județul Hunedoara este cel care prezintă cea mai echilibrată distribuție a tipurilor de structuri, cu valori aproximativ egale pentru patru tipuri de structuri prezente: pensiuni turistice, pensiuni agroturistice, vile turistice și cabane turistice.

O trăsătură comună pentru toate județele este predominanța pensiunilor agroturistice (excepție făcând Hunedoara, unde domină cabanele). Acest aspect indică o tendință de dezvoltare pronunțată a turismului rural în toate aceste județe. Pe de altă parte, o diferență cu precădere în dezavantajul județului Neamț se remarcă în numărul de hoteluri, Neamț deținând cel mai mic număr, de 16 hoteluri, o diferență remarcabilă cu precădere față de județul vecin, Suceava, cu 49 de hoteluri.

În concluzie, județul Neamț nu prezintă un dezavantaj semnificativ în privința calității serviciilor de cazare față de celelalte județe (cu excepția județului Suceava), dar necesită cu siguranță o diversificare a structurilor de cazare în direcția oferirii mai multor opțiuni de cazare din categoria de lux. Astfel, s-ar viza o categorie de turiști care pot aduce un avantaj competitiv considerabil județului Neamț, față de competitorii analizați, dar și în context național mai larg.

Case tradiționale autentice convertite în structură de cazare (Pensiunea „La Roată") în orașul Gura Humorului, județul Suceava, un exemplu de urmat și pentru viitoarele inițiative din județul Neamț.

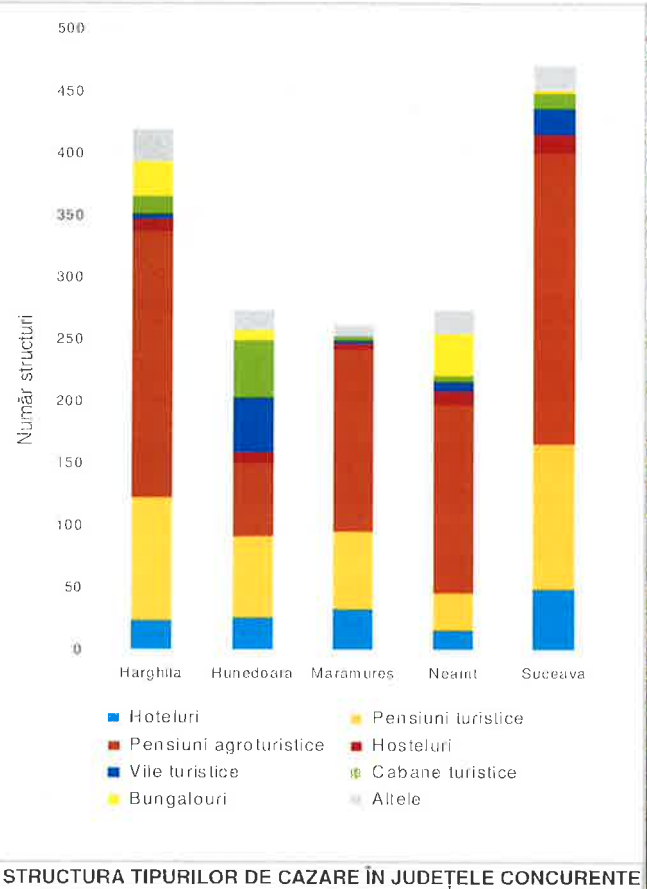

STRUCTURA TIPURILOR DE CAZARE ÎN JUDEȚELE CONCURENTE

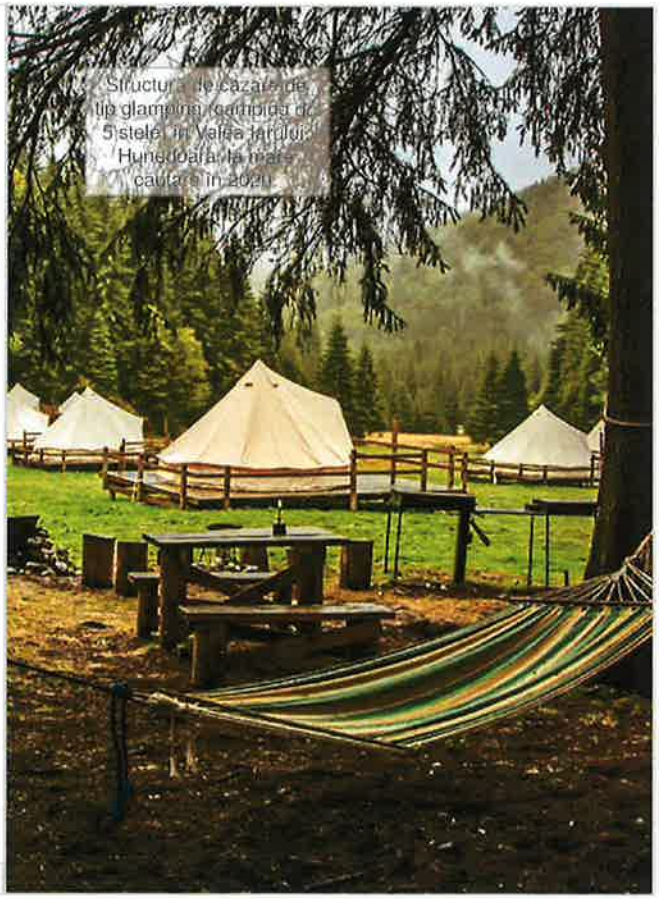

Structură de cazare de tip glamping, compusă din 5 stele în Valea Jaleșului, Hunedoara, la mare căutare în 2020.

B

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 5

CADRUL POLITICILOR ACTUALE

Master Planul de Turism al județului Neamț (MPT-NT) se poziționează la intersecția unei serii vaste de documente de planificare strategică, atât de la scări spațiale superioare (regiunea, România, Uniunea Europeană), cât și de la scări spațiale inferioare, adică Unitatea Administrativ-Teritorială de Bază (figura din dreapta sus). În ceea ce privește joncțiunea cu aceste documente, MPT-NT vizează, pe de o parte, adaptarea acelor obiective strategice din documentele de la scări superioare (național, regional) la nevoile de dezvoltare durabilă a turismului în județul Neamț iar, pe de altă parte, creionarea unor obiective specifice (direcții strategice) clare, care să fie ulterior integrate în viitoarele documente de planificare de la scară locală.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Nivel	Documente generale (turismul abordat indirect)	Documente centrate pe turism (turismul abordat direct)
European	Legea 389/2006 - Convenția Carpatica	Cadrul politic pentru turismul european (Comisia Europeană)
Național	Legea muntelui (197/2018) Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a Carpaților Planul de Amenajarea Teritoriului Național - Secțiunea VII - Turismul	Legea Turismului (OG 58/1998, Legea 275/2018) Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2018-2030 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului Balnear Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România 2016-2020 Master Planul pentru Dezvoltarea Turistică a României 2007-2026
Regional	Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est	Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2017-2023
Județean	Strategia de Dezvoltare a Județului Neamț →	MASTER PLANUL DE TURISM AL JUDEȚULUI NEAMȚ 2020 - 2030
Intercomunal Local	Strategii de Dezvoltare ale GAL-urilor Strategii de dezvoltare locală	HCL-uri uri cu rol în dezvoltarea turismului

DOCUMENTE STRATEGICE EXISTENTE ÎN TURISM ȘI ÎN DOMENII CONEXE

DOCUMENTELE STRATEGICE LA NIVEL SUPERIOR

NIVELUL NAȚIONAL

MPT-NT este elaborat în conformitate cu prevederile documentelor legislative și strategice de la scările spațiale superioare. O sinteză a elementelor-cheie din aceste documente cu relevanță pentru MPT-NT se regăsește în Anexa 5.

Legea nr. 389/2006, pentru ratificarea Convenţiei-cadru privind protecţia şi dezvoltarea durabilă a Carpaţilor abordează turismul în cadrul Art. 9, prin două componente : promovarea turismului durabil și cooperarea transfrontalieră în domeniul turismului.

Legea muntelui (nr.197/2018) face referire la activitățile de turism desfășurate în zona Montană, prin intermediul a 3 alineate (al. 10, al.12, al.15, Anexa 5). Această lege prezintă turismul ca pe unul din principalele motoare ale economiei montane non-agricole și face referire la turism montan, agroturism și ecoturism, ca forme de turism specifice acestei zone. Alineatele 2-7 menționează o serie de atribuții concrete care le revin autorităților publice centrale sau locale: realizarea de infrastructuri turistice și de agrement, finanțarea activităților de promovare, acordarea unor terenuri publice operatorilor privați din turism pentru realizarea de activități specifice, furnizarea materialului lemnos către 2 categorii de beneficiari (tineri din zona montană care doresc construirea unor pensiuni turistice și persoane atestate ca meșteșugar artizan).

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a Carpaților propune patru obiective strategice de dezvoltare, dintre care două fac referire la turism sau activități conexe acestuia: **creșterea atractivității Carpaților și stabilizarea populației montane**, care prevede, printre altele, încurajarea diversificării activităților economice în zona montană și revitalizarea turismului montan prin modernizarea infrastructurii specifice în vederea dezvoltării și promovării potențialului natural și cultural din zona montană și **conservarea și valorificarea resurselor culturale**, care vizează protejarea, promovarea și menținerea vie a patrimoniului imaterial și a creației contemporane, precum și a patrimoniului cultural material.

Master Planul Național de Turism 2007-2026 propune un pachet amplu de obiective și acțiuni concrete pentru atingerea obiectivului general de „a confirma România ca o destinație turistică de succes prin identificarea mijloacelor prin care nevoile pieței pot fi adaptate produselor şi serviciilor de calitate precum şi optimizarea potențialului pieței". Măsurile concrete sunt sintetizate astfel:

- Structurile instituționale ale sectorului public ce beneficiază de personal profesionist şi de resurse corespunzătoare trebuie să lucreze în parteneriat cu asociațiile din sectorul privat;
- Este necesară cercetarea pieţelor, segmentelor, clienților şi a canalelor de comunicație;
- Planificarea integrată a turismului care va duce

la modernizarea, dezvoltarea și prezentarea produselor turistice pentru a veni în întâmpinarea cerințelor și așteptărilor clientelei;

- Educație și instruire pentru a asigura industriei la toate nivelurile personal orientat către client, profesionist și cu aptitudini corespunzătoare;

- Marketing orientat pentru a stabili locul României ca destinație preferată.

De asemenea, acest master plan identifică componentele din sistemul turistic care trebuie luate în considerare pentru investiții; aceste componente au fost integrate și în analiza elaborată în cadrul MPT-NT: City-break-uri, Tururi și geoturism, Turism balnear, Turism activ și turism de tineret, Turism cultural, Turism de afaceri, Turism rural și ecoturism, Educație și pregătire în turism, Cazare, Atracții, Transport, Informare turistică, Marketingul destinațiilor, Controlul calității, Planificare, Mediu, Cadrul juridic, Promovarea investițiilor și servicii de consultanță.

Pe de altă parte, în acest document, regiunile turistice definite la nivel național sunt: Litoralul Mării Negre, Delta Dunării, București, Transilvania, Bucovina, Maramureș. Zona Neamțului (sau o arie mai largă din care aceasta să facă parte, precum Carpați sau Moldova) este așadar exclusă, iar una din ambițiile MPT-NT este aceea de a introduce Neamțul în acest top al destinațiilor naționale.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2018-2030, operaționalizează în contextul României, cele 17 obiective ale dezvoltării durabile, definite la nivel internațional. 6 dintre acestea vizează direct sau indirect sectorul turism (extrase în Anexa 5). În cadrul obiectivului nr. 8 Muncă decentă și creștere economică, turismul este menționat în mod explicit, fiind considerat unul din motoarele de creștere economică a României. Astfel, una dintre cele 5 ținte prevăzute pentru anul 2030 este: Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică.

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România 2016-2020 oferă un cadru amplu pentru formularea politicilor locale de turism în județul Neamț, având în vedere prezența destinației ecoturistice Ținutul Zimbrului, precum și potențialul ridicat al județului pentru activități ecoturistice. Documentul cuprinde 5 domenii de acțiune:

1. Cadrul instituțional și asociativ
2. Infrastructura turistică și amenajarea teritoriului
3. Educație și conștientizare
4. Dezvoltarea resurselor umane
5. Dezvoltarea afacerilor și dezvoltarea locală
6. Conservarea naturii și protecția mediului
7. Marketing și promovare

Dintre măsurile propuse de acest document, o parte au fost preluate și în MPT-NT: Realizarea unor ghiduri și a unor reglementări de urbanism pentru prezervarea arhitecturii tradiționale; Stimularea populației și a micilor afaceri locale pentru dezvoltarea unor produse ecoturistice de calitate; Valorificarea obiceiurilor tradiționale ca formă de conservare și perpetuare a culturii și identității locale; Stimularea micilor întreprinzători să dezvolte servicii de agrement, cazare și alimentație; Realizarea brandului destinației.

O descriere completă a acțiunilor propuse pentru fiecare domeniu de acțiune se găsește în Anexa nr 5.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului Balnear (adoptată în 2019) identifică 3 poziționări posibile la nivel național: turismul balnear verde, turismul balnear medical și turismul balnear anti-îmbătrânire. Prima opțiune, viabilă și pentru județul Neamț, presupune că „dezvoltarea sectorului balnear ar trebui să fie «gândită» împreună cu cea a ecoturismului, prin crearea de produse comune care să utilizeze elementul natural pentru cură și relaxare și elementele de cură și terapiile asociate pentru a potența oferta eco-turistică." Județul Neamț poate dinamiza stațiunile balneoclimaterice Oglinzi, Bălțătești și Negulești, elaborând, după etapa de reabilitare fizică a acestora, o serie de produse turistice inovatoare, care să combine activități de turism balnear cu activități în natură.

Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2018-2030 este un document recent, în curs de finalizare și aprobare, fiind disponibil doar volumul 1, corespunzător analizei situației actuale a turismului în România. Acesta se încheie cu un diagnostic și cu o serie de recomandări aplicabile și la județul Neamț:

- Colectarea și monitorizarea mai susținută a fenomenului turistic
- Dialog corespunzător public-public și public-privat
- Atenție pentru infrastructura care conectează locurile turistice, reabilitarea fațadelor clădirilor, revitalizarea centrelor urbane, extinderea zonelor pietonale etc.
- Conservarea arhitecturii tradiționale, a peisajelor naturale, oprirea construcțiilor necontrolate, educarea antreprenorilor imobiliari etc.
- Susținerea inițiativelor și IMM-urilor
- Susținerea turismului balnear ecologic, oportunitatea stațiunilor balneare românești pe piața europeană
- Produse turistice mai bune (digitalizare, comunicare în limbi străine, tururi ghidate, calitatea serviciilor mai bună etc.)
- Adaptarea ariilor naturale protejate la necesitățile turistice, deschiderea către trasee fotografice tematice, observatoare de natură.
- Politici susținute de cicloturism, drumuri verzi locale.
- Dezvoltarea unei rețele funcționale de Organizații de Management a Destinațiilor
- Reinventarea Centrelor de Informare turistică

NIVELUL REGIONAL

La nivelul regiunii, există **Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est (PRAT-NE) 2017-2023** care propune 5 direcții strategice pentru dezvoltarea turismului în regiune:

1.Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice;

2.Dezvoltarea produselor turistice;

3.Promovarea turistică;

4.Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic;

5.Susținerea dezvoltării turismului durabil;

Aceste direcții sunt detaliate în Anexa 5.

În ceea ce privește formele de turism recomandate la nivel regional ca fiind relevante pentru elaborarea produselor turistice, acestea sunt:

1.tururi culturale;

2.city-break;

3.sănătate și wellness;

4.turism activ;

5.ecoturism;

6.evenimente și festivaluri;

7.turism de afaceri și conferințe;

8.turism gastronomic-oenologic.

De asemenea, direcția nr. 5, în care se pune accent pe componenta durabilă a turismului, reprezintă o componentă de referință și în cadrul MPT-NT. Aici sunt propuse o serie de măsuri specifice:

- obținerea de către structurile de cazare turistică a „etichetelor verzi" în vederea adoptării de diverse practici „verzi" (mâncare locală organică, folosirea surselor de energie regenerabilă, reciclare etc.);
- implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice;
- dezvoltarea activităților de educație ecologică asupra atractivității destinațiilor turistice, în raport cu efectele distrugerilor mediului înconjurător;
- protejarea, reabilitarea și dezvoltarea creativă a peisajelor culturale.

În final, turismul reprezintă un sector de specializare inteligentă la nivelul regiunii prin:

- dispozitive mobile, calculatoare și tehnologia informației - soluții IT&C pentru turism (cazare, închiriere vehicule, tur-operatori, restaurante, agenții de turism și managementul destinației turistice) – rezervări prin soluții ERP, portale web;
- new media - industrii creative și culturale - marketing și promovare creativă;
- medicină-bioinginerie - recuperare medicală, balneo-/ fizio-/ kinetoterapie, nutriție și dietetică;
- agro-Food - slow-food, alimentație sănătoasă;
- biosfera – valorificarea potențialului turistic al parcurilor și rezervațiilor naturale de la Vânători-Neamț, Ceahlău, Rarău, al râurilor Bistrița, Moldova, Siret, Prut, al lacurilor de acumulare Izvoru Muntelui și Stânca-Costești.

NIVELUL JUDEȚEAN

La nivel județean, turismul este considerat un sector important al economiei, acesta fiind singurul sector economic care beneficiază de un obiectiv strategic dedicat (din totalul de 6 obiective) în cadrul **Strategiei de Dezvoltare a Județului Neamț 2014-2020** În cadrul acestui obiectiv strategic, sunt incluse 4 obiective specifice turismului, cu o serie de măsuri aferente:

5.1.Sprijinirea și dezvoltarea antreprenoriatului în domeniul turismului;

5.1.1.Dezvoltarea de incubatoare pentru agroturism în județul Neamț;

5.1.2.Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în domeniul turistic;

5.2.Dezvoltarea de produse turistice integrate și introducerea lor pe piață;

5.2.1.Dezvoltarea infrastructurii și echipamentelor turistice pentru crearea de produse competitive;

5.2.2.Dezvoltarea marketingului turistic al județului Neamț

5.2.3.Dezvoltarea activității Asociației de turism Neamț – structură asociativă public privată/publică/privată;

5.2.4.Organizarea unor evenimente cheie culturale, folclorice, sportive și artistice;

5.3.Conservarea, protejarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural al județului Neamț;

5.3.1.Reabilitarea patrimoniului natural și cultural de pe teritoriul județului Neamț și valorificarea lui turistică;

5.4.Dezvoltarea accesibilității durabile a atracțiilor turistice din județul Neamț;

5.4.1.Studierea posibilității de realizare de trasee verzi (greenways) în zonele de atractivitate turistică;

MPT-NT vine să completeze și să opereționalizeze această direcție de dezvoltare exprimată la nivelul economiei județene.

DOCUMENTELE STRATEGICE LA NIVEL INFERIOR JUDEȚULUI

NIVELUL INTERCOMUNAL

La nivelul Strategiilor de Dezvoltare Locală (intercomunală) ale GAL-urilor din județ, turismul ocupă un loc secundar, prin prezența redusă atât a măsurilor, cât și a investițiilor în turism. Asociațiile de GAL-uri urmăresc mai degrabă obiectivele Politicii Agricole Comune ale UE, ale programului LEADER și ale PNDR / Planului Național de Dezvoltare Rurală, cu accent pe dezvoltarea agriculturii și creșterii animalelor, crearea de locuri de muncă, gestionarea durabilă a resurselor. Scopul declarat al acestora este de a reduce dezechilibrele economice și sociale și disparitățile rural-urban.

Există 3 proiecte aprobate care privesc și sectorul turistic, dar nu au fost încă implementate (tabel pagina 124).

NUME GAL	PROIECTE APROBATE TURISM	OBSERVAȚII
Asociația GAL Ținutul Zimbrilor	Biodiversitatea - Comoara din Ținutul Zimbrilor	Nu există o măsură individuală pentru turism în SDL, însă turismul este inclus parțial în cadrul a două măsuri: M3.1 Conservarea protecția si menținerea biodiversității și M4.4 Dezvoltare Sate viabile prin inovare socială
Asociația Drumurile Bistriței	-	Încă sunt deschise apelurile de selecție pentru anul 2020 pentru măsura M6 / 6B Conservarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural pentru dezvoltarea teritoriului GAL
Asociația Ținutul Răzeșilor	Transformarea, reabilitarea și dotarea unei gospodării în centrul de promovare a meșteșugurilor tradiționale în sat Ștefan cel Mare, comuna Ștefan cel Mare, județul Neamț	În SDL există o măsură pentru turism M 6 / 6B Dezvoltarea teritoriului GAL prin conservarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural
Asociația „GAL Podișul de Nord al Bârladului"	-	Nu există o măsură individuală pentru turism în SDL.
Asociația Grupul de Acțiune Locală Elisabeta Doamna	-	Nu există o măsură individuală pentru turism în SDL.
Asociația Grupul de Acțiune Locală Ceahlău	Legende animate - legendele Ceahlăului transmise tinerilor prin metode interactive	În SDL există o măsură pentru turism M 5/6B Dezvoltarea şi promovarea sectorului turistic şi protejarea moştenirii naturale, culturale şi istorice din spaţiul LEADER a GAL Ceahlău, în vederea realizării unei dezvoltări durabile a teritoriului

NIVELUL LOCAL

Turismul este o prioritate strategică și în cadrul strategiilor locale de la nivelul principalelor orașe ale județului, el apărând în toate cele 3 cazuri, încă din viziunea de dezvoltare expusă, pe care o sintetizăm aici:

Piatra-Neamț – un oraș al soluțiilor ecologice. având ca principal motor al dezvoltării în această direcţie exploatarea potenţialului turistic, devenind un oraş în care este plăcut să locuieşti, să faci afaceri şi turism.

Municipiul Roman va redeveni, la orizontul anului 2027, un centru polarizator al Văii Siretului, principala axa de dezvoltare a Moldovei, o comunitate urbană solidă și cosmopolită, atractivă pentru locuitori, întreprinzători și turiști, cu o infrastructură modernă, o economie durabilă și o administrație publică locală eficientă și orientată către nevoile cetățenilor. Sloganul adoptat: Toate drumurile trec prin Roman.

Orașul **Târgu-Neamț** va oferi locuitorilor săi condiții de trai ridicate prin creșterea accesului la servicii publice moderne, dezvoltarea economică a orașului și dezvoltarea sectorului turistic într-un cadru natural lipsit de poluare și durabil.

În cazul municipiului **Piatra-Neamț**, SIDU 2014-2020 dedică unul din cele 4 obiective strategice dezvoltării turismului, care se sprijină pe 3 direcții de acțiune, fiecare cuprinzând proiecte concrete (măsuri și investiții): dezvoltarea infrastructurii turistice, dezvoltarea ofertei de agrement și dezvoltarea componentei de promovare şi marketing turistic a municipiului.

SIDU Municipiului **Roman** 2014-2020 dedică de asemenea unul din cele 9 obiective strategice sectorului turism, propunând proiecte care se referă la valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și religios și crearea / modernizarea infrastructurii specifice de turism, însă acestea se limitează la zona hard și se suprapun puternic cu zona de reabilitare a patrimoniului, excluzând activități de promovare, de creștere a cooperării între actorii din turism etc.

Strategia de dezvoltare economico-socială a orașului **Târgu-Neamț** alocă turismului unul din cele 4 obiective, acesta cuprinzând 6 obiective specifice: Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spaţiilor publice, Crearea facilităţilor de agrement și petrecerea timpului liber, Revitalizarea activității culturale a orașului, Dezvoltarea infrastructurii turistice, Creșterea siguranței locuitorilor și turiștilor, Promovarea zonei Târgu Neamţ în scop turistic. Proiectul Ecoturism în Ținutul Zimbrului, realizat de Asociația Ținutul Zimbrului, cu sprijinul Fundației Româno-Americane, constituie un exemplu de bune practici la nivel național, care a permis creșterea cooperării locale între actorii din turism.

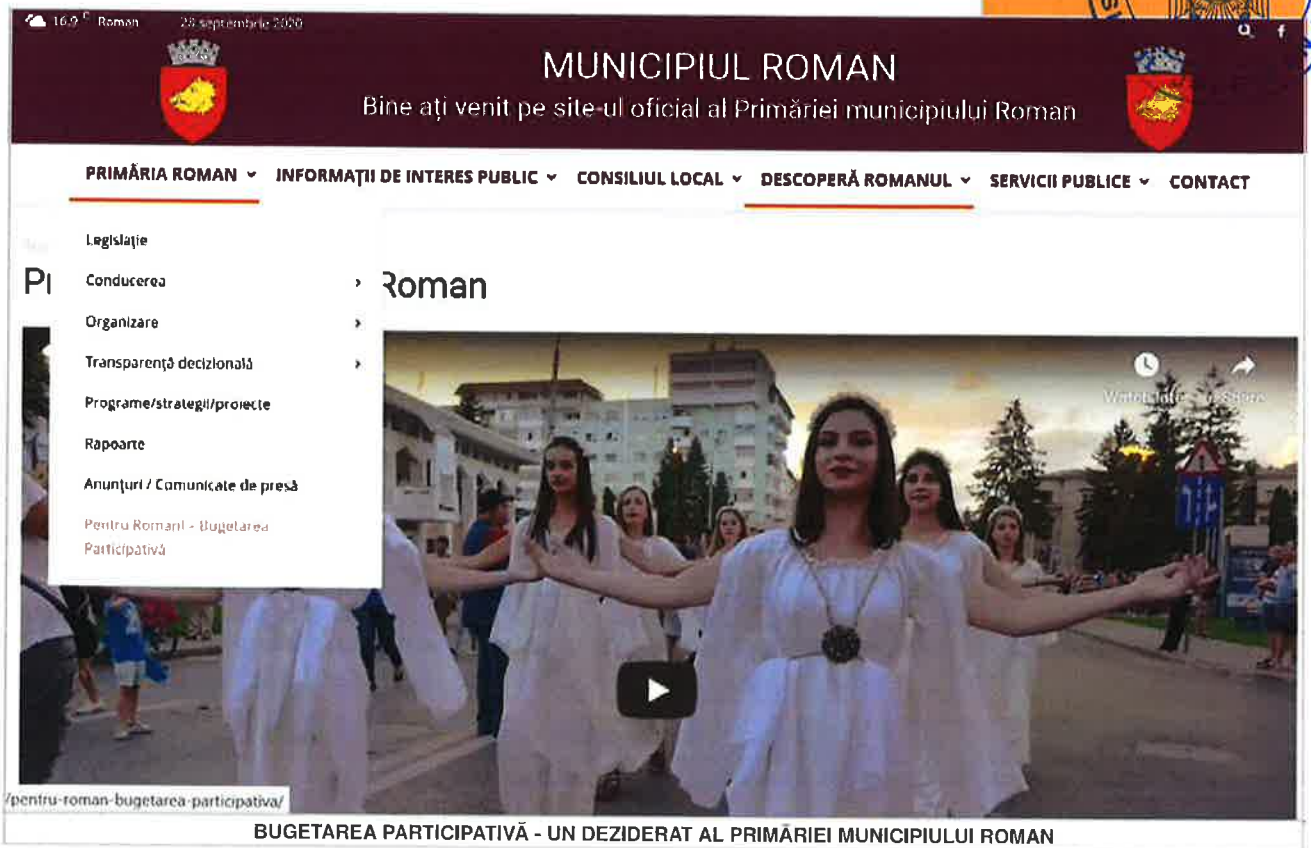

BUGETAREA PARTICIPATIVĂ - UN DEZIDERAT AL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ROMAN

CONCLUZII

- Elaborarea MPT-NT răspunde unei **necesități stringente de dezvoltare** a sectorului turistic la nivelul județului Neamț, necesitate identificată la nivel național, regional și județean.

- O serie de direcții majore de lucru, precum infrastructura turistică, produsele turistice, promovarea turistică, conștientizarea și educarea resursei umane și a populației locale, dezvoltarea durabilă a turismului transpar în totalitatea documentelor analizate, de unde necesitatea includerii lor în MPT-NT.

- Legea Turismului, neadoptată încă, aduce cu sine o descentralizare a gestiunii infrastructurilor și structurilor turistice, dar și o implicare mai mare a autorităților publice în dezvoltarea turismului, ceea ce justifică, încă o dată, necesitatea coordonării acțiunii la nivel județean prin intermediul unui master plan.

- Se observă un clivaj important între cele 5 zone în privința politicilor turistice: dacă în zonele turistice Piatra, Roman și Târgu o parte din strategiile locale identifică turismul ca fiind un sector strategic și propun măsuri în consecință, în zona montană, adică zonele Bicaz și Ceahlău, acesta este foarte puțin abordat. Astfel, master planul trebuie să corecteze aceste decalaje prin acțiuni la nivel suprastructural și infrastructural.

RECOMANDĂRI

1. Există un cadru legislativ care permite, mai ales în zona montană (Legea Muntelui), implicarea directă și considerabilă a autorităților locale în dezvoltarea turismului și a cărui valorificare mai intensă ar fi oportună;

2. Strategiile de Dezvoltare Locală de la nivelul GAL-urilor ar trebui să includă diversificarea economiilor rurale prin dezvoltarea sectorului turistic;

3. Autoritățile publice locale (UAT-uri) ar putea valorifica mai mult competențele de care dispun, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru a genera politici locale de încurajare a sectorului turistic, prin mecanism de hotărâre de consiliu local, conform recomandărilor din prezentul master plan (concesionări de terenuri pentru dezvoltarea structurilor turistice, facilități fiscale pentru păstrarea arhitecturii tradiționale etc.);

4. Supraimpozitarea spațiilor neutilizate și a activităților comerciale improprii (case de pariuri și second-handuri în zonele de servicii sau dezmembrări mașini în zone cu peisaj natural);

5. Aplicarea Legii Fațadelor prin supraimpozitarea fațadelor din zonele turistice și în paralel susținerea proprietarilor de locuințe monument istoric să realizeze proiectul tehnic de restaurare.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Contemplarea formelor arhitecturale complexe ale **casei tradiționale nemțene**: fruntar casetat, frîză perforată, stâlpi la cerdac cu flori (capiteluri) la partea superioară, șindrila, ochii acoperișului etc.

B ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B 6 DIAGNOSTICUL SWOT

B 6 1 DIAGNOSTICUL DESTINAȚIEI NEAMȚ

Analiza SWOT, cu matricea aferentă, reprezintă o metodă utilizată în managementul strategic al destinațiilor turistice. Aceasta este utilizată mai ales în strategiile de dezvoltare generale (toate sectoarele economice) sau sectoriale (turism, logistică, marketing, cultură etc.)

Master Planul de Turism al Județului Neamț propune o viziune în dublă premieră pentru documentele strategice existente actualmente în România:

- elaborarea metodei SWOT la nivelul subsectorial, al componentelor funcționale ale sistemului turistic, și anume resurse, infrastructuri, produse, actori;
- propunerea a cinci matrici SWOT pentru fiecare din teritoriile componente ale destinației turistice Neamț: Ceahlău (Valea Muntelui), Bicaz (Valea Bicazului), Târgu (Valea Ozanei), Piatra (Valea Bistriței subcarpatice), Roman (Valea Siretului și a Moldovei).

Prezentul SWOT analizează factorii interni (puncte tari, puncte slabe) și externi (oportunități și amenințări) ai destinației Neamț, pentru a fundamenta deciziile viitoare ale actorilor publici zonali și locali, dar mai ales ale gestionarului principal al teritoriului județean - Consiliul Județean Neamț.

DIAGNOSTIC PE JUDEȚ

SWOT JUDEȚUL NEAMȚ

RESURSE
explorare, conștientizare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Diversitatea peisajelor fizico-geografice, diversitatea vegetației și a faunei, a formelor de relief pe care se pot susține forme multiple de turism. - Lacul Izvoru Muntelui ca resursă valoroasă a județului, o adevărată „mare dintre munți", cel mai mare lac de acumulare din interiorul României. - Prezența ariilor protejate cu valoare deosebită: 2 Parcuri Naționale (din totalul de 14 din România), 1 parc natural. - Valoarea deosebită a mănăstirilor (la nivel cultural, patrimonial, ecumenic) - Neamțul este județul cu cele mai multe mănăstiri din România. - Măștile și zimbrul sunt două simboluri bine diferențiate ale teritoriului. - Prezența unor situri, colecții și muzee ale Culturii Cucuteni pe teritoriul județului (Piatra-Neamț și Târgu-Neamț). - Prezența unui număr semnificativ de meșteri populari. - Ceahlăul - resursă turistică simbol pe mai multe planuri (spiritual, vizual, religios, activ, mistic). - Cimitire evreiești cu valoare patrimonială la Roman/Bâra/ Piatra-Neamț/Târgu-Neamț/Bozieni. - Sate cu arhitectură tradițională bine păstrată, unitară care pot constitui premise pentru muzee vivante, tururi arhitecturale, experiențe rurale etc. (Văile Cracăului, Bicazul superior. Dămucului, Ozanei, Pipirigului, satele Mărgineni-Hoisești).	- Discrepanțe est-vest în ceea ce privește valențele turistice ale teritoriului. - Culmi montane adesea împădurite, oferind puține perspective asupra peisajului. - Lipsa unui cadru de reglementare pentru valorificarea turistică a activității meșterilor populari și a producătorilor locali în cadrul structurilor asociative care să îi reprezinte la diverse evenimente. - Absența unor inițiative la nivel de UAT privind conservarea arhitecturii tradiționale a caselor. - Prezența unor amenajări care afectează peisajul: locuințe neterminate, construcții abandonate sau haotice, infrastructuri industriale (exploatări în Bicaz-Chei, fabrica de ciment de la Tașca, balastierele pe râul Moldova), platforme industriale abandonate la Săvinești, cartiere muncitorești încă nerenovate (Bicaz, Săvinești), terenuri slab gestionate.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Satul mănăstiresc (Agapia-Filioara-Văratec) poate reprezenta propunerea județului Neamț pentru lista patrimoniului universal UNESCO. - Posibilitatea de a utiliza Cultura Cucuteni (emblematică pentru regiunea Moldovei) pentru a targeta turiștii străini interesați de arheologie, civilizații antice, antropologie, experiențe. - Interesul turiștilor evrei de a-și descoperi rădăcinile, locurile de memorie și obiectivele de patrimoniu evreiesc din județul Neamț și regiunea Moldovei. - Transformarea unor stâne și structuri fermiere în puncte de atracție turistică. - Valorificarea râurilor cu debit mare (Siret, Moldova, Bistrița) pentru activități turistice (caiac, rafting, cicloturism de-a lungul acestora). - Existența unor alimente și rețete tipice teritoriului (schinduc, sarmale cu urdă, păstrăv în cetină de brad) care pot constitui produse gastronomice locale.	- Fragmentarea mare a terenurilor în jurul Lacului Izvoru Muntelui, cu prioritate pentru proiecte rezidențiale individuale (și nu activități specific turistice și recreative). - Riscul de pierdere a valorii patrimoniale a meșteșugurilor locale ca urmare a lipsei de susținere din partea factorilor publici pentru a menține un anumit nivel al valorii percepute și economice (plutăritul, transhumanța, broderiile, ceramica utilitară). - Deficiențele legislative privind protejarea clădirilor de patrimoniu (amenzile privind administrarea deficitară nu se pot da decât o dată la 6 luni, iar sumele încasate de primării nu sunt utilizate obligatoriu în scopul protecției și conservării patrimoniale. - Alocarea bugetară redusă pentru infrastructura din turism sau promovarea destinației. - Existența unei competiții regionale destul de puternice, dominată de Suceava și Iași ca hub-uri regionale de turism.

DIAGNOSTIC PE JUDEȚ

SWOT JUDEȚUL NEAMȚ

INFRASTRUCTURI
mijloace, amenajări, investiții, punere în valoare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Reabilitarea unor artere cu relevanță turistică din județ (Axialul, DN15D, DJ209B Drumul Talienilor). - Existența unor drumuri forestiere pretabile pentru cicloturism/ trasee MTB la nivelul județului ce conectează principalele obiective turistice, cu rol în definirea unei oferte cicloturistice integrate. - Existența unei rețele vaste de trasee montane marcate și amenajate turistic pe tot teritoriul județului Neamț. - Existența a două drumuri ce tranzitează județul Neamț și fac legătura între regiunea Moldovei cu Vestul Țării. - O mare diversitate a ofertei gastronomice în zona Piatra-Neamț.	- Calitatea slabă a unor drumuri de importanță turistică : DN15D (Poiana Largului – Bicaz), cu lucrări începute, dar încă nefinalizate. - Lipsa unor curse de transport dedicate între aeroporturile regionale (Iași, Bacău, Suceava) și marile centre turistice zonale ale Neamțului. - Numărul redus de unități de cazare în zone cu potențial turistic ridicat (exemplu - Valea Bicazului, Valea Dămucului, Valea Bistriței în sectorul superior. - Infrastructură de agrement subreprezentată față de capacitatea de cazare a județului și față de fluxurile turistice. - Lipsa unei structuri mari de tip wellness sau aqua park cu reprezentativitate regională și națională pe teritoriul județului - Lipsa locurilor de parcare adecvate (pentru autoturisme, autocare, autorulote) și a toaletelor publice în apropierea obiectivelor turistice majore și în punctele panoramice de-a lungul unor culoare turistice (DJ 155F, DJ 157F).
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Reabilitarea și refuncționalizarea clădirilor de patrimoniu cu fonduri nerambursabile. - Creșterea interesului turiștilor români pentru călătoriile turistice cu rulotă și camping-car. - Reinventarea hanurilor ca structură emblematică de turism pe marile axe de transport și comerț, ca niște oaze de liniște (legătura cu Imperiul Otoman): Hanul Ancuței, Hanu Răzeșilor (Tupilați), Hanul Șerbești - în reabilitare, conectarea lor cu cele din regiune (ex. Hanu Drăgușeni, județul Suceava). - Introducerea unor preparate specifice tradiționale sau reinventate în meniurile restaurantelor, alături de realizarea unor evenimente gastronomice (street-food tradițional, ateliere de gătit etc.).	- Structura bugetelor publice pentru turism, care cuprinde și întreținerea infrastructurii patrimoniale, diminuează resursele financiare disponibile pentru proiecte turistice „soft" (promovare, formare, incentivare a antreprenorilor etc.). - Proiectele de infrastructură de transport nu prevăd, adesea, amenajări specifice nevoilor turistice ale teritoriului (parcări în puncte de belvedere, semnalizare turistică, foișoare, zone de popas). - Slaba conectare a teritoriului nemțean la rețeaua de căi ferate și viteza redusă pe rețeaua feroviară (o călătorie cu trenul de la București la Piatra-Neamt durează peste 6 ore). - Transport public rutier insuficient sau inexistent către anumite zone din județ, cu orar neadaptat circulației turistice. - Signalistica turistică este încă deficitară (incompletă, neomogenă), ceea ce împiedică creșterea fluxului de vizitatori pentru atracțiile secundare.

PRODUSE
valorificare, comercializare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența unor festivaluri cu tradiție sau inițierea unora noi axate pe forme de turism activ (MTB, alergare, caiac) în zona Ceahlău-Izvoru Muntelui-Bicaz. - Atragerea unui număr mare de tineri prin taberele de elevi/ adolescenți. - Existența unor produse turistice sustenabile în zona Târgu (brandul Ținutul Zimbrului - cel mai reprezentativ). - Introducerea șezătorilor în circuitele turistice (Dobreni, Târgu-Neamț). - Inițiative ale unor meșteri locali de a-și integra activitatea în circuite turistice. - Existența unor festivaluri de artă populară de anvergură națională în Târgu-Neamț (Ceaunul Fermecat, Zilele Cetății Neamț) și în Piatra-Neamț („Lada cu zestre"). - Diversificarea ofertei de produse, prin opțiuni unice de activități, la Zimbrăria Dragoș Vodă, cu programul de reintroducere în (semi)libertate a unor exemplare de zimbri.	- Lipsa unor produse turistice coerente cu tematică Cucuteniană, cu valoare experiențială. - Dificultatea sau lipsa viziunii unităților de alimentație de a promova gastronomia tradițională, de a propune o ofertă specializată și de a răspunde la tendințele de pe piața turistică. - Slaba valorificare a resurselor turistice existente sub formă de produse (pachete). - Management deficitar al produselor turistice existente: probleme de rezervare, promovare, organizare, predictibilitate, repetitivitate. - Slaba valorificare și promovare a produselor bio/organice disponibile pe plan local. - Slaba reprezentare în teritoriu a turoperatorilor care ar trebui să conceapă și să pună pe piață programe turistice care includ județul Neamț. - Dificultatea de a integra și promova evenimente și activități autentice: Festivalul Haiducilor (Grințieș), Șezătoarea Crai Nou (Dobreni), Drumul Plutașilor (Borca).
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Conturarea unei palete mai robuste de activități specifice turismului activ, prin produse specifice (închirieri MTB, caiacuri, aventura park-uri, trasee de via ferrata, pereți de alpinism etc.). - Crearea unei Rute Cucuteniene care să conecteze Neamțul cu destinații și regiunii din țară și din afară, aferente spațiului Cucuteni -Tripolie din regiunea Moldovei, Republica Moldova și centrul Ucrainei (muzee, situri, colecții, meșteșugari-ceramiști, asociații culturale, spații expoziționale). - Punerea în valoare a unor rute și itinerarii tematice inspirate din literatură, prin colaborare cu județele vecine (Drumul Vitoriei Lipan din „Baltagul", Drumul lui Ion Creangă din „Amintiri din Copilărie", itinerariul lui Calistrat Hogaș în „Pe drumuri de Munte"). - Creșterea consumului de produse și servicii turistice locale și creșterea turismului intern (domestic tourism) în contextul pandemiei de Covid-19 și în contextul în care 94% dintre sosirile turistice ale Neamțului în 2019 erau din România.	- Județele concurente vecine au implementat deja o serie de evenimente de rang regional și național, ceea ce crește dificultatea Neamțului de a se afirma. - Slaba reprezentare a județului Neamț în cadrul circuitelor turistice naționale și internaționale. - Legislația actuală nu conferă susținere deosebită producătorilor locali.

DIAGNOSTIC PE JUDEȚ

SWOT JUDEȚUL NEAMȚ

ACTORI
decidenți, inițiative, firme, resursa umană

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Includerea, în 2018, prin efortul actorilor, a destinației Ținutul Neamțului în lista Destinațiilor Turistice de Excelență la nivel european (Rețeaua EDEN). - Existența unor lideri zonali/județeni care gândesc pentru interesul colectiv și pentru dezvoltarea turismului județean. - Susținere puternică din partea administrației județene pentru promovarea turistică a județului (Visit Neamț. participarea la târgurile naționale și internaționale de turism, diversitatea mare de materiale de promovare). - Existența unei comunități digitale ce dezvoltă o serie de concepte inovatoare cu legături puternice în turism (Rubik Hub - digital nomads). - Interes crescut pentru dezvoltarea unor forme de asociere și colaborare între actorii locali din turism. - Existența unor structuri asociative complementare de tip public-privat, funcționale în zona Târgu-Neamț (Ținutul Zimbrului, Valea Ozanei, Ecoland). - Prezența a doi city-managers (administratori publici) în orașele-lider ale turismului, stațiuni turistice de interes național (Târgu-Neamț și Piatra-Neamț). - Existența unor cursuri de formare pentru pregătirea personalului în domeniul turismului prin ADR Nord-Est.	- Colaborarea scăzută între actorii din turism. comunicare deficitară între mediul public și cel privat. - Probleme acute ale forței de muncă din sectorul turismului: disponibilitate scăzută, pregătire slabă în domeniu, mobilitate crescută (mai ales în unitățile de cazare și alimentație, ghizi de turism, servicii etc.). - Lipsa unei unități de învățământ universitar în domeniul turismului în județ, care să pregătească resursa umană. - Existența unui număr limitat de ghizi de turism în județ, slaba conștientizare a activității de ghid de către actorii din turism, lipsa pregătirii sau a formării continue. - Cunoaștere deficitară a informațiilor turistice și a valorii patrimoniale la nivelul local de către prestatorii de servicii turistice. - Unele asociații de turism sunt nefuncționale : ADPT-NT (Asociației pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Neamț), CTN (Clusterul Ținutul Neamțului), Asociația „Crestele Ceahlăului" etc. - Implicarea redusă sau inexistentă a agențiilor de turism din județ pentru dezvoltarea turismului receptor. - Retragerea biroului de reprezentare ANTREC din județ. - Discrepanțele demografice între estul și vestul județului se reflectă în prezența redusă a produselor turistice inovatoare în zona de munte (Ceahlău-Bicaz) de unde mare parte din populația tânără a emigrat. - Comunicarea digitală redusă între instituțiile publice și cele private (o anumită reticență la digitalizare). - Slaba conștientizare a plus-valorii aduse de meșterii populari în animația turistică și în imaginea de marcă a județului. - Cunoașterea precară a conceptelor fundamentale și a instrumentelor de lucru specific turistice de către actorii publici din sectoare conexe.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Existența sediului Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est în Piatra-Neamț și posibilitatea unei interacțiuni mai mari între personalul ADR-NE și actorii locali-zonali-județeni, accesibilitatea mai mare la anumite proiecte, acțiuni, măsuri, investiții. - Transformarea în viitorul apropiat a Asociației Pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Neamț (ADPT-NT) în Organizație de Management a Destinației Neamț (DMO) cu personal angajat profesionist. - Un interes major pentru Neamț al unor agenții de incoming din județele vecine (Irene Travel Suceava, Rolandia Travel Iași). - Implicarea unor investitori și antreprenori de proveniență externă în dezvoltarea produselor turistice inovatoare din județul Neamț (unii dintre aceștia fiind nemțeni reveniți în județ). - Înscrierea teritoriului în rețeaua Eco Destinațiilor din România, prin destinația Ținutul Zimbrului.	- Valorificarea scăzută a participării la târgurile de turism (se pune accentul mai mult pe prezentarea statică a potențialului județului, decât pe intermedierea legăturii între ofertanții privați și cerere (turoperatori, organizatori de evenimente. MICE etc.) - Perpetuarea vechii tensiuni între administrația publică și privați (pe de o parte) și administrația religioasă (de cealaltă parte) în anumite zone ale județului. - Fluctuații ridicate de personal în serviciile și compartimentele de specialitate. - Informațiile turistice despre județul Neamț furnizate pe parcursul tururilor ghidate în cadrul circuitelor naționale sunt prezentate exclusiv de ghizi din alte județe. - Anumiți actori publici din turism dezvoltă anumite tensiuni neproductive de-a lungul timpului, pe fondul divergențelor politice ale conducerii.

B		ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL
B	6	DIAGNOSTICUL SWOT
B	6	2 DIAGNOSTICUL ZONELOR TURISTICE

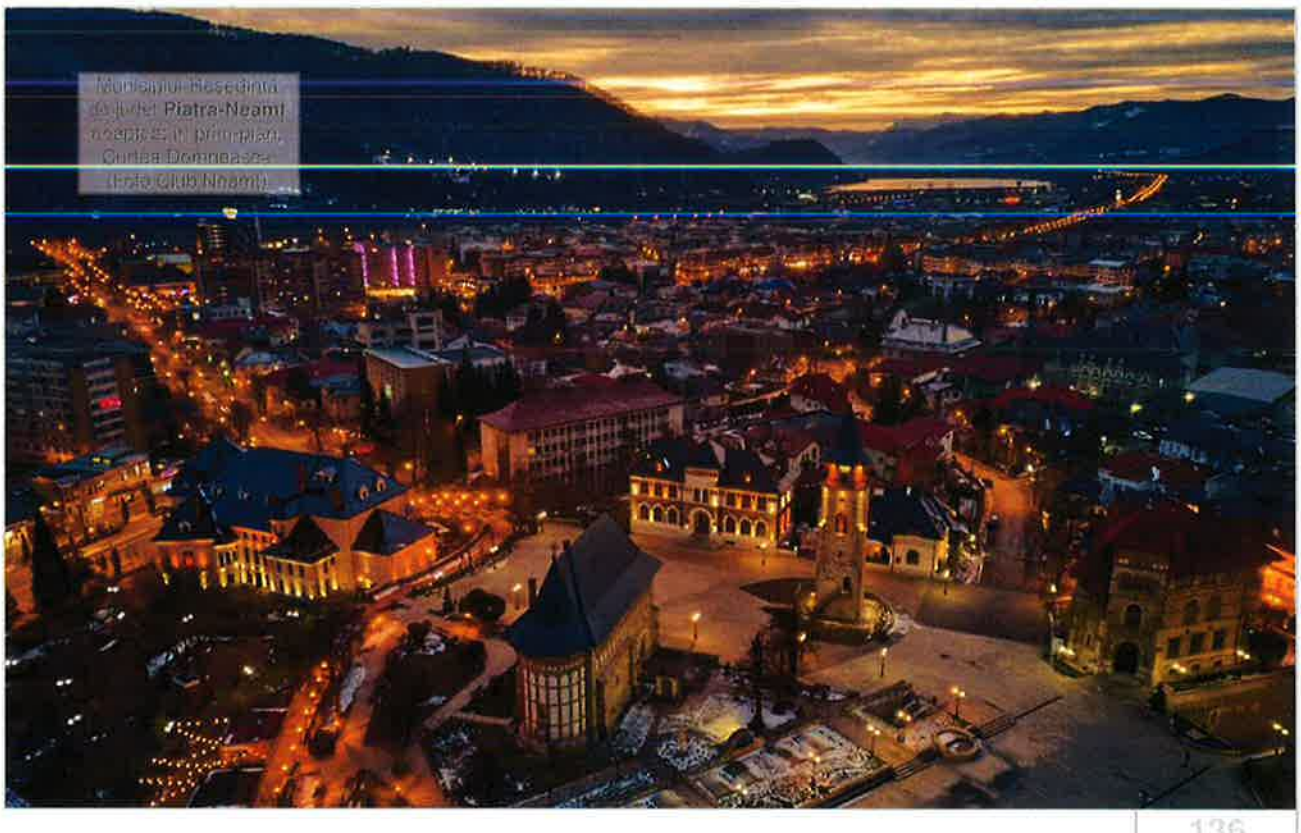
Municipiul Reședința
de județ Piatra-Neamț
aceptă în prim-plan
Curtea Domnească
(Foto Club Neamț)

DIAGNOSTICUL PE ZONE - MATRICEA SWOT

ZONA PIATRA (VALEA BISTRIȚEI MIJLOCII)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Poziția geografică la contactul dintre Carpați și Subcarpați generează un peisaj natural complex. - Lacul Cuejdel, lac de baraj natural, cu valoare de unicitate, cu biodiversitate specifică și regim de protecție constituie una dintre cele mai fotogenice atracții din Neamț. - Existența patrimoniului construit cu valoare arhitecturală mare la nivelul orașului Piatra-Neamț (sinagogă din lemn unicat în România, colecții muzeale valoroase). - Arhitectura tradițională este menținută în unele sate din zonă (Mărgineni – Hoisești, Cândești, Oanțu, Dobreni, Negrești). - Realizarea unor intervenții urbanistice semnificative în ultimii ani în oraș (platoul Curții Domnești, reabilitări de străzi, mobilier stradal din abundență, refuncționalizarea unor clădiri de patrimoniu, reabilitarea și întreținerea bună a spațiilor verzi etc.). - Existența a multiple infrastructuri de agrement la nivelul zonei, publice sau private (Telegondola, Ștrandul Municipal, complexul La Caiace, Aqua Park Blue Eden etc.). - Infrastructurile de alimentație publică bine reprezentate și variate. - Existența unor inițiative punctuale, cu caracter inovator și interactiv: La Caiace (Lacul Bâtca Doamnei), Rubik Hub (Ștrandul municipal Piatra-Neamț), sat hobbit Valea Celor Doisprezece (Dobreni). - Existența unei varietăți mari de evenimente organizate de instituții publice, precum și de inițiative asociative și private (Tare ca Piatra, Vacanțe Muzicale, Festivalul de Teatru, Lada cu Zestre). - Se remarcă o diversitate a produselor turistice în zona Piatra-Neamț și împrejurimi. - Emergența unor inițiative cultural-turistice de tipul „community-based tourism" (exemplu Asociația „Crai Nou" din Dobreni). - Existența unor atitudini colaborative din partea UAT Piatra-Neamț pe partea de guvernanță participativă și grupuri de lucru pe turism.	- Magistrala de cale ferată Bacău – Piatra – Bicaz este un cul-de-sac („fundac"), iar fluxurile est-vest evită zona prin nord (Vatra Dornei) sau prin sud (Bacău - Brașov). - Zona montană de la sud de Piatra-Neamț (Munții Goșmanului) este slab valorificată turistic. - Slaba valorificare a patrimoniului material și imaterial evreiesc (Sinagoga Baal Shem Tov din lemn și cea nouă Leipzinger din Piatra-Neamț nu sunt integrate în circuitele turistice, Cimitirul Evreiesc Vechi de pe dealul Pietricica este inaccesibil). - Pârtia de ski Cozla este amenajată la o altitudine maximă de 630m, cu expoziție sudică dominantă, contrar tuturor principiilor științifice, ceea ce o face utilizabilă doar 2-3 weekenduri pe an. - Absența unor servicii conexe (spa, fitness) și a unor infrastructuri aferente de dimensiuni medii și mari, în cadrul structurilor hoteliere. - Lipsa promovării coerente a tuturor activităților turistice din zonă, nu doar pe cele din Piatra-Neamț. - Fluctuație de personal în structurile publice cu responsabilități pe turism, uneori din cauza unui climat tensionat. - Eliminarea, în 2020, a taxei speciale de promovare turistică colectate de la structurile de primire (anterior 1% din veniturile de cazare din municipiul Piatra-Neamț). - Imaginea turistică deficitară din cauza lipsei unui brand unitar al orașului.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Cele cinci culmi care străjuiesc orașul - Pietricica, Cozla, Cernegura, Cârlomanu, Bâtca Doamnei oferă posibilități pentru activități ecoturistice. - Calitatea aerului ridicată la nivelul orașului și a zonei, cu spații verzi generoase, constituie premisa pentru activități de vilegiatură. - Salba de lacuri din amonte de Piatra-Neamț (Pângărați, Vaduri, Bâtca Doamnei) poate genera produse turistice specifice ecoturismului (cicloturism, observarea faunei etc). - Impunerea unor standarde arhitecturale teraselor din zona parcului Tineretului Piatra-Neamț, ceea ce poate constitui un exemplu de bune practici pentru alte zone. - Existența Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, cu rol în selecția și implementarea proiectelor de turism chiar în centrul zonal Piatra-Neamț.	- Schimbările climatice, care au determinat scăderea numărului de zile cu strat de zăpadă, cu consecințe asupra activităților turistice de iarnă din zonă. - Conectarea deficitară a centrului turistic zonal Piatra-Neamț cu aeroporturile internaționale regionale (lipsa unor curse dedicate). - Sub-apreciere de către actorii locali a experiențelor turistice disponibile în Piatra-Neamț și în vecinătatea imediată (aceștia tind să ofere soluții turiștilor în afara zonei propriu-zise (spre Târgu-Neamț, spre Ceahlău etc.). - Colaborare redusă între actori, ceea ce determină un calendar de activități și evenimente incoerent, uneori contradictoriu.

DIAGNOSTICUL PE ZONE - MATRICEA SWOT

ZONA ROMAN (VALEA SIRETULUI)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Prezența a numeroase monumente istorice cu arhitectură bine reliefată pe axa Str. Ștefan cel Mare - Pietonal Ștefan cel Mare - E85. - O puternică identitate locală și o apartenență asumată la teritoriul romașcan. - O concentrare mare a activităților economice ce generează un flux important pentru turismul de afaceri. - Poziție geografică centrală în cadrul zonei, ceea ce favorizează turismul de tranzit - Valoarea istorică incontestabilă a municipiului Roman, cu personalitatea voievodului Roman I Mușat și cu prezența siturilor celor două cetăți (Mușatină și Gâdinți). - Prezența în apropiere a unor atracții turistice de rang național: Hanu Ancuței Tupilați, Domeniul Styrcea Văleni (încă cu circuit închis), dar și obiective din județul Iași în imediata apropiere (Castelul Sturza din Miclăușeni, Casa Memorială Vasile Alecsandri din Mircești) - Prezența în interiorul orașului a unor atracții turistice care pot genera produse de vizitare complexe: Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, Biblioteca Municipală R.G. Melidon, Parcul Municipal Roman, Muzeul de Istorie. Prezența celui mai mare parc urban din regiune. - Romanul și zona acestuia sunt traversate de Drumul European E85 (DN2), care conectează întreaga regiune și o leagă de capitala țării (spre sud) și de Ucraina – Țările Baltice (spre nord). - Autoritățile publice locale din Roman se implică în mod susținut pentru realizarea unor proiecte unice: faleză pe malul Moldovei cu circuit cicloturistic, reconstituirea cetăților Moldovei, cinema în aer liber pe pânză pe apă, finalizare și extindere pietonal, reabilitare și refuncționalizare Casa Celibidache într-un Ateneu Muzical etc. - Existența unor infrastructuri mari de cazare cu facilități de evenimente (de-a lungul E85 – Imperial, Mariko Inn, Hotel Roman, Royal, Phoenix, pe DN15D Resort Condor) - Exemple de bune practici zonale în reabilitarea patrimoniului istoric: Biblioteca R.G. Melidon din Roman, Domeniul Styrcea din Văleni. - Existența a numeroase evenimente culturale raportate la dimensiunea municipiului Roman. - Existența unor festivaluri care valorifică personalități de etnie armenească (Garabet Ibrăileanu) și evreiască (Max Blecher), care au capacitatea de a ținti piețe turistice internaționale: Israel, USA, Armenia etc. - O foarte bună implicare a autorităților locale în activități cultural-recreaționale la nivel local.	- Prezența redusă în mediul online a informațiilor despre resursele și atracțiile turistice zonale. - Reabilitarea precară a unor monumente istorice sau gradul redus de funcționalizare cultural-comunitară a unor clădiri de patrimoniu, adesea ocupate de actori economici, partide politice care nu valorifică moștenirea istorică a acestora (municipiul Roman). - Activitatea redusă în sfera meșteșugurilor și a artizanatului local. - Lipsa unui brand unic pentru produsele fabricate în Roman (zahărul Mărgaritar - Agrana, ciocolata Roman, Sense). - Lipsa unor produse de vizitare specific turistice, în afara clasicului bilet de intrare la muzee. - Lipsa unor experiențe specific turistice în cadrul destinației. - Slaba predictibilitate a posibilelor activități turistice în zonă. - Absența unui ansamblu folcloric sau a unui colectiv artistic permanent. - Lipsa unei funcții (poziții) în structurile administrative responsabilă cu managementul activităților turistice din Roman și zona înconjurătoare. - Actorii locali percep adesea turismul doar prin referire la patrimoniu, activități culturale și recreative. - Zona de la sud de Roman nu deține o atractivitate ridicată.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Prezența unor râuri importante în proximitatea orașului Roman, care pot genera forme de turism de agrement, cu accent pe componenta activă. - Poziționarea centrală în cadrul sistemului turistic regional (Ținutul Neamțului - Bucovina - Iași), putând deveni hub turistic regional. - Prezența unor comunități rurale dezvoltate economic, care pot pune bazele unor activități turistice locale (Adjudeni, Tămășeni, Săbăoani). - Interesul Israelului și a comunității evreiești pentru Roman: Sinagoga Leipzinger, cimitirul evreiesc, personalitatea Vioricăi Agarici („dreaptă între popoare"). - Existența unor branduri importante pe teritoriul Romanului ce pot fi activate ca promotoare de „hub comercial". - Existența singurului Institut Teologic Franciscan din Europa de Est precum și a unei comunități catolice de mari dimensiuni poate genera evenimente cu un număr mare de participanți (de ex: Capitala Tineretului Catolic-2009). - Posibilitatea generării unui festival de muzică clasică de mare amploare care să valorifice personalitatea lui Sergiu Celibidache vizibilă la nivel european și a altor personalități din muzicologia românească: Dumitru D. Botez, Mihail Jora, Paul Ciuntu. - Efervescența unor asociații cu profil cultural, educațional, artistic în cadrul orașului (tangențial turistic). - Prezența unor produse identitare (berea Nemțeana), prin care se poate promova imaginea orașului și a județului. - Participarea la evenimente cu potențial de creștere a identității turistice (Smart City - Barcelona). - Prezența unor ambasadori puternici la nivel național (Andrei Dimitriu, Andreea Marin). - Descentralizarea unor activități culturale din județ la nivelul zonei Roman Metropolitan. - Prezența (pe lângă Conacul Styrcea Văleni) a trei mari conace care pot fi reabilitate și intra în circuitul turistic: Ghica (Climești-Făurei), Catargi (Tupilați), Bogdan (Gâdinți).	- Lipsa unei dinamici imobiliare rezidențiale în oraș. - Lipsa unor școli cu profil turistic la nivel liceal și postliceal și a unor programe de pregătire profesională continuă în domeniul turismului. - Slaba pregătire a personalului din sectorul HORECA, mobilitatea ridicată a acestuia. - Slaba reprezentativitate (de lobby) a orașului la nivel județean, deși reprezintă motorul economic al județului. - Amenajarea deficitară a zonei de nord a municipiului Roman creează impresia de dezolare, peisaj industrial abandonat. - oportunități rurale reduse, precaritate socială în satele de la sud de Roman.

DIAGNOSTICUL PE ZONE - MATRICEA SWOT

ZONA TÂRGU (VALEA OZANEI)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Prezența resurselor culturale de interes național (mănăstirile, Cetatea Neamț, Casa Memorială Ion Creangă etc.). - Existența unei resurse cu valoare de unicat: zimbrul în parc zoologic în semilibertate și libertate. - Menținerea a numeroase tradiții, obiceiuri și colecții private, bine consolidate și reprezentate la nivelul teritoriului - Densitatea ridicată a artei populare (măștile, broderiile, costume populare, cojoace, arta lemnului, susținute de asociații de meșteșugari). - Existența Muzeului Etnografic (privat) Neculai Popa în Târpești și a Casei-muzeu a meșterului popular Vasile Găman în Lunca. - Zonă bine marcată în lucrările literare, prin rolul său din trecut, de destinație de odihnă și creație literară. - Complementaritatea între resursele naturale și cele culturale, mai ales în arealul vestic al zonei. - Gastronomie tradițională identitară, cu elemente de diferențiere, prezentă în cadrul pensiunilor și restaurantelor. - Existența unor sate cu arhitectură vernaculară ce domină peisajul (Crăcăoani-Bălțătești- Ghindăoani-Mitocu Bălan-Pipirig-Lunca). - Administrația Parcului Natural Vânători-Neamț este pionieră în multe dintre activitățile de conservare și promovare a naturii. - Amenajarea spațiului din jurul Cetății Neamț a dus la o mai bună organizare a activităților turistice. - Asfaltarea drumurilor comunale și județene crește accesul la atracții turistice mai izolate (ex. Casa Vasile Găman). - Administrația Parcului Natural Vânători-Neamț are un centru de vizitare foarte bine amenajat și găzduiește multe activități școlare. - Principalele mănăstiri de interes cultural dețin spații amenajate pentru vizitatori (parcări, băncuțe, colecții muzeale etc.). - Existența unor trasee turistice amenajate și marcate ce fac legătura între principalele atracții turistice (mănăstiri, centrul de vizitare al Parcului Natural Vânători-Neamț, Cetatea Neamț etc.). - Centrul de Informare Turistică Târgu-Neamț este bine amenajat și ancorat în promovarea destinației (activitățile meșterilor populari, filme de promovare, magazin de produse locale). - Existența unui produs inedit de vizitare: Bison Safari în Parcul Natural Vânători-Neamț pe mai multe paliere (Bison Safari, Bison Freedom). - Existența unui brand al destinației - Ținutul Zimbrului - care este bine comunicat și acceptat în cadrul comunității, cu produse de vânzare, cu eticheta prezentă în multe instituții. - Existența unor muzee vii în interiorul mănăstirilor Agapia și Văratec (broderii, țesut, pictură etc.), precum și a satelor cu specific mănăstiresc. - O activitate intensă a ONG-urilor din zonă pentru promovarea turistică. - Existența Depozitului de Armăsari de la Dumbrava, cu cai de rasă, centru de echitație (școală), program de vizitare și agrement.	- Slaba valorificare a caselor cu arhitectură deosebită din Târgu-Neamț. - Peisajul dezorganizat al zonei urbane Târgu-Neamț. - Slaba valorificare a apelor minerale din stațiunea Oglinzi. - Lipsa unei centuri ocolitoare pentru orașul Târgu-Neamț, generând timpi mari de trafic. - Un management deficitar în administrarea stațiunii balneare Oglinzi. - Prezență redusă a magazinelor care vând suveniruri autentice, raportat la imaginea destinației. - O organizare și amenajare deficitară, neactualizată, neatractivă a Grădinii Zoologice („Zimbrăria Dragoș Vodă"). - Slaba valorificare a potențialului gastronomic de către antreprenorii din turism (restaurante, unități de cazare). - Slaba pregătire a administratorilor de pensiuni turistice. - Neconcordanța între arhitectura unor pensiuni și specificul cultural al zonei. - Prețul relativ ridicat pentru accesul la anumite obiective turistice (Cetatea Neamț spre ex.) raportat la experiența oferită sau la posibilitățile turiștilor. - Accesul dificil pentru anumite categorii de turiști de la baza cetății până la puntea de intrare în obiectivul turistic (persoane în vârstă sau cu dizabilități). - Slaba valorificare a prezenței Neamțului în scrierile literare. - Lipsa unor ghizi de turism locali în zona Târgu-Neamț. - Lipsa unor agenții de turism receptor (de incoming) în centrul urban. - Lipsa unui spațiu de creație a meșterilor populari, deschis vizitatorilor.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- „Amintirile din Copilărie" reprezintă o resursă imaterială importantă, bine ancorată în mentalul colectiv românesc, punct de plecare pentru realizarea unor produse turistice specifice. - Prezența bine evidențiată a destinației Ținutul Zimbrului în mediul online, poate facilita accesul la un număr mai mare și mai divers de piețe turistice. - Prezența unui număr mare de meșteri populari în zonă constituie premisele pentru organizarea de evenimente cu specific popular (șezătoare, casa meșteșugarului, școli de vară). - Apartenența destinației Ținutul Zimbrului la rețeaua Eco Destinațiilor din România. - Schimbarea Gărzii la Cetatea Neamț realizată continuu, predictibil, poate deveni o experiență turistică în sine.	- Lipsa unor reglementări legislative în domeniul urbanistic poate continua haosul arhitectural. - Lipsa unor pârghii legislative de susținere reală a produselor gastronomice locale, ceea ce duce la subreprezentarea lor în activitatea turistică. - Camparea masivă în zonele neamenajate are consecințe negative asupra mediului (valea Secu). - Brandul „Ținutul Zimbrului" este mai puternic decât „Neamțul istoric" sau „Valea Neamțului / a Ozanei" sau „Zona Târgu-Neamț", ceea ce ar putea lăsa nereprezentate o serie de localități atractive (Ghindăoani, Țibucani) sau atracții punctuale (herghelia Dumbrava, meșterii populari din Timișești, Muzeul Neculai Popa Târpești etc.)

DIAGNOSTICUL PE ZONE - MATRICEA SWOT

ZONA CEAHLĂU (VALEA MUNTELUI)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Muntele Ceahlău reprezintă o puternică imagine simbolică a județului Neamț, valoros prin peisajul geologic inegalabil, prin valențele mistice și spirituale. - Lacul Izvoru Muntelui generează un peisaj unic și individualizat. - Prezența unor biserici de lemn din sec. XVIII în arealul Valea Muntelui, cu valoare de unicat. - Mănăstirea Durău are o valoare patrimonială (pictură Nicolae Tonitza) și spirituală (icoană făcătoare de minuni) semnificativă. - Schinducul este un element de autenticitate în areal. - Palatul Cnejilor reprezintă o resursă turistică valoroasă pe plan local. - Un număr ridicat de trasee turistice pleacă din perimetrul Masivului Ceahlău. - Existența a numeroase drumuri panoramice, ce oferă perspective asupra binomului lac-munte. - Deschiderea recentă a parcului de agrement Durău Park și extinderea pârtiei de ski. - Organizarea unor festivaluri cu un număr mare de participanți, cu importanță națională (Water Music Festival, Bate Toaca, Turul Masivului Ceahlău XCM cu bicicleta, Ziua Muntelui Ceahlău). - Conturarea zonei ca destinație pentru tabere de școlari și pentru turismul științific. - Gradul de conștientizare destul de ridicat al aportului economic al turismului de către actorii locali. - Existența unei asociații în Durău (Crestele Ceahlăului) ce reunește 32 de unități de cazare (Stațiunea Durău este pe locul 2 în județ la capacitatea de cazare, după municipiul Piatra-Neamț). - Direcția de Administrare a Parcului Național Ceahlău este în subordinea Consiliului Județean Neamț (caz rar în România, cu avantajele de a putea implementa mai ușor anumite proiecte). - Existența unor inițiative private în comunele Borca și Farcașa. - Existența unor păstrăvării în zonă (Păstrăvăria Ceahlău, Stegioara Borca, Bistra Montană Bicazu Ardelean pe rama sudică a Ceahlăului). - Existența a numeroase structuri de cazare clasificate (83).	- Conștientizare slabă a prezenței și importanței arhitecturii tradiționale în zonă. - Lipsa unor structuri de agrement la scara capacității de cazare (centru SPA, parc). - Ofertă slabă a unităților de alimentație publică, neconcordantă cu cererea actuală de pe piața turistică (lipsesc restaurante cu specific românesc sau internațional, cu o identitate bine conturată). - Absența unor infrastructuri edilitare specifice stațiunilor turistice în Durău (spațiu de promenadă, spațiu public, trotuare ample, monumente de for public). - Lipsa unui Centru de Informare Turistică dedicat în Durău sau Poiana Largului, gestionat de actorii publici și animat de localnici sau entități private. - Slaba prezență a producătorilor locali (artizanat, meșteșugari, gastronomie specifică) și a restaurantelor cu specific tradițional în zonă. - Slaba valorizare a legendelor / toponimelor Ceahlăului de către oamenii implicați în turism. - Ofertă limitată de produse turistice a structurilor de cazare, acestea având servicii limitate la cazare, adesea cu mic dejun, însă rar pensiune completă. - Imposibilitatea de a accesa fonduri europene pentru investiții majore (în perioada 2005-2020) în comuna Ceahlău datorită unor proiecte incorect implementate. - Slaba implicare a autorităților locale în propunerea de noi inițiative turistice. - Prezența unui spirit conservator în rândul administratorilor de structuri de cazare. - Înțelegere redusă din partea sectorului privat a rolului și activității Parcului Național Ceahlău. - Slaba pregătire a angajaților din turism și dificultatea de a găsi resursă umană calificată într-un teritoriu marcat de ruralitate. - Lipsa de infrastructuri adecvate în zona debarcaderului - Lipsa unor ambasadori de promovare a destinației.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Existența grupului folcloric local Florile Ceahlăului și a Cetei lui Vasile cel Mare (grup satiric-folcloric) din Grințieș, care pot fi exploatate pentru a oferi experiențe turistice autentice. - Prezența unui număr ridicat de biserici de lemn constituie prilejul pentru realizarea unui circuit în Arta Lemnului. - Posibilitatea valorificării turistice a unor evenimente locale originale (Festivalul Haiducilor – Grințieș, Drumul Plutașilor – Borca). - Poziționarea zonei pe traseul viitoarei autostrăzi A8 va reduce timpii de acces dinspre zonele generatoare de turiști). - Planul de reabilitare a Muzeului Sătesc și a Palatului Cnejilor (ambele proprietate a Primăriei Ceahlău). - Branduirea drumului „Axial" în Trans-Ceahlău, pentru a se alinia tendințelor recente de la nivel național (Transalpina, Trans-Rarău). - Oportunitatea dezvoltării activității de ski nautic, ca activitate turistică de nișă, datorită prezenței Lacului Izvoru Muntelui în proximitate și a interesului crescut al turiștilor pentru noi forme de turism activ. - Produse locale gastronomice pe Valea Bistriței cu posibilități de integrare în circuite turistice (producători de caș, păstrăvării) - Oportunități de dezvoltare a turismului cinegetic în zona Borca - Asocierea actorilor din turism din comunele Ceahlău, Borca, Hangu pentru a elabora produse turistice complete. - Demolarea recentă și reconstruirea emblemei stațiunii - fostul Hotel Durău la standarde 4*, de către un investitor privat.	- Variația mare a nivelului apei din Lacul Izvoru Muntelui duce la dificultăți în amenajarea turistică a acestuia. - Depășirea capacității de suport a Parcului National Ceahlău pe perioada unor evenimente mari (spre ex., de Ziua Muntelui în luna august, se pot înregistra peste 6000 de vizitatori cu bilet/zi, plus accesul informal. - Lipsa terenurilor disponibile în proprietatea UAT Ceahlău pentru dezvoltarea de noi infrastructuri. - Strămutarea a 22 de localități în anii 1950-1960 pentru construcția Barajului Bicaz a dus la pierderea tradițiilor și a unui anumit simț al identității. - Discrepanță mare în ceea ce privește infrastructura de cazare disponibilă în comuna Ceahlău și cea din comune apropiate (Borca, Hangu, Grințieș, Poiana Teiului), care dețin un potențial turistic important. - Imposibilitatea de fidelizare (revenire) a turiștilor, din cauza lipsei ofertei de experiențe diferențiate, unice. - Prezența redusă a zonei Ceahlău – Valea Muntelui în mediul online. - Autoritățile unor comune din zonă au dificultăți de accesare a fondurilor pentru diverse investiții - Lipsa unei poziții în structurile administrative responsabile cu managementul stațiunii turistice Durău.

DIAGNOSTICUL PE ZONE - MATRICEA SWOT

ZONA BICAZ (VALEA BICAZULUI)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Conservarea arhitecturii vernaculare în satele de pe văile secundare ale Bicazului (Dămuc, Trei Fântâni, Gherman, Bârnadu). - Prezența celor mai importante resurse naturale de pe teritoriul județului Neamț în vecinătate (Parcurile Naționale Ceahlău și Cheile Bicazului-Hășmaș, Lacul Izvoru Muntelui). - Existența unui monument istoric de importanță națională (Casa Regală - actual sediu al Primăriei). - Formele spectaculoase generate de Râul Bicaz (Cheile Bicazului și ale afluenților săi). - Inițiative de dezvoltare a unor infrastructuri de agrement pe Valea Bicăjelului: pârtie de ski, terenuri de sport. - Dezvoltarea infrastructurilor pentru turismul de aventură (Via Ferrata Astragalus). - Cel mai complex areal amenajat pentru escaladă și alpinism (Cheile Bicazului). - Inițiativă de identificare și promovare a unor producători locali în mediul online. - Organizarea unor evenimente relativ mari care atrag turiști și cresc vizibilitatea zonei (Bicaz Kayak Fest, Mountain Bike Bicaz, Ziua Marinei, Concursul International de Șah). - Colaborare activă între autoritățile locale de-a lungul Văii Bicazului. - Inițiative locale individuale cu impact puternic în spațiul online (ex. Visit Bicaz). - Demersuri de încurajare a unor tineri de a se stabili în zonele mai slab accesibile și cu probleme demografice (spre ex. Izvorul Alb), prin construirea unor stâne turistice. - Existența unor colecții muzeale private - Iulia Hălăucescu-Tarcău. - Bicaz este singurul port de ape interioare al României, inclusiv cu căpitănie.	- Aspectul dezolant al clădirilor de locuințe colective din orașul Bicaz. - Prezența unor construcții industriale de dimensiuni mari ce dezechilibrează peisajul (Fabrica de ciment de la Tașca). - Accesul dificil în zona Bârnadu – Trei Fântâni sau Baicu - Izvorul Alb, din cauza rețelei de drumuri locale nemodernizate. - Sezonalitate pronunțată în funcționarea structurilor de cazare si agrement în zona Bicaz (mai - septembrie). - Lipsa structurilor de agrement, inclusiv interioare, pentru desfășurarea activităților turistice pe tot parcursul anului. - Centrul de Vizitare al Parcului National Ceahlău din Izvoru Muntelui nu are personal angajat permanent prezent. - Lipsa valorificării monumentelor istorice în scop cultural și turistic (Casa Regală). - Problemele de management al restaurării Muzeului de Istorie Bicaz (Fostul Teatru Sătesc "Ion Kalinderu") în deceniile trecute au dus la agravarea stării de degradare. - Lipsa producătorilor locali și a produselor locale. - Blocarea unor inițiative de proiecte, din varii motive (politice, din lipsă de acceptare), care duce la blocaje în dezvoltare. - Lipsa unor instrumente eficiente pentru promovarea turismului în zonă. - Lipsa personalului calificat în domeniul turismului. - Centrul de Informare Turistică prezintă carențe în promovarea efectivă a destinației și trebuie să investească în pregătirea continuă a personalului angajat.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Un grad ridicat de biodiversitate în zona montană cu specii fotogenice și carismatice (capra neagră, floarea de colț etc.). - Intenția autorităților de a uniformiza aspectul chioșcurilor de vânzare produse din zona Barajului Bicaz. - Construcția variantei ocolitoare, care va decongestiona traficul în centrul orașului Bicaz și va genera o posibilă creștere a atractivității orașului. - Traversarea Cheilor Bicazului de un drum național ce implică un număr mare de pasageri. - Infuzia de capital financiar și creativ alogen, prin interesul și participarea unor asociații din Iași și regiunea Nord-Est pentru dezvoltarea unor produse care valorifică resursele din Bicaz (ex. OutdoorIS - Bicaz Kayak Fest). - Existența unor ambasadori din turismul activ de talie mondială ce promovează zona Cheile Bicazului (Ticu Lăcătușu, Radu Păltineanu) - Reabilitarea drumului județean DJ 155F Axial care scurtează cu 30 km distanța Bicaz – Durău. - Proiectul de reabilitare a Muzeului de Istorie Bicaz a fost inițiat de CJ Neamț, însă se află pe lista de rezervă la finanțare datorită epuizării fondurilor pe axa de finanțare de referință.	- Disputarea Cheilor Bicazului cu județul Harghita. - Calitatea slabă a căilor de acces locale limitează succesul activităților turistice în zonă. - Slaba conectivitate a Văii Bicazului cu marile orașe generatoare de turiști. - Lipsa de inițiativă comunitară pentru dezvoltarea și comercializarea produselor locale. - Lipsa unor mari angajatori privați în sistemul economic local (angajatorii principali sunt Primăria și Spitalul). - Emigrarea tinerilor, cu consecințe asupra îmbătrânirii demografice accentuate a zonei. - Existența unor conflicte între instituții la nivelul orașului Bicaz care pot frâna anumite investiții și măsuri.

ANALIZA SISTEMULUI TURISTIC TERITORIAL

B

B 6

DIAGNOSTICUL SWOT

B 6 3

NEVOILE DE DEZVOLTARE ALE DESTINAȚIEI NEAMȚ

Diagnosticul SWOT, care încheie analiza sistemului turistic, scoate în evidență o destinație extrem de complexă, care prezintă multiple forme de turism susținute de resurse variate. Deși comparabile ca întindere teritorială, cele cinci zone turistice prezintă un profil diferențiat. Dintre acestea se remarcă zona Târgu (Valea Ozanei) ca destinație cu o distribuție geografică mai extinsă a activităților turistice. Zonele Piatra și Ceahlău prezintă o „hegemonie" a centrului zonal (stațiunea Durău și municipiul Piatra-Neamț) și o distribuție difuză a activităților în restul teritoriului din jurul acestora.

Totuși, în prezent, destinația valorifică insuficient atuurile sale. În 2019, durata sejurului rămânea redusă (1,84 zile/turist), sezonalitatea pronunțată (raport de 4,3 la 1 între sosirile înregistrate în luna august față de luna februarie), iar turiștii străini înnoptau rar în teritoriu (sub 6% din totalul sosirilor înregistrate oficial).

În urma analizei SWOT au fost identificate o serie de **nevoi prioritare de dezvoltare** a destinației Neamț:

1.Participarea sectorului privat în procesul decizional și de dezvoltare a destinației

Aceasta reprezintă cheia propunerii unor produse turistice viabile (circuite, trasee tematice, pachete turistice, evenimente cu relevanță pentru turism), și de realizare a unei promovări eficiente. Este necesară încurajarea acestei participări de către sectorul public, prin politici țintite, care presupun diferite facilități sau stimulente, inclusiv materiale.

2.Sensibilizarea și educarea comunității din perspectivă turistică

Comunitățile locale, incluzând mici întreprinzători, meșteri populari, producători locali, artiști, dar și simpli locuitori, nu sunt încă integrate în fenomenul turistic. Ele pot contribui la creșterea calității experienței turistice, la îmbunătățirea imaginii destinației, dar și la dinamizarea altor sectoare ale economiei locale, conexe turismului. Campaniile, atelierele, cursurile de (in)formare în micile comunități sunt necesare pentru a implica aceste comunități și trebuie să vizeze atât cunoașterea locului și a împrejurimilor, cât și modul adecvat de interacțiune cu turiștii.

3.Produse turistice bazate pe avantajele competitive ale județului

Acestea includ valorificarea naturii, prin turismul activ și de aventură și valorificarea tradiției populare (arhitectură tradițională, meșteșuguri, preparate

Structurile de agrement de mari dimensiuni sau cu aspecte unice sunt esențiale în atragerea de turiști (Parc acvatic din Rio de Janeiro, Brazilia. Foto: Sergio Souza)

tradiționale), reînviate prin ateliere, școli de vară, muzee vii etc. Județul Neamț necesită o poziționare strategică orientată clar spre aceste atuuri, care îi pot permite afirmarea în raport cu alte destinații concurente

4.Infrastructuri majore de agrement

Nevoia de infrastructuri de agrement este stringentă și găsește condițiile oportune de dezvoltare într-o serie de locuri strategice. Lacul Izvoru Muntelui reprezintă, la ora actuală, mai mult o barieră și o resursă strict peisagistică decât baza pentru produse turistice. Zona Durău-Ceahlău constituie o zonă importantă receptoare de turiști, dar facilitățile limitate de agrement reduc durata sejurului și plaja de turiști potențiali. Romanul nu are o identitate turistică bine conturată, deși beneficiază de un nivel maxim de centralitate în cadrul regiunii Nord-Est. Prin investiții în infrastructuri mari de agrement Romanul ar putea să țintească întreaga piață de turiști de weekend din toată regiunea Moldovei.

5.Semnalizarea și accesibilizarea resursei turistice

Aceasta reprezintă principala problemă semnalată atât de turiști, cât și de localnici, în cadrul chestionarelor. Este necesar un sistem de semnalizare unitar pentru întreg județul, precum și diversificarea posibilităților de transport (ex. transport public pentru turiști, parcări pentru auto-rulote).

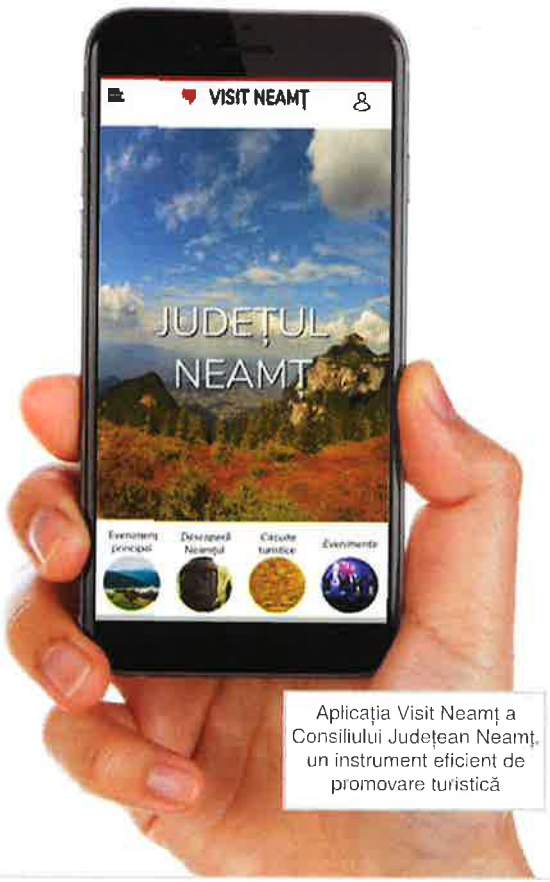

Aplicația Visit Neamț a Consiliului Județean Neamț, un instrument eficient de promovare turistică

C

VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 1

CONSTRUCȚIA VIZIUNII DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

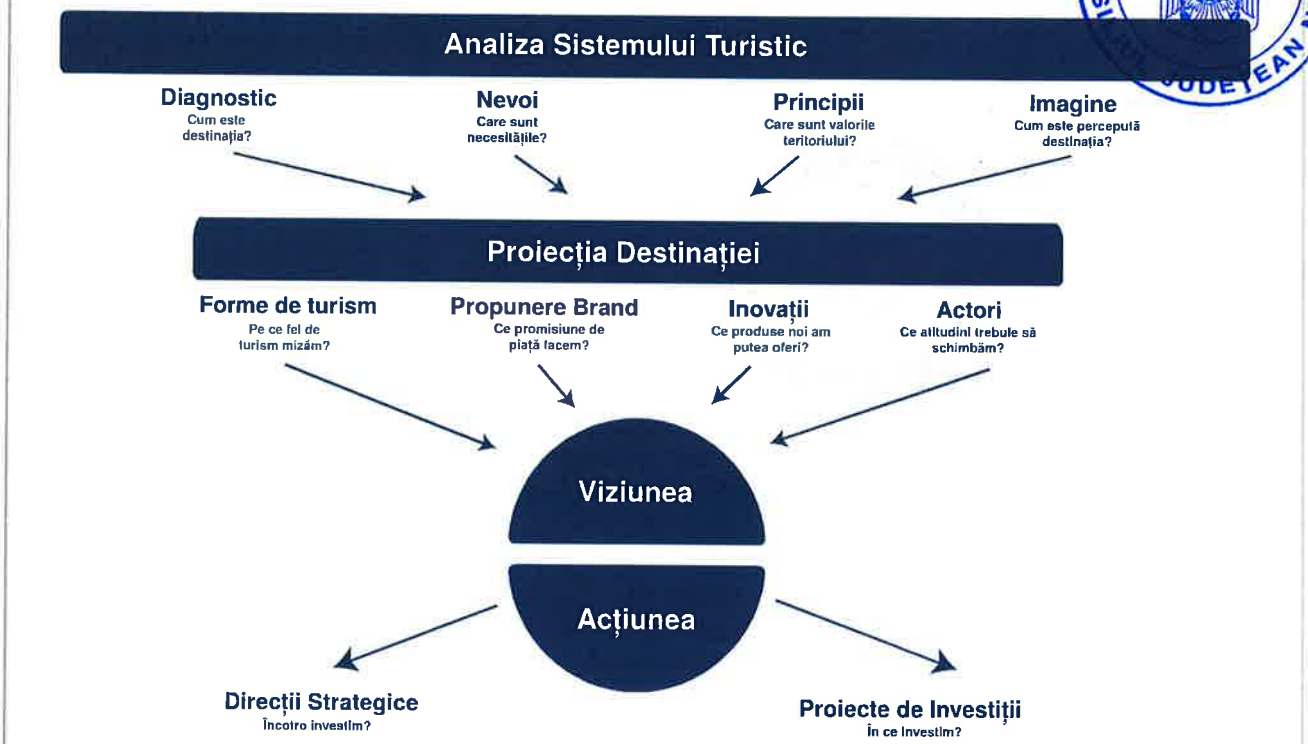

PROCESUL DE CONSTRUCȚIE AL VIZIUNII DE DEZVOLTARE - SUPORT AL ACȚIUNII ÎN TURISM

Viziunea de dezvoltare turistică reprezintă fundamentul și „îmbrăcămintea" acțiunii în domeniul turismului. Viziunea și acțiunea se completează reciproc în demersul strategic.

Procesul de formare și formularea viziunii reprezintă încununarea unui proces de cunoaștere, înțelegere a teritoriului, pe parcursul căruia se suprapun idei, dorințe, propuneri, politici existente de creștere, de schimbare.

Proiectarea în viitor a teritoriului prin acțiuni care urmăresc paliere geografice (zonale) și temporale (termen scurt - mediu - lung) are la bază un amplu proces de transfer al viziunii formulate de către autorii strategiei către actorii care vor implementa sau asista la implementarea master planului de turism al Neamțului. Aceasta va constitui cea mai dificilă etapă a master planului, întrucât va presupune un efort de vulgarizare (simplificare) și de comunicare continuă, repetitivă, obsesivă a direcției pe care destinația Neamț trebuie să o adopte.

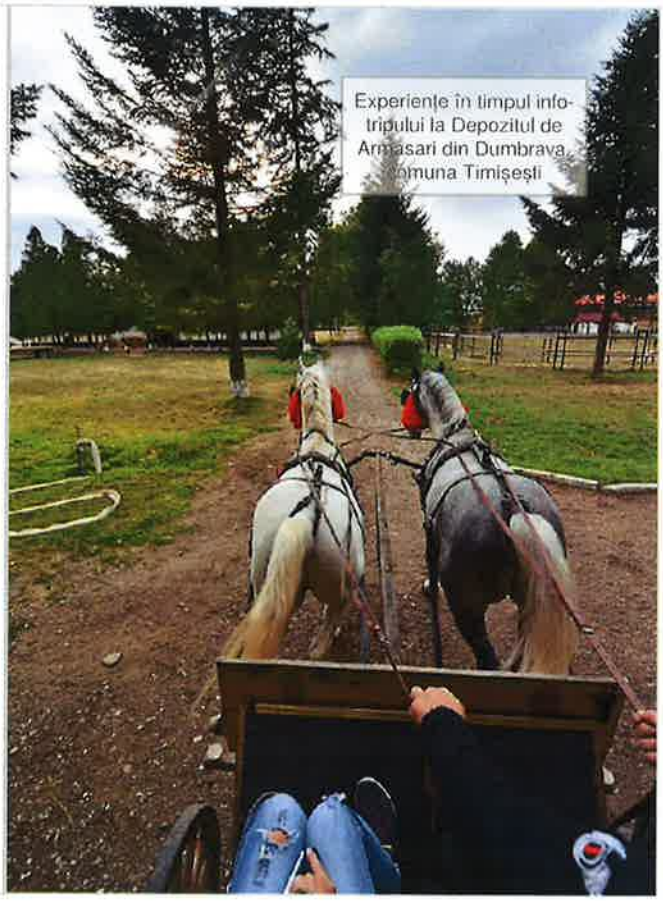
Experiențe în timpul info-tripului la Depozitul de Armăsari din Dumbrava, comuna Timișești

C

C 1

C 1 1

VIZIUNEA STRATEGICĂ

CONSTRUCȚIA VIZIUNII DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

PRINCIPIILE DIRECTOARE ALE DESTINAȚIEI

Viziunea de dezvoltare turistică a județului Neamț se construiește ținând seama de situația curentă a sectorului turistic, de morfologia teritoriului nemțean, de tendințele actuale din politicile turistice la nivel internațional și de nevoile de dezvoltare identificate.

5 principii directoare ale destinației turistice Neamt au rezultat din analiza strategică:

- **(echilibrul)** Echilibrarea teritorială a turismului nemțean prin consolidarea tuturor celor cinci poli turistici zonali care trebuie să radieze și către teritoriul gestionat de aceștia.
- **(sustenabilitatea)** Dezvoltarea armonioasă a economiei locale și a comunității prin responsabilitate și respect față de mediu.
- **(guvernanța)** Construcția politicilor turistice printr-un proces participativ și implicarea comunității în luarea deciziilor.
- **(complementaritatea)** Întărirea relațiilor între sectorul turistic propriu-zis și domeniile conexe, de sprijin, prin coparticiparea la demararea inițiativelor, la expertiza de proiect, la implementare și dezvoltare.
- **(bunăstarea)** Consolidarea turismului în instrument de dezvoltare a comunității, prin plasarea nevoilor acesteia la egalitate cu nevoile turiștilor, sau chiar peste nevoile acestora atunci când comunitatea poate fi afectată.

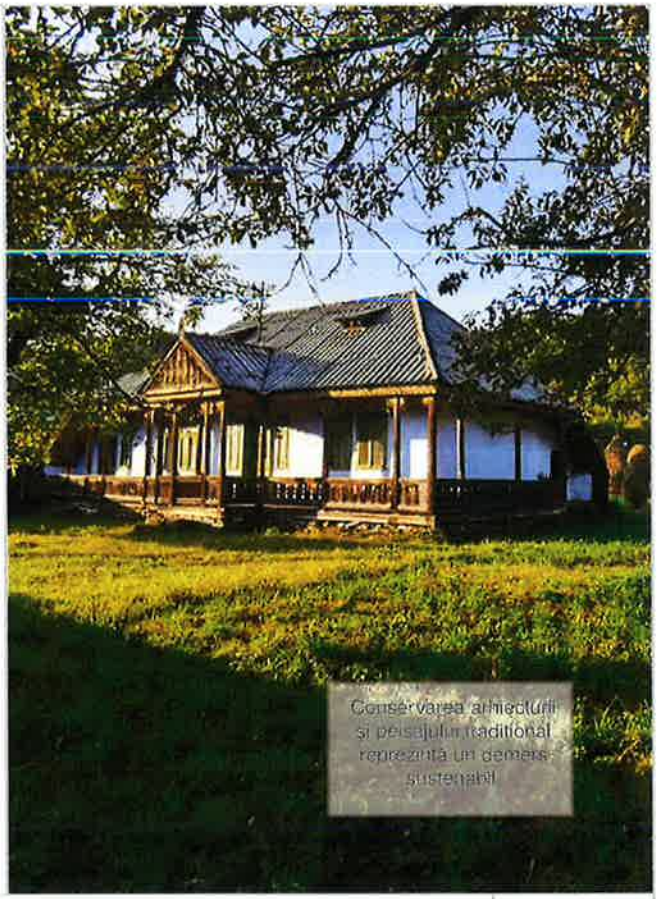

C VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 1 CONSTRUCȚIA VIZIUNII DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

C 1 2 IMAGINEA DESTINAȚIEI NEAMȚ

Imaginea unei destinații este dată de suma reprezentărilor proprii ale locuitorilor asupra teritoriului și a percepțiilor externe ale vizitatorilor potențiali sau reali. În plus, vectorii de imagine transmit mesaje verbale și emoții vizuale care conturează anumite repere în mintea potențialilor turiști.

Componentele imaginii:

-textuale (nume, atribute, caracteristici)

-subliminale (mesaje propuse până în prezent, promisiuni, motto, slogan)

-simbolice (imagini, desene, logo, reprezentări)

Imaginea poate fi identificată:

a. În interiorul destinației (percepția populației și a factorilor interesați)

b. În exteriorul destinației (vizitatori, turiști, alohtoni care au auzit de acea destinație)

c. În campaniile de promovare (imaginea creată de actorii însărcinați cu crearea și transmiterea unei anumite imagini).

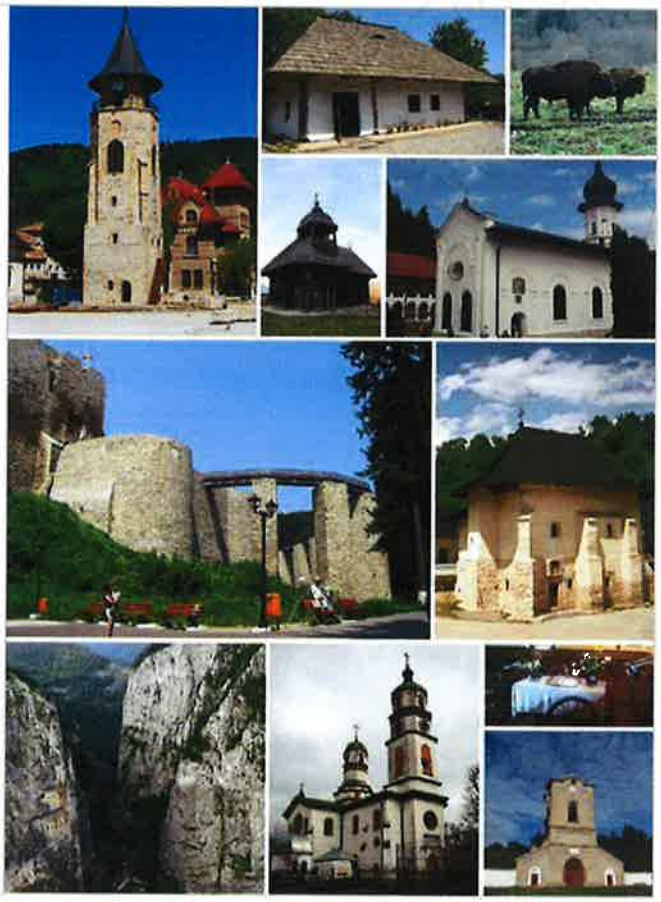

Colaj de fotografii reprezentative ale județului Neamț pe pagina Wikipedia.

IMAGINEA DIN INTERIOR A NEAMȚULUI

Dintre elementele de identitate și diferențiere prezente în teritoriu și iterate de către localnici și factori interesați, se distinge următoarele cuvinte-cheie: Cetate, Ceahlău (un munte cu fruntea-n soare"), spiritualitate (Athosul României), legende, mănăstiri, zimbru, natură, mască, meșteri, obiceiuri, marea dintre munți, mâncare, arhitectură, copilăria, explorarea, sinteza României, diversitate, tradiții, sat, tabere, schinduc, mâncare ecologică, ceaunul fermecat, păstrăv (hârzob), sarmale cu urdă, oi stâne, baltag, ciobani, han, zăbavă, popas, conace, drumuri de munte, Moldova.

Începând cu epoca Internet 2.0 (după anul 1999), care a democratizat circulația liberă a mesajelor și imaginilor asupra unui teritoriu, localnicii și factorii interesați (acești „producători interni" ai imaginii Neamțului) au creat diverse pagini de internet de promovare voluntară, fenomen care a cunoscut o ascensiune odată cu dezvoltarea canalelor colaborative social-media (după 2007).

Pe platformele dedicate (Facebook, Instagram) cei mai importanți vectori sunt:

- micro-lideri ai comunității care au dezvoltat pagini de comunicare și promovare de tipul „Ești din Neamț dacă", pagini care au început prin a stimula participarea prin accentuarea identității nemțene (sau local, prin pagini dedicate fiecărei localități), însă au evoluat către divertisment general sau instrument politic.

- fotografi profesioniști sau amatori care au dezvoltat unele inițiative personale sau de grup, cum ar fi „Foto Club Neamț". Fotografiile postate transmit emoții pozitive, un sentiment de apartenență la un teritoriu mirific, bogat. Temele dezvoltate sunt natura, orașul, frânturi de peisaj, drumeția, sesiunile de fotografie în natură, câmpurile agricole, tradițiile. Campania din 14 mai 2020 de promovare a ținutului de către mai multe personalități de județ, în vârful pandemiei, a avut un real succes și a demonstrat capacitatea ridicată de colaborare a actorilor.

- influenceri locali, frecvent persoane-cheie în structuri publice (adesea din segmentul cultural), manageri de firme private mari (predominant HORECA), care dezvoltă o anumită imagine a Neamțului pe paginile personale. Temele propuse sunt fotografiile din călătoriile în propriul județ (drumeția montană în Ceahlău, scara de pe Toaca, obiectivele din Piatra-Neamț, deseori pe exterior, peisaje nelocalizate), partajarea unor știri pozitive (cum ar fi știrea TF1 Le Journal în august 2020 care a prezintat Lacul Izvoru Muntelui), evenimentele din acea perioadă, fotografia gastronomică, iar acestea au un impact pozitiv asupra percepției comunității.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Turiști activi în jurul Lacului Izvoru Muntelui, identificând trasee de cicloturism cât mai adecvate pentru MTB. Fotografiile postate de aceștia în social media contribuie la crearea unei imagini a destinației.

IMAGINEA DIN EXTERIOR A NEAMȚULUI

Testimonialele turiștilor și recenziile online reprezintă un excelent instrument de analiză a imaginii destinației.

The Ceahlău Massif „is one of the most beautiful mountains in Romania. A very good hiking destination as there are marked trails built for hikers and tourists. You can easily find accommodation in Durau resort (which is literally on the massif itself, at 800 m altitude) or, besides other places, there is Dochia Chalet, at 1750m the best choice (my stay at this chalet was a very convenient one). Toaca Peak is really worth climbing, even if it is not that easy to do. While being on the top of this peak, you get one of the most beautiful views; I found it amazing."

Lacul Cuejdel. „Amazing place to visit! If there are no other people visiting you can only hear the wind. The colour of the lake is spectacular and the walk from Cracaul Negru village keeps you healthy. I totally recommend it, especially now because not many tourists know about it and it still has an almost virgin beauty".

Cascada Duruitoarea. „O poveste pe care TREBUIE să o trăiască fiecare, o călătorie de 3 ore in total: 2 ore dus și încă una înapoi, atât ne-a luat ca drum :-) In schimb, când ajungi in frumoasa pădure de pini și brazi cat blocurile de 9 etaje peste tine și o apa pura ca lacrima in râulețul ce curge de la cascada dătătoare de viață, prinzi aripi cu adevarat. Locul este foarte bine amenajat, muncit cu drag, atât la mesele pentru odihnă și savurare a împrejurimilor, cât și pe scările spre ceruri. POVESTE:-)"

Muzeul Cucuteni Piatra-Neamț. „The museum is clean, but could do much more to bring value and provide info on the Cucuteni culture. There is no multimedia exhibit to show more about the culture, such a pity. The ticket is rather expensive for Romania. We really appreciate the civilization and exhibits. The lady is nice. The bank safe is nicer."

Mănăstirea Agapia. „Un regal de imagini. Picturile lui Grigorescu merită o călătorie doar pentru ele. Imaginile lui nu au nicio legătură cu pictura tradițională a bisericilor românești... eu cred că Agapia este adevărata Capelă Sixtină a Estului, nu Voroneț... toate imaginile sfinților umanizate și vibrante... SUPERB! Din păcate nu am putut face poze în biserică..."

Biblioteca R.G. Melidon Roman. „Very beautiful and important historical building. The room, where we had the classical Concert its quite small, but friendly and cozy. I enjoyed the time there very much, and I recommend warmly to visit it."

Lacul Izvoru Muntelui. „Ceea ce nu mi a plăcut aici e faptul ca se vede că nu se investește. Locul e frumos ca priveliște, dar e cam anost și cam multă mizerie. Pe un mal era un bar într o groapa de gunoi. Pe celălalt mal era mai ok. Recomand plimbarea cu vaporașul. Nu prea ai unde să găsești o locație de lux în care sa mananci ..sau nu am găsit eu.."

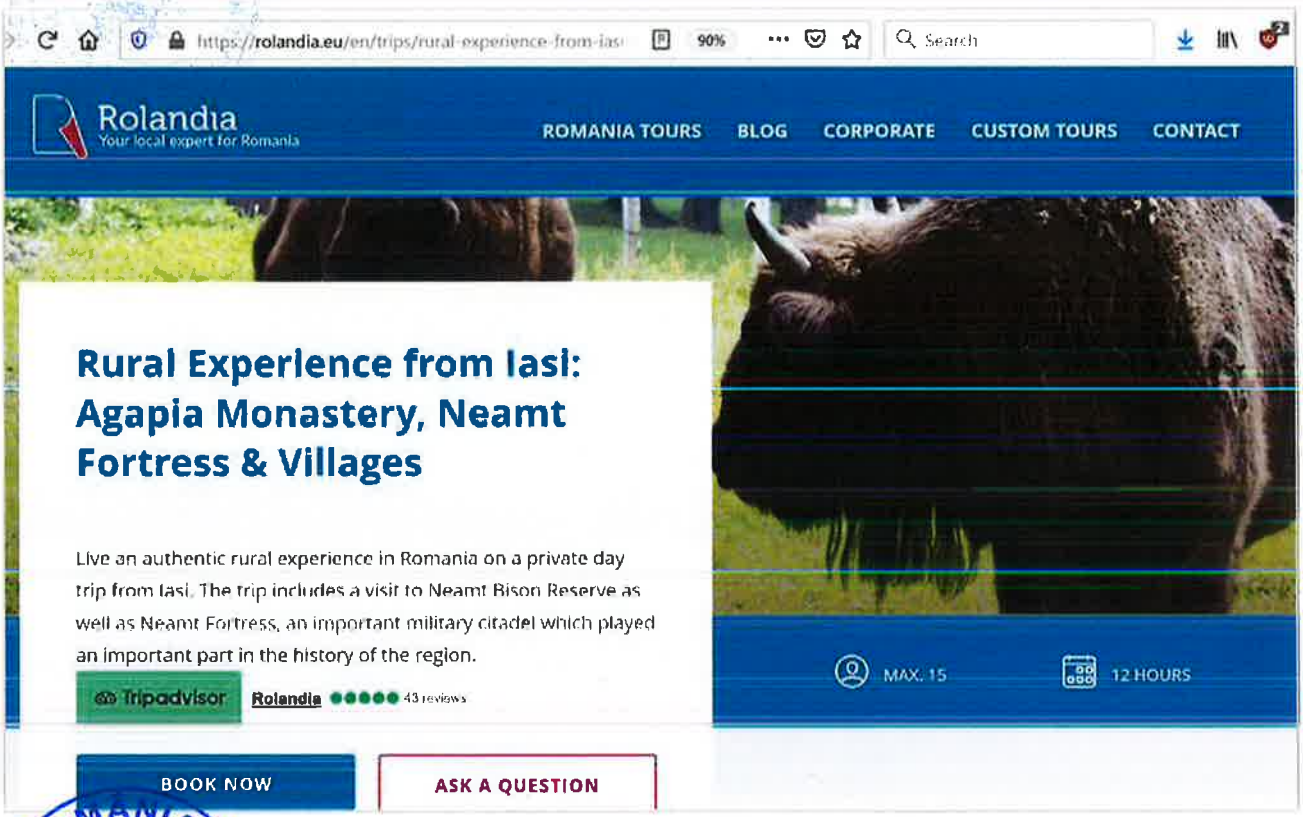

ROMANIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Imaginea Neamțului propusă de Ministerul Turismului

Ministerul Turismului gestionează două platforme de promovare a României: www.romania.travel și www.romaniatourism.com, ambele încadrând Neamțul la regiunea Moldova. Romania Travel prezintă doar 2 atracții dintr-un total de 5 oferite de site pentru regiunea Moldovei: Masivul Ceahlău și Mănăstirea Neamț. În schimb, Romania Tourism (doar în engleză) are un capitol dedicat Județului Neamț (Neamț County), dar care reprezintă o simplă colecție de „informații utile" (facts): localizare, vecini, suprafață, obiective turistice reprezentative, susținute de câteva fotografii cu edificii statice. Acest lucru indică faptul că forul superior de promovare turistică nu are o imagine bine formată sau cel puțin nu o transmite sub o formă concretă.

Imaginea creată de agențiile turoperatoare

Puține agenții au o pagină dedicată destinației Neamț. Aldo Travel, singura agenție exclusiv de incoming din județ, propune pe site-ul propriu tururi personalizate, dar fără să numească Neamțul sau să propună fotografii reprezentative cu acesta. Firme naționale de incoming cum ar fi Karpaten Turism propun strict Piatra-Neamț ca etapă de noapte, cu vizitarea Curții Domnești. Turoperatorii naționali Christian Tours, Paralela 45, Happy Tour sau Eximtur spre exemplu nu prezintă Neamțul ca pe o destinație, însă promovează achiziționarea de servicii de cazare prin tichete de vacanță în toată România.

Unele agenții din Iași (Rolandia Travel, Travis Tourism) au pachete de o zi pe Neamț, cu plecare din Iași, pentru clienții business internaționali care dedică o zi pentru „bleisure". Deși nu apare clar numele teritoriului în denumirea produsului, așa cum vedem la tururile din Bucovina sau Maramureș, imaginea creată este cea a unui „spațiu rural autentic", legitimat de istorie.

Bloggeri și vloggeri

Platforma colaborativă „Am fost Acolo" definește regiuni turistice ale României însă, din nou, Neamțul nu are o delimitare precisă, ci apare prin diferitele sale locuri. Cele mai multe recomandări apar pe temele „Descoperă Târgu-Neamț și împrejurimi", „Mănăstirea Neamț" și „Unde mâncăm în Piatra-Neamț".

O serie de bloggeri de călătorie (printre care Răzvan Pascu și Cezar Dumitru) au participat ultima dată în 2012 în campania #PriNeamț susținută de inițiative locale, când factorii politici doreau promovarea „Ținutului Neamțului". Din descrierea acestora lipsesc cuvintele-cheie, promisiunile de piață sau „clișeele" despre Neamț, întrucât aceștia nu și-au făcut o imagine clară. Bloggerii descriu locuri interesante însă fără a fi trăit o experiență distinctă. Recomandările lor includ un tur pietonal mai susținut al Curții Domnești din Piatra-Neamț, experiențe mai autentice în preajma meșterilor populari, restaurante cu ambient corelat mai bine cu tipul de produs oferit.

Bicaz gorges

Take a drive through the majestic Bicaz gorges, bisected by sheer, three-hundred-metre-high limestone cliffs.

IMAGINE DIN NEAMȚ ÎN GHIDUL ROUGH GUIDE ÎN 2000

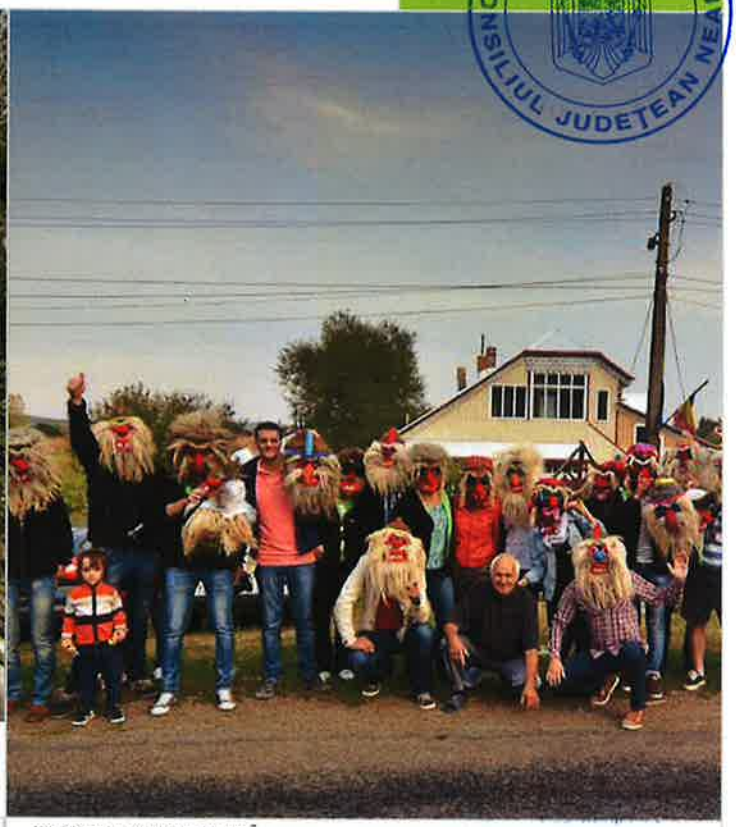

INFOTRIP #PRINEAMȚ ÎN 2012 LA MEȘTERUL IOAN ALBU (TIMIȘEȘTI)

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Imaginea din ghidurile de călătorie

Ghidurile de călătorie prezintă Neamțul din diferite perspective:

- capitol distinct numit simplu „Neamț" (Ghidul Michelin, Petit Fûté)
- capitol distinct sub titulatura „Ținutul Neamțului" în ghidurile românești (Ghid România Ad Libri)
- locuri geografice disparate (Piatra-Neamț, Târgu-Neamț) în cadrul capitolului „Regiunea Moldovei" (Rough Guide, Lonely Planet).
- ansambluri de atracții cum ar fi „Mănăstirile din Neamț" (Guide du Routard) sau circuite cu autoturismul între Târgu-Neamț - Piatra-Neamț - Poiana Largului (National Geographic).

Din rațiuni de costuri de imprimare, imaginile sunt în general rare. Fotografiile propuse prezintă Lacul Izvoru Muntelui cu Ceahlăul în fundal (Michelin), turlele bisericii Sf Ioan Botezătorul de la Văratec (Michelin), vieţuitoare ale Mănăstirii Agapia în timpul lucrului (Petit Fûté), Cheile Bicazului (Rough Guide din 2000 - cel din 2016 nu dedică nicio imagine Neamțului), Curtea Domnească (NatGeo).

Ghidul online Lonely Planet prezintă Mănăstirile din Neamț „în umbra culorilor orbitoare ale Mănăstirilor pictate din Bucovina", însă primele compensează printr-un „sentiment mai autentic de spiritualitate vie". Această perspectivă este definitorie în căutarea identității spațiului nemțean. Ghidul Michelin oferă o imagine concretă spațiului nemțean, care „concentrează unele dintre cele mai frumoase peisaje ale țării", „decoruri idilice care au inspirat pe sihaștri", cu „râuri [care] se ivesc din piscurile Ceahlăului venerat de daci", iar satele și folclorul colorat [...] inspiră pe povestitori, poeți și... călători". Ghidul Petit Fûté insistă pe faptul că „interesul Neamțului nu se rezumă la edificii religioase", întrucât „superbele peisaje din Ceahlău și impresionantele Chei ale Bicazului sunt pretexte pentru activități de drumeție, MTB, alpinism sau călărie". „Descoperirea satelor pitorești, impregnate de tradiții" , sunt rezervate celor care doresc „să cunoască cu adevărat sufletul acestor locuri". National Geographic apreciază „peisajul montan spectaculos ce formează o pânză-suport a unei frumoase regiuni rurale".

Ghidul fotografic Ad Libri „Ținutul Neamțului" identifică unicitatea acestui spațiu strict prin „cea mai mare densitate a mănăstirilor și schiturilor din România", o caracteristică mai degrabă cantitativă pe care o restrânge la perimetrul Parcului Național Vânători-Neamț.

Se observă că imaginea propusă se fondează pe peisaje montane superbe, mănăstiri vii, pline de spiritualitate autentică, sate tradiționale și folclor, istorie, povestiri și legende.

Se observă și o dificultate de percepție unitară a teritoriului județului Neamț. Ținutul Neamțului (neclar dacă desemnează județul sau doar spațiul monastic din zona Târgu), Neamțul (mai precis, dar rar folosit), Moldova de mijloc, localități dispersate etc. ne arată o anumită inconsecvență și dificultate în a percepe, dar și în a propune un spațiu clar delimitat fizic și mental.

Materialele de promovare (broșuri fizice și online) realizate prin inițiativa CJ Neamț (Direcția Turism)

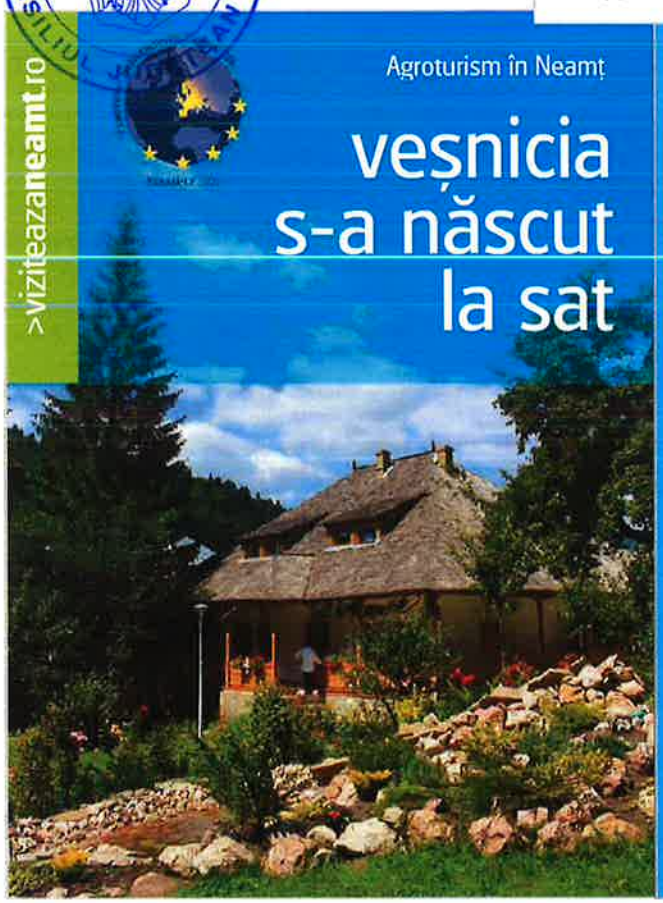

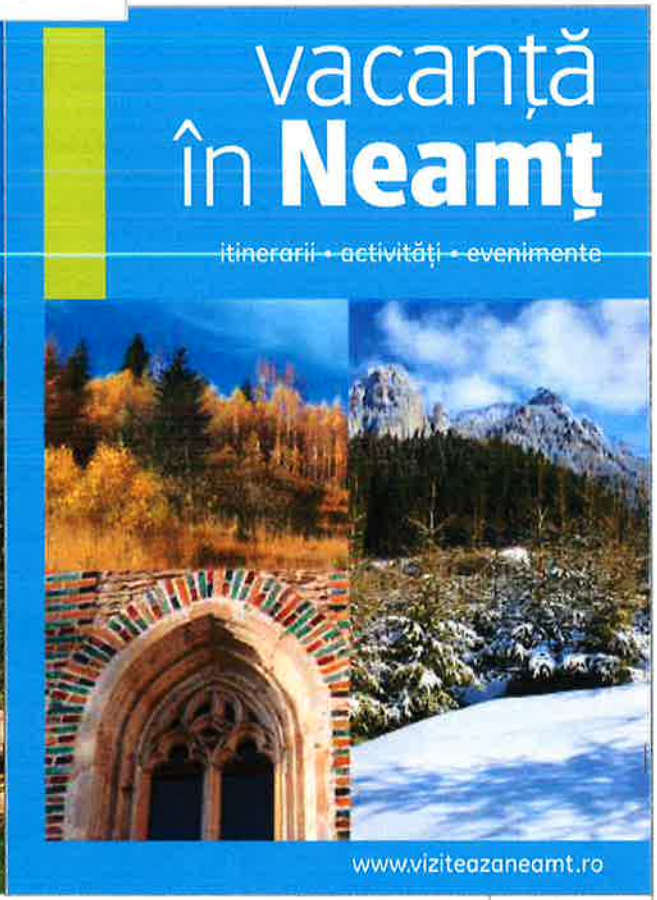

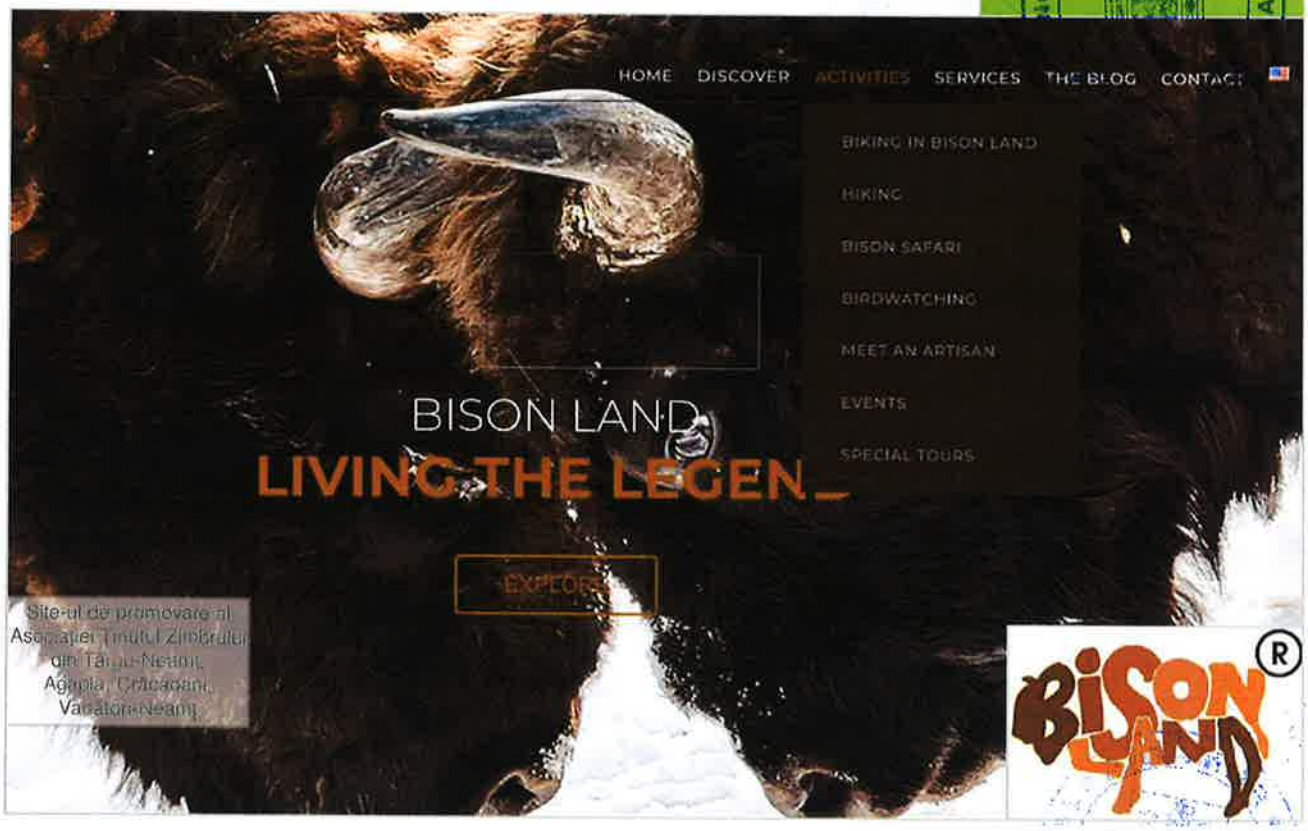

IMAGINEA CREATĂ DE ACTORII DIN TURISM

Materialele publicitare create de Consiliul Județean Neamț (prin apel extern de proiecte sau prin inițiative interne) sau de centrele de informare turistică în colaborare cu asociații de profil conțin o serie de mesaje cu următoarea tipologie, în ordinea crescătoare a intensității de piață și a relevanței pentru turism:

- reflecții generice: „Leagăn de Cultură", „Veșnicia s-a Născut la Sat";
- atribute generale ale teritoriului („Ținutul frumuseții naturale și spirituale", „natura măreață", „a wonderful place" (un loc minunat);
- tipul de vizitare (city break la Piatra, destinația ta de vacanță, pelerinaj spiritual la mănăstirile din Neamț, vacanță în Neamț);
- aspirații ale teritoriului (Ținutul Zimbrului – Destinație ecoturistică, Gourmet route, Coroana de Aur a Moldovei).

Aceste mesaje au capacitatea de a descrie teritoriul, de a genera anumite puncte de sprijin în continuarea unei imaginii, însă acest demers a avut impact numai în stadiul de „implicare" din ciclul de viață al destinației. Următoarele materiale trebuie să creeze o conexiune puternică cu clientul, prin includerea de verbe de activare, și prin identificarea unor elemente de unicitate sau diferențiere.

Mesaje ca „destinația ta" au o anumită capacitate de a implica turistul în acțiune, de a-și însuși teritoriul. Folosirea logo-ului oficial EDEN (Destinations of Excellence), încercarea incipientă de a crea un logo „I love Neamț" sau de a impune o anumită paletă cromatică stabilă cresc într-o anumită măsură nivelul de percepție al calității. Utilizarea unei varietăți mari de caligrafii (fonturi), dimensiuni, culori, uneori fragmentarea grafică în fotografii mici (specifică anilor 2000, la începutul erei digitale în masă), dificultatea de a identifica în fotografii elemente clare, reperabile, cunoscute, ezitarea între Neamț și Ținutul Neamțului fac dificilă atingerea scopului campaniilor.

Inițiativa Asociației Ținutul Zimbrului pare să se desprindă din optica clasică a promovării. Simbolul puternic și diferențiat al zimbrului este asociat cu mesajul de impact „Trăiește Legenda". Site-ul oficial utilizează verbe de activare (explorează, descoperă) și termeni turistici noi (atracție - în loc de obiectiv turistic, activități - în loc de vizite) și propune produse inovatoare, cu termeni incitanți, îndrăzneți, bazate pe experiențe (cicloturism, safari cu zimbri, întâlnește un meșter popular, o zi la stână, „băi de pădure", bison brunch etc.). În zona Ceahlău materialele de promovare lipsesc cu desăvârșire (cu excepția materialelor PN Ceahlău). CIT Bicaz se bazează pe materialele realizate prin proiectele europene, iar la Roman materialele au mai degrabă scopul de promovare a activităților economice, fără a reuși o punere în valoare turistică.

C VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 1 CONSTRUCȚIA VIZIUNII DE DEZVOLTARE TURISTICĂ

C 1 3 PILONII VIZIUNII TURISTICE

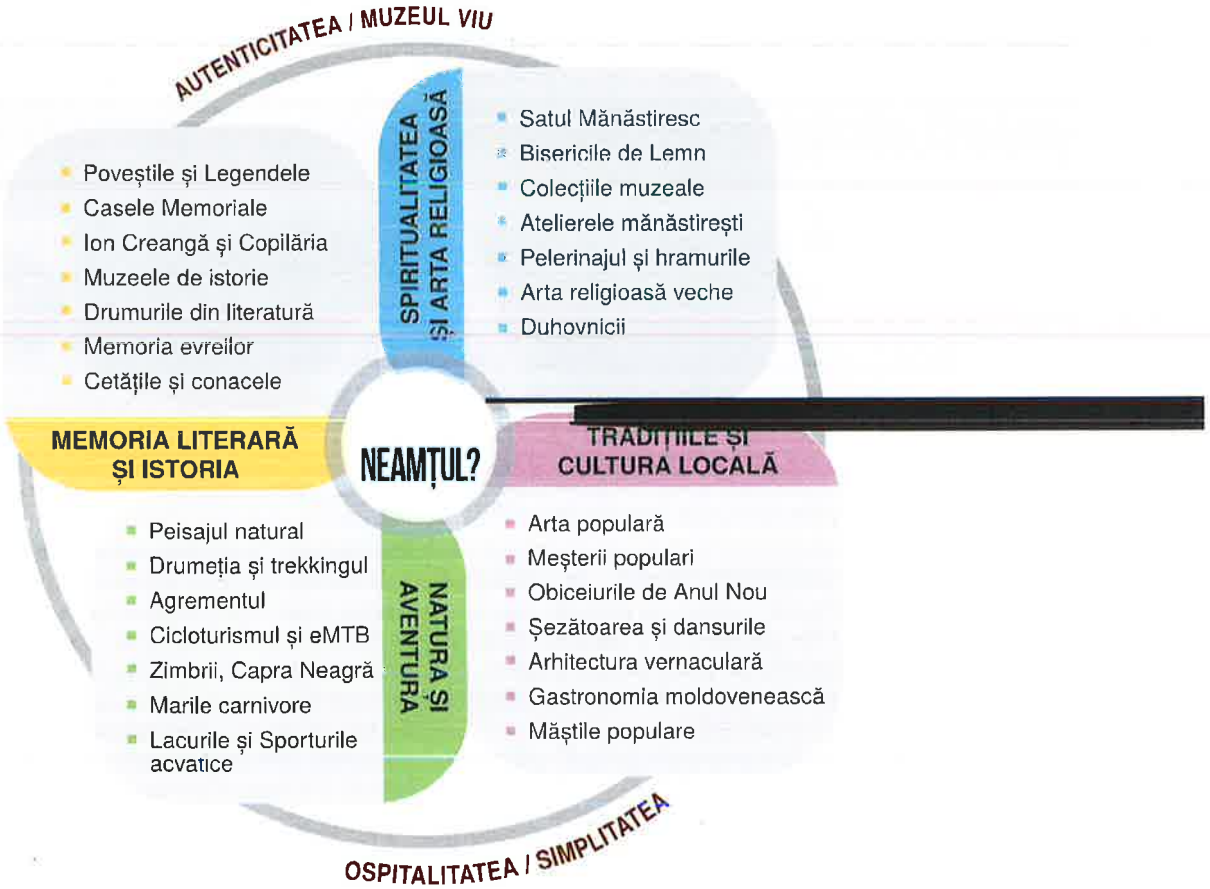

Județul Neamț este perceput ca o sinteză a spațiului mioritic, regăsit în Traian și Dochia, în Baltagul, și a spațiului moldav, reflectat în dispunerea în trepte a reliefului. Este, de asemenea, un tărâm de poveste, prin încărcătura istorică, dăinuirea memoriei marelui povestitor Ion Creangă și perpetuarea legendelor și miturilor Muntelui Ceahlău. Neamț este, așadar, un loc de regăsire și de rememorare a copilăriei, a vieții simple, patriarhale.

Din aceste considerații rezultă două **atribute** principale ale teritoriului nemțean:

- **autenticitatea**, regăsită în tradițiile păstrate cu sfințenie, în conservarea unor elemente străvechi, într-un teritoriu puțin afectat de transformările industriale, în posibilitatea de experimentare a sa sub forma unui **muzeu viu**, în aer liber;
- **ospitalitatea (simplitatea)**, atribute ale gazdelor, adică locuitorii de astăzi ai Neamțului, care transformă cu ușurință turistul în prieten și îi împărtășesc din ceea ce dețin ei.

Aceste atribute stau la baza **pilonilor viziunii turistice**. Pilonii destinației Neamț se fondează pe existența unei multitudini de resurse, atracții, produse, pe o anumită temă fundamentală a imaginii teritoriului, identificate în chestionare, interviuri, recenzii, studii de teren, astfel:

- **natura și aventura**
- **spiritualitatea și arta religioasă,**
- **tradițiile și cultura locală**
- **memoria literară și istoria.**

C

VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 2

PROIECȚIA DESTINAȚIEI

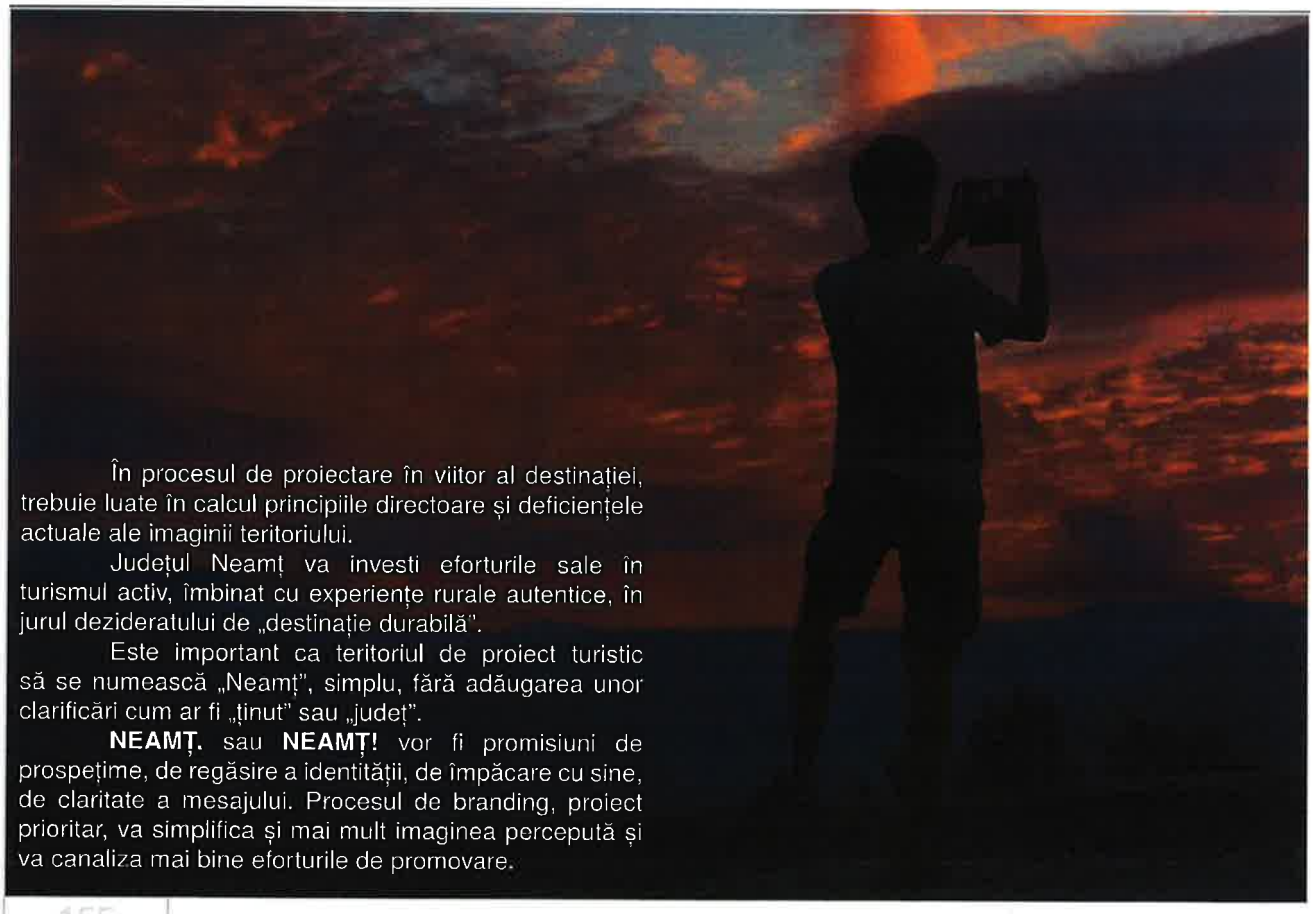

În procesul de proiectare în viitor al destinației, trebuie luate în calcul principiile directoare și deficiențele actuale ale imaginii teritoriului.

Județul Neamț va investi eforturile sale în turismul activ, îmbinat cu experiențe rurale autentice, în jurul dezideratului de „destinație durabilă".

Este important ca teritoriul de proiect turistic să se numească „Neamț", simplu, fără adăugarea unor clarificări cum ar fi „ținut" sau „județ".

NEAMȚ. sau **NEAMȚ!** vor fi promisiuni de prospețime, de regăsire a identității, de împăcare cu sine, de claritate a mesajului. Procesul de branding, proiect prioritar, va simplifica și mai mult imaginea percepută și va canaliza mai bine eforturile de promovare.

C

C 2

C 2 1

VIZIUNEA STRATEGICĂ

PROIECȚIA DESTINAȚIEI

FORMULAREA VIZIUNII STRATEGICE

Viziunea reprezintă o înțelegere avansată a destinației, prin acele caracteristici unice ale sale, diferențiabile, care va fundamenta acțiunea viitoare. Viziunea este o aspirație spre care toate acțiunile vor converge.

Pentru Neamț se identifică ideea de spațiu sacru, loc de tradiție vie, loc al copilăriei veșnice, tărâm de legende și povești.

Viziunea strategică se fondează pe o serie de elemente-cheie și tendințe actuale:

- pilonii strategici ai turismului nemțean (a. natura și aventura; b. spiritualitatea și arta religioasă; c. tradițiile și cultura locală; d. memoria literară și istoria;
- atributele principale ale teritoriului și ale locuitorilor (autenticitatea & muzeul viu, ospitalitatea & simplitatea);
- tendințele internaționale actuale (practicile sustenabile, turiștii responsabili, experiențele locale, siguranța oaspeților);
- tendințele locale deja observate în zona Târgu-Neamț, teritoriu-lider în cadrul județului (inițiativele de succes din „Ținutul Zimbrului", și anume: atenția mai mare asupra produsului local, personalizarea produselor, creșterea contactului cu comunitatea locală, grija față de mediu);
- toponimul „Neamț" provine din limba slavă, din adj. nemiči = liniștit, tăcut, o caracteristică a râului Neamț (Ozana), reflectată în alte zone prin hidronimul „Tăcuta", subliniind ideea de curgere lentă, domoală, viață în tihnă, conectare cu sine.

Toate aceste considerații conduc la formularea viziunii strategice:

Neamțul va deveni o destinație de top în cadrul României, diferențiată prin conceptele de povești și legende, copilărie eternă, tradiții vii, spațiu sacru, recunoscută pentru practicarea turismului lent (slow tourism), care se bazează pe autenticitatea experienței turistice și care valorifică în mod activ natura, cultura și istoria nemțeană, comunitatea locală, gastronomia și latura spirituală.

Turismul lent se bazează pe o serie de principii reliefate în tabelul alăturat și care se sprijină pe patru piloni (Natura, Comunitatea, Cultura, Eul). Prin suprapunerea pilonilor turismului lent cu cei patru piloni ai viziunii turistice pentru Neamț, rezultă o serie de activități concrete care trebuie aplicate pentru a asigura succesul viziunii strategice.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

PILONII TURISMULUI NEMȚEAN

SPIRITUALITATEA ȘI ARTA RELIGIOASĂ

TRADIȚIILE ȘI CULTURA LOCALĂ

NATURA ȘI AVENTURA

MEMORIA LITERARĂ ȘI ISTORIA

PILONII ȘI PRINCIPIILE TURISMULUI LENT

NATURA | EUL | COMUNITATEA | CULTURA

- Schimb cultural cu comunitatea
- Impact redus asupra mediului
- Economie colaborativă
- Consumul de produsele locale
- Calitatea ridicată a experienței turistice
- Cunoaștere mai bună a propriei persoane

ACTIVITĂȚI TURISTICE CONCRETE

- Experiențe la meșteri populari și artiști locali
- Ateliere de gastronomie locală
- Activități de explorare a comunităților izolate
- Ateliere de fotografie
- Experiențe la stâne turistice
- Experiențe spirituale la mănăstiri
- Poveștile și legendele activate
- Drumeția și backpacking-ul
- Cicloturismul
- Tururi de arhitectură rurală
- Participarea la șezători și activități din gospodărie

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

C

VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 2

PROIECȚIA DESTINAȚIEI

C 2 2

PROPUNEREA DE IDENTITATE VIZUALĂ

Master planul este un document de fundamentare, clarificare, structurare a nevoilor teritoriului și de programare a acțiunilor pentru perioada de referință.

Prezentul document își propune un pas înainte, către brandingul de destinație, pentru a grăbi acest proces atât de necesar în acest moment. Soluția identificată a urmărit explorarea modelelor vizuale existente, care au un anumit istoric, sunt ancorate într-o anumită conștiință sau în anumite reprezentări teritoriale, și care sunt intim legate de cei patru piloni ai destinației.

Natura din județul Neamț este ofertantă pentru activități de **agrement și aventură**. Este bine ancorată în reprezentările mentale: forma piramidală a Ceahlăului, forma Cheilor Bicazului, parcursul șerpuitor al Bistriței, forma Lacului Izvoru Muntelui, imaginea animalelor carismatice prezentă și pe emblema județului sau pe blazonul diverselor localități sau entități: zimbrul, mistrețul, căprioara, capra neagră, ursul.

Spiritualitatea și arta religioasă oferă anumite piste de lucru în constituirea imaginii vizuale: forma bisericilor, forma turlelor sau clopotnițelor moldovenești, simbolurile creștine, modelele arhitecturale etc., însă este dificil de identificat un model specific unitar pentru Neamț. Forma conică a clopotniței ștefaniene de la Curtea Domnească din Piatra-Neamț reprezintă un marcator teritorial excelent, utilizat în prezent pentru definirea „Porților Neamțului" la șapte intrări din județ.

Memoria literară și istoria pot constitui, de asemenea, inspirație în definirea formelor identitare: baltagul, stâncile Ceahlăului pline de legende, forma Cetății Neamț, imaginea stilizată a anumitor personalități.

Tradițiile și cultura locală au o materializare interesantă, simplă, ușor de sintetizat și de memorat, ușor de identificat în teritoriu. Din analiza modelelor de cusături din toate cele cinci zone ale destinației, studiind și semnificațiile lor complexe (formele naturii, zeitățile, caracteristici climatice ale zonei, dorințele proprii, momentele vieții etc.) a rezultat că acestea acoperă cel mai bine toți pilonii strategici și pot fi folosite în promovarea turistică. În plus, din suprapunerea celor patru simboluri rezultă un model unitar și o dorință a județului Neamț de a asigura un echilibru teritorial just. Tabelul alăturat prezintă semnificațiile complexe ale fiecărui simbol ales.

CEAHLĂU 	TÂRGU 	NEAMȚ
BICAZ 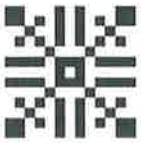	PIATRA 	ROMAN

Propunere de identitate vizuală pentru zonele turistice ale județului Neamț

Ceahlău (Valea Muntelui)

Inspirat de motivele populare ornamentale specifice zonei Ceahlăului, codul grafic alăturat ne vorbește despre zeități și sensul vieții. Unghiurile drepte simbolizează prezența divină, iar cele patru puncte interioare ilustrează Zeița Fertilității Pământului. Cromatica este una specifică cerului fiind adesea asociată cu puritatea și libertatea.

Bicaz (Valea Bicazului)

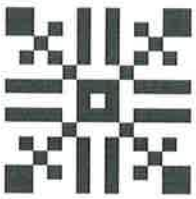

Inspirat de motivele populare ornamentale specifice zonei Bicazului, codul grafic alăturat ne vorbește despre cultul solar, despre forța cuplului și despre destin. Cuplul este simbolizat de cele două linii paralele ce gravitează în jurul soarelui în timp ce destinul este reprezentat de cele patru vânturi care bat în direcții opuse. Cromatica este una sobră, asociată cu înțelepciunea vârstnicilor.

Târgu (Valea Ozanei)

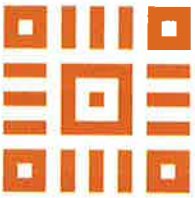

Inspirat de motivele populare ornamentale specifice zonei Târgu Neamț, codul grafic alăturat ne vorbește despre fertilitatea solului, gospodării și despre etapele vieții. Centrul construcției grafice reprezintă sămânța, fertilitatea, colțurile reprezintă gospodăriile, iar laturile cu cele trei linii paralele ne vorbesc despre naștere, cunoașterea de sine și moarte. Cromatica este una specifică zonelor de deal și munte, fiind asociată adesea cu abundența și belșugul.

Piatra (Valea Bistriței)

Inspirat de motivele populare ornamentale specifice zonei Piatra-Neamț, codul grafic alăturat ne vorbește despre viață, bineț și noroc. Elementele grafice excentrice reprezintă frunzele trifoiului cu patru foi aducător de noroc în timp ce elementul grafic central ilustrează „prevoiara" respectiv floarea vieții. Simbolul central este cunoscut și ca „miezul de nucă" ce semnifică binele. Cromatica este specifică naturii, asociată cu prospețimea și prosperitatea.

Roman (Valea Siretului)

Inspirat de motivele populare ornamentale specifice zonei Romanului, codul grafic alăturat ne vorbește despre bunăstare, virilitate, forță și seducție. Motivul solar central este simbolul familiei îmbelșugate, în timp ce elementele din colțuri cunoscute drept cârlige, coarnele berbecului sau mâini în șold reprezintă virilitatea, forța masculină și seducția feminină. Cromatica este una solară, asociată cu belșugul și bunăstarea.

NEAMȚ

Cele cinci simboluri propuse pentru regiunile Județului Neamț sunt puternic ancorate în tradiția, cultura și identitatea locală. Suprapuse asemenea unor straturi de descifrare a județului, acestea formează un nou simbol cu un înțeles mozaicat, precum însăși natura Neamțului. Acest simbol adună într-un singur element grafic întreaga bogăție de semnificații și interpretări asociate părților componente pentru a le da un nou înțeles, cel al convivialității.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

C VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 2 PROIECȚIA DESTINAȚIEI

C 2 3 PREMISELE VIITORULUI BRAND AL DESTINAȚIEI

Brandingul destinației este un proces complex, care necesită o expertiză de marketing precum și o consultare publică pentru a identifica acea „promisiune" de piață acceptată de majoritatea factorilor interesați și care să devină instrument de lucru intersectorial.

Identificarea acelui nume și/sau simbol care să trimită imediat la identitatea destinației Neamț trebuie să ofere premisele diferențierii față de competitorii teritoriali naționali (cum ar fi județele Suceava, Harghita, Maramureș, Hunedoara sau alte zone similare). Întrucât județul Neamț este prezent doar la nivel incipient pe pieţele internaționale, nu este încă necesară o diferențiere față de eventualele destinații internaționale similare.

Procesul de branding trebuie să identifice acea sumă de valori, atribute și de promisiuni atașate destinației Neamț (care devine astfel principalul „produs" oferit de întregul județ Neamț). În același timp, scopul brandingului este să producă inițial încredere în produs, apoi atașament afectiv, iar într-o etapă ulterioară chiar identificare personală cu acesta, indiferent de originea reprezentantului (ex. există mulți români din afara arcului carpatic care asumă și se identifică cu brandul de „Transylvania" atunci când comunică identitatea teritoriului din care provine către un public internațional.)

Prezentul master plan își propune să ofere pistele de lucru necesare următorului mare proiect de branding al destinației Neamț.

Elementele-cheie în proces sunt: afirmarea identității destinației, diferențierea față de concurență, asocierea destinației cu un nume puternic (sau eveniment), afirmarea unor eventuale schimbări în calitatea sau valoarea destinației, afirmarea viziunii strategice a destinației. Acestea vor sta la baza identificării acelui Unique Selling Point (Proposition) sau „USP", pe care destinația Neamț îl poate propune în perioada următoare.

CE ESTE NEAMȚUL?

Un atribut comun al principalelor produse de bază ale destinației Neamț (trio-ul mănăstirilor Neamț – Agapia – Văratec, Muntele Ceahlău) este spiritualitatea: căutarea valorilor, înălțarea spirituală, ascensiunea, desprinderea de cotidian. Neamțul este un teritoriu „liniștit", calm, un loc de căutare personală, un loc al spiritualității, al tradițiilor autentice.

Verbe-cheie: descoperă, explorează, conectează, urcă

PRIN CE SE DIFERENȚIAZĂ NEAMȚUL?

Din cei patru piloni ai destinației, memoria literară este singura care se diferențiază clar de competiție, mai ales pentru piața turistică românească. Neamțul este un teritoriu prolific al scriitorilor, un vechi refugiu al intelectualilor, un spațiu sacru al vechilor daci, un teritoriu al etnogenezei române la baza căreia stau legende și mituri. Neamțul se mai diferențiază prin satul mănăstiresc (creație a domnițelor din vechea Moldovă) și prin „Marea

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

SCHIMBARE

cunoaștere colaborare solidaritate mândrie dorință activare forță

ACTIVARE

aspiră
evadează
descoperă
explorează
oprește-te
contemplă
conectează-te
experimentează

EXPLOREAZĂ POVEȘTILE NEAMȚULUI!

DIFERENȚIERE

povești
legende
literatură
mistere
nostalgie
credință
peisaje
aventură

Athosul România miniaturală Inima Moldovei extensia Bucovinei

ASOCIERE

PROPUNEREA DE BRAND

dintre Munți" (realizată cu un important efort uman).
Cuvinte-cheie: legende, povești, literatură, memorie, mistere, nostalgie, credință

CE SCHIMBARE PROPUNE NEAMȚUL?

Actorii din turismul nemțean sunt de acord că este nevoie de o schimbare de atitudine: o cunoaștere mai profundă a atuurilor, o valorizare mai bună a resurselor, o colaborare mai strânsă, o solidaritate mai mare, mândrie locală, o cunoaștere mai bună a valorilor, introspecție, cumpătare, eliminarea influențelor politice când este vorba despre turism.

Cuvinte-cheie: colaborare, solidaritate, mândrie, dorință, activare, forță

CU CINE SE ASOCIAZĂ NEAMȚUL?

Județele Suceava și Iași sunt acele teritorii aflate la vârful turismului regional și în ierarhia superioară a turismului național, cu care Neamțul împarte valori comune: valoarea inestimabilă a mănăstirilor din zona Târgu-Neamț, moștenirea ștefaniană - cetățile Moldovei Apusene, arhitectura tradițională bine păstrată și valoarea turistică a zonei montane (cu județul Suceava) și calitatea vieții urbane a municipiilor Piatra-Neamț și Roman (cu municipiul Iași). Totodată, Neamțul este parte integrantă a regiunii istorice Moldova și, în plus, este în centrul vieții spirituale a acesteia (o caracteristică intimă a Moldovei). Neamțul se asociază și cu întreg teritoriul național întrucât, din punct de vedere al morfologiei spaţiale, reprezintă o Românie în miniatură.

Cuvinte-cheie: inima Moldovei, România în miniatură, centru spiritual, calitatea vieții urbane, mănăstirile Moldovei de Nord, cealaltă Bucovină.

CARE ESTE VIZIUNEA STRATEGICĂ?

Așa cum a fost formulată anterior, viziunea strategică relevă ambiție pentru schimbare din interior și asumarea turismului lent ca fiind pariul câștigător al destinației, pentru a întări experiența turistică și pentru a valorifica cât mai bine natura, cultura, comunitatea locală, gastronomia și latura spirituală.

Cuvinte și/sau expresii activatoare: experimentează, explorează, oprește-te, contemplă, descoperă, ieși din drumul principal etc.

Explorează Poveștile Neamțului! / Explore the Stories of Neamț! reprezintă Propunerea Unică de Piață (USP-ul) a acestei strategii, propunere care pune accent pe activare și cunoaștere adâncă a teritoriului (explorarea) și pe atributul unic al destinației (poveștile).

Pentru a susține această promisiune, destinația trebuie să crească continuu nivelul de materializare al „poveștilor" prin produse specifice.

C

C 2

C 2 4

VIZIUNEA STRATEGICĂ

PROIECȚIA DESTINAȚIEI

FORMELE STRATEGICE DE TURISM

Activitățile concrete care vor fi propuse în cadrul master planului și în perioada de implementare a acestuia trebuie să se regăsească în cadrul unor forme de turism strategice, de perspectivă, aflate în strânsă legătură cu formele de turism prezente actualmente în teritoriul nemțean, cu tipul de turist vizat și în concordanță cu viziunea strategică.

Schema de mai jos prezintă pilonii strategici caracteristici fiecărei zone turistice în ordinea ierarhică a importanței pentru fiecare zonă, incluzând destinația Neamț ca întreg care le conține pe toate. Tabelul de la pagina alăturată prezintă formele actuale de turism (pe care se bazează în prezent județul), formele de turism strategice (pe care trebuie să se insiste în perioada de implementare a master planului) și tipurile de turiști de perspectivă pe care zonele turistice și destinația NEAMȚ trebuie să se axeze.

PILONII STRATEGICI AI FIECĂREI ZONE TURISTICE

CEAHLĂU

Natura și Aventura
Memoria Literară și Istoria

TÂRGU

Spiritualitatea și Arta Religioasă
Tradițiile și Cultura Locală
Natura și Aventura

NEAMȚ

Natura și Aventura
Tradițiile și Cultura Locală
Memoria Literară și Istoria
Spiritualitatea și Arta religioasă

BICAZ

Natura și Aventura
Tradițiile și Cultura Locală

PIATRA

Memoria Literară și Istoria
Natura și Aventura
Tradițiile și Cultura Locală

ROMAN

Tradițiile și Cultura Locală
Memoria Literară și Istoria
Spiritualitatea și Arta Religioasă

ZONA/TERITORIUL (cu principalii piloni, în ordinea importanței pentru teritoriu)	FORME DE TURISM ACTUALE (CONSOLIDATE)	FORME STRATEGICE (SUPLIMENTARE)	TURISTUL ȚINTĂ PERSPECTIVĂ (nivelul de prioritizare max. 5*****)
CEAHLĂU Natura și Aventura Memoria Literară și Istoria	Turism activ Turism educațional Agrement în familie Competiții sportive Turismul alb	Spa & welness Turism de aventură Traininguri / teambuildinguri Turism sportiv (cantonament)	Grup de prieteni**** Familie**** Tabere de copii*** Aventurier**
BICAZ Natura și Aventura Tradițiile și Cultura Locală	Turism activ Agrement sezonier Turism de tranzit Turism de aventură	Turism de aventură Mari evenimente active Experiențe rurale	Aventurier*** Grup de prieteni** Familie**
TÂRGU Spiritualitatea și Arta Religioasă Tradițiile și Cultura Locală Natura și Aventura	Turism cultural-religios Excursionism educațional Turism activ Experiențe rurale incipiente	Experiențe rurale în comunitate Explorarea satului mănăstiresc Turism educațional (tabere) Ecoturism	Explorator***** Grup de prieteni**** Familie**** Grup organizat**
PIATRA Memoria Literară și Istoria Natura și Aventura Tradițiile și Cultura Locală	Turism cultural & genealogic Turism de weekend familial Turism de afaceri Turism activ Evenimente culturale mari	MICE (întâlniri, incentive, conferințe, evenimente) Experiențe rurale Experiențe gastronomice Turism de aventură	Grup organizat**** Business solo**** Explorator***
ROMAN Tradițiile și Cultura Locală Memoria Literară și Istoria Spiritualitatea și Arta Religioasă	Turism de tranzit Turism de afaceri (companii) Evenimente culturale Turism social (de familie)	MICE (întâlniri, incentive, conferințe, evenimente) Evenimente mari (culturale, religioase) Agrement în structuri de talie regională	Business solo**** Grup organizat** Explorator**
JUDEȚUL NEAMȚ Natura și Aventura Tradițiile și Cultura Locală Memoria Literară și Istoria Spiritualitatea și Arta religioasă	Circuite naționale cu 1 înnoptare Turism de weekend regional Scurte sejururi naționale estivale Circuite (inter)naționale de minim 2 înnoptări	Circuite (inter)naționale de minim 2 înoptări Destinație principală de sejur Pachete de sejur de 4 nopți la marile evenimente	Familie**** Explorator**** Grup de prieteni*** Aventurier*** Grup organizat** Business solo**

VIZIUNEA STRATEGICĂ

PROIECȚIA DESTINAȚIEI

PROPUNEREA DE PRODUSE ȘI CONCEPTE INOVATOARE

Destinația Neamț are o serie de produse consolidate pe care trebuie să le păstreze în forma lor actuală și să le dezvolte cât mai mult cu putință. În același timp este nevoie de o regândire sau chiar de o reinventare a unor produse învechite sau chiar introducerea experimentală a unor concepte inovatoare.

PROPUNERE DE PRODUSE

Produse specifice industriei HORECA

- propunerea unui „mic dejun nemțean" sau „à la Neamț" care să pună în valoare tradiția locală în acord cu necesitățile contemporane.
- Identificarea a minimum 6 feluri de mâncare și 3 de băutură specifice Neamțului care să fie propuse unitar în rețeaua de restaurante certificate „calitate nemțeană". Numele acestora pot indica și elemente ale memoriei literare sau ale istoriei Neamțului, prin următoarele atribute: *scriitorului, domniței, mănăstiresc, cetății, baltagului, copilăriei, de legendă sau prin asignarea unor nume de persoane: à la Sadoveanu, Vitoria Lipan, Dochia, Creangă etc. sau locuri geografice: à la Borca, din Pipirig, de Tazlău etc.*
- „Ceaiul / cafeaua cu povești nemțene" – selectarea a 50 de povestiri literare sau legende locale ale Neamțului într-o formă sintetică (5-10 rânduri) care să devină răvașe primite de clienți în unitățile comerciale dispuse să aplice acest program
- „Harta Neamțului pe placemat" (șervețelul de masă) din hârtie: crearea unei hărți turistice intuitive, simple, ludice care să servească de suport al farfuriilor în restaurantele și cafenelele dispuse să aplice inițiativa.
- Harta turistică a Neamțului în tablou la intrarea în restaurantele centrale și în hoteluri / pensiuni (format turistic, ușor de citit de cei care nu cunosc teritoriul)

Itinerarii care să crească imaginea teritoriilor traversate:

- Bicaz Loop: introducerea unui itinerariu bine marcat în jurul Lacului Izvoru Muntelui (pedestru, ciclabil, ecvestru, e-bikes etc.) care să devină marcă a teritoriului, un *must-do* în Neamț
- Bistrița Kayak: introducerea unui tur cu caiacul gonflabil pe Bistrița din Borca și până la Costișa, cu etape de oprire în locuri special amenajate sau doar identificate în funcție de etapele zilnice necesare.
- Pelerinaje pedestre: „El Camino" prin Neamț și pelerinajul Iași – Ceahlău de Sărbătoarea „Schimbarea la Față" (5-6 august): crearea unui itinerariu precis, cu etape de oprire (cele două itinerarii pot avea și puncte comune) bine stabilite în anumite localități în funcție de numărul de km realizabili într-o zi, care să dezvolte un flux anual și să pună în valoare teritoriile traversate.

Pachete specifice turoperatorilor și structurilor de cazare:

- „Neamțul tihnit într-o zi" – pachet de relaxare pentru potențialii clienți aflați la maxim 1-2 ore de condus de destinația de cazare din județul Neamț, care include servicii all-inclusive: cazare, masaj, spa, cină, mic dejun, o activitate unică (lecții de gătit, spectacol, live etc.)

- „Pachete de week-end" pentru fiecare din cele 5 zone ale județului Neamț, denumite simbolic: Weekend de Poveste în a.Ceahlău-Valea Muntelui), b.Valea Bicazului, c.Piatra-Neamț-Valea Bistriței d.Ținutul Zimbrului, e.Roman și Valea Siretului; acest pachet va include activități în zona turistică-țintă, cu două nopți în aceeași structură de cazare, în extrasezon, pentru clienți aflați la max. 3-4 ore de destinație)

- „Pachet de scurt sejur" de 4 nopți pentru întregul județ (sau pachet de 2+2 nopți în zone diferite) pentru evenimente mari, „poduri" de zile libere pentru bugetari, sărbători legale și în timpul „umerilor" vârfului de sezon (adică lunile mai – iunie, septembrie – octombrie); se vor identifica unele structuri de cazare unice în localitățile Piatra-Neamț-Alexandru cel Bun, în Târgu-Neamț-Agapia sau în alte localități, în funcție de prezența anumitor evenimente locale.

- „Vacanță în Neamț" – pachet de 5-8 nopți în Neamț, într-o singură unitate de cazare recunoscută pentru abilitatea de oferi șederi lungi și activități indoors complexe, pentru potențiali turiști aflați la 4-10 ore de destinația-țintă, cu activități în județul Neamț și în împrejurimi (Mănăstirile UNESCO și Munții Rarău-Giumalău în Suceava, centrul istoric din municipiul Iași și conace din județul Iași, stațiunea Lacu Roșu din județul Harghita etc.)

Pe lângă durata precisă și specificul fiecărui teritoriu vizat, aceste formule de pachete turistice necesită diferențierea prin experiențe unice, autentice. Formula de piață a acestor pachete trebuie stabilită în colaborare între sectorul public și privat, însă beneficiarul concret trebuie să fie sectorul privat (agențiile turoperatoare, unități de cazare, ghizi etc.).

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

„PAȘAPORTUL DE NEAMȚ”

Master planul de turism propune implementarea unui concept inovator de fișă a zonei turistice sub forma unui carnețel (livret) care să conțină o varietate de activități și experiențe. Acestea vor fi împărțite pe pilonii viziunii turistice a Neamțului (Natura și Aventura, Spiritualitatea și Arta Religioasă, Tradițiile și Cultura locală, Memoria literară și istoria) care se vor putea adresa, prin gradul lor ridicat de combinare, unor categorii cât mai diverse de turiști naționali sau internaționali.

Tabelele alăturate prezintă propunerea de activități din care turistul poate realiza eșantionarea proprie (samplingul). Acestea vor fi amplu documentate și vor prezenta, în „pașaportul" final, descrierea experiențelor precise care pot fi accesate, durata medie, orarul și perioada în care pot fi accesate, contact etc.

Turistul poate combina activitățile:
- tematic (pe coloane);
- după gradul de cunoaștere existentă a teritoriului (orizontal, ierarhic de sus în jos) în funcție de gradul de revenire în teritoriu sau firea exploratorie a turistului;
- după localizarea geografică a activităților (accesibilitatea) și timpul pe care îl are la dispoziție;
- după mijloacele necesare și pricepere (deținerea unei biciclete sau posibilitatea de a o închiria, priceperea pentru alpinism spre exemplu);
- aleatoriu, în funcție de necesitățile momentului.

Programul poate cuprinde la final și un premiu celor care „ștampilează" sau documentează fotografic realizarea tuturor experiențelor dintr-o anumită zonă turistică.

Pilonul / Zona	Natura și Aventura	Spiritualitatea și Arta Religioasă	Tradiția și Cultura Locală	Memoria literară și Istoria
Ceahlău	Versantul nordic Muntele Ceahlău (drumeție între stațiunea Durău – Cascada Duruitoarea – Vf. Toaca)	Mănăstirea Petru Vodă (pelerinaj la Părintele Iustin)	Stâna turistică Popești-Farcașa (participare activități, gastronomie)	Ruta Baltagului (Tarcău - Borca – Fărcașa – Crucea Talienilor)
	Valea Bistriței între Borca și Lacul Izvoru Muntelui (caiac, rafting, plutărit)	Mănăstirea Durău (cu pictura lui Nicolae Tonitza)	Bisericile din lemn Galu, Grințieș, Chirițeni Poiana Teiului, Ceahlău,	Legendele Ceahlăului (parcurs tematic pedestru)
	Durău Park (sanie de vară, tubing, carusel, trambulină, ski)	Schitul Ceahlău	Grințieș (ateliere meșteșugărești)	Ruinele Palatului Cnejilor din Ceahlău
	Munții Bistriței cu loc. Borca – Cheile Borcii - Vf. Budacu (drumeție și cicloturism)		Borca (ateliere inter-active de meșteșuguri și șezătoare)	
	Lacul Izvoru Muntelui (înconjurul lacului pe bicicletă)			
	Munții Stânișoarei - Petru Vodă - Crucea Talienilor (drumeție)			
Pilonul / Zona	**Natura și Aventura**	**Spiritualitatea și Arta Religioasă**	**Tradiția și Cultura Locală**	**Memoria literară și Istoria**
Bicaz	Cheile Șugăului - Munticelu cu peșterile Munticelu și Tunel (drumeție pe poteci tematice)	Schitul Poiana Maicilor din Muntele Ceahlău	Drumeție în satul Bârnadu, din Bicaz-Chei	Legendele Ceahlăului (Centrul de Vizitare al PN Ceahlău, trasee)
	Cheile Șugăului și M. Suhardul Mic HR (Via Ferrata pe traseele Astagalus și Wild Ferencz)	Schitul Tarcău	Loc. Izvoru Alb (drumeție admirare arhitectură țărănească)	Muzeu de Artă Iulia Hălăucescu din Tarcău (vizitare)
	Munții Hășmaș („capra neagră" - sesiune foto și atelier cu fotograf)	Schitul Cerebuc	Dămuc (atelier interactiv cu meșter popular)	Casa Regală (Primăria Bicaz)
	Versantul sudic Muntele Ceahlău (drumeție Loc. Izvoru Muntelui - Poiana Maicilor – Cabana Dochia)		Loc. Bicaz-Chei (atelier interactiv cu meșter popular „tezaur viu")	
	Lacul Izvoru Muntelui (plimbări de agrement cu diverse ambarcațiuni)		Biserica de lemn Bicazu Ardelean (vizitare)	
	Cheile Bicăjelului (drumeție de aventură)			
	Masivul Ceahlău (înconjurul pe bicicletă al muntelui)			
	Cheile Bicazului (cicloturism Bicăjel - Trei Fântâni - Dămuc - Bicaz-Chei)			

Pilonul / Zona	Natura și Aventura	Spiritualitatea și Arta Religioasă	Tradiția și Cultura Locală	Memoria literară și Istoria
Târgu	Parcul Natural Vânători-Neamț („Bison Safari", traseu pedestru cu ghid)	Mănăstirea Agapia (pictură N. Grigorescu, satul mănăstiresc, muzeul Vivant)	Muzeul Etnografic Neculai Popa din Târpești (vizitare colecții, atelier de artist)	Cetatea Neamț, istoria Moldovei (drumeție, traseu tematic, vizitare)
	Rezervația de zimbri și faună Carpatină Dragoș Vodă (vizita complexului)	Mănăstirea Neamț (artă moldovenească, muzeul, osuarul)	Humulești (ateliere interactive cu meșteri populari)	Casa Memorială Ion Creangă din Humulești
	Parcul Natural Vânători-Neamț (Drumeție pe traseele tematice pedestre și cicloturism)	Mănăstirea Văratec (arta religioasă, colecțiile muzeale, satul mănăstiresc.)	Valea Cracăului (turul arhitecturii rurale în Mitocul Bălan, Cracăul Negru)	Muzeul Sadoveanu de la Schitul Vovidenia și Casa Mem. Visarion Puiu
	Valea Cracăului (cicloturism pe traseul Crăcăoani – Magazia – Mitocul Bălan – Cracăul Negru)	Mănăstirile Secu, Sihăstria (pelerinaj Ilie Cleopa), Sihla	Comuna Pipirig (ateliere cu meșteri locali)	Casa Memorială Alexandru Vlahuță din Agapia
	Culmea Pleșului (drumeție Cetatea Neamț – Monumentul Vânătorilor de Munte – Stațiunea Oglinzi)	Schitul Țibucani (biserica din lemn, viața mănăstirească)	Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu-Neamț	Casa Memorială Veronica Micle din Târgu-Neamț
		Mănăstirile Horaița (cu pictura unică) și Horăicioara	Muzeul etnografic Vasile Găman din Lunca	Drumul Copilăriei lui Ion Creangă, Humulești - Broșteni
Pilonul / Zona	**Natura și Aventura**	**Spiritualitatea și Arta Religioasă**	**Tradiția și Cultura Locală**	**Memoria literară și Istoria**
Piatra	Lacul Cuejdel (drumeție și atelier sau sesiune de fotografie)	Mănăstirea Bistrița (cu mormântul Domnului Alexandru cel Bun)	Muzeul de Etnografie din Piatra Neamț	Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni – Piatra-Neamț
	La Caiace, pe malul Lacului Bâtca Doamnei (agrement)	Mănăstirea Pângărați (pelerinaj religios)	Dobreni (șezătoare și vizită la „Valea Celor 12")	Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-N.
	Munții Goșmanu (cicloturism/ eMTB pe traseul Piatra-Neamț - Agârcia - Petrodava - Oanțu)	Mănăstirea Războieni (artă medievală, istoria Moldovei)	Satele Mărgineni-Hoisești (tur arhitectural rural pedestru)	Memoria evreilor (sinagoga Bal Shem Tov, Leipziger, cimitir)
	Lacurile Vaduri – Pângărați (drumeție, observarea faunei)	Bisericani (peștera cuviosului Chiriac și panorama)	Loc. Oanțu (drumeție și degustare gastronomică la Turtița Bunicii)	Casa Memorială Calistrat Hogaș din Piatra-Neamț
	Muntele Cozla (drumeție, sesiuni foto, telegondolă, ski, parapantă)	Mănăstirile Tazlău și Nechit	Loc. Negrești (turul caselor anexelor din lemn)	Conacele din Cârligi, Costișa, Podoleni
	Activ Park Negrești (trasee de aventură în copaci)	Biserica din Lemn Sărata-Dobreni (vizită)	Arta lemnului (Bisericile Văleni și Draga-Cozla)	Ruinele Cetății Petrodava (ciclabil)
Pilonul / Zona	**Natura și Aventura**	**Spiritualitatea și Arta Religioasă**	**Tradiția și Cultura Locală**	**Memoria literară și Istoria**
Roman	Valea Moldovei (cicloturism și drumeție)	Episcopia Romanului și Bacăului (vizitare complex, colecții)	Hanu Ancuței Tupilați (gastronomie, arhitectură, produse locale, suveniruri)	Biblioteca RG Melidon din Roman (tur ghidat saloane, turn, anexe)
	Parcul Municipal Roman (promenadă) și Muzeul de Științe Naturale (vizitare)	Adjudeni - Tămășeni – Săbăoani (vizitarea catedralelor catolice)	Muzeul Colectivizării din Tămășeni (tradițiile rurale, opresiunea comunistă)	Muzeul de Istorie din Roman (vizitarea colecțiilor muzeale)
	Turul Conacelor (cicloturism pe traseul Roman – Gâdinți – Tupilați – Văleni – Roman)	Ex-Biserica Armeană „Adormirea Maicii Domnului" din Roman	Gherăești (participarea la șezătoarea ansamblului folcloric local)	Memoria Evreilor (Sinagoga Leipziger, Cimitir, V. Agarici)
	Complexul Sportiv și Agrement Moldova din Roman (activități recreativ-sportive)	Biserica Lipovenească din Roman	Botești și Barticești (vizită și atelier interactiv la meșterii nuielari)	Turul Conacelor din Văleni, Climești, Gâdinți, Tupilați
	Râul Siret (caiac, pescuit)â			Traseu personalităților Celibidache, Jora, Blecher, Ibrăileanu
				Ruinele Cetății Noi a Romanului (Gâdinți)

C VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 2 PROIECȚIA DESTINAȚIEI

C 2 6 PROPUNEREA DE PROGRAME TURISTICE ZONALE

CONSIDERAȚII GENERALE

• **Zonele turistice:** Programele turistice propuse acoperă fiecare câte o zonă turistică din cele 5 identificate (Ceahlău, Bicaz, Târgu, Piatra, Roman) și reprezintă de regulă circuitele turistice în buclă (revenirea la final în punctul de plecare).

- **Cazarea:** Circuitele propun înnoptări în zone cu concentrație de spații de cazare, în zonele de servicii, pentru a putea suplini o anumită cerere critică. Propunerile actuale au preferat în general cazarea în locuri diferite pentru fiecare noapte, pentru a echilibra beneficiile teritoriale și pentru a crește complexitatea experiențelor. În realitate, o mare parte dintre turiștii de circuit organizat preferă cazare în aceeași structură de cazare pentru a diminua timpii necesari fiecărei cazări. Cazarea în același oraș se va face automat în aceeași structură de cazare. Fiecare program începe dimineața la orele 09:00 și necesită cazare în apropiere pentru noaptea anterioară și încheierea micului dejun înainte de 09:00.

• **Mesele:** Prânzurile au fost încadrate în intervalul 12:30-15, iar cinele între 19-21. Micul dejun este inclus automat în intervalul 08-09:00/09:30, fără a mai fi menționat în program.

• **Orarul activităților:** Spațiile de vizitare au fost încadrate în intervalul 10-17 (ultima intrare la 16:00), însă programul trebuie adaptat la ziua de luni când muzeele publice sunt de obicei închise. În timpul sezonului rece, anumite activități trebuie realizate înainte de apusul soarelui. Activitățile din programul tehnic prezintă doar ora de începere a activității, timpul petrecut cu deplasarea între destinații fiind inclus în intervalul anterior.

• **Alternative:** Pentru a acoperi nevoi ale unor turiști cât mai diverși, propunerile prezintă și opțiuni (alternative) la unele activități, sau variante de o zi complet diferite pentru anumite destinații. Activitățile solicitante fizic au opțiuni ușoare, iar variantele de 1 zi activă prezintă o alternativă culturală lentă.

• **Evenimente:** Anumite evenimente punctuale pot fi incluse în program în funcție de perioada aleasă.

• **Transferul** între obiective se va face cu autoturismul sau autocarul, cu excepția drumețiilor pedestre și a traseelor activităților cicloturistice menționate.

• **Organizare:** Deși circuitele se pot face și individual (self-tours), acestea se recomandă a fi organizate de touroperatori sau asociații de promovare turistică, cu însoțirea grupului de către un ghid care să contribuie la experiența turistică și care să programeze în amănunt toate activitățile, mai ales acelea care nu sunt repetitive sau anticipabile conform unui program zilnic.

• **Recomandări:** Restaurantele și cazarea sunt indicative, acoperind o paletă cât mai largă de experiențe și propunând structuri capabile să primească în mod constant turiști, cu un scor bun pe platformele de evaluare online. Touroperatorii, organizatorii de program sau turiștii independenți trebuie să valideze personal, înainte de tur, capacitatea acestora de a primi în siguranță turiștii, dovedind și aplicarea normelor de siguranță sanitară.

PROGRAM DE 4 ZILE ÎN ZONA BICAZ (VALEA BICAZULUI) – Plecare din BICAZ

ZIUA 1: Bicaz – Port Bicaz – Tarcău – Trei Fântâni - Bicăjel
09:00 Întâlnire la Centrul de Informare Turistică Bicaz. Prezentarea fostului Palat Regal (Palatul Primăriei)
10:30 Vizitarea Muzeului de Artă Iulia Hălăucescu din Tarcău, urmat de o scurtă plimbare prin sat.
12:00 Vizitarea Schitului Tarcău (la alegere cu Mănăstirea Pângărați).
13:00 Prânzul la Restaurantul Vitoria Lipan din Tarcău
15:00 Vizitarea Satului Dămuc. Demonstrație de cusut bundițe populare în atelierul meșterului popular Viorica Bucur.
17:00 Drumeție în Huisurez și Trei Fântâni (observații faună / tur al arhitecturii populare în Huisurez)
19:00 Cină și cazare în localitatea Bicăjel, comuna Bicaz-Chei (Pensiunile Geo, Teo, Iașul, Floare de Colț)

ZIUA 2: Bicăjel – Lacul Roșu – Cheile Bicazului – Cheile Șugăului
09:00 Vizitarea Stațiunii Lacul Roșu (cu opțiunile a.drumeție pedestră și b. via ferrata Wild Ferenc pe Muntele Suhardul Mic)
11:00 Drumeție în Cheile Bicazului și Cheile Bicăjelului (istorie, legendă, drumeție și observație faună/floră)
14:00 Prânzul la Restaurantul Bicaz-Chei (Restaurant Ioana).
16:00 Rezervație Cheile Șugăului – Sat Bârnadu (drumeție, observare faună/floră, tur al arhitecturii țărănești, degustare de produse locale
19:00 Cina și cazarea la Cabana Ecolog din Rezervația Cheile Șugăului (sau pensiune în comuna Bicaz-Chei sau Bicăjel)

ZIUA 3: Cheile Șugăului – Munticelu – Bicazu Ardelean - Bicaz
09:00 Drumeție în Cheile Șugăului pe Vf. Munticelu cu observare floră endemică (astragalus), vizitarea monumentului naturii „Peștera Munticelu" (opțional 1 Peștera Tunel și opțional 2 traseul de aventură - Via Ferrata Astragalus
12:30 Atelier la meșterul popular Ioana Dandu din Bicaz-Chei, propusă ca „Tezaur Viu" (cusături, țesut, broderii)
14:00 Prânzul în Bicazu Ardelean (Pensiunea Paleu sau Păstrăvăria Bistra Montană)
16:30 Vizitarea Bisericii de Lemn din Bicazu Ardelean din sec. XVII.
17:30 Vizitarea Peșterii Toșorog din Bicazu Ardelean.
19:00 Cina în Tașca sau Bicaz (Păstrăvăria Cheița). Atelier gastronomic – gătit hârzob de păstrăv, tocăniță de ghebe, clătite cu dulceață de zmeură
21:00 Reîntoarcere în Bicaz, cazare în Bicaz (sau Izvoru Muntelui / Port Bicaz).

ZIUA 4: Bicaz - Izvoru Muntelui - Masivul Ceahlău - Bicaz
Varianta A - Activă: Drumeție în natură în Parcul Național Ceahlău
09:00 Prezentarea tematică a Centrului de Vizitare al Parcului Național Ceahlău din localitatea Izvoru Muntelui
09:30 Plecarea în traseul de drumeție de lângă Cabana Izvoru Muntelui (traseu nr 1 triunghi albastru)
10:00 Curmătura Lutul Roșu
11:00 Stânca Dochiei
12:00 Cetatea de Piatră
13:00 Vârful Toaca - urcare pe vârf pe scara metalică
14:00 Cabana Dochia - prânz. Sesiune foto și vizitarea Mănăstirii Ceahlău.
16:30 Întoarcerea către Izvoru Muntelui pe traseu 3 bandă roșie
17:30 Platoul Ocolașului Mare
18:30 Poiana Maicilor
19:30 Sosirea în Izvoru Muntelui.
20:00 Cină și cazare la Complex Ancora sau Hotel Lebăda, Port Bicaz.

Varianta B - Culturală: Drumeție ușoară și vizite culturale în zona sudică a Lacului Izvoru Muntelui
09:30 Prezentarea tematică a Centrului de Vizitare al Parcului Național Ceahlău din localitatea Izvoru Muntelui
10:30 Plecarea cu mașina pe drumul axial (TransCeahlău). Sesiune foto în punctele panoramice
11:00 Drumeție pedestră de descoperire arhitecturală a Satului Izvoru Alb
13:00 Picnic pe malul Lacului Izvoru Muntelui (sau prânz la Complexul Baicu din Izvoru Alb)
15:00 Barajul Bicaz: povestea tragediei satelor de sub apele Lacului Izvoru Muntelui.
16:00 Plimbare de agrement cu barca sau individual cu caiacul, din Portul Bicaz.
19:00 Cină și cazare la Complex Ancora, Port Bicaz.

PROGRAM DE 4 ZILE ÎN ZONA CEAHLĂU (VALEA MUNTELUI) – plecare din stațiunea DURĂU, comuna Ceahlău

ZIUA 1 – Durău – Fântânele – Dochia – Duruitoarea – Durău

Varianta A - Activă: Drumeție în Parcul Național Ceahlău
09.00 Întâlnire la Centrul de Vizitare al Parcului Național Ceahlău (birou de informare turistică). Prezentarea florei și faunei și a traseelor de drumeție din Ceahlău
10:00 Drumeție în Parcul Național Ceahlău
11:00 Sesiune foto la Cabana Fântânele
12:00 Stânca Panaghia – legendele Ceahlăului
13:00 Urcare pe Vârful Toaca pe scara metalică
14:00 Prânzul la Cabana Dochia. Admirarea peisajului subalpin, sesiuni de fotografie
16:00 Coborârea către Durău
17:30 Admirarea Cascadei Duruitoarea – Monument al Naturii
19:00 Sosirea în Stațiunea Durău
19:30 Cina la Restaurantul Tradițional „Vânătorul" din Durău cu produse tradiționale moldovenești și basarabene
21:00 Cazare într-una din cele 40 de structuri de cazare din stațiune (Bistrița, Bradul, Admiraz, Cascada, Taverna Ceahlău, Gold, Brândușa, Antia, Alpin, Casa Pelerinul etc.)

Varianta B - Culturală: Descoperirea stațiunii Durău și a satului Ceahlău
10:00 Vizitarea Mănăstirii Durău (Opțional - drumeție ușoară până la Cascada Duruitoarea)
12:00 Debarcader Ceahlău - brunch pe malul lacului Izvoru Muntelui cu caiacul / barca pe lac.
16:00 Vizitarea Bisericii de Lemn din Ceahlău
17:00 Vizitarea Ruinelor Palatului Cnejilor
18:00 Plimbare recreativă în stațiune
19:00 Cina în cadrul structurii de cazare din Durău.

ZIUA 2 Stațiunea Durău – Grințieș - Durău
10:00 Durău Park – activități de agrement: tubing, sanie, carusel (la alegere cu Parcul de Escaladă Durău specializat în trasee de aventură în copaci și animație pentru copii).
13:00 Prânzul în Durău
15:00 Vizitarea Satului Grințieș - plimbare de observare arhitecturală
16:00 Vizitarea Bisericii din lemn din Grințieș
17:00 Participarea la o demonstrație folclorico-satirică a grupului Ceata lui Vasile cel Mare din Grințieș, alături de un atelier de țesut și cusut.
19:00 Cina la Restaurantul Antia din Durău.

ZIUA 3 Stațiunea Durău – Hangu
10:00 Plecare spre Hangu
10:30 Pauză de cafea și sesiune foto la Stânca „Piatra Teiului", zona de servicii Poiana Largului
12:00 Vizitarea Bisericii de Lemn din Chiriteni
13:30 Prânzul în zona Hangu.
16:00 Vizitarea unei gospodării locale și participarea la activitățile rurale specifice.
17:00 Sesiune foto pe malul Lacului Izvoru Muntelui, cu Ceahlăul în Fundal.
18:00 Serată culturală cu ansamblul folcloric local (organizatori Biblioteca și Școala Hangu).
19:30 Cină și cazare la una din pensiunile de lângă lac (Grădinile Romane, Lostrița, Ioana, La Bunica etc.)

ZIUA 4 Hangu – Poiana Largului – Galu – Popești – Farcașa – Borca
09:00 Plecare către Poiana Largului
10:00 Vizitarea Bisericii de lemn din Galu
11:30 Participarea la o șezătoare cu ansamblul folcloric din Borca (Opțional - drumeție în Borca).
13:30 Prânz în Borca la Păstrăvăria Stegioara.
15:00 Drumeție către Cheile Borcii. (Opțional – drumeție până pe Vârful Budacu, cu înnoptare în zonă).
18:00 Vizitarea Stânei Turistice din Popești, comuna Farcașa. Participarea activă la practicile pastorale și cina la stână.
20:00 Cazarea pe valea Bistriței (Pensiunea Orizont – Farcașa, Orient – Frumosu, Popasul Vânătorului sau Căprioara – Borca) sau înapoi în Stațiunea Durău.

PROGRAM 4 ZILE ÎN ZONA TÂRGU (VALEA OZANEI) – plecare din orașul Târgu-Neamț

ZIUA 1 Târgu-Neamț – Parcul Natural Vânători-Neamț – Pipirig – Mănăstirea Neamț – Cetatea Neamț

Varianta A - Activă: Drumeție în natură în Parcul Natural Vânători-Neamț

09:00 Întâlnire la Centrul de Informare Turistică Târgu-Neamț. Drumeție pedestră între Centrul orașului Târgu-Neamț – Monumentul Vânători de Munte – Cetatea Neamț
11:30 Vizitarea ghidată a Cetății Neamț
13:30 Degustare de produse locale organizată la Centrul de Vizitare a Parcului Natural Vânători-Neamț (PNVN)
14:00 Turul Bison Safari cu rangerii PNVN – pe urmele zimbrilor în libertate (4-5h).
17:00 Picnic în natură pe traseu
19:30 Cina tradițională la Hanu Maria / Hanu Răzeșilor
21:00 Cazare în Târgu-Neamț (Aristocratis, Belvedere, Victoria etc.)

Varianta B - Culturală: Drumeție ușoară și vizite culturale

09:00 Întâlnire la Centrul de Informare Turistică Târgu-Neamț. Tur pietonal al centrului orașului Târgu-Neamț
10:30 Vizitarea cu ghid a Cetății Neamț. Drumeție ușoară pe traseul educativ.
12:00 Vizitarea Casei Memoriale Veronica Micle din Târgu-Neamț
13:00 Prânzul în Târgu-Neamț (Restaurantele La Cuptor, Venezia, Doina etc).
15:00 Centrul de Vizitare al Parcului Natural Vânători-Neamț (Vizită săli tematice, magazin de produse locale, drumeție de observare a zimbrilor în parc).
16:30 Întâlnire cu un meșter popular în Pipirig la atelierul Rodica Ciocârtău sau Marinica Todici, demonstrație interactivă. (opțional, vizitarea Muzeului privat Vasile Găman din Lunca).
17:00 Drumeție / tur cu mașina prin satele Pipirig – Boboiești pentru fotografierea caselor tradiționale.
18:00 Vizitarea Mănăstirii Neamț. Participarea la ritualurile religioase. (opțional, vizitarea Osuarium-ului mănăstirii).
19:30 Cină tradițională la Hanu Maria / Pensiunea Branișteă / Han Rustic
21:30 Cazare în Târgu-Neamț (Aristocratis, Belvedere, Victoria, Ozana Steaua Nordului etc.)

ZIUA 2 Târgu-Neamț – Mănăstirea Agapia – Mitocu Bălan – Crăcăoani - Văratec

09:00 Plecarea din Târgu-Neamț
10:00 Turul ghidat al Mănăstirii Agapia (contemplarea picturii neoclasice a lui Nicolae Grigorescu, vizitarea muzeului Agapia, observarea măicuțelor la lucru
11:30 Vizitarea Muzeului Vivant de lângă Mănăstirea Agapia. Drumeție prin satul mănăstiresc. (Opțional, drumeție până la Agapia Veche și retur).
13:30 Prânzul la una din pensiunile de renume (Eden, Codrii de Aramă, Eulor etc.)
15:30 Turul de observare arhitecturală a satelor tradiționale Cracăul Negru, Mitocu Bălan, Magazia și vizita unei gospodării tradiționale
18:00 Vizitarea Mănăstirii Horaița – admirarea picturii interioare unice.
19:00 Cina la Păstrăvăria Crăcăoani sau în Bălțătești.
20:00 Cazarea în Văratec (Pensiunile Pădurea de Argint, Vila Q, Alina, Văratec etc.)

ZIUA 3 Văratec – Ghindăoani – Grumăzești – Târpești – Târgu-Neamț

09:00 Turul Rezervațiilor Codrii de Aramă și Pădurea de Argint,
10:00 Turul satului mănăstiresc și al magazinului de produse alimentare tradiționale ale mănăstirii
11:00 Vizitarea Mănăstirii Văratec
13:00 Prânzul la Văratec (la pensiunile Pădurea de Argint, Vila Q, Alina, Văratec)
14:30 Turul arhitectural al satului Ghindăoani - satul cu cele mai frumoase case tradiționale din județul Neamț
16:00 Scurtă plimbare în Parcul Conacului Caragea din Grumăzești – arhitectura reședințelor rurale boierești
17:00 Vizitarea Muzeului etnografic privat „Neculai Popa" din Târpești.
19:00 Cina și cazarea în Târgu-Neamț – Degustare de produse tradiționale, serată – eveniment.

ZIUA 4 Târgu-Neamț – Humulești – Timișești – Dumbrava – Târgu-Neamț

09:30 Degustare de cafea/ceai la Cafeneaua Danioti
11:00 Vizitarea Casei Memoriale Ion Creangă din Humulești
12:00 Întâlnire cu artiștii populari Ionela și Costi Lungu – Atelier interactiv de creație figurine de lut, baltage, obiecte decorative din lemn.
14:00 Prânzul la pensiunea Aristocratis sau la Restaurantul La Cuptor.
16:00 Sesiune de călărie la Depozitul de Armăsari Dumbrava. (Opțional – plimbare cu șareta în pădurile din zonă sau observarea jockey-ilor pe traseele cu obstacole).
18:00 Întâlnire cu creatorul de măști nemțene Ioan Albu din localitatea Timișești în atelierul personal
20:00 Cina și cazarea în Târgu-Neamț (opțional – plecare seara către următoarea destinație).

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

PROGRAM 4 ZILE ÎN ZONA PIATRA (VALEA BISTRIȚEI) – plecare din municipiul Piatra-Neamț

ZIUA 1 Piatra-Neamț - Curtea Domnească
09:00 Întâlnire la Centrul de Informare Turistică (parcare Hotel Central Plaza)
09:30 Turul ghidat al Centrului istoric al orașului Piatra-Neamț: Curtea Domnească cu Muzeele de Artă, Etnografie, la alegere cu Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni), Biserica Sf. Ioan, Turnul lui Ștefan, Parcul Tineretului cu ruinele (opțional, turul se poate face cu biciclete electrice, segway sau trotinete electrice)
13:00 Prânzul la Restaurantul Curtea Domnească sau Diesel
15:00 Telegondola către Dealul Cozla
15:30 Admirarea văii Bistriței, magazin de suveniruri, drumeție pe Cozla cu observarea florei și faunei, alte activități.
18:00 Seară folclorică la Cercul Gospodinelor
19:00 Cina cu specific tradițional la Restaurant Cercul Gospodinelor, cu priveliște asupra orașului
21:00 Cazarea în Piatra-Neamț sau Alexandru Cel Bun (Central Plaza, Grand Hotel Ceahlău, Atlas Apart Hotel, Troian, Curtea Domnească, Lido etc.)

ZIUA 2 Piatra-Neamț - Lacul Bâtca Doamnei - Împrejurimi
Varianta A - Activă: Turul cu ghid montan pe bicicletă asistată electric eMTB cu RideUp sau BikeTrip
09:30 Pregătirea expediției cicloturistice
10.00 Plecarea în traseu
10:30 Ponton Bâtca Doamnei
11:00 Ruinele Cetății Petrodava pe Dealul Bâtca Doamnei. Snack energizant pe traseu.
12:00 Satul Agârcia
13:00 Traseu forestier Munții Goșmanu
15:00 Satul Oanțu – prânz și degustare produse locale la „Turtița Bunicii"
17:00 Lacul Pângărați
18:00 Retur la Piatra-Neamț
19:00 Cina festivă la Restaurantul Turnul Berarilor – cunoscut pentru atmosfera distinctă și berea proprie artizanală
Varianta B - Culturală: Vizitarea obiectivelor culturale din Piatra-Neamț și drumeție în împrejurimi
09:30 Plecarea de la cazare
10:00 Vizitarea Muzeului De Istorie și Arheologie (în prezent în renovare – opțional cafeneaua A Raw Matique sau Venezia)
11:30 Vizitarea Sinagogii unice din lemn Baal Shem Tov și a picturii din Sinagoga Leipzinger
13:00 Degustare de preparate culinare din pește la Restaurantul Terazza da Bruno sau la Il Viaggio
15:00 Tur cu mașina la bisericile din lemn Văleni și Schitul Draga
18:00 Plimbări cu caiacul / hidrobicicleta la Ponton Bâtca Doamnei („La Caiace")
20:00 Cina la Restaurant Rustic Central Plaza sau la Nenea Iancu
21:30 Plimbare de seară pe străzile istorice Piața 22 Decembrie, Bd Republicii, Ștefan cel Mare, Curtea Domnească

ZIUA 3 Piatra-Neamț – Gârcina – Lacul Cuejdel – Valea celor Doisprezece Dobreni
09:00 Plecarea din Piatra-Neamț
10:00 Lacul Cuejdel – drumeție de observarea florei și faunei, sesiuni de fotografie (Opțional pentru copii – Activ Park Negrești – parc de aventură).
13:00 Dobreni – Vizitarea bisericii istorice din lemn Sărata din Dobreni
14:00 Prânzul la Valea Celor Doisprezece din Dobreni și vizitarea unui micro sat „hobbit"
16:00 Participarea la o șezătoare în Dobreni cu workshop gastronomic
18:00 Întoarcerea în Piatra-Neamț (sau cina și înnoptarea la Activ park Negrești – regim hostel)
19:00 Cină internațională la Restaurant Noir

ZIUA 4 Piatra-Neamț – Roznov – Negulești – Mănăstirea Tazlău – Costișa – Podoleni – Piatra-Neamț
09:00 Plecarea din Piatra-Neamț
10:00 Vizitarea Bisericii Sf. Nicolae din Roznov
11:00 Turul arhitectural al satelor tradiționale Luminiș și Negulești
12:30 Prânzul în Negulești sau Roznov (sau picnic organizat)
15:00 Vizitarea Mănăstirii Tazlău
16:00 Vizitarea Conacului Cantacuzino din Costișa reabilitat recent (Opțional, vizitarea ruinelor Conacului Crupenschi din Podoleni.)
17:00 Sesiune foto cu casele tradiționale bine conservate din satul Hoisești, comuna Mărgineni
18:00 Fotografii de seară pe Stânca Șerbești, monument al naturii, comuna Ștefan cel Mare,
19:30 Cina în Piatra-Neamț cu program artistic la The Library Bar (Central Plaza). Cazare în Piatra-Neamț

PROGRAM 3 ZILE ÎN ZONA ROMAN (VALEA SIRETULUI) – plecare din municipiul Roman

ZIUA 1 Roman - centrul istoric
Varianta A: Culturală - Turul centrului istoric al municipiului Roman
09:30 Întâlnirea la Centrul de Informare Comunitară și Turistică din Biblioteca R.G. Melidon
10:00 Turul ghidat al Bibliotecii R.G. Melidon – monument de arhitectură belle-époque
11:30 Turul pietonal ghidat al centrului municipiului Roman:
12:30 Vizitarea Episcopiei Romanului și Bacăului
13:30 Prânzul la Restaurantul Excelsior Roman (Hotelul Roman)
15:00 Plimbare pietonală ghidată pe traseul istoric Hotel Roman — Pietonal Ștefan cel Mare – Sinagoga Leipzinger (Vizită interioară) – Hala Roman – Strada Ștefan cel Mare cu monumentele de patrimoniu – Parcul Municipal
17:00 Plimbare de agrement în Parcul Municipal Roman cu monumentul coloana infinitului și plimbare cu hidrobicicleta
19:00 Cina festivă la Restaurantul Casa Romașcană
21:00 Cazarea în Roman (Hotel Roman, Mariko Inn, Phoenix, Imperial)
Varianta B: Activă - Drumeție și cicloturism în municipiul Roman și împrejurimi
09:30 Întâlnirea la Centrul de Informare Comunitară și Turistică din Biblioteca R.G. Melidon
10:00 Turul ghidat al Bibliotecii R.G. Melidon – monument de arhitectură belle-époque
11:30 Turul ghidat pe bicicletă sau segway al centrului municipiului Roman:
13:30 Prânzul la Restaurantul Excelsior Roman (Hotelul Roman)
15:00 Tură de bicicletă la Cetatea Nouă a Romanului - Dealul Mărului - trasee forestiere
18:00 Plimbare pe malul râului Moldova
19:00 Cina festivă la Restaurantul Casa Romașcană
21:00 Cazarea în Roman (Hotel Roman, Mariko Inn, Phoenix, Imperial)

ZIUA 2 Roman – Adjudeni – Tămășeni – Gherăești – Hanu Ancuței
09:30 Plimbare ghidată în centrul orașului pe Blvd. Roman Mușat – Piața Roman Mușat (Primăria) –
11:00 Vizitarea fostei biserici Armenești Coborârea Sf. Duh (la alegere cu Biserica Lipovenească)
12:00 Vizitarea Bisericii-catedrală din Adjudeni – inspirată din Domul din Köln
13:00 Prânzul la Hanul Adjudenilor
15:00 Vizitarea Muzeului Colectivizării din Tămășeni
16:30 Vizitarea Casei Memoriale Vasile Alecsandri din Mircești (opțional Castelul Sturza din Miclăușeni, județul Iași) cu degustarea vinurilor de Strunga)
18:00 Întâlnire cu grupul folcloric din Gherăești – participarea la o șezătoare și la meșteșugurile populare locale (împletituri nuiele, țesături).
20:00 Cina festivă cu muzică populară moldovenească live și cazarea la Hanu Ancuței din Tupilați (sau Hanul Răzeșilor, Hanul Pădurarilor)

ZIUA 3 Hanu Ancuței – Tupilați – Văleni – Ruginești - Roman
09:30 Plecarea de la Hanu Ancuței
10:00 Vizitarea Conacului Stârcea (Styrcea) din comuna Văleni și a muzeului bisericii Văleni
12:00 Plimbare prin satul pitoresc Văleni – sesiune foto și contact cu localnicii.
13:00 Prânzul la Resort Condor din Ruginești.
15:30 Vizitarea Muzeului de Muzeului de Istorie din Roman (opțional, vizitarea Muzeului de Științe Naturale)
17:00 Activități de timp liber în Zona de Agrement Moldova din Roman
19:00 Cina la Motel Mariko Inn sau Restaurant Medieval din Roman
21:00 Cazarea în Roman.

PROPUNERI DE NOI RUTE CULTURAL-TURISTICE

Rutele recunoscute actualmente de Minister la cererea Consiliului Județean Neamț reprezintă rute pur culturale ce conțin o înlănțuire de obiective turistice bine documentate, ce corespund temei propuse, adesea monumente istorice sau colecții muzeale, cu un caracter vădit istoric, a căror fundamentare se realizează pe valoarea istorică și pe vechimea locului.

Master planul propune și o altă abordare în alegerea rutelor, bazată și pe alte teme și tendințele mai noi din piață, pe posibilitatea de a crea un impact mai mare în mass media și social media, luând în considerare pilonii viziunii turistice identificați de prezentul master plan (natura și aventura, spiritualitatea și arta religioasă, tradițiile și cultura locală, memorie literară și istoria), cu atributele autenticitatea-muzeul viu și ospitalitatea-simplitatea.)

Documentarea completă a acestor rute trebuie să includă și identificarea unor experiențe în cadrul temei sau tangențial temei. Aceste experiențe vor putea însuflețí ruta, ceea ce o va scoate din vitrină, iar după ce ea va fi explorată și va deveni cunoscută, va putea deveni chiar program sau pachet al turoperatorilor.

Noi rute cultural-turistice județene

1. Ruta Arta Lemnului în Neamț

Această rută își propune să conecteze elemente patrimoniale existente în care lemnul este prezent (bisericile din lemn masiv, casele tradiționale din lemn, satele mănăstirești cu case din lemn, muzeele pe tema lemnului) cu meșterii populari încă activi din Neamț, atelierele de prelucrare a lemnului etc. Misiunea acestei rute este de a invita oaspetele la o imersiune în tehnica meșteșugarilor și în viața locuitorilor.

Documentarea trebuie să vizeze meșterii care dețin atelier în gospodărie, mai ales cei din localitățile Vânători-Neamț, Grințieș, Dămuc, Grumăzești), bisericile din lemn masiv de pe Valea Bistriței (Farcașa, Galu, Poiana Largului, Chirițeni, Ceahlău, Bistrița, Cozla, Văleni), muzeele etnografice care prezintă tehnicile lemnului (Muzeul N. Popa, Muzeele Etnografice Târgu-Neamț și Piatra-Neamț), casele memoriale (Casa Mihail Sadoveanu din Mănăstirea Neamț, Casa Veronica Micle din Târgu-Neamț, muzeul sătesc din Ceahlău), satele mănăstirești (Agapia și Văratec) și alte elemente relevante.

2. Ruta Amintirilor din Copilărie a lui Ion Creangă

Drumul parcurs de Ion Creangă în copilăria sa între Humulești - Târgu-Neamț - Vânători-Neamț - Pipirig - Borca - Broșteni prezintă repere geografice și reprezentări bine ancorate în mentalul colectiv românesc. O asemenea rută ar crea un flux mai important în zonă, ar deschide rute pedestre în munții Stânișoarei, ar fundamenta mai bine un viitor Parc de Agrement Cultural „Ion Creangă" sau „Parcul Copilăriei" care se prevede în perimetrul orașului Târgu-Neamț. Această rută ar putea include și locuri ale adolescenței (Fălticeni) și trasee ale maturității (Humulești - Valea Siretului - Iași)

3. Ruta Drumul Plutașilor în Neamț

Valea Bistriței nemțene este corelată, în mentalul colectiv, cu vechea ocupație a plutăritului, astăzi dispărută. Deși este dificil de reimplementat datorită rupturii create de Barajul Bicaz în anii 1950, tradiția plutăritului poate fi documentată, promovată și reînviată ca formă de agrement pe segmentele Borca - Bicaz și Bicaz - Costișa. De asemenea, pe traseul propus se pot propune și itinerarii pedestre sau itinerarii cu bărci ușoare sau ambarcațiuni inovatoare, cum ar fi pluta din PET-uri de plastic.

4. Ruta Arhitectura țărănească nemțeană

Acest traseu își propune să valorizeze satele nemțene care încă mai păstrează elemente tradiționale în gospodărie (casă, gard, hambar, anexe, moduri tradiționale de gospodărire etc.).

Sunt vizate sate cu minimum 20 de locuințe tradiționale, în care, în cadrul unui proiect mai amplu, se vor monta și panouri informative asupra unor gospodării-model. În această rută sunt vizate satele Ghindăoani (cel mai reprezentativ în acest sens), Crăcăoani, Bălțătești, Pipirig, Negrești, Almaș, Țibucani, Văleni, Mărgineni, Hoisești, Luminiș, Cândești, Bicazul Ardelean, Bicaz-Chei.

5. Drumul Conacelor din Neamț

Această rută va conecta palatele boierilor Moldovei, reședințele de provincie (adesea rurale) ale marilor proprietari de pământ, a aristocraților și personalităților din instituțiile de vârf ale Moldovei, reședințele vechi cu valoare istorică, adesea înconjurate de un vast parc dendrologic. Acestea edificii sunt fie cele reabilitate, cele intrate în circuitul de vizitare sau cele care pot fi admirate doar pe exterior datorită unui grad de deteriorare avansat sau datorită unei reticențe a proprietarilor de a deschide obiectivul către vizitatori (deși în limbile turcice, conac înseamnă chiar „oaspete" sau casă de oaspeți).

Conacele din județul Neamț propuse pentru a fi incluse în acest tur sunt: Styrcea (Văleni), Caragea (Grumăzești), Ghika (Climești - Făurei), Bogdan (Gâdinți), Crupenschi (Podoleni), Cantacuzino-Pașcanu (Costișa), Catargi (Tupilați), Sturza (Cârligi - Ștefan cel Mare). La acestea se pot adăuga câteva conace aflate în imediata apropiere a limitelor județului care au făcut parte din fostul județ Roman: Zarifopol (Filipești - județul Bacău), Sturza (Miclăușeni), Alecsandri (Mircești - județul Iași).

Conacele pot fi integrate și în unele evenimente exclusiviste, itinerante, care să creeze conștientizare și care să aducă fonduri cel puțin pentru conservare.

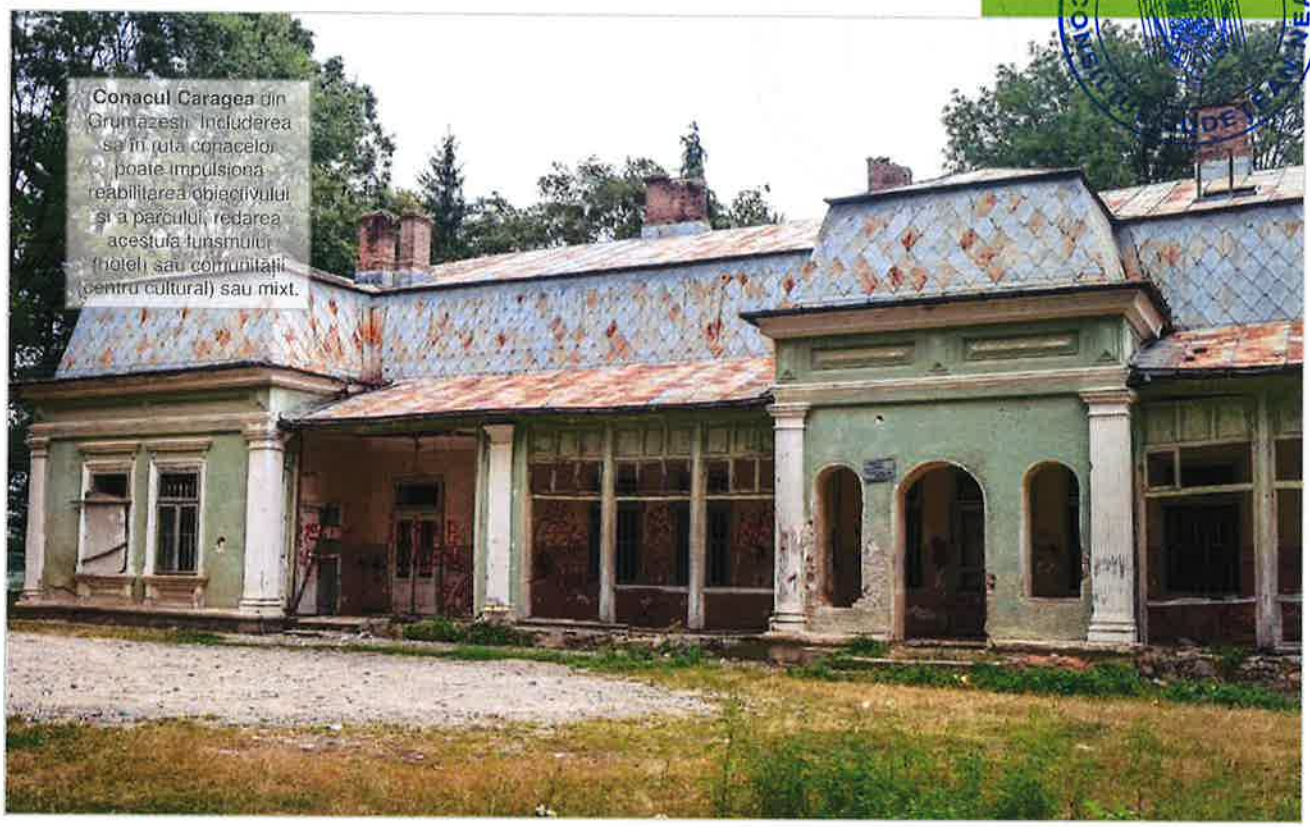

Noi rute cultural-turistice regionale

Aceste rute își propun să lege mai bine județul Neamț de contextul identitar regional, printr-o colaborare mai strânsă cu o parte din celelalte 7 județe care se suprapun pe regiunea istorică a Moldovei.

1. Ruta Cucuteniană

Cultura și civilizația Cucuteni este intim legată de spațiul geografic al Moldovei istorice. Prezența unor situri arheologice, a unor artefacte de mare valoare și a unor colecții pe teritoriul județului Neamț reprezintă un mare atu, mai ales pentru turiștii străini interesați de vechile civilizații mondiale. Documentarea trebuie să cuprindă siturile de locuire din perioada eneolitică din județul Neamț, locurile unde s-au descoperit unele artefacte importante (cum ar fi Dealul Cetățuia lângă Bodești unde s-a descoperit vasul „Hora de la Frumușica"), Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni Piatra-Neamț, colecții arheologice care cuprind asemenea artefacte.

Este esențială colaborarea cu toate muzeele județene din regiunea Moldovei (Botoșani, Iași, Suceava, Vaslui, Bacău, Galați, Focșani) care dețin importante colecții, colecții private, situri de mare însemnătate (Cucuteni lângă Târgu Frumos), artiști care lucrează actualmente în stilul Cucuteni (Maxim Art Dorohoi, Atelier Ionela Mihuleac Cucuteni etc.) pentru a crea un circuit complex și cu activități interactive.

2. Ruta Memoria Evreilor din Moldova

Această rută va lega centrele spiritualității evreiești - sinagogile Baal Shem Tov și Leipziger din Piatra-Neamț, Sinagoga Leipziger din Roman, Sinagoga Meseriașilor din Târgu-Neamț, fosta sinagogă a Croitorilor (Poale Țedek) din Roman, cimitirele evreiești din Piatra-Neamț, Târgu-Neamț, Bâra, Bozienii de Sus, Bicazu Ardelean, locurile de memorie (Gara Roman) și personalitățile care au avut legături spirituale cu comunitatea evreiască (spre ex. Viorica Agarici, Victor Brauner, Max Blecher, Hary Isac Zilberman, Abraham Hollinger).

3. Ruta Drumul Baltagului în Neamț și Suceava

Călătoria Vitoriei Lipan pe urmele lui Nechifor descrisă de Mihail Sadoveanu în romanul Baltagul (1930) reprezintă un drum inițiatic, o reflectare a mitului Mioriței, o culegere de legende populare, o monografie a satului tradițional moldovenesc. Traseul urmează localitățile menționate în acest roman, aflate în județele Neamț (deși unele sunt situate pe fundul Lacului Izvoru Muntelui) și Suceava: Tarcău, Bicaz, Călugăreni - Poiana Teiului, Farcașa, Borca, Broșteni, Crucea, Dorna, Șaru Dornei, Păltiniș, Dârmoxa, Broșteni, Borca, Sabasa Pasul Stânișoara, Suha (comuna Mălini). Documentarea va include tradiții, locuri geografice descrise, peisaje, repere fizice și noi amenajări (Pensiunea „Drumul Baltagului" din Mălini, stâna turistică din Popești - Fărcașa, cabane vânătorești, restaurante tradiționale etc.)

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

C VIZIUNEA STRATEGICĂ

C 2 PROIECȚIA DESTINAȚIEI

C 2 7 TRANZIȚIA ACTORILOR CĂTRE O ABORDARE PARTICIPATIVĂ

La baza implementării cu succes a viziunii Master Planului de Turism al Județului Neamț stă o schimbare majoră de paradigmă în modul de organizare al actorilor publici și în relația acestora cu ceilalți actori din turism. Viziunea propusă include „comunitatea locală" nu doar ca mijlocitor al experienței turistice, ca parte a produsului și atracției turistice, respectiv beneficiar al politicilor turistice, dar și ca actor al dezvoltării destinației. Includerea comunității locale în asumarea viziunii și în procesul de implementare al master planului este esențială.

România în general și Județul Neamț în particular se află într-o etapă încă incipientă de implicare a comunității în dezvoltarea turistică. Experiența actuală a actorilor publici din Direcțiile de Turism ale Județului Neamț este una specifică fazei de tranziție de la simpla „informare" asupra politicilor aplicate către „implicarea" comunității în definirea politicilor și implementarea lor. Autoritățile se plâng de o anumită indiferență și slabă receptivitate a diverșilor actori din turism la comunicările și proiectele realizate de acestea, cât și de o implicare insuficientă în sesiunile de consultare asupra diverselor acțiuni. Există câteva excepții în zonele Târgu-Neamț și Piatra-Neamț în această privință, dar în general se consideră că s-a ajuns de câțiva ani la un anumit blocaj.

Prezentul master plan susține o reformă de gândire și acțiune a actorilor publici, printr-o anumită „dezinstituționalizare" a politicilor turistice (echivalentul descentralizării în domeniul administrației). Blocajul din prezent poate fi depășit printr-o tranziție de la relația actuală bazată pe informare (dinspre autorități către comunitate) și consultare mono-direcțională (comunitatea transmite doleanțele către autorități) către o **participare funcțională a comunității**, și anume asumarea bilaterală a politicilor și a proiectelor, prin includerea comunității în procesele planificatoare și decizionale. Această tranziție presupune o educare a factorilor interesați, creșterea nivelului de asociere și colaborare, realizarea unei **„organigrame" turistice a teritoriului**, identificarea și activarea liderilor zonali cu putere de reprezentare, crearea de comisii de lucru și clustere de proiect teritorial, comunicarea constantă a **meritelor reprezentanților comunității** în succesul campaniilor. Toate acestea presupun o stimulare susținută a comunității pentru a asigura succesul implementării strategiei. O evoluție pozitivă în acest sens poate duce către un deziderat ulterior: **capacitarea comunității** de a conduce proiectul turistic teritorial. Acesta poate avea loc treptat prin delegarea de atribuții, transferul de decizii etc. posibile și prin consolidarea unui profil de actor comunitar caracterizat prin automobilizare și autoresponsabilizare teritorială.

Modelul alăturat arată poziția destinației Neamț în tranziția actorilor către o participare comunitară și procesele transformative prin care trebuie să treacă pentru a asigura succesul aplicării strategiei.

Nivelul actual de participare a comunității și gradul de implicare al acesteia de către instituțiile publice în procesul de dezvoltare a turismului în județul Neamț

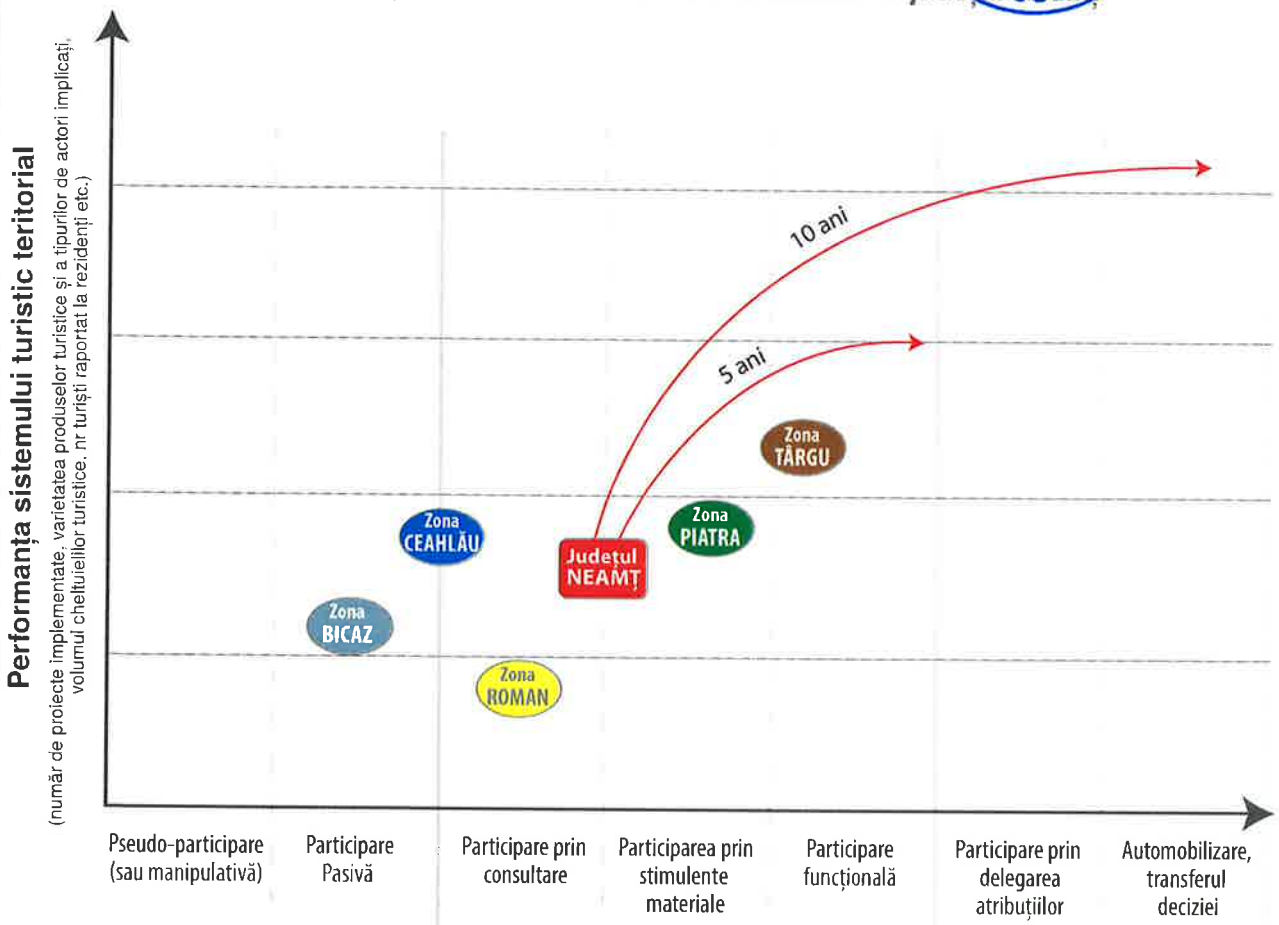

Procese transformative

INFORMARE
INFORMATION

acceptarea identității,
cunoașterea teritoriului,
observarea fenomenului turistic,
identificarea produselor locale,
factorii interesați încep să se cunoască,

IMPLICARE
INVOLVMENT

asumarea identității, branding consultativ,
creșterea încrederii în teritoriu,
înțelegerea rolului turismului,
conștientizarea valorii produselor locale,
creșterea nivelului de asociere,
educarea factorilor interesați,
economia colaborativă, accentul pe autenticitate

CAPACITARE
EMPOWERMENT

comunicarea identității brandului
planificarea participativă a teritoriului.
prioritizarea turismului,
reinventarea produselor locale,
digitalizare, tehnologizare,
monitorizarea consumului de resurse

MAI MULT INSTITUȚIONAL — Nivelul participării și controlul deciziilor — MAI MULT COMUNITAR

	1 Identificarea actorilor	2 Integrarea actorilor	3 Definirea planului de acțiune
Etape			
Principii	CONȘTIENTIZARE SEGMENTARE - PRIORITIZARE	CONSULTARE COMUNICARE-INFORMARE	COLABORARE PARTICIPARE
Activități	▪ Stabilirea grupurilor de actori vizați (în funcție de impactul turismului asupra lor și a interesului acestora). ▪ Clasificarea actorilor în funcție de: - sector/activități desfășurate; - influența reală și potențială în sistemul turistic local/județean. ▪ Identificarea persoanelor de contact.	▪ Convocarea repetată a actorilor la consultări. ▪ Transmiterea permanentă de informații către actori. ▪ Crearea unui sistem de solicitare a feedback-ului din partea actorilor.	▪ Identificarea principalelor probleme de interes comun. ▪ Stabilirea priorităților de intervenție. ▪ Definirea direcțiilor strategice și a obiectivelor specifice.

ANGRENAREA ACTORILOR (STAKEHOLDER ENGAGEMENT)

Implicarea activă a tuturor actorilor direct interesați de dezvoltarea turistică a destinației este esențiala, intrucât, astfel, toate prolectele, inițiativele și politicile adoptate la nivelul destinației capătă o validitate mult mai pronunțată și au parte de susținere pe plan local. In acest scop, este necesar ca un organism central să coordoneze procesul de antrenare a actorilor în direcția consolidării colaborării pe plan local, urmând trei etape: (1) identificarea actorilor, (2) integrarea acestora și (3) definirea planului de acțiune, printr-o abordare participativă

Dialog între actorii din turismul nemțean în timpul consultărilor pentru realizarea Master planului de turism (iunie 2020)

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

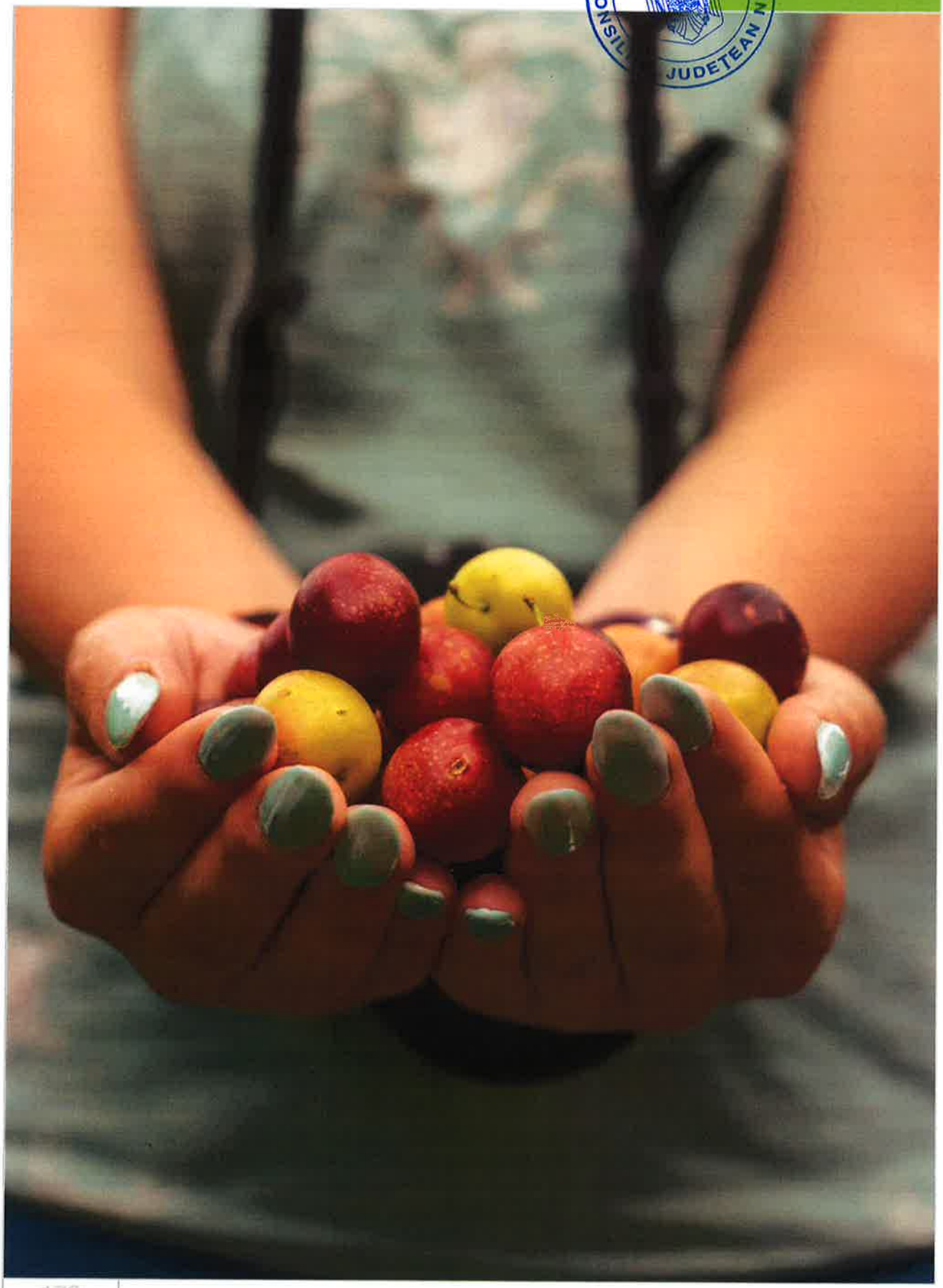

D

PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

D 1 OBIECTIVELE SPECIFICE ALE MASTER PLANULUI

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Obiectivele specifice reprezintă acele direcții strategice de dezvoltare a destinației Neamț (reprezentată de totalitatea actorilor turistici relevanți ai acesteia).

Consiliul Județean Neamț are misiunea de a veghea la implementarea armonioasă a proiectelor (activități, măsuri sau investiții) propuse în cadrul fiecărui obiectiv specific. Consiliul poate iniția direct o măsură sau o investiție, poate sprijini alți actori să demareze un proiect sau să devină partener de implementare la inițiativa altor actori.

Alegerea lor s-a făcut în baza consultării publice, în baza nevoilor destinației și a tendințelor identificate pe piața internațională. Odată constituită o masă critică de proiecte, s-a identificat o tipologie a propunerilor care a stat la baza stabilirii Obiectivelor Specifice. Criteriile țin de natura acțiunii, de scopul și implicațiile propunerilor respective, de nivelul de materializare fizică a propunerilor, de componentele principale ale sistemului turistic vizate de acestea (resursă, actori, produse, infrastructuri etc.).

Susținerea obsesivă a proiectelor dure (hard - proiecte de investiții) în dauna celor ușoare (soft - activități sau măsuri) poate avea consecințe asupra gradului de acceptare și susținere din partea comunității. Astfel, sume importante pot ajunge să fie cheltuite fără a se materializa prin efecte benefice asupra teritoriului.

În același timp, o promovare exagerată a unui produs turistic încă necimentat poate da naștere unor așteptări prea mari și o atitudine de repulsie pe termen mediu și lung din partea turiștilor.

Elementele-cheie ale direcțiilor strategice

Soft	Hard
Transversale	Sectoriale
← TENDINȚE →	
Imateriale	Materiale
Implicare comunitară	Expertiză tehnică
Despre oameni	Despre obiecte

1.ACTORII & BENEFICIARII	**4.INFRASTRUCTURA TURISTICĂ**
2.PIAȚA & PROMOVAREA	**5.PATRIMONIUL TURISTIC**
3.RESURSELE & PRODUSELE	**6.TRANSPORTUL & MOBILITATEA**

OS1: COOPERAREA ȘI ÎNCREDEREA ÎNTRE ACTORII DIN TURISM

Implicarea tuturor actorilor din turismul nemțean și participarea lor activă în luarea de decizii este o condiție a dezvoltării durabile a destinației. În contextul unui nivel deficitar de comunicare între sectorul public și cel privat și a unei anumite reticențe de colaborare în rândul actorilor, este esențială creșterea încrederii între actori, cu scopul final de a asigura un management participativ al destinației Neamț.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS1a. Conștientizare și educare

Necesitatea creșterii gradului de apreciere asupra propriului teritoriu și creșterea calității resursei umane stau la baza priorității de conștientizare și educare.

OS1b. Convergența actorilor

Actorii din turismul nemțean trebuie să ajungă la aceeași masă, să coopereze, să asume deciziile luate.

OS1c. Stimularea implicării comunității locale

Stimularea și angrenarea actorilor locali, ai factorilor interesați în procesul de luare al deciziilor este esențial pentru succesul și durabilitatea proiectelor în turism.

ROMÂNIA * JUDEȚUL NEAMȚ * CONSILIUL JUDEȚEAN

OS2. POZIȚIONAREA STRATEGICĂ PE PIAȚĂ ȘI PROMOVAREA

Județul Neamț trebuie să fie povestit, mediat, promovat și „vândut" sub umbrela unei viziuni unitare, asumate de majoritatea actorilor din turism și locuitorilor. Identificarea elementelor de unicitate și identitate, precum și construirea brandului destinației în jurul acestora reprezintă o etapă esențială în direcția poziționării destinației Neamț pe piața națională și internațională.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS2a. Brandul destinației

Neamțul are nevoie de o imagine unitară, de un Unique Selling Proposition pe piața națională și apoi pe cea internațională, care se obține în urma unui proces de branding.

OS2b. Promovare în exteriorul destinației

Odată constituite și șlefuite produsele turistice, promovarea trebuie să țintească prin metode și instrumente specifice piața-țintă.

OS2c. Promovare în interiorul destinației

Cunoașterea, acceptarea, aprecierea destinației de către proprii locuitori este esențială în turism. Astfel, localnicii devin vectori ai promovării și adesea aduc inovații importante.

Zona montană prezintă o multitudine de resurse care pot deveni materii primă în turism. (Foto: Traseul de Via Ferrata Astragalus din Cheile Șugăului-Munticelu)

OS3: DINAMIZAREA RESURSEI TURISTICE

Prin resursele sale turistice, județul Neamț deține premisele necesare de a deveni o destinație experiențială prin articularea lor la tendințele actuale și la permanenta căutare de inedit a vizitatorilor. Valorificarea resurselor turistice se va realiza prin evenimente croite pentru turism și prin conceperea de circuite și trasee care să conecteze punctele de interes turistic ce vor fi cunoscute de către vizitatori într-o manieră interactivă.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS3a. Evenimente, experiențe și produse inovatoare

Conturarea unor produse specifice, în concordanță cu necesitățile actuale ale pieței (evenimente răsunătoare, experiențe distincte, programe noi, fresh) reprezintă o prioritate pentru Neamț.

OS3b. Rute, circuite și pachete turistice

Itinerariile turistice tematizate, cu o prezentare robustă, presărate cu experiențe unice, cu un nivel ridicat de informare digitalizată reprezintă cheia pentru atragerea de turiști și revenirea lor în Neamț.

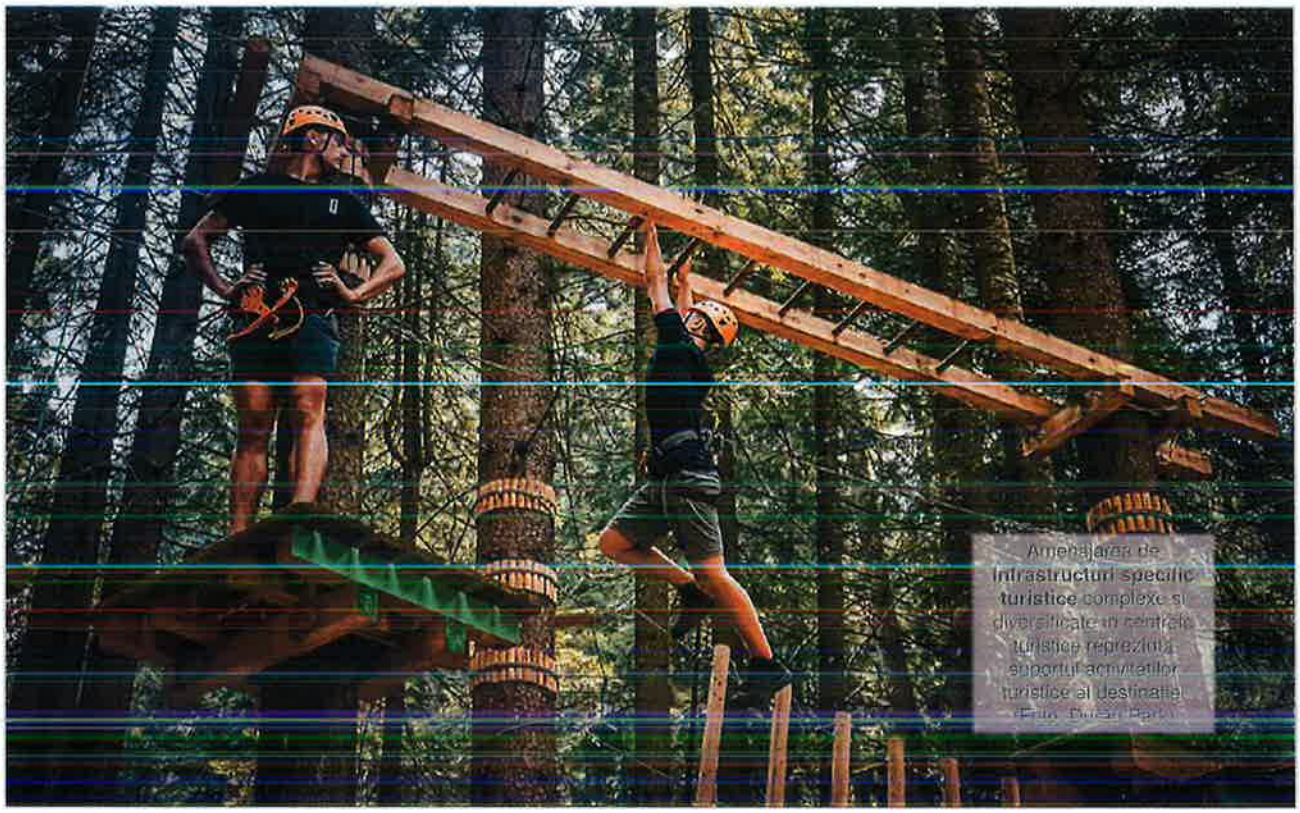

Amenajarea de infrastructuri specific turistice complexe și diversificate în centrele turistice reprezintă suportul activităților turistice ale destinației.

OS4. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SPECIFIC TURISTICE

Destinația Neamț va beneficia de construcții, dotări, echipamente, amenajări turistice menite să răspundă în primul rând motivațiilor de agrement ale turiștilor. urmate de cele de afaceri, sănătate, culturale, sportive. Acestea vor pune în valoare resursele naturale și culturale ale teritoriului și vor contribui la calitatea și unicitatea experienței turiștilor.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS4a. Mari infrastructuri de agrement

Investițiile în infrastructuri concepute de la început pentru a avea un bazin geografic mare de captare a clientelei au șanse mai mari de a deveni puncte de referință ale destinației.

OS4b. Semnalizare și amenajare trasee

Marcarea fizică a traseelor de drumeție, cicloturism, călărie, motocross, off-road, adaptarea lor la necesitățile diferitelor activități, semnalizarea lor corespunzătoare creionează o destinație matură, recunoscută pe piața turistică.

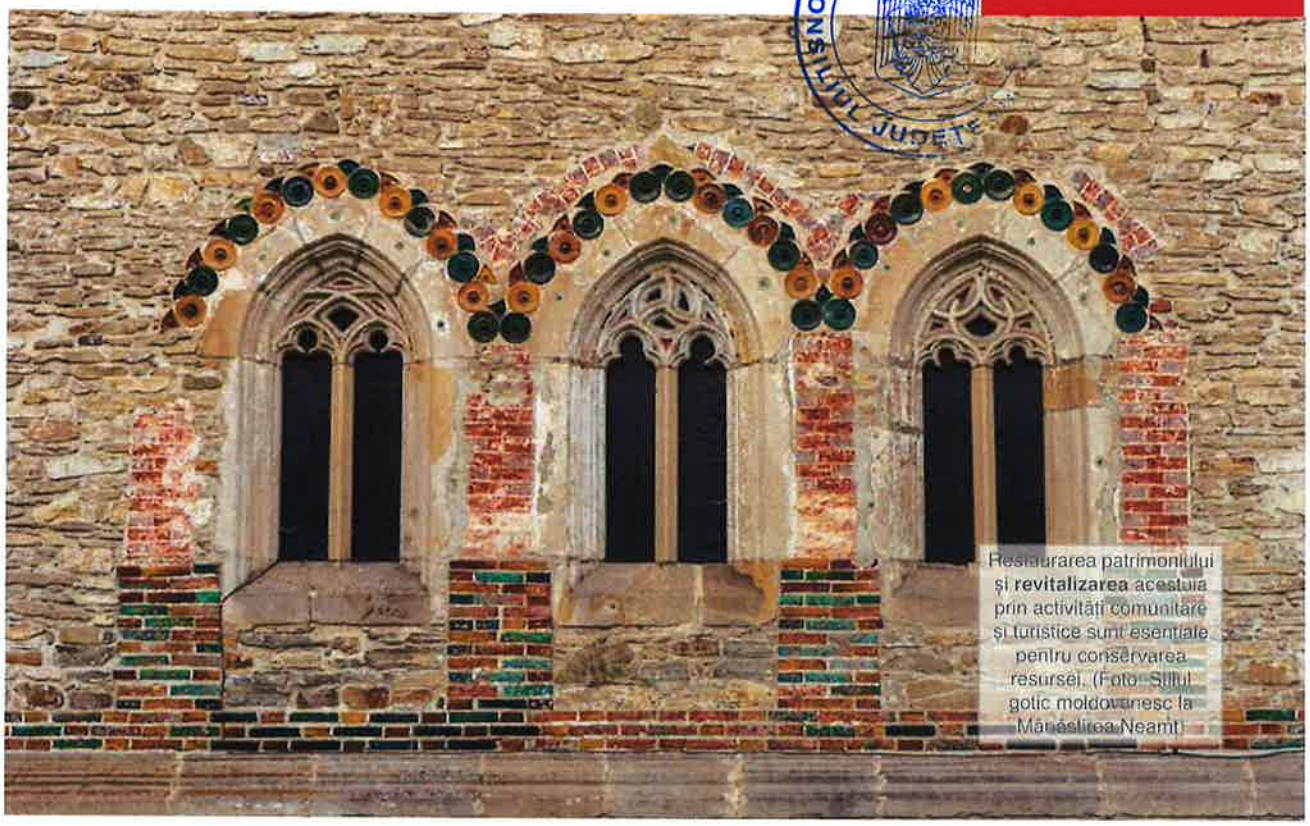

Restaurarea patrimoniului și **revitalizarea** acestuia prin activități comunitare și turistice sunt esențiale pentru conservarea resursei. (Foto: Stilul gotic moldovenesc la Mănăstirea Neamț)

OS5: REVITALIZAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI NATURAL

Patrimoniul construit și natural reprezintă baza pe care se construiesc activitățile turistice într-o destinație. Conștientizarea valorii acestuia este esențială în vederea bunei funcționări a destinației. Județul Neamț va beneficia de inițiative de conservare a mediului natural și de reabilitări a edificiiilor de patrimoniu ce pot fi incluse în circuitul turistic. Astfel, spații lipsite de viață în prezent vor fi redate comunității și, implicit, vor susține dezvoltarea turismului.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS5a. Sustenabilitatea turistică

Activitățile, măsurile și investițiile trebuie să aibă în vedere durabilitatea proiectului și fragilitatea unor resurse ale destinației. Adoptarea unor măsuri sustenabile reprezintă de asemenea o cale de recunoaștere a calității acesteia de către forurile garante.

OS5b. Conștientizarea valorii patrimoniului

O etapă esențială premergătoare reabilitării patrimoniului, adesea uitată de decidenți, este antrenarea comunității în procesul de stabilire a valorii intrinseci, funcționalității, a valorii adăugate a patrimoniului pentru membrii săi.

OS5c. Reabilitarea patrimoniului construit

Reabilitarea fizică a patrimoniului construit este importantă pentru sănătatea destinației. Turismul este interesat și de calitatea percepută a restaurării autentice a patrimoniului, de punerea sa în valoare, de amenajarea cu accent pe oaspeți, pe funcționalitate.

OS6: INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI MOBILITATEA

Asigurarea accesului facil către destinație și către punctele de interes turistic din cadrul acesteia este o condiție de bază a dezvoltării turistice a unui teritoriu. Destinația Neamț va beneficia de o creștere a accesibilității către zonele turistice și de o diversificare a opțiunilor de mobilitate turistică, crescând bugetul de timp alocat experiențelor turistice.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

OS6a. Infrastructuri conexe

Infrastructura tehnică și de transport reprezintă un suport al activităților turistice și trebuie gândite încă din faza de planificare pentru a răspunde acestor nevoi.

OS6b. Mobilitate turistică

Dincolo de modernizări, asfaltări și reabilitări edilitare, funcționalitatea crescută a rețelei de transporturi și comunicații, adaptarea ei continuă la mobilitatea crescândă este o premisă a dezvoltării armonioase a destinației turistice Neamț.

D PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

D 2 COERENȚA CU POLITICILE EXISTENTE

Cele 6 obiective specifice propuse în MPT-NT reprezintă o sinergie între nevoile de dezvoltare turistică a județului și obiectivele susținute în alte documente strategice relevante de la scări spațiale superioare.

Coerența cu documentele-cadru de la nivel european este o condiție esențială pentru obținerea finanțărilor nerambursabile, în timp ce suprapunerea pe documentele strategice de la nivel național și regional asigură o abordare coordonată, multi-nivel, în cadrul sistemului teritorial din care județul Neamț face parte.

Se observă o suprapunere excelentă între obiectivele și prioritățile documentului de față și cele ale documentelor de la scările proxime – Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est (PDRNE) 2021-2017 și o suprapunere parțială cu documentul reper de la nivel național - MPT RO 2007-2026. În acest ultim caz, suprapunerea se realizează exclusiv pentru cele 3 obiective „soft" (competențe, promovare, colaborare, evenimente) ale MPT-NT, sugerând că acestea sunt direcțiile prioritare de dezvoltare a turismului la nivel național, cele „hard" (amenajări, infrastructuri, reabilitări) aflându-se la intersecție cu alte politici sectoriale, conexe turismului.

Obiectivele și prioritățile MPT-NT sunt în concordanță cu acțiunile propuse în Cadrul Politic pentru turismul European (2010), dar și cu obiectivele Strategiei Europa 2020. Priorităților din MPT-NT le corespund, de asemenea, obiective / axe strategice din programele operaționale aferente noii perioade de finanțare (2021-2027), care va acoperi cea mai mare parte din implementarea MPT-NT.

Portofoliul de proiecte propus pentru îndeplinirea acestor obiective și priorități are un caracter granular, ideile fiind segmentate în proiecte mai mici, care să permită responsabililor eventuale grupări ale mai multor proiecte în cadrul unei singure cereri de finanțare. Suprapunerea priorităților (și implicit a proiectelor) pe mai multe obiective ale programelor operaționale 2021-2027 (după cum se observă în tabelele următoare) va facilita adaptarea flexibilă, odată cu publicarea ghidurilor de finanțare.

Obiective și priorități din MPT-NT		Coerența cu politicile și obiectivele documentelor cadru de la nivel European		
OS	**PI**	**Cadrul Politic pentru turismul European (2010)**	**Strategia Europa 2020**	**Programele operaționale naționale aferente exercițiului financiar european 2021-2027**
COOPERAREA SI ÎNCREDEREA ÎNTRE ACTORII DIN TURISM	Conștientizarea	Îmbunătățirea competențelor profesionale Consolidarea bazei de cunoștințe socio-economice privind turismul	Creștere favorabilă incluziunii, vizând consolidarea ocupării forței de muncă și a coeziunii sociale și teritoriale.	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale. OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 3 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului si o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 8 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
	Convergența actorilor	Consolidarea bazei de cunoștințe socio-economice privind turismul	Creștere favorabilă incluziunii, vizând consolidarea ocupării forței de muncă și a coeziunii sociale și teritoriale.	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 6 - Antreprenoriat și economie socială
				POIDS 2021-2027 - AXA 1 Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
	Stimularea implicării comunității locale	Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate	Creștere favorabilă incluziunii, vizând consolidarea ocupării forței de muncă și a coeziunii sociale și teritoriale.	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 6 - Antreprenoriat și economie socială
				POIDS 2021-2027 - AXA 1 Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
POZIȚIONAREA STRATEGICĂ PE PIAȚĂ ȘI PROMOVAREA	Brandul destinației	Consolidarea imaginii și vizibilității Europei ca ansamblu de destinații turistice durabile și de calitate.		POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
	Promovare în exteriorul destinației	Încurajarea prelungirii sezonului turistic Consolidarea imaginii și vizibilității Europei ca ansamblu de destinații turistice durabile și de calitate.		POR NE 2021-2027 - OP1. O Europă mai inteligentă, OS. Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
	Promovare în interiorul destinației	Încurajarea prelungirii sezonului turistic		POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane

Obiective și priorități din MPT-NT		Coerența cu politicile și obiectivele documentelor cadru de la nivel European (continuare)		
OS	**PI**	**Cadrul Politic pentru turismul European (2010)**	**Strategia Europa 2020**	**Programele operaționale naționale aferente exercițiului financiar european 2021-2027**
DINAMIZAREA RESURSEI TURISTICE	Evenimente și produse inovatoare	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice Dezvoltarea inovării în industria turistică	Creștere inteligentă, prin dezvoltarea cunoștințelor și a inovării	POR NE 2021-2027 - OP1. O Europă mai inteligentă, OS. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				Rute, circuite și pachete turistice
				POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 6 - Antreprenoriat și economie socială
	Rute, circuite și pachete turistice	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice Dezvoltarea inovării în industria turistică	Creștere inteligentă, prin dezvoltarea cunoștințelor și a inovării	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
				POEO 2021-2027 - Prioritatea 6 - Antreprenoriat și economie socială
				POIDS 2021-2027 - AXA 1 Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SPECIFIC TURISTICE	Mari infrastructuri de agrement	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice Încurajarea prelungirii sezonului turistic		POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
	Semnalizare și amenajare trasee	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice	Creștere durabilă, bazată pe o economie mai ecologică, mai eficientă în gestionarea resurselor și mai competitivă	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
REVITALIZAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI NATURAL ȘI CULTURAL	Sustenabilitatea turistică	Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate	Creștere durabilă, bazată pe o economie mai ecologică, mai eficientă în gestionarea resurselor și mai competitivă	POR NE 2021-2027 - OP 2. O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică. OS Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi, în special în mediul urban și reducerea poluării
	Conștientizarea valorii patrimoniului	Idem, Consolidarea bazei de cunoștințe socio-economice privind turismul	Creștere durabilă, bazată pe o economie mai ecologică, mai eficientă în gestionarea resurselor și mai competitivă;	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane

Obiective și priorități din MPT-NT		Coerența cu politicile și obiectivele documentelor cadru de la nivel European (continuare)		
OS	PI	Cadrul Politic pentru turismul European (2010)	Strategia Europa 2020	Programele operaționale naționale aferente exercițiului financiar european 2021-2027
REVITALIZAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI NATURAL ȘI CULTURAL	Reabilitarea patrimoniului construit	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice	Creștere durabilă, bazată pe o economie mai ecologică, mai eficientă în gestionarea resurselor și mai competitivă;	POR NE 2021-2027 - OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale . OS. Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane
INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI MOBILITATEA	Infrastructuri conexe de mici dimensiuni	Promovarea unei diversificări a ofertei turistice	-	POR NE 2021-2027 - OP 2. O Europa cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică. OS Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi, în special în mediul urban și reducerea poluării
	Mobilitate turistică	Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate	-	POR NE 2021-2027 - OP 2. O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică. OS Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

ROMANIA CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

Obiective și priorități din MPT-NT		Coerența cu documente strategice de la nivel național și regional	
OS	PI	MPT RO 2007-2026	PDR – NE 2021-2027
COOPERAREA ȘI ÎNCREDEREA ÎNTRE ACTORII DIN TURISM	Conștientizare și educare	Educație și instruire pentru a asigura industriei personal orientat către client, profesionist și cu aptitudini corespunzătoare	Prioritatea 2. Dezvoltarea capitalului uman, OS.2.1. Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor
	Convergența actorilor	Structurile instituționale ale sectorului public ce beneficiază de personal profesionist și de resurse corespunzătoare trebuie să lucreze în parteneriat cu asociațiile din sectorul privat Cercetarea pieței, segmentelor, clienților și a canalelor de comunicație	Prioritatea 2. Dezvoltarea capitalului uman
	Stimularea implicării comunității locale	-	Prioritatea 2. Dezvoltarea capitalului uman
POZIȚIONAREA STRATEGICĂ PE PIAȚĂ ȘI PROMOVAREA	Brandul destinației	Cercetarea pieței, segmentelor, clienților și a canalelor de comunicație Marketing orientat pentru a stabili locul României ca destinație preferată	Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
	Promovare în exteriorul destinației	Planificarea integrată a turismului care va duce la modernizarea, dezvoltarea și prezentarea produselor turistice pentru a veni în întâmpinarea cerințelor și așteptărilor pieței Marketing orientat pentru a stabili locul României ca destinație preferată	Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
	Promovare în interiorul destinației	Planificarea integrată a turismului care va duce la modernizarea, dezvoltarea și prezentarea produselor turistice pentru a veni în întâmpinarea cerințelor și așteptărilor pieței	Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
DINAMIZAREA RESURSEI TURISTICE	Evenimente și produse inovatoare	-	Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
	Rute, circuite și pachete turistice	-	
DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE	Mari infrastructuri de agrement		Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
	Semnalizare și amenajare trasee		
REVITALIZAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT	Sustenabilitatea turistică	-	Prioritatea 1. Dezvoltarea unei economii competitive, OS. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent, Măsura 1.7.1. Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic
	Conștientizarea valorii patrimoniului	-	
	Reabilitarea patrimoniului construit	-	
INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT	Infrastructuri conexe de mici dimensiuni	-	Prioritatea 4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile, OS. 4.1. Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport, Măsura 4.1.1 Dezvoltarea infratructurii de transport feroviară, aeriană și rutieră
	Mobilitate turistică	-	

D PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

D 3 CONSIDERAȚII ASUPRA PROIECTELOR DE IMPLEMENTAT

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Lista completă a proiectelor propuse de actualul master plan (peste 150 de proiecte) se găsește în Anexa 1. Această listă cuprinde pe de o parte activități și măsuri (creare de noi produse, încurajarea inițiativelor, campanii de promovare, creșterea calității serviciilor) și pe de altă parte investiții (noi infrastructuri, amenajări și reamenajări, restaurări monumente istorice, parcări în locuri panoramice etc.).

Lista aceasta este dinamică, pornită din nevoile teritoriului și ale locuitorilor ei, este vie și trebuie actualizată ori de câte ori este nevoie pe parcursul celor 10 ani.

Pe lângă numele și descrierea limitată a fiecărui proiect, lista conține și recomandări privind inițiatorul proiectului, partenerii care ar putea fi angrenați, beneficiarii posibili, țintele cuantificabile minime, prioritatea (termenul) de execuție (scurt 3 ani, mediu 6 ani, lung 9 ani), bugetul estimat al proiectului, durata estimată de implementare și teritoriul (zona) pe care o vizează proiectul. Aceste considerente sunt în totalitatea lor estimative și nu au la bază un studiu de fezabilitate individual. Bugetele nu se bazează pe o cerere de ofertă sau referat de achiziții, ci pe o estimare generală, adesea fundamentată prin comparația cu proiecte similare implementate în alte teritorii sau prin propunerea de buget a proiectului prezent în alte strategii ale județului sau UAT-urilor componente.

D PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

D 4 TOPUL PROIECTELOR PRIORITARE RECOMANDATE*

Un master plan are nevoie de o prioritizare a unor proiecte fundamentale pentru destinație, respectând și principiile care guvernează prezentul demers:

- echilibrul între teritoriile de proiect; jumătate dintre proiectele prioritare vizează teritoriul județului Neamț în ansamblu, iar jumătate vizează în mod echilibrat cele 5 zone turistice;
- acoperirea tuturor celor 6 obiective specifice (direcții strategice) prin minimum 1 proiect;
- identificarea a cel puțin un proiect major din fiecare din cele 15 priorități de intervenție;
- echilibrul între proiectele soft (măsurile, activitățile care vizează structurile și suprastructurile) și cele hard (investițiile în infrastructuri).

Se recomandă ca acestea să fie demarate sau cel puțin planificate solid în primii trei ani ai aplicării masterplanului (2021-2024), în perioada în care Neamțul își propune să devină destinație de top pentru turismul național.

Aceste proiecte acoperă minimum 20% din totalul măsurilor propuse pentru următorii 10 ani, ceea ce reprezintă un prag minim pentru depășirea scenariului în care se găsește destinația turistică Neamț în momentul 2020, condiție afectată și de criza noului coronavirus.

Notă: Această listă reflectă strict viziunea cercetătorilor Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași care au elaborat documentul și nu reprezintă un instrument obligatoriu de lucru.

TOP PROIECTE PRIORITARE (MĂSURI, INVESTIȚII) PENTRU CONSOLIDAREA DESTINAȚIEI NEAMȚ
PROIECTE „SOFT" (ACTIVITĂȚI ȘI MĂSURI)

Nr. proiect listă	Cod	Obiectivul specific	Prioritatea de intervenție	Nume proiect (denumire scurtă)	Responsabili de proiect / Coordonatori	Valoarea estimată (euro)	Sursă de finanțare identificată	Zona vizată
5	OS1a	Cooperarea și încrederea între actorii din turism	Conștientizare și educare	Kit de conștientizare și promovare pentru prestatorii de servicii turistice din Neamț	CJ-NT, UAT-uri, CCI-NT, OMD-uri,	50.000	Bugete proprii sau fonduri atrase	Județul Neamț
9	OS1b	Cooperarea și încrederea între actorii din turism	Convergența actorilor	Sistem de Certificare, cu Eticheta de calitate și origine geografică „Produs în Neamț"	CJ-NT DADR-NT, Asociații / Clustere	10.000	Bugete proprii sau fonduri atrase	Județul Neamț
12	OS1b	Cooperarea și încrederea între actorii din turism	Convergența actorilor	Observatorul de Turism Neamț - evaluarea și monitorizarea turismului nemțean	CJ-NT. UAT-uri, OMD-uri	30.000 /an	Bugete proprii sau fonduri atrase	Județul Neamț
13	OS1b	Cooperarea și încrederea între actorii din turism	Convergența actorilor	Neamț Tourist Card - atracții, transport, evenimente integrate.	OMD-uri, ADPT-uri, CJ-NT, UAT-uri	25.000/ an	Bugete proprii	Județul Neamț
17	OS1c	Cooperarea și încrederea între actorii din turism	Stimularea implicării comunității locale	Bugetarea participativă a evenimentelor culturale de rang turistic	CJ-NT. UAT-uri, CCACS-NT	50.000	Buget propriu OMD-NT	Județul Neamț
25	OS2a	Poziționarea strategică pe piață și promovarea	Brandul destinației	Realizarea brandului (procesul de branding) pentru teritoriul județului Neamț (destinația Neamț)	CJ-NT	30.000	Buget propriu CJ-NT	Județul Neamț
28	OS2b	Poziționarea strategică pe piață și promovarea	Promovare în exteriorul destinației	Kit de promovare a destinației Neamț la târgurile de turism	CJ-NT, UAT-uri, ADPT-uri, OMD-uri	200.000	Buget propriu CJ-NT	Județul Neamț
31	OS2b	Poziționarea strategică pe piață și promovarea	Promovare în exteriorul destinației	Agenda culturală și sportivă a județului Neamț	CJ-NT, UAT-uri, OMD-uri, instituții de profil	20.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(i/ii),	Județul Neamț
39	OS2c	Poziționarea strategică pe piață și promovarea	Promovare în interiorul destinației	Pachet video de promovare în structurile de cazare din județ	CJ-NT. UAT-uri, ADPT-uri, OMD-uri	20.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(i)	Județul Neamț
48	OS3a	Dinamizarea resursei turistice	Evenimente, experiențe, produse inovatoare	Casa Meșteșugarilor (Muzeul Vivant al Meșterului Popular) în Târgu-Neamț	UAT și CC Târgu-Neamț, Asociația Ținutul Zimbrului	50.000	POR NE 2021-2027 OP5 OSe(i/ii)	Zona Târgu
54	OS3b	Dinamizarea resursei turistice	Rute, circuite și pachete turistice	Noi rute cultural turistice inovatoare, interactive (Baltagul, Cucuteni, Evreii, Plutașilor, Conacelor)	CJ-NT	70.000	Bugete loc., POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(ii)	Județul Neamț
57	OS3b	Dinamizarea resursei turistice	Rute, circuite și pachete turistice	Satul-muzeu nemțean. Inventariere, informare, amenajare, tururi ghidate	Primăriile comunelor vizate, OAR	30.000	Bugete locale, POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(ii)	Județul Neamț

OMD-urile sunt Organizații de Management a Destinației și sunt structuri propuse, încă neexistente în forma operațională prevăzută de actualul master plan.

TOP PROIECTE PRIORITARE (MĂSURI, INVESTIȚII) PENTRU CONSOLIDAREA DESTINAȚIEI NEAMȚ
PROIECTE „HARD" (INVESTIȚII)

Nr. proiect listă	Cod	Obiectivul specific	Prioritatea de intervenție	Nume proiect (denumire scurtă)	Respons. / Coord. de proiect	Valoarea estimată (euro)	Sursă de finanțare identificată	Zona vizată
67	OS4a	Dezvoltarea infrastructurii specific turistice	Mari infrastructuri de agrement	Cozla Eco-Park - diversificarea infrastructurilor și activităților pe dealul Cozla	UAT Piatra-Neamț	2.000.000	POR NE 2021-2027 OP2 / Capital privat	Zona Piatra
70	OS4a	Dezvoltarea infrastructurii spec. turistice	Mari infrastructuri de agrement	Aqua Park Bicaz în zona Portului Bicaz	Investitori, UAT Bicaz, CJ-NT	5.000.000	POR NE 2021-2027 Capital privat	Zona Bicaz
75	OS4a	Dezvoltarea infrastructurii spec. turistice	Mari infrastructuri de agrement	Centru Spa Durău - facilitate a stațiunii pentru toate structurile de cazare	UAT Ceahlău, Investitori	7.000.000	POR NE 2021-2027 Capital privat	Zona Ceah-lău
79	OS4a	Dezvoltarea infrastructurii specific turistice	Mari infrastructuri de agrement	Parc de Cultură și Agrement Childhood Land / Ținutul Lui Creangă/ Story Land, Târgu-Neamț	CJ NT, UAT Târgu-Neamț	70.000.000	PNDL	Zona Târgu
81	OS4a	Dezvoltarea infrastructurii spec. turistice	Mari infrastructuri de agrement	Parc Educațional tematic Zoo-Safari în Parcul Natural Vânători-Neamț	Romsilva, PN Vână-tori-Neamț	2.000.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(i/ii)	Zona Târgu
94	OS4b	Dezvoltarea infrastructurii spec.turistice	Semnalizare și amenajare trasee	Porțile Neamțului - portal cu hartă turistică și parcare la intrarea în județ	CJ-NT	1.650.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(i/ii)	Județul Neamț
99	OS5a	Revitalizarea patrimoniului construit și natural	Sustenabili-tatea turistică	Servicii sustenabile de cazare, alimentație și agrement în județul Neamț	OMD-uri, APDT-NT, CJ-NT	50.000	Bugete proprii, fonduri guvernam., europene	Județul Neamț
105	OS5b	Revitalizarea patrimoniului construit și natural	Conștientiza-rea valorii patrimoniului	Includerea în UNESCO a „Peisajului cultural monahal Vânători-Neamț",	MMB, UAT-uri, PNVN, DJC-NT, CJ-NT	100.000	Bugete proprii, fonduri guverna-mentale	Zona Târgu
106	OS5b	Revitalizarea patrimoniului construit și natural	Conștientiza-rea valorii patrimoniului	Geoparc „Valea Muntelui" - includerea zonei în lista UNESCO Global Geoparks	CJ Neamț, PN Ceah-lău+Cheile Bicazului	30.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(ii)	Județul Neamț
117	OS5c	Revitalizarea patrimoniului construit și natural	Reabilitarea patrimoniului construit	Reabilitarea și refuncționalizarea Casei Celibidache din Roman (Academie de Muzică)	UAT Roman, CJ-NT	1.500.000	POR NE 2021-2027 - OP5 - OSe(i)	Zona Roman
131	OS6a	Infrastructura de transport și mobilitatea	Infrastructuri conexe	Amenajarea ecoturistică a perimetrului Lacului Bâtca Doamnei	UAT-urile Piatra-NT, Alexandru cel Bun	500.000	POR NE 2021-2027 - OP2 - OSb(vii)	Zona Piatra
132	OS6a	Infrastructura de transport și mobilitatea	Infrastructuri conexe	Planificarea și amenajarea urbanistică a Stațiunii Durău	UAT Ceahlău, CJ-NT	2.000.000	PNDL-S2	Județul Neamț
144	OS6b	Infrastructura de transport și mobilitatea	Mobilitate turistică	Programul „Biciclete la Pensiuni" și stații încărcare mașini electrice	UAT Piatra-Neamț	100.000	POR NE 2021-2027 - OP2 - OSb(vii)	Județul Neamț
145	OS6b	Infrastructura de transport și mobilitatea	Mobilitate turistică	Circuit pietonal complex Piața Ștefan cel Mare, Bd Republicii, Piața 22 decembrie etc.	UAT Piatra-Neamț	1.000.000	PNDL-S2	Zona Piatra
146	OS6b	Infrastructura de transport și mobilitatea	Mobilitate turistică	Amenajarea falezei râului Moldova pentru agrement, cicloturism etc.	UAT Roman	30.000.000	POR NE 2021-2027 - OP2 - OSb(vii)	Zona Roman

D

D 5

PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

SURSELE DE FINANȚARE

SURSE INDICATIVE DE FINANȚARE PENTRU PROIECTE DE TURISM

Categorii de beneficiari	Subcategorie	Sursa de finanțare	Finanțator	Valoare grant	Calendar depunere proiecte	Info
Privat	IMM-uri pe comerț/servicii cu min. 2 ani vechime	"Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață"	Guvernul României	max. 250.000 lei	apel nelansat	imm.gov.ro
Privat	IMM-uri	"POR 2014-2020 Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii Prioritatea de investiții 2.2 – Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție /dezvoltarea serviciilor"	European	1.5 - 5 mil €	30/11/2020 - 30/12/2020	inforegio.ro
Privat	grupurile de producători care reunesc cel puțin doi participanți la o schemă de calitate pentru un produs specific obținut în cadrul uneia dintre schemele de calitate eligibile	PNDR 2014-2020 sM 3.2 „Sprijin pentru activitățile de informare și de promovare desfășurate de grupurile de producători în cadrul pieței interne"	Guvernul României	max. 150.000 €	apel nelansat (amânat context COVID-19)	afir.info
Privat / Asociativ	Organizații patronale (patronate, federații patronale, confederații patronale sau uniuni patronale teritoriale) Asociații de întreprinderi Camerele de Comerț și Industrie	"POCU 2014-2020 OS 3.12 Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților"	UE + Guvernul României	max. 1 mil. €	apel nelansat	mfe.gov.ro
Public / Asociativ	ANANP este responsabilă pentru administrarea / asigurarea managementului ariei protejate, singură sau în parteneriat cu: ONG-uri Institute de cercetare Universități / muzee - care să aibă prevăzut în actul constitutiv atribuții de protecția mediului și/sau protecția naturii Autorități ale administrației publice centrale / locale / alte structuri în coordonarea / subordonarea autorităților centrale / locale"	"Program Operational Infrastructura Mare Axa prioritară 4. Protectia mediului prin masuri de conservare a biodiversitatii, monitorizarea calitatii aerului si decontaminare a siturilor poluate Obiectiv 1. Cresterea gradului de protectie si conservare a biodiversitatii si refacerea ecosistemelor degradate"	UE + Guvernul României	max. 10mil.€	până la 31.12.2021	fonduri-ue.ro
Public / Privat / Asociativ	Intreprinderi mici si mijlocii Clustere Autoritati publice	"Programul de competitivitate pentru intreprinderi si IMM-uri COSME"	UE (Comisia Europ.)	variabil	variabil	imm.gov.ro
Public / Privat / Asociativ	Autorități locale / regionale / naționale Organisme de drept public Grupări Europene de Cooperare Teritoriala (GECT) Organizații internaționale si organisme private, inclusiv IMMuri	"Programul Transnational DUNAREA Axa prioritara 2 – Responsabilitatea fata de mediu si cultura in Regiunea Dunării Axa prioritara 4 – Buna guvernanță in Regiunea Dunării"	UE (Comisia Europ.)	variabil	variabil	interreg-danube.ro
Public / Asociativ	ONG-urile și fundațiile, fără scop lucrativ, cu venituri totale de maxim 50.000 euro în anul 2019 sau constituite în anul 2020 Instituțiile publice (unități de învățământ preuniversitar: grădinițe, școli, licee/colegii, centre de copii/bătrâni, cantine sociale publice) cu personalitate juridică proprie Grupurile informale/de inițiativă"	Start ONG	Kaufland Romania	1.000 € - 10.000 €	La fiecare dată de 1 a lunii, până în decembrie 2020 inclusiv	start ong.ro
Privat	IMM-uri afectate de criza COVID-19	"Programul de susținere a Întreprinderilor Mici și Mijlocii - IMM INVEST ROMÂNIA"	Guvernul României	variabil	până la 31.12.2020	imm invest.ro
Public / Privat / Asociativ	"instituție publică de cultură, ONG societate comercială sau cooperativă Proiectul poate fi implementat în parteneriat cu una sau mai multe entități din România și/ sau Statele Donatoare"	"Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021- RO- CULTURA Consolidarea Antreprenoriatului Cultural și Dezvoltarea Audienței și a Publicului Ses. 2"	Granturi SEE și Guvernul României	50.000-200.000 €	apel nelansat	ro-cultura.ro
Privat	IMM-uri	POC 2014-2020 - Granturi pentru IMM-uri	UE și Guv. României	necomunicat	apel nelansat	mfe-gov.ro
Privat	Firme HORECA	Programul Electric-Up	Guvernul României	max. 100.000 €	apel nelansat	imm.gov.ro

NOTĂ: Au fost menționate doar programele operaționale care se regăsesc sub formă de draft, pe site-urile oficiale, la data elaborării MP-ului

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

D 6 SCENARIILE DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI NEAMȚ

Dezvoltarea destinației turistice Neamț depinde de numeroși factori. Pandemia noului coronavirus a destabilizat tendința generală lentă, dar pozitivă a județului Neamț (creștere de sosiri turistice de circa 6-7 % pe an) care se încadra în tendința națională. Situația incertă din prezent (octombrie 2020, momentul finalizării master planului) când nu există încă un vaccin, iar la nivel mondial apar noi valuri de îmbolnăviri cu o distribuție spațială care scapă încă înțelegerii imediate, determină guvernele țărilor să ia măsuri autoritare și intempestive. Totuși, analizând manifestările crizelor din ultimele decenii (economice, sanitare, sociale, geopolitice) se observă că sunt necesari 4-5 ani pentru a reveni la nivelul de dinainte de aceasta. Cu alte cuvinte, în 2024, pe un scenariu pozitiv al evoluției pandemice, Neamțul va reveni la cifrele înregistrate în 2019.

„Avantajul" Neamțului este că în ultimii ani nu s-a bazat foarte mult pe sosiri internaționale. Astfel, cucerirea pieței interne va deveni miza principală a Neamțului în perioada 2021-2024, urmând ca perioada 2025-2030 să fie dedicată piețelor internaționale tangibile pentru Neamț: Germania, Polonia, Franța, Spania, Italia, Israel, în funcție de evoluția ulterioară a crizei sanitare și de evoluția configurației circuitelor turistice în România, precum și de evoluția legăturilor internaționale ale aeroporturilor regionale, luând în calcul destinațiile oferite de acestea prin zboruri directe.

Scenariile de dezvoltare ale Neamțului pleacă de la momentul octombrie 2020 și se fondează mai degrabă pe capacitatea actorilor turistici din Neamț de a porni o ofensivă de atitudine și de acțiune. Bineînțeles, măsurile trebuie să contracareze și efectele nedorite ale pandemiei, însă previziunile au legătură mai ales cu capacitatea teritoriului de a se reforma, de a inova, și mai puțin pe influențele exterioare care nu pot fi controlate sau prevăzute.

	SCENARIUL 1 light	SCENARIUL 2 medium	SCENARIUL 3 strong
Slogan	**„E foarte bine așa cum este"**	**„Ne punem pe treabă"**	**„Excelăm în turism"**
Nume asumat	**Județul Neamț**	**Destinația Neamț**	**Neamț.**
Ce se va face?	CJ Neamț rămâne singurul actor legitim de reprezentare și acțiune teritorială în turism, un executant de proiecte asumate.	CJ Neamț susține înființarea unei Organizații de Management a Destinației Neamț, căreia îi oferă o anumită libertate de acțiune.	CJ Neamț devine un liant între toți actorii din turismul nemțean, un hub de idei și oameni cheie, instituție arhicunoscută, un magnet de inovație.
	Proiectele implementate se vor axa pe infrastructuri, mai ales reparații, consolidări, renovări, iar proiectele „soft" vor avea buget mic.	Proiectele *soft* vor depăși în importanță pe cele *hard*. Serviciul de turism se va axa pe cunoașterea îndeaproape a teritoriului.	Proiectele implementate se vor concentra pe oameni și pe ideile lor, pe inițiative bune, pe excelență, iar infrastructurile mari vor fi gestionate de departamentul de investiții.
	Promovarea va continua în ritmul actual satisfăcător, în mod disociat de actorii privați sau asociativi, cu prezență neunitară la târguri.	Promovarea va fi făcută de specialiști în marketing, în tehnologii media actuale. Destinația Neamț va cuprinde 5 zone în aceeași umbrelă.	Promovarea se va realiza organic, inovator și creativ de toți factorii interesați. OMD și CJ vor urmări și corecta mesajele de (din) piață.
	Evenimentele majore vor fi axate pe conservarea moștenirii, elogierea trecutului și a faptelor înaintașilor.	Vor fi identificate maximum 8 evenimente anuale (inclusiv unele noi) care pot deveni un reper al destinației.	Evenimentele majore vor fi organizate de asociații și firme private, iar OMD/CJ vor gestiona calitatea și imaginea de marcă a destinației.
Unde se va ajunge?	Județul Neamț va continua să aibă o imagine onestă, satisfăcătoare la nivel național, prin atracțiile sale simbol, prin moștenirea sa patrimonială și peisagistică primită cadou.	Destinația Neamț va fi bine conturată în mintea românilor, prin activitățile turistice diferențiate, prin produsele locale branduite unitar și profesionist, prin evenimente de marcă, prin amenajări inovatoare.	Neamțul va avea sonoritatea celor mai importante regiuni turistice din România. Campaniile pozitive, recunoașterea internațională vor cimenta o legătură mental-afectivă imediată cu teritoriul.
	Județul Neamț va păstra un ritm de creștere satisfăcător. Sezonalitatea va rămâne ridicată, cu luna august lider absolut.	Destinația Neamț va echilibra decalajele anuale printr-o ofertă indoors mai mare, prin evenimente specifice, prin campanii de piață.	Neamțul va avea un parc de agrement și cultură reprezentativ pentru România, care să susțină promisiunea de piață.
	Județul Neamț va fi vizitat de aceiași turiști de familie, cu mașina personală timp de 1-2 nopți. Circuitele naționale vor tranzita teritoriul sau vor avea o înnoptare la singura structură capabilă în prezent să primească grupuri turistice mari în condiții de 4*, aflată în Piatra-Neamț.	Destinația Neamț va fi cunoscută pentru turismul activ care va valoriza noi areale. Circuitele naționale vor include obligatoriu 1 noapte în Neamț, cu experiențe concrete, bine cunoscute de toți actorii. Vor apărea două noi complexe hoteliere de 4* în Târgu-Neamț și Durău.	Neamțul va fi perceput ca un mozaic complex de 5 zone, fiecare cu o identitate bine definită. Fiecare din cele 5 zone va putea oferi activități pentru min. 2 nopți/3 zile, la standard de min. 4 stele. Circuitele naționale vor include minim 2 nopți în Neamț, cu experiențe inovatoare.

PREVIZIUNI STATISTICE	SCENARIUL 1 light	SCENARIUL 2 medium	SCENARIUL 3 strong
Evoluție sosiri/an (medie pe 5 ani)	5 – 7%	7 – 9%	9 – 12%
Indicele funcției turistice (număr turiști / locuitori)	0.5 – 0.7	0.7 – 1.0	1.0 – 1.3
Durata medie de ședere	1.7 – 1.9 zile	1.9 – 2.2 zile	2.2 – 2.6
Cheltuieli medii/turist/zi	120 – 170 lei	170 – 220 lei	220 – 280 lei
Gradul de ocupare oficial în structuri de cazare	20 – 30%	30 – 40%	40 – 55%
Ponderea turiștilor internaționali	5 – 10%	10 – 15%	15 – 25%
Proiecte implementate din MPTNT	0 – 20%	20 – 40%	40 – 70%

D

PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

D 7

PREMISELE VIITOAREI PROMOVĂRI A NEAMȚULUI

CONSIDERENTE PRELIMINARE

Din analiza generală a imaginii (percepției) pe care o au actorii interni și externi județului Neamț, se observă că există o anumită ezitare în a oferi un răspuns clar, concis la întrebarea „Ce este Neamțul?". Locuitorii au o imagine mai concretă, însă identifică Neamțul prin locuri geografice, prin edificii, prin istorie, așa cum se observă și în chestionarul din Anexa 2. Turiștii și actorii turistici externi (bloggeri, specialiști de travel, cunoscători ai teritoriului, promotori, actori instituționali) au o **dificultate în a „numi" Neamțul** în puține cuvinte.

Expertul de tourism & travel Cezar Dumitru din București (*www.imperatortravel.ro*) vorbește despre Neamț ca despre o „extensie a Bucovinei" sau o „poartă" către Bucovina, termen pe care nu îl consideră neapărat apreciativ, întrucât prin poartă treci mai departe, nu te oprești. Această corelare a Neamțului cu Bucovina este similară cu cuplul Bistrița-Năsăud - Maramureș, cu anumite avantaje în etapa de dezvoltare, dar care poate pune probleme în maturizarea destinației. Expertul consideră dificilă identificarea USP-ului Neamțului, întrucât unele reprezentări rămân fie prea concrete, singulare („o combinație între Ceahlău și Cetatea Neamț"), fie prea vagi („locul unde natura se întrepătrunde cu istoria", „natură variată"). Acesta conchide că premisa distanțării Neamțului în mintea turistului are mai multe șase pe partea de turism activ și de aventură.

Geograful explorator și blogger Silviu Pleșcan din Constanța, cu origini în Pașcani (*silviulescu.blogspot.com*) oferă următoarele imagini: „Neamțul este Țara Moldovei de sub munte, străjuită de plăieșii Cetății Neamț", „un tărâm al copilăriei eterne". Observăm, din mărturisirea sa, o privire mai atentă și mai afectivă, care ne relevă „copilăria" drept element de diferențiere.

Specialistul în planificare teritorială și turism Ionuț Ostopovici (din Botoșani), îl definește ca pe „o Românie la o altă scară", mai ales după înglobarea județului istoric Roman în limitele actuale ale județului Neamț.

Din aceste piste rezultă un teritoriu cu o identitate greu de definit sau care are nevoie de un ancoraj extern vecin (Bucovina, Transilvania) sau la o scară geografică superioară (Moldova istorică sau România).

Pe lângă aceste dificultăți, există chiar o **ezitare în utilizarea numelui „Neamț"** în denumirea produselor prezente pe piață. Spre exemplu, tururile private în Neamț oferite de agenția Travis Tourism din Iași se numesc „Bicaz scenic drive", iar Rolandia Travel din Iași le numesc „Adventure day from Iași", „hiking in Carpathian mountains", numește obiective-magnet din Neamț, însă nu numește teritoriul clar în denumirea produsului, așa cum o face pentru Bucovina, Transilvania sau Republica Moldova. Aceeași ezitare o regăsim în reportajul TF1 despre România din 22.08.2020, când Lacul Izvoru Muntelui, care apare sub numele de „Bicaz" (probabil datorită ușurinței de a pronunța pe cel din urmă), este prezentat în cadrul Transilvaniei, iar numele Neamț nu apare specificat.

PROPUNERE DE PLAN DE ACȚIUNE DE PROMOVARE

Din aceste considerente rezultă că destinația Neamț va avea dificultăți majore în a se impune pe piață. Numele de Neamț nu este suficient utilizat la nivel național, iar la nivel internațional încă nu are o sonoritate și nici nu este ușor de pronunțat („Niamtz").

Promovarea trebuie să urmeze următoarele **principii**:

- principiul imaginii unitare (pe o perioadă de minim 5 ani, imaginea de marcă aleasă va fi asumată și aplicată în absolut toate campaniile, dar și în viața de zi cu zi a actorilor din Neamț;
- principiul persistenței (constanței) - toate eforturile vor duce către corectarea lipsurilor și a atacurilor față de brandul propus pentru a asigura succesul brandingului. Brandul trebuie acceptat cel puțin pentru perioada aleasă, altminteri el va scădea din putere și eficiență;
- principiul comunicării simple, constante a mesajului și a promisiunii de brand. Localnicii și promotorii trebuie să înțeleagă bine mesajul pentru a-l putea da mai departe.

Este necesară, de asemenea, **definirea piețelor** care vor fi „targetate" (țintite) de către procesul de promovare. Anii 2021-2024 vor fi dedicați cu prisosință cuceririi pieței din România. Spre exemplu, pentru țintirea orașelor mari din România, produsul creat și promovat trebuie să țină cont de următoarele considerente:

- distanța față de Neamț (pachete de weekend pentru cei din apropiere, pachete de scurt sejur pentru cei de la distanțe medii, pachete de lung-sejur pentru cei de la distanțe foarte mari);
- gama de posibilități similare de petrecere a timpului liber a turiștilor potențiali din localitățile vizate;
- asemănările și diferențele între localitatea de origine a potențialilor turiști și județul Neamț;
- posibilitatea asocierii cu destinația Iași, destinația Bucovina și chiar destinația Republica Moldova pentru potențialii turiști aflați mai la depărtare, pentru a asigura un ancoraj mai puternic și o garanție a complexității.

Eforturile următoare trebuie să se concentreze pe **întărirea percepției naționale a numelui de Neamț** și a promisiunii sale de piață (loc autentic, viu, spațiu al copilăriei, al legendelor etc.), în jurul invitației de „a explora poveștile" sale. Acest proces poate avea loc prin campanii de piață țintite pe piața românească în următorii trei ani (2021-2024).

Iată câțiva pași pe care destinația Neamț trebuie să îi urmeze, într-un cadru de timp precis, pentru a se impune pe piața românească:

- (Nov. 2020-Martie 2021) Înțelegerea și **comunicarea Master Planului de Turism către toți factorii interesați.** Începând din noiembrie 2020, o echipă de teren a CJ Neamț va monitoriza mai atent calitatea serviciilor din turism și va propune corectări, împreună cu organul de clasificare al unităților de ospitalitate. Este necesară o **reformare din interior** a ofertei turistice teritoriale care se poate realiza printr-un proces de monitorizare susținut. În același timp, vor fi demarate o mare parte din proiectele soft identificate în Top Proiecte Prioritare Recomandate.
- (Martie 2021-Aug.2021) **Elaborarea brandului de destinație,** printr-un proiect dedicat, care să prelua rezultatele master planului și să definitiveze imaginea de marcă a teritoriului.
- (Aug.2021-Nov.2021) **Corectarea lipsurilor, deficiențelor de imagine** de care Neamțul suferă la nivel național. Se impune identificarea tuturor platformelor web și a materialelor tipărite în care Neamțul apare comunicat în mod greșit sau în alt fel decât cel impus prin branding, pentru a corecta și alinia imaginea destinației în mod unitar (plecând de la Wikipedia și ajungând la ghiduri de călătorie tipărite și online, pagini ale agențiilor de turism). **Numele „Neamț" trebuie negociat, clarificat, impus.**
- (Sept.2021-Dec.2021) Urmează în paralel **contactarea tuturor marilor promoteri de travel și actori din turism naționali** (bloggeri de travel de top, fotografi renumiți, ambasadori de destinație, agenții turoperatoare, responsabili din Ministerul Turismului și din FAPT, jurnaliști de travel și de societate) care vor fi invitați în cadrul unor info-tripuri de cunoaștere a Neamțului, dar mai ales de comunicare a noului brand". Destinația Neamț va fi prezentă la târgurile de turism cu noua „îmbrăcăminte".
- (din Nov. 2021- Neamțul trebuie să fie prezent susținut și cu **articole** croite pe auditoriu, în reviste de călătorie naționale și va avea cel puțin un spot publicitar de 10-15 secunde pe TVR1 și ProTV la orele de audiență maximă.
- (ian. 2022-aprilie 2022) Identificarea unui **influencer** eventual de pe piața externă, pentru a deveni „ambasador" al Neamțului sau pentru a confirma, afirma valoarea imaginii județului Neamț. Campania care va urma va fi un declanșator puternic (image-boost) al sezonului de vară 2022. Acesta poate fi editorul unei reviste de succes (National Geographic Traveler), un documentarist de natură (în stilul David Attenborough de la BBC Earth) sau o persoană notorie de pe piața occidentală de travel.
- (din 2022) Țintirea a două **piețe internaționale** tangibile, ușoare: Republica Moldova și Germania prin prisma noii imagini internaționale deja declanșate.
- (anul 2023) Destinația Neamț va fi prezentă la toate **marile evenimentele din România:** mondene, culturale, expozițiile de top, cu vizibilitate maximă etc.
- (anul 2023) Neamțul este pregătit să țintească o a doua categorie de țări cu care este bine conectat: Israel, Franța, Spania, Anglia sau cu care are afinități: Polonia, Cehia. Neamțul este pregătit să plaseze scurte reclame video pe EuroSport sau Travel Channel.
- (din anul 2024). Neamțul va putea ținti piețe noi: Norvegia, Rusia, țările arabe, inclusiv Ungaria, ca promisiune de „extensie" a Ținutului Secuiesc.

Toate aceste eforturi de promovare vor fi monitorizate în termeni de succes al campaniei de imagine (comunicarea brandului) și de atragere de turiști (participanți externi la evenimente de rang turistic, vizitatori de muzee, sosiri în structurile de primire etc.). pentru a nu crea decalaje (presiunea prea mare pe anumite zone ale destinației) și pentru a dirija creșterea durabilă a capacității de primire a județului.

D

D 8

PLANUL DE DEZVOLTARE A DESTINAȚIEI

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Pentru o implementare de succes a Master Planului de Turism al județului Neamț 2020-2030 este necesară o monitorizare constantă, însoțită de intervenții pe parcurs pentru ameliorarea sau rezolvarea unor aspecte deficitare sau neprevăzute. Organismul responsabil cu evaluarea și monitorizarea implementării strategiei este comanditarul master planului, Consiliul Județean Neamț, prin Direcția de Dezvoltare Turistică, Mediu și Guvernanță Corporativă. Acesta poate adapta obiectivele propuse anual în funcție de evoluția pieței turistice și de reacția factorilor interesați și a comunității. În cadrul unor întâlniri anuale vor fi anunțate și argumentate acestei modificări. Sunt necesare întâlniri consultative mai dese, care să aibă materializări concrete, pentru a nu fragiliza nivelul de încredere în instituția publică.

Impactul strategiei va fi cuantificat prin analiza constantă a datelor statistice ale INSSE (cu departamentul teritorial județean specific), a datelor de la punctele de vizitare, a studiilor de piață anuale, Google statistics, prin monitorizarea online a reacției la anumite campanii, a impactului campaniilor asupra tipurilor de participanți la evenimentele majore etc. Se recomandă, astfel, angajarea unui statistician-cartograf care să livreze rapoarte analitice trimestriale cu privire la evoluția comparativă a destinației față de concurență, reacția la campanii de promovare etc.

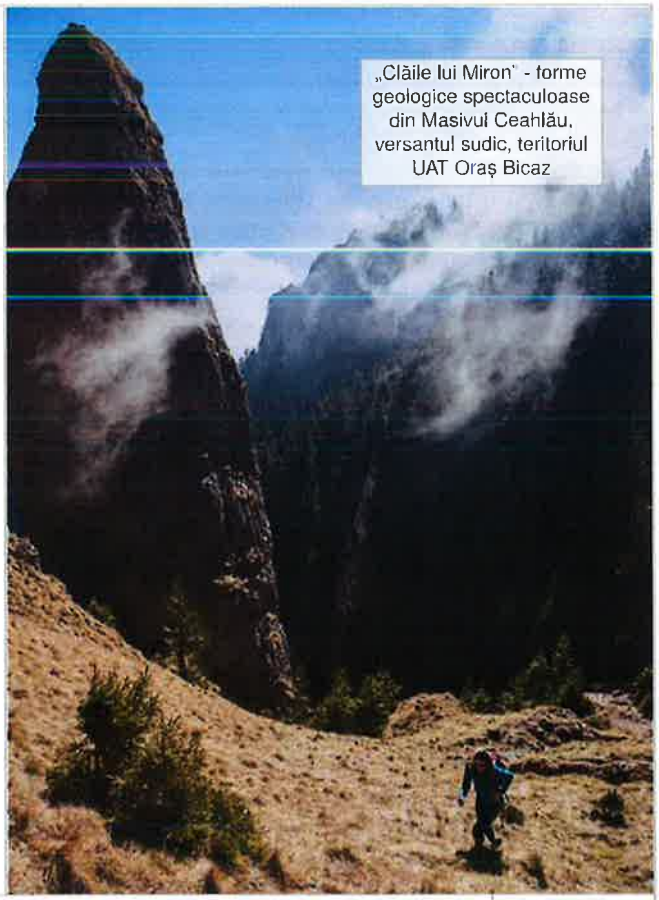

„Clăile lui Miron" - forme geologice spectaculoase din Masivul Ceahlău, versantul sudic, teritoriul UAT Oraș Bicaz

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA MASTER PLANULUI DE TURISM				
Perioada	**Teme abordate**	**Responsabil**	**Indicatori**	**Livrabil**
Pe parcurs	Probleme punctuale	CJ Neamț	De definit în funcție de problemele și schimbările majore care vor interveni (spre exemplu o nouă criză, o prelungire a pandemiei, un caz de forță majoră, o schimbare pozitivă radicală etc.)	Raport sintetic
Evaluare anuală	Competitivitatea.	CJ Neamț, viitoarea OMD Neamț	- sosiri turistice (internaționale) - durata medie a sejurului turistic - venituri din turism, investiții în turism - afaceri inovatoare în turism	Raport structurat
	Imaginea Destinației	CJ Neamț, viitoarea OMD Neamț	- analiza imaginilor din presa scrisă, TV - tipul atitudinilor : pozitive, negative - imaginea în mediul online: numărul de vizualizări, comentarii, likes, urmăritori, distribuiri ale paginilor oficiale, apps, campanii media - recenziile online: număr, scor, cuvinte-cheie, asocieri de cuvinte, evoluție rată pozitiv-negativ	Raport structurat
	Dezvoltarea turismului	CJ Neamț, viitoarea OMD Neamț	- evoluția fluxurilor turistice - evoluția calității și cantității serviciilor de primire turistică: număr, clasificare, calitate, renume, prezență noi branduri și francize, rating online - evoluția locurilor din muncă din turism - venituri directe și estimare venituri indirecte din turism - noi infrastructuri și amenajări, noi produse	Raport structurat
Evaluare de mijloc (oct. 2025)	Impactul master planului	CJ Neamț, viitoarea OMD Neamț, min. 3 Asociații de Promovare teritoriale implicate în proces.	- impact asupra politicilor (numărul de parteneriate noi, numărul de actori implicați, nivel participare la consultări) - impact socio-cultural (creșterea ponderii gastronomiei locale în restaurante, a produselor locale în magazine de suveniruri) - impact de mediu (monitorizare presiune antropică în ariile protejate, parcuri, zone verzi de agrement de weekend, monitorizarea traficului auto, cantitate deșeuri hoteliere, ponderea spațiilor verzi, certificări ecologice) - impact economic (investiții private în turism, noi locuri de muncă, evoluția nivelului de salarizare în turism, percepția actorilor economici etc.) - impact asupra vizitatorilor (presiunea pe zonele turistice, în parcări, nivelul satisfacției prin sondaje de opinie, evoluția ratingului atracțiilor turistice)	Raport de calitate a implementării
Evaluare finală	Succesul MPT-NT	Idem evaluare de mijloc	Idem evaluarea de mijloc La evaluarea finală se va urmări modul în care a evoluat sistemul turistic în ansamblu	Raport structurat

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

FACTORII DE SUCCES ÎN IMPLEMENTARE

FACTORI DE SUCCES ÎN IMPLEMENTARE

Abordarea propusă de prezentul master plan este una participativă, prin implicarea tuturor factorilor interesați în procesul de elaborare, iar structura de lucru expusă în document îi va activa și în faza de implementare. Succesul implementării depinde de capacitatea factorilor publici de a demara o „ofensivă" în plan turistic, depinde de gradul de implicare al factorilor interesați, dar și de capacitatea mediului public (administrativ mai ales) de a le stimula interesul și implicarea efectivă.

Perioada 2020-2024 este crucială pentru afirmarea Neamțului pe piața turistică românească. Este momentul ca Neamțul să creadă cu toată puterea în forțele proprii și să se ridice peste așteptări, capitalizând avantajele sale.

Impactul pe termen lung este condiționat de o serie de **factori-cheie de succes**:

a. **Acceptarea și asumarea master planului** și a axelor de dezvoltare propuse de către toți factorii interesați din turism;

b. Crearea imediată a unei **structuri de management a destinației Neamț** profesioniste, cu structură a deciziei 50% mediu public (CJ Neamț și alte autorități locale) și 50% mediul privat și asociativ (structuri de primire cheie în județ, agenții de incoming, asociații turistice), eventual cu director executiv național sau chiar internațional cel puțin în primii 3-5 ani în care se pun bazele unui mecanism durabil de management turistic teritorial;

c. **Susținerea financiară** a unor proiecte fundamentale de către CJ Neamț și de către administrațiile UAT-urilor din „organigrama" actorilor propusă în document, cât și identificarea continuă de surse de finanțare exterioare județului;

d. **Convergența actorilor** din turismul nemțean, adică respectiv coalizarea și solidarizarea unei echipe solide la nivel județean și a 5 grupuri de lucru la nivelul fiecăreia din cele 5 zone turistice identificate, prin renunțarea la orgoliile și preferințele politice schimbătoare;

e. **Consolidarea de „parteneriate de proiect”**, de clustere temporare (3-4 ani maxim) care să rezolve probleme punctuale sectoriale sau trans-sectoriale ale unei destinații sau zone din județul Neamț;

f. Crearea de **regulamente județene și locale** proprii care să rezolve anumite probleme din turism și propunerea de modificări legislative pentru a rezolva probleme acute prezente în mai multe județe din țară (spre exemplu, pe lângă necesitatea suplimentării fondurilor guvernamentale, se impune exercitarea unei anumite presiuni pe factorul legislativ pentru a crește cuantumul amenzilor pentru neglijarea patrimoniului și pentru a condiționa cheltuirea sumelor colectate din amenzi la nivel de UAT în același capitol de investiții,

și anume conservarea și protecția patrimoniului);

g. O înlănțuire logică și o **corelare bună a implementării proiectelor** propuse în Master Plan, pentru a nu genera situații conflictuale sau concurențiale în sânul propriului teritoriu;

h. **Schimbarea mentalității** conform căreia doar infrastructurile fizice vor duce la dezvoltare; în epoca contemporană, investiția în oameni, în ideile lor, în inovațiile lor aduce avantaje mult mai durabile. Proiectele soft (organizaționale, de promovare, de relaționare, micro-infrastructurale, de optimizare) sunt mult mai eficiente și mai puțin costisitoare decât proiectele hard (betoane, construcții, asfaltări etc.);

i. **Corelarea MPT-NT** cu avansarea implementării celorlalte documente strategice la nivel județean, regional și național, ținând cont și de avansarea proiectelor de nivel local;

j. Crearea unui **fond de finanțare asociațiilor de promovare turistică** și a inițiativelor locale relevante pentru turism, la nivelul bugetelor locale și județene;

k. Asigurarea unui **echilibru** între aspectele economice, sociale și ecologice în cadrul implementării proiectelor de turism.

MULȚUMIRI

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Echipa de cercetare a Facultății de Geografie și Geologie din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași dorește să mulțumească tuturor actorilor intervievați, factorilor interesați consultați, localnicilor și turiștilor chestionați, colaboratorilor care au furnizat surse și referințe fără de care nu ar fi fost posibilă elaborarea prezentului Master Planul de Turism al Județului Neamț.

Voința politică existentă în Consiliului Județean Neamț de a susține proiectul elaborării acestui document, profesionalismul și deschiderea către ajutor a responsabililor din cadrul Direcției de Dezvoltare Turistică, Mediu și Guvernanță Corporativă au fost esențiale în succesul realizării acestui document.

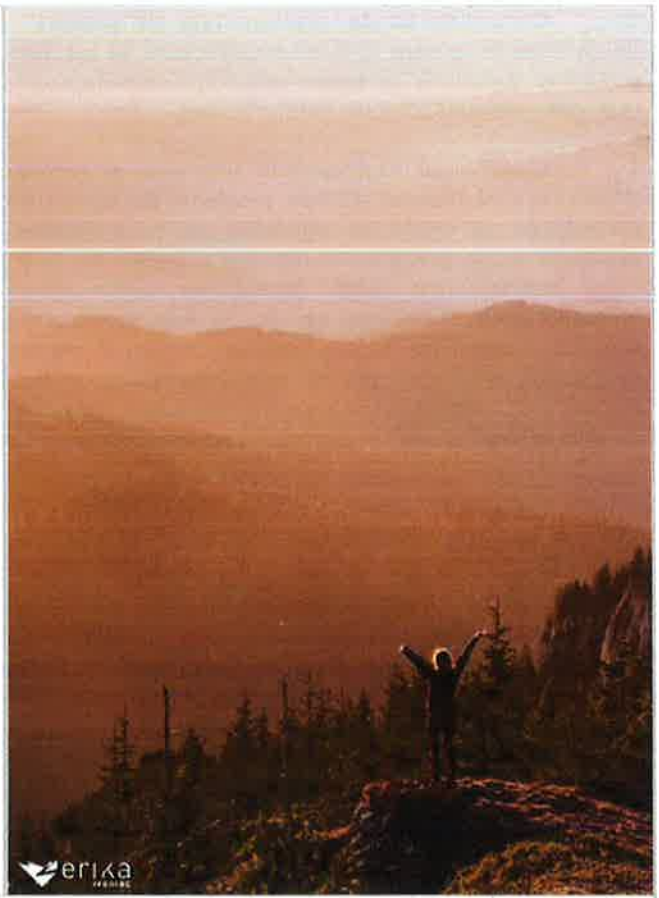

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDETEAN NEAMT

Lucrări contemporane din ceramică pictată în atelierul de creație din cadrul **Muzeului „Neculai Popa"** din Târpești

REFERINȚE

1. Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est. (2014). Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020. https://www.adrnordest.ro/user/file/pdr/PDR%20NE%202014-2020%20-%20Oct%202014%20-%20avizat%20CRP.pdf
2. Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est. (2017). Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2017-2023. https://adrnordest.ro/user/file/regional_prat/PRAT%20Nord-Est%202017%202023.pdf.
3. Borgatti, S.P., Everett, M.G., & Freeman, L.C. (2002). Ucinet 6 for Windows: Software for Social Network Analysis. Harvard, MA: Analytic Technologies.
4. Bulai, Mihai (2013). Accesibilitate și turism. Studiu de caz – Regiunea Moldovei, Ed. Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași
5. Alexandra Cehan*, Corneliu Iațu, Mihail Eva, Bogdan Ibănescu, Mihai Bulai (2019). Territorial dynamics of tourism in Romania: a long-term perspective (1990–2016), Human Geographies – Journal of Studies and Research in Human Geography, Vol. 13, No. 1, May 2019
6. Comisia Europeană. (2010). Europa, destinația turistică favorită la nivel mondial – un nou cadru politic pentru turismul european. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0352&from=RO.
7. Consiliul Județean Neamț. (2014). Strategia de dezvoltare a județului Neamț în perioada de programare 2014-2020. https://cjneamt.ro/wp-content/uploads/2019/09/Strategia-de-dezvoltare-a-Jude%C8%9Bului-Neam%C8%9B-%E2%80%93-perioad%C4%83-de-programare-2014-2020.pdf.
8. Cook, R.A., Hsu, C. H. C., Taylor, L. (2018). Tourism: The Business of Hospitality and Travel (6th edition). Pearson.
9. Florescu Elena (2011). Arhitectura Populară din Zona Neamț, Editura Etnologică București
10. Foley, M., Lennon, J. J., & Maxwell, G. (1997). Hospitality, Tourism and Leisure Management: issues in strategy and culture. Cassell.
11. GAL Ceahlău. (2014). Strategia de Dezvoltare Locală a Microregiunii Ceahlău 2014-2020. https://www.gal-ceahlau.ro/data/_editor/file/SDL.pdf
12. GAL Drumurile Bistriței. (2014).Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Drumurile Bistriței 2014-2020. https://drumurilebistritei.ro/sdl/
13. GAL Elisabeta Doamna. (2014). Strategia de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 a Asociației Grupul de Acțiune Locală Elisabeta Doamna. http://agaled.ro/wp-content/uploads/SDL2018/0.%20SDL%20versiunea%204%20-%20(modificata%20in%20noiembrie%202018).pdf.
14. GAL Podișul de Nord al Bârladului. (2014). Strategia de Dezvoltare locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală Podișul de Nord al Bârladului 2014-2020. http://galpnb.ro/index.php/sdl-versiunea-4-modificata-in-noiembrie-2018/.

15. GAL Ținutul Răzeșilor. (2014).Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului GAL Ținutul Răzeșilor 2014-2020. https://tinutulrazesilor.ro/strategie-de-dezvoltare-locala/.
16. GAL Ținutul Zimbrului (2014). Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului GAL Ținutul Zimbrului 2014-2020. https://www.gal-tinutulzimbrilor.ro/wp-content/uploads/2020/02/SDL-GAL-TZ-v4-14.02.2020.pdf.
17. Guvernul României. (1998). Ordonanța nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România. Monitorul Oficial, Partea I nr. 309, 26/08/1998.
18. Guvernul României. (2007). Master Planul pentru turismul național al României 2007 - 2026. http://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/05/masterplan_partea1.pdf.
19. Guvernul României (2014). Orientări Strategice Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a Carpaților (2014 – 2020).
20. Hall, C., & Page, S. (2004). The Geography of Tourism and Recreation. London and New York: Routledge.
21. Iațu Corneliu., Bulai Mihai (2011). New approach in evaluating tourism attractiveness in the region of Moldavia în International Journal of Energy and Environment, Issue 2. Vol. 5, 2011, ISSN: 1109-9577, pp.165-174
22. Ielenicz, M., & Comănescu, L. (2009). România, Potențial Turistic, vol 8. București: Ed. Universitară.
23. Lane, B. (1994). Sustainable rural tourism strategies: A tool for development and conservation. Journal of sustainable tourism, 2(1-2), 102-111
24. Liu, C. H. S., & Chou, S. F. (2016). Tourism strategy development and facilitation of integrative processes among brand equity, marketing and motivation. Tourism Management, 54, 298-308.
25. Muntele, I., & Iațu, C. (2006). Geografia Turismului - Concepte, Metode și Forme de Manifestare Spațială. Iași: Sedcom Libris.
26. Ontario Municipality, (2016). Strategic Framework for Tourism in Ontarios. http://centralcounties.ca/wp-content/uploads/Strategic-Framework-for-Tourism-in-Ontario.pdf
27. Office du Tourisme du Canton de Vaud (2012) - Strategie de l'OTV 2013-201,7 http://otvnet.ch
28. Page, S., & Getz, D. (Eds.). (1997). The business of rural tourism: International perspectives. Cengage Learning EMEA.
29. Parlamentul României. (2006). Lege nr. 389 din 19/10/2006 pentru ratificarea Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților. Monitorul Oficial, Partea I nr. 879, 27/10/2006.
30. Parlamentul României. (2009). Legea nr. 190/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a zone cu resurse turistice. Monitorul Oficial nr. 387, 09/06/2009.
31. Parlamentul României. (2018). Lege nr. 197/2018 din 20 iulie 2018 - Legea muntelui. Monitorul Oficial nr. 659, 30/07/2018.
32. Parlamentul României. (2018). Legea nr. 275/2018 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România. Monitorul Oficial, Partea I nr. 1027, 03/12/2018.
33. Primăria Municipiului Piatra-Neamț. (2014). Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Piatra-Neamț 2014 - 2020. https://www.primariapn.ro/documents/87769/1206563/strategia_dezv_locala_2014_2020.pdf
34. Primăria Municipiului Roman. (2014). Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Roman 2014-2027. http://primariaroman.ro/wp-content/uploads/2018/02/2016-02-09-1-STRATEGIA-INTEGRATA-DEZVOLTARE-2014-2027.pdf.
35. Primăria Municipiului Iași (2018). Strategia de turism a Municipiului Iași și a Zonei Metropolitane Iași 2018-2030 https://geoturism.files.wordpress.com/2018/09/strategie-turism-2018-2030-vers-09-2018-fgg-uaic-iasi-comprimat.pdf
36. Primăria Orașului Târgu-Neamț. (2014). Strategia de dezvoltare economică - socială a orașului Târgu-Neamț. http://primariatarguneamt.ro/wp-content/uploads/2014/12/Strategie-Tg.-Neamt-varianta-consultativa.pdf.
37. South Dublin County Council. (2015). South Dublin Tourism Strategy https://www.sdcc.ie/en/services/sport-and-recreation/tourism/south-dublin-tourism-strategy/
38. Uysal, M., Perdue, R., Sirgy, M.J. (Eds.), 2012. Handbook of Tourism and Quality-of-Life Research: Enhancing the Lives of Tourists and Residents of Host Communities. Springer Netherlands, Dordrecht.
39. Valeriu Butură (1978). Etnografia poporului român, Dacia, Cluj-Napoca

Platforme online:

1. Platforma de Rezervări Cazare „Booking.Com" (www.booking.com)
2. Google Maps (www.google.ro/maps)
3. Centrul de Promovare Turistică Piatra-Neamț (www.piatraneamtcity.ro)
4. Baza de date Tempo Online a INSSE (http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/)
5. Asociația Ținutul Zimbrului (www.tinutulzimbrului.ro)
6. Trip Advisor (www.tripadvisor.com)
7. Ministerul Turismului / de resort (http://turism.gov.ro/web/)
8. Paginile de Promovare a Județului Neamț (www.visitneamt.com, www.viziteazăneamt.ro)
9. Ghidul turistic Via Michelin (www.viamichelin.com)
10. Ghidul turistic Petit Fute (www.petitfute.com)
11. Revista National Geographic Traveler https://www.nationalgeographic.com/travel/destinations/

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

ANEXA NR. 1 Lista proiectelor de dezvoltare a turismului în județul Neamț (măsuri, investiții, activități, etc.)

Acestea sunt împărțite după OBIECTIVELE SPECIFICE (OS 1-6) și PRIORITĂȚILE DE INTERVENȚIE (a-c), conform codurilor de mai jos:

OS1: COOPERAREA ȘI ÎNCREDEREA ÎNTRE ACTORII DIN TURISM OS1a. Conștientizare și educare OS1b. Convergența actorilor OS1c. Stimularea implicării comunității locale	**OS4: DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SPECIFIC TURISTICE** OS4a. Mari infrastructuri de agrement OS4b. Semnalizare și amenajare trasee
OS2: POZIȚIONAREA STRATEGICĂ PE PIAȚĂ ȘI PROMOVAREA OS2a. Brandul destinației OS2b. Promovare în exteriorul destinației OS2c. Promovare în interiorul destinației	**OS5: REVITALIZAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI NATURAL** OS5a. Sustenabilitatea turistică OS5b. Conștientizarea valorii patrimoniului OS5c. Reabilitarea patrimoniului construit
OS3: DINAMIZAREA RESURSEI TURISTICE OS3a. Evenimente, experiențe și produse inovatoare OS3b. Rute, circuite și pachete turistice	**OS6: INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI MOBILITATEA** OS6a. Infrastructuri conexe OS6b. Mobilitate turistică

NOTE:

***Nume proiect:** În afară de proiectele aflate deja pe listele de investiții ale actorilor din turism, denumirile proiectelor / propunerilor pot fi modificate în funcție de necesitățile momentului, în vederea obținerii finanțării activităților repsective.

**** Inițiatori / Responsabili de proiect:** Aceștia reprezintă entitățile care inițiază proiectele, (fără a le implementa în mod necesar) sau cei care le implementează efectiv. Rolul lor este de a coordona și administra proiectul, căuta sursele de finanțare, parteneri și experți de implementare. OMD-urile sunt structuri viitoare, de inițiere și coordonare mai ales a proiectelor soft (măsuri, activități).

***** Buget estimativ (EUR):** Valorile prezentate sunt orientative, urmând ca valorile exacte a proiectelor să fie stabilite prin documentațiile tehnico-economice.

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
1	1a	Cursuri de formare - sectorul HORECA	Dezvoltarea unui program de cursuri de formare a resursei umane din sectorul HORECA, pentru specializarea acesteia și îmbunătățirea experienței turiștilor. Etape de desfășurare: a. Identificarea nevoilor de intervenție, pe categorii de activități/servicii prestate, b. Definirea unui program de cursuri pe specializări. c. Desfășurarea propriu-zisă a cursurilor, cu formatori/profesori specializați. Succesul proiectului depinde de promovarea adecvată a programului în rândul prestatorilor de servicii și de stimularea participării angajaților.	CJ-NT, CCI-NT, UAT-uri, ADR N-E, AJOFM NT, OMD-uri, GAL-uri	Asociații de profil, Liceul Tehnologic Administrativ Piatra-Neamț si Liceul Economic Vasile Conta Târgu-Neamț	Resursa umană din sectorul HORECA	100 pers./an	Mediu	50.000	36 luni	Județul Neamț
2	1a	Ateliere de conștientizare a potențialului turistic local	Organizarea unor ateliere bianuale de creștere a conștientizării potențialului și resurselor turistice locale în rândul administratorilor de pensiuni și gestionarilor atracțiilor turistice din teritoriu. Proiectul vizează o îmbunătățire și îmbogățire a cunoștințelor acestora cu privire la resursele destinate activității turistice din teritoriu, în scopul asigurării unei mai bune informări a turiștilor.	CJ-NT, UAT-uri, ADR N-E	Instituțiile de învățământ terțiar cu profil turistic, Centrele de Informare Turistică	Administratorii de pensiuni și atracții turistice	min. 15 participanți/ atelier 1 atelier/zonă	Mediu	15.000/an	24 luni	Județul Neamț

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
3	1a	Extensiune Piatra-Neamț a UAIC Iași - specializarea turism	Deschiderea unei filiale UAIC în Piatra-Neamț, în vederea capacitării resursei umane locale în turism, pentru ameliorarea deficitului de forță de muncă specializată din domeniu și, implicit, creșterea calității serviciilor turistice. Două noi specializări sunt propuse, pentru a acoperi deficitul în domeniu: a.Managementul Destinației Turistice b. Amenajare Turistică Durabilă	UAIC Iași (FEAA și FGG), CJ-NT	UAT Piatra-Neamț, CJ-NT, ISJ Neamț	Absolvenții de liceu din județul Neamț, Operatori din turism	2 noi specializări cu min. 30 de studenți / specializare	Scurt		Nelimi-tat	Județul Neamț
4	1a	Istorie locală în programa școlilor din Neamț	Introducerea orelor de istorie locală în programa școlilor gimnaziale și liceale din județul Neamț, oferite de profesorii de istorie ai fiecărei școli sau de invitați din sectorul academic, care vor prezenta particularitățile locale, corelate cu conținutul orelor de Istorie a României. Acestea vor dezvolta cunoașterea trecutului localităților din care provin, a zonei din care face parte, cât și a teritoriului județean în ansamblu, cu rolul de a forma povestitori și mediatori culturali ai spațiului nemțean.	ISJ-NT, APIN Asociația Profesorilor de Istorie din Neamț	Școlile Generale și Liceele din Județ	Elevii din județul Neamț	1 oră / săptămână de istorie locală în programa școlară - clasa a 5-a și clasa a 9-a,	Scurt		Nelimi-tat	Județul Neamț
5	1a	Kit de conștientizare și promovare a destinației Neamț pentru prestatorii de servicii în turism	Realizarea unui pachet de materiale informative (broșuri, afișe, flyere etc.) cu informații menite să ghideze prestatorii de servicii specifice în activitatea turistică. Proiectul are două obiective: (1) creșterea conștientizării de către prestatori a resurselor turistice din zonă, a activităților oferite de alți prestatori și a serviciilor conexe disponibile; (2) deprinderea unor metode optime de promovare a atracțiilor, activităților și serviciilor turistice, atât în mod individual, cât și prin asociere cu ceilalți prestatori. Materialele se vor constitui sub forma unor ghiduri și seturi de recomandări adaptate fiecărui tip de prestator și vor fi furnizate către administratorii și operatorii turistici din industria ospitalității, centre de informare turistică, structurile de alimentație publică din zonele turistice, atracții turistice etc.	CJ-NT, UAT-uri, CCI-NT, OMD-uri, ADR-NE	Instituțiile de învățământ terțiar cu profil turistic Centrele de Informare Turistică	Prestatorii de servicii turistice din județ	5000 kit-uri	Scurt	50.000	24 luni	Județul Neamț
6	1a	Schimburi de experiență între serviciul de turism CJ-NT și entități similare din alte județe	Organizarea de deplasări sub forma unor schimburi de experiență între angajații serviciului de turism CJ-NT și angajații birourilor omonime din țară, aferente unor județe cu profil turistic similar (ex. HD, MM, BH, CJ, CV etc.). Scopul este deprinderea unor noi metode de lucru și de abordare a turismului județean și de stabilire în timp a unor colaborări (promovare reciprocă, dezvoltarea de produse turistice/pachete turistice regionale, materiale informative, etc.)	CJ-NT	CJ Cluj, Bihor, Covasna, Maramureș, Hunedoara, alte CJ-uri din țară	Birourile de turism din Neamț și județele partenere	4 deplasări anuale inter-județene	Scurt	5.000/an	Nelimi-tat	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zo... vi...	...a ...tă
7	1b	Înființarea de structuri funcționale de tip OMD la nivel de județ și la nivelul celor 5 zone turistice	Înființarea unei Organizații de Management a Destinației Neamț, structură asociativă public-privat care să aibă rolul de coordonare a activității turistice la nivel județean și care va viza: (1) Punerea în aplicare a strategiei de dezvoltare turistică; (2) Promovarea permanentă a destinației; (3). Asigurarea unei coeziuni permanente între actorii sistemului turistic nemțean; (4) Dezvoltarea de relații de colaborare pe plan extern județului, în vederea promovării destinației Neamț și a poziționării acesteia pe piața națională și internațională; (5) Implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă. De asemenea, proiectul va viza și susținerea celor 5 zone în a-și crea propriul OMD (sau reconversia celor existente după exemplul Asociației Ținutul Zimbrului din zona Târgu, care funcționează deja ca un OMD), cu misiunea de a dezvolta oferta turistică și de a crește nivelul de promovare într-o rază de 30km în jurul centrului zonal.	CJ-NT, UAT-uri	Reprezentanți din sectorul HORECA, atracții turistice județene, Asociațiile de Promovare Turistică	Județul Neamț	5% creștere anuală a numărului de sosiri turistice	Mediu	5.000	24 luni	Jud... Nea...	...ul ...nț
8	1b	Asociație-Cluster a fermierilor și producătorilor locali din Județul Neamț (A-CFPLNT)	Înființarea unui cluster al asociațiilor fermierilor și producătorilor locali, care să crească vizibilitatea produselor acestora și comercializarea lor pe piața locală și externă, Asociația ar facilita: (1). Definirea unei viziuni unitare de promovare a produselor nemțene; (2) Promovarea reciprocă între producători; (3) Participarea la târguri de turism naționale și internaționale; (4) Implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă. Această asociație va promova în rândul prestatorilor de servicii turistice practica de a folosi produsele locale cât mai mult cu putință și va propune crearea unor mâncăruri și preparate tradiționale "bio" care să devină ulterior baza unor certificări. De asemenea asociația va promova un turism „gourmet" cu activitățile aferente - cursuri pentru prestatorii de servicii turistice, reînvierea unor preparate unice, ateliere de gătit cu oaspeții etc.	CJ-NT, GAL-urile din județul Neamț	Toți fermierii și producătorii locali din județul Neamț	Fermierii și producătorii locali din județul Neamț	50 de membri în primul an, min. 10 noi membri/an ulterior	Scurt	5.000	48 luni	Jud... Nea...	...ul ...nț
9	1b	Sistem de certificare „Produs în Neamț"	Crearea etichetei de calitate și origine geografică "Produs în Neamț" pentru creșterea calității produselor de pe piață, întărirea identității locale a destinației Neamț și sprijinirea economiei locale. Etape: (1) Definirea standardelor de calitate necesare pentru obținerea etichetei; (2) Crearea identității vizuale a etichetei și comunicarea acesteia; (3) Inventarierea producătorilor cărora li se va atribui eticheta; (4) Implementarea etichetei pe un eșantion de producători; (5) Crearea unui sistem de atragere de noi producători și stimularea accesării etichetei.	CJ-NT (Direcția de Turism), DADR-NT, Asociații / Clustere	Companii din județul Neamț, specialiști în marketing	Producătorii locali din județul Neamț	Min. 20 de produse certificate din primul an, min. 5 produse/an certificate ulterior	Scurt	10.000	24 luni	Jud... Nea...	...ul ...nț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAM... ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
10	1b	Dezvoltarea turismului la nivel local prin crearea de programe turistice	Definirea unor pachete de activități prin colaborare la nivel local/inter-comunal între prestatorii de servicii turistice. Prestatorii de servicii locali vor propune sub forma unor broșuri/flyere destinate turiștilor activități complementare (cazare, ghidaj, opțiuni de agrement etc.) și un program al acestora. Scopul proiectului este de facilitare a accesului turistului la opțiunile de activități existente în fiecare zonă, dar și de încurajare a promovării reciproce între prestatori și prelungire a sejurului turistului.	Asociațiile de promovare turistică, OMD-urile	Prestatorii de servicii turistice	Prestatorii de servicii turistice, Turiștii	Min. 2 pachete x 5 zone turistice, min. 4 operatori locali diferiți asociați pe un pachet	Scurt	1.000	24 luni	Județul Neamț
11	1b	Workshop de marketing turistic	Organizarea unui workshop anual (instruire - Curs de comunicare si promovare) de marketing turistic, la care să fie invitați în calitate de lector, specialiști din domeniul turismului care sa prezinte participanților modalități de promovare concretă a destinației. Workshopul este adresat personalului din UAT-urile care au departamente de turism, personalului din Centrele de Informare Turistică, de la Centrul de Vizitare Izvoru Muntelui din cadrul Direcției de Administrare a Parcului Național Ceahlău, din unitățile muzeale, ghizilor de turism atestați din județ, etc.	CCI-NT, ADPT-uri OMD-uri	CJ NEAMT, UAT-uri din NT	Personalul din primării CIT-uri, Administrații Arii naturale, protejate, Ghizi	Min. 50 persoane instruite in fiecare an	Mediu	10.000	12 luni	Județul Neamț
12	1b	Observator de Turism	Înființarea unui centru județean de monitorizare, analiză și sprijinire constantă a activității turistice a tuturor UAT-urilor și zonelor turistice din județul Neamț. Activitatea Observatorului va presupune: (1). Instituirea unor canale noi de colectare a datelor statistice, inclusiv big data; (2) Colectarea de date statistice din diverse surse și prelucrarea acestora; (3) Desfășurarea de deplasări pe teren, cu activități aferente (sondaje, chestionare, interviuri, observare); (4) Realizarea de rapoarte semestriale și înaintarea unor seturi de recomandări pentru mediul public și cel privat, adaptate fiecărei zone turistice în parte. (5). Evaluarea și monitorizarea activităților turistice și colaborarea cu Organizația de Management a Destinației Neamț pentru sprijinirea actorilor implicați în activitatea turistică. Responsabili de funcționarea Observatorului și de activitatea acestuia vor fi cercetători specialiști din domeniul turismului.	CJ-NT, UAT-uri, OMD-uri	Instituțiile de învățământ superior / institute de cercetare	Actorii din turismul nemțean	Rapoarte semestriale	Mediu	30.000/an	Nelimi-tat	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
13	1b	Neamț Tourist Card	Realizarea unui card electronic prin care se vor acorda reduceri și gratuități vizitatorilor pentru a-i încuraja să acceseze un număr cât mai mare de atracții și activități/experiențe. Cardul are și rolul de a conecta actorii care prestează servicii turistice într-o rețea de colaborare. Achiziționarea cardului va oferi următoarele beneficii turiștilor: (1) Reduceri la mijloacele de transport în comun intra-județene, (2) Reduceri sau gratuități pentru vizitarea atracțiilor turistice (muzee, cetăți/castele, structuri de agrement, Parcuri Naționale/Naturale etc.). (3) Reduceri la evenimente culturale. Încasările vor fi utilizate pentru proiecte soft de promovare turistică a județului, de OMD Neamț sau de CJ-NT. Proiectul poate fi depus prin apelul RIS al ADRNE.	OMD-uri, ADPT-uri, CJ-NT, UAT-uri	Actorii din turismul nemțean	Turiștii, Prestatorii de servicii turistice	15.000 de carduri vândute în primul an: creșterea cu 5% a numărului de sosiri turistice în primul an.	Mediu	25.000/an	5 ani sau nelimitat	Județul Neamț
14	1b	Consolidarea asociațiilor zonale de turism	Crearea unei linii de finanțare nerambursabilă prin mecanismul Legii nr. 350/2005 destinate inițiativelor asociațiilor de promovare turistică din județ sau CNG-urilor, cu următoarele cheltuieli eligibile: promovarea zonelor turistice din județ și a destinației Neamț în ansamblu, formarea resursei umane, elaborarea produselor turistice în parteneriat, acțiuni de conștientizare a patrimoniului local la nivelul comunităților, organizarea evenimentelor, dezvoltarea de instrumente digitale, etc.	CJ-NT	(OMD-NT)	Asociațiile de promovare turistică	Min. 2 proiecte finanțate anual	Scurt	25.000/an	36 luni	Județul Neamț
15	1c	Festival Național de Gastronomie tradițională nemțeană și moldovenească	Organizarea unui festival de gastronomie tradițională, bazat exclusiv pe preparate tradiționale care să fie prezentate de diferiți operatori economici. Acesta va include și un concurs adresat tuturor participanților pentru pregătirea pe loc a unui preparat tradițional din patrimoniul gastronomic local. La finalul evenimentului se va elabora o broșură tip carte de bucate tradiționale nemțene.	ADPT-uri, OMD-uri, GAL-uri	UAT-urile DJC-NT Producători locali	Unitățile de alimentație publică,	Min. 30 de participanți anual min. 2000 vizitatori anual	Scurt	20.000/an	Nelimi-tat	Județul Neamț, Zona Țării
16	1c	Rețeaua gospodăriilor tradiționale	Crearea unei rețele a gospodăriilor și satelor tradiționale, autentice, care dețin un potențial arhitectural-turistic ridicat. Se înscriu în această categorie gospodăriile tradiționale, stânele turistice și fermele agroturistice. Activitățile aferente proiectului sunt următoarele: (1) Identificarea tuturor localnicilor care dețin astfel de gospodării/stâne/ferme; (2) Integrarea acestora într-o rețea turistică; (3) Promovarea acestora, prin semnalizare în teritoriu și broșuri informative. Scopul este de a crește vizitarea localităților prin tururi pietonale lente, cu accesarea unor experiențe la localnici și de a susține vânzarea de produse din gospodărie, contribuind astfel la dezvoltarea comunităților locale.	CJ-NT	UAT-uri, GAL-uri, DJC-NT	Locuitorii județului Neamț	50 de gospodării, stâne, ferme incluse în rețea în primul an (la nivelul întregului județ).	Mediu	100.000	36 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
17	1c	Bugetarea participativă a evenimentelor culturale de rang turistic	Dezvoltarea unui program de bugetare participativă pentru microevenimente și evenimente cultural-turistice în spații publice pietonale. Acest proiect se va finanța prin alocarea unei fracțiuni din bugetul de evenimente al CJ-NT și bugetul UAT-urilor interesate) pentru aceste micro-evenimente. Se va avea în vedere implicarea comunității locale în propunerea de proiecte culturale în spații publice și prin apel public deschis, cu rol de consolidare a relației administrație publică - cetățeni - turiști.	CJ-NT, UAT-uri, CCACS-NT	Asociații culturale din jud. Neamț, Cămine cuturale, Biblioteci	Turiștii	Finanțarea a 2-5 evenimente/ an la nivel de județ	Mediu	50.000/an	Nelimi-tat	Județul Neamț
18	1c	Festival al producătorilor locali și artizani din zona Ceahlău - Valea Muntelui	Organizarea anuală a unui festival de 3 zile, destinat promovării producătorilor locali și artizanilor din zona Ceahlău - Valea Muntelui. Evenimentul va avea loc în proximitatea stațiunii Durău și va fi deschis participării tuturor producătorilor locali și artizanilor care doresc să își expună și promoveze produsele/lucrările. Proiectul urmărește atragerea unui număr mai mare de turiști, conștientizarea și promovarea autenticității locale și dezvoltarea comunităților locale.	GAL Ceahlău, UAT Ceahlău, Hangu, Farcașa, Borca, Grințieș, Poiana Teiului	CJ-NT, producătorii și artizanii din Ceahlău	Producătorii locali și artizanii din zona Ceahlău - Valea Muntelui	Minimum 50 de expozanți; minimum 15.000 de participanți	Mediu	15.000/an	5 ani	Zona Ceahlău
19	1c	Sistem de selecție a expozanților /vânzătorilor din spațiile amenajate de la punctele de interes turistic	Dezvoltarea și promovarea unui sistem de selecție a expozanților și vânzătorilor din spațiile amenajate în proximitatea punctelor de interes turistic. Sistemul trebuie să fie bazat pe două principii de bază: (1) Expozanții/vânzătorii să prezinte minimum 50% produse autentice, realizate în județ și (2) Firmele expozante să fie înregistrate în jud. Neamț, iar persoanele fizice expozante să fie membre ale unei asociații meșteșugărești nemțene	CJ-NT, UAT-uri, CMJN NT, CCACS-NT,	Asociații meșteșugărești, firme locale	Producătorii și artizanii nemțeni	Un plan de acțiune	Scurt	10.000	36 luni	Județul Neamț
20	1c	Puncte de vânzare comune pentru producătorii locali	Construirea unor puncte comune de vânzare destinate producătorilor locali, în diferite locuri din cele cinci zone principale ale județului Neamț. Proiectul include: (1). Proiectarea și construirea spațiilor de vânzare și (2). Reglementarea drepturilor de vânzare doar pentru producătorii locali din județ.	CJ-NT, UAT-uri, OMD-uri	Asociații și firme de profil	Producătorii locali din județ	10 spații construite (câte două în fiecare zonă din județ, în locații intens circulate de către turiști)	Scurt	200.000	24 luni	Județul Neamț,
21	1c	Gala Ambasadorilor Turismului Nemțean	Organizarea unui eveniment anual prin care să se aducă în prim plan implicarea actorilor din turism pentru dezvoltarea și promovarea destinației Neamț. Evenimentul va prezenta publicului larg exemple de bună practică, va contribui la promovarea destinației și va premia cei mai activi și implicați actori în dezvoltarea și promovarea destinației.	CJ-NT, UAT-uri, CCI-NT	Structuri de cazare din județ	Actorii din turismul nemțean	5 firme, inițiative, persoane premiate anual	Mediu	25.000	5 ani	Județul Neamț
22	1c	Implicarea comunităților locale în dezvoltarea rutelor	Integrarea și promovarea unor gospodării de pe traseele turistice tematice in cadrul tururilor organizate în județ pentru furnizarea de produse, mese, servicii sau informații turiștilor care vor parcurge aceste rute, Scopul este de creștere a	CJ-NT, UAT-uri	GAL-uri, ADPT-uri, Asociații de profil	Locuitorii din comunele parcurse de rutele tematice	Implicare a min. 2 familii/ gospodării din localitățile emblematice de pe fiecare	Mediu	5.000/an	5 ani	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zo... vi...
		și traseelor tematice	economiei locale și de asigurare a unei experiențe autentice pentru turiști.				traseu tematic				
23	1c	Brunch-uri în gospodării tradiționale	Identificarea și includerea în asociațiile de promovare a unor gospodării tradiționale pentru a face posibilă servirea mesei de către turiști în cadrul acestora. Inițiativa va conferi un plus de autenticitate experienței turiștilor și va diversifica oferta de alimentație publică.	CJ-NT, UAT-uri	GAL-uri, ADPT-uri, Asociații de profil	Locuitorii din județul Neamț	20 de gospodării incluse în circuitul turistic în primul an	Mediu	5.000/an	Nelimi...	Jud... Nea...
24	1c	Concursuri "Cele mai frumoase gospodării nemțene"	Organizarea anuală a unor concursuri în cadrul GAL-urilor (sau competiție între GAL-uri) de pe teritoriul județului Neamț prin care să se premieze cele mai frumoase gospodării. Scopul este de a încuraja locuitorii să mențină arhitectura tradițională și să desfășoare activități specifice spațiului rural, integrate treptat și în circuitul turistic. Premiile vor presupune acordarea titlului de cetățean de onoare al localității, scutirea de la impozite sau premii simbolice în bani.	GAL-urile din județul Neamț	UAT-uri CJ-NT	Locuitorii din județul Neamț	1 concurs anual, în fiecare GAL; minimum 3 gospodării premiate în fiecare GAL.	Mediu	15.000 /concurs	5 ani	Jud... Nea...
25	2a	Realizarea brandului (procesului de branding) de județ	Brandingul de județ presupune crearea identității vizuale a destinației în baza concluziilor Master Planului de Turism, elaborarea planului de acțiune pentru implementare și supunerea dezbaterii publice a brandului .	CJ-NT	UAT-uri, Instituții publice, OMD-uri, Asociații de promovare turistică	Factorii interesați din turism	Logo, siglă, slogan, Manual de identitate vizuală, plan de acțiune, consultare publică (min. 500 pers. Consultate, min. 70 de actori)	Scurt	30.000	1 an	Jud... Nea...
26	2a	Platformă online de promovare + Catalog produse în cadrul Clusterului „Produs în Neamț"	Realizarea unui website de comunicare, promovare și vânzare a produselor certificate cu eticheta „produs în Neamț", cu posibilitatea de informație colaborativă pentru produse și producători potențiali candidați la această etichetă Proiectul poate fi depus prin apelul RIS al ADRNE.	CJ-NT, Asociația Clusterul PRODUS ÎN NEAMȚ	DANT, DJCNT, Asociațiile de producători locali, Asociații de promovare turistică	Producătorii locali	1 platformă online funcțională	Mediu	10.000	1 an	Jud... Nea...
27	2a	Comunicarea și implementarea brandului de Neamț	Campanie intensă online, conferințe, diseminarea manualului de identitate vizuală, comunicarea logo-ului și sloganului, realizarea de clipuri de promovare a destinației Neamț cu noua identitate, realizarea unor standuri de promovare a destinației în 5 locuri din județ cu noua identitate, noi materiale de promovare.	CJ-NT, UAT-uri, ADPT-uri, OMD-uri,	Asociații de promovare turistică din județ, CIT-uri	Factorii interesați din turism	5 campanii media, 2 conferințe de diseminare. 10 clipuri promovare, 5 standuri cu identitate (în cele 3 CIT-uri, la PN Ceahlău, la	Mediu	80.000	2 ani	Jud... Nea...

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
							Zimbrăria Dragoș Vodă				
28	2b	KIT de promovare a destinației Neamț la târgurile de turism, cu noua identitate de brand	Crearea unui kit de promovare a destinației care să fie prezentat la târgurile de turism, iar în restul timpului expus prin rotație în cele cinci centre turistice din jud. Neamț. Kitul de promovare este un instrument strategic de promovare, creat în urma realizării brandului destinației și are ca scop comunicarea turismului din județul Neamț către vizitatorii potențiali și reali cât și conștientizarea de către locuitori a rolului însemnat al turismului în județ. Amenajarea unui stand de promovare multimedia și experiențial cu posibilitatea de a crea animație turistică și mediere culturală turistică conform propunerii strategiei de brand. Recomandare: amenajarea unui stand sub forma unei locuințe tradiționale specifice din Neamț în care, în interior să se găsească cei 4 piloni ai turismului nemțean (natura, spiritualitatea, memoria literară, tradițiile) sub forma unor simulări multimedia (ex, ochelari VR, Cinema 5D, război de țesut virtual etc.). Standul trebuie să fie unul mobil, modular, să poată fi amplasat atât in interiorul instituțiilor importante din județ cât și la cele mai importante târguri de turism.	CJ-NT, UAT-uri, ADPT-uri, OMD-uri	Unitățile de turism partenere ale CJ-NT, Administrațiile parcurilor naționale / naturale	Potențialii vizitatori ai județului Neamț, Localnicii	1 stand mobil, min. 3 tehnologii virtuale aplicate	Mediu	200.000	24 luni	Județul Neamț
29	2b	Participarea la Târguri de Turism	Participarea unei echipe mixte (experți, antreprenori, administrație publică, reprezentanți asociații de promovare) la târgurile de turism din România și la destinațiile externe targhetate: Israel, Republica Moldova, Marea Britanie (Londra), Spania (Barcelona), Germania (Berlin), Austria (Viena), Italia (Milano), Polonia (Poznan sau Varșovia), alte destinații relevante identificate în urma unor studii de piață.	CJ-NT, UAT-uri, OMD-uri	ADPT-uri, FAPT, ANAT, Antreprenori din Turism	Operatori Turism	Min. 3 târguri naționale/an, 2 internationale cu raport de monitorizare impact, min. 5 pachete turistice promovate	Scurt	120.000/an	Nelimi-tat	Județul Neamț
30	2b	Campanii de promovare a turismului în Rep. Moldova	Realizarea unor activități de promovare specifice pentru grupul-țintă potențiali turiști din Republica Moldova: cu temele Neamțul Activ, Spiritual, Autentic, Memorie Literară, General Etape: (1) Realizarea unor spoturi publicitare de 1 minut pentru a vizita Neamțul care va fi difuzat pe platformele media specifice (facebook, instagram); (2) Crearea de pachete turistice cu plecarea din Republica Moldova de 3, 5, 7 zile; (3) Crearea de broșuri de promovare care vor fi distribuite agențiilor de turism din Republica Moldova; (4) Infotrip-uri pentru influenceri (fotografi, celebrități, vloggeri, bloggeri) (generațiile Y, Z) din Republica Moldova. Intensificarea relațiilor bilaterale cu raioanele din Republica Moldova, pentru promovarea turistică, contactarea agențiilor de turism din Republica Moldova cu activitate de incoming in România.	CJ-NT, UAT-uri, OMD-uri, ADPT-uri	Agențiile de turism de incoming	Operatori Turism Potențiali Vizitatori din Republica Moldova	5 spoturi de 1 min. difuzate intens, 5 pachete turistice, cu plecare din Rep. Moldova, 5 broșuri pt., agențiile din Rep. Moldova, 2 infotripuri pentru influenceri din Rep. Moldova	Scurt	50.000	24 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDETEAN NEAMT * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zo... vi...
31	2b	Agenda culturală și sportivă a județului Neamț	Agendă culturală și sportivă relevantă pentru turism la nivelul județului Neamț, pentru valorificarea infrastructurilor existente, dinamizarea organizațiilor active în domeniu și evitarea suprapunerii de evenimente concurente. Promovarea agendei se face la începutul anului pentru o predictibilitate pe piață și pentru etapizarea eforturilor instituționale anuale. Evenimentele trebuie să vizeze o etalare armonioasă pe tot parcursul anului, pentru reducerea sezonalității turistice. Activitatea de diseminare a acestei agende trebuie să includă cât mai multe canale posibile (site-urile de promovare județeană și locală; site-urile oficiale are instituțiilor de cultură, pagini de social media ale acesto a; panouri informative în locuri tranzitate; agenții de turism; u nități de cazare; etc.)	CJ-NT, UAT-uri, CCACS-NT, CMN-NT, DJST-NT OMD-uri, ADPT-uri, Teatrul Tineretului Piatra-Neamț	Asociațiile sportive și culturale	Vizitatori ai Județului Neamț Locuitori ai județului Neamț	1 agendă anuală, min. 3 tipuri de materiale de diseminare (clipuri, broșuri etc.)	Mediu	20.000	12 luni	Jud ...ul Nea...nț
32	2b	Turism activ în Neamț	Proiectul cuprinde 3 activități: (1) Creare broșură turistică cu experiențe existente din turismul activ (canyoning, bison safari, sesiune foto la capră neagră, Via Ferata, ture cu biciclete asistate electric full-suspension, ture parapantă, kayaking, rafting Bistrița, parcuri aventură Durău și Negrești, tabere tematice, experiențe ecvestre, acvatice etc.); (2) Creare clip de promovare de 1-2 minute cu prezentarea formelor de turism activ practicabile în Neamț; (3) Crearea unei secțiuni dedicate turismului activ pe platformele Vizitează Neamț și Visit Neamt.	CJ-NT	Operatorii economici relevanți	Imaginea județului Neamț, operatori din sectorul activ și de aventură	2 broșuri, 2 clipuri de promovare, 1 secțiune in aplicație	Scurt	30.000	12 luni	Jud ...ul Nea...nț
33	2b	Consolidarea informației de bază asupra județului Neamț în principalele platforme online accesate de turiști	Introducerea, actualizarea, traducerea în diverse limbi a informațiilor despre toate atracțiile turistice din județul Neamț prezente pe platformele statice online și platforme colaborative: Wikipedia, Wikitravel, Ghiduri turistice online, paginile aeroporturilor regionale și București, Google Maps, paginile companiilor aeriene prezente în România, pagina www.Romania.travel și www.romaniatourism.com a Ministerului de resort, paginile instituțiilor publice și a operatorilor privați importanți din județ, paginile de prezentare turistică a județelor vecine etc.	CJ-NT, Primăriile localităților turistice principale din județ	Centrele de Informare turistică, marii operatori privați din județ, voluntari din liceele de top din județ	Imaginea județului Neamț	20 de platforme cu informația introdusă sau actualizată	Scurt	5.000	12 luni	Jud ...ul Nea...nț
34	2b	Ateliere de instruire privind utilizarea de noi platforme colaborative utilizate pe scară largă în prezent	Organizarea unor ateliere de lucru cu operatorii de turism din județ pentru utilizarea de noi platforme de promovare a produselor turistice județene pe Instagram, Trip Advisor, Viator, AirBnb, Tik Tok etc. Acestea vor viza instruirea managerilor și a responsabililor de marketing ai organizațiilor pentru înțelegerea funcționalităților platformelor, modului de realizare al conținutului de promovare, eticii conținutului media, structurării conținutului, tehnicilor de creștere a impactului, redactării răspunsului la recenzii, menținerii contactului cu utilizatorii fideli, monitorizării impact ului etc.	ADPT-NT, OMD-uri, CCI-NT,	Asociația Zig Zag prin România, Vloggeri și bloggeri de travel, specialiști marketing	Operatori din industria turismului	Min. 4 ateliere de lucru min. 50 de persoane formate	Scurt	25.000	12 luni	Jud ...ul Nea...nț
35	2b	Flux mediatic pozitiv despre Neamț (articole de	Colaborarea cu fotografi, bloggeri în vederea generării de conținut pozitiv despre atributele unice ale județului Neamț, identificate în cadrul proiectului de branding, care să devină	OMD-uri, ADPT-uri	Club Foto Neamț, MEEMA	Potențialii vizitatori ai județului	Min. 10 articole de impact în	Mediu	15.000/an	36 luni	Jud ...ul Nea...nț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		presă, integrarea în inițiative naționale de promovare)	viral în spațiul media, Aceste campanii vor fi susținute printr-o comunicare strânsă cu ministerul de resort și asociațiile naționale de promovare.			Neamț, Destinația Neamț	fluxul național într-o perioadă de 12 luni				
36	2b	Articole despre județul Neamț în revistele companiilor aeriene	Realizarea unor parteneriate cu companiile aeriene care au zboruri în regiune, generarea unor articole de impact despre anumite produse sau zone în funcție de perioada anului vizată de conținut și de evenimentele prefigurate, care să fie publicate în revista de bord gratuită și pe paginile de promovare online ale companiei aeriene.	CJ-NT	Bloggeri de travel cunoscuți din România, companiile Blue Air, Wizzair, Tarom, Austrian Airlines	Județul Neamț	Min. 4 articole pe an în revistele companiilor aeriene conectate la regiune	Scurt	20.000	2 ani	Județul Neamț
37	2b	Dezvoltarea relației cu orașele/provinciile cu care există acorduri de asociere (înfrățiri)	Restabilirea dialogului direct, transmiterea de newslettere de prezentare a destinației/evenimentelor către orașele sau provinciile din alte țări cu care există acorduri de înfrățire deja semnate dau încheierea de parteneriale noi cu destinații de interes, pentru schimb de experiență și promovare reciprocă	CJ-NT, UAT-uri	UAT-uri din alte țări	UAT-urile Turiștii	Min. 1 parteneriat la nivelul fiecărui UAT	Scurt	1.000	2 ani	Județul Neamț
38	2c	Campanie de comunicare a aplicației Visit Neamț în atracțiile turistice (hoteluri, restaurante, obiective) din Județul Neamț	Realizarea unor întâlniri cu structurile de cazare, structurile de alimentație din zonele centrale sau zonele de servicii, managerii obiectivelor turistice din județ pentru formarea acestora în utilizarea aplicației Visit Neamț și promovarea acesteia către vizitatori. Promovarea aplicației Visit Neamț la evenimentele organizate în destinație, în mediul online, în structurile de cazare, la intrările în județ, cu scopul de a aduce cât mai mulți utilizatori pe o platformă unică de prezentare a destinației și de atragere de vizitatori la punctele cheie și la evenimentele de interes turistic.	CJ-NT	DRDP Iași	Județul Neamț	Min.1000 noi descărcări ale aplicației anual	Scurt	10.000	3 ani	Județul Neamț
39	2c	Pachet video de promovare a județului Neamț în unitățile de cazare	Realizarea unui pachet video de promovare a județului care să ruleze în toate unitățile de cazare (inclusiv pe TV-urile din camere la deschiderea acestuia), CIT-uri, administrații locale, muzee, alte instituții publice.	CJ-NT, UAT-uri, ADPT-uri, OMD-uri	CIT-urile, Primăriile UAT - urile din județ, structurile de cazare, asociațiile de promovare turistică	Județul Neamț	3 materiale video care rulează în minimum 10 primării, 50 unități de cazare, 5 CIT-uri, 20 alte tipuri de instituții	Scurt	20.000	18 luni	Județul Neamț
40	2c	Centru de Informare Turistică Durău	Crearea unui centru de informare turistică în centrul stațiunii Durău, gestionată de UAT Ceahlău sau de către un administrator al stațiunii, desemnat în urma unor consultări publice, mediate de CJ-NT.	UAT Ceahlău, CJ-NT	Asociația Crestele Ceahlăului GAL Ceahlău	Vizitatori ai stațiunii Durău	Înființare centru cu 2 angajați	Mediu	200.000	24 luni	Zona Ceahlău

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantificabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
41	2c	Tabere de fotografie pe tematici	Finanțarea publică a unor tabere de fotografie organizate de Cluburile Foto, pe următoarele teme: natură, autenticitate, spiritualitate, memorie literară. Cedarea drepturilor de utilizare a fotografiilor realizate în timpul acestor tabere către CIT-uri, CJ-NT și asociațiile de promovare turistică locală.	ADPT-uri OMD-uri,	Club Foto Neamț, CJ-NT, UAT-uri, CIT-uri	CJ-NT CIT-uri Asociațiile de promovare turistică	2 tabere/an 10 fotografi/tabără	Scurt	10.000/an	36 luni	Județul Neamț
42	2c	Promovarea rutelor tematice	Campanie de promovare în mediul online (clipuri de 1-2 minute distribuite în social media și pe posturile TV naționale principale, secțiune dedicată pe platforma Vizitează Neamț, articole pe site-uri de turism) și în mediul offline (infotripuri, evenimente tematice, realizarea de suveniruri cu temele propuse).	CJ-NT	Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare", CMN-NT	Operatorii de turism de pe rutele tematice	Campanie online min. 6 luni, min. 2 infotrip/an timp de 3 ani, 10 modele de suveniruri pentru fiecare rută	Lung	100.000	36 luni	Județul Neamț
43	3a	Valorificarea personalității Viorica Agarici prin crearea de expoziții (Gara Roman)	Crearea unei expoziții permanente cu ilustrate și audioghid în Gara Roman, despre personalitatea Vioricăi Agarici („Drept între Popoare") în limba română, engleză, ebraică. Scopul acesteia este de a comunica mai bine rolul salvator al Vioricăi Agarici în timpul „Pogromului de la Iași" care a culminat cu „trenurile morții" și de a consolida un traseu al memoriei evreiești în regiunea Moldovei.	UAT Mun. Roman	CFR Infrastructură - filiala Roman Comunitatea Evreilor din Roman	Grupuri de turiști din Israel, Vizitatori Roman, Localnici	1 expoziție permanentă	Mediu	100.000	Permanent	Zona Roman
44	3a	Reluarea organizării festivalului „Filmul de Piatra" în Municipiul Piatra-Neamț și în alte locuri din județ	Organizarea evenimentului „Filmul de Piatra" în orașul Piatra-Neamț (centru focal - Muntele Cozla) cu sprijinul autorităților locale și al principalilor actori din turismul nemțean, ca un eveniment de brand al destinației Neamț. Includerea în festival a unei secțiuni de scurt metraje și documentare de promovare turistică.	Andrei Dăscălescu, Societatea civilă, UAT Piatra-Neamț	CJ-NT ADR-NE	Industria cinematografică, Asociațiile de promovare turistică, Turiști	1 festival anual	Mediu	50.000/an	Permanent	Zona Piatra
45	3a	Promovarea integrată a festivalurilor tematice din județ	Acest proiect își propune să formeze și să responsabilizeze o persoană-cheie, angajat la CJ-NT pentru: (a) participare și vizite în teren pentru documentare foto-video a evenimentelor desfășurate; (b) promovarea înainte, în timpul, și după eveniment online și offline; (c) realizarea unui calendar integrat al evenimentelor și festivalurilor tematice din județul Neamț; (d) realizarea de întâlniri între actorii relevanți pentru planificarea evenimentelor anuale și evitarea suprapunerii evenimentelor concurente.	CJ-NT	Centrul pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare" Neamț, Centrele de Informare Turistică	Organizatorii de Festivaluri, localnici, turiști	Materiale de promovare, 3 întâlniri anuale, 1 calendar integrat, promovare online	Scurt	10.000	Permanent	Județul Neamț
46	3a	Festivalul „Jazz la Cetate" în Târgu-Neamț	Organizarea unui Festival de Jazz și Gastronomie locală la Cetatea Neamțului. Scopul acestuia este de a crea o legătură puternică între evenimentele muzicale de nișă și valoarea istorică deosebită a Cetății. Clientela specifică muzicii jazz se pliază pe dimensiunile spațiilor disponibile în Cetate și pe	UAT Târgu-Neamț, CJ-NT, CMN-NT, CCACS-NT	Antreprenori locali, Asociațiile și inițiativele civice, Asociația Culturală Euro-est Alternativ (Iași) etc.	Localnici, Potențiali Turiști	1 eveniment major pe 3 zile	Scurt	40.000	Anual	Zona Târgu

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			apetența pentru gastronomia atentă, rafinată, tradițională, specifică zonei Târgu-Neamț.								
47	3a	Festivalul Velierelor de Ziua Marinei	Organizarea unei expoziții-concurs de veliere și a unui Festival Marinăresc pe lacul Izvoru Muntelui în cadrul Zilelor Marinei. Este necesară crearea unui lobby prin contactarea organizațiilor care realizează la nivel european astfel de competiții. Organizarea de evenimente muzicale, plimbare cu kayakul, cu corabia sau velierul și un brunch în zona Portului Bicaz pot fi asociate acestui festival.	UAT Bicaz, CJ-NT, Căpitănia Portului Bicaz	Antreprenori locali, Asociațiile și inițiativele civice	Localnici, Potențiali Turiști	1 expoziție, min. 10 veliere aduse pe lac	Scurt	20.000	Anual	Zona Bicaz
48	3a	Casa Meșteșugarilor (Muzeul Vivant al Meșterului Popular) în Târgu-Neamț	Crearea unui spațiu expozițional și de creație în zona centrală din orașul Târgu-Neamț sub forma unei șezători urbane, unde meșterii populari să desfășoare activități specifice după un program fix (cel puțin în weekend pe timpul verii), iar în restul perioadei să funcționeze ca un centru de vizitare și vânzare de produse locale. Este necesară formarea unui grup de meșteri populari ce vor prezenta diverse momente artistice și meșteșugărești după un program fix, repetabil, anticipabil. Acestea vor fi promovate în rândul agențiilor de turism și a vizitatorilor a acestei șezători.	UAT Târgu-Neamț, Asociația Ținutul Zimbrului, Casa de Cultură Târgu-Neamț	Asociația Meșterilor Populari din Ținutul Neamț, Asociația Nemțeana, CCACS-NT, CJ-NT	Meșterii populari din zona Târgu-Neamț Vizitatori ai destinației Neamț	1 spațiu de creație și expoziție min. 100mp min, 3 sesiuni de formare a expozanților"	Mediu	50.000	Perma-nent	Zona Târgu
49	3a	Mini-ateliere de meșteșuguri în zona Curții Domnești	Amenajarea și organizarea unor spații de creație de ateliere meșteșugărești mobile la baza Curții Domnești. Proiectul propune aducerea unor meșteri populari la Curtea Domnească din Piatra-Neamț pentru a oferi experiențe și animație turistică (weekend-uri de vară).	UAT Piatra-Neamț	CCACS-NT, CIT-NT, CJ-NT	Meșterii populari din zona Piatra-Neamț, vizitatori, școlari	1 spațiu de creație și expoziție mobil, 3 sesiuni formare meșteri, promovare	Mediu	30.000	Sezo-nier	Zona Piatra
50	3a	Amenajarea de calcane de clădiri prin evenimente de tip street-art în Piatra-Neamț	Organizarea de evenimente de tip streetart și identificarea unor calcane de clădiri care ar putea fi transformate în murale care sa devină un punct de atracție și de reper în Municipiul Piatra-Neamț.	UAT Piatra-Neamț	Asociații culturale	Localnicii	Min. 5 calcane pictate, min. 2 evenimente	Mediu	200.000	24 luni, reluat	Zona Piatra
51	3a	Proiect de stimulare a creării de produse și experiențe turistice inovatoare pe turismul activ	Organizarea unui concurs de produse turistice inovatoare în rândul viitorilor antreprenori, cu finanțarea celor mai bune idei. Proiectul își propune să identifice și să inventarieze astfel toate inițiativele existente în turismul activ, nevoile și viziunea tinerilor în acest domeniu. Acesta presupune și oferirea de consultanță în timpul candidaturii și în timpul implementării pentru a asigura succesul proiectului.	CJ-NT, UAT-uri, CCI-NT	Mari firme angajatoare, Sponsori, ADR-NE	Tineri antreprenori cu inițiative în turism, operatorii privați	min. 4 inițiative finanțate de min. 5000 euro fiecare	Mediu	50.000	1 an sau reluat anual	Județul Neamț
52	3a	Cetățile (Dispărute) ale Neamțului	Proiectul își propune să realizeze o simulare digitală a cetăților și conacelor boierești din județul Neamț cu ajutorul tehnologiei 3D (virtual sau machete fizice, în funcție de necesitățile momentului). Proiectul presupune digitalizarea 3D a principalelor cetăți și conace ce s-au aflat în trecut sau există	CJ-NT, UAT-urile care dețin obiectivele	CMN-NT, Direcția Județeană pentru Cultură Neamț, OAR	Istorici, Arhitecți, Geografi	Simulare 3D, min. 1 panou informative și 1 „binoclu către trecut" la fiecare	Mediu	40.000	2 ani	

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			încă într-o anumită stare de conservare pe teritoriul județului Neamț. Aceste cetăți (Cetatea Neamț, Cetatea Nouă a Romanului, Cetatea Mușatină a Romanului, Palatul Cnejilor din Ceahlău) sau conace (Făurei, Timișești, Grumăzești, Gâdinți etc.) vor fi replicate în starea în care se aflau în momentul lor de glorie și vor fi expuse atât în spații expoziționale din județ cât și în imediata vecinătate a obiectivelor, vizualizate prin „binocluri către trecut".				obiectiv 1 spațiu expozițional permanent				
53	3a	5D Experience Neamț	Crearea unui cinema 5D mobil cu diferite filme în format 5D (film 3D + scaun în mișcare + alte efecte speciale) care să poată fi folosit ca metodă de promovare la târgurile de turism și în teritoriile-țintă în timpul campaniilor de promovare, precum și ca activitate recreativă în județul Neamț acolo unde există un flux mare de turiști (zona de servicii, cinematografie din județ etc.) Proiectul propune achiziționarea unei rulote cu cinema 5d (maxim 10 persoane în interior) și realizarea a 4 filme cu efecte 5D (film general de prezentare a județul Neamț, film de prezentare a cadrului natural (Ceahlău, Cheile Bicazului, Vânători-Neamț), film de prezentare al bisericilor și mănăstirilor, film de prezentare al culturii nemțene - meșteri populari, filme din temele „memoriei literare" nemțene).	OMD-uri, Asociații de promovare turistică	ADR-NE	Potențialii turiști ai județului Neamț, Vizitatori ai Târgurilor de turism	Min. 4 filme în format 5D de min. 5 minute 1 cinema mobil 5D de min. 10 locuri min. 20 de even, anuale cu acesta	Mediu	100.000	24 luni	Județul Neamț
54	3b	Dezvoltarea experiențelor turistice prin rutele cultural-turistice tematice	Proiectul își propune să identifice noi rute tematice (Drumul Răzeșilor, Drumul Plutașilor, Drumul memoriei literare, Arta lemnului, Drumul lui Creangă, Drumul Baltagului, Drumul Conacelor) pentru a fi promovate și introduse în circuitele turistice, împreună cu cele 6 existente. Se propune realizarea unei secțiuni dedicate în cadrul site-ului de turism al CJ-NT și a aplicației mobile, a rutelor tematice, realizarea de marcaje turistice și panouri informative precum și broșuri de promovare și clipuri de promovare a acestor rute tematice, pentru promovarea online. Scopul proiectul este acela de a tematiza atracțiile turistice din județul Neamț și de a le conecta între ele pentru a deveni un produs turistic unitar și coerent.	CJ-NT	Direcția Județeană pentru Cultură Neamț	Potențialii turiști ai județului Neamț	Min. 5 noi rute documentate, implementate și recunoscute de MEEMA	Mediu	40.000	24 luni	Județul Neamț
55	3b	Circuit regional Cucuteni	Documentarea, stabilirea traseului, certificarea ca ruta națională/transnațională și promovarea Rutei Culturale Cucuteni. Introducerea elementelor de patrimoniu Cucuteni din regiunea Moldovei într-un circuit regional. Proiectul propune identificarea celor mai importante atracții turistice legate de cultura Cucuteni și integrarea acestora într-un circuit tematic regional. Rezultatele acestui proiect vor fi diseminate atât prin intermediul unui website, cât și al unei cărți tip broșură ce detaliază întreaga rută tematică. Obiective: (1) Creșterea interesului turiștilor pentru cultura Cucuteni; (2) Diversificarea ofertei turistice din regiunea de N-E; (3) Colaborarea	Ministerul de resort, CJ-NT, CMN-NT	Consiliile Județene SV, IS, VS, BT, BC, UAIC Iași (Facultatea de Istorie)	Istorici, Studenți ai facultăților de profil istorie / arheologie, Potențiali turiști interesați de ruta cucuteniană	3 școli de vară. 3 materiale imprimate	Lung	70.000	24 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			interinstituțională mai puternică legată de teme de turism și patrimoniu; (4) Organizarea a 3 școli de vară și a unui congres cu tema „Valorizarea turistică a patrimoniului cucutenian".								
56	3b	Circuite tematice în PN Ceahlău	Ateliere de weekend/vacanță adresate tinerilor din județele Moldovei, cu diverse module, centrate pe însușirea diferitelor meșteșuguri, pe nivele de dificultate progresive. Atelierele pot fi organizate la Centrul de Vizitare de la Izvoru Muntelui care are sală de proiecții 3D sau la spațiile de creație de la Curtea Domnească.	Admin. PN Ceahlău, UAT Ceahlău, CJ-NT, UAT Piatra Neamț	ADR-NE Universități din regiunea Moldovei	Turiștii interesați de formele de turism activ	Min. 3 trasee tematice, min 1 broșură de informare, campanii promovare	Scurt-mediu	30.000	12 luni	Județul Neamț
57	3b	Satul-muzeu și arhitectura țărănească nemțeană	Proiectul își propune să promoveze arhitectura țărănească nemțeană și să realizeze un exemplu de bune practici prin identifcarea/crearea unor sate muzeu. Proiectul vizează conștientizarea patrimoniului vernacular din satele din județul Neamț, conservarea și protejarea acestuia prin metode de incentivare a populației locale care deține casele cu arhitectură vernaculară. Propunerea de proiect se adresează acelor comune unde casele tradiționale se găsesc într-o proporție numeroasă (Bălțătești, Ghindăoani, Crăcăoani, Negrești, Pipirig, Țibucani etc.) și presupune următoarele etape: a. Identificarea și inventarierea a min. 10 case în fiecare sat ce respectă elementele de arhitectură vernaculară b. Realizarea unui panou informativ montat în fața fiecărei case cu o scurtă prezentare a elementelor de arhitectură, istoricului și structura gospodăriei etc. c. Realizarea unor tururi de arhitectură vernaculară d. Oferirea de facilități din partea autorităților locale sau județene pentru proprietarii de case alese în proiectul-pilot (scutirea de impozite, oferirea de diplome, oferirea de bilete la spectacolele organizate de CJ etc.) și de stimulente (materiale de construcții tradiționale, decontare materiale, decontare proiect tehnic și cheltuieli arhitecți etc.).	Primăriile comunelor vizate, OAR	CJ-NT, ADR-NE	Turiștii culturali	Min. 3 localități și min. 30 de case implicate în proiect	Mediu	30.000	24 luni	Zona Târgu
58	3b	Traseu tematic circular Cheile Bicazului - Bârnadu - Cheile Șugăului-Munticelu	Proiectul își propune să diversifice oferta turistică din zona Cheile Bicazului - Cheile Șugăului-Munticelu prin realizarea unui traseu tematic circular pe tema „formarea cheilor" și „Oamenii Muntelui". Acest traseu de drumeție alternativ va decongestiona presiunea exercitată pe traseele utilizate în prezent, iar localitatea Bârnadu va deveni un punct de interes turistic.	Administrați a Parcului Național Cheile Bicazului – Hășmaș, ANANP	CJ-NT, UAT Bicaz-Chei, Bicazul Ardelean	Localnicii, Turiștii activi	1 traseu circular de drumeție cu cele două teme, 1 broșură de informare, 1 secție de prezentare online	Mediu	30.000	12 luni	Zona Bicaz
59	3b	Implementarea unui program sezonier de tururi ghidate gratuite	Organizarea de tururi ghidate gratuite în Piatra-Neamț, Târgu-Neamț și Roman, pentru grupuri de turiști, de către personalul CIT și/sau ghizi atestați de turism (minimum 2 tururi ghidate pe săptămână (vineri și sâmbătă sau joi și vineri - pentru	UAT Piatra-Neamț, Roman	Unități de cazare, Agenții de turism care	Turiștii, Producăto-rii locali	2 tururi x 4 săpt. x 5 luni x 3 orașe	Scurt		12 luni	Zonele Piatra, Târgu, Roman

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		pentru grupuri de turiști	atragerea turiștilor) în lunile de sezon mai - septembrie, în fiecare oraș). Parteneriat cu profesorii de istorie și cei de engleză, pentru realizarea unor tururi ale obiectivelor turistice pentru turiștii străini, ca o activitate independentă, de voluntariat, stimulată de asociațiile de promovare turistică.	Târgu-Neamț, Asociațiile de promovare turistică	promovează destinația						
60	3b	Panouri de prezentare obiective turistice în limba engleză	Realizarea unor panouri de prezentare în limbi de circulație internațională (minimum engleză), la obiectivele turistice importante, astfel încât să vină în sprijinul turiștilor internaționali, a muzeografilor. Prezentările vor fi disponibile și în format online prin citire cu cod QR.	CMN-NT, CJ-NT, UAT-uri, OMD-NT	UAT-uri, Asociațiile de Promovare turistică	Turiști internațio-nali	Min. 20 panouri în limba engleză	Mediu	30.000	24 luni	Jud ul Nea nț
61	3b	Amenajarea traseului de pelerinaj Via Mariae în județul Neamț	Realizarea (marcarea) și promovarea traseului de pelerinaj Sfânta Mariae (Green Pilgrimage / Pelerinaje verzi) pe traseul Ghimeș-Făget (limita jud.Bacău) –Tarcău – Pângărați – Gârcina – Crăcăoani – Agapia – Vânători Neamț – Pipirig – Culmea (Dealul) Rusului – limita jud. Suceava	CJ-NT CJ-SV, CJ-HR INCDT, ROMSILVA PNVN	UAT-uri din traseu, Jandarmeria montană, UAIC Iași	Turiștii	1 traseu de pelerinaj	Mediu	30.000	24 luni	Jud ul Nea nț
62	3b	Amenajarea traseului de pelerinaj El Camino în județul Neamț	Realizarea (marcarea) și promovarea traseului de pelerinaj El Camino care traversează județul Neamț (Iași – Neamț – Bacău - Santiago de Compostella în Spania).	CJ-NT CJ-IAȘI CJ-BC	UAT Gherăești, Săbăoani, Cordun, Trifești, Secuieni, Moldoveni, Bahna Roman	Turiștii	1 traseu de pelerinaj	Mediu	30.000	24 luni	Jud ul Nea nț
63	3b	Amenajarea traseul Via Moldavica în Județul Neamț și regiunea Moldovei	Itinerariul unește simbolic Bucovina cu zona Targu Neamț, zona Piatra Neamț, continuând cu județele Bacău, Vrancea, cu o rută alternativă prin Botoșani – Iași – Vaslui – Galați, până spre gurile Dunării - peștera Sf. Andrei. Itinerariul propune un mix de trasee realizabile cu mijloace auto, bicicleta clasică/electrică și drumeții pedestre. Vor exista și opțiuni hibrid întrucât traseul va fi dotat și cu elemente de siguranță, de adapost, de transport, de parcare și încărcare. Itinerariul care traversează județul Neamț va trebui definit în cadrul unui dialog între mai multe instituții interesate.	Asociații de promovare turistică	CJ Neamț, UAT-urile de pe raza itinerariului, MMB	Turiștii, localnicii	Trasee	Mediu	100.000	36 luni	Jud ul Nea nț
64	3b	Realizarea de noi trasee turistice	Amenajarea de noi trasee turistice în zonele mai puțin cunoscute, dar cu reale valențe: Dealul Mărului (Gâdinți, lângă Roman), Dealul Muncelu (între Țibucani – Petricani – Ștefan cel Mare – Bodești), Rezervația forestieră Dobreni, în pădurile din apropierea stațiunilor Negulești, Oglinzi, Bălțătești, Munții Goșmanu lângă Piatra-Neamț, Munții Tarcăului la sud de orașul Bicaz etc	CJ-NT, UAT- uri, Romsilva, PNVN	ANANP, Proprietari privați de terenuri	Turiștii	Min. 5 trasee amenajate	Mediu	20.000	24 luni	Jud ul Nea nț
65	3b	Circuite tematice în PN Vânători-Neamț	Proiectul își propune să diversifice oferta turistică din zona Parcului Natural Vânători-Neamț prin realizarea a 2 trasee tematice: (a) Istoria Zimbrului în România și Europa și (b)	Admin. PN Vânători-Neamț	Asociația de promovare Ținutul Zimbrului	Localnicii Turiștii activi	2 trasee tematice de drumeție	Mediu	30.000	12 luni	Zon Târ u

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			Identificarea speciilor de arbori pe traseele tematice. Astfel, vor fi introduse în circuitul turistic și alte trasee de drumeție ce vor decongestiona presiunea exercitată pe traseele utilizate în prezent, De asemenea, prin introducerea acestor trasee tematice, turiștii vor alege și alte forme de turism activ.		UAT, Vânători-Neamț, ANANP		1 broșură de informare 1 campanie promovare				
66	4a	Extindere Stațiuni Turistice	Această măsură prevede extinderea stațiunilor turistice de interes local și național, de pe raza județului Neamț, prin alocarea de noi suprafețe (sau conversia funcțională a unora) pentru dezvoltarea turistică, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate.	UAT-urile Piatra Neamț, Târgu Neamț, Bălțătești, Ceahlău (Durău)	CJ-NT, ANANP, Parcul Național Ceahlău, Parcul Natural Vânători-Neamț, ROMSILVA	Turiștii, Comunitatea		Mediu	În funcție de proiect	24	Județul Neamț
67	4a	Cozla Eco-Park	Realizarea unui set de amenajări ecoturistice coerente non-invazive pe Muntele (Dealul) Cozla, în cadrul unui studiu de fezabilitate integrat. Proiectul presupune realizarea unei rețele de trasee cicloturistice și pietonale (din pietriș bătătorit, fără utilizarea betonului sau pavelelor), un mini-parc de aventură, trasee tematice educaționale, amfiteatru în aer liber din materiale ecologice, o platformă din lemn pentru desfășurarea activităților de tip parapantă (locația și curenții de aer avantajează acest tip de agrement). Acest proiect trebuie însoțit de obținerea Avizului Academiei Române – Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor pentru amenajările existente (construcții capăt Telegondolă). Situația incertă a amenajărilor existente (hotelul nedat în folosință, spațiile de servicii cu statut incert, restaurantul închis de la stația telescaun, cortul-iglu nefuncțional produce actualmente mari deservicii atât statutului de zonă verde, nepoluată, cu prezența unor arii protejate, dar și economiei municipiului.	UAT Piatra-Neamț	Clubul Ecoturistic Montan Gheorghe Iacomi, Asociații și inițiative de cicloturism, parapantă, activități aventură Piatra-Neamț	Populația locală, Turiștii	3 trasee pietonale marcate, 2 trasee de bicicletă marcate, 1 traseu tematic 1 carusel montan pe lungimea pârtiei de ski 1 platformă de lemn pentru parapantă	Scurt	2.000.000	24 luni	Zona Piatra
68	4a	Traseu turistic la Releu Pietricica, cu punct de belvedere	Realizarea unui traseu pietonal pe muntele Pietricica, pentru punerea sa în valoare ca punct de belvedere, inclusiv pentru admirarea orașului pe înserat, având în vedere suprapunerea parțială a traseului peste Locul Fosilifer Pietricica. Amenajările non-intruzive, crearea de podele din lemn peste zonele supuse eroziunii antropice, delimitarea zonelor interzise accesului pietonal, și respectarea tuturor reglementărilor din Planul de Management al ariei protejate sunt absolut necesare pentru protejarea resursei naturale care completează potențialul panoramic al traseului și punctului de panoramă. Traseul poate fi amenajat eventual și pentru bicicletă, dacă acesta nu pune în pericol resursa naturală.	UAT Piatra-Neamț	Clubul Ecoturistic Montan Gheorghe Iacomi, Asociații și inițiative de cicloturism	Populația locală, Turiștii	1 traseu pietonale marcat, 1 traseu de bicicletă marcat	Scurt	100.000	12 luni	Zona Piatra
69	4a	Creșterea atractivității Municipiului Piatra-Neamț prin	Amenajarea unui centru de echitație care presupune: facilități pentru cazarea cailor - boxe, padocuri exterioare individuale, spații utilitare accesorii mari și funcționale, facilități pentru antrenamentul calului și sportivului / pacientului – manejuri și	UAT Piatra-Neamț		Localnicii, sportivii	centru de echitație funcțional	Lung	10.000.000	36 luni	Zona Piatra

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantificabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		realizarea unui centru de echitație - agrement și terapie	zonă de tribune, spații de cazare, zone de alimentație publică etc.								
70	4a	Aquapark Bicaz	Construirea unui Aquapark în zona Lacului Izvoru Muntelui (lângă Port Bicaz), centrat pe turismul acvatic de aventură: tobogane de mari dimensiuni, bază ski nautic, port nautic de tip marina.	investitor privat, UAT Bicaz, CJ-NT	Comunele riverane, Hidroelectrica	Turiști internaționali	Parc acvatic cu dotări wellness / SPA de capacitate min. 300 de persoane	Lung	5.000.000	36 luni	Zona Bicaz
71	4a	Pârtie de ski Dămuc	Amenajarea unei pârtii de Ski în localitatea Dămuc	Investitor privat	UAT Dămuc	Turiști din regiune	Instalație transport pe cablu, amenajare spații servicii, amenajare parcare cu plată	Scurt	2.000.000	24 luni	Zona Bicaz
72	4a	Pârtie de ski Borca	Amenajarea unei pârtii de Ski în localitatea Borca, cu respectarea reglementărilor prevăzute în cazul suprapunerii acesteia peste Rezervația Faunistică Borca.	Investitor privat	UAT Borca	Turiști din regiune	Instalație transport pe cablu amenajarea spații servicii amenajarea parcare cu plată	Mediu	2.500.000	24 luni	Zona Ceahlău
73	4a	Amenajări pârtii de săniuș	Amenajarea unor pârtii de săniuș în comunele de munte	Investitori privați	UAT-uri din zonele Ceahlău (Valea Muntelui) și Bicaz (Valea Bicazului)	Localnici, turiști	Min. 2 pârtii de săniuș, cu Instalație transport pe cablu amenajarea spații servicii amenajarea parcare cu plată	Mediu	5.000.000	24 luni	Zona Ceahlău și Zona Bicaz
74	4a	Aventura Park Budacu	Amenajarea unui parc de aventură în localitatea Borca, valorificând diferența de nivel oferită de Muntele Budacu, cu respectarea reglementărilor prevăzute în cazul suprapunerii acestuia peste Rezervația Faunistică Borca.	Investitor privat	UAT Borca	Turiști, Localnici	Min. 5 trasee de dificultate variată 2 trasee de tiroliană spații servicii	Mediu	500.000	24 luni	Zona Ceahlău
75	4a	Centru SPA Durău	Amenajarea unui centru SPA în stațiunea Durău cu zonă închisă (piscină, jacuzzi, saune) și zonă deschisă (elemente	UAT Ceahlău, Investitor privat	Asoc. Crestele Ceahlăului, investitori locali,	Turiști, Localnici	Dotări wellness / SPA pentru	Scurt	7.000.000		Zona Ceahlău

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			inovatoare în acord cu zona montană, ștrand exterior cu apă sărată etc.).		structurile de cazare		minim 200 de persoane				
76	4a	Reabilitarea și funcționalizarea Stațiunii Oglinzi	Proiectul presupune construirea unui hotel de 4 stele, a unei baze de tratament, centru spa, parcare, spații de agrement.	Investitori privați	UAT Târgu-Neamț, CJ-NT	Stațiunea Oglinzi, turiști	1 hotel și 1 bază de tratament - SPA, 1 parcare, 1 spațiu agrement	Mediu	2.000.000	36luni	Zona Târgu
77	4a	Reabilitarea arealului turistic Negulești, comuna Piatra Șoimului	Proiectul presupune reabilitarea și refuncționalizarea centrului de tratament de la Negulești și amenajarea unor zone de recreere, Comuna Piatra Șoimului, pentru dinamizarea zonei turistice de la sud de Municipiul Piatra Neamț (rama estică a Munților Goșmanu).	Investitori privați, CJ-NT, UAT Piatra Șoimului	OMD-uri, ADPT-uri,	Comunitatea turiștii	1 structura de cazare, 1 bază de tratament - SPA, 1 parcare, 1 spațiu agrement	Mediu	2.000.000	36 luni	Zona Piatra
78	4a	Reamenajarea Grădinii Zoologice din Piatra-Neamț și includerea sa în circuitul turistic	Reamenajarea Grădinii Zoologice din Piatra-Neamț, la rangul unei atracții turistice: extindere suprafață utilizată de animale, amenajarea de alei, creșterea numărului de exemplare cu reprezentativitate pentru regiune, amenajarea de spații de vizitare, includerea unor vânzători privați în parteneriat etc.	UAT Piatra Neamț	Investitori privați	Turiștii	3 alei, 4 foișoare de observație, min. 1 ha suplimentar	Mediu	400.000	36 luni	Zona Piatra
79	4a	Complex de Agrement „Ținutul lui Creangă" sau „Childhood Land" / Ținutul Copilăriei sau „Story Land" / Ținutul Poveștilor	Amenajarea unui parc mixt cultural și de distracții multivalent, cu mai multe zone: sat de vacanță pe tema copilăriei scriitorului Ion Creangă și a copilăriei în general cu secție etnografică nemțeană, o zonă de evenimente, parc de distracții și un hipodrom. Acest proiect se poate realiza în etape, în funcție de soluțiile de finanțare obținute. Numele și tematica principală se poate centra pe personalitatea lui Ion Creangă (pentru o piață națională) sau pe Copilărie / Childhood / Story (pentru a ținti și piața internațională). Un obiectiv important al acestuia este să balanseze sezonalitatea pronunțata a zonei, dar și a întregului județ, introducând activități de agrement pretabile pentru perioada friguroasă. Această investiție trebuie realizată cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate.	CJ-NT, UAT Târgu-Neamț,	investitori privați	Localnici, Turiști din toată România	Parc min. 50 ha cu min. 5 zone tematice definite	Mediu	70.000.000	5 ani	Zona Târgu
80	4a	Rețea de debarcadere pe Lacul Izvoru Muntelui	Amenajarea a patru debarcadere pe lacul Izvoru Muntelui, în următoarele zone: căpitănia Portului Bicaz, Hangu, Ceahlău, Izvorul Alb. Conceperea unui traseu de vaporaș turistic (și /sau șalupe) cu program prestabilit de 5-6 ore, cu ghid și opriri la fiecare debarcader, cu degustări de produse locale la pensiunile de pe mal, care să funcționeze diferențiat (permanent sau doar în weekend) în funcție de perioada din an. Introducerea în program a unor povești despre locuri (ex. vechea biserică Hangu care nu a putut fi demolată la construirea barajului, dar ale cărei turle se mai pot vedea	UAT Bicaz, UAT Hangu, UAT Ceahlău, UAT Poiana Teiului	Investitor privat pentru operarea vaporașului turistic	Localnici, Turiști din toată România	4 debarcadere amenajate specific	Scurt	2.500.000	24 luni	Zona Ceahlău și Zona Bicaz

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantificabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			uneori între ape, program pe admirarea apusului de soare pe lac, etc.)								
81	4a	Parc Educațional tematic Zoo-Safari	Reconversia grădinii zoologice Dragoș Vodă în Parc educațional tematic de tip Zoo-Safari, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate, în care animalele să coexiste în semilibertate, iar turiștii să viziteze parcul însoțiți de ranger (la ore fixe) sau pe potecile tematice amenajate, Parcul Zoo-Safari propune o redimensionare a suprafeței destinate parcului și o redistribuire a speciilor de animale în interiorul parcului.	ROMSILVA, PN Vânători-Neamț,	GAL Ținutul Zimbrului, Asociații de promovare a destinației UAT Vânători-Neamț	Turiști	1 parc educațional	Lung	2.000.000	36 luni	Zon Târ
82	4a	Safari & Glamping în Parc	Amenajarea unor infrastructuri de cazare de timp glamping, non-intruziv (max. 10 unități) în interiorul PN Vânători-Neamț pentru observarea distantă a faunei existente în interiorul rezervației sau prin circuite de tip safari strict monitorizate. Accesul se va realiza pe un traseu controlat și delimitat. Infrastructurile vor avea și puncte de observare la hrănitori, case tip oglindă în copaci, iar rangerii parcului vor oferi ghidaje în interiorul rezervației pentru observarea faunei.	PN Vânători-Neamț, Romsilva	Asociații de Promovare a Destinației	PN Vânători-Neamț	10 spații tip Glamping 1 spațiu de servicii, 3 observatoare biodiversitate 1 potecă din lemn delimitată de rezervație	Mediu	300.000	12 luni	Zon Târ
83	4a	Muzeul Satului Nemțean	Realizarea unui Muzeu Etnografic al Satului Nemțean în aer liber în zona Roman, profitând de accesibilitatea mare a acesteia. Muzeul va consta într-o hartă în miniatură a județului Neamț care să cuprindă principalele trepte de relief, principalele artere hidrografice, căile de acces sub forma de poteci și o serie de gospodării tradiționale specifice fiecărei zone a județului și construcții utilitare rurale specifice (moară de apă, afumătoare, biserică de lemn, piuă, stână, fântână cu cumpănă, atelier de fierărie, atelier de cojocărit). În timpul weekendului sau la date stabilite în prealabil se pot organiza evenimente cu meșteri populari care să realizeze ateliere interactive, precum și comercializarea produselor create de aceștia, în casele aferente zonei lor de proveniență.	CJ-NT, UAT-uri din zona Roman, CMN-NT, CCACS-NT	Alte UAT-uri din județ, Asociații meșteșugărești	Turiștii în tranzit, Turiștii de agrement și cultură	30 de case tradiționale mutate sau recreate, min. 5 construcții utilitare, 2 spații de șezătoare, spațiu de servicii, parcare min. 50 autoturisme, + 10 autocare	Lung	30.000.000	36 luni	Zon Ror an
84	4a	Complex Termal Roman (Urban Spa)	Amenajarea unui centru de wellness de mari dimensiuni, acoperit, de tip terme romane, în municipiul Roman, prin investiție directă a UAT Roman sau prin investiția Consiliului Județean (după modelul Aquapark Cornișa Botoșani care reprezintă investiția Consiliului Județean Botoșani).	Investitor Privat, UAT Roman	Investitori privați, CJ Neamț	Zona Roman, Turiști, Localnici	1 complex wellness de capacitate min. 400 pers.	Lung	25.000.000	5 ani	Zon Ror an

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
85	4a	Amenajare zone de Camping & Sporturi Nautice	Amenajarea unor zone de cazare de tip glamping / căsuțe / cazare la cort/acces rulote, cu 10-20 căsuțe (de ex. în zona Debarcader Ceahlău). Zona este deja cunoscută neoficial de iubitorii relaxării la cort, dar necesită amenajare, alei pietonale, spații verzi, salubrizare, coșuri de gunoi, grupuri sanitare/dușuri, punere la dispoziție sursă de curent electric, campare rulote, spații pentru grătar. Zona Debarcader Ceahlău este foarte căutată vara de turiștii pasionați de sporturi nautice și pescuit. Conceptul poate fi preluat și de alte zone cu potențial.	UAT-uri care dețin astfel de terenuri, Întreprinză-tori privați		Vizitatorii județului Neamț	Pentru fiecare locație: 10 igluuri glamping, 10 căsuțe parcare 5 rulote 2-3 observatoare biodiversitate 1 grup sanitar	Mediu	300.000	12 luni	Zona Ceahlău
86	4a	Lac de agrement, spații de promenadă și amenajarea perimetrului râului Bistrița în zona centrală a orașului Bicaz	Amenajarea unui spațiu de promenadă în centrul orașului Bicaz în vederea diversificării activităților de relaxare și turism. Proiectul presupune amenajarea lacului de pe cursul râului Bistrița în scop de agrement și amenajarea peisagistică și pietonală a centrului orașului Bicaz.	UAT Oraș Bicaz	Investitori privați, Asociații	Localnici. turiști	Amenajare lac de agrement, 4 km lungime spațiu promenadă, 1km străzi pietonale centrale	lung	4.500.000	3 ani	Zona Bicaz
87	4a	Amenajarea unei Baze de Agrement „Poiana Matieș" în comuna Gârcina	Amenajarea unei baze de agrement în apropierea municipiului Piatra-Neamț, în comuna Gârcina (clădiri administrative, căsuțe, foișoare, clădiri workshopuri, cazare căsuțe și bungalowuri, corturi de lux de tip glamping). Această bază de agrement va reprezenta un punct de plecare în drumeție, cicloturism către Lacul Cuejdel, pe trasee existente.	CJ-NT, UAT Gârcina		Turiștii de agrement și de afaceri	40 locuri de cazare, sală conferințe de 100 pers.	Lung	800.000	36 luni	Zona Piatra
88	4a	Realizarea unor tabere pentru copii în special în zonele climatice /naturale (ex. Piatra Șoimului, Tazlău)	Realizarea unor tabere pentru copii în zonele verzi ale județului	Ministerul Educației, DJST-NT	UAT-uri, CJ-NT	Copii/școlari	Min.25-30 locuri de cazare/tabără Min. 2 tabere	Mediu	4.000.000	36 luni	Județul Neamț
89	4b	Semnalizarea în teritoriu a traseelor tematice	Realizarea semnalizării diferențiate pentru fiecare rută tematică concepută, cuprinzând indicatoare, plăcuțe informative și amenajarea unor spații de servicii.	CJ-NT	UAT-uri, DJC-NT, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Administrațiile ariilor protejate, Salvamont	Turiști	Min. 5 trasee tematice semnalizate	Scurt	200.000	12 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
90	4b	Amenajare trasee turistice și zone de promenadă în Mun. Piatra-Neamț și comunele adiacente	Conceperea unor trasee turistice sau dezvoltarea celor existente, pietonale pentru diferite volume de timp (traseu de ½ zile, traseu de 1 zi) și care să conecteze diferite obiective de interes. Proiectul presupune: (a) conceperea și amenajarea traseelor cicloturistice, incluzând locuri de popas și indicatoare, (b) Realizarea și montarea de indicatoare și panouri de informare, puncte de observare, etc. (c) corectarea, nivelarea, amenajarea versanților acolo unde este necesar, (d) amenajare zonă de promenadă pe malul Bistriței (alei de promenadă, cu bănci si scări de acces de la trotuar spre albia râului, dotări de siguranță, etc.	UAT Piatra-Neamț, UAT-uri din zona Piatra	Asociații de turism	Localnici	Min. 3 trasee cicloturistice amenajate	Mediu	750.000	24 luni	Zona Piatra
91	4b	Cicloturism în Neamț	Amenajarea integrată a unui sistem de trasee cicloturistice, interconectate, circulare (în buclă), care să acopere toate cele 5 zone turistice: a. Circuit Lacul Izvoru Muntelui: Poiana Largului - Hangu - Port Bicaz - Izvoru Alb - Ceahlău - Poiana Largului b. Parcul Vânători-Neamț: sat Vânători-Neamț - Leghin - Secu - Sihăstria - Agapia - Vânători-Neamț c. Zona Piatra: traseul în jurul Lacului Bătca Doamnei cu extensie Oanțu d. Valea Bicazului: Bicazu Ardelean - Toșorog - Telec - Bistra Montană - Neagra - Bicazu Arcelean e. Roman - malul Văii Râului Moldova - Pildești - Săbăoani - Adjudeni - Tămășeni - Valea Siretului - Gâdinți – Roman. Proiectul presupune separarea traseelor pe nivele de dificultate (cu reveniri la punctul inițial pentru grade mai mici de dificultate), reamenajarea potecilor și drumurilor existente și corectări (noi poteci) de trasee, signalistică, panouri informative și educative, amenajarea de puncte de interes (izvor, loc de popas, punct panoramic, poieniță, opriri intermediare, marcare arbori seculari, construcții tradiționale etc.), puncte de închiriere biciclete etc.	CJ-NT și UAT-urile pe raza cărora se regăsesc traseele	Asociații de cicloturism	Localnici, Turiști din România și din străinătate	Min. 1 traseu pentru fiecare din cele 5 zone turistice ale județului	Mediu	800.000	36 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantificabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
92	4b	Semnalizare unitară în Neamț	Sistem de semnalizare obiective turistice, cu cromatică și simboluri diferite pentru fiecare formă de turism (etnografic, religios, alte obiective culturale, natural) și text bilingv (română și engleză).	CJ-NT	UAT-uri DJC-NT Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Administrațiile ariilor protejate	Turiști	3 semnalizatoare direcție + 1 panou de informare la fiecare obiectiv turistic	Mediu	100.000	12 luni	Județul Neamț
93	4b	Punerea în valoare a sacrificiului uman și material necesar realizării Barajului Bicaz	Realizarea unei serii de panouri în aer liber care să reconstituie poveștile originii Lacului Izvoru Muntelui, centrat pe sacrificiile din spatele construirii barajului Bicaz (sate strămutate, pierderi de vieți omenești în timpul construcției, suferința localnicilor, legendele lacului etc.).	CJ-NT	UAT Bicaz, Hangu, Ceahlău, Poiana Teiului	Turiști, Imaginea teritoriul	10 panouri informative	Scurt	20.000	12 luni	Zonele Ceahlău și Bicaz
94	4b	Porțile Neamțului	Amplasarea unor semnale de intrare în județ (tip poartă nemțeană - totem sau portal), însoțite de o hartă turistică (pe zone) a județului, informații turistice în cadrul unei parcări amenajate corespunzător, la intrarea în județ pe drumurile: • DN 15 intrarea dinspre județul Bacău (limita de județ în localitatea Costișa) • DN 12C intrarea dinspre județul Harghita (limita de județ în localitatea Bicaz Chei) • DN 17B intrarea dinspre județul Suceava (limita de județ în localitatea Lunca, comuna Borca) • DN 15C intrarea dinspre județul Suceava (limita de județ în localitatea Poiana, comuna Brusturi) • DN 15B intrarea dinspre județul Iași (limita de județ localitatea Timișești) • DN 28 intrarea dinspre județul Iași (limita de județ în localitatea Săbăoani) • E85 intrarea dinspre județul Bacău (limita de județ în localitatea Secuieni)	CJ-NT	UAT-uri	Turiști	7 semnale de intrare în județ, 7 panouri cu hărți	Scurt-mediu	1.650.000	12 luni	Județul Neamț
95	4b	Traseu de drumeție Cetatea Neamțului - Monumentul Vânătorilor de Munte	Amenajarea și marcarea traseului de drumeție Cetatea Neamțului - Monumentul Vânătorilor de Munte - Târgu-Neamț. Acesta presupune și reabilitarea monumentului, amenajarea turistică a piațetei din jurul monumentului (reabilitare amfiteatru, tasare cărări, stabilizare versanți, coafare vegetație pentru a putea observa panorama orașului, iluminatul pieței cu senzori de mișcare etc.)	UAT Târgu-Neamț	CJ-NT	Localnici, Turiști	Min. 20 marcaje pe traseu	Scurt	500.000	24 luni	Zona Târgu
96	4b	E-ticketing și Audio-guiding la unitățile muzeale	Implementarea facilităților de e-ticketing și audio-guiding la unitățile muzeale din județ (cel puțin la cele mai vizitate)	CJ-NT CMN-NT	Proprietari privați de muzee	Vizitatorii județului Neamț	Min. 5 muzee	Mediu	30.000	12 luni	Județul Neamț
97	4b	Amenajarea și omologarea unor noi trasee montane pe	Amenajarea, marcarea și omologarea unor noi trasee montane, în zone mai puțin cunoscute, precum: Grințieș – Budacu - Borca; Petru Vodă - Mănăstirea Petru Vodă - Pasul Stânișoarei - Farcașa, Pasul Petru Vodă - Crucea Talienilor - Pasul Puzdra.	CJ-NT, Salvamont Neamț, UAT-uri	Clubul Ecoturistic Gheorghe Iacomi, Proprietari	Turiști	3 noi trasee amenajate și omologate	Scurt	20.000	24 luni	Zonele Bicaz și Ceahlău

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		destinații secundare			privați de terenuri						
98	5a	Acces controlat în PN Ceahlău	Realizarea unui sistem de rezervare prealabilă online pentru accesul în PN Ceahlău în perioadele turistice de vârf, pentru evitarea supraaglomerării traseelor și creșterii riscului de sănătate al participanților, riscului de presiune antropică excesivă, evitarea depășirii capacității serviciului Salvamont de interveni în caz de probleme etc. Acest proiect poate include și utilizarea unei aplicații de urmărire a participanților, pentru o gestiune mai rapidă a situațiilor urgente.	Administrația Parcului Național Ceahlău, Salvamont	UAT Ceahlău, UAT Bicaz	Turiști	1 sistem electronic de rezervare pe perioada verii	Mediu	50.000	12 luni	Zonele Bicaz și Ceahlău
99	5a	Servicii sustenabile în Neamț (cazare, alimentație, agrement etc.)	Realizarea unui program-pilot de monitorizare a implementării măsurilor sustenabile pentru min. 10 unități de cazare și de agrement turistice și crearea unui plan de optimizare a gestiunii resurselor utilizate în fluxul hotelier. Acest proiect își propune realizarea unui model de gestiune sustenabilă în sectorul primirii turistice (gestiunea apei, reducerea deșeurilor, lanț scurt de aprovizionare, procent important de produse locale și cu certificare ecologică, un anumit procent de energie regenerabilă din consumul total, spălarea prosoapelor pe parcursul sejurului doar la cererea oaspetelui, detergenți vrac cu dispozitive de reumplere, zero-plastic, ambalaje returnabile etc. În urma procesului, unitățile vor primi o etichetă de tipul „Cazare nemțeană sustenabilă" care va duce la crearea unui efect de domino în aplicarea de măsuri sustenabile.	OMD-uri, APDT-NT	Structuri de cazare și de agrement, CJ-NT	Resursa umană din turism	Min. 10 unități monitorizate și cu plan de optimizare	Mediu	50.000	18 luni	Județul Neamț
100	5a	PN Vânători-Neamț - centru național de educare a conștiinței ecologice	Crearea unui centru de Eco-educație și dezvoltare durabilă prin dezvoltarea de infrastructuri turistice si educaționale (pădure pedagogică) în cadrul Parcului Natural Vânători-Neamț.	PN Vânători-Neamț	Asociațiile de promovare a orașului Târgu-Neamț, Alți sponsori	Turiști Elevi, studenți	1 centru educațional Infrastructuri de cazare pentru 20 de persoane Amenajări specifice	Mediu	400.000	24 luni	Zona Târgu
101	5a	Evenimente pentru un Mediu Curat	Organizarea în ariile naturale protejate a unor evenimente (5 iunie) pentru conștientizarea importanței protecției mediului și valorizării într-o manieră sustenabilă. Evenimentul va fi organizat de administrația ariei naturale protejate (școală de vară, tururi pedagogice, ecologizări, acțiuni de conștientizare a valorii sociale și biologice a ariilor naturale protejate, evenimente educative "plastic free" etc.)	ROMSILVA, Administrațiile parcurilor naționale și naturale din Neamț.	CJ-NT UAT-uri, Asociații de profil	Localnici Turiști	2 evenimente în primul an 4 evenimente în al doilea an	Scurt	10.000	12 luni, apoi reluat în funcție de rezultate	Județul Neamț
102	5a	Școala de ghizi activi	Organizarea unor cursuri pentru obținerea atestatului de ghid de turism național și a atestatului de specializare (montan,	CCI-NT OMD-NT, Asociații	Primăriile de UAT-uri, Liceele din Piatra-Neamț	Localnici	1 școală de ghidaj în turism	Scurt	15.000	12 luni, apoi reluat	Județul Neamț

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			ornitologic, de habitate naturale) cu un accent puternic pe protecția mediului. Participanții la aceste cursuri vor fi aleși din cadrul comunităților locale, pentru a crește numărul de persoane cu calificare în ghidaj și animație turistică și pentru a crește conștientizarea pentru protecția mediului.							în funcție de rezultate	
103	5a	Centru pentru ecoturism balnear / recreativ	Crearea unui centru de agrement modern, exclusivist, care valorifică conceptul de ecoturism balnear/turism balnear verde, definit în Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului, care să propună "terapii complementare cu tratamente de tip balnear sau wellness într-un cadru al purității și echilibrului, cel reprezentat de natură. Clienții devin din ce în ce mai doritori de a beneficia de un cadru intim care să nu fie însă orientat către interior, centrat pe bază de tratament însăși, ci să fie deschis către un spațiu exterior al calmului și echilibrului natural. În acest sens, preferă autenticitatea naturii și cabanei wellness ecologice, imersată în pădure, în locul marilor infrastructuri care valorizează echipamentele tehnologice de ultimă generație." Un asemenea complex poate fi amenajat în stațiunile Oglinzi sau Negulești, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate, acolo unde este cazul. Un centru poate cuprinde cca. 30 de locuri de cazare în căbănuțe intime, cu design minimalist, poziționate în natură, servicii de alimentație (cu produse locale, pe tipuri de diete) și activități de wellness (saună, masaj, dușuri terapeutice, spații de meditație în aer liber, cursuri de yoga și meditație etc.)	Investitor privat	CJ-NT UAT Târgu Neamț UAT Piatra Neamț	Turiști români și străini	Min. 1 centru cu 30 de locuri de cazare și activitățile conexe descrise	Scurt	2.000.000/ centru	24 de luni	Zona Târgu Zona Piatra
104	5b	Școală de Vară: Revitalizarea arhitecturii rurale tradiționale	Organizarea unei Școli de vară adresată studenților la arhitectură, inginerie, geografie, istorie, etnografie, științe sociale și specialiștilor. Activitățile vor include și consultanță personalizată, realizată pe bază de voluntariat, pentru localnicii care dețin case tradiționale care necesită diferite reparații/îmbunătățiri.	Institutul Național al Patrimoniu-lui	DJC-NT, CJ-NT, OAR	Studenți și Proprietari de case tradiționale	1 școală de vară de 1-2 săptămâni/an	Scurt	20.000	12 luni	Județul Neamț
105	5b	Includerea zonei monahale din Parcul Natural Vânători-Neamț în UNESCO	Acțiunea presupune pregătirea documentației pentru includerea zonei monastice din Parcul Natural Vânători Neamț în UNESCO World Heritage Centre sub titulatura „Peisaj cultural monahal Vânători Neamț", această zonă fiind inclusă în Tentative List.	Mitropolia Moldovei și Bucovinei, UAT-uri din zonă, PNVN, DJC-NT, CJ-NT	CCACS-NT	Imaginea județului	1 candidatură UNESCO	Scurt-mediu	10.000	18 luni	Județul Neamț, Zona Târgu
106	5b	Includerea zonei Valea Muntelui în UNESCO Global Geoparks	Acțiunea presupune pregătirea documentației pentru includerea zonei montane a județului, suprapusă în mare parte peste GAL Ceahlău, în lista Geoparcurilor recunoscute de forul UNESCO. Această recunoaștere va crește vizibilitatea zonei, va frâna migrația tinerilor și va impulsiona refacerea caselor	CJ-NT, PN Ceahlău PN Cheile Bicazului-Hășmaș	ANANP	Imaginea județului	1 candidatură UNESCO	Scurt-mediu	30.000	18 luni	Județul Neamț, Zonele Ceahlău - Bicaz

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			tradiționale, reînvierea meșteșugurilor, a modului de viață sustenabil local prin afluxul de turiști responsabili care vor avea așteptări de asemenea natură.								
107	5b	Ateliere de arte și meserii tradiționale	Ateliere de weekend/vacanță adresate tinerilor din județele Moldovei, cu diverse module, centrate pe însușirea diferitelor meșteșuguri, pe nivele de dificultate progresive.	CCSCS-NT	IȘJ Neamț, alte IȘJ-uri alte județe	Studenți	1 școală de vară de 1-2 săptămâni/an	Scurt	10.000	12 luni, apoi reluat	Județul Neamț, Zona Țărănă
108	5b	Implementare Albergo Diffuso („cazare autentică") în satele mănăstirești Văratec-Agapia-Filioara și în satele tradiționale Crăcăoani, Ghindăoani, Bălțătești	Sprijinirea reabilitării caselor tradiționale în vederea amenajării de structuri de cazare de tip „albergo diffuso" (structuri de cazare răsfirate, în zone istorice sau cu arhitectură veche, aparținând proprietarului casei, bine integrate în comunitate) cu oferirea de sprijin logistic și financiar din partea autorităților locale și regionale. Proiectul presupune identificarea a 20 case tradiționale cu proprietari dispuși să intre în circuitul turistic, realizarea unei școli de bune practici în administrarea unităților de cazare, finanțarea pentru intrarea în circuitul turistic a 5 unități de cazare anual (posibil de finanțat prin apelul RIS al ADRNE).	OMD-uri, ADPT-uri	Universități, Primăriile comunelor vizate, ADR-NE, CJ-NT	Vizitatori ai Județului Neamț Locuitori ai județului Neamț	Min. 5 case pe an incluse în rețeaua Albergo Diffuso	Mediu	300.000	24 luni	Zona Țărănă
109	5b	Ghid de bune practici	Realizarea unui ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural și elaborarea unui manual de estetică și design rural specifică arhitecturii țărănești din județul Neamț.	OAR	CJ-NT, UAT-uri rurale din județul Neamț	UAT-uri Locuitori ai zonelor rurale din județul Neamț Vizitatori	1 ghid de arhitectură cu specificul local rural, imprimare și distribuire ghid către toate UAT, 2 sesiuni de formare	Mediu	40.000	12 lunii	Județul Neamț
110	5b	Școala în muzeu	Parteneriat între muzeele din județul Neamț și școli din întreaga țară pentru evenimente educaționale, conform unui calendar care să acopere întregul an școlar.	CMN-NT	IȘJ-uri din județele Moldovei Alte IȘJ-uri din România	Elevi	5 evenimente an/ muzeu	Scurt	scurt	nelimitat	Județul Neamț
111	5b	Școala de vară de arheologie	Școală de vară pentru studenții la arheologie; artefactele descoperite în timpul școlii de vară vor fi prezentate publicului, printr-o expoziție temporară cu evenimente interactive, programată în ultimul weekend al școlii de vară și promovată intens.	Facultatea de Istorie, UAIC Iași	CMN-NT	Studenți, Imaginea teritoriului	1 școală de vară de 1-2 săptămâni/an	Scurt	5.000	anual	Județul Neamț
112	5b	Inventarierea și reanimarea meșteșugurilor specifice Neamțului	Proiectul presupune: - Inventarierea meșteșugarilor existenți și promovarea activității și a produselor acestora -Includerea atelierelor acestora în trasee turistice -Încurajarea sistemului de ucenicie pentru diverse profesii	CJ-NT, CMN-NT, DJC-NT, CCACS-NT, OMD-NT ADPT-NT	Primării UAT-uri interesate, Asociații de Meșteșugari, Asociații de promovare turistică (ex.	Localnici Turiști	Min. 5 ateliere integrate turistic, min. 30 de meșteșugari	Scurt	300.000	24 luni	Județul Neamț

ROMÂNIA * JUDEȚEAN NEAMȚ *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			-Facilități fiscale/de spațiu pentru încurajarea activității acestora		Ținutul Zimbrului)		activi inventariați				
113	5c	Reabilitare Hanul Șerbești din Comuna Ștefan cel Mare (Casa Iordache Cantacuzino)	Reabilitare, consolidare, reparații și amenajări interioare la Casa Iordache Cantacuzino (vechiul Han Șerbești), strada Stânjenelului, nr.27, comuna Ștefan cel Mare, județul Neamț. Introducere în circuitul turistic local pentru găzduire expoziții referitoare la istoria și tradițiile locale, prin amenajare de spații expoziționale, realizare expoziții de icoane vechi, carte bisericească, documente istorice, precum și pentru organizarea de evenimente culturale. În faza următoare (5 ani după reabilitare) se poate gândi amenajarea unor spații de tip boutique hotel.	CJ-NT	Finanțare prin Compania Națională de Investiții	Localnici Turiști	Spații expoziții	Lung	850.000	36 luni	Zona Piatra
114	5c	Restaurare și refuncționalizare conace / hanuri / clădiri istorice și transformarea lor în structuri de primire sau spații multifuncționale culturale sau pentru evenimente	Restaurarea și refuncționalizarea Conacelor Catargi (Tupilați), Caragea (Grumăzești), Ghika (Climești-Făurei), Bogdan (Gâdinți), Cantacuzino-Pașcanu (Costișa), Crupenschi (Podoleni), Casa Corbu (Piatra-Neamț) și transformarea lor în structuri complexe: spații de cazare, spații expoziționale și de rezidențe artistice, spații de evenimente mondene, parcuri dendrologice în incinta proprietăților, spații educaționale etc.	proprietari obiective	UAT-uri, DJC-NT	Turiști	Min. 5 conace reabilitate	Lung	min. 500.000 de euro / obiectiv	10 ani	Zonele Piatra, Târgu, Roman
115	5c	Construcția/reabilitarea/modernizarea /achiziția clădirilor pentru a găzdui diferite activități sociale, comunitare, culturale, de agrement și sport	Proiectul presupune achiziția de clădiri de interes public de la proprietarii privați, mai ales clădiri de patrimoniu sau cu valoare arhitecturală și istorică sau cu destinație specială și reabilitarea acestora cu scopul refuncționalizării acestora pentru comunitate. Exemplu: Achiziționarea de către UAT a fostului Han Caragea din Cârligi, Com. Ștefan cel Mare, actualmente locuință privată.	UAT Piatra-Neamț, Alte UAT-uri	DJC-NT,	Localnici Turiști	3 clădiri achiziționate și reabilitate în următorii 10 ani	Lung	10.000.000	36 luni	Județul Neamț
116	5c	Reconstrucția Cetății Noi a Romanului (Gâdinți)	Amenajare și introducere în circuitul turistic a "Cetății Noi a Romanului". Proiectul presupune transferul de proprietate a perimetrului cetății către administrația Roman și identificarea unor surse de finanțare europene pentru studiu istoric și proiect de refacere a cetății, la un nivel acceptabil de comunitatea de istorici.	Ministerul Culturii	UAT Gâdinți, CJ-NT, DJC-NT	Localnici Turiști	Ridicare min. 3 m a zidurilor peste fundația existentă	Lung	20.000.000	5 ani	Zona Roman
117	5c	Reabilitarea și refuncționalizarea Casei Celibidache din Roman	Consolidarea, restaurarea și protecția clădirii Casa Celibidache în vederea valorificării patrimoniului cultural și înființarea unei Academii de Muzică care să susțină min. 2 mari manifestări anuale de talie internațională care să atragă turiști din străinătate. Personalitatea europeană a compozitorului Celibidache este un atu important în acest proces și necesită a fi mai bine valorificată în orașul Roman.	CJ-NT, prin Compania Națională de Investiții	UAT Roman	Imaginea orașului Roman	Restaurare completă, min. 3 asociații culturale active găzduite	Lung	1.500.000	3 ani	Zona Roman

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantificabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
118	5c	Restaurarea, consolidarea, protecția si conservarea monumentelor istorice în zona Curtea Domnească Piatra-Neamț	-Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural în vederea consolidării identității culturale și utilizării eficiente ale acestuia -Realizare studii si documentații tehnice - Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice și a clădirilor de patrimoniu (Liceul Calistrat Hogaș–corp a. Liceul de Artă–corp C, Casa Lalu, monumentul istoric "Ruine zid de incintă", amplasat in piața Curtea Domnească – str. Dimitrie Ernici, Complexul Muzeal Județean) -Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural restaurat -Sistem de iluminat arhitectural al clădirilor	UAT Piatra-Neamț	DJC-NT	Localnici Turiști	Min. 4 obiective consolidate, sistem de iluminat	Lung	2.000.000	36 luni	Zona Piatra
119	5c	Restaurarea Palatului Cnejilor din comuna Ceahlău	Restaurarea zidului de incintă și a clădirilor-anexă a obiectivului Palatul Cnejilor din Comuna Ceahlău. Proiectul prevede transformarea obiectivului în atracție turistică culturală de prim-rang în perimetrul stațiunii Durău, alături de muzeul sătesc.	UAT Ceahlău / CJ-NT	DJC-NT, OAR	Localnici Turiști	Ziduri restaurate și reconstruite, min. 1 anexă restaurată	Lung	1.000.000	36 luni	Zona Ceahlău
120	5c	HCL pentru reabilitarea monumentelor istorice	HCL în Piatra-Neamț privind: (a) supra-impozitarea cu 300% a clădirilor monument istoric aflate în stare avansată de degradare; scutirea de impozit pe clădirii timp de 2 ani în urma renovării clădirii și timp de încă 3 ani, dacă este valorificată printr-o activitate culturală sau economică; (b) susținerea opririi degradării unor monumente utilizând amenzile date de DJC-NT și încasate de UAT-uri; (c) acoperirea cheltuielilor legate de întocmirea documentației și a planurilor tehnice ale clădirilor care urmează a fi refațadizate sau reabilitate; (d) scutirea de la plata cotei de 0,5% și a cotei de 0,1% după caz, către Inspectoratul de Stat în construcții, precum și a cotei de 0,5% către Casa Socială a Constructorului, din cheltuielile cu lucrările de intervenție; (e) acordarea unor finanțări rambursabile pe termen lung proprietarilor de clădiri monument-istoric	UAT Piatra-Neamț	DJC-NT	Proprietari monumente, Imaginea teritoriului	Min. 3 clădiri susținute anual	Scurt	50.000/an	Nelimitat	Zona Piatra
121	5c	HCL pentru reabilitarea clădirilor care nu sunt monumente istorice	În toate UAT-urile din Neamț, HCL privind: (a) supra-impozitarea clădirilor neîntreținute; (b) acordarea de facilități de scutire de la plata impozitului pe clădiri proprietarilor care reabilitează clădirile cu valoare arhitecturală și istorică pe care le dețin	UAT-uri	DJC-NT	Proprietari de clădiri cu valoare arhirecturală sau istorică, imaginea teritoriului	Min. 10 clădiri susținute anual	Scurt	150.000/an	Nelimitat	Județul Neamț
122	5c	HCL-uri pentru conservarea și revitalizarea	Adoptarea unor HCL-uri de către comunele pe teritoriul cărora se regăsesc obiective cu arhitectură tradițională, care să faciliteze conservarea acestora. Măsurile vor cuprinde:	UAT-uri	DJC-NT	Localnici Turiști	HCL-uri adoptate în min. 5 comune	Scurt	20.000 euro/an	5 ani	Județul Neamț

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		arhitecturii tradiționale	scutirea de la taxe și impozite locale a construcțiilor tradiționale timp de 3 ani de la efectuarea unei renovări în conformitate cu stilul local; supra-impozitarea cu 300% a caselor tradiționale abandonate; concesionarea de teren din partea UAT-ului pentru construirea de case noi, care respectă arhitectura tradițională, exproprierea unor case abandonate pe o perioadă lungă. Asemenea măsuri se pretează într-o primă fază în comunele Crăcăoani, Bălțătești, Ghindăoani.								
123	5c	Restaurarea, conservarea și transformarea în muzeu a "Casei Regale" din orașul Bicaz (Primăria)	Transformarea clădirii de patrimoniu Casa Regală din orașul Bicaz – actualul sediu al Primăriei (NT-II-m-B-10589) în muzeu prin restaurarea, conservarea si dotarea acestuia. Proiectul presupune identificarea unui alt sediu modern pentru Primăria Bicaz și crearea unei atracții de rang international în oraș.	UAT Oras Bicaz	Casa Regala a României, Asociații, Facultăți de arhitectură	Turiști, localnicii	Restaurare completă, dotare	lung	2.000.000	3 ani	Zona Bicaz
124	5c	Conversia siturilor industriale și a terenurilor degradate din Piatra-Neamț în spații culturale	Amenajarea siturilor industrial și a terenuri degradate din Municipiul Piatra-Neamț in vederea creării de spații pentru activități culturale (teatru experimental, film, dans etc.)	UAT Piatra-Neamț	Asociații culturale, Teatrul Tineretului	Localnicii	Min. 2 terenuri reconvertite	Lung	1.000.000	4 ani	Zona Piatra
125	5c	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului de Istorie şi Arheologie Piatra-Neamţ	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului de Istorie şi Arheologie Piatra Neamţ (proiect în derulare)	CJ-NT		Turiști	Restaurare completă, dotare	Lung	4.666.000	3 ani	Județul Neamț
126	5c	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului Memorial „Ion Creangă" Humuleşti	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului Memorial „Ion Creangă" Humuleşti (proiect în derulare).	CJ-NT		Localnici Turiști	Restaurare completă	Lung	208.000	3 ani	Județul Neamț
127	5c	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului Memorial „Calistrat Hogaş" Piatra Neamţ	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului Memorial „Calistrat Hogaş" Piatra Neamţ (proiect în derulare).	CJ-NT		Localnici Turiști	Restaurare completă	Lung	456.000	3 ani	Județul Neamț
128	5c	Conservarea, protejarea şi	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului de Istorie Bicaz (proiect pe lista de așteptare la finanțare).	CJ-NT		Localnici Turiști	Restaurare completă	Lung	704.000	3 ani	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
		promovarea Muzeului de Istorie Bicaz									
129	5c	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului de Istorie Roman – Casa Nevruzzi	Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului de Istorie Roman – Casa Nevruzzi (proiect pe lista de așteptare la finanțare).	CJ-NT		Localnici Turiști	Restaurare completă	Lung	1.200.000	3 ani	Județul Neamț
130	5c	Conservarea, protejarea şi promovarea Cetății Neamț	Protecție împotriva infiltrațiilor de apă în ziduri și spații muzeale la Cetatea Neamț, suplimentarea grupurilor sanitare, extinderea traseului muzeal, realizarea unor amenajări pentru persoane cu dizabilităţi şi pentru îndeplinirea cerinţelor privind securitatea la incendiu, proiect propus la finanțare prin ADR PNDR N-E 2021-2027 (proiect în derulare).	CJ-NT		Localnici Turiști	Restaurare completă, extindere și dotare expoziție muzeală	Lung	8.000.000	3 ani	Județul Neamț

CONSILIUL JUDETEAN NEAMT * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
131	6a	Amenajarea turistică de tip promenadă a perimetrului Lacului Bâtca Doamnei	Amenajarea ecoturistică a perimetrului Lacului Bâtca Doamnei în vederea creșterii ofertei turistice a Municipiului Piatra-Neamț. Amenajarea implică (a) trasarea unei piste de biciclete pe malul drept al lacului; (b) amenajarea unor puncte de belvedere, foișoare, parcări pentru mașini (la o anumită distanță de lac) cât și spații de relaxare, punct de observare a păsărilor (c) realizarea unui traseu de drumeție pe dealul Bâtca Doamnei – în zona Cetății Dacice Petrodava.	UAT Mun. Piatra-Neamț, UAT Comuna Alexandru Cel Bun	Asociațiile de ciclism din Neamț	Localnici Turiști	1 pistă ciclabilă amenajată, min. 3 puncte de belvedere, min 5 foișoare, 2 parcări autovehicule (10 locuri), 1 traseu drumeție	Mediu	500.000	24 luni	Zona Piatra
132	6a	Amenajări pentru pietoni a stațiunii Durău (trotuar, promenadă, puncte de belvedere, parc de joacă pentru copii, mobilier urban etc.)	Proiectul propune transformarea străzii principale din stațiunea turistică Durău cu amenajări specifice pentru pietoni și turiști în vederea creșterii atractivității turistice a stațiunii Durău și pentru o amenajare corespunzătoarea așteptărilor turiștilor, Proiectul presupune: (a) amenajarea de parcări cu plată pe străzile secundare în vederea eliberării mașinilor parcate pe strada Principală (b) Reabilitarea și crearea de noi trotuare (c) Amenajarea unei piațete cu mobilier urban (d) Amenajarea unui parc central și a unui spațiu de relaxare cu mobilier urban în centrul stațiunii Durău (e) Amenajarea unor puncte de belvedere cu panouri sugestive despre principalele forme geomorfologice ale masivului Ceahlău. (f) Amenajarea pentru promenadă a primei porțiuni din axial, până la nivelul Salvamontului (Administrația PN Ceahlău), sub formă de buclă.	UAT Ceahlău, CJ-NT		Localnici Turiști	Min. 1 parcare cu plată, 2 trotuare reabilitate, 1 piațetă mobilier urban, 1 parc central generos, min 3 puncte de belvedere amenajate	Lung	2.000.000	36 luni	Zona Ceahlău
133	6a	Reabilitarea Parcului Sub Cetate Târgu-Neamț	Amenajarea Parcului Sub Cetate din Târgu-Neamț în vederea creșterii atractivității turistice a zonei	UAT Târgu-Neamț	CJ-NT,	Localnici Turiști	Min. 1000mp reamenajați, min 5 alei etc.	Scurt	200.000	24 luni	Zona Târgu
134	6a	Spațiu picnic pentru primire turiști la Dobreni	Amenajarea unui spațiu de primire/relaxare în comuna Dobreni cu expunerea de elemente de tradiție și obiceiuri în interiorul acestui spațiu, Proiectul presupune amenajarea unui spațiu semideschis cu mobilier urban specific (măsuțe de lemn, băncuțe) și amenajat cu elemente tradiționale pentru primirea în aer liber a vizitatorilor din comuna Dobreni	UAT Dobreni	CJ-NT	Turiști	1 spațiu de primire/ relaxare amenajat	Mediu	150.000	18 luni	Zona Piatra
135	6a	Parc de sport în aer liber Târgu-Neamț	Amenajarea unui spațiu pentru activități sportive în aer liber în orașul Târgu-Neamț în vederea diversificării activităților de relaxare, Acesta presupune amenajarea unui teren multisport sintetic (minifotbal, tenis, baschet, volei, handbal) de	UAT Târgu-Neamț	Asociațiile de promovare a orașului Târgu-Neamț Alți sponsori	Localnici Turiști	1 teren multifuncțio-nal	Mediu	700.000	24 luni	Zona Târgu

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			dimensiuni 40x22 m în vederea practicării de sporturi, atât de către localnici cât și de către vizitatori.								
136	6a	Amenajarea punctelor panoramice pentru autoturisme	Proiectul își propune să amenajeze puncte de oprire în dreptul locurilor fotogenice de pe drumurile naționale și județene de pe teritoriul județului Neamț. În acest sens, cele mai pretabile areale sunt: a. Viaduct Poiana Largului b. Punct de oprire pe drumul DN 15D Poiana Largului - Bicaz (Ruginești) c. Punct oprire pe DJ155F - Axial, în dreptul Poienii Țiflicuș / Piciorul Humăriei, adiacent spațiului pentru viitoare concerte în aer liber d. Punct oprire Barajul de la Bicaz e. Punct oprire Bisericani (com. Alexandru cel Bun) f. Realizare studiu privind pretabilitatea unei pasarele pietonale suspendate peste Lacul Izvoru Muntelui. Facilități: sistematizare, pavare, balustrade, alei acces pietonal, parcare auto/autocar, bănci, coșuri gunoi, litere volumetrice Vizitează Neamț iluminate, pentru photo-shooting, iluminatul pieței cu senzori de mișcare, telescop, panou info.	CJ-NT, CNAIR, DRDP	UAT-urile	Turiștii Producătorii locali	8 spații panoramice amenajate , 1 pasarelă pietonală suspendată	Mediu	250.000	24 luni	Județul Neamț
137	6a	Reabilitarea locurilor de popas existente, de pe arterele de circulație rutieră din județ	Proiectul își propune să reabiliteze punctele de oprire deja existente amplasate pe drumurile naționale (parcare, foișor, mese + băncuțe, coșuri de gunoi, panouri de informare, iluminat)	CJ-NT, CNAIR, DRDP Iași	UAT-uri	Turiștii Producători locali	Min. 10 locuri de popas existente, reabilitate	Mediu	150.000	24 luni	Județul Neamț
138	6a	Crearea unor locuri de popas pe drumurile județene	Proiectul își propune să realizeze puncte de oprire amplasate pe drumurile județene (parcare, foișor, mese + băncuțe, coșuri de gunoi, panouri de informare, iluminat)	CJ-NT,	UAT-uri	Turiștii Producători locali	Min. 10 locuri de popas realizate	Mediu	150.000	24 luni	Județul Neamț
139	6a	Accesibilizarea pentru autorulote (parcări pe TransCeahlău, Izvoru Muntelui, Valea Grințieșului, Borca, Valea Tazlăului și parcări urbane cu spații dedicate autorulotelor	Proiectul își propune să promoveze județul Neamț ca un județ atractiv pentru autorulote. Având în vedere creșterea numărului de persoane ce călătoresc cu autorulotele, proiectul propune promovarea prin metode offline (broșuri) și online (Secțiune web dedicată acestei categorii) și amenajarea de infrastructuri specifice autorulotelor, cu respectarea restricțiilor specifice ariilor naturale protejate, acolo unde este cazul. Realizarea unui spot media pentru grupul țintă turiști cu autorulote și a unei secțiuni pe pagina www.viziteazaneamt.ro dedicată iubitorilor de autorulote. Amenajarea unor parcări și spații de campare (cu acces la dușuri, locuri de grătar, coșuri de gunoi monitorizate, marcarea zonelor de campare) destinate exclusiv autorulotelor în proximitatea celor mai importante obiective turistice din județul	CJ-NT UAT-uri, CNAIR, DRDP Iași	Pensiunile turistice	Turiști Administratorii de infrastructuri de turism	Min. 5 parcări amenajate pentru autorulote	Mediu	500.000	36 luni	Județul Neamț

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
			Neamț (Cetatea Neamț, Mănăstirea Agapia, Masivul Ceahlău, PN Vânători-Neamț – pe Valea Secului). Finanțarea organizării unui festival dedicat autorulotelor.								
140	6a	Crearea unor zone de picnic	Proiectul își propune să realizeze zone de picnic în zone deja utilizate de turiști/localnici pe terenuri din proprietatea UAT-urilor (parcare, grătare, foișor, mese + băncuțe, coșuri de gunoi, panouri de informare, iluminat, etc)	CJ-NT, UAT-uri		Turiștii Producători locali	Min. 5 locuri de popas realizate	Mediu	150.000	24 luni	Județul Neamț
141	6a	Amenajarea unor terenuri pentru sporturi de relaxare	Amenajarea unor terenuri pentru sporturi de relaxare la care să poată avea acces turiștii (ex. Terenuri de golf, minifotbal, tenis, etc)	Întreprinzători privați	UAT-uri	Turiști, Localnici, Producători locali	Min. 5 zone pentru sporturi de relaxare	Mediu	1.000.000	12 luni	Județul Neamț
142	6a	Amenajarea și valorificarea turistică a parcurilor dendrologice din județul Neamț (ex. Roznov, Botești)	Amenajarea parcurilor dendrologice prin lucrări de revigorarea și amenajări pentru recreere.	UAT Roznov, UAT Botești		Turiști, Localnici, Producători locali	Min. 2 parcuri amenajate	Mediu	200.000	24 luni	Județul Neamț
143	6b	Creșterea accesibilității și mobilității turistice către PN Ceahlău	Introducerea unei curse de weekend pentru transportul public în județul Neamț cu traseul: Piatra-Neamț – Bicaz – Lacul Izvoru Muntelui – Durău - Poiana Largului – Bicaz - Piatra-Neamț în vederea creșterii accesibilității turistice.	UAT Piatra-Neamț UAT Bicaz	Firme private de transport public	Turiști	Min. 1 cursă de weekend dus-întors	Scurt	50.000	12 luni	Zonele Piatra, Bicaz, Ceahlău
144	6b	Biciclete la pensiuni (inclusiv mopede electrice, trotinete și stații de încărcare mașini electrice)	Diversificarea ofertei turistice din județul Neamț prin implementarea unui sistem de bikesharing cu stații de închiriere biciclete și stații de încărcare mașini electrice în cadrul unor pensiuni din județul Neamț. Sistemul poate prevedea inclusiv biciclete cu sisteme de GPS pentru monitorizare și posibilitate lăsare la alte stații sau biciclete/trotinete electrice pentru creșterea mobilității alternative. Propunerea vizează regiunea Vânători-Neamț – Agapia – Văratec – Crăcăoani – Cuejdiu întrucât atât relieful cât și numărul mare de obiective turistice și unități de cazare permite implementarea acestui proiect. Etapele proiectului: - Crearea unui număr de 10 stații de închirieri biciclete cu prize pentru încărcare baterie mașini electrice - Achiziționarea unui număr de 40 de biciclete MTB - Realizarea unor circuite de bicicletă pe drumuri comunale și județ - Realizarea unei broșuri cu propuneri de trasee de cicloturism pe grade de dificultate.	administratori de pensiuni, UAT-uri	OMD-uri, ADPT-NT	Turiști, Administra-tori de pensiuni	Minim 5 stații de bikesharing și 5 stații încărcare auto	Mediu	100.000	24 luni	Zona Târgu

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
145	6b	Îmbunătățirea mobilității pietonale în centrul istoric al Municipiului Piatra-Neamț	Creșterea experienței turistice în orașul Piatra-Neamț prin îmbunătățirea mobilității pietonale în zona sa istorică. Proiectul presupune realizarea unui circuit pietonal complex care să includă Piața Ștefan cel Mare, Bd. Republicii, Piața 22 Decembrie etc. care să maximizeze experiența, să lege în mod logic obiectivele de interes turistic și zonele de servicii și să crească mobilitatea pietonală a locuitorilor orașului. Acest circuit poate acoperi parțial sau total carosabilul existent, cu o perioadă de tranziție, Astfel, se va începe închiderea acestora în week-end, apoi în timpul săptămânii cu excepția orelor de vârf și apoi total.	UAT Piatra-Neamț, CIT Piatra Neamț		Localnici Turiști	Min. 2 străzi pietonalizate	Mediu	1.100.000	24 luni	Zona Piat
146	6b	Modernizare și amenajare zonă agrement pe faleza râului Moldova și a lacului de acumulare	Amenajarea unui spațiu de promenadă în UAT Roman în vederea diversificării activităților de relaxare și turism în municipiul Roman.	UAT Roman		Localnici Turiști	Min. 2 km spațiu promenadă	Lung	30.000.000	36 luni	Zona Ron an
147	6b	Pistă de biciclete pe Valea Ozanei	Amenajarea unei piste de biciclete între Cetatea Neamț - sat Nemțișor - Administrația Parcului Natural Vânători Neamț și Mănăstirea Neamț, în vederea creșterii ofertei turistice a județului Neamț. Promovarea pistei de biciclete online și offline.	GAL Ținutul Zimbrului	Administrația PN Vânători-Neamț	Turiști Localnici	1 pistă ciclabilă min. 5 km	Mediu	300.000	24 luni	Zona Târ u
148	6b	Traseu circular de cicloturism în jurul Lacului Izvoru Muntelui	Amenajarea unui traseu de cicloturism în jurul lacului Izvoru Muntelui, Amenajarea unor indicatoare turistice pe traseul Poiana Largului – Hangu – Bicaz - Izvorul Alb - Ceahlău, Realizarea unor broșuri informative și a unei secțiuni web speciale pentru cicloturism cu posibilitatea de vizualizare și descărcare a rutei.	GAL Ceahlău, CJ-NT	Primăriile de UAT-urile din GAL Ceahlău, RA Romsilva	Turiști Localnici	1 traseu complet circular Lac Izvoru Muntelui	Mediu	50.000	12 luni	Zona Cea lău
149	6b	Creșterea atractivității turistice în comuna Bicazu Ardelean prin crearea de infrastructuri de cicloturism	Marcarea unor trasee de cicloturism montan în cadrul comunei Bicazu Ardelean pe segmentul Sat Bicazul Ardelean - Telec - Toșorog - Bistra Montană. Proiectul presupune Amenajarea a două rute de MTB cu plecare din valea satului Bicazu Ardelean cu direcția (1) Toșorog și (2) păstrăvăria Bistra Montană.	UAT Bicazu Ardelean	Administratorii de pensiuni din zonă	Turiști Neamț	Min. 10 km marcați	Mediu	10.000	12 luni	Zona Bica
150	6b	Agrement (Biciclete/trotinete /caiace/SUP) la pensiuni	Punerea la dispoziția turiștilor (de către unitățile de cazare sau parteneri ai acestora) a unor minime posibilități de agrement cum ar fi: a) biciclete/trotinete/caiace/SUP gratuite la pensiune/hotel cu care turiștii pot explora împrejurimile (sau contra cost, la un tarif rezonabil); b) plimbări cu barca / șalupa pe Lacul Izvoru Muntelui; c) plimbare cu snowmobil sau mașină de teren la munte.	Unitățile de cazare din județ sau întreprinză-tori privați		Turiști	Min. 20 de unități de cazare care oferă componentă de agrement	Mediu	Dificil de estimat	12 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA

Nr crt.	Nr. OS	Nume Proiect* (măsură sau investiție)	Descriere	Inițiatori / Respons. de proiect**	Parteneri de implementare	Beneficiari	Ținte cuantifi-cabile	Termen	Buget estimativ (EUR)***	Durată	Zona vizată
151	6b	Rețea ride-sharing trotinete electrice	Atragerea unei rețele de trotinete electrice (de ex. sistemul Lime), pentru zona urbană.	UAT-uri Piatra-Neamț, Roman, Târgu Neamț		Turiști Localnici	Min. 30 de biciclete	Mediu		12 luni	Zonele Piatra, Târgu, Roman
152	6b	E-ticketing pentru transportul public în județ	Digitalizarea achiziției de bilete (e-ticketing) pentru transportul public în comun și punerea la dispoziție a unei aplicații mobile pentru achiziția de bilete și abonamente; oferirea unui abonament turistic în anumite localități după modelul Piatra-Neamț și 5 comune din Zona Metropolitană: Dumbrava Roșie, Gârcina, Alexandru cel Bun, Roznov și Săvinești.	UAT-uri, Troleibuzul SA, Operatori de transport public	A.D.I. URBTRANS	Turiști Localnici	Min. 4 localități digitalizate	Scurt		12 luni	Județul Neamț

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

ANEXA 2

ANCHETĂ ASUPRA TURISMULUI NEMȚEAN: PERSPECTIVA LOCALNICILOR ȘI A TURIȘTILOR

Ancheta a constat în aplicarea a două chestionare semistructurate diferențiate (unul adresat localnicilor și altul adresat turiștilor), atât în mediul online, cât și față în față, în perioada februarie-iunie 2020. Rezultatele acestora au fost exploatate pe parcursul întregului document strategic, atât în analiza situației actuale, cât și în formularea viziunii de dezvoltare și a portofoliului concret de proiecte. Prezentul capitol prezintă rezultatele brute, care pot fi exploatate ulterior în alte documente.

CHESTIONARUL ADRESAT LOCALNICILOR DIN JUDEȚUL NEAMȚ

Chestionarul adresat localnicilor cuprinde întrebări care se suprapun pe 5 teme generale: profilul respondenților, imaginea/percepția generală asupra destinației, problemele turismului nemțean, percepția asupra turismului ca sector economic relevant pentru județ, implicarea în dezvoltarea turismului, la care se adaugă propunerile de proiecte concrete, care au fost integrate, în funcție de frecvența menționării și fezabilitatea acestora, în portofoliul de proiecte.

Profilul respondenților

S-au înregistrat un număr total de 873 de răspunsuri valide în totalitate în mediul online (datorită restricțiilor impuse de pandemie). Distribuția pe vârste este relativ uniformă, în schimb distribuția pe sexe arată o ușoară suprareprezentare a sexului feminin, mai dispus să răspundă la chestionare (răspunsul lor reflectând adesea comportamentul la nivel familial).

Imaginea asupra propriei destinații

Respondenții consideră elementele de identitate istorică (Cetatea Neamț, Casa Memorială Ion Creangă) drept reprezentative, alături de cele mai impunătoare elemente naturale (Masivul Ceahlău, Cheile Bicazului).

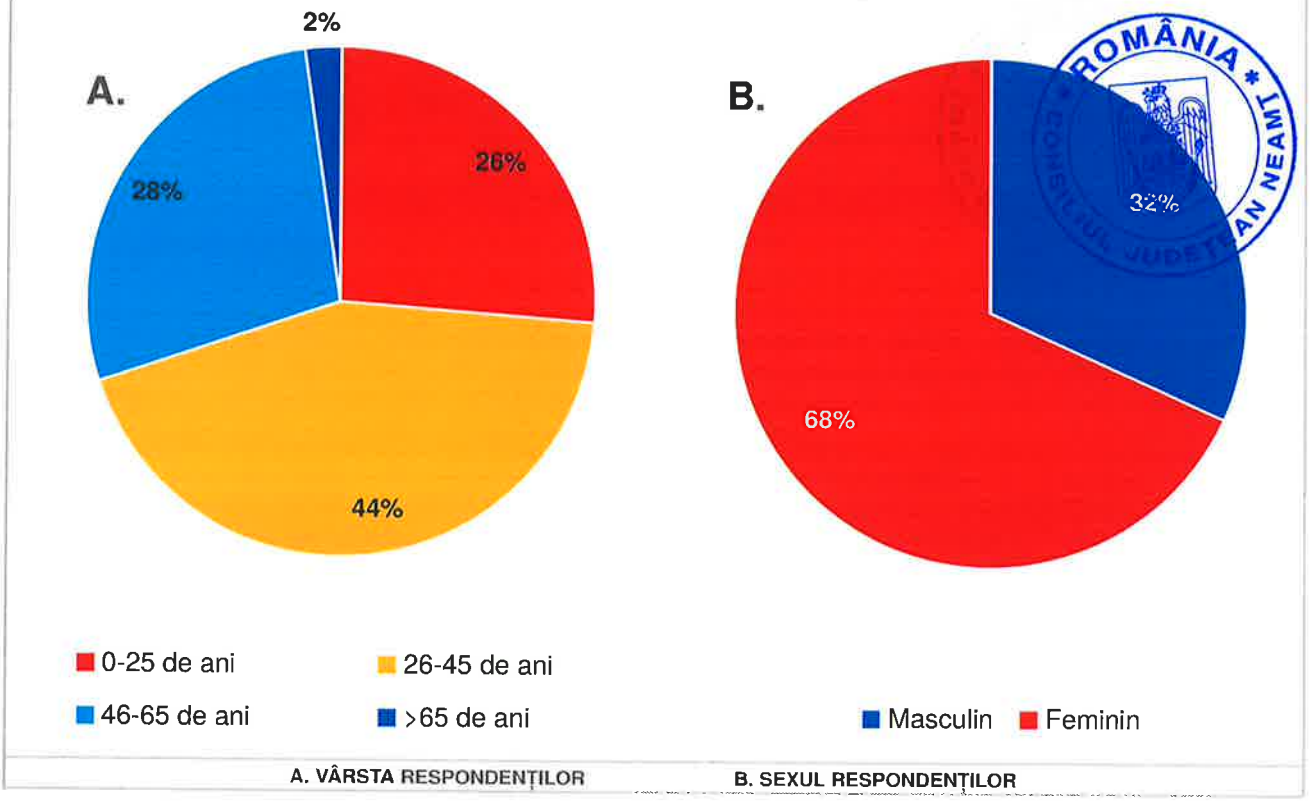

A. VÂRSTA RESPONDENȚILOR B. SEXUL RESPONDENȚILOR

CE OBIECTIVE TURISTICE (LOCURI, EVENIMENTE) CONSIDERAȚI CA FIIND REPREZENTATIVE PENTRU IMAGINEA JUD. NEAMȚ?

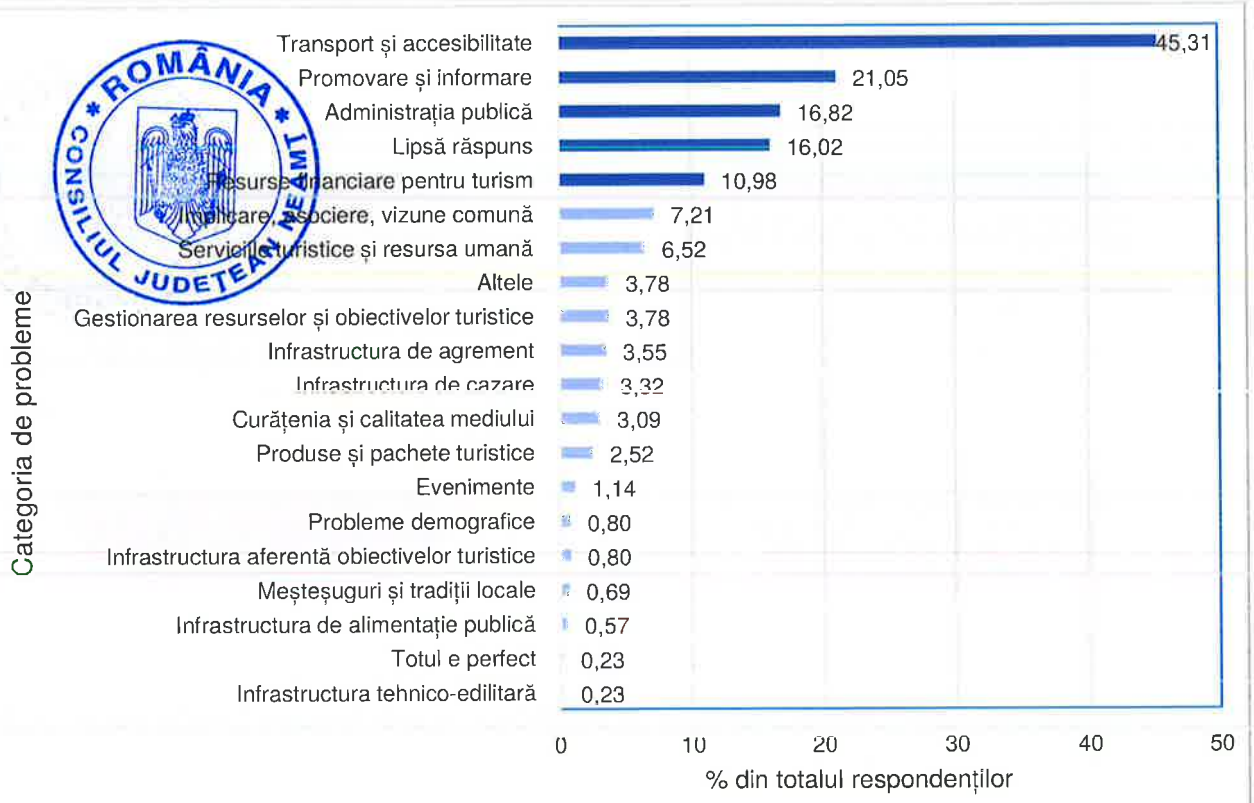

PROBLEME ÎN CALEA DEZVOLTĂRII TURISMULUI ÎN JUDEȚUL NEAMȚ - PERCEPȚIA LOCALNICILOR

Probleme identificate de localnici

- Aspectele ce țin de infrastructura de transport și accesibilitate sunt indicate drept principalul obstacol în calea dezvoltării turismului în județul Neamț (45% din respondenți). Aceste probleme se referă la starea precară a infrastructurii rutiere, la lipsa unor conexiuni rutiere facile către anumite puncte de interes turistic sau la slaba prezență a căilor ferate.

- Promovarea și informarea este a doua cea mai frecventă problemă, indicată de 21% dintre respondenți. Locuitorii menționează lipsa unui brand, promovarea ineficientă la nivel național și internațional sau slaba informare în teritoriu, care s-ar fi putut realiza prin prezența unor panouri cu informații aferente locurilor turistice. Punctele de informare turistică sunt o altă problemă semnalizată, cu referire la absența acestora în locuri importante din punct de vedere turistic sau la funcționarea lor deficitară.

- 17% dintre respondenți consideră că un alt aspect care ridică obstacole în calea dezvoltării turismului este legat de conducere, la diferite niveluri administrative, și de factorul politic. Lipsa implicării administrației locale în dezvoltarea turismului, neînțelegerile dintre diverse partide politice figurează drept principale probleme din această categorie.

Măsurile și investițiile propuse de localnici

Propunerile localnicilor reflectă în mare măsură clasamentului problemelor indicate de aceștia.

- În privința măsurilor prioritare percepute de locuitori, dezvoltarea infrastructurii de transport către zonele cu potențial turistic domină detașat clasamentul în majoritatea zonelor, cu ponderi de peste 40% în cazul zonelor Ceahlău, Roman și Piatra-Neamț.

- Măsurile de intervenție pentru promovare se mențin tot pe locul 2, ca și în cazul problemelor indicate, cu ponderi între 21% și 30% în cele 5 zone.

- Construirea unui brand este o a treia măsură indicată, cu procente mari mai ales în zona Bicaz, Zona Târgu și Zona Piatra.

- O măsură prioritară indicată frecvent este și construirea unor structuri de agrement, Târgu-Neamț și Bicaz ieșind în evidență în această privință. În cazul zonei Bicaz, se resimte și problema clădirilor ce necesită reabilitare.

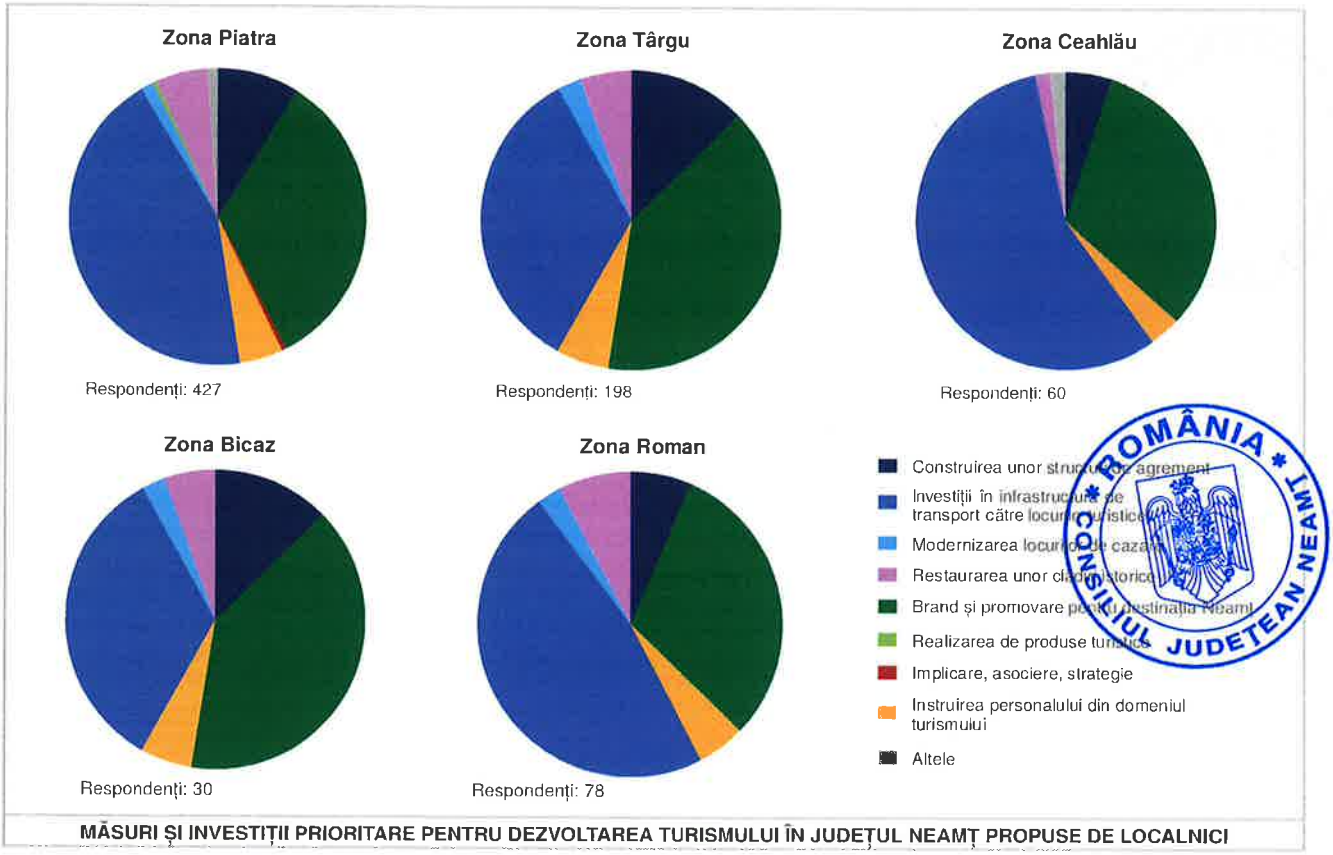

MĂSURI ȘI INVESTIȚII PRIORITARE PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN JUDEȚUL NEAMȚ PROPUSE DE LOCALNICI

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Bd. Republicii în Centrul Mun. Piatra-Neamț cu Teatrul Tineretului (renovat între 2011-2015). Pietonalizarea acestei străzi ar crește atractivitatea turistică a zonei istorice.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

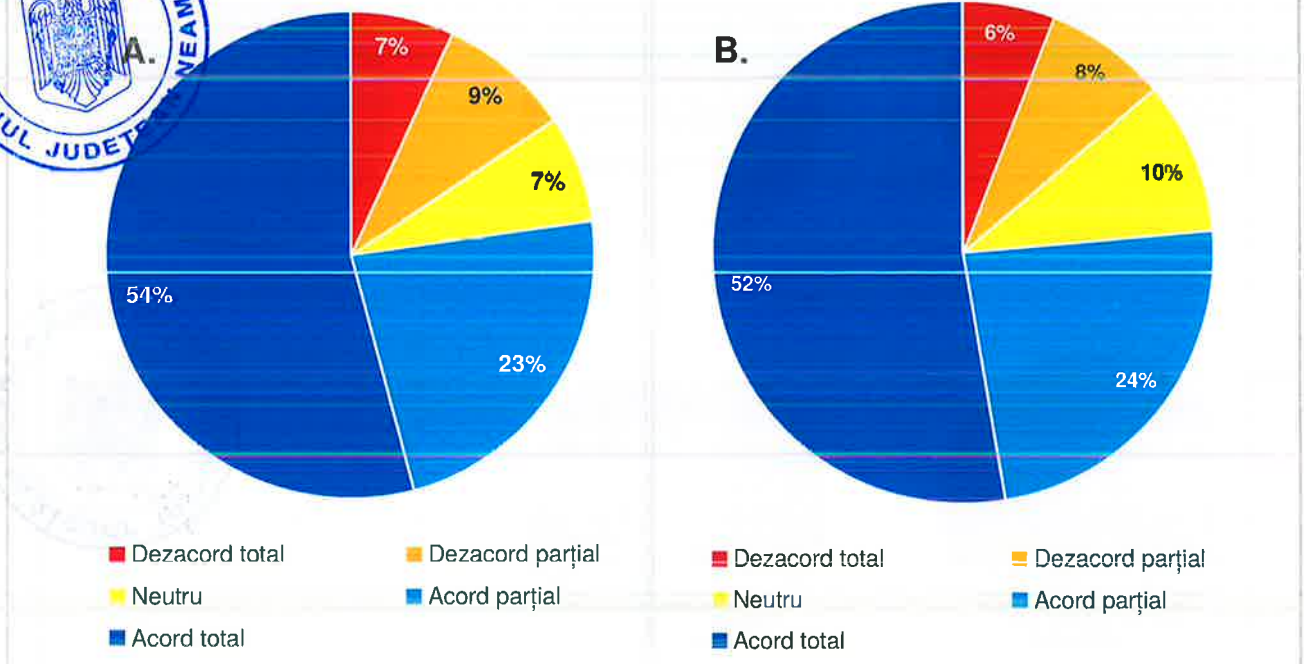

A. TURISMUL ESTE FOARTE IMPORTANT PENTRU JUDEȚUL NEAMȚ B. TURISMUL A ADUS BENEFICII SOCIALE ȘI CULTURALE ZONEI

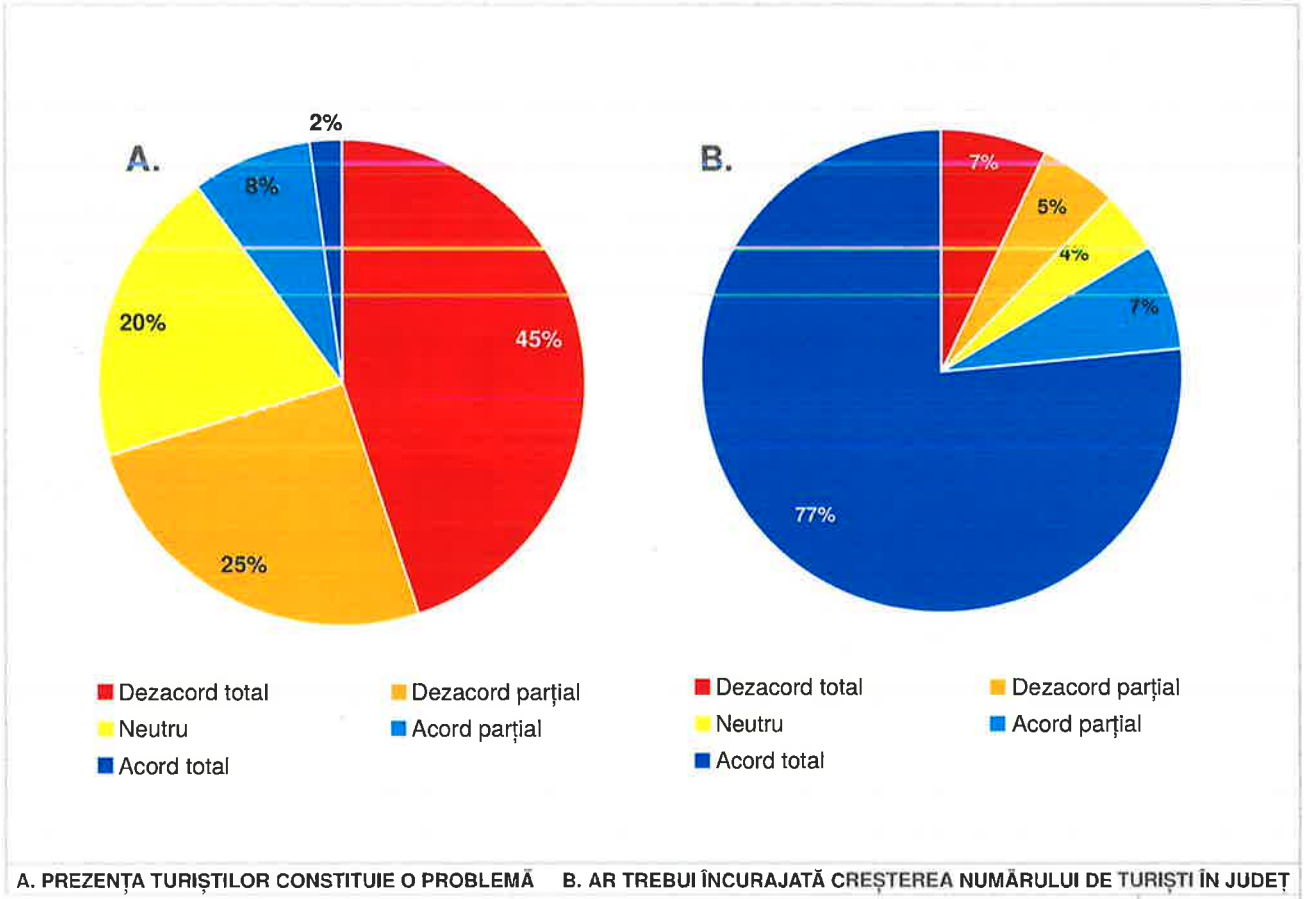

A. PREZENȚA TURIȘTILOR CONSTITUIE O PROBLEMĂ B. AR TREBUI ÎNCURAJATĂ CREȘTEREA NUMĂRULUI DE TURIȘTI ÎN JUDEȚ

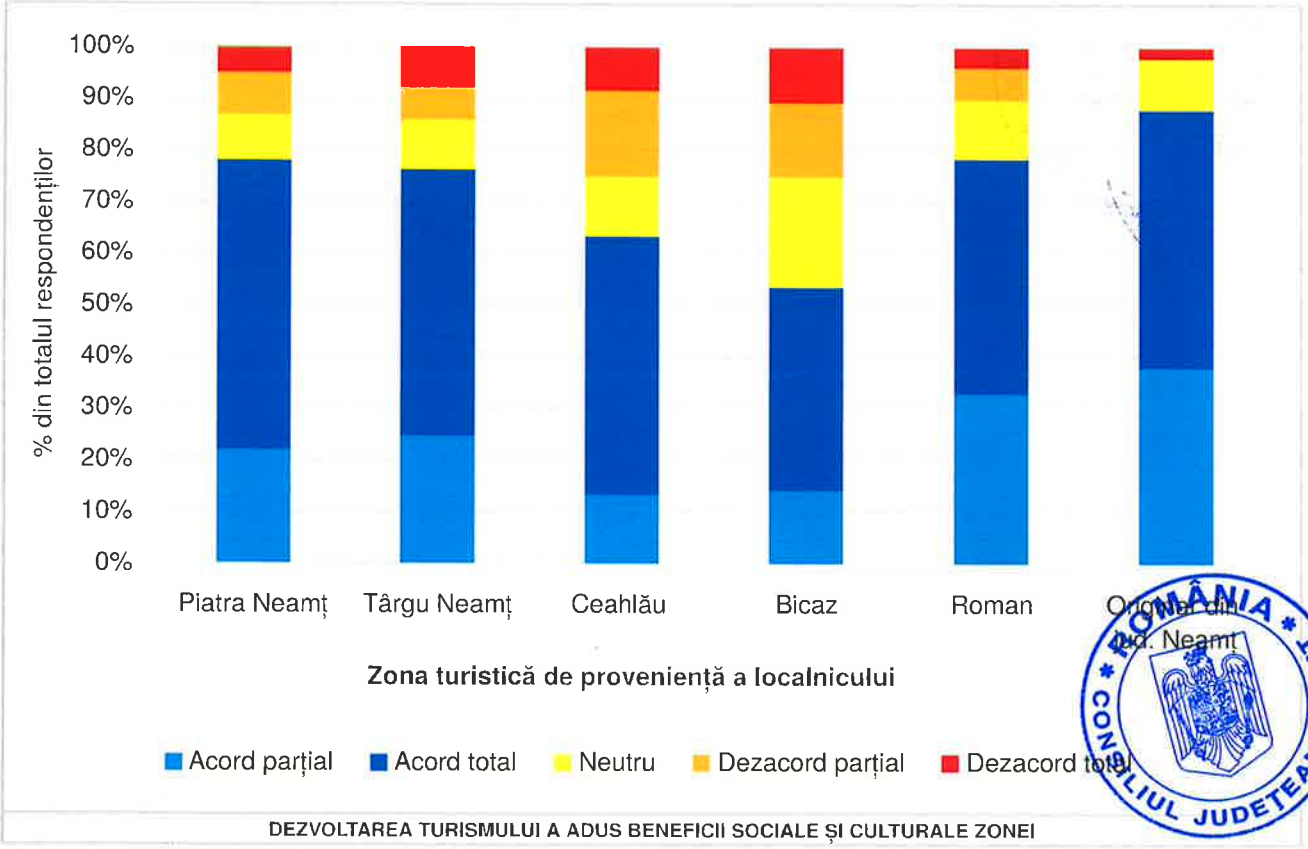

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * Jud. Neamț

DEZVOLTAREA TURISMULUI A ADUS BENEFICII SOCIALE ȘI CULTURALE ZONEI

Perspectiva asupra turismului ca sector relevant pentru județ

Percepția localnicilor asupra turismului este una în general pozitivă. Totuși, există un decalaj între situația actuală percepută și situația de perspectivă. Dacă importanța sectorului în prezent, precum și beneficiile aduse de acesta au fost semnalate cu acord total în proporție de 54%, respectiv 52%, încurajarea creșterii numărului de turiști în viitor este semnalată cu acord total de 77% dintre respondenți. De asemenea, doar 10% dintre localnici consideră că turiștii reprezintă o problemă pentru locuitori, restul exprimându-și dezacordul (70%) sau neutralitatea (10%) față de această afirmație. Deschiderea din partea localnicilor pentru dezvoltarea turismului este evidentă și reprezintă un punct forte al județului.

La nivelul zonelor turistice din cadrul județului, percepția asupra rolului turismului în dezvoltarea județului variază. Astfel, pentru respondenții originari din județul Neamț dar stabiliți în alte zone („originar din județul Neamț) percepția pozitivă se regăsește la peste 80% din respondenți. Urmează zonele Roman, Târgu și Piatra, fiecare cu aproximativ 70%. Pe de altă parte, în zona Ceahlău doar 62% dintre respondenți au o percepție pozitivă, în timp ce în zona Bicaz procentul scade la 52%.

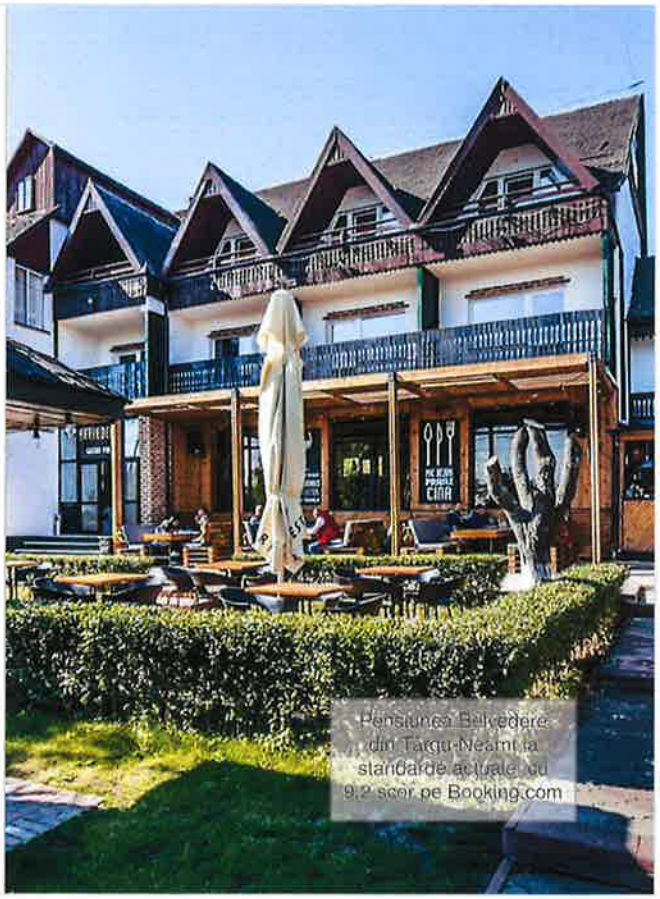

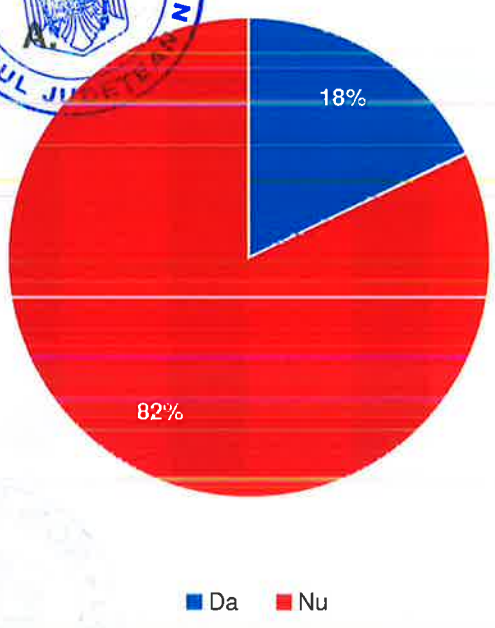

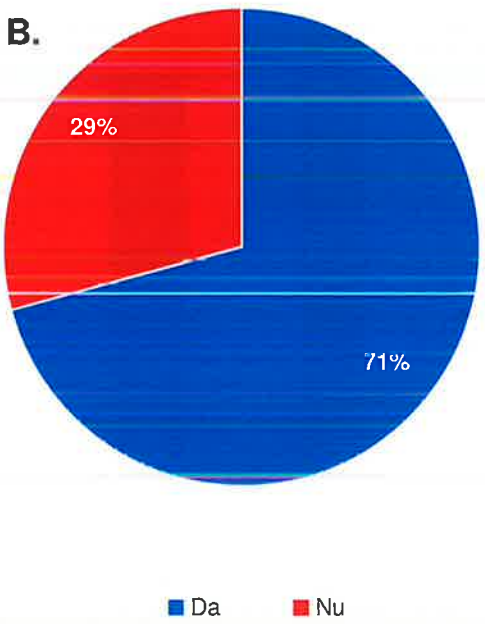

A. AȚI FOST VREODATĂ IMPLICAT / CONSULTAT B. AȚI DORI SĂ VĂ IMPLICAȚI ÎN DEZVOLTAREA TURISMULUI NEMȚEAN?

Gradul de implicare în dezvoltarea turismului

Doar 18% dintre respondenți declară că au fost până acum implicați în dezvoltarea turismului, dar 71% își exprimă interesul de a se implica activ pe viitor.

Tabelul alăturat prezintă detalierea acelorași întrebări în funcție de zona de origine a respondenților și vârsta acestora. Referitor la implicarea în trecut, procentele sunt asemănătoare mediei, excepție făcând zona Roman, unde sub 9% din localnici declară că au fost implicați. Intenția de implicare în viitor prezintă variații sensibil mai mari în profil teritorial, ea plecând de la 66% în zona Piatra-Neamț (sub media județeană) și ajungând la 79% în zona Bicaz (peste media județeană).

Artistul popular Vasile Gaman din satul Lunca, comuna Vânători-Neamț

ZONA DE ORIGINE/ VÂRSTA/RĂSPUNS	IMPLICARE ÎN TRECUT		INTENȚIE DE IMPLICARE VIITOARE		
	DA	NU	DA	NU	LIPSĂ RĂSPUNS
Originari din județul Neamț	17,65	82,35	72,55	27,45	0,00
0-25	30,77	69,23	76,92	23,08	0,00
26-45	8,00	92,00	72,00	28,00	0,00
46-65	16,67	83,33	66,67	33,33	0,00
>65	100,00	0,00	100,00	0,00	0,00
Lipsă răspuns vârstă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zona Bicaz	17,65	82,35	79,41	17,65	2,94
0-25	0,00	100,00	75,00	25,00	0,00
26-45	16,67	83,33	83,33	16,67	0,00
46-65	29,41	70,59	82,35	11,76	5,88
>65	0,00	100,00	50,00	50,00	0,00
Lipsă răspuns vârstă	0,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Zona Ceahlău	22,58	77,42	75,81	22,58	1,61
0-25	9,09	90,91	68,18	31,82	0,00
26-45	32,00	68,00	80,00	16,00	4,00
46-65	27,27	72,73	81,82	18,18	0,00
>65	33,33	66,67	100,00	0,00	0,00
Lipsă răspuns vârstă	0,00	100,00	0,00	100,00	0,00
Zona Piatra-Neamț	17,95	82,05	66,59	31,82	1,59
0-25	14,63	85,37	60,98	36,59	1,22
26-45	21,67	78,33	70,44	29,06	0,49
46-65	15,44	84,56	63,97	32,35	3,68
>65	7,14	92,86	64,29	35,71	0,00
Lipsă răspuns vârstă	20,00	80,00	80,00	20,00	0,00
Zona Roman	8,54	91,46	68,29	31,71	0,00
0-25	9,09	90,91	66,67	33,33	0,00
26-45	10,00	90,00	73,33	26,67	0,00
46-65	5,26	94,74	63,16	36,84	0,00
Lipsă răspuns vârstă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zona Târgu-Neamț	20,10	79,90	73,04	25,00	1,96
0-25	18,84	81,16	69,57	27,54	2,90
26-45	20,45	79,55	72,73	25,00	2,27
46-65	19,57	80,43	78,26	21,74	0,00
Lipsă răspuns vârstă	100,00	0,00	100,00	0,00	0,00

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

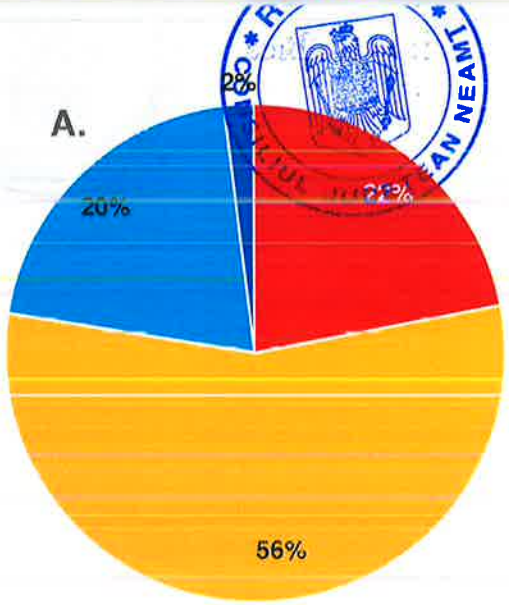

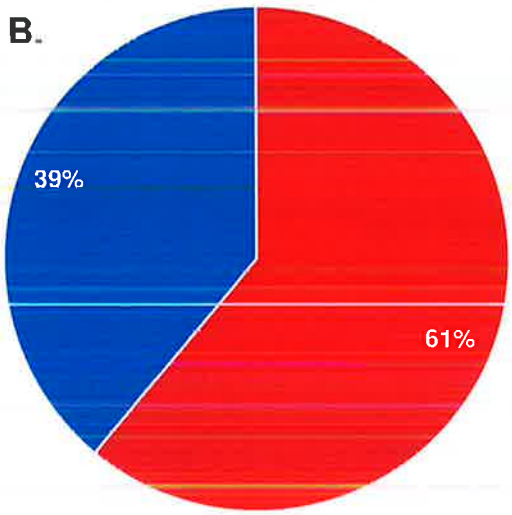

PROFILUL TURIȘTILOR RESPONDENȚI A. VÂRSTA B. SEXUL

CHESTIONARUL ADRESAT TURIȘTILOR CARE AU VIZITAT JUDEȚUL NEAMȚ

Chestionarul adresat turiștilor cuprinde întrebări care se suprapun pe patru teme generale: profilul respondenților, imaginea/percepția generală asupra destinației, problemele turismului nemțean, percepția asupra turismului ca sector economic relevant pentru județ, caracteristicile turistului și ale sejurului, la care se adaugă propunerile de proiecte concrete, care au fost integrate, în funcție de frecvența menționării și fezabilitatea acestora, în portofoliul de proiecte.

Profilul respondenților

Au fost efectuate 418 chestionare exclusiv online în rândul celor care au vizitat în trecut județul Neamț (turiști). Eșantionul de vârstă este ușor suprareprezentat la nivelul grupei de vârstă 26-45 de ani, însă acesta este cel mai dispus să călătorească în România. Respondentul feminin este de asemenea ușor suprareprezentat, însă răspunsurile reflectă adesea comportamentul întregii familii sau a grupului din care respondentul a făcut parte în momentul călătoriei.

Turistul care a vizitat Neamțul oferă cu lejeritate informații despre veniturile sale lunare nete (peste 82% dintre respondenți). Se observă o paletă aproape uniformă a categoriilor de venit, cu o reprezentare ușor mai mare a celor medii-superioare (între 2400-4800 lei).

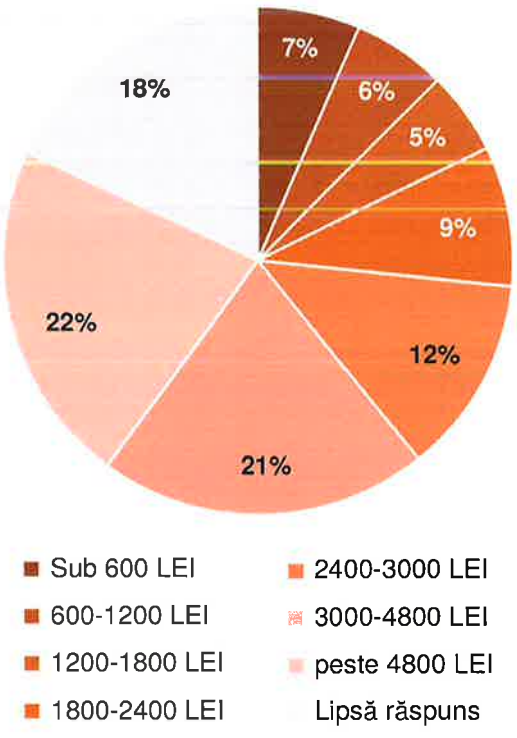

VENITURILE LUNARE ALE RESPONDENTULUI

MENȚIONAȚI 3 OBIECTIVE (LOCURI) DIN NEAMȚ CARE V-AU IMPRESIONAT ÎN MOD PLĂCUT (NOR DE CUVINTE)

Imaginea turiștilor asupra destinației

Propunerile de experiențe venite din partea respondenților evidențiază o predispoziție a teritoriului nemțean spre forme de turism activ. Într-o proporție covârșitoare, recomandările de experiențe turistice venite din partea celor care au vizitat județul Neamț sunt cele ce au o strânsă legătură cu turismul activ.

Deloc surprinzător, cea mai propusă experiență turistică este drumeția pe masivul Ceahlău (sub toate formele sale), demonstrând legătura dintre prezența iconică a acestui munte impunător și nevoia turiștilor de a explora potecile sale. Ca forme de turism activ, sunt propuse și drumețiile în Cheile Bicazului, cu caiacul pe Lacul Izvoru Muntelui sau Bâtca Doamnei, utilizarea bicicletei pentru plimbări în jurul orașului Târgu-Neamț sau spre lacul Cuejdel. De remarcat frecvența propunerii de trasee de via ferrata (Astragalus) în Cheile Șugăului – un produs turistic inedit și foarte apreciat în rândul respondenților. Se remarcă și propuneri inedite, ce pot lua amploare dacă există un minim de comunicare și promovare a acestor activități: geocaching, băi de pădure, plutărit, zimbru safari, observare capre negre.

Experiențele urbane sunt clasice și reliefează nevoia de a introduce produse turistice inovatoare la nivelul centrelor urbane. Astfel, vizite culturale la muzee, plimbări cu telegondola, plimbări la Curtea Domnească sunt elemente ce exploatează foarte bine oferta generoasă a municipiului Piatra-Neamț. Se remarcă și experiențe sau elemente de noutate cum ar fi explorarea culturii cinematografice sau o zi din viața unui localnic. Lipsesc propuneri de experiențe turistice urbane din orașul Roman, care are un potențial deosebit dat de salba de clădiri vechi cu arhitectură atractivă, parcuri urbane foarte bine îngrijite și un centru cultural bine conservat.

Experiențele rurale se axează pe cele două atuu-uri principale ale Neamțului Rural, respectiv:

a. Spiritualitatea. Propunerile de experiențe sunt fie clasice (vizita mănăstirilor, drumul de pelerinaj Calea Sfinților, participarea la un hram al unei biserici), fie cu elemente de autenticitate (vizita atelierelor meșteșugărești ale măicuțelor, vizita Muzeului Vivant etc.)

b. Tradițiile și obiceiurile. Propunerile respondenților sunt din zona cultural-arhaică iar aceștia ne îndeamnă, cel mai des, să vizităm colecțiile muzeale populare (Casa-muzeu Vasile Găman, Muzeul Neculai Popa), fie vestigiile culturale sau naturale. Dar sunt și o serie de experiențe-propuneri ce ar trebui introduse în pachetele turistice, sau organizate într-o formă repetabilă, și anume: participare la ateliere de meșteșugărit, participare la șezători, participare la evenimente din viața satului, tururi arhitecturale ale satelor tradiționale, viața la stână.

O categorie aparte de experiențe turistice, care se regăsește într-o proporție foarte redusă este experiența gastronomică. Deși există propuneri (degustare de produse tradiționale, vizită la Hanul Ancuței, culeș de ciuperci), acestea sunt încă incipiente ceea ce

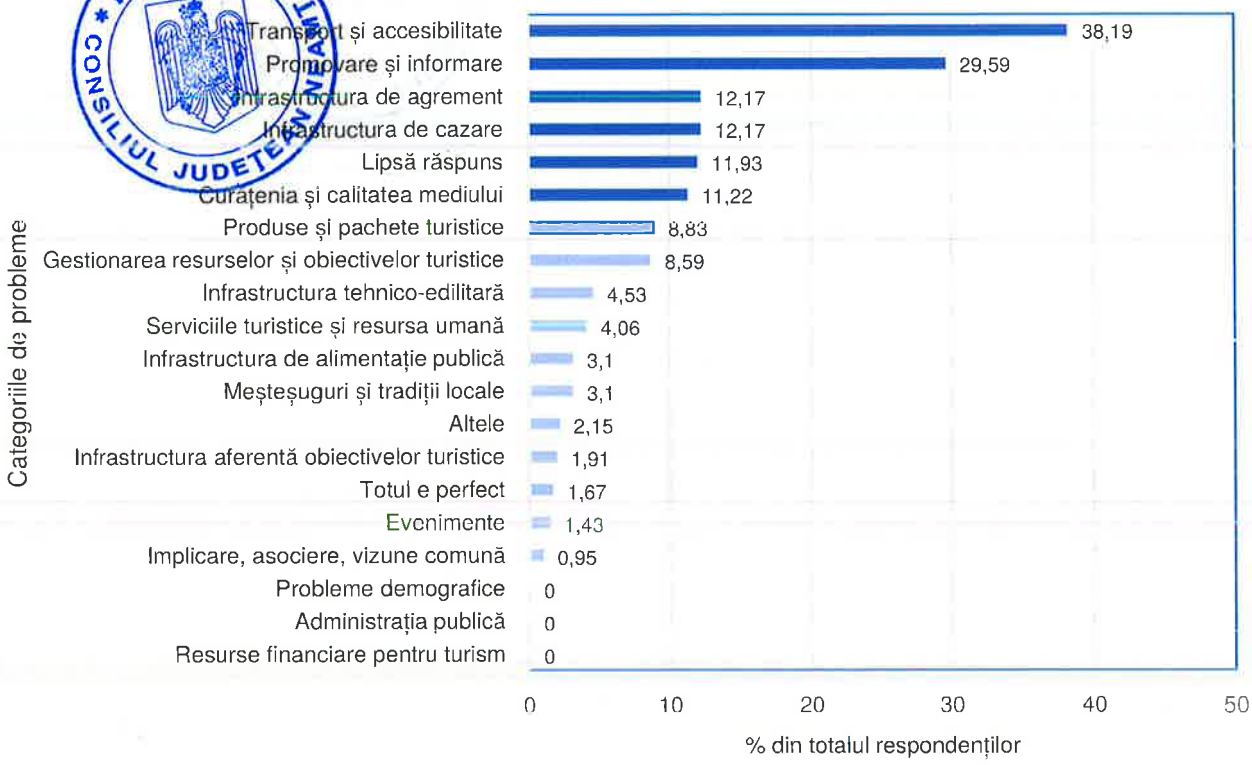

PROBLEME ÎN CALEA DEZVOLTĂRII TURISMULUI ÎN JUDEȚUL NEAMȚ - PERCEPȚIA TURIȘTILOR

demonstrează că antreprenorii din industria turistică nu au speculat dimensiunea gastronomică. Aceasta poate avea un impact major în evaluarea teritoriului nemțean de către vizitatori, iar din acest punct de vedere – gastronomia trebuie să devină un punct forte al pachetelor turistice și o experiență a destinației Neamț.

Problemele turismului nemtean

Aceleași probleme prioritare - accesibilitatea și promovarea - sunt identificate și de turiști.

Problemele legate de transport și accesibilitate au fost evocate de 38% dintre turiștii respondenți, însă ele se referă la o paletă largă de disfuncționalități punctuale pe care aceștia le-au amintit: calitatea precară a unor drumuri, lipsa mijloacelor de transport public pentru a atinge anumite obiective, lipsa semnalizării și a marcajelor turistice în unele zone.

- Promovarea și informarea a fost indicată ca problemă de 29% dintre respondenți, aceștia subliniind necesitatea îmbunătățirii acestor activități pe toate canalele: pliante, hărți, panouri informative la obiectivele turistice; promovare online, inclusiv în social media, cu accent pe turiștii internaționali (în limbi străine, prin intermediul unor platforme consacrate).

- Locul 3 este ocupat, cu ponderi aproximativ egale, de 12%, de infrastructura de cazare, infrastructura de agrement și curățenia și calitatea mediului. Și în cadrul acestor categorii se evidențiază o paletă largă de probleme punctuale: lipsa spațiilor de campare, dotarea nesatisfăcătoare a unităților de cazare și numărul insuficient al acestora, lipsa unei părtii de ski atractive, a unor facilități de divertisment, a parcurilor de agrement, a traseelor marcate. În ceea ce privește curățenia și calitatea mediului, turiștii au evocat frecvent depozitarea necontrolată a gunoaielor pe Lacul Izvoru Muntelui și în Parcul National Ceahlău.

- Alte probleme au ponderi mai mici, mai evidențiindu se doar categoriile gestiunea obiectivelor și produsele turistice, fiecare cu câte o pondere de 8-9%, în cadrul cărora turiștii și-au exprimat interesul pentru pachete turistice integrate, circuite, pentru atracții turistice care să ofere experiențe memorabile, în care turistul să fie implicat într-un proces de învățare (de exemplu ateliere meșteșugărești).

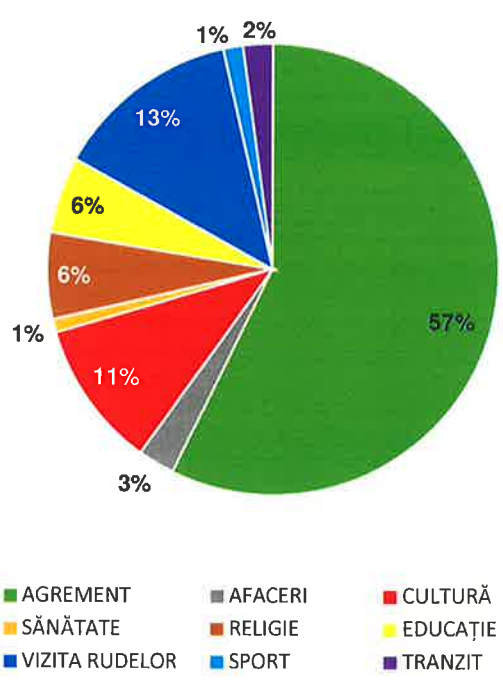

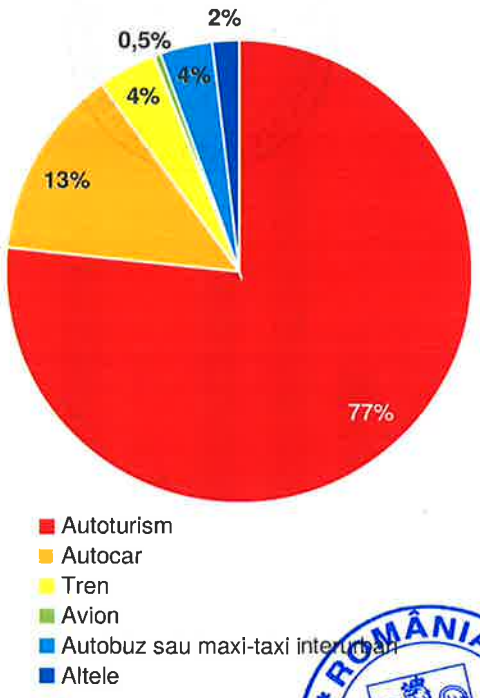

A. NUMĂRUL DE NOPȚI PETRECUTE ÎN NEAMȚ DE TURIȘTI B. BUGETUL MEDIU CHELTUIT DE TURIȘTI

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

Caracteristicile turistului și ale sejurului acestuia

- Principalul scop al vizitelor este agrementul (57% din respondenți), urmat de vizitarea rudelor (13%) și cultură (11%).
- Autoturismul este mijlocul de transport cel mai utilizat (77% dintre respondenți), care se detașează net de alte mijloace de transport în comun, precum autocarul (13%) sau trenul (4%).
- Cei mai mulți respondenți au petrecut 2 nopți în județ, iar cheltuiala zilnică a turiștilor, incluzând cazarea, alimentația și totalitatea cumpărăturilor se află, în cele mai multe cazuri, sub 200 RON/persoană.
- Mijloacele de informare pentru vizitarea destinației sunt variate, dar se detașează net informarea de la prieteni sau cunoștințe.
- Cel mai mare număr de respondenți cu cheltuieli mari se situează în zona turismului de afaceri, precum și a celui sportiv, în timp ce formele de turism principale ale județului (agrement, educațional, cultural), predomină cheltuielile mici și medii.
- În cadrul activităților de agrement, durata variază de la tranzit sau vizită fără înnoptare, până la peste 7 nopți petrecute în cadrul județului, predominând totuși șederile de 2 nopți, urmate de cele de 3 nopți și de cele de o noapte. Cele mai multe șederi lungi (peste 7 nopți) provin din turismul social (vizita la rude), cu impact redus asupra comunității.
- Nu există un tipar strict de asociere între vârsta turiștilor și scopul vizitei, observându-se dominații doar în cazul unor forme de turism specifice: afaceri, pentru grupa 26-45 de ani; educațional, pentru grupa 0-25 de ani și religios, pentru grupa 45-65 ani. Predomină turiștii de vârstă medie (25-46 de ani) în majoritatea formelor de turism.

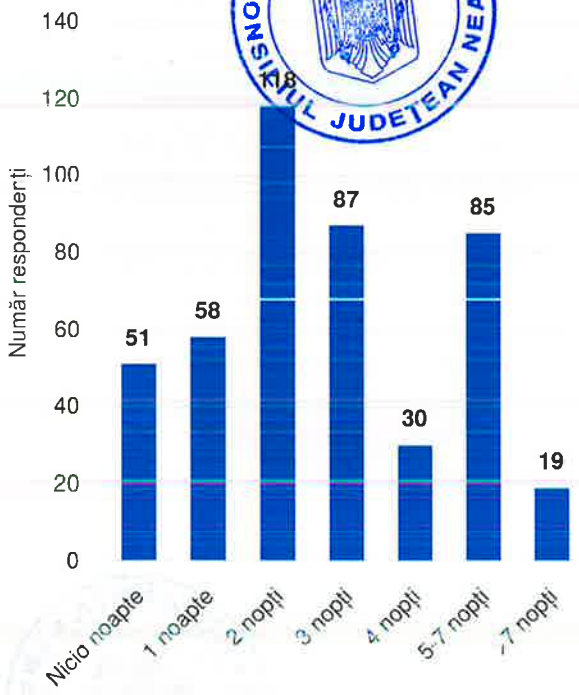

A. NUMĂRUL DE NOPȚI PETRECUTE ÎN NEAMȚ DE TURIȘTI

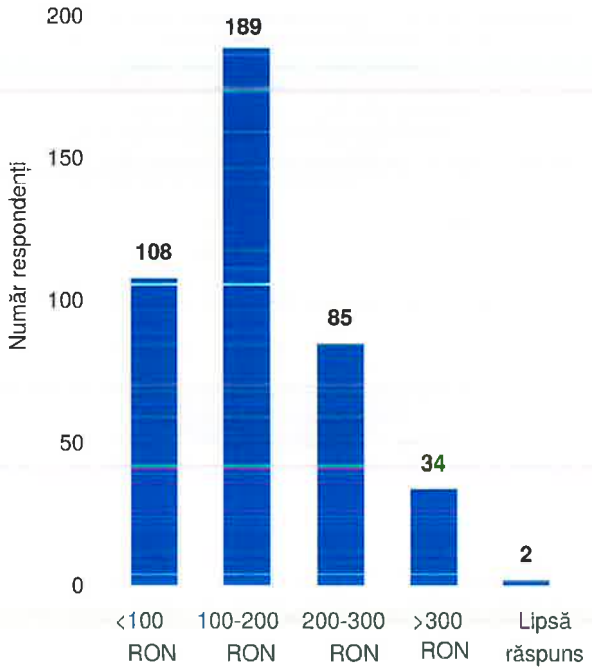

B. BUGETUL MEDIU CHELTUIT DE TURIST/ZI

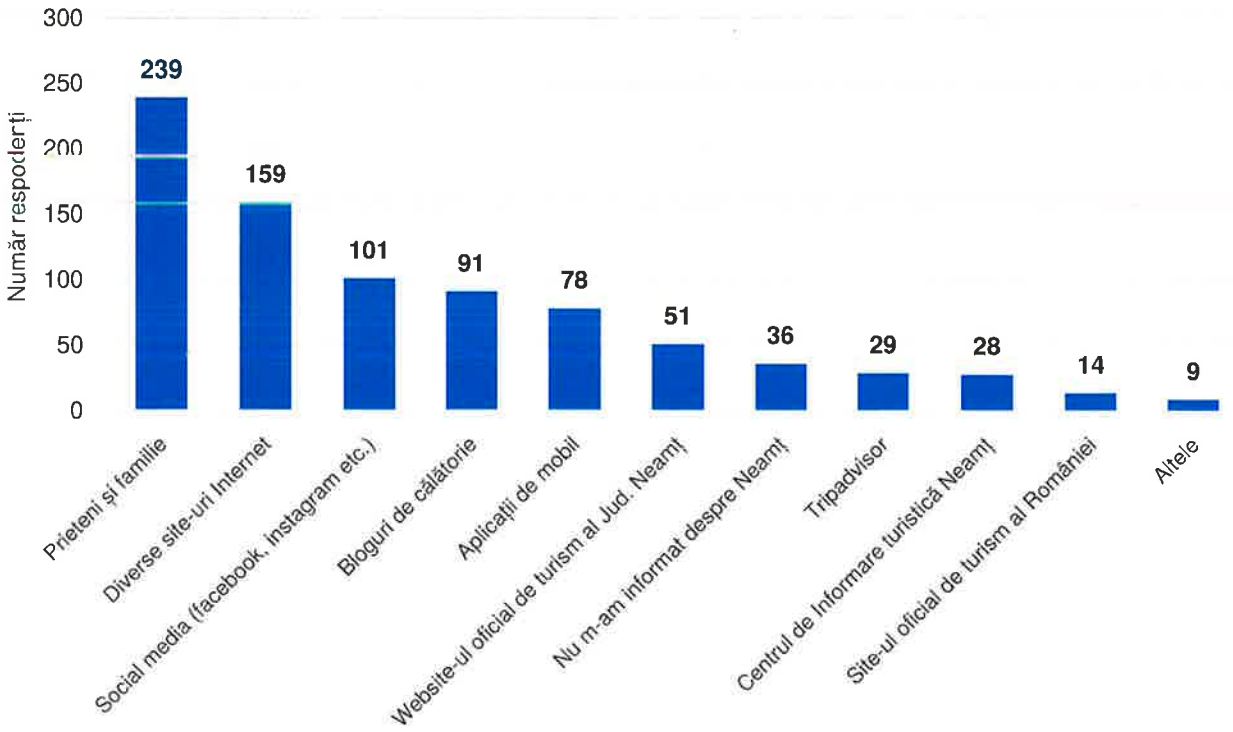

SURSELE DE INFORMARE ALE TURIȘTILOR DESPRE DESTINAȚIA NEAMȚ

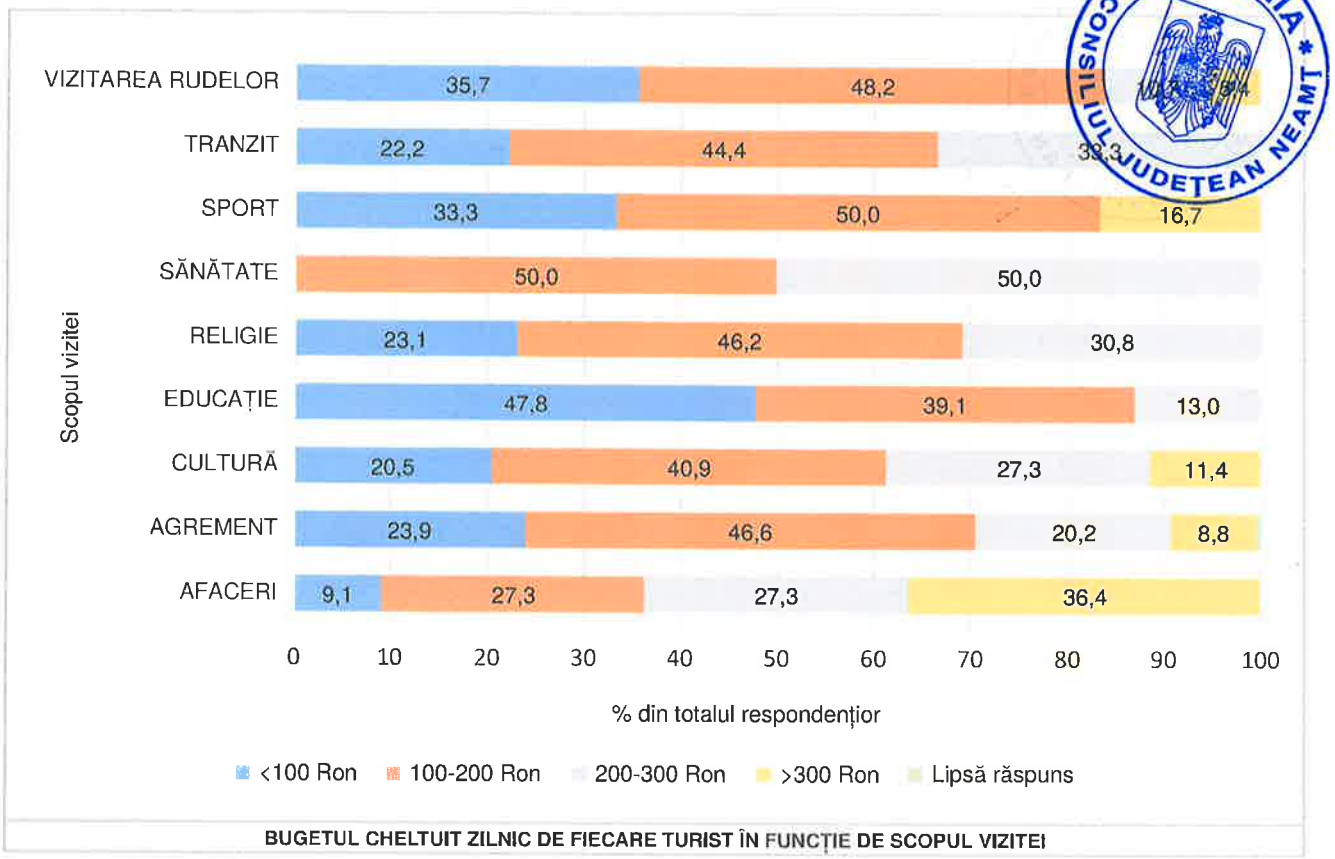

BUGETUL CHELTUIT ZILNIC DE FIECARE TURIST ÎN FUNCȚIE DE SCOPUL VIZITEI

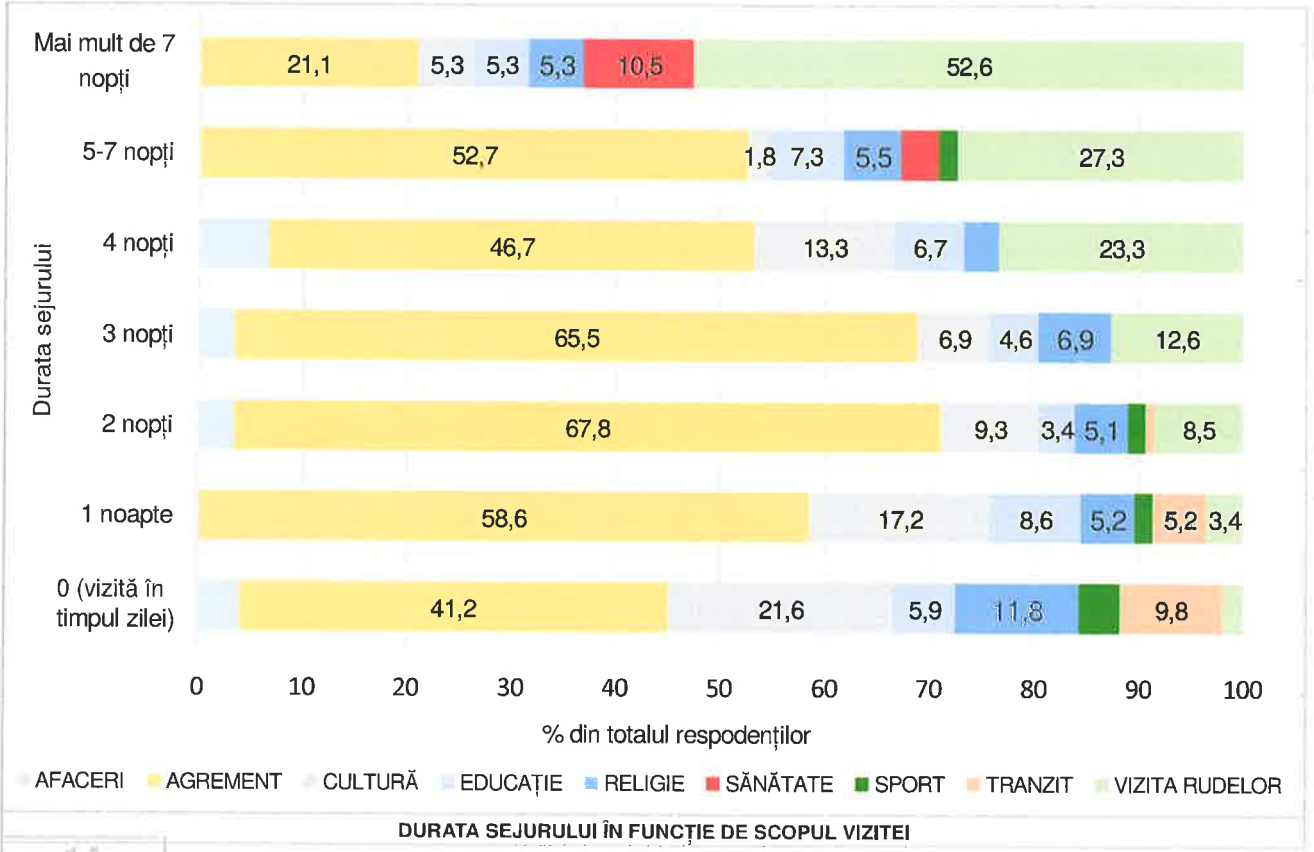

DURATA SEJURULUI ÎN FUNCȚIE DE SCOPUL VIZITEI

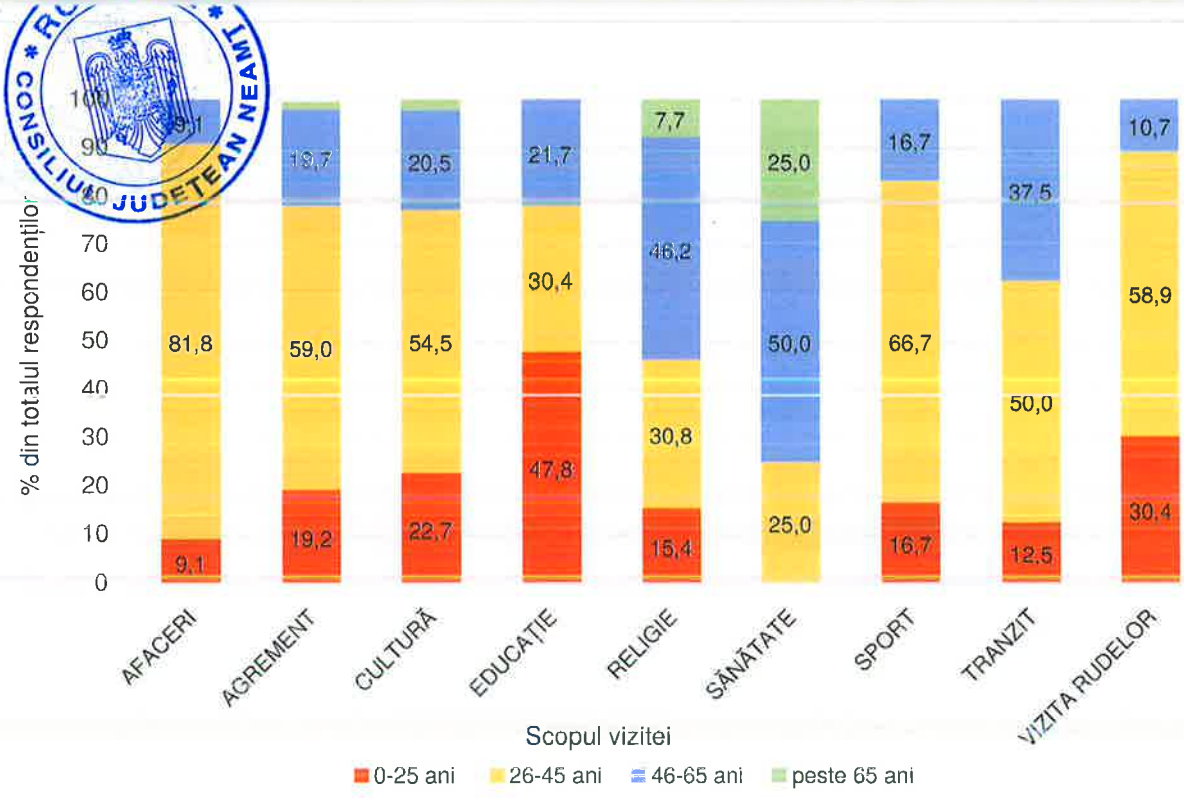

LEGĂTURA DINTRE SCOPUL VIZITEI ȘI VÂRSTA TURIȘTILOR

PERCEPȚIA LOCURILOR ATRACTIVE DIN JUDEȚ (COMPARAȚIE ÎNTRE LOCALNICI ȘI TURIȘTI)

Atracțiile (obiectivele) turistice

Tabelul de pe pagina alăturată compară cele mai importante atracții turistice indicate de localnici cu obiectivele turistice care i-au impresionat pe respondenții din afara teritoriului (turiștii). Poziția turiștilor este de referință aici întrucât ei sunt cei care dau o măsură mai obiectivă asupra a ceea ce este atractiv în județul Neamț.

Există o consistență ridicată asupra principalelor trei atracții turistice indicate de ambele categorii, în aceeași ordine ierarhică: Cetatea Neamț, Masivul Ceahlău și Cheile Bicazului. Astfel, campaniile de promovare care vor utiliza imaginea acestora vor fi imediat asumate și de populația locală.

O serie de obiective sunt poziționate pe poziții ierarhice diferite în mintea celor două categorii de respondenți. La nivelul atracțiior religioase, Mănăstirea Agapia are valențe turistice mai importante pentru turiști, alături de Mănăstirea Neamț, însă Văratecul este perceput mai aproape de sufletul localnicilor. Turiștii consideră de asemenea Mănăstirile Sihăstria, Sihla Secu, ca fiind atractive însă mult mai puțin decât localnicii care le consideră mai valoroase. Un caz interesant este Mănăstirea Bistrița care nu apare în primele 30 de mențiuni ale turiștilor (locul 19 la localnici), deși valoarea patrimonială este incontestabilă.

Tot la nivel cultural, se observă prezența ierarhică superioară a Muzeului Popa din Târpești și a Muzeului de Artă Eneolitică Cucuteni în mintea turiștilor. Turnul lui Ștefan este mult mai bine asumat de populația locală, însă nu neapărat și la turiști care consideră „Curtea Domnească" de la Piatra-Neamț în ansamblu ca fiind mai ofertantă.

În general, natura și agrementul se găsesc la turiști pe poziții superioare: Lacul Izvoru Muntelui, Lacul Cuejdel, Parcul Național Ceahlău, Parcul Natural Vânători Neamț. Însă, prezența obiectivelor naturale Barajul Bicaz și Muntele Cozla pe poziții ierarhice inferioare în mintea turiștilor poate fi în concordanță cu nivelul de amenajare deficitar al acestora.

Turiștii percep o serie de componente ale atracției principale, pe care localnicii le însumează unei zone. Astfel, Cascada Duruitoarea, Vârful Toaca, Cabana Dochia, Parcul Național Ceahlău, Muntele Pietricica sunt mai puternic prezente ca atracții individuale în mintea turiștilor.

ATRACȚIILE PRINCIPALE DIN JUDEȚUL NEAMȚ - PERCEPȚIE COMPARATĂ LOCALNICI VS. TURIȘTI				
Nr.	Top 30 de atracții indicate de localnici	Mențiuni	Top 30 de atracții indicate de turiști	Mențiuni
1	Cetatea Neamț	500	Cetatea Neamț	191
2	Masivul Ceahlău	341	Masivul Ceahlău	123
3	Cheile Bicazului	210	Cheile Bicazului	94
4	Casa Memorială Ion Creangă	192	Lacul Izvoru Muntelui	69
5	Lacul Izvoru Muntelui	144	Mănăstirea Agapia	51
6	Rezervația de Zimbri și Faună Carpatină Dragoș Vodă	128	Rezervația de Zimbri și Faună Carpatină Dragoș Vodă	49
7	Mănăstirea Agapia	111	Casa Memorială Ion Creangă	45
8	Barajul Bicaz	110	Mănăstirea Neamț	44
9	Mănăstirea Neamț	98	Municipiul Piatra-Neamț	43
10	Curtea Domnească Piatra-Neamț	92	Barajul Bicaz	35
11	Turnul lui Ștefan cel Mare Piatra-Neamț	87	Telegondolă Piatra-Neamț	27
12	Mănăstirea Văratec	81	Vârful Toaca	26
13	Stațiunea Durău	79	Curtea Domnească Piatra-Neamț	23
14	Telegondolă Piatra-Neamț	65	Stațiunea Durău	22
15	Municipiul Piatra-Neamț	62	Lacul Cuejdel	21
16	Mănăstirea Sihăstria	53	Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni	20
17	Mănăstirea Secu	49	Mănăstirea Văratec	16
18	Lacul Cuejdel	41	Mănăstirea Sihăstria	15
19	Mănăstirea Bistrița	36	Muzeul Neculai Popa Târpești	15
20	Mănăstirea Sihla	35	Parcul Natural Vânători-Neamț	13
21	Mănăstirea Petru Vodă	30	Parcul Național Ceahlău	12
22	Muntele Cozla	30	Complexul Sportiv și de Agrement Moldova Roman	10
23	Parcul Natural Vânători-Neamț	29	Cascada Duruitoarea	10
24	Muzeul Neculai Popa Târpești	28	Mănăstirea Sihla	10
25	Casa Memorială Veronica Micle	24	Dealul Pietricica	10
26	Lacul Bâtca Doamnei	21	Mănăstirea Secu	9
27	Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni	19	Muntele Cozla	9
28	Mănăstirea Pângărați	18	Cabana Dochia	8
29	Humulești	18	Grădina Zoologică Piatra-Neamț	8
30	Casa Memorială Calistrat Hogaș	16	Turnul lui Ștefan cel Mare Piatra-Neamț	8

Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, sediul **Complexului Muzeal Național Neamț** care deține majoritatea muzeelor din teritoriu. Vizitarea muzeelor a cunoscut o scădere în ultimii ani, necesitând o regândire a expozițiilor.

Destinațiile (locurile) turistice

În tabelul din dreapta au fost centralizate locurile geografice din județul Neamț prezente în chestionarele localnicilor și turiștilor, ierarhizate după numărul de menționări cumulate.

Primele patru destinații din Neamț se regăsesc și la localnici și la turiști, cu mici diferențe de ierarhie. Astfel, pentru turiști Târgu-Neamț este perceput ca fiind ușor mai turistic decât Piatra-Neamț (invers la localnici). Această percepție relevă din imaginea turistică mai puternică în afara județului a orașului Târgu-Neamț și a împrejurimilor sale. Același lucru se observă pentru stațiunea Durău, mai prezentă în mintea turiștilor, pe când localnicii (în majoritatea lor originari din zona Piatra-Neamț), au un contact mai apropiat cu Bicazul și zona de sud a Lacului Izvoru Muntelui.

Pozițiile 5-20 sunt de asemenea ocupate aproape de aceleași locuri din Neamț însă în ordine diferită. Astfel, turiștii apreciază mai mult potențialul obiectivului Izvoru Muntelui (lac sau localitate), al Humulești ului lui Ion Creangă, al Târpeștiului cu al său Muzeu etnografic deosebit, al Mănăstirii Petru Vodă cu mausoleul părintelui Iustin și al Mănăstirii Pângărați, decât localnicii.

Interesant, dar același lucru se observă la Muntele Ceahlău care este pe poziția a 9-a în mențiunile turiștilor (față de 6 în mențiunile localnicilor).

Imaginea deosebită din social media și revista National Geographic a Lacului Cuejdel îl fac notoriu printre turiști, dar nu este menționat de locuitorii județului.

În schimb, o serie de locuri geografice se regăsesc mai slab percepute de turiști față de localnici. Agapia și Muntele Ceahlău se găsesc pe pozițiile 8 și 9 la turiști față de 5 și 6 la localnici. Localitățile Bicaz-Chei și Borca, Stațiunile Oglinzi și Bălțătești mai puțin dezvoltate în ultimii ani, zona de servicii de cazare din comuna Alexandru cel Bun (sat Bistrița) etc.

DESTINAȚIILE (LOCURILE) PRINCIPALE DIN JUDEȚUL NEAMȚ - PERCEPȚIE COMPARATĂ LOCALNICI VS. TURIȘTI				
Nr.	Top 30 de destinații indicate de localnici	Menționări	Top 30 de destinații indicate de turiști	Menționări
1	Piatra-Neamț	600	Târgu-Neamț	247
2	Târgu-Neamț	540	Piatra-Neamț	241
3	Bicaz	266	Durău	184
4	Durău	183	Bicaz	144
5	Agapia	129	Vânători-Neamț	80
6	Ceahlău	101	Izvoru Muntelui	76
7	Roman	90	Humulești	67
8	Vânători-Neamț	76	Agapia	65
9	Humulești	73	Ceahlău	39
10	Bicaz-Chei	48	Văratec	37
11	Văratec	43	Cuejdiu	25
12	Izvoru Muntelui	22	Târpești	16
13	Pipirig	16	Roman	15
14	Poiana Teiului	15	Pângărați	13
15	Borca	14	Bicaz-Chei	13
16	Tarcău	13	Tarcău	10
17	Bălțătești	12	Poiana Largului	6
18	Târpești	11	Petru Vodă	5
19	Pângărați	10	Borca	5
20	Oglinzi	9	Pipirig	4
21	Alexandru cel Bun	9	Oglinzi	4
22	Poiana Largului	7	Bălțătești	4
23	Farcașa	6	Hangu	4
24	Petru Vodă	6	Alexandru cel Bun	3
25	Bisericani	6	Bisericani	2
26	Dobreni	6	Roznov	2
27	Bicazu Ardelean	5	Tupilați	2
28	Hangu	4	Dămuc	2
29	Bistrița	4	Grințieș	1
30	Grințieș	4	Dulcești	1

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

ANEXA 3. Lista completă a actorilor din județul Neamț intervievați sau menționați.

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
1	**ADR NE (Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est)**	DA	asociație	public	regional	Regiunea Nord-Est	7	39	5
2	**Agenția Aldo Travel**	DA	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	6	2
3	**Asociația Bate Toaca**	DA	asociație	privat	județean	Piatra	1	11	2
4	**Asociația Crestele Ceahlăului**	DA	asociație	privat	județean	Ceahlău	2	9	3
5	**Asociația Meșteri Populari Neamț**	DA	asociație	privat	județean	Târgu	1	3	2
6	**Asociația Ținutul Zimbrului**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	8	10	4
7	**Asociația Valea Ozanei**	DA	asociație	privat	județean	Târgu	8	12	4
8	**Atlas Aparthotel**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	3	3	1
9	**Birou Turism Piatra-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	3	0
10	**Casa de oaspeți La Muti**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	0	5	0
11	**Cusute vacanta Hangu-Ruginesti**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	2	0
12	**Centrul pentru Cultura si Arte Carmen Saeculare**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	5	17	3
13	**CIT Bicaz**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Bicaz	1	5	2
14	**CIT Piatra**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Piatra	4	15	3
15	**CIT Târgu-Neamț**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Târgu	1	7	3
16	**CJ Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	16	26	5
17	**Clubul Ecoturistic Gh. Iacomi**	DA	asociație	privat	județean	Piatra	5	20	4
18	**Clubul Montan Român**	DA	asociație	privat	național	Piatra	1	7	2
19	**Complex ArtEd**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	6	2
20	**Direcția Județeană de Cultură Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	2	4	3
21	**GAL Ceahlău**	DA	asociație	public-privat	județean	Ceahlău	3	13	3
22	**GAL Ținutul Răzeșilor**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	3	3	3
23	**GAL Ținutul Zimbrilor**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	2	3	1
24	**Hotel Bistrița (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	9	11	4

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
25	**Hotel Bradul (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	4	5	2
26	**Hotel Cascada (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	3	14	3
27	**Hotel Central Plaza (Piatra-Neamț)**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	12	11	5
28	**Ionela Lungu (Humulești)**	DA	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	2	6	2
29	**Kamena Travel PN**	DA	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	19	3
30	**La Caiace**	DA	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	7	2
31	**Lebăda Bicaz Moldotur**	DA	hotel	privat	județean	Bicaz	0	3	0
32	**Mihaela Ciomârtan**	DA	ghid	privat	județean	Piatra	0	19	0
33	**Muzeul Cetatea Neamț (Târgu-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Târgu	0	1	0
34	**Muzeul de Artă (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	11	2
35	**Muzeul de Arta Eneolitică Cucuteni (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	0	7	0
36	**Muzeul de Istorie și Arheologie (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	0	38	0
37	**Parcul National Ceahlău**	DA	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	7	40	5
38	**Parcul Natural Vânători-Neamț**	DA	atracție turistică	public	județean	Târgu	7	2	3
39	**Pensiunea Aristocratis**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	3	5	1
40	**Pensiunea Boema**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	4	1
41	**Pensiunea Casa Afetelor**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	0	4	0
42	**Pensiunea Drumul Plutașilor**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	6	1
43	**Pensiunea Eden**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	3	6	3
44	**Pensiunea Edera**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	0	3	0
45	**Pensiunea Grădinile Romane**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	3	0
46	**Pensiunea Ioana**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	1	0
47	**Pensiunea La Martin**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	3	3
48	**Pensiunea Maria**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	11	2
49	**Pensiunea Moldova**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	9	1
50	**Pensiunea Popasul Vânătorului Borca**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	1	0
51	**Pensiunea Restaurant Troian**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	4	3	1
52	**Primăria Bicaz**	DA	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	6	2
53	**Primăria Borca**	DA	administrație publică	public	județean	Ceahlău	0	1	1
54	**Primăria Dămuc**	DA	administrație	public	județean	Bicaz	2	7	3

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			publică						
55	**Primăria Dobreni**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	1	0
56	**Primăria Hangu**	DA	administrație publică	public	județean	Ceahlău	1	3	1
57	**Primăria Piatra-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	8	9	4
58	**Primăria Tarcău**	DA	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	2	1
59	**Primăria Târgu-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Târgu	8	8	3
60	**Restaurant „Il Viaggio"**	DA	restaurant	privat	județean	Piatra	1	2	2
61	**Restaurant Turnul Berarilor**	DA	restaurant	privat	județean	Piatra	1	1	0
62	**Valea celor doisprezece**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	6	2
63	**Vila Pelegrin**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	15	3
64	**Hotel Blue Eden**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	0	1	0
65	**Hotel Roman**	DA	hotel	privat	județean	Roman	0	2	0
66	**Primăria Alexandru Cel Bun**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	1	0
67	**Academia Oamenilor de Știință din România – filiala Piatra-Neamț**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
68	**Academia Română - Institutul de Istoria Artei G. Oprescu**	NU	instituție publică	public	național	extern național	1	0	0
69	**ADPT Neamț**	NU	asociație	public-privat	județean	Piatra	2	0	0
70	**Agenția All Line Iași**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
71	**Agenția de Turism Travel Minute Cluj**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
72	**Agenția eTours**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
73	**Agenția Imperial Travel**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	2	0	0
74	**Agenția Outdoor the World**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
75	**Agenție 1 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
76	**Agenție 2 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
77	**Agenție 3 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
78	**Agenție 4 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
79	**Agenție 5 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
80	**Agenție Bacău**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
81	**Agenție Constanța**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
82	**Agenție din Cehia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
83	**Agenție din Serbia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
84	**Agenție din Slovacia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
85	**Agenție Galați**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
86	**Agenție Hello Bucovina Suceava**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	2	0	0
87	**Agenție Rep. Moldova 1**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
88	**Agenție Rep. Moldova 2**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
89	**Agenție Rep. Moldova 3**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
90	**Agenție Spania**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
91	**Agenție Vaslui**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
92	**Airbnb**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	3	0	0
93	**Alpin Club Bacău**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
94	**Ambasada Poloniei**	NU	instituție publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
95	**Ansamblu Florile Ceahlăului**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
96	**ANTREC Neamț4**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	3	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
97	**Artist Ciprian Istrate Piatra-Neamț**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Piatra	1	0	0
98	**Artiști Germania**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
99	**Artiști Israel**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
100	**Artiști Marea Britanie**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
101	**Asociația "Bucovina Guides";**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
102	**Asociația "Renașterea Bucovinei".**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
103	**Asociația „Societatea Ghizilor montani Carpați" din Sibiu.**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
104	**Asociația Administratorilor de Arii Naturale Protejate din România;**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
105	**Asociația Arte.ro (Cristina Petrariu)**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
106	**Asociația Astronomică Pluto**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
107	**Asociația Bucovina**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
108	**Asociația Budacu (asociație proprietari pensiuni din Borca)**	NU	asociație	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
109	**Asociația Crai Nou**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
110	**Asociația de Ecoturism România AER**	NU	asociație	privat	național	extern național	2	0	0
111	**Asociația Eco Delta Dunării**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
112	**Asociația EcoMaramureș**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
113	**Asociația EventEra**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
114	**Asociația Filateliștilor Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
115	**Photo Club Neamț - Asociația fotografilor**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	3	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
116	**Asociația Ghizii României**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
117	**Asociația Ghizilor Montani din Bucovina;**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
118	**Asociația Interdisciplinara NEOKOOLT Piatra-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
119	**Asociația Ion Creangă**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
120	**Asociația Nemțeanca, Târgu-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
121	**Asociația pentru Dezvoltare Durabila „NEMIRAM" din Onești**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
122	**Asociația pentru Dezvoltare și Inovare în Europa ADIE, Piatra-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
123	**Asociația Pentru Protecția Patrimoniului**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
124	**Asociația Pro – Grințieș**	NU	asociație	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
125	**Asociația Rangerilor din România**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
126	**Asociația Țara Dornelor**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
127	**Asociația Colinele Transilvaniei**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
128	**Asociația Rouen**	NU	asociație	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
129	**Autonom Services SA Piatra-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Piatra	1	0	0
130	**Biblioteca Hangu - Liliana Pintea**	NU	instituție publică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
131	**Biblioteca Județeană**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	2	0	0
132	**Biblioteca Roman**	NU	instituție publică	public	județean	Roman	1	0	0
133	**Booking.com**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	6	0	0
134	**Cabana Baraj**	NU	cabană	privat	județean	Bicaz	1	0	0
135	**Cabana Dochia**	NU	cabană	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
136	**Cabana Izvorul Muntelui**	NU	cabană	privat	județean	Bicaz	2	0	0
137	**Camera de Comerț a României**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
138	**Camera de Comerț Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	4	0	0
139	**Carmangeria Larger Carm**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
140	**Casa Arcașului**	NU	restaurant	privat	județean	Târgu	1	0	0
141	**Casa Blam**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
142	**Casa Moldoveană**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
143	**Casa Pelerinului**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	5	0	0
144	**Centrul Cultural Pastoral Daniil Sihastrul**	NU	asociație	public	județean	Ceahlău	2	0	0
145	**Centrul de Cercetare si Prelucrare Plante CCPPM PLATAVOREL Piatra-Neamț**	NU	institut cercetare	public	județean	Piatra	1	0	
146	**Centrul de cercetări biologice "Stejarul", Piatra-Neamț**	NU	institut cercetare	public	județean	Piatra	1	0	0
147	**Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului**	NU	institut cercetare	public	național	extern național	1	0	0
148	**Cercul Militar/Garnizoana Piatra-Neamț**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
149	**CIT Fărcașa**	NU	centru de informare turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
150	**Colegiul Petru Rareș**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
151	**Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Roman	1	0	0
152	**Colegiul Tehnic Ion Creangă, Târgu-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Târgu	1	0	0
153	**Comisia Europeană**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
154	**Complex Muzeal Neamț**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	5	0	0
155	**Complexul Muzeal de Științele Naturii Ion Borcea, Bacău**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
156	**Complexul Muzeal de Științele Naturii Răsvan Angheluță Galați**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
157	**Complexul Muzeal Iulian Antonescu Bacău**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
158	**Complexul Muzeal National Moldova - Muzeul de Artă, Iași**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
159	**Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**	NU	instituție publică	public	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
160	**Construcții Aqua Park Roznov**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
161	**Federația Națională a GAL-urilor**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
162	**Federația Română de Atletism**	NU	asociație	public	național	extern național	1	0	0
163	**Ferma din Păstrăveni (Ciudin PFA)**	NU	companie	privat	județean	Târgu	1	0	0
164	**Forumul Montan din România, filiala Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
165	**Fundația Culturală "Ion Creanga", Târgu-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
166	**Fundația Cultural-Științifică Constantin Matasă Piatra-Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
167	**Fundația Lascăr Viorel Piatra-Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
168	**Fundația Româno-Americană**	NU	asociație	privat	național	extern național	3	0	0
169	**GAL 1 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
170	**GAL 1 Italia**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
171	**GAL 2 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
172	**GAL 2 Italia**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
173	**GAL 3 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
174	**GAL 4 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
175	**GAL 5 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
176	**GAL Calafat**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
177	**GAL Clisura Dunării**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
178	**GAL Dealurile Târnavelor**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
179	**GAL Micro Regiunea Tara**	NU	asociație	public-privat	național	extern	1	0	

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
	Hațegului - Ținutul Pădurenilor					național			
180	**GAL Poarta Almăjului**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
181	**GAL Răsăritul Țării Făgărașului**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
182	**GAL Valea Muntelui**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
183	**Gamma Advertising SRL Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
184	**Ghid Florin Botescu**	NU	ghid	privat	județean	Piatra	1	0	0
185	**Grup folcloric de la Huși**	NU	meșter popular/artist	privat	național	extern național	1	0	0
186	**Hanu Ancuței**	NU	restaurant	privat	județean	Roman	1	0	0
187	**Heidelberg Cement**	NU	companie	privat	județean	Bicaz	2	0	0
188	**Herghelie Dobreni**	NU	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	0	0
189	**Hotel Admiraz**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
190	**Hotel Adora**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	1	0	0
191	**Hotel Ancora**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	2	0	0
192	**Hotel Belvedere**	NU	hotel	privat	județean	Piatra	1	0	0
193	**Hotel Brândușa**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
194	**Hotel Ceahlău**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	5	0	0
195	**Hotel Central Roman**	NU	hotel	privat	județean	Roman	1	0	0
196	**Hotel Doina**	NU	hotel	privat	județean	Târgu	1	0	0
197	**Hotel Maria din Botoșani**	NU	hotel	privat	național	extern național	1	0	0
198	**Hotel Restaurant Turist L. Roșu**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	2	0	0
199	**Hotel Victoria Tg. Neamț**	NU	hotel	privat	județean	Târgu	1	0	0
200	**HPM Iași (Hai Pe Munte)**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
201	**Inspectoratul de Jandarmi Județean Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
202	**Inspectoratul Școlar Județean Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
203	**Inspectoratul Școlar Județean Suceava**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
204	**Institutul de Arheologie Iași**	NU	instituție de	public	național	extern	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			învățământ			național			
205	**Institutul Naţional de Cercetare - Dezvoltare în Turism**	NU	institut cercetare	public	național	extern național	1	0	0
206	**Întreprindere Individuală Liteanu Ilinca Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
207	**Köber (vopseluri)**	NU	companie	privat	național	extern național	2	0	0
208	**Liceu Vânători-Neamț ședătoare**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Târgu	1	0	0
209	**Liceul Calistrat Hogaș Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
210	**Liceul Cărtianu Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
211	**Liceul de Informatică Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
212	**Liceul Mincu Vaslui**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
213	**Mănăstirea Nașterea Maicii Domnului PN**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
214	**Mănăstirea Agapia**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
215	**Mănăstirea Neamț**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
216	**Mănăstirea Paltin**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
217	**Mănăstirea Petru Vodă**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
218	**Mănăstirea Poiana Maicilor**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
219	**Mănăstirea Sf. Mina - Pietricica**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
220	**Mănăstirea Sf. Vasile de la Bodești**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
221	**Mănăstirea Văratec**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
222	**Marianux Transport Piatra-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Piatra	1	0	0
223	**Maya Outdoor**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
224	**Megatravel**	NU	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	0	0
225	**Meșter măști Bălțătești**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0
226	**Meșter prosoape Pipirig**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0

CONSILUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
227	**Meșter Târpești**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0
228	**Ministerul Afacerilor Interne**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
229	**Ministerul Agriculturii**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
230	**Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (Turism)**	NU	administrație publică	public	național	extern național	4	0	0
231	**Mitropolia Moldovei**	NU	instituție publică	public	național	extern național	2	0	0
232	**Muzeul Arta Lemnului Câmpulung Moldovenesc**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
233	**Muzeul Bucovinei Suceava**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
234	**Muzeul Castelul Corvinilor**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
235	**Muzeul de Artă Ion Irimescu Fălticeni**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
236	**Muzeul de Istorie Paul Păltănea Galați**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
237	**Muzeul de Mineralogie Baia Mare**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
238	**Muzeul Județean Botoșani**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
239	**Muzeul Județean Ștefan cel Mare Vaslui**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
240	**Muzeul Militar Național Regele Ferdinand I**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
241	**Muzeul Municipiului București**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
242	**Muzeul Național al Literaturii Române București**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
243	**Muzeul Național al Literaturii Române Iași**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
244	**Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
245	**Muzeul Național Cotroceni**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
246	**Muzeul Național de Artă al României**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
247	**Muzeul Național de Istorie a României**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
248	**Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
249	**Muzeul Național Peleș**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
250	**National Geographic Romania**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
251	**ONG Dămuc**	NU	asociație	privat	județean	Bicaz	1	0	0
252	**Păstrăvăria Bistra Montană**	NU	restaurant	privat	județean	Bicaz	1	0	0
253	**Patron DOLINEX (sanitare, centrale)**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
254	**Pensiunea Agnes**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
255	**Pensiunea Albăstrica**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
256	**Pensiunea Alexa Ceahlău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
257	**Pensiunea Almaș**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
258	**Pensiunea Alpin**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
259	**Pensiunea Ambiance**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
260	**Pensiunea Antia**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
261	**Pensiunea Belvedere Târgu-Neamț**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
262	**Pensiunea Bia Păpădia Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	3	0	0
263	**Pensiunea Bradu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
264	**Pensiunea Bucuria**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
265	**Pensiunea Ceahlău Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
266	**Pensiunea Corola Tarcău**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
267	**Pensiunea Crușitu Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
268	**Pensiunea Curtea Domnească**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
269	**Pensiunea Doina**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
270	**Pensiunea Elena**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
271	**Pensiunea Estival**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
272	**Pensiunea Flora**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
273	**Pensiunea Georgiana**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
274	**Pensiunea Gold**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
275	**Pensiunea Gura Humorului**	NU	pensiune	privat	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
276	**Pensiunea Ianis (Dan și Andra)**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
277	**Pensiunea La bunica**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	4	0	0
278	**Pensiunea Lostrița**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
279	**Pensiunea Maria Agapia**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
280	**Pensiunea Montan Ceahlău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
281	**Pensiunea Mugur de Fluier Vama**	NU	pensiune	privat	național	extern național	1	0	0
282	**Pensiunea Octogon**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
283	**Pensiunea Ouatu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
284	**Pensiunea Paleu Bicaz Ardelean**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
285	**Pensiunea Perla Durău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
286	**Pensiunea Perla Neamțului**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
287	**Pensiunea Popasul Șoferului Tașca**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
288	**Pensiunea Radu**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
289	**Pensiunea Raluca**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
290	**Pensiunea Roua**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
291	**Pensiunea Royal**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
292	**Pensiunea Stratan**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
293	**Pensiunea Total Durău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
294	**Pensiunea Ursuleț**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
295	**Pensiunea Vânătorul**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
296	**Pensiunea Văratec**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
297	**Pictorul Răileanu**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Piatra	1	0	0
298	**Prefectura Neamț**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
299	**Primăria Agapia**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	2	0	0
300	**Primăria Bicaz Chei**	NU	administrație publică	public	județean	Bicaz	1	0	0
301	**Primăria Ceahlău**	NU	administrație publică	public	județean	Ceahlău	2	0	0
302	**Primăria Grumăzești**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	1	0	0
303	**Primăria Milești RM**	NU	administrație	public	international	extern	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			publică			internațional			
304	**Primăria Mireni RM**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
305	**Primăria Municipiului Hunedoara**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
306	**Primăria Municipiului Tecuci**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
307	**Primăria Podoleni**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
308	**Primăria Roman**	NU	administrație publică	public	județean	Roman	3	0	0
309	**Primăria Tașca**	NU	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	0	0
310	**Primăria Vânători-Neamț**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	2	0	0
311	**Primăria Victoria Iași**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
312	**Primăria Zănești**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
313	**Privat Ouatu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
314	**Restaurant Berăria Nenea Iancu Piatra**	NU	restaurant	privat	județean	Piatra	1	0	0
315	**Restaurant Colibele Haiducilor**	NU	restaurant	privat	județean	Piatra	1	0	0
316	**Restaurant Taverna Ceahlău**	NU	restaurant	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
317	**Revista "Zile și Nopți" Piatra-Neamț**	NU	media	privat	județean	Piatra	1	0	0
318	**Revista Dulce Bucovina**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
319	**Rifil Săvinești**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
320	**Salvamont Neamț Ceahlău**	NU	instituție publică	public	județean	Ceahlău	3	0	0
321	**SC ARTDOM SRL Târgu-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Târgu	1	0	0
322	**SC Perla Invest SRL Piatra-Neamț**	NU	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	0	0
323	**SC Promontain Sports din Iași**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
324	**SC Top Tour SRL Piatra-Neamț**	NU	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
325	**SC YouPlan SRL-D Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
326	**Schitul Vovidenia**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
327	**Școala din sat Ceahlău**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Ceahlău	1	0	0
328	**Școala Dumbrava Roșie**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
329	**Școala nr.3 Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
330	**Școala Populară de Artă**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
331	**Școala Românească din Grecia**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
332	**Școala Ștefan cel Mare**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
333	**Școala Tupilați**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Roman	1	0	0
334	**Școala Văleni**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
335	**Serviciul Județean Neamț al Arhivelor Naționale**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
336	**Societate din Sibiu Eventia**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
337	**Societatea Culturală "Clepsidra", Roman**	NU	asociație	privat	județean	Roman	1	0	0
338	**SOG transport Bacău**	NU	servicii transport	privat	național	extern național	1	0	0
339	**Sponser**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
340	**Stâna Telec**	NU	atracție turistică	privat	județean	Bicaz	1	0	0
341	**Suroceni RM**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
342	**T Awards Edinburgh**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
343	**Teatrul Tineretului**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	2	0	0
344	**Telekom**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
345	**Transport Lariu Trans Târgu-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Târgu	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
346	**Travelocal**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
347	**Turist.info**	NU	media	privat	național	extern național	3	0	0
348	**Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (UAIC)**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
349	**Bogdan Roman**	NU	ghid	privat	județean	Roman	1	0	0
350	**Universitatea China**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
351	**Universitatea Nuernberg Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
352	**Universitatea Regensburg Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
353	**Universitatea Rzeszow (Polonia)**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
354	**Universitatea Tübingen Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
355	**Vila Floare de Colț**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
356	**Vila X Piatra-Neamț**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
357	**WildVenture Romania - blog**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
358	**Asociația Ecoland (Bison 360)**	NU	asociație	public-privat	județean	Târgu	2	0	0
359	**Pensiunea Ayan**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
360	**Hotel Unirea Iași**	NU	hotel	privat	național	extern național	1	0	0

ANEXA 3. Lista completă a actorilor din județul Neamț intervievați sau menționați.

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
1	**ADR NE (Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est)**	DA	asociație	public	regional	Regiunea Nord-Est	7	39	5
2	**Agenția Aldo Travel**	DA	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	6	2
3	**Asociația Bate Toaca**	DA	asociație	privat	județean	Piatra	1	11	
4	**Asociația Crestele Ceahlăului**	DA	asociație	privat	județean	Ceahlău	2	9	
5	**Asociația Meșteri Populari Neamț**	DA	asociație	privat	județean	Târgu	1	3	
6	**Asociația Ținutul Zimbrului**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	8	10	4
7	**Asociația Valea Ozanei**	DA	asociație	privat	județean	Târgu	8	12	
8	**Atlas Aparthotel**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	3	3	
9	**Birou Turism Piatra-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	3	0
10	**Casa de oaspeți La Muti**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	0	5	0
11	**Cusute vacanta Hangu-Ruginesti**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	2	0
12	**Centrul pentru Cultura si Arte Carmen Saeculare**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	5	17	3
13	**CIT Bicaz**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Bicaz	1	5	2
14	**CIT Piatra**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Piatra	4	15	3
15	**CIT Târgu-Neamț**	DA	centru de informare turistică	public	județean	Târgu	1	7	3
16	**CJ Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	16	26	5
17	**Clubul Ecoturistic Gh. Iacomi**	DA	asociație	privat	județean	Piatra	5	20	4
18	**Clubul Montan Român**	DA	asociație	privat	național	Piatra	1	7	2
19	**Complex ArtEd**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	6	2
20	**Direcția Județeană de Cultură Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	2	4	3
21	**GAL Ceahlău**	DA	asociație	public-privat	județean	Ceahlău	3	13	3
22	**GAL Ținutul Răzeșilor**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	3	3	3
23	**GAL Ținutul Zimbrilor**	DA	asociație	public-privat	județean	Târgu	2	3	1
24	**Hotel Bistrița (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	9	11	4

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
25	**Hotel Bradul (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	4	5	2
26	**Hotel Cascada (Durău)**	DA	hotel	privat	județean	Ceahlău	3	14	3
27	**Hotel Central Plaza (Piatra-Neamț)**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	12	11	5
28	**Ionela Lungu (Humulești)**	DA	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	2	6	2
29	**Kamena Travel PN**	DA	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	19	3
30	**La Caiace**	DA	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	7	2
31	**Lebăda Bicaz Moldotur**	DA	hotel	privat	județean	Bicaz	0	3	0
32	**Mihaela Ciomârtan**	DA	ghid	privat	județean	Piatra	0	19	0
33	**Muzeul Cetatea Neamț (Târgu-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Târgu	0	1	0
34	**Muzeul de Artă (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	11	2
35	**Muzeul de Arta Eneolitică Cucuteni (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	0	7	0
36	**Muzeul de Istorie și Arheologie (Piatra-Neamț)**	DA	atracție turistică	public	județean	Piatra	0	38	0
37	**Parcul National Ceahlău**	DA	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	7	40	5
38	**Parcul Natural Vânători-Neamț**	DA	atracție turistică	public	județean	Târgu	7	2	3
39	**Pensiunea Aristocratis**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	3	5	1
40	**Pensiunea Boema**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	4	1
41	**Pensiunea Casa Afetelor**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	0	4	0
42	**Pensiunea Drumul Plutașilor**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	6	1
43	**Pensiunea Eden**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	3	6	3
44	**Pensiunea Edera**	DA	pensiune	privat	județean	Târgu	0	3	0
45	**Pensiunea Grădinile Romane**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	3	0
46	**Pensiunea Ioana**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	1	0
47	**Pensiunea La Martin**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	3	3
48	**Pensiunea Maria**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	11	2
49	**Pensiunea Moldova**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	9	1
50	**Pensiunea Popasul Vânătorului Borca**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	0	1	0
51	**Pensiunea Restaurant Troian**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	4	3	1
52	**Primăria Bicaz**	DA	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	6	2
53	**Primăria Borca**	DA	administrație publică	public	județean	Ceahlău	0	1	0
54	**Primăria Dămuc**	DA	administrație	public	județean	Bicaz	2	7	1

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			publică						
55	**Primăria Dobreni**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	1	0
56	**Primăria Hangu**	DA	administrație publică	public	județean	Ceahlău	1	3	1
57	**Primăria Piatra-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	8	9	4
58	**Primăria Tarcău**	DA	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	2	1
59	**Primăria Târgu-Neamț**	DA	administrație publică	public	județean	Târgu	8	8	3
60	**Restaurant „Il Viaggio"**	DA	restaurant	privat	județean	Piatra	1	2	2
61	**Restaurant Turnul Berarilor**	DA	restaurant	privat	județean	Piatra	1	1	0
62	**Valea celor doisprezece**	DA	pensiune	privat	județean	Piatra	1	6	2
63	**Vila Pelegrin**	DA	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	15	3
64	**Hotel Blue Eden**	DA	hotel	privat	județean	Piatra	0	1	0
65	**Hotel Roman**	DA	hotel	privat	județean	Roman	0	2	0
66	**Primăria Alexandru Cel Bun**	DA	administrație publică	public	județean	Piatra	0	1	0
67	**Academia Oamenilor de Știință din România – filiala Piatra-Neamț**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
68	**Academia Română - Institutul de Istoria Artei G. Oprescu**	NU	instituție publică	public	național	extern național	1	0	0
69	**ADPT Neamț**	NU	asociație	public-privat	județean	Piatra	2	0	0
70	**Agenția All Line Iași**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
71	**Agenția de Turism Travel Minute Cluj**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
72	**Agenția eTours**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
73	**Agenția Imperial Travel**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	2	0	0
74	**Agenția Outdoor the World**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
75	**Agenție 1 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
76	**Agenție 2 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
77	**Agenție 3 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
78	**Agenție 4 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
79	**Agenție 5 București**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
80	**Agenție Bacău**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
81	**Agenție Constanța**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
82	**Agenție din Cehia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
83	**Agenție din Serbia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
84	**Agenție din Slovacia**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
85	**Agenție Galați**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
86	**Agenție Hello Bucovina Suceava**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	2	0	0
87	**Agenție Rep. Moldova 1**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
88	**Agenție Rep. Moldova 2**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
89	**Agenție Rep. Moldova 3**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
90	**Agenție Spania**	NU	agenție de turism	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
91	**Agenție Vaslui**	NU	agenție de turism	privat	național	extern național	1	0	0
92	**Airbnb**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	3	0	0
93	**Alpin Club Bacău**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
94	**Ambasada Poloniei**	NU	instituție publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
95	**Ansamblu Florile Ceahlăului**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
96	**ANTREC Neamț4**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	3	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
97	**Artist Ciprian Istrate Piatra-Neamț**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Piatra	1	0	0
98	**Artiști Germania**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern international	1	0	0
99	**Artiști Israel**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern international	1	0	0
100	**Artiști Marea Britanie**	NU	meșter popular/artist	privat	internațional	extern international	1	0	0
101	**Asociația "Bucovina Guides";**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
102	**Asociația "Renașterea Bucovinei".**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
103	**Asociația „Societatea Ghizilor montani Carpați" din Sibiu.**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
104	**Asociația Administratorilor de Arii Naturale Protejate din România;**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
105	**Asociația Arte.ro (Cristina Petrariu)**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
106	**Asociația Astronomică Pluto**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
107	**Asociația Bucovina**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
108	**Asociația Budacu (asociație proprietari pensiuni din Borca)**	NU	asociație	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
109	**Asociația Crai Nou**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
110	**Asociația de Ecoturism România AER**	NU	asociație	privat	național	extern național	2	0	0
111	**Asociația Eco Delta Dunării**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
112	**Asociația EcoMaramureș**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
113	**Asociația EventEra**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
114	**Asociația Filateliștilor Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
115	**Photo Club Neamț - Asociația fotografilor**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	3	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
116	**Asociația Ghizii României**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
117	**Asociația Ghizilor Montani din Bucovina;**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
118	**Asociația Interdisciplinara NEOKOOLT Piatra-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
119	**Asociația Ion Creangă**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
120	**Asociația Nemțeanca, Târgu-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
121	**Asociația pentru Dezvoltare Durabila „NEMIRAM" din Onești**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
122	**Asociația pentru Dezvoltare și Inovare în Europa ADIE, Piatra-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	1	0	0
123	**Asociația Pentru Protecția Patrimoniului**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
124	**Asociația Pro – Grințieș**	NU	asociație	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
125	**Asociația Rangerilor din România**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
126	**Asociația Țara Dornelor**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
127	**Asociația Colinele Transilvaniei**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
128	**Asociația Rouen**	NU	asociație	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
129	**Autonom Services SA Piatra-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Piatra	1	0	0
130	**Biblioteca Hangu - Liliana Pintea**	NU	instituție publică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
131	**Biblioteca Județeană**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	2	0	0
132	**Biblioteca Roman**	NU	instituție publică	public	județean	Roman	1	0	0
133	**Booking.com**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	6	0	0
134	**Cabana Baraj**	NU	cabană	privat	județean	Bicaz	1	0	0
135	**Cabana Dochia**	NU	cabană	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
136	**Cabana Izvorul Muntelui**	NU	cabană	privat	județean	Bicaz	2	0	0
137	**Camera de Comerț a României**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
138	**Camera de Comerț Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Piatra	4	0	0
139	**Carmangeria Larger Carm**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
140	**Casa Arcașului**	NU	restaurant	privat	județean	Târgu	1	0	0
141	**Casa Blam**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
142	**Casa Moldoveană**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
143	**Casa Pelerinului**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	5	0	0
144	**Centrul Cultural Pastoral Daniil Sihastrul**	NU	asociație	public	județean	Ceahlău	2	0	0
145	**Centrul de Cercetare si Prelucrare Plante CCPPM PLATAVOREL Piatra-Neamț**	NU	institut cercetare	public	județean	Piatra	1	0	0
146	**Centrul de cercetări biologice "Stejarul", Piatra-Neamț**	NU	institut cercetare	public	județean	Piatra	1	0	0
147	**Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului**	NU	institut cercetare	public	național	extern național	1	0	0
148	**Cercul Militar/Garnizoana Piatra-Neamț**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
149	**CIT Fărcașa**	NU	centru de informare turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
150	**Colegiul Petru Rareș**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
151	**Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Roman	1	0	0
152	**Colegiul Tehnic Ion Creangă, Târgu-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Târgu	1	0	0
153	**Comisia Europeană**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
154	**Complex Muzeal Neamț**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	5	0	0
155	**Complexul Muzeal de Științele Naturii Ion Borcea, Bacău**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
156	**Complexul Muzeal de Științele Naturii Răsvan Angheluță Galați**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
157	**Complexul Muzeal Iulian Antonescu Bacău**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
158	**Complexul Muzeal National Moldova - Muzeul de Artă, Iași**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
159	**Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**	NU	instituție publică	public	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
160	**Construcții Aqua Park Roznov**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
161	**Federația Națională a GAL-urilor**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
162	**Federația Română de Atletism**	NU	asociație	public	național	extern național	1	0	0
163	**Ferma din Păstrăveni (Ciudin PFA)**	NU	companie	privat	județean	Târgu	1	0	0
164	**Forumul Montan din România, filiala Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
165	**Fundația Culturală "Ion Creanga", Târgu-Neamț**	NU	asociație	privat	județean	Târgu	1	0	0
166	**Fundația Cultural-Științifică Constantin Matasă Piatra-Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
167	**Fundația Lascăr Viorel Piatra-Neamț**	NU	asociație	public	județean	Piatra	1	0	0
168	**Fundația Româno-Americană**	NU	asociație	privat	național	extern național	3	0	0
169	**GAL 1 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
170	**GAL 1 Italia**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
171	**GAL 2 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
172	**GAL 2 Italia**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
173	**GAL 3 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
174	**GAL 4 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
175	**GAL 5 Franța**	NU	asociație	public-privat	internațional	extern internațional	1	0	0
176	**GAL Calafat**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
177	**GAL Clisura Dunării**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
178	**GAL Dealurile Târnavelor**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
179	**GAL Micro Regiunea Tara**	NU	asociație	public-privat	național	extern	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
	Hațegului - Ținutul Pădurenilor					național			
180	**GAL Poarta Almăjului**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
181	**GAL Răsăritul Țării Făgărașului**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
182	**GAL Valea Muntelui**	NU	asociație	public-privat	național	extern național	1	0	0
183	**Gamma Advertising SRL Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	
184	**Ghid Florin Botescu**	NU	ghid	privat	județean	Piatra	1	0	0
185	**Grup folcloric de la Huși**	NU	meșter popular/artist	privat	național	extern național	1	0	0
186	**Hanu Ancuței**	NU	restaurant	privat	județean	Roman	1	0	0
187	**Heidelberg Cement**	NU	companie	privat	județean	Bicaz	2	0	0
188	**Herghelie Dobreni**	NU	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	0	0
189	**Hotel Admiraz**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
190	**Hotel Adora**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	1	0	0
191	**Hotel Ancora**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	2	0	0
192	**Hotel Belvedere**	NU	hotel	privat	județean	Piatra	1	0	0
193	**Hotel Brândușa**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
194	**Hotel Ceahlău**	NU	hotel	privat	județean	Ceahlău	5	0	0
195	**Hotel Central Roman**	NU	hotel	privat	județean	Roman	1	0	0
196	**Hotel Doina**	NU	hotel	privat	județean	Târgu	1	0	0
197	**Hotel Maria din Botoșani**	NU	hotel	privat	național	extern național	1	0	0
198	**Hotel Restaurant Turist L. Roșu**	NU	hotel	privat	județean	Bicaz	2	0	0
199	**Hotel Victoria Tg. Neamț**	NU	hotel	privat	județean	Târgu	1	0	0
200	**HPM Iași (Hai Pe Munte)**	NU	asociație	privat	național	extern național	1	0	0
201	**Inspectoratul de Jandarmi Județean Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
202	**Inspectoratul Școlar Județean Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
203	**Inspectoratul Școlar Județean Suceava**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
204	**Institutul de Arheologie Iași**	NU	instituție de	public	național	extern	1	0	0

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			învățământ			național			
205	**Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Turism**	NU	institut cercetare	public	național	extern național	1	0	0
206	**Întreprindere Individuală Liteanu Ilinca Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
207	**Köber (vopseluri)**	NU	companie	privat	național	extern național	2	0	0
208	**Liceu Vânători-Neamț ședătoare**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Târgu	1	0	0
209	**Liceul Calistrat Hogaș Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
210	**Liceul Cărtianu Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
211	**Liceul de Informatică Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
212	**Liceul Mincu Vaslui**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
213	**Mănăstirea Nașterea Maicii Domnului PN**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
214	**Mănăstirea Agapia**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
215	**Mănăstirea Neamț**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
216	**Mănăstirea Paltin**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
217	**Mănăstirea Petru Vodă**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
218	**Mănăstirea Poiana Maicilor**	NU	atracție turistică	public	județean	Ceahlău	1	0	0
219	**Mănăstirea Sf. Mina - Pietricica**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
220	**Mănăstirea Sf. Vasile de la Bodești**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	1	0	0
221	**Mănăstirea Văratec**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
222	**Marianux Transport Piatra-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Piatra	1	0	0
223	**Maya Outdoor**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
224	**Megatravel**	NU	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	0	0
225	**Meșter măști Bălțătești**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0
226	**Meșter prosoape Pipirig**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
227	**Meșter Târpești**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Târgu	1	0	0
228	**Ministerul Afacerilor Interne**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
229	**Ministerul Agriculturii**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
230	**Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (Turism)**	NU	administrație publică	public	național	extern național	4	0	0
231	**Mitropolia Moldovei**	NU	instituție publică	public	național	extern național	2	0	0
232	**Muzeul Arta Lemnului Câmpulung Moldovenesc**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
233	**Muzeul Bucovinei Suceava**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
234	**Muzeul Castelul Corvinilor**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
235	**Muzeul de Artă Ion Irimescu Fălticeni**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
236	**Muzeul de Istorie Paul Păltănea Galați**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
237	**Muzeul de Mineralogie Baia Mare**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
238	**Muzeul Județean Botoșani**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
239	**Muzeul Județean Ștefan cel Mare Vaslui**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
240	**Muzeul Militar Național Regele Ferdinand I**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
241	**Muzeul Municipiului București**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
242	**Muzeul Național al Literaturii Române București**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
243	**Muzeul Național al Literaturii Române Iași**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
244	**Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
245	**Muzeul Național Cotroceni**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
246	**Muzeul Național de Artă al României**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
247	**Muzeul Național de Istorie a României**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
248	**Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	1	0	0
249	**Muzeul Național Peleș**	NU	atracție turistică	public	național	extern național	2	0	0
250	**National Geographic Romania**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
251	**ONG Dămuc**	NU	asociație	privat	județean	Bicaz	1	0	0
252	**Păstrăvăria Bistra Montană**	NU	restaurant	privat	județean	Bicaz	1	0	0
253	**Patron DOLINEX (sanitare, centrale)**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
254	**Pensiunea Agnes**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
255	**Pensiunea Albăstrica**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
256	**Pensiunea Alexa Ceahlău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
257	**Pensiunea Almaș**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
258	**Pensiunea Alpin**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
259	**Pensiunea Ambiance**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
260	**Pensiunea Antia**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
261	**Pensiunea Belvedere Târgu-Neamț**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
262	**Pensiunea Bia Păpădia Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	3	0	0
263	**Pensiunea Bradu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
264	**Pensiunea Bucuria**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
265	**Pensiunea Ceahlău Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
266	**Pensiunea Corola Tarcău**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
267	**Pensiunea Crușitu Bicaz**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
268	**Pensiunea Curtea Domnească**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
269	**Pensiunea Doina**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
270	**Pensiunea Elena**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
271	**Pensiunea Estival**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
272	**Pensiunea Flora**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
273	**Pensiunea Georgiana**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
274	**Pensiunea Gold**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
275	**Pensiunea Gura Humorului**	NU	pensiune	privat	național	extern național	1	0	0

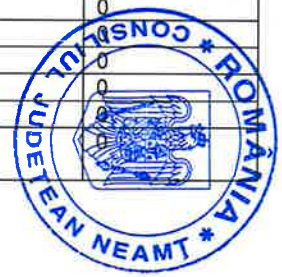

Nr. Crt.	Actor	Interviev at	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
276	**Pensiunea Ianis (Dan și Andra)**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
277	**Pensiunea La bunica**	NU	pensiune	privat	judetean	Ceahlău	4	0	0
278	**Pensiunea Lostrița**	NU	pensiune	privat	judetean	Ceahlău	2	0	0
279	**Pensiunea Maria Agapia**	NU	pensiune	privat	judetean	Târgu	1	0	0
280	**Pensiunea Montan Ceahlău**	NU	pensiune	privat	judetean	Ceahlău	2	0	0
281	**Pensiunea Mugur de Fluier Vama**	NU	pensiune	privat	national	extern național	1	0	0
282	**Pensiunea Octogon**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
283	**Pensiunea Ouatu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
284	**Pensiunea Paleu Bicaz Ardelean**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
285	**Pensiunea Perla Durău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
286	**Pensiunea Perla Neamțului**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
287	**Pensiunea Popasul Șoferului Tașca**	NU	pensiune	privat	județean	Bicaz	1	0	0
288	**Pensiunea Radu**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
289	**Pensiunea Raluca**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
290	**Pensiunea Roua**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
291	**Pensiunea Royal**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
292	**Pensiunea Stratan**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
293	**Pensiunea Total Durău**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
294	**Pensiunea Ursuleț**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
295	**Pensiunea Vânătorul**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	3	0	0
296	**Pensiunea Văratec**	NU	pensiune	privat	județean	Târgu	1	0	0
297	**Pictorul Răileanu**	NU	meșter popular/artist	privat	județean	Piatra	1	0	0
298	**Prefectura Neamț**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
299	**Primăria Agapia**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	2	0	0
300	**Primăria Bicaz Chei**	NU	administrație publică	public	județean	Bicaz	1	0	0
301	**Primăria Ceahlău**	NU	administrație publică	public	județean	Ceahlău	2	0	0
302	**Primăria Grumăzești**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	1	0	0
303	**Primăria Milești RM**	NU	administrație	public	international	extern	1	0	0

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
			publică			internațional			
304	**Primăria Mireni RM**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
305	**Primăria Municipiului Hunedoara**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
306	**Primăria Municipiului Tecuci**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
307	**Primăria Podoleni**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
308	**Primăria Roman**	NU	administrație publică	public	județean	Roman	3	0	0
309	**Primăria Tașca**	NU	administrație publică	public	județean	Bicaz	2	0	0
310	**Primăria Vânători-Neamț**	NU	administrație publică	public	județean	Târgu	2	0	0
311	**Primăria Victoria Iași**	NU	administrație publică	public	național	extern național	1	0	0
312	**Primăria Zănești**	NU	administrație publică	public	județean	Piatra	1	0	0
313	**Privat Ouatu**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	2	0	0
314	**Restaurant Berăria Nenea Iancu Piatra**	NU	restaurant	privat	județean	Piatra	1	0	0
315	**Restaurant Colibele Haiducilor**	NU	restaurant	privat	județean	Piatra	1	0	0
316	**Restaurant Taverna Ceahlău**	NU	restaurant	privat	județean	Ceahlău	1	0	0
317	**Revista "Zile și Nopți" Piatra-Neamț**	NU	media	privat	județean	Piatra	1	0	0
318	**Revista Dulce Bucovina**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
319	**Rifil Săvinești**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
320	**Salvamont Neamț Ceahlău**	NU	instituție publică	public	județean	Ceahlău	3	0	0
321	**SC ARTDOM SRL Târgu-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Târgu	1	0	0
322	**SC Perla Invest SRL Piatra-Neamț**	NU	atracție turistică	privat	județean	Piatra	1	0	0
323	**SC Promontain Sports din Iași**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
324	**SC Top Tour SRL Piatra-Neamț**	NU	agenție de turism	privat	județean	Piatra	1	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
325	**SC YouPlan SRL-D Piatra-Neamț**	NU	companie	privat	județean	Piatra	1	0	0
326	**Schitul Vovidenia**	NU	atracție turistică	public	județean	Târgu	1	0	0
327	**Școala din sat Ceahlău**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Ceahlău	1	0	0
328	**Școala Dumbrava Roșie**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
329	**Școala nr.3 Piatra-Neamț**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
330	**Școala Populară de Artă**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
331	**Școala Românească din Grecia**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
332	**Școala Ștefan cel Mare**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
333	**Școala Tupilați**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Roman	1	0	0
334	**Școala Văleni**	NU	instituție de învățământ	public	județean	Piatra	1	0	0
335	**Serviciul Județean Neamț al Arhivelor Naționale**	NU	instituție publică	public	județean	Piatra	1	0	0
336	**Societate din Sibiu Eventia**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
337	**Societatea Culturală "Clepsidra", Roman**	NU	asociație	privat	județean	Roman	1	0	0
338	**SOG transport Bacău**	NU	servicii transport	privat	național	extern național	1	0	0
339	**Sponser**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
340	**Stâna Telec**	NU	atracție turistică	privat	județean	Bicaz	1	0	0
341	**Suroceni RM**	NU	administrație publică	public	internațional	extern internațional	1	0	0
342	**T Awards Edinburgh**	NU	media	privat	internațional	extern internațional	1	0	0
343	**Teatrul Tineretului**	NU	atracție turistică	public	județean	Piatra	2	0	0
344	**Telekom**	NU	companie	privat	național	extern național	1	0	0
345	**Transport Lariu Trans Târgu-Neamț**	NU	servicii transport	privat	județean	Târgu	1	0	0

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Nr. Crt.	Actor	Interviewat	Categorie	Public/Privat	Nivel geografic	Zona	Relații în care au fost indicați	Relații pe care le-au indicat	Nivel de centralitate (1-redusă; 5-foarte ridicată)
346	**Travelocal**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
347	**Turist.info**	NU	media	privat	național	extern național	3	0	0
348	**Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (UAIC)**	NU	instituție de învățământ	public	național	extern național	1	0	0
349	**Bogdan Roman**	NU	ghid	privat	județean	Roman	1	0	0
350	**Universitatea China**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
351	**Universitatea Nuernberg Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
352	**Universitatea Regensburg Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
353	**Universitatea Rzeszow (Polonia)**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
354	**Universitatea Tübingen Germania**	NU	instituție de învățământ	public	internațional	extern internațional	1	0	0
355	**Vila Floare de Colț**	NU	pensiune	privat	județean	Ceahlău	2	0	0
356	**Vila X Piatra-Neamț**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
357	**WildVenture Romania - blog**	NU	media	privat	național	extern național	1	0	0
358	**Asociația Ecoland (Bison 360)**	NU	asociație	public-privat	județean	Târgu	2	0	0
359	**Pensiunea Ayan**	NU	pensiune	privat	județean	Piatra	1	0	0
360	**Hotel Unirea Iași**	NU	hotel	privat	național	extern național	1	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ * ROMÂNIA *

Pachete și programe oferite de turoperatori* care includ județul Neamț

**Acestea nu includ agențiile care oferă rezervare la structuri de cazare sau alte produse independente*

Agenție și localitate de origine	Punctul de plecare	Denumire circuit	Total zile circuit	Total zile NT	Obiective vizitate in Neamt
Adventure Motorcycle Tours, Turda	Cluj-Napoca	Best of Romania Motorcycle Tour	11	1-2	Târgu Neamț, Transceahlău, Piatra Neamț
Agenția de pelerinaje Basilica Travel, București	București	Pelerinaj în Moldova și Bucovina | 5 zile / 4 nopti	5	0-1	Mănăstirea Văratec, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Neamț
Aufgang Travel, Toronto	Toronto, București	Jewish Heritage Tour of Romania	9	1	Marea Sinagogă, Rabbi
Axa Travel, Suceava	Suceava/ Iași	Neamt Tours in Moldavia	-	-	Cetatea Neamțului, Mănăstirile Neamț, Agapia, Văratec, Secu, Schitul Sihla, Peștera Sf. Teodora, Zimbrăria Dragoș Vodă, , Muz. Popa
Carpathian Escapes, Miercurea Ciuc	Brașov	5 Days 4x4 Adventure Tour in Transylvania	5	2	Cheile Bicazului, Via Ferrata Astragalus, Masivul Ceahlău, Munții Hășmaș, sate pitorești
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	Sărbătoarea Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul la Mănăstirea Secu – participare la hram	1	1	Mănăstirea Secu
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	Sărbătoarea Schimbării la Față pe Muntele Ceahlău	2	2	Masivul Ceahlău
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	Pomenirea Sf. Cuv. Paisie de la Neamț	1	1	Mănăstirea Neamț
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	Peșterea Sfintei Teodora de la Mănăstirea Sihla	1	1	Peștera Sfintei Teodora
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	Nașterea Maicii Domnului la Mănăstirea Sihăstria – participare la hram	1	1	Mănăstirea Sihăstria
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	În pelerinaj la Mănăstirea Petru Voda de Sărbătoarea Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil – participare la Hramul Mănăstirii	1	1	Mănăstirea Petru Vodă
Centrul de Pelerinaj Sf. Parascheva, Iași	Iași	În pelerinaj la Mănăstirea Pângărați de Sărbătoarea Sf. Muc. Dimitrie, Izvorâtorul de Mir – participare la Hramul Mănăstirii	1	1	Mănăstirea Pângărați
Centrul de pelerinaje Sfântul Nicodim, Craiova	Craiova	Moldova-Bucovina	6	0-1	Mănăstirea Bistrița, Mănăstirea Pângărați, Cheile Bicazului
Centrul de Pelerinaje Sfinții Împărați Constantin și Elena, Buzău	Buzău	Pelerinaj la Mănăstirile din Moldova și Bucovina	3	1	Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Secu, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec
Cultural & Theme Tours, Internațional	București	Transylvania & the Painted monasteries of Bucovina - Guaranteed Departures	8	0-1	Piatra Neamț
Cultural & Theme Tours, Internațional	București	Painted Monasteries of Bucovina - 3 Days Private Tour	3	1	Cheile Bicazului
Custom Travel Romania, București	București	8-Day Culinary and Wine Tour in Moldova	8	1	Cetatea Neamțului, Mănăstirea Neamț, Vânători-Neamț, Mănăstirea Agapia
Delta Travel, București	București	2 weeks Romania Tours	14	1	Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Cetatea Neamțului, Piatra Neamț
Delta Travel, București	București	One week Romania tour	7	1	Cheile Bicazului, Piatra Neamț
Dreamlike Journeys, România	București	Tour of Romania, Transylvania, The painted monasteries, Maramureș, Dracula, 10days	10	1-2	Vânători-Neamț, Cetatea Neamțului, Casa Memorială „Ion Creangă", Piatra Neamț, Lacul Izvorul Muntelui, Cheile Bicazului
Europa Travel, București	București	Circuit Maramures si Nordul Moldovei 2020 - 2021	7	1	Casa Memorială „Ion Creangă", Cetatea Neamțului, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Mănăstirea Neamțului, Piatra Neamț, Valea Bistriței, Cheile Bicazului
Guided Europe Tours	Budapest	Guided Tour from Budapest to Sofia	9	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului

	a	with Transylvania&Bucovina			
Guided Europe Tours	București	21days BalkansTour from Bucharest with Bucovina	21	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Guided Europe Tours	Budapest a	21 days Balkans Tour from Budapest with Transylvania&Bukovina	21	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Guided Europe Tours	București	14 days Small Group Balkans Tour from Bucharest with Bulgaria, Macedonia, Serbia	14	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Happy Trip, București	București	Circuit în NORDUL MOLDOVEI, 3 zile, autocar	3	0-1	Cetatea Neamțului, Cheile Bicazului
Marshal Turism, București	București	Nordul Moldovei Iasi transport autocar	6	1	Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Secu, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Casa Memorială „Ion Creangă", Piatra Neamț
Multi-day & Extended Tours	București	Transylvania & Bucovina Private Tour - 6 days	6	0-1	Cheile Bicazului, Mănăstirea Neamț, Cetatea Neamțului
Multi-day & Extended Tours	București	Private Tour from Bucharest to Bucovina the Land of Painted Monasteries	3	0-1	Târgu Neamț, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Cheile Bicazului
One Excellence Tours, București	București	7 days Private Romania Grand Tour from Bucharest	7	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Outdoor The World	Lacu Roșu	Via Ferrata Wild Ferenc - Bicaz Gorges (Red Lake)	0-1	0-1	Via Ferrata Astragalus
Oxigen Tour, București	București	Four Days Tour Bucovina	4	0-1	-
Paralela45, România	București	Senior Voyage - Iasiul si nestematele Moldovei - Romania	5	1	Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Casa Memorială „Ion Creangă", Muzeul Popa
Paralela45, România	București	Romania Highlights, guaranteed departure tour and optional Danube Delta 'add-on'.	8	0-1	Cheile Bicazului, Muzeul Popa
Phoenix Tourism București	București	Circuit Nordul Moldovei și Valea Bistriței	3	0-1	Casa Memorială „Ion Creangă", Barajul Bicaz, Cheile Bicazului
Rolandia, Iași	Iași	Private three days tour of Iasi and UNESCO Painted Monasteries in Bucovina	4	0-1	Cetatea Neamțului, Muzeul Popa
Rolandia, Iași	Neamț	Private Rural Experience from Iasi - Agapia Monastery and Popa Museum	0-1	0-1	Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Agapia, Muzeul Popa
Rolandia, Iași	Iași	Private adventure day trip from Iasi	0-1	0-1	Cheile Bicazului
Rolandia, Iași	Budapest a	Eight days tour of Romania starting from Budapest to Bucharest	8	1	Muzeul Popa, Piatra Neamț, Cheile Bicazului, Lacul Izvorul Muntelui
Rolandia, Iași	București	Best of Romania in 10 Days	10	1-2	Cetatea Neamțului, Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Rolandia, Iași	Iași	Private adventure day trip from Iasi	1	1	Cheile Bicazului, Via Ferrata Astragalus
Romanian Thrills, București	București	Discover Romania Tour	14	1	Cheile Bicazului, Cetatea Neamțului
Rovial Tourism, Brașov	Brașov	Excursie în Nordul Moldovei	3	0-1	Mănăstirea Văratec, Mănăstirea Agapia, Cheile Bicazului
Tours in Romania by Adrian Ene	București	UNESCO Sites in Transylvania, Bukovina & Maramures - Private Tour from Bucharest	10	1	Cheile Bicazului, Piatra Neamț, Târgu Neamț
Travel Maker Tours București	București	The Romanian UNESCO Heritage Tour – 4 days	4	0-1	Piatra Neamț
Travel Maker Tours București	București	Bucovina & Transylvania Tour – 3 days	3	0-1	Piatra Neamț
Travis, Iași	Iași	Northern Romania Road Adventure	3	0-1	Cetatea Neamțului, Mănăstirea Neamț, Poiana Largului, Lacul Izvorul Muntelui
Travis, Iași	Iași	Neamt County Road Trip	1	1	Cetatea Neamțului, Muzeul Popa, Curtea Domnească Piatra Neamț, Telegondola
Travis, Iași	Iași	Essential Romania	6	0-1	Cheile Bicazului
Travis, Iași	Iași	Bukovina & Neamt Road Trip	1	0-1	Târgu Neamț, Mănăstirea Agapia
Travis, Iași	Iași	*Bucovina and Neamt County Tours* - History and culture at the edge of the Carpathians	0-1	0-1	Mănăstirea Agapia, Cetatea Neamțului
Travis, Iași	Iași	*Bucovina and Neamț County Tours* - Bucovina Touch	1	1	Mănăstirea Agapia, Cetatea Neamțului

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Travis, Iași	Iași	Bison Land Road Trip	1	1	Târgu Neamț, Vânători-Neamț, Mănăstirea Agapia
Travis, Iași	Iași	Bicaz Scenic Drive	1	1	Piatra Neamț, Bicaz, Cheile Bicazului, Barajul Bicaz, Poiana Largului, Târgu Neamț
Trip2Ro, Galați	Budapesta	9 Days Small Group Tour From Budapest to Sofia	9	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Trip2Ro, Galați	Budapesta	8 days Private Romania Grand Tour from Budapest	8	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Trip2Ro, Galați	Budapesta	7 Days Transylvania and Bukovina Small Group Tour from Budapest	7	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Trip2Ro, Galați	Budapesta	6 Days Private Tour of Transylvania and Bukovina from Budapest	6	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Trip2Ro, Galați	București	5 Day Medieval Transylvania and Unesco Painted Monateries	5	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Trip2Ro, Galați	București	21days Enjoy the Balkans, Transylvania and Bucovina from Bucharest	21	0-1	Piatra Neamț, Cheile Bicazului
Viator (intermediar)	București	Private 8-Day UNESCO Tour Maramures and Bucovina Painted Monasteries	8	0-1	Cetatea Neamțului
Irene Travel/Hello Bucovina, Suceava	București	From the Top of the Carpathians to the Danube Delta	12	0-1	Cetatea Neamțului, Hanul Ancuței
Irene Travel/Hello Bucovina, Suceava	București	The Grand Tour	10	0-1	Cheile Bicazului, Lacul Izvorul Muntelui
Irene Travel/Hello Bucovina, Suceava	București	Down the Bukovina Highlands to the Danube	7	0-1	Cetatea Neamțului, Cheile Bicazului,
Irene Travel/Hello Bucovina, Suceava	București	Monasteries and Fine Villages Tour	1	1	Cetatea Neamțului, Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj pentru toți la PR. CLEOPA	2	2	Cheile Bicazului, Mănăstirea Pângărați, Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Secu
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj pentru toți la mormântul Parintelui Iustin Pârvu	3	1-2	Cheile Bicazului, Mănăstirea Neamț, Măn. Agapia, Durău
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj în BUCOVINA și ARDEAL	5	1	Măn. Neamț, Măn. Sihăstria, Măn. Durău
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj în Moldova și Bucovina	5	1	Cheile Bicazului, Măn. Bistrița, Măn. Horaița, Măn. Văratec, Măn. Neamț, Măn. Agapia,
Basilica Travel, București și național	București	Sfintele sărbători de PAȘTI la mănăstirea DURĂU	3	3	Cheile Bicazului, Măn. Durău, Măn. Neamț, Măn. Petru Vodă, Măn. Agapia,
Basilica Travel, București și național	București	Pe urmele sfinților români | Sf. Gheorghe Pelerinul | Sf. Cuv. Iosif de la Varatec	4	4	Cheile Bicazului, Măn. Bistrița, Biserica Sf. Ioan Domnesc din Piatra Neamț, Măn. Neamț, Măn. Văratec, Măn. Agapia, Măn. Războieni
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj pe urmele Sfântului Gheorghe Pelerinul	2	2	Cheile Bicazului, Măn. Bistrița, Biserica Sf. Ioan Domnesc din Piatra Neamț, Măn. Văratec, Măn. Agapia, Măn. Horaița
Basilica Travel, București și național	București	Pelerinaj în Moldova și Bucovina	5	2-3	Măn. Văratec, Măn. Neamț, Măn. Agapia, Măn. Horaița, Măn. Bistrița, Cheile Bicazului
Christian Tour, București și național	București	Bucovina si manastirile pictate	5	1	Cheile Bicazului, Piatra Neamț (Curtea Domneasca si Turnul lui Stefan cel Mare), Hanu Ancuței
Christian Tour, București și național	București	Iasiul si nestematele Moldovei	5	1	Măn. Agapia, Măn. Neamț, Muzeul Memorial Ion Creangă, Muzeul Neculai Popa din Târpești
Karpaten Turism, București	București	Circuit Romania - Bucovina si Delta Dunarii	5	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Agapia,
Karpaten Turism, București	București	Circuit Romania - Bucovina, Maramures si Transilvania	6	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Neamț,
Visit Romania, București	București	Romania, land of legends	8	0-1	Măn. Agapia, Cheile Bicazului,
Visit Romania, București	București	Grand Tour of Romania	14	1	Cheile Bicazului, Măn. Agapia, Măn. Neamț,
Visit Romania, București	București	Romania, between Occident and Orient	9	0-1	Măn. Agapia, Sinagoga Baal Shem Tov

Visit Romania, București	București	Romania, simply surprising...	9	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Neamț,
World Synergy Travel, București și internațional (Bulgaria, Taiwan)	București	Treasures of Transylvania & Bucovina	8	0-1	Cheile Bicazului
World Synergy Travel, București și internațional (Bulgaria, Taiwan)	Oradea	Romanian highlights by bike	8	0-1	Cheile Bicazului,
World Synergy Travel, București și internațional (Bulgaria, Taiwan)	București	Romania & Moldova	10	0-1	Măn. Neamț,
Dagecom Travel, București	București	Circuit Romania - Bucovina, Maramureș si Transilvania	6	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Neamț,
George Turism, Cluj-Napoca	Cluj	The Romanian Orthodox Churches	10	1-2	Măn. Agapia, Măn. Neamț, Cheile Bicazului
Charpatian Travel, Sibiu	București	Romania in 2020: Country & People	8	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Agapia,
Charpatian Travel, Sibiu	București	UNESCO-Heritage in Romania	8	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Agapia,
Charpatian Travel, Sibiu	Chișinău	Tour in Moldova	7	0-1	Măn. Agapia, Măn. Neamț,
Classy Romania, București	București	TRANSYLVANIA & BUCOVINA TOUR	8	1	Cetatea Neamțului, Măn. Secu, Măn. Agapia,
Classy Romania, București	București	ROMANIA ROUND THE CLOCK TOUR IN 15 DAYS	15	1	Măn. Neamț, Măn. Secu, Măn. Agapia, Măn. Văratec
Covinnus Travel, București	București	Treasures of Romania Tour - 9 days	9	0-1	Cheile Bicazului
Covinnus Travel, București	București	The Countryside of Romania Tour - 12 days	12	0-1	Cheile Bicazului
Travel2Romania, București	București	Amazing Bucovina	3	0-1	Măn. Agapia, Măn. Neamț
Travel2Romania, București	București	Jewish Heritage in Romania-8 days tour	8	0-1	Sinagoga Baal Shem Tov
Travel2Romania, București	București	Treasures of Romania and Bulgaria	13	0-1	Sinagoga Baal Shem Tov, Cheile Bicazului,
Travel2Romania, București	București	The best of Romania and Bulgaria	18	0-1	Cheile Bicazului
Etalon Travel, București	București	DESCOPERIND BUCOVINA - TANSILVANIA SI MARAMURESUL	5	0-1	Măn. Neamț,
Romania for all, București	Iași	TOUR DELLA MOLDAVIA E BUCOVINA	5	1	Măn. Neamț, Cetatea Neamțului, Muzeul Cucuteni din Piatra Neamț, Măn. Agapia
Romania for all, București	București	Gli Splendori dela Romania	8	1-2	Cetatea Neamțului, Măn. Agapia, Cheile Bicazului
Romania for all, București	București	ALLA SCOPERTA DELLE TRADIZIONI DEL PATRIMONIO UNESCO, DEI CASTELLI E DELLE FORTEZZE	8	0-1	Cheile Bicazului, Măn. Agapia,
Romania for all, București	București	TRANSILVANIA & BUCOVINA & MOLDAVIA & DELTA	9	1	Cetatea Neamțului, Măn. Agapia, Măn. Neamț,
Romania for all, București	București	OLTENIA & TRANSILVANIA & MARAMURES & BUCOVINA	9	1	Cetatea Neamțului, Măn. Agapia, Măn. Neamț, Cheile Bicazului
Romania for all, București	Iași	TOUR DELLA MOLDAVIA E BUCOVINA	5	1-2	Cetatea Neamțului, Măn. Agapia, Măn. Neamț, Muzeul Cucuteni din Piatra Neamț,
Romania for all, București	București	TRANSILVANIA & BUCOVINA & MOLDAVIA & DELTA	9	1	Cetatea Neamțului, Măn. Agapia, Măn. Neamț
Top tours, București	București	Transylvania and the Painted Monasteries of Bucovina	8	0-1	Cheile Bicazului
Ciao Romania, București	București	UNESCO Romania Tour	10	1	Cheile Bicazului, Măn. Văratec, Măn. Agapia, Măn. Neamț
Ciao Romania, București	București	Monasteries tour in Bukovina	8	1-2	Măn. Văratec, Măn. Agapia, Măn. Horaița, Măn. Neamț, Măn. Secu, Rezervația de Zimbri „Dragoș-Vodă" din Târgu Neamț
Ciao Romania,	București	Uniquely Romania Tour	8	0-1	Măn. Agapia, Muzeul Neculai Popa din

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

București					Târpești
Travel Maker Tours, București	București	Bucovina & Transylvania Tour	3		Cheile Bicazului,
Agenții din Neamț					
Aldo Travel, Piatra-Neamț	Locuri din RO	Pachete personalizate, axate pe piața spaniolă.		1-2	Hike & Trekking in Neamț, tururi culturale, turul mănăstirilor din Neamț,
Telin Adventure & Travel, Piatra-Neamț	Piatra-Neamț	Oferte personalizate, orientați în principal pe turismul activ.		1-4	Ture montane la cerere în munții Ceahlău, Hășmaș, Suhard-Șugău (Cheile Șugăului-Munticelu - Via Ferrata Astragalus).
Explore Travel, Piatra-Neamț	București	Trekking the Carpathians	9	1-2	Cheile Bicazului, Cheile Bicazului, Bicăjel, munții Hășmaș
Explore Travel, Piatra-Neamț	București	Romanian Countryside	15	0-1	Muzeul Popa din Târpești
Explore Travel, Piatra-Neamț	București	Arts and Crafts in Romania	11	1	Muzeul Popa din Târpești, Cheile Bicazului
Explore Travel, Piatra-Neamț	București	The Treasures of Transylvania and Bucovina - A self-guided tour to discover Romania	10	1	Muzeul Popa din Târpești, Cheile Bicazului

ANEXA nr. 8. EXTRASE din legislație și din documentele de planificare strategică de la nivelurile administrative superioare, cu relevanță pentru MPT-NT

CUPRINS:

Orientări Strategice Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a Carpaţilor (2014 – 2020) 1
Legea Muntelui 4
LEGEA Nr. 389 din 19 octombrie 2006 pentru ratificarea Convenţiei-cadru privind protecţia şi dezvoltarea durabilă a Carpaţilor 7
Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026 8
Planul Regional de Acțiune pentru Turism (*PRAT*) Nord-Est 2017-2023 11
Strategia de dezvoltare a județului Neamț 2014-2020 16
Obiectivele dezvoltării durabile și țintele anului 2030 cu relevanță pentru sectorul turism, conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 17
Viziunea, obiectivele și domeniile prioritare ale Strategiei naţionale de dezvoltare a ecoturismului în România 2016-2020 18
Diagnosticul și recomandările oferite în cadrul Strategiei Naționale a României pentru Dezvoltarea Turismului 2018-2030 (Partea 1 – finalizată). 22

Orientări Strategice Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a Carpaţilor (2014 – 2020)

Obiective generale și specifice
Obiectiv general 1: Creșterea competitivității economice
Obiective specifice:
a) Creșterea veniturilor fermierilor
b) Sporirea gradului de informare al fermierilor în vederea dezvoltării de activităţi specifice
c) Organizarea fermierilor în asociaţii pentru valorificarea produselor agroalimentare
Obiectiv general 2: Creșterea atractivității Carpaților și stabilizarea populației montane
Obiective specifice:
a) Menținerea tinerilor în zonele montane
b) Încurajarea diversificării activităților economice în zona montană
c) Revitalizarea turismului montan prin modernizarea infrastructurii specifice în vederea dezvoltării și promovării potențialului natural și cultural din zona montană
d) Modernizarea infrastructurii de transport și pentru serviciile de bază
Obiectiv general 3: Îmbunătățirea caracteristicilor de mediu în zona de munte
Obiective specifice:
a) Gestionarea durabilă a resurselor forestiere

b) Conservarea biodiversității, prin elaborarea/ implementarea planurilor /măsurilor de management ale ariilor naturale protejate
c) Implementarea managementului durabil al deșeurilor

Obiectiv general 4: Conservarea și valorificarea resurselor culturale

Obiective specifice:

a) Protejarea, promovarea și menținerea vie a patrimoniului imaterial și a creației contemporane

b) Promovarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material.

Principii fundamentale:

- principiul dezvoltării durabile (sustenabile)
- principiile precauției și prevenirii
- parteneriatul - participarea publicului și implicarea factorilor interesați
- abordare programatică
- menținerea echilibrului ecologic al ecosistemelor, conservarea biodiversității și a habitatelor naturale
- acordarea de șanse egale la un nivel de viață decent pentru toți locuitorii.

Cu privire la **activitățile din sfera economică**, s-a avut în vedere, în primul rând, diversificarea acestora și creșterea competitivității economice, prin pregătirea profesională a acestora și prin asigurarea de diverse stimulente pentru dezvoltarea afacerilor din zonă.

Măsuri avute în vedere:

1. Sprijinirea IMM-urilor în vederea diversificării activităților, creșterii competitivității economice și sporirii locurilor de muncă în localitățile rurale montane
2. Sprijinirea IMM-urilor/a persoanelor ce derulează activități specifice menite să sprijine turismul:
   - Meșteșuguri/ produse locale de artizanat
   - activități agricole si non-agricole,
   - activități de marketing,
   - piețe de desfacere pentru produse și servicii locale,
   - certificarea produselor specifice regionale/ a produselor din zonele montane
3. Cursuri pentru antreprenori, în vederea diversificării activității și creșterii valorii adăugate a produselor, adaptate cerințelor pieței

Cu referire la **sectorul turistic**, s-a urmărit revitalizarea turismului montan atât prin susținerea acțiunilor de comunicare și promovare, a lucrului în parteneriat și a cooperării actorilor din sectorul turistic cât și prin intermediul finanțării investițiilor directe.

Măsuri avute în vedere:

1. Formarea personalului de specialitate (ghizi, ghizi specializaţi, administratori de structuri de primire turistice cu funcţiuni de cazare, manageri destinaţii turistice etc.); formarea/educarea conştiinţei la nivel de comunitate, regional şi naţional privind potenţialul natural şi cultural al zonei montane;
2. Realizarea investițiilor în infrastructura de turism (renovarea/reabilitarea unităților de cazare, campinguri/refugii/adăposturi/cabane, crearea de noi mijloace pentru petrecerea timpului liber, marcarea traseelor turistice montane);
3. Punerea în evidența și promovarea monumentelor naturale, crearea de facilităţi şi infrastructură de vizitare – parcări, toalete, modernizări de peșteri, acces belvedere, captarea și amenajarea izvoarelor, piste de ciclism montan;
4. Îmbunătățirea infrastructurii pentru vizitarea ariilor naturale protejate precum și a serviciilor asociate;

5. Implementarea unor proiecte pilot cu titlu de exemple de buna practică pentru destinațiile ecoturistice;
(6) 7. Dezvoltarea şi promovarea strategiilor de marketing pentru zona montană;
8. Crearea asociaţiilor de dezvoltare şi promovare turistică la nivelul destinaţiilor turistice;
9. Creşterea numărului de centre şi puncte de informare la nivelul destinaţiilor turistice;
10. Dezvoltarea unor reţele naţionale pentru ecoturism la nivelul Munţilor Carpaţi în general, respectiv în ariile naturale protejate, în particular.

În ceea ce privește **patrimoniul imaterial și creaţia contemporană**, având în vedere bogăția și diversitatea resurselor culturale tradiţionale, precum și a formelor de expresie, sau avut în vedere activități de comunicare și training pentru protejarea acestora, precum și asigurarea condițiilor necesare dezvoltării de activități economice specifice.

Măsuri avute in vedere:

1. Stimularea antreprenorialului socio-cultural în vederea păstrării și transmiterii meșteșugurilor și tradiţiilor populare
2. Dezvoltarea serviciilor culturale din zona montană
3. Digitizarea patrimoniului specific zonelor montane
4. Încurajarea creării formelor asociative pentru protejarea cunoștințelor tradiționale (mărci colective) și comercializarea produselor artizanale
5. Dezvoltarea pieței de artă populară și a reţelelor de distribuţie
6. Organizarea de târguri/festivaluri/șezători cu specific local în zone reprezentative/ vizibile
7. Sprijinirea inițiativelor, campaniilor de informare și a activităților de instruire pentru valorificarea şi conservarea patrimoniului imaterial și susținerea creației contemporane
8. Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane din sectorul cultural

Cu referire **la patrimoniul cultural material** din zonele montane, au fost identificate cu precădere activități de comunicare, precum si masuri ce vizează protejarea patrimoniului de o manieră sustenabilă.

Măsuri avute in vedere:

1. Sprijinirea protejării, restaurării și punerii în valoare a monumentelor istorice (monument, ansamblu, sit) și a zonelor protejate
2. Îmbunătăţirea accesibilităţii la/ și a infrastructurii destinate turismului pentru siturile arheologice și alte monumente istorice cu potenţial ridicat
3. Conservarea şi restaurarea clădirilor cu valoare culturală semnificativă și păstrarea integrității istorice a acestora
4. Finanţarea iniţiativelor private sau comunitare privind crearea de eco-muzee/ muzee ale satelor / regiunilor la nivel rural
5. Realizarea de strategii culturale de dezvoltare durabilă pentru zonele montane
6. Sprijin pentru o mai bună reprezentare a resurselor culturale în cadrul master planurilor, strategiilor integrate de dezvoltare durabilă precum şi a planurilor de amenajare a teritoriului
7. Sprijin pentru campanii de informare şi promovare a patrimoniului cultural naţional.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ

Legea Munților

Dintr-un total de 18 articole ale acestei legi, doar 4 abordează și turismul.

Infrastructura și amenajarea teritoriului montan

ART. 5

(1) Infrastructura montană reprezintă suportul-cheie pentru dezvoltarea economico-socială, inteligentă, durabilă și incluzivă a zonei montane.

(2) Căile rutiere reprezintă principala cale de comunicație în zona montană; statul român asigură modernizarea, reabilitarea și extinderea acestora pentru facilitarea accesului în localități, la locuințe, ferme, structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare și masă, obiective turistice, stâne, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață în cadrul comunităților, la dezvoltarea legăturilor comerciale, de transport de călători și de marfă, a promovării produselor și a turismului local.

(3) Pentru creșterea nivelului de trai al locuitorilor din zona montană, statul român, prin prezenta lege, asigură următoarele:

a) dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare prin realizarea, extinderea, reabilitarea, modernizarea resurselor de apă, a sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare a apelor uzate, precum și implementarea și extinderea sistemelor integrate de management al deșeurilor menajere;

b) racordarea la rețeaua de energie electrică a localităților montane și a zonelor izolate, locuințe, ferme, cătune, tabere de vară, stâne, cabane turistice, obiective turistice, iar acolo unde nu este posibil, asigurarea acesteia din surse regenerabile;

c) extinderea rețelei de distribuție a gazelor în zona montană;

d) facilitarea accesului la internet, telefonie și alte forme de comunicare pentru populația din zona montană, în special la infrastructura de bandă largă.

(4) Pentru facilitarea accesului populației în zona montană la servicii de învățământ, sănătate și asistență socială, statul român va asigura următoarele:

a) înființarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea dispensarelor medicale și a punctelor sanitare din localitățile montane;

b) organizarea de echipe mobile de intervenție și caravane medicale, cu precădere în localitățile de munte izolate, lipsite de asistență medicală primară;

c) reabilitarea, modernizarea și dotarea corespunzătoare a unităților de învățământ primar și gimnazial din localitățile montane.

(5) În scopul prevenirii riscurilor naturale și pentru reducerea pierderilor umane și materiale, infrastructura din zona montană se realizează de către statul român din fonduri de la bugetul de stat și/sau din fonduri externe, pentru:

a) executarea lucrărilor de consolidare și stabilizare a terenurilor, terasamentelor și versanților din zona montană expuse riscurilor alunecărilor de teren;

b) regularizarea unor cursuri de apă, interzicerea construcțiilor în luncile inundabile ale râurilor din zona montană, cu precădere în zonele cu risc potențial semnificativ de inundații, în situații în care nu există alte moduri de apărare împotriva inundațiilor;

c) realizarea de apeducte și rezervoare mici utilizate pentru consum și irigații;

d) construirea, îmbunătățirea și întreținerea lucrărilor publice referitoare la conservarea solului, drenarea apei, baraje de apă, aducțiune și distribuția apei, în scopuri de utilitate publică;

e) construirea, îmbunătățirea și întreținerea bazelor sportive și de agrement în scopul utilității publice pentru zona montană;

f) construirea și dotarea de baze Salvamont și refugii în zona montană în scopul prevenirii accidentelor și siguranței persoanelor aflate în parcuri, a celor angrenate în drumeții, alpinism și echitație sau în zonele de picnic și de agrement, pârtii de schi ori cabane montane;
g) investiții pentru cabane din zonele montane izolate pentru a oferi adăpost turiștilor ocazionali în cazuri de fenomene naturale extreme cauzate de schimbările climatice.
(6) Statul român asigură/sprijină creșterea nivelului de trai și a gradului de siguranță a cetățeanului, prevenirea accidentelor, căutarea, salvarea și evacuarea persoanelor aflate în dificultate, prevenirea și combaterea faptelor antisociale, protejarea avutului public și privat, conservarea fondului cinegetic, piscicol, faunistic și silvic, specific zonei montane, prin:
a) investițiile în infrastructură și finanțarea de proiecte pentru înființarea/dimensionarea, dotarea și funcționarea corespunzătoare a structurilor Jandarmeriei Române, cu atribuții specifice acestei zone;
b) construirea, reabilitarea sau extinderea spațiilor aflate în administrarea sau folosința structurilor de ordine publică;
c) formarea profesională continuă a personalului structurilor de ordine publică pentru dobândirea competențelor necesare în zona montană.
(7) Statul român încurajează și sprijină populația din zona montană prin autoritățile publice centrale și locale abilitate în implementarea de proiecte privind:
a) amenajarea energetică a zonei montane și valorificarea potențialului de producere a energiei din surse regenerabile: biomasă, energie solară, energie hidro și reducerea consumului energetic prin izolarea termică a clădirilor;
b) utilizarea durabilă a cursurilor de apă fără afectarea ecosistemelor și a fondului piscicol.
(8) Statul român va aplica măsuri speciale pentru amenajarea unor arii de dezvoltare durabilă și competitivă de tipul concentrărilor în care se desfășoară activități de reconstrucție ecologică și prevenirea producerii de deșeuri industriale și poluarea apelor, în afara zonelor de interes turistic.
(9) Administrațiile publice locale, prin Planul de urbanism general, vor delimita zone de dezvoltare economică locală, care au rolul:
a) de a identifica activitățile economice, cu o capacitate ce depășește nivelul gospodăriei și în afara zonelor de locuit;
b) de a crea facilități de funcționare: branșamente la utilități, stații unitare de epurare a apei, mijloace de intervenție pentru situații de urgență;
c) de a conserva specificul cultural rural tradițional;
d) de a permite manifestarea spiritului antreprenorial tinerilor, conform aspirațiilor și competențelor dobândite la școală;
e) de a valorifica potențialul turistic.
(10) Statul, prin autoritățile locale, sprijină realizarea de bazine colectoare pentru apa potabilă. Aducțiunea apei la nivelul fermelor revine în sarcina producătorilor interesați.
Dezvoltarea economică și socială în zona montană
ART. 10
(1) Activitățile non-agricole specifice zonei montane, sprijinite prin prezenta lege, sunt:
a) turism montan, agroturism și ecoturism, prin serviciile specifice;
b) meșteșugărești: activități de artizanat și alte activități tradiționale specifice zonei montane;
c) servicii din domeniile: medical, social, sanitar-veterinar, consultanță, comerțul produselor agroalimentare și nealimentare, contabilitate, transport, tehnologia informației, comunicații, energie și alte servicii destinate populației din zona montană;
d) de producție: fabricarea produselor textile, a produselor de marochinărie, farmaceutice, prelucrarea produselor lemnoase.

(2) Pentru dezvoltarea turismului și a agroturismului din zona montană, statul român, direct sau prin intermediul autorităților locale, după caz, asigură investiții în infrastructura de turism și agrement turistic: renovarea/reabilitarea unităților de cazare, cabane, crearea de noi mijloace pentru petrecerea timpului liber, marcarea traseelor turistice montane, crearea traseelor/potecilor tematice, amplasarea panourilor interpretative, precum și a indicatoarelor.

(3) Pentru creșterea potențialului economic al zonei montane, statul român asigură finanțarea de proiecte în zona montană pentru promovarea activităților de ecoturism și agroturism în scopul extinderii ofertei turistice globale și pentru favorizarea creării locurilor de muncă din aceste zone.

(4) În fermele, stânele și pensiunile agroturistice, hrana destinată turiștilor, sub formă de produse proaspete sau procesate, trebuie să provină din gospodăria proprie sau de la alte ferme din zonă, cu excepția celor care nu se pot realiza în cadrul acestora.

(5) Persoanele fizice, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, autorizate potrivit legii, care desfășoară activități de turism în structuri de primire de tipul pensiunilor și fermelor agroturistice, pot beneficia de acordarea de către consiliile locale a unor suprafețe din terenurile disponibile, în condițiile legii, în vederea construirii, dezvoltării și exploatării acestora.

(6) Tinerii din zona montană pot solicita și primi material lemnos pentru a construi structuri de primire turistice: pensiuni agroturistice, camere și/sau apartamente de găzduire.

(7) Autoritățile administrației publice locale sprijină anual persoanele atestate ca meșteșugar artizan, cu domiciliul în zona montană, cu o cantitate de lemn pentru a fi prelucrată în vederea practicării unor meșteșuguri tradiționale.

ART. 12

(1) Localitățile urbane din zona montană cu maximum 10.000 de locuitori fac parte din viziunea de dezvoltare montană integrată și echilibrată.

(2) Localitățile urbane din zona montană, prevăzute la alin. (1), promovează dezvoltarea echilibrată și orientează activitățile economice către atribute de competitivitate.

(3) Statul român susține dezvoltarea urbană montană și crearea de oportunități economice și sociale, prin:

a) facilitarea unor amplasamente pentru procesarea resurselor vegetale, animale, silvice, minerale din zona rurală învecinată;

b) susținerea spiritului antreprenorial pentru înființarea și dezvoltarea de afaceri mici și medii, specifice industriei prelucrătoare și serviciilor;

c) promovarea formelor de consum local pentru produsele autohtone: alimentație publică, turism și agroturism, consum individual și familial;

d) valorificarea resurselor montane specifice, apă și aer, pentru sănătate și servicii balneare.

(4) Autoritățile administrației publice locale susțin înființarea de platforme industriale de tip parc pentru găzduirea firmelor care desfășoară activități de prelucrare a resurselor locale.

(5) Localitățile urbane din zona montană, prevăzute la alin. (1), reprezintă prima piață de consum a produselor montane. Statul român sprijină financiar și stimulează prin măsuri adecvate susținerea consumului prin organizarea de piețe locale, găzduirea, cu prioritate și gratuită, a producătorilor care fac dovada comercializării produselor montane.

Cultura și patrimoniul montan

ART. 15

(1) Cultura montană reprezintă un ansamblu de elemente de identitate, stabilitate, continuitate a valorilor civilizației montane.

(2) Statul român, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, sprijină și susține patrimoniul cultural material din zona montană prin programe speciale, ce vizează conservarea și valorificarea acestuia, astfel:

a) restaurarea monumentelor istorice și a clădirilor cu valoare culturală, arhitectonică și istorică;

b) îmbunătățirea accesibilității la infrastructura destinată turismului și documentării spre situri arheologice și spre alte obiective istorice;

c) sprijinirea inițiativelor societății civile și administrației publice locale cu privire la crearea de muzee rurale și a unor amenajări cu destinație de turism cultural, etnografic, istoric, memorial;

d) inițierea unor acțiuni periodice de informare, promovare și prezentare a patrimoniului cultural montan prin: puncte de informare, târguri, festivaluri, ziua porților deschise;

e) stimularea inițiativelor private pentru comercializarea produselor artizanale;

f) sprijinirea inventarierii și restaurării caselor vechi din mediul rural, cu scopul păstrării aspectului satului montan.

(3) Statul român protejează valorile culturale imateriale din zona montană prin inițiative ale autorităților publice locale și încurajează populația civilă prin susținerea financiară pentru aplicarea și implementarea de programe speciale, ce vizează:

a) stimularea de inițiative locale și regionale pentru păstrarea și transmiterea meșteșugurilor și tradițiilor populare;

b) dezvoltarea și sprijinirea instituțională a activităților culturale din zona montană;

c) crearea de biblioteci digitale de patrimoniu cultural montan, accesibile publicului larg;

d) organizarea de târguri/festivaluri/șezători cu specific local în localități din zona montană;

e) inventarierea și valorificarea gastronomiei montane ca element al patrimoniului imaterial.

LEGEA Nr. 389 din 19 octombrie 2006 pentru ratificarea Convenţiei-cadru privind protecţia şi dezvoltarea durabilă a Carpaţilor

Din 23 de articole, două abordează turismul.

ART. 4 Conservarea şi utilizarea durabilă a biodiversităţii şi a diversităţii peisajelor

1. Părţile vor urmări să realizeze politici având ca scop conservarea, utilizarea durabilă şi refacerea diversităţii biologice şi a peisajelor în Carpaţi. Părţile trebuie să întreprindă măsuri adecvate pentru asigurarea unui nivel ridicat al protecţiei şi utilizării durabile a habitatelor naturale şi seminaturale, a continuităţii şi conectivităţii acestora şi a speciilor de floră şi faună care sunt caracteristice regiunii, în special pentru protecţia speciilor ameninţate, a speciilor endemice Carpaţilor şi a carnivorelor mari.

2. Părţile vor promova susţinerea adecvată a habitatelor seminaturale, restaurarea habitatelor degradate şi vor susţine dezvoltarea şi implementarea planurilor de gospodărire relevante.

3. Părţile vor urmări aplicarea măsurilor de prevenire a introducerii speciilor străine şi eliberării organismelor modificate genetic ce ameninţă ecosistemele, habitatele sau speciile, controlul sau eradicarea lor.

4. Părţile vor dezvolta şi/sau promova sisteme de monitorizare compatibile, vor coordona inventare regionale ale speciilor şi habitatelor, vor coordona cercetarea ştiinţifică şi interconectarea lor.

5. Părţile vor coopera în realizarea Reţelei ecologice carpatice ca parte constitutivă a Reţelei ecologice paneuropene, în stabilirea şi sprijinirea Reţelei carpatice pentru arii protejate, precum şi pentru îmbunătăţirea conservării şi gestionării durabile în afara ariilor protejate.
6. Părţile vor lua măsuri adecvate pentru integrarea obiectivelor de conservare şi utilizare durabilă a diversităţii biologice şi a peisajelor în cadrul politicilor sectoriale, cum ar fi agricultura montană, silvicultura montană, gospodărirea bazinelor râurilor, turismul, transportul şi energia, industria şi activităţile miniere.

ART. 9 Turismul durabil

1. Părţile vor lua măsuri pentru a promova turismul durabil în Carpaţi, în beneficiul populaţiilor locale, pe baza patrimoniului excepţional cultural, peisagistic şi natural al Carpaţilor, şi vor spori cooperarea în acest scop.
2. Părţile vor urmări dezvoltarea politicilor ce au scop promovarea cooperării transfrontiere în vederea facilitării dezvoltării turismului durabil, precum planuri de gospodărire coordonate sau comune pentru zonele de interes turistic şi ariile protejate transfrontiere sau de lângă frontieră.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Naţional 2007-2026

- Crearea unei imagini nuanțate atât la nivel intern cât şi la nivel extern privind avantajele României ca destinație turistică şi imaginea mărcii sale turistice
- Asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale şi de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent şi păstrate pentru generațiile viitoare
- Asigurarea recunoaşterii turismului ca factor cheie în cadrul economiei şi ca un generator de noi locuri de muncă
- Să conştientizeze populația din România cu privire la bogățiile turistice ale țării noastre şi dorința de a le împărtăşi oaspeților
- Consolidarea rolului ANT ca o organizație națională de turism eficientă, care să asigure respectarea standardelor de calitate a produselor şi serviciilor, să ofere informații vizitatorilor şi să sprijine toate sectoarele industriei turistice a țării în procesul de dezvoltare a turismului
- Dezvoltarea şi implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice prin colaborarea dintre sectorul public şi cel privat, vizând toate piețele principale cu potențial pentru România
- Asigurarea mecanismelor de sprijin coordonat pentru organizațiile de turism regionale şi locale în dezvoltarea politicii turismului zonal. Strategii şi planuri.
- Extinderea sistemului pentru colectarea, analiza şi diseminarea regulată a statisticilor şi studiilor de piață pentru a oferi asistență în crearea unui Cont Satelit de Turism pentru România şi pentru sprijinirea investițiilor şi a procesului decizional în marketing
- Crearea unei rețele de centre de informare turistică coordonate în toate principalele zone turistice pentru a extinde mesajul de ospitalitate față de oaspeți, oferind acestora informații corecte pentru a-i asista în orientarea, plăcerea şi aprecierea destinației lor.
- Realizarea unei baze de date la nivel național a produselor, unităților, evenimentelor şi serviciilor atât în industria turistică cât şi în ce priveşte accesul publicului
- Extinderea paginii de turism național , aceasta reprezentând un instrument major de promovare, informare şi efectuare a rezervărilor

- Dezvoltarea unui sistem performant de clasificare şi evaluare a produselor şi serviciilor pentru a asigura furnizarea de produse şi servicii de calitate pentru a satisface nevoile şi aşteptările oaspeţilor
- Introducerea de mecanisme şi subvenţii pentru a facilita investiţiile în turism atât din partea investitorilor români cât şi a celor străini Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Naţional 2007-2026 164
- Consolidarea cadrului legal pentru turism astfel încât acesta să asigure o bună aplicabilitate şi să garanteze standarde ridicate fără existenţa unei birocraţii inutile
- Încurajarea autorităţilor municipale, judeţene şi regionale în dezvoltarea planurilor integrate de dezvoltare a turismului, inclusiv a tuturor elementelor de infrastructură pentru a evita dezvoltarea lipsită de coordonare.
- Dezvoltarea sistemului de educaţie prevocaţională şi vocaţională pentru sectorul hotelier astfel încât programa să includă satisfacerea necesităţilor pieţei şi asigurarea calificării unui număr de personal suficient pentru a respecta criteriile de angajare / pentru completarea posturilor vacante
- Facilitarea dezvoltării unui centru convenţional naţional care să permită capitalului şi ţării să concureze pentru realizarea de întruniri la nivel internaţional
- Dezvoltarea staţiunilor balneare din România pentru a asigura gama de tratamente, centre şi servicii necesare pentru un număr de clienţi într-o rapidă creştere
- Dezvoltarea zonelor montane şi a staţiunilor montane pentru a oferi facilităţi şi atracţii oaspeţilor pe parcursul întregului an
- Identificarea oportunităţilor şi luarea măsurilor care să permită extinderea sezonului turistic de către staţiunile de pe litoralul Mării Negre Să se asigure că cerinţele turiştilor sunt luate în considerare cu prioritate în dezvoltarea sistemului de transport naţional inclusiv a reţelei de drumuri şi căi ferate, a infrastructurii de aeroporturi şi porturi
- Extinderea sistemului de marcare a obiectivelor turistice de interes naţional în conformitate cu standardele UE şi introducerea de rute turistice tematice
- Sprijinirea dezvoltării ecoturismului din Delta Dunării, a parcurilor naţionale, a rezervaţiilor şi a zonelor rurale
- Instruirea şi pregătirea muzeelor şi monumentelor naţionale majore în îmbunătăŢirea facilităţilor oferite de către aceştia oaspeţilor, în special a facilităţilor ospitaliere, de interpretare şi de marketing, ca un exemplu pentru toate aceste monumente
- Crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale şi auditive, în special a festivalurilor tradiţionale şi a evenimentelor folclorice
- Dezvoltarea unei Strategii de Implementare Eficiente pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor Master Planului

Abordare strategică

Obiectivul central al prezentului Master Plan pentru Dezvoltarea Turismului Naţional este acela de a confirma România ca o destinaţie turistică de succes prin identificarea mijloacelor prin care nevoile pieţei pot fi adaptate produselor şi serviciilor de calitate precum şi optimizarea potenţialului pieţei. Analiza Situaţiei şi studiul punctelor slabe ale turismului românesc indică clar principalele acţiuni necesare pentru revigorarea industriei şi pentru a o sprijini în atingerea obiectivelor şi viziunii.

Aceste acţiuni pot fi rezumate astfel:

- Structurile instituționale ale sectorului public ce beneficiază de personal profesionist și de resurse corespunzătoare trebuie să lucreze în parteneriat cu asociațiile din sectorul privat
- Cercetarea pieţelor, segmentelor, clienţilor şi a canalelor de comunicaţie
- Planificarea integrată a turismului care va duce la modernizarea, dezvoltarea şi prezentarea produselor turistice pentru a veni în întâmpinarea cerinţelor şi aşteptărilor pieţei
- Educaţie şi instruire pentru a asigura industriei la toate nivelurile personal orientat către client, profesionist şi cu aptitudini corespunzătoare
- Marketing orientat pentru a stabili locul României ca destinaţie preferată

Într-o mai mare sau mai mică măsură, aceste acţiuni trebuie aplicate în toate sectoarele turismului românesc – produse, destinaţii, servicii etc. Acestea includ:

- Turismul de litoral
- City breaks
- Tururi şi geoturism
- Turism balnear
- Turism activ şi turism de tineret
- Turism cultural
- Turism de afaceri
- Turism rural şi ecoturism
- Educaţie şi pregătire în turism
- Cazare
- Atracţii
- Transport
- Informare turistică
- Marketingul destinaţiilor
- Controlul calităţii
- Planificare
- Mediu
- Cadrul juridic
- Promovarea investiţiilor şi servicii de consultanţă

Nu este posibil să se transforme toate aceste sectoare într-o perioadă scurtă de timp, în special pentru că acestea sunt independente. Este necesară o abordate etapizată.

În primul rând, este necesară Consolidarea pentru a asigura nivelul curent al activităţii şi operaţiilor în timp ce sunt realizate acţiunile corespunzătoare de cercetare, planificare şi restructurare.

În al doilea rând, trebuie realizate acţiuni de Modernizare planificate pentru a umple golurile, a îmbunătăţi calitatea şi standardele şi pentru a promova şi oferi produse şi servicii mai bune pe piaţă în mod eficient.

În al treilea rând, numeroase sectoare trebuie să îşi diversifice activitatea pentru a ţine pasul cu nevoile în schimbare ale pieţei şi pentru a identifica şi dezvolta noi oportunităţi de piaţă.

Această abordare strategică etapizată este recomandată în cadrul fiecărei Iniţiative Strategice descrise mai jos în acest master plan şi reflectă priorităţile şi termenele identificate în Planul de Acţiune. Practic toate zonele din România au potenţial turistic într-o formă sau alta şi pot beneficia de pe urma acestei abordări strategice. Unele au potenţial în mai mult de un sector.

Unele au posibilitatea de a demara într-un anume sector de turism ca urmare a punctelor tari existente precum căi de acces corespunzătoare, resurse naturale, produse de sezon, infrastructură dezvoltată şi ca urmare a faptului că sunt deja recunoscute de turişti. Principalele regiuni sunt:

- Litoralul Mării Negre
- Delta Dunării
- Bucureşti
- Transilvania
- Bucovina
- Maramureş

Nu este posibil pe termen scurt să ne contrăm în toate domeniile concomitent; recomandăm astfel să se acorde atenție priorităților. Aceasta nu exclude alte domenii din procesul de dezvoltare. Se vor aplica aceleaşi principii şi acestea vor beneficia la rândul lor de pe urma activității din alte zone şi va fi posibilă egalarea lor.

Planul Regional de Acțiune pentru Turism (*PRAT*) Nord-Est 2017-2023

Obiectivul strategiei

Dezvoltarea turistica durabila, cresterea competitivitatii si atractivitatii turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural si antropic si cresterea calitatii produselor si serviciilor turistice.

Direcții strategice

Directiile strategice de dezvoltare a turismului in Regiunea Nord-Est pot fi sustinute prin punctele tari ale acestei zone si sunt propuse pentru a ameliora punctele slabe ale regiunii in vederea cresterii competitivitatii pe piata turismului:

1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii turistice
2. Dezvoltarea produselor turistice
3. Promovarea turistica
4. Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic
5. Sustinerea dezvoltarii turismului durabil

1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii turistice

Masurile prevazute in cadrul acestei directii strategice sunt destinate atat cresterii numarului de turisti, cat si extinderii duratei medii de sedere, vizand:

- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare si amenajare a statiunilor turistice;
- dezvoltarea si modernizarea zonelor turistice care detin resurse naturale cu potential balnear;
- cresterea accesibilitatii arealelor turistice prin modernizarea/reabilitarea cailor de acces;
- dezvoltarea si implementarea unui sistem de marcare a atractiilor turistice (panouri, harti turistice pe drumurile nationale si judetene, gari, autogari, aerogari);
- modernizarea dotarilor existente in imediata apropiere a obiectivelor turistice (parcari, puncte de colectare a deseurilor, grupuri sanitare, puncte de prim ajutor etc);
- dezvoltarea de baze de agrement, parcuri tematice si de aventura;
- amenajare/ reabilitare a zonelor de popas si camping;
- modernizarea/ reabilitarea structurilor de primire turistica;
- adaptarea infrastructurii turistice in vederea practicarii si promovarii turismului accesibil.

2. Dezvoltarea produselor turistice

ROMANIA
CONSILIUL JUDETEAN

Regiunea Nord-Est detine elementele necesare – resurse naturale si antropice, care sa sustina dezvoltarea si consolidarea unor produse turistice strategice. Directia strategica sustine atat dezvoltarea produselor turistice cat si a proiectelor de investitii în turism.

1. tururi culturale;
2. city-break;
3. sănătate si wellness;
4. turism activ;
5. ecoturism;
6. evenimente si festivaluri;
7. turism de afaceri si conferințe;
8. turism gastronomic-oenologic.

2.1.Tururi culturale

Edificiile culturale - muzeele, casele memoriale, alaturi de biserici, manastiri incluse in patrimoniul national si UNESCO constituie atractii turistice importante ale Regiunii Nord-Est.

Dezvoltarea acestui produs turistic va avea la baza urmatoarele masuri:

- crearea/dezvoltarea de rute culturale tematice (de exemplu turul manastirilor, al monumentelor din patrimoniul UNESCO, itinerar cultural al patrimoniului evreiesc etc.);
- conectarea de itinerarii culturale tematice din spatiul Regiunii Nord-Est la trasee similare la nivel european;
- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare si amenajare a centrelor istorice si a altor zone turistice;
- construirea/reabilitarea/modernizarea muzeelor, caselor memoriale;
- identificarea si amenajarea de zone de popas, a punctelor de belvedere;
- protejarea peisajului cultural din zonele rurale de interes turistic.

2.2. City-break

Acest tip de turism are un grad scazut de sezonalitate, iar prin dezvoltarea infrastructurii necesare se pot identifica mijloace care sa stimuleze practicarea lui pe durata intregului an.

In prezent, in Regiunea Nord-Est, cea mai cautata destinatie pentru turismul de tip city-break este municipiul Iasi.

Masurile prevazute in cadrul acestei directii strategice vor viza:

- dezvoltarea unor pachete turistice de tip city break cu zbor inclus (Iasi, Bacau, Suceava) si promovarea acestora;
- dezvoltarea unui calendar local de evenimente si festivaluri;
- dezvoltarea de carduri turistice care sa permita vizitarea atractiilor turistice aferente circuitelor la preturi promotionale;
- crearea/imbunatatirea transportului public catre obiectivele turistice;
- introducerea in circulatie a unor autobuze supraetajate pentru vizitarea obiectivelor turistice.

2.3. Sanatate si wellness

Potentialul de dezvoltare a turismului balneo-terapeutic este evidentiat de bogatia de izvoare minerale de care dispune Regiunea Nord-Est.

Pe de alta parte, trebuie avut in vedere faptul ca izvoarele termale sunt dotate, in general, cu instalatii invechite, drumurile de acces necesita modernizare, iar statiunile ofera un set limitat de servicii si activitati pentru turisti. In ceea ce priveste sistemul de spa-uri, exista un numar

redus de astfel de resorturi, care sa dea Regiunii Nord-Est posibilitatea de a concura ca si destinatie de relaxare pe piata turismului.

Consideram ca acest produs turistic apartine unei nise de piata insuficient valorificata si care este pretabil statiunilor balneo-climaterice, precum si oraselor resedinta de judet cu potential turistic ridicat - Iasi, Suceava, Piatra Neamt, Bacau unde pot fi efectuate investitii in spa-uri cu servicii integrate.

Pentru dezvoltarea celor doua segmente care definesc acest produs turistic, trebuie avute in vedere urmatoarele masuri:

- reabilitarea/ modernizarea infrastructurii statiunilor balneo- climaterice;
- creare/ reabilitare facilitati de utilizare a izvoarelor minerale in localitatile cu potential balnear;
- crearea de resorturi cu servicii integrate (servicii de spa, balneo, cinema, bowling, activitati sportive etc);
- constructia/reabilitarea/modernizarea centrelor balneare/wellness si a bazelor de kinetoterapie;
- dezvoltarea unor oferte adaptate categoriei de seniori.

2.4. Turism activ

Activitatile specifice turismului activ prezinta premise foarte bune de practicare in Regiunea Nord-Est, constituind o alternativa viabila pentru dezvoltarea turismului in zonele montane pe tot timpul anului.

Pentru o mai buna valorificare a potentialului regiunii pe aceasta directie, sunt necesare a fi implementate urmatoarele masuri:

- amenajarea unor trasee montane accesibile pentru diverse categorii de turisti
- rute scurte, rute lungi, cu grade diferite de dificultate;
- conectarea Regiunii Nord-Est la reteaua europeana de poteci turistice de lunga distanta si asigurarea facilitatilor specifice;
- crearea si amenajarea traseelor pentru cicloturism;
- amenajarea zonelor montane pentru practicarea sporturilor extreme
    - trasee mountain-bike, offroad, skate-park, via ferrata, escalada, iar pentru sezonul de iarna
    - pista de sanie/bob, patinoar;
- amenajarea lacurilor/ raurilor pentru practicarea kaiac-canoe, ski–nautic, cu baze sportive aferente;
- sprijinirea dezvoltarii de competitii sportive in regiune.

2.5. Ecoturism

Pentru ca Regiunea Nord-Est sa devina o destinatie recunoscuta de ecoturism, este necesara aplicarea unor masuri:

- dezvoltarea, incurajarea si promovarea produselor, serviciilor si a pachetelor ecoturistice;
- dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitatile locale din cadrul destinatiilor ecoturistice /cu potential ecoturistic;
- sprijinirea dezvoltarii de noi destinatii ecoturistice;
- modernizarea infrastructurii de acces catre ariile naturale protejate (drumuri, poteci, trasee amenajate);
- optimizarea infrastructurii de informare si interpretare a naturii, constand in puncte de belvedere, panouri turistice cu informatii intr-o limba de circulatie internationala, poteci tematice;

- realizarea de rute turistice pedestre si ecvestre pentru observarea florei si faunei;
- dezvoltarea unei retele de cabane, refugii montane pentru sustinerea ecoturismului;
- cresterea capacitatii resurselor umane pentru managementul si administrarea destinatiei la nivelul zonelor ce au asociate arii naturale protejate;
- derularea de campanii de comunicare si constientizare a turistilor a masurilor de protectie si conservare a habitatelor/ speciilor naturale.

2.6. Evenimente si festivaluri

In vederea dezvoltarii acestui tip de turism in regiune, sunt necesare a fi adoptate o serie de masuri, dupa cum urmeaza:

- construirea/modernizarea/amenajarea salilor/spatiilor de concerte si spectacole;
- amenajarea parcarilor in proximitatea zonelor de desfasurare a evenimentelor;
- identificarea, crearea si dezvoltarea de evenimente anuale in scopul extinderii sezonului turistic;
- promovarea calendarului de evenimente din Regiunea Nord-Est.

2.7. Turism de afaceri si conferinte

In prezent, infrastructura de care dispune Regiunea Nord-Est pentru acest tip de turism consta in sali de conferinte, sedinte si workshopuri, centre de afaceri. Multi turisti opteaza pentru cateva zile in plus in jurul unei calatorii de afaceri, pentru a explora in liniste locul de destinatie, iar Regiunea Nord-Est ofera atractii turistice importante in acest sens.

Pe langa infrastructura deja existenta, mai sunt necesare insa si alte investitii, pentru ca aceasta regiune sa devina o destinatie pentru turism de afaceri:

- creare/modernizare sali pentru targuri si expozitii comerciale, pavilioane si centre de conferinte, dotate cu tehnologii de comunicare de varf;
- modernizarea structurilor hoteliere de 4 si 5 stele si a facilitatilor aferente, care sa acomodeze participantii la diverse manifestari ale mediului de afaceri.

2.8.Turism gastronomic-oenologic

Totusi, pentru ca Regiunea Nord-Est sa devina o destinatie recunoscuta in sfera turismului gastronomic, sunt necesare a fi implementate urmatoarele masuri:

- promovarea structurilor de primire turistica si restaurantelor care utilizeaza produse si retete traditionale si organizarea unui tur gastronomic;
- organizarea unor targuri de gastronomie la nivel local si regional;
- promovarea gastronomiei regionale la diverse evenimente nationale si internationale;
- organizarea unor ateliere de gatit pentru turistii interesati;
- organizarea de vizite la producatori locali de produse traditionale in cadrul structurilor agroturistice.

In ceea ce priveste turismul oenologic, Regiunea Nord-Est detine podgorii importante: Cotnari, Iasi, Husi, Colinele Tutovei, Zeletin, crame: Gramma, Hermeziu. Cu toate acestea, in prezent, nu exista un produs turistic structurat de acest gen, podgoriile, cramele si muzeele tematice avand un grad scazut de adaptare la activitatile turistice.

O alta problema o reprezinta accesibilitatea cramelor si colaborarea cu administratorii domeniilor viticole. In aceste conditii, pentru a valorifica potentialul oenologic de care dispune Regiunea Nord-Est, sunt necesare a fi implementate o serie de masuri:

- dezvoltarea unui circuit tematic (Drumul Vinului) prin atragerea proprietarilor de podgorii, crame;
- reabilitarea infrastructurii de acces rutier la obiectivele integrate in Drumul Vinului;
- asigurarea transportului organizat al turistilor la podgorii, vinoteci, crame, muzee tematice;

- organizarea de degustari de vinuri si de petreceri tematice.

3. Promovare turistica

In vederea promovarii diversitatii atractiilor turistice de care dispune, este necesara adoptarea urmatoarelor masuri:

- crearea si dezvoltarea unui brand turistic regional si de branduri locale pentru destinatii turistice;
- sprijinirea dezvoltarii de campanii de management al destinatiilor turistice;
- derularea de campanii de cercetare de piata si de monitorizare a fluxurilor turistice in scopul fundamentarii unei strategiei regionale de marketing si promovare turistica si implementarii acesteia in functie de segmentarea pietelor (piete strategice, de dezvoltat sau de diversificat);
- crearea si promovoarea unor oferte de produse/programe turistice integrate;
- promovarea ofertelor turistice prin includerea acestora in cataloagele touroperatorilor romani si straini;
- sustinerea participarii la targurile interne si internationale de turism a actorilor regionali si locali implicati in acest domeniu;
- stimularea dezvoltarii de proiecte de promovare a regiunii in parteneriat local, regional si european, inclusiv prin infiintarea unei organizatii regionale de turism;
- dezvoltarea platformelor on-line de promovare a destinatiilor turistice si utilizarea retelelor sociale in promovarea turistica;
- elaborarea, editarea si promovarea materialelor promotionale (ghiduri turistice, spoturi, harti turistice, aplicatii pentru tehnologiile mobile cu informatii referitoare la destinatiile turistice din Regiunea Nord-Est).

4. Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic

Regiunea Nord-Est se confrunta cu problematica variabilitatii calitatii serviciilor in turism, ca urmare a fortei de munca insuficient calificata si/sau slab remunerata. Desi institutiile de invatamant ofera programe de pregatire profesionala in turism, exista un numar mare de absolventi neabsorbiti de piata muncii aferenta sectorului turistic sau care se angajeaza in alte domenii, situatie care este intalnita si in alte sectoare economice.

In acest context, sunt necesare a fi implementate o serie de masuri, dupa cum urmeaza:

- imbunatatirea nivelului de pregatire profesionala al personalul implicat in activitatile de turism, inclusiv prin sprijinirea infiintarii unei scoli de management in turism;
- dezvoltarea unui program de certificare a operatorilor care presteaza servicii turistice;
- dezvoltarea de programe de instruire pentru ghizi de turism, ghizi montani;
- calificarea/reconversia profesionala a populatiei din mediul rural in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic;
- organizarea de cursuri pentru antreprenorii din sectorul hoteluri si restaurante, in vederea imbunatatirii si diversificarii activitatii si cresterii valorii adaugate a produselor si serviciilor turistice;
- instruirea resurselor umane din sectorul turistic in domeniul turismului accesibil.

5. Sustinerea dezvoltarii turismului durabil

In prezent, in special proprietarii de hoteluri au inceput sa constientizeze beneficiile implementarii principiilor turismului durabil, acordand importanta procesului de acreditare, premiere si certificare de catre forurile internationale abilitate. Spre exemplu, Consiliul Mondial al Turismului Sustenabil a elaborat o serie de criterii care au la baza abordarea unitara a „turismului durabil" la nivel mondial si reprezinta minimul de cerinte pe care orice afacere dezvoltata in domeniul turismului ar trebui sa il respecte. Aceste criterii sunt

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDETEAN NEAMT *

organizate in jurul a patru teme principale: programarea sustenabila eficienta, maximizarea beneficiilor sociale si economice pentru comunitatea locala, conservarea patrimoniului cultural, reducerea impactului negativ asupra mediului.

In acest context, in Regiunea Nord-Est, aplicarea pe scara larga a principiilor dezvoltarii sustenabile trebuie sa aiba in vedere mai multe masuri:

- obtinerea de catre structurile de cazare turistica a „etichetelor verzi" in vederea adoptarii de diverse practici „verzi" (mancare locala organica, folosirea surselor de energie regenerabile, reciclare etc);
- implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice;
- dezvoltarea activitatilor de educatie ecologica in raport cu efectele distrugerilor mediului inconjurator asupra atractivitatii destinatiilor turistice;
- protejarea, reabilitarea si dezvoltarea creativa a peisajelor culturale.

Specializarea inteligenta in sectorul turistic

In cadrul Documentului Cadru Regional pentru Strategia pentru Cercetare si Inovare Regionala prin Specializare Inteligenta Nord-Est s-au identificat urmatoarele linii de competenta din sectoarele conexe de specializare inteligenta care pot contribui la stimularea competitivitatii turistice regionale:

- calculatoare si tehnologia informatiei - solutii IT&C pentru turism (cazare, inchiriere vehicule, tur-operatori, restaurante, agentii de turism si managementul destinatiei turistice) – rezervari prin solutii ERP, portale web;
- new media - Industrii creative si culturale - marketing si promovare creativa;
- medicina-bioinginerie - recuperare medicala, balneo-/ fizio-/ kinetoterapie, nutritie si dietetica;
- agro-Food - slow-food, alimentatie sanatoasa;
- biosfera – valorificarea potentialului turistic al parcurilor si rezervatiilor naturale de la Vanatori Neamt, Ceahlau, Rarau, al raurilor Bistrita, Moldova, Siret, Prut, al lacurilor de acumulare Bicaz si Stanca-Costesti.

Strategia de dezvoltare a județului Neamț 2014-2020

Obiective generale:

1. Un județ în care mobilitatea intra și interzonală este crescută
2. Servicii medicale de calitate și ușor accesibile
3. Servicii sociale adecvate nevoilor populației
4. Un mediu înconjurător sănătos
5. Un sector turistic competitiv, pilon al economiei județene
6. Un județ dezvoltat multipolar și echilibrat teritorial

5. *Un sector turistic competitiv, pilon al economiei județene*

Obiective specifice si domenii de acțiune:

5.1. Sprijinirea și dezvoltarea antreprenoriatului în domeniul turismului
5.1.1. Dezvoltarea de incubatoare pentru agroturism în județul Neamț
5.1.2. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în domeniul turistic

5.2. Dezvoltarea de produse turistice integrate și introducerea lor pe piață

5.2.1. Dezvoltarea infrastructurii și echipamentelor turistice pentru crearea de produse competitive
5.2.2. Dezvoltarea marketingului turistic al județului Neamț
5.2.3. Dezvoltarea activității Asociației de turism Neamț – structură asociativă mixtă privată
5.2.4. Organizarea unor evenimente cheie culturale, folclorice, sportive și artistice

5.3. Conservarea, protejarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural al județului Neamț
5.3.1. Reabilitarea patrimoniului natural și cultural de pe teritoriul județului Neamț și valorificarea lui turistică

5.4. Dezvoltarea accesibilității durabile a atracțiilor turistice din județul Neamț
5.4.1. Studierea posibilității de realizare de trasee verzi (Greenways) în zonele de atractivitate turistică

Obiectivele dezvoltării durabile și țintele anului 2030 cu relevanță pentru sectorul turism, conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

O4. Garantarea unei educații de calitate şi promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul

O8. Promovarea unei creşteri economice susținute, deschisă tuturor şi durabilă, a ocupării depline şi productive a forței de muncă şi asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică

O9. Construirea unor infrastructure reziliente, promovarea industrializării durabile şi încurajarea inovației

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusive infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

O11. Dezvoltarea oraşelor şi a aşezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente şi durabile

- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvgardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural

O12. Asigurarea unor modele de consum şi producţie durabile

- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

O15. Protejarea, restaurarea şi promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deşertifi cării, stoparea şi repararea degradării solului şi stoparea pierderilor de biodiversitate

- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă

Viziunea, obiectivele și domeniile prioritare ale Strategiei naţionale de dezvoltare a ecoturismului în România 2016-2020

VIZIUNE: Afirmarea valorilor naturale și culturale ale României, prin crearea și promovarea unei rețele de destinaţii ecoturistice cu notorietate pe plan național și internațional, fapt ce va contribui la îmbunătăţirea vieţii comunităţilor locale și la conservarea resurselor naturale şi culturale locale.

OBIECTIVE: Obiectiv general: Crearea condiţiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor naturale protejate şi în zonele din vecinătatea acestora, prin dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice recunoscute și prin realizarea de produse ecoturistice competitive pe plan naţional şi internaţional.

Obiective strategice Strategia naţională de dezvoltare a ecoturismului se structurează pe un set de domenii prioritare, la nivelul cărora s-au trasat obiectivele strategice.

Domeniul A - CADRUL INSTITUŢIONAL ŞI ASOCIATIV

1. Crearea cadrului de cooperare inter-instituţională pentru creşterea numărului de parteneriate în domeniul ecoturismului, la nivel local, regional şi naţional;
2. Crearea cadrului necesar pentru recunoașterea la nivel național și internațional a Criteriilor pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice din România;
3. Întărirea capacității administrative a instituţiilor pentru implementarea politicilor şi programelor de dezvoltare a ecoturismului. În cadrul acestui domeniu au fost identificate două orizonturi de timp pentru îndeplinirea acestor obiective strategice:

   ° pe termen scurt (2016-2017) sunt avute în vedere reluarea activității Grupului Interministerial de dezvoltare a ecoturismului în România și crearea Consiliului Naţional al Ecoturismului; recunoașterea la nivel național și internațional a criteriilor pentru desemnarea destinaţiilor ecoturistice1 ; identificarea și consilierea altor zone ce doresc să implementeze acest concept și 1 în cadrul procesului de elaborare a Strategiei Naționale de Ecoturism (2009), una din principalele priorități identificate a fost ca în România să se dezvolte și să fie recunoscute anumite Destinații Ecoturistice. În perioada scursă de atunci au fost luate anumite măsuri pentru dezvoltarea sistemului de destinații ecoturistice în România. În acest sens, au fost realizate criteriile pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice și au fost desemnate

într-un program pilot primele două astfel de destinații: Zărnești-Piatra Craiului și Mara-Cosău-Creasta Cocoșului. De asemenea, alte 8-10 destinații fac eforturi pentru îndeplinirea criteriilor și pentru crearea unor unități de management al destinației (UMD). Strategia nationala de dezvoltare a ecoturismului in Romania 80 evaluarea acelor destinații ce au demarat deja acest proces; crearea de Unități de management al destinației (UMD) pentru destinațiile desemnate.

° pe termen mediu (2018-2020) se are în vedere reevaluarea destinaţiilor ecoturistice declarate, pentru a vedea măsura în care au fost respectate angajamentele asumate, crearea de UMD-uri pentru acele zone care încă nu au o astfel de structură, integrarea UMD-urilor în cadrul unei reţele, cu scopul unei mai bune reprezentări a intereselor acestora la nivel naţional, crearea unui pachet de măsuri de sprijinire a acestor structuri de management create la nivelul destinației, întărirea rolului pe care parcul/aria naturală protejată îl joacă la nivel local şi a rolului pe care ecoturismul îl joacă în politica naţională, regională şi locală de turism. În plus, vor fi necesare crearea unor asociații ale micilor producători locali, cu scopul unei mai bune reprezentări a intereselor acestora.

Domeniul B - INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI AMENAJAREA TERITORIULUI

1. Crearea instrumentelor pentru dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul destinațiilor care să permită lărgirea gamei de servicii oferite, fără un impact negativ asupra mediului.
2. Crearea instrumentelor pentru protejarea şi menţinerea arhitecturii tradiţionale şi pentru limitarea procesului de urbanizare la nivelul destinaţiilor ecoturistice / cu potențial ecoturistic1 Ariile naturale protejate capătă o valoare reală în turism numai dacă sunt organizate pentru vizitare, contribuind în acest fel la constituirea unei oferte ecoturistice competitive. S-a dovedit că o organizare deficitară a acestor zone sensibile sau lipsa acesteia le expune degradării, provocate de presiunea turistică (fluxuri continue şi supradimensionate de turişti, vânători de "amintiri" turistice etc.), aducânduse astfel prejudicii, uneori ireversibile, naturii. Deşi lucrurile diferă destul de mult de la o destinație la alta, și multe dintre acestea au realizat anumite investiții în infrastructura de vizitare, totuşi încă în multe cazuri există un nivel precar din punct de vedere al infrastructurii pentru ecoturism. În mare parte, se are în vedere: dezvoltarea infrastructurii uşoare de vizitare (montarea unor panouri informative, a unor indicatoare turistice, amenajarea unor trasee tematice, reamenajarea traseelor turistice, realizarea unor trasee ecvestre, cicloturistice sau pe apă, construirea unor observatoare pentru animale, a unor locuri de popas. De asemenea, acolo unde se impune, se urmăreşte dezvoltarea unor centre de vizitare pentru ariile protejate majore, la nivelul celei mai frecventate porţi de acces; a unui / a unor punct(e) de informare turistică şi amenajarea unor puncte de interes pentru turişti – amenajarea / punerea în valoare a unor obiective turistice, realizarea unor facilităţi de recreere şi/sau pentru practicarea unor sporturi specifice (la limita ariei naturale protejate sau în zona de dezvoltare durabilă a acesteia). Pentru ca noile construcţii ce vor fi realizate la nivelul destinaţiilor să nu afecteze caracterul tradiţional al acestor areale, sunt necesare anumite măsuri pentru menţinerea arhitecturii şi pentru limitarea procesului de urbanizare. Astfel: 1 în cadrul acestui document, prin destinație cu potențial ecoturistic se înțelege o destinație turistică în care să existe o arie naturală protejată și care are potențial să intre în cadrul rețelei de destinații ecoturistice

- pe termen scurt se impune necesitatea găsirii unor soluţii practice pentru menţinerea arhitecturii tradiţionale (ex. realizarea unor ghiduri de arhitectură specifică destinaţiilor, a unor ghiduri de bune practici);
- pe termen mediu se impune realizarea unor regulamente locale de urbanism, prin care vor fi detaliate anumite reguli privind tipul de materiale, tehnici de construcţie şi aspectul general al clădirilor, dar şi revizuirea PUG-urilor pentru localităţi din cadrul destinaţiilor de ecoturism. În plus, pentru protejarea şi valorificarea patrimoniului cultural existent la nivelul comunităţilor din cadrul destinaţiilor, vor trebui sprijinite iniţiativele de dezvoltare de ecomuzee, muzee şi colecţii etnografice.

Domeniul C - EDUCAŢIE ŞI CONŞTIENTIZARE

1. Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a valorilor naturale şi culturale, a principiilor de ecoturism în rândul comunităţilor locale şi a vizitatorilor pe de o parte, dar şi în rândul administraţiilor publice centrale şi locale, ONG-urilor, instituţiilor de învăţământ, altor instituţii şi organizaţii pe de altă parte, pentru a orienta comportamentul acestora spre responsabilitate, participare, implicare în activităţile specifice ecoturismului. Conştientizarea publică şi educaţia sunt componente importante ale procesului de gestionare a ariilor naturale protejate şi a destinaţiilor ecoturistice. Educaţia facilitează conştientizarea ideii că schimbările de comportament spre responsabilitate, participare, implicare în activităţi specifice ecoturismului sunt posibile şi că există şi alte modalităţi de organizare a activităţilor specifice din domeniu. Acţiunile de educare şi conştientizare privind importanţa conservării naturii, precum şi înţelegerea şi respectarea principiilor de ecoturism, trebuie să înceapă de la comunităţile locale şi vizitatori, dar ele trebuie să continue în rândul administraţiilor publice locale şi centrale sau în rândul agenţilor economici. Majoritatea ariilor naturale protejate au prevăzute în planurile lor de management acţiuni de conştientizare, educare şi informare publică pentru înţelegerea importanţei conservării naturii, iar acestea au fost luate în considerare în cadrul acestei strategii. Toate aceste acţiuni vor trebui începute pe termen scurt şi continuate pe termen mediu şi lung.

Domeniul D - DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

1. Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism din cadrul ariilor naturale protejate şi a resurselor umane ce desfăşoară o activitate lucrativă de turism şi în special de ecoturism Resursele umane sunt esenţiale pentru dezvoltarea turismului în general şi a ecoturismului în special. Mai mult decât atât, pentru a putea crea şi dezvolta destinaţii ecoturistice este necesară o resursă umană bine pregătită, instruită, sensibilizată la necesitatea susţinerii ecoturismului, capabilă să facă faţă problemelor ce pot apare pe parcurs, să anticipeze direcţiile de dezvoltare viitoare şi să minimizeze efectele negative induse de mediul economic, social şi politic. Dezvoltarea resurselor umane urmăreşte îmbunătăţirea capacităţilor, abilităţilor, performanţelor resurselor umane implicate direct sau indirect în activităţi de ecoturism prin învăţare şi dezvoltarea carierei. Acţiunile dezvoltate pe acest palier urmăresc pregătirea personalului UMD-urilor, personalului ariilor naturale protejate, a structurilor de primire turistică (structuri de cazare, alimentaţie, agenţii de turism) şi a altor indivizi care desfăşoară o activitate lucrativă de ecoturism sau conexă acestuia pentru a-şi îmbunătăţi cunoştinţele, atitudinea, calitatea generală a muncii prestate.

Domeniul E - DEZVOLTAREA AFACERILOR ŞI DEZVOLTAREA LOCALĂ

1. Dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizată de comunităţile locale din cadrul destinaţiilor ecoturistice / cu potenţial ecoturistic
2. Îmbunătăţirea cadrului legal propice activităţilor din sfera ecoturismului pentru micii întreprinzători la nivel local Stimularea comunităţilor locale şi încurajarea acestora în direcţia dezvoltării unei oferte complete şi complexe de produse ecoturistice este una dintre principalele cerinţe ale ecoturismului. Pe termen scurt şi mediu se are în vedere stimularea populaţiei şi a micilor afaceri locale pentru dezvoltarea unor produse ecoturistice de calitate. Între acestea, o maximă importanţă ar trebui acordată obiceiurilor tradiţionale ca formă de conservare şi perpetuare a culturii şi identităţii locale. În plus, comunităţile locale şi micii întreprinzători privaţi din cadrul acestora ar trebui stimulaţi şi încurajaţi să dezvolte servicii de agrement, cazare și alimentație. Toate acestea vor contribui la crearea unor produse ecoturistice unice atât pe plan naţional cât şi internaţional. Revizuirea și transparentizarea legislației pentru micii întreprinzători din mediu rural sunt priorități identificate pentru încurajarea intrării acestora în legalitate.

Domeniul F - CONSERVAREA NATURII ŞI PROTECȚIA MEDIULUI

1. Participarea activă la conservarea şi gestionarea durabilă a biodiversităţii
2. Aplicarea acţiunilor de protecția mediului și dezvoltare durabilă la nivelul destinaţiilor ecoturistice sau cu potenţial ecoturistic
3. Identificarea unor instrumente pentru transportul turistic durabil în interiorul și către destinaţie Ecoturismul este dependent în foarte mare măsură de calitatea mediului natural. Din această perspectivă, păstrarea nealterată a elementelor naturale este esenţială. Pentru realizarea acestui deziderat, pe termen scurt şi mediu este nevoie de constituirea unor mecanisme de finanțare a administrării ariilor naturale protejate și a destinațiilor de ecoturism și totodată constituirea unor fonduri financiare suplimentare care să susţină activităţile de conservare, fonduri create prin participarea activă a turiştilor şi a agenţilor economici din cadrul destinaţiilor. De asemenea, este nevoie de implementarea unor politici de mediu la nivelul destinațiilor care să încurajeze practicile verzi și să realizeze un control mai strict asupra activităţilor cu efect negativ asupra ariilor naturale protejate și a întregii destinații. Totodată realizarea unor regulamente cu privire la transportul turistic din cadrul destinaţiilor, promovarea mijloacelor alternative de transport și a transportului în comun, dar şi extinderea formelor de protecţie şi pază. În plus, implementarea unei tehnici de management al vizitatorilor şi introducerea acesteia în planul de management al ariei naturale protejate, va conduce la o planificare mai eficientă a vizitării şi la protejarea naturii.

Domeniul G - MARKETING ŞI PROMOVARE

1. Intensificarea activităţii de cercetare de piaţă și de monitorizare a fluxurilor turistice, în scopul fundamentării deciziilor viitoare de dezvoltare
2. Îmbunătăţirea calităţii experienţei ecoturistice
3. Realizarea unor branduri locale pentru destinațiile ecoturistice, înglobate într-un brand ecoturistic național
4. Promovarea produsului ecoturistic la nivel naţional şi internaţional. În dezvoltarea produselor ecoturistice trebuie avut în vedere faptul că, în general, potenţialii ecoturişti au un nivel ridicat de educaţie. Prin urmare şi aşteptările acestora sunt mult mai ridicate, iar realizarea unui produs care să satisfacă aceste aşteptări este esenţială. Pentru produsul ecoturistic se urmăreşte realizarea unui marketing corect, care trebuie să ducă la aşteptări realiste din partea vizitatorilor. Acest lucru

ROMÂNIA * CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ *

presupune oferirea clienţilor de informaţii complete şi responsabile care conduc la creşterea respectului pentru mediul natural şi cultural al zonelor vizitate şi a gradului de satisfacere a turiştilor. Printre priorităţile identificate, care ar trebui realizate pe termen scurt şi mediu se numără: - monitorizarea circulației turistice și a gradului de satisfacție al turiștilor la nivelul destinaţiilor; - dezvoltarea unor activităţi de cercetare a pieţei naţionale şi internaţionale şi realizarea unei baze de date care să conţină toate rezultatele cercetărilor, la care să aibă acces toate organizaţiile implicate în acest domeniu; - crearea unor oferte de produse/programe ecoturistice integrate, cu scopul îmbunătăţirii experienţei ecoturistice şi al unui consum mai lent al resurselor; - realizarea unor strategii de marketing, a unor branduri turistice și realizarea unor campanii de promovare la nivelul fiecărei destinații; - realizarea unui brand ecoturistic național și promovarea României ca destinaţie ecoturistică

Diagnosticul și recomandările oferite în cadrul Strategiei Naționale a României pentru Dezvoltarea Turismului 2018-2030 (Partea 1 – finalizată).

Strategia Naţională a României pentru Dezvoltarea Turismului este un document recent, în curs de finalizare și aprobare, fiind disponibil doar volumul 1, corespunzător situației actuale a turismului în România. Acesta se încheie cu un diagnostic relevant și cu o serie de recomandări pentru politicile turistice, care sunt relevante și pentru județul Neamț:

- Colectarea datelor, monitorizarea şi evaluarea rezultatelor este slabă. Statisticile limitate şi care nu sunt de încredere au drept rezultat lipsa unor cadre de monitorizare şi evaluare utile, pe care s-ar putea baza dezvoltarea turismului la nivel local, regional şi naţional.
- Dialogul necorespunzător public-public şi public-privat conduce în multe situaţii la neluarea de măsuri de politici publice adecvate şi prompte pentru dezvoltarea turismului.
- Infrastructura necesită atenţie la toate nivelurile. Acest lucru este valabil atât pentru drumurile locale, cât şi pentru cele secundare, care duc la obiective turistice, staţiuni balneare şi de altă natură. Revitalizarea şi reabilitarea centrelor oraşelor şi a faţadelor caselor, în special a celor aplicabile segmentului patrimoniului cultural, reabilitarea şi extinderea zonelor pietonale din destinaţia turistică şi centrele regionale, în care turiştii pot petrece noaptea.
- Arhitectura vernaculară şi peisajele rurale. Există situaţii în care evoluţiile necontrolate, în special în mediul rural, generează anumite neconcordanţe vizuale şi conduc la poluarea peisajelor virgine. Această daună ireversibilă a fost, în mare parte, rezultatul construcţiilor necontrolate, absenţa cunoştinţelor şi experienţei necesare la nivel regional, absenţa legislaţiei corespunzătoare sau a punerii acesteia în aplicare, precum şi capacitatea administrativă limitată pentru elaborarea şi aplicarea normelor pentru construcţii locale care ar proteja peisajele culturale, neînţelegerea importanţei arhitecturii vernaculare.
- Susţinerea IMM-urilor şi investitorilor: Guvernul a reuşit să ia măsuri de implementare a unor programe diverse pentru susţinerea investiţiilor în industrie (printre exemple se numără şi Master Planul de Investiţii în Turism, Start-up Nation şi First Leisure Centre). Cu toate acestea, sunt necesare programe la

scară mai mică care să susţină dezvoltarea IMM-urilor la nivelul îndepărtat. Acest deziderat poate fi îndeplinit prin granturi corespunzătoare sau alte iniţiative similare.

- Staţiunile balneare din România beneficiază, în majoritatea cazurilor, de amplasare şi peisaje unice, de multe ori situate în zone pure şi neafectate de activitatea omului sau în arii naturale. Conceptul de „Turism balnear ecologic", subliniază necesitatea de a valorifica mediul natural bine conservat şi resursele acestuia (floră, aer, climă, ape termale, peisaje, calm, etc.). Această poziţie inovatoare este în prezent valorificată, de exemplu, în Scoţia, unde medicii au fost autorizaţi să prescrie pacienţilor sejururi în natură. Astfel, dezvoltarea sectorului balnear ar trebui „bine gândită" împreună cu cea a ecoturismului, prin elaborarea de produse comune, pentru a promova utilizarea elementului natural pentru wellness şi tratament medical, împreună cu patrimoniul local, mâncărurile tradiţionale şi mediul natural virgin.
- Turiştii pot beneficia de dezvoltarea şi managementul unor produse mai bune (prezenţă digitală mai intensă, tururi ghidate în mai multe limbi, tururi digitale, filme, cafenele, magazine de suveniruri şi pachete de tururi pentru o serie de obiective din apropiere). Creşterea calităţii, managementului şi furnizării serviciilor poate genera mai multe resurse financiare pentru ca aceste obiective să devină mai sustenabile financiar.
- Majoritatea parcurilor naţionale îşi pot extinde mai mult infrastructura turistică şi pot oferi servicii mai bune clienţilor acestora. Aceste măsuri ar putea include marcarea traseelor, adăposturi, semne şi altele.
- În următoarea perioadă de programare, o atenţie specială trebuie acordată în vederea susţinerii dezvoltării traseelor fotografice tematice şi a observatoarelor instalate pentru observarea naturii, prin grupurile locale de acţiune şi pe baza PNDR, precum şi prin organizarea unor tururi de informare şi tururi de studiu pentru fotografii profesionişti şi amatori.
- La scară mai largă, se manifestă o nevoie acerbă de elaborare a unei politici pentru cicloturism, care ar putea fi pusă în practică de MT sau de o organizaţie public-privată de cicloturism, cu următoarele obiective: (1) înfiinţarea unui mecanism de coordonare pentru EuroVelo şi pentru segmentul de ciclism, sub coordonarea MT; (2) elaborarea unui cadru legislativ pentru transportul echipamentelor (biciclete, caiac, etc.) cu trenul sau cu autobuzul; (3) susţinerea dezvoltării dotărilor specifice (depozitare, reparare, închiriere, etc.) pentru ciclişti în zonele rurale; (4) promovarea utilizării traseelor cicliste alternative pentru itinerariul Eurovelo 6 şi pentru „drumuri verzi" locale, cu ajutorul îndiguirilor de protecţie împotriva inundaţiilor de-a lungul Dunării sau a căilor feroviare abandonate; (5) dezvoltarea, întreţinerea, gestionarea şi promovarea unei reţele de „drumuri verzi" în România pentru transport de agrement şi turism şi drept căi de transport urban şi peri-urban; (6) introducerea unor cerinţe mai puţin stricte pentru finanţarea dotărilor de cicloturism cu ajutorul grupurilor locale de acţiune şi a PNDR.
- Staţiuni balneare – o bună oportunitate de a atrage un număr mai mare de europeni: Europa îmbătrâneşte. Persoanele în vârstă reprezintă deja peste 20% din populaţia UE. Îmbunătăţirea stării de sănătate a acestora a crescut speranţa de viaţă. scopul atragerii de turişti de sănătate din UE, factorii interesaţi de

ROMÂNIA CONSILIUL JUDEŢEAN NEAMŢ

domeniul turismului din România trebuie să dezvolte pachete de turism balnear şi asistenţă medicală transnaţională, care vor asigura că rambursarea tratamentului balnear şi vor sprijini turiştii UE în procesul de rambursare. Aceste pachete inovative de turism de sănătate pot fi promovate şi comercializate în parteneriat cu agenţii de turism, pe modelul ofertelor speciale OPTBR pentru sejururi în afara sezonului

- Un alt punct slab pe care ţara îl experimentează este absenţa organizaţiilor de management al destinaţiilor. România finalizează în prezent această lege. Imediat ce organizaţiile de management al destinaţiilor sunt înfiinţate, acestea trebuie însărcinate, printre altele, să se implice în dezvoltarea şi promovarea produselor la nivel local şi internaţional. Pentru a creşte eficienţa organizaţiilor de management al destinaţiilor, ar trebui de asemenea alocate fonduri pentru dezvoltarea personalului organizaţiilor de management al destinaţiilor, în sensul dezvoltării capacităţii acestora şi alinierii cu competenţele standardelor internaţionale aplicabile.
- Centrele de informare turistică („CIT") pot fi rebranduite, pentru a furniza servicii mai bune turiştilor. În prezent, aceste centre îndeplinesc o funcţie mai degrabă tradiţională şi anume punerea la dispoziţie a materialelor disponibile (în anumite cazuri, foarte limitate) şi furnizarea unor servicii limitate. Acestea pot fi dezvoltate semnificativ prin introducerea tehnologiilor digitale (hărţi şi tururi virtuale, de exemplu), calendare de evenimente, servicii de rezervare pentru atracţii din apropiere, legături mai bune între ele, pentru realizarea unei acoperiri complete a ţării şi multe altele. MT trebuie să stabilească o serie de criterii minime pentru funcţionarea CIT.

BÂRSAN IOANA MARCISA
CONSILIER PRINCIPAL